

OECD Open Government Reviews

MYANMAR

Acknowledgements

The OECD Open Government Report of Myanmar was prepared by the OECD in collaboration with the Government of the Republic of the Union of Myanmar. It was drafted from July to November 2013, based on extensive desk research and interviews with representatives of all relevant public institutions, members of academia and of non-governmental organisations. The draft version of the report was discussed with representatives of the Government in November 2014 and finalised by March 2014.

The project was carried out under the leadership of Martin Forst, head of the Governance Reviews and Partnership Division of the Directorate for Public Governance and Territorial Development, and the supervision of Alessandro Bellantoni, Coordinator of the OECD Open Government Project in Myanmar. The Report was written by a team comprising Allison Morris, Pete Silvester, Alessandro Bellantoni, Katharina Zügel, Moritz Ader, Yasser Kasper, Ciara Muller, Delphine Mergier, and Katarzyna Weil of the Governance Reviews and Partnership Division. Hla Hla was responsible for the unofficial translation of the document in Burmese.

The OECD wishes to thank the Permanent Delegation of the United Kingdom to the OECD for its financial support, the British Embassy in Yangon for its assistance and the USAID mission in Myanmar for its in kind contribution.

Table of Contents

1	HISTORICAL BACKGROUND OF MYANMAR	11
1.1	Myanmar’s government today	12
1.1.1	The Legislative Branch	13
1.1.2	The Executive Branch.....	13
2	INTRODUCTION.....	16
2.1	Myanmar’s interest to join the Open Government Partnership	16
2.2	Focus of the Assessment.....	18
2.3	Structure of the Assessment.....	18
3	PUBLIC GOVERNANCE FRAMEWORKS FOR OPEN GOVERNMENT.....	20
3.1	National Frameworks for Reform	20
3.1.1	The National Comprehensive Development Plan (NCDP)	21
3.1.2	The Framework for Economic and Social Reforms (FESR)	22
3.1.3	The Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation	24
3.2	Institutions supporting and coordinating the reform process.....	25
3.3	Challenges to the political reform process	27
3.3.1	Institutions face capacity and implementation barriers.....	27
3.3.2	Barriers relating to the legacy of Public Administrators	27
3.3.3	National unity	28
3.4	The 2008 Constitution as a governing framework.....	28
3.4.1	The Joint Review Committee	29
3.5	New mechanisms to monitor public service	30
4	CIVIC ENGAGEMENT	33
4.1	Constitutional Rights relating to civil freedoms and access to information	35
4.2	Legislation relating to freedom of expression, association, and media	37
4.2.1	Access to Information in Myanmar.....	39
4.3	Government institutions supporting civic participation and access to information	41
4.3.1	Ministry of Information	41

4.3.2	MNPED and the Central Statistics Organization	42
4.3.3	Semi- and Non-government institutions supporting civic participation and access to information 43	
4.3.3.1	National Human Rights Commission of Myanmar (NHRC, MNHRC)	43
4.3.3.2	Myanmar Press Council (MPC)	44
4.4	Civic participation	45
4.4.1	Avenues for citizens to engage with government	45
4.4.2	The United Nations Convention Against Corruption (UNCAC)	46
4.4.3	Capacity building efforts to improve government official’s ability to engage with citizens .	46
4.4.4	Public Consultation in the policy making process	47
4.5	Women’s participation in politics and policymaking	49
4.6	Additional Challenges to Public Participation	51
4.7	Capacity building for openness, engagement and transparency	51
5	INTEGRITY	53
5.1	The new drive to fight corruption	54
5.2	Anti-corruption in Myanmar law	54
5.2.1	The 2008 Constitution	56
5.2.2	The 2013 Anti-Corruption Law	56
5.2.2.1	Asset Declaration and OGP Eligibility	57
5.3	Anti-corruption institutions and policies	57
5.3.1	Other anti-corruption bodies	59
5.4	Integrity in public procurement and Human Resources Management	59
5.4.1	Codes of conduct	61
5.5	Effectiveness of the judiciary	63
5.6	Civil society actors engaged in anti-corruption	64
6	FISCAL TRANSPARENCY	65
6.1	PFM reforms	66
6.2	Fiscal practices in the 2008 Constitution	67

6.3	Legislated fiscal practices.....	68
6.4	Open Budget Survey	69
6.5	Institutional framework supporting fiscal transparency initiatives and laws	70
7	HARNESSING NEW TECHNOLOGIES FOR OPEN GOVERNANCE	73
7.1	Government and non-government institutions supporting ICT development	74
7.1.1	Ministry of Communications and Information Technology	74
7.1.2	Myanmar Computer Federation	74
7.2	The use of ICT by the GoM.....	75
7.2.1	Recent initiatives to promote and implement e-government.....	76
7.3	ICT capacity building efforts	79
7.4	ICT Legal Framework.....	79
7.4.1	The 2004 Electronic Transactions Law	80
7.5	Challenges for e-government and ICT initiatives	80
8	RECOMMENDATIONS AND PROPOSALS FOR ACTION	83
8.1	Over-arching recommendations	83
8.1.1	Reinforce Centre of Government coordination	83
8.1.2	Refocus on policy implementation	83
8.1.3	Capacity building and human resource reform	83
8.2	Specific proposals for action in each of the 4 Open Government pillars.....	84
8.2.1	Civic Engagement.....	84
8.2.2	Integrity	84
8.2.3	Fiscal Transparency.....	84
8.2.4	New technologies for harnessing open government.....	85
8.3	Rating against OGP Eligibility Criteria	85
	ANNEX 1: HLUTTAW COMMITTEES	87
	ANNEX 2: EIU DEMOCRACY INDEX: INDICATORS FOR CIVIL LIBERTIES.....	88
	ANNEX 3: DRAFT PRESS LAW BILL (FIRST DRAFT)	89
	ANNEX 4: 1 ST WORKSHOP	94

ANNEX 5: DRAFT PRINTING AND PUBLISHING ENTERPRISE LAW BILL	100
ANNEX 6: LIST OF INTERVIEWS	105
BIBLIOGRAPHY	107
UNOFFICIAL TRANSLATION INTO BURMESE	111

List of Tables, Boxes and Images

Table 1	Description of Myanmar's National Parliament houses, the Amyotha and Pyithu Hluttaw
Table 2	List of Ministries in Myanmar relevant to OGP
Table 3	Phases of the National Comprehensive Development Plan
Table 4	Constitutional Joint Review Committee Members
Table 5	Distribution of advice letters received
Table 6	Laws containing provisions related to integrity and anti-corruption
Table 7	Comparison of PEFA Assessments from Norway and Thailand, with Myanmar
Table 8	Assessments from the 2012 Open Budget Survey
Table 9	2012 ICT Indicators for Myanmar published by the International Telecommunications Unit
Table 10	Use of social media by Myanmar Ministries is limited and lacks engagement with citizens
Table 11	Snapshot of e-government index rankings for Myanmar, per the UN e-Government survey
Table 12	<i>Types of country approaches to increasing user take-up</i>
Table 13	OGP Eligibility Criteria and Summary of Myanmar's current Score
Table 14	Recommendations specific to the OGP selection criteria
Box 1	Important dates in Myanmar's post-independence history
Box 2	The Open Government Partnership: Accession process and declaration
Box 3	The centre of government functions
Box 4	Framework for Economic and Social Reforms
Box 5	Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation
Box 6	Non-governmental institutions supporting the reform process
Box 7	Recent initiatives by international donors and bilateral agencies in support of reforms
Box 8	Stages to elaborate an evaluation system
Box 9	OECD Guiding Principles for Open and Inclusive Policy Making
Box 10	Constitutional Review Committee: An opportunity for public consultation and regaining civil liberties
Box 11	Parliament Revises Restrictive Association Law Following Broad CSO Consultation
Box 12	Principles of Access to Information Laws put into practice in Finland
Box 13	E-consultation procedures
Box 14	Making legislation understandable
Box 15	The case of the Spanish Defensor del Pueblo
Box 16	Combining different types of consultation tools
Box 17	The Netherlands: Code of conduct for professional consultation
Box 18	The National Strategic Plan for the Advancement of Women (NSPAW)

Box 19	Establishing citizen engagement as a core competency of government officials
Box 20	Myanmar and the United Nations Convention against Corruption (UNCAC)
Box 21	Indonesia: High Compliance due to internal incentives and sanctions
Box 22	Models of specialised anti-corruption institutions
Box 23	The Telecommunications License Tender
Box 24	Tunisia: Electronic Public Procurement System
Box 25	OECD principles for improving ethical conduct in the public service
Box 26	A Code of Conduct for Tunisian public officials
Box 27	Pointing to corruption in Morocco – the activities of Transparency Maroc
Box 28	Insights from the World Bank PFM performance report
Box 29	OECD Best Practices for Budget Transparency
Box 30	The Extractive Industries Transparency Initiative
Box 31	Brazil: Innovative solutions to educate and involve citizens in the budget process
Box 32	Afghanistan: A remarkable increase in budget transparency within four year
Box 33	5 Steps to Help Myanmar rapidly improve budget transparency by international standards
Box 34	Switzerland: “Live+” – Internet transmission of parliamentary debates
Box 35	Public services at your local store: the Italian networks of friends (Reti Amiche)
Box 36	Myanmar’s e-government initiatives received a boost in 2013
Box 37	Guiding Principles for Successful E-Government
Box 38	South Korea leading global e-government good practices
Box 39	Innovative use of m-government
Image 1	Organizational chart of the Government of Myanmar as of 2013
Image 2	OECD Open Government Analytical Framework
Image 3	Defining Information, Consultation, and Active Participation
Image 4	Number of OECD countries with Law on Access to information
Image 5	Beginner’s guide to freedom of expression laws
Image 6	Objectives of civic participation
Image 7	Share of women parliamentarians and legislated gender quotas (2012 and 2002) in OECD countries
Image 8	Share of women ministers (2005 and 2012) in OECD countries
Image 9	Organizational Chart of Myanmar Computer Federation

Abbreviations

ADB	Asian Development Bank
APCICT	Asia Pacific Training Centre for Information and Communication Technology
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations

BSI	Bureau of Special Investigation
CSOs	Civil Society Organizations
EITI	Extractive Industries Transparency Initiative
EIU	Economist Intelligence Unit
GDP	Gross Domestic Product
GoM	Government of Myanmar
FATF	Financial Action Task Force
FDI	Foreign Direct Investment
FESR	Framework for Economic and Social Reforms
FESD	Framework for Economic and Social Development
FIU	Financial Intelligence Unit
ICT	Information and Communications Technology
IMF	International Monetary Fund
JICA	Japan International Cooperation Agency
MCF	Myanmar Computer Federation
MDRI	Myanmar Development Research Institute
MCIT	Ministry of Communications and Information Technology
MNHRC	Myanmar National Human Rights Commission
MoI	Ministry of Information
MNPED	Ministry of National Planning and Economic Development
MPC	Myanmar Press Council
NGO	Non-governmental organization
NLD	National League for Democracy
NPT	Nay Pyi Taw
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OGP	Open Government Partnership
PFM	Public Financial Management
PSRD	Press Scrutiny and Registration Division
SEE	State Economic Enterprises
SLORC	State Law and Order Restoration Council
SPDC	State Peace and Development Council
UNCAC	United Nations Convention Against Corruption
UNDP	United Nations Development Program
UNODC	United Nations Office Drugs and Crime
USDP	Union Solidarity and Development Party

USFATF United States Financial Action Task Force

1 HISTORICAL BACKGROUND OF MYANMAR

In 1962, the Republic of the Union of Myanmar – then Burma – underwent a coup d'état resulting in the country being governed by a military junta that de facto severed all its political and economic ties to the outside world¹. For over two decades Burma took on a centralized, controlled economy, headed by an autocratic and corrupt dictatorship. Separatist territories and nationalities in Myanmar's ethnically distinct states at the fringes of the country have since struggled against the central government through decades of civil war and armed conflict. In the following 30 years, as per capita GDP in the rest of Asia grew in multiples, Myanmar stagnated, barely growing at all².

Box 1. Important dates in Myanmar's post-independence history

1826-1947	• Colonial period.
1947	• Bogyoke Aung San assassinated.
1948	• Independence.
1958	• First (temporary) coup d'état by the military.
1962	• Military coup deposes civilian government and institutes the Burmese way of socialism, including the nationalisation of all non-agricultural enterprises.
1988	• Following unrest, the State Law and Order Restoration Council (SLORC) takes power through an internal coup. Myanmar is declared a market economy. • First Foreign Investment Law enacted.
1989	• Burma renamed Myanmar.
1990	• In elections, National League for Democracy (NLD) wins 392 of 492 seats and 53% of popular vote, but the results are annulled by SLORC. First sanctions imposed.
1997	• Myanmar joins ASEAN. • SLORC renamed the State Peace and Development Council (SPDC).
2005	• Capital moved from Yangon (formerly Rangoon) to Nay Pyi Taw.
2008	• Cyclone Nargis devastates the Irrawaddy delta, killing up to 150 000.
2010	• Elections boycotted by NLD because of continuing imprisonment of dissidents and disputes over the 2008 Constitution.
2011	• SPDC formally transfers power to a new Union Government. General Than Shwe steps aside. U Thein Sein becomes president.
2012	• By-elections held to fill 45 seats vacated by members assuming ministerial office. NLD wins 43 seats. Daw Aung San Suu Kyi is elected.
2014	• Myanmar to chair ASEAN for the first time
2015	• General elections to be held in December

Source: OECD (2013), *Investment Policy Review of Myanmar (Draft Report)*, DAF/INV/WD(2013)13, Paris.

In 1988, authorities showed signs of relaxing control when the government declared the country a market-based economy and General Ne Win, the socialist who had been in power since 1962, stepped down. This period was characterized by mass protests by Civil Society Organizations (CSOs) and students demanding democratic reforms. However, hoped political transition ended abruptly in a

¹ Prior to the military coup, Burma was a British colony (1826 - 1947) before gaining independence in 1948.

² McKinsey Global Institute (2013), Myanmar's Moment: Unique Opportunities, Major Challenges, http://www.mckinsey.com/insights/asia-pacific/myanmars_moment.

brutal crackdown of student protests on August 1988, shortly after which democracy leader Daw Aung San Suu Kyi was put under house arrest and many more dissident Burmese were imprisoned. For the next decades, until 2011, Myanmar would be ruled by the State Law and Order Restoration Council (SLORC), led by General U Than Shwe.

The 1988 transition to a market economy only went as far as to protect the established interests – the military and their supporters – in the main national industries, despite taking on the basic principles of a market-based economy, which, among other things, caused increasingly severe sanctions in major markets by key commercial partners such as the United States and the European Union³. International sanctions both undermined the economy and the political legitimacy of the GoM, and led to a deepening of Myanmar's economic and political relations with China.

In the 1990s Myanmar's countryside grew rife with poverty and oppression, while the other economies in the region underwent the 'Asian Miracle'. In the twenty years following 1990, Myanmar's per capita GDP grew by 2.7% annually while the rest of Asia averaged at 4.2%⁴. In 2011, the SLORC, by now referred to as the State Peace and Development Council, transferred power to a new government led by President U Thein Sein. By-elections were held in April 2012, in which the National League for Democracy won 43 of 45 vacant seats, including an elected seat for Daw Aung Suu Kyi.

Since 2011, the GoM has undergone significant steps in the democratic reform process that have been welcomed by the international community. Slowly, international sanctions have been lifted as it becomes clear that the GoM has decided to open its economy and reform its polity.

1.1 Myanmar's government today

The Union of Myanmar – the official title for the Government of Myanmar – is a unitary presidential constitutional republic. The latest constitution was voted into place on 29 May 2008⁵, and parliamentary government took control following in March 2011, after the current president, Mr. U Thein Sein, – took office.

³ OECD (2013), Investment Policy Review of Myanmar (Draft Report), DAF/INV/WD(2013)13, Paris.

⁴ McKinsey Global Institute (2013), Myanmar's Moment: Unique Opportunities, Major Challenges, http://www.mckinsey.com/insights/asia-pacific/myanmars_moment.

⁵ Shortly after Cyclone Nargis occurred on 2-3 May, 2008.

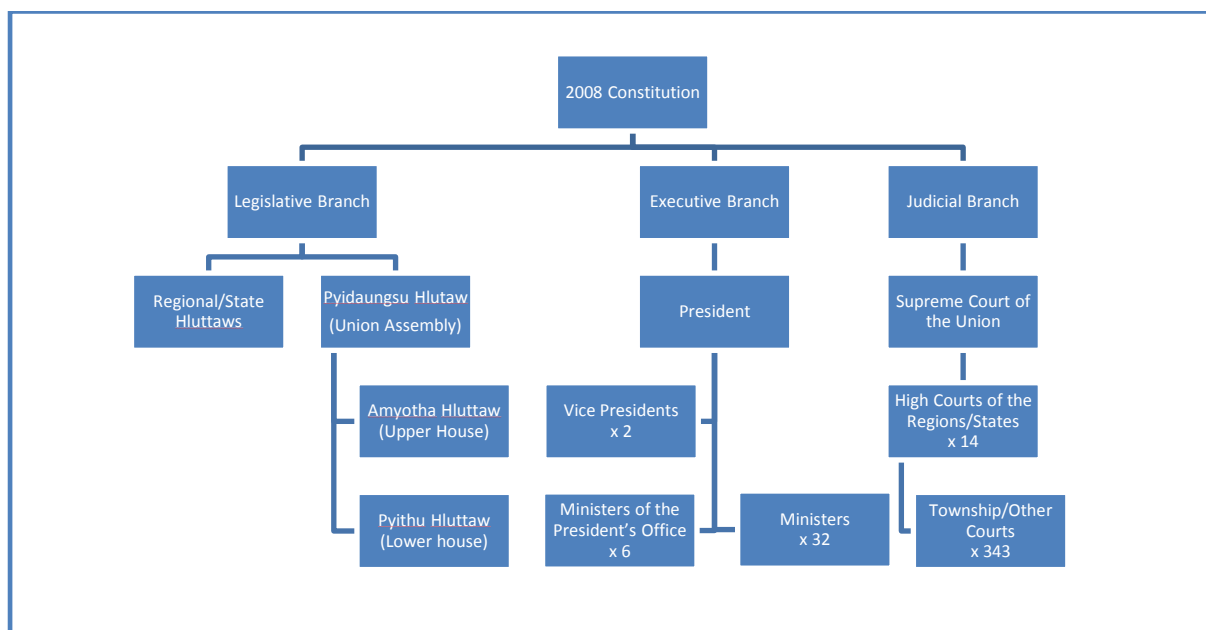

Image 1 – Organizational chart of the Government of Myanmar as of 2013

1.1.1 The Legislative Branch

The parliamentary system is bicameral, with a 224-seat upper house (Amyotha Hluttaw, or House of Nationalities) and a 440-seat lower house (Pyithu Hluttaw, or House of Representatives). Together, the two houses make up the Pyidaungsu Hluttaw (National Parliament). One quarter of all seats in the upper and lower house are assigned to military representatives who serve 5-year terms. In the previous election, approximately 75% of elected seats were claimed by the Union Solidarity and Development Party, and the remaining seats were claimed by minority parties. The next national election will take place in December 2015. Sub-nationally, the 7 regions and 7 states all have elected unicameral legislature.

Within the Hluttaw are various committees, which are charged with developing legislation or making recommendations. A list of the current Hluttaw committees can be found in Annex 1.

	Amyotha Hluttaw	Pyithu Hluttaw
Alternate Names	Upper House, House of Nationalities	Lower House, House of Representatives
Number of members	224	Up to 440
Elected members vs. Military appointed members	168 elected / 56 appointed	330 elected / 110 appointed
Representation	Elected to represent townships by population	Elected to represent states and regions

Table 1 – Description of Myanmar’s National Parliament houses, the Amyotha and Pyithu Hluttaw.

1.1.2 The Executive Branch

The Executive branch of the government consists of the President, the Vice Presidents, and Minister level appointees. By law, no executive branch members are members of parliament. The President is

supported by 2 Vice-Presidents, 6 Ministers to the President, and approximately 32 other Ministers. Ministries that are especially relevant to supporting Open Government in Myanmar are listed in the below table.

Key Cabinet Body	OGP Keywords	Description
Ministry of the President's Office President: U Thein Sein	<i>Policy coordination</i>	6 Ministers make up the President's Office, which functions as a Ministry and supports the overall reform process. Previously the Ministry was made up of only 2 Ministers, but in September 2012 the President appointed 4 additional Ministers to his office ⁶ . The motivation behind expanding the Ministry was to improve efficiency in the peace process, to support Myanmar's ASEAN chairmanship in 2014 and to assist Parliament in approving the 2012 Foreign Direct Investment (FDI) law ⁷ .
Ministry of National Planning and Economic Development (MNPED) Minister: Dr. Kan Zaw	<i>Policy coordination, civic engagement, reform strategy</i>	The Ministry of National Planning and Economic Development (NPED) is responsible for coordinating with other government ministries to support and plan sectorial reforms and to ensure that ministerial action plans are aligned with national development plans (such as the National Comprehensive Development Plan). The MNPED is also responsible for collecting and publishing relevant public indicators and data from across ministries with its sub-unit, the <i>Central Statistics Organization</i> .
Ministry of Information (Moi) Minister: U Aung Kyi	<i>Civic engagement, access to information</i>	The Moi is responsible for ensuring all new bills and laws of the Union of Myanmar are promulgated to citizens as required by the 2008 constitution. It is also spearheading the efforts to enhance the engagement between government and the media through regular press conferences. The objectives of the Moi, according to their public website, are: "To inform the public of major tasks being implemented in accord with the policy of the Government, progress of long-term and short-term plans implementation and significant events and incidents; to educate or agitate [sic] through organization for enhancing the knowledge of the public; and to entertain the public." ⁸
Ministry of Communications and IT (MCIT) Minister: U Myat Hein	<i>E-government, infrastructure, telecommunications</i>	The Ministry of Communications and IT is the primary authority responsible for regulating communication technologies, and also oversees the Myanmar Post and

⁶ The Irrawaddy (2013), Four New Ministries Created in the President's Office, www.irrawaddy.org/reform/four-new-ministries-created-in-presidents-office.html.

⁷ The Irrawaddy (2013), Four New Ministries Created in the President's Office, www.irrawaddy.org/reform/four-new-ministries-created-in-presidents-office.html.

⁸ The Ministry of Information, Myanmar (2013), <http://www.moi.gov.mm/>.

		Telecommunications company – the main provider of telephone and internet services – and the Post and Telecommunications Department – the main regulator of telecommunications, which includes spectrum management. The MCIT is also responsible for coordinating the GoM's efforts to implement new e-government initiatives by 2014.
Ministry of Finance and Revenue (MoFR) <i>Minister: U Win Shein</i>	<i>Fiscal transparency</i>	The MoFR is responsible for transparent and accountable public financial management in Myanmar. It has partnered with the MNPED to prepare strategic plans and economic targets and develop the budget for capital expenditure. The Internal Revenue Department and to a certain extent the Central Bank of Myanmar are both within the Ministry, although the Central Bank has been granted greater independence following the promulgation of the Central Bank Law in July 2013.
Auditor General <i>Auditor General: U Thein Htaik</i>	<i>Fiscal transparency, anti-corruption</i>	Alongside the MoFR, the Auditor General is also responsible for transparent and accountable public financial management in Myanmar. The duties of the Auditor General office include auditing government accounts and offering accountancy advice to government bodies when sought. The Auditor General reports to the Hluttaw through the president rather than directly. The Auditor General oversees accountancy training and certification

Table 2 – List of Ministries in Myanmar relevant to OGP

2 INTRODUCTION

Myanmar is emerging from 50 years of turmoil marked primarily by a closed authoritarian government with poor records in terms of governance and socio-economic development. Since 2011, Myanmar has undergone significant and sweeping reforms towards a more open government. In response to the demands of Myanmar people and civil society organisations (CSOs), the government of Myanmar (GoM) – under reformist President Thein Sein – has made clear, decisive, and seemingly irreversible steps towards democracy and good governance under a tight timeline in a bid to regain trust from its citizens as the next elections near in 2015.

With the development of 3 major policy frameworks, namely the Framework for Economic and Social Reform (FESR), the Nay Pyi Taw Accord (NPTA) and the National Comprehensive Development Plan (NCDP), the GoM has set forth ambitious goals to solidify the country's democratic transition and align it to international standards and principles. Recent key initiatives undertaken to support Myanmar's transition include ordering a review of the 2008 constitution, undertaking broad media and press law reforms, allowing external scrutiny into the way its public finances are managed, and voluntarily signing up to international good governance protocols, such as the United Nations Convention against Corruption, the Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) and the Open Government Partnership (OGP).

2.1 Myanmar's interest to join the Open Government Partnership

In November 2012, President Sein declared the intent of the GoM to join the OGP by 2016, a declaration that was reconfirmed in March 2013 during a trip to the United Kingdom and by the participation of an official delegation in the Open Government Partnership Annual Summit of London⁹. The President again highlighted the need for openness, transparency and participation in an August 2013 speech, stating:

“Special emphasis should be placed on full implementation of people-centred development tasks for ensuring the transparency of government's administrative mechanism, effective implementation of people's voices and desires, fight against corruption and bribery, peace and tranquillity and regional development.”¹⁰

In response to the GoM's intent and motivation to join OGP, this report is a preliminary attempt to take stock and assess Myanmar's policies and practices in the various areas of open government and test the country's eligibility for OGP¹¹.

Box 2. The Open Government Partnership: Accession process and declaration

To join OGP, countries must first endorse the Open Government Declaration. As of 2013, the Declaration has been endorsed by 54 countries. (The full Open Government Declaration can be found at: <http://www.opengovpartnership.org/about/open-government-declaration>.)

⁹ The Delegation of the GoM was led by the Deputy Minister of Education, HE Dr. San Lwin. For more information: <http://www.opengovpartnership.org/get-involved/london-summit-2013>

¹⁰ President U Thein Sein speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers. Nay Pyi Taw, 9 August 2013. <http://www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536>

¹¹ <http://www.opengovpartnership.org/how-it-works/how-join/eligibility-criteria>

Details on the process to join the OGP can be found at the OGP website and are summarized below.

To join OGP, a government must take the following steps:

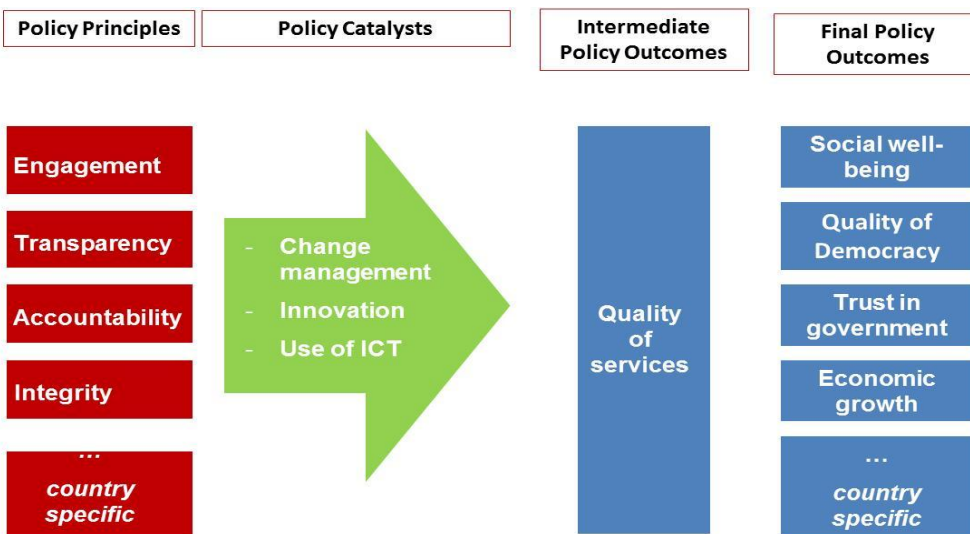
1. **Achieve Eligibility.** To be eligible to participate in OGP, governments must demonstrate a minimum level of commitment to open government principles in four areas: Fiscal Transparency, Access to Information, Income and Asset Disclosures, and Citizen Engagement. A country is eligible to join the OGP if it meets those criteria measured by objective governance indicators using public data sources. To participate in OGP, countries must score at least 75% of the total possible points available to them.
2. **Submit Letter of Intent.** If a country meets OGP eligibility criteria, the government should signal its intent to participate in OGP by sending a letter to the OGP co-chairs with copy to the OGP Support Unit. This letter can come from any agency within the government, as long as that agency has received approval from the head of state to join the initiative. The letter of intent will be published on the OGP website.

Identify a Lead Ministry or Agency and Begin Developing your Action Plan. The next step is to begin drafting an open government action plan. At the start of this process, governments are encouraged to set up a permanent mechanism to facilitate ongoing consultations with civil society and opportunities for public input.

Source: <http://www.opengovpartnership.org/how-it-works/how-join>

The OECD has thus far sought to add value in Myanmar's reform process by utilising its organisational knowledge, advisory capabilities, and network of Member and Non-Member states to shed light on the pathway towards a democratic society. Teams from the OECD have so far conducted a multi-dimensional review of Myanmar's development and a more targeted review of Myanmar's investment laws and policies, in coordination with the GoM and ASEAN.

By applying the OECD Open Government analytical framework, this report aims to identify key ongoing initiatives to promote openness, transparency, integrity, accountability and citizens' participation specifically commenting on the relation to the eligibility criteria of the OGP. Hence, it aims to take stock of the GoM's relevant legal, institutional and policy frameworks related to open government, which contribute to Myanmar's drive for more open governance and which can be built upon to achieve OGP eligibility. It helps to illuminate what has been done to date, and what more needs to be done for the GoM to meet its goals, particularly the goal of OGP membership by 2016.

2.2 Focus of the Assessment

Accordingly, the report will focus on national **(1) Policies** in the areas of the four main **Policy Principles** (Transparency, Accountability, Engagement and integrity), on the **(2) Policy Instruments** that allow for their implementation and on the **(3) Policy Catalysts** that ensure the delivery of the targeted **(4) Outcomes**. All these sections will include elements of the following:

Context and Drivers

- The **social, political, legal, administrative and technological** context in which Open Government policies are developed and implemented and the **drivers** supporting or inhibiting them (e.g. economic context, pressure from political leaders, civil society and business demand, impact of technological advancement, development of international initiatives – such as the Open Government Partnership).

Frameworks for Open Government

Key components of the central government framework to support Open Government with a view to understand the core foundations of Open Government policies in the country.

- **Legal framework** - main legal frameworks supporting Open Government including access to information law, administrative procedures law, and Ombudsman / Information Commissioner law, privacy and data protection law, budget law and procedures.
- **Institutional framework** - overview of the institutions in place to support the implementation of legislative and policy measures for Open Government at central government level (e.g. special department or agency; commission or task force; training institutions). The institutional actors participating in the design and implementation of Open Government policies and their interactions. Responsibilities for monitoring and oversight including by independent institutions.
- **Policy framework** - Policy documents of relevance for Open Government including government programs and resolutions; e.g. policies on access to public information; sectoral programs / policies on citizen participation. Alignment and coherence of these policies with the public sector reform agendas (e.g. on e-government, territorial development).
- **Implementation framework** - Government directives or instructions related to Open Government; organizational arrangements in support of Open Government initiatives across the public sector (e.g. inter-ministerial groups); existence of central funding mechanisms or incentives; initiatives to build public sector capacity to implement open and inclusive policies (e.g. training, etc) and to better use information and communication technologies for open and inclusive policy making.

2.3 Structure of the Assessment

This Report is structured on the OGP eligibility criteria (listed in Table 3) and the key substantive areas included in the OGP Government Declaration¹²: fiscal transparency, civic engagement and access to information, integrity and new technologies. Each section of the report examines one of the

¹² <http://www.opengovpartnership.org/node/2727>

pillars, specifically reporting on how well the GoM meets the eligibility criteria and delving deeper into what laws, institutions, and policies are in place relating to open government in Myanmar.

- *Civic Engagement*: A government is engaging when it gives citizens a greater role in decisions that affect their quality of life. Engagement covers the scale of information, consultation and participation. It means to tell citizens more, to listen to them more and better and to give them incentives to co-produce public services with public sector officials in specific policy fields. Several policy instruments underpin an engaging government. This chapter will look into how the GoM engages citizens in policy making and it will preliminary assess areas such as civil liberties, citizen's participation and public consultation, citizen's rights and access to information.
- *Integrity*: An integer government has people in position of authority who do not abuse entrusted power for private gains. In line with this, governments have envisaged different policy instruments to fight corrupt practices and enhance the integrity of public officials. Some of these instruments are the codes of conduct, protection of whistle-blowers, sound public procurement processes, and laws preventing conflicts of interests. This chapter will assess how the GoM promotes integrity and accountability and fights corruption.
- *Fiscal Transparency*: A government is transparent when it performs according to fixed and published rules, on the basis of information and procedures that are accessible to the public. Transparency also requires and implies that services, policies and government activities are answerable and responsive to citizens. There are several policy instruments that fulfil the principle of transparency, among which fiscal transparency is mostly important. This chapter will provide an overview of the main ongoing initiatives in the field of public financial management and the degree of transparency and openness of the GoM's budgetary procedures.
- *New Technologies*: a government harnesses the power of ICT and of the internet in particular to be more open when the use of those technologies leads to higher engagement on the side of citizens in any dimension of public service delivery (better electronic information and transactions) or in formal decision making processes (consultation) or in the empowerment of society in understanding government functions (access to information, and use and re-use of open data). This chapter described the attempts of the the GoM to make use of technology to make government more open.

The report ends by providing initial recommendations on "quick wins" that Myanmar can undertake to improve the country's eligibility to join OGP in the coming years.

3 PUBLIC GOVERNANCE FRAMEWORKS FOR OPEN GOVERNMENT

As the GoM works towards joining OGP over the next 3 years, the development and implementation of laws, institutions and policies that support open government and promote citizens' engagement will lead to practical and impactful outcomes along the way. However, the success in implementing open government policies will very much depend on the capacity of the government to manage change and absorb international assistance, which is already being challenged by the ambitious pace of reform. This chapter provides an initial overview of the key question of whether appropriate institutions, policies, coordination and evaluation mechanisms are in place allowing the GoM to successfully draft and implement open government reforms and whether there is sufficient capabilities and resources available to do so.

3.1 National Frameworks for Reform

Since the reform process began in 2011, President U Thein Sein and his government identified and pursued four priority areas for reform: (1) Political reform; (2) Economic and social reform; (3) Administrative reform; and (4) Private sector reforms¹³.

The four areas directly feed into the government's over-arching goal: *"to become a modern, democratic, developed nation that meets the aspirations of its people for a better life"*¹⁴. Having begun to make progress in the first two priority areas, the GoM is currently undertaking the 3rd area of reform – public administrative reform – and is working towards promoting *"good and clean governance"*. As stated in President Thein Sein's September 27, 2013 address:

*"As performance of the government machinery and private sector is key to national development, the government is encouraging to develop private sector, including civil societies, while transformation for ensuring good governance and clean government is taking good shape."*¹⁵

In an effort to coordinate and sequence the reform process, the GoM has developed 3 national policy frameworks, specifically with regard to the political reform process and the Millennium Development Goals indicators but with clear links with the topics of the OGP. Each framework is developed in coordination with various ministries. However, the coordination and monitoring of the national plans are the responsibility of the MNPED, in close collaboration with the President's Office.

OECD experience shows the importance of a strong institution and leadership to coordinate reform efforts. In this sense, the GoM efforts to include various ministries while designating an entity to coordinate all national plans (the MNPED and the President's Office) is in line with OECD good practices on having a centre of government coordinating the reform process.

Box 3. The centre of government functions

- **The articulation of a strategic vision:** The CoG must be able to assemble the elements of

¹³ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

¹⁴ The Nation (2013), Myanmar to investors: more reform ahead, www.nationmultimedia.com/business/Myanmar-to-investors-more-reform-ahead-30214894.html.

an all-encompassing vision of the long-term future of the country's economy and society. Examples such as the reduction of poverty and unemployment, the promotion of sustainable development, or the diversification of economic activity in order to stimulate growth constitute relevant goals for this type of vision. These goals reflect and at the same time shape the values of the public sector and of society. Open Government constitutes a whole of essential factors that at once help the CoG work on articulating this vision and demonstrate the results achieved in pursuing it to citizens and civil society. This whole of government vision must be "desired" by all members of the public sector.

- **Government responsibility:** The CoG is the "helmsman" of the strategic vision. It is responsible for explaining the general results of its actions and for the general oversight of the actors whom it has mandated to implement it. An open, transparent approach established by the CoG and enacted by all government actors greatly facilitates the performance of this responsibility and explanation. However, one should avoid the "command and control" rigidities associated with excessive hierarchies and micromanagement, and instead try to implement a system wherein the CoG supervises effectively by using clearly defined hierarchies of responsibility. For their share, the sector ministries must also show leadership in fulfilling the mandates and policies entrusted to them for which they are responsible within the overall framework of this collective, whole of government commitment.
- **Strategic planning, and the coherence of policies and collective engagement:** The CoG must be able to give a specific form to this strategic vision, make it coherent, and render it operational. The starting point is probably a government plan or equivalent that frames the political manifesto of the party or parties in power. Rendering this strategic vision operational is an essential condition for its success. Furthermore, the doctrine of collective responsibility is also essential to maintaining discipline in the actions of the sector ministries and the CoG that pursue the strategic vision. Thus, collective engagement is a sine qua non for successfully carrying out this strategy, especially because such an engagement must extend to all vested public and private actors.

Communication: The CoG must be able to communicate the strategic vision and the means used for implementing it. Openness and transparency help foster the feeling of shared goals among the parties involved in both government and civil society. The clarity with which government communicates its objectives and goals and the strategies it uses to implement them is of primary importance to ensuring that each actor in the public sector, including for example local authorities, understand the strategic vision, their role in its construction and pursuit, and their responsibilities in demonstrating them to the citizenry and civil society.

Source: OECD (2014). Open Government Review Tunisia.

3.1.1 *The National Comprehensive Development Plan (NCDP)*

The NCDP is the GoM's roadmap for making planning, policy and investment decisions. It sets forth long-term goals and priorities of the government and is divided into 4 medium-term 5 year development plans that have broad themes, as seen in the table below:

Phase	Years	Focus / Goals
1	2011 – 2016	Quick wins in the reform process and “People Centred Development”
2	2016 – 2021	Strengthening economic and investment base
3	2021 – 2025	Improving domestic and international connectivity
4	2025 – 2030	Improving production base for sustainable approach

Table 3 - Phases of the National Comprehensive Development Plan

The NDCP identifies 3 main pillars to be addressed in each plan: sectoral reform, rural reform, and regional zone reform. The Plan also describes the expected role of the private sector and the government throughout the process. Phase 1 of NDCP has been developed, but the remaining 3 phases are yet to be formulated.

3.1.2 The Framework for Economic and Social Reforms (FESR)

The FESR is a policy framework that links the political reform process and the NDCP. In his letter to the International Monetary Fund, President Thein Sein wrote,

“...the FESR is aimed at helping achieve sustained economic growth and poverty reduction with the goal of graduation from Low-Income Country status, which in turn will facilitate further progress in the national reconciliation and democratization process currently underway.”¹⁶

Additionally, the FESR serves as a reference for government institutions as they work on developing their own regional or sectoral plans and it serves as a guide for Myanmar institutions that are working with development partners. The FESR sets forth an agenda for reform from 2012 to 2015 that includes ‘quick wins’ for the government in 10 areas listed below:

- 1) **Fiscal and tax structures;**
- 2) **Monetary and financial systems;**
- 3) Trade and investment;
- 4) Private sector development;
- 5) Health and education;
- 6) Food security and agricultural growth;
- 7) **Governance and transparency;**
- 8) Mobile phones and Internet;
- 9) Infrastructure; and
- 10) **Effective and efficient government**¹⁷.

Of importance to Myanmar’s progress towards OGP eligibility are areas (1) fiscal and tax structures; (2) monetary and financial systems; (7) governance and transparency; and (10) effective and efficient government. Like with the NDCP, the MNPED is responsible for overseeing the FESR at the national level and line ministries are required to develop their own plans, which are to reflect the national plan.

Box 4. Framework for Economic and Social Reforms

The **Framework for Economic and Social Reforms (FESR): Policy Priorities for 2012-15 towards the Long-Term Goals of the National Comprehensive Development Plan** identifies priority areas of the Government of Myanmar and starts by selecting “potential quick wins that the

16 Sein, Thein U (2012), Myanmar: Letter of Intent, Memorandum of Economic and Financial Policies, and Technical Memorandum of Understanding, Letter to the IMF, www.imf.org/external/np/loi/2012/mmr/122812.pdf.

17 The Nation (2013), Myanmar to investors: more reform ahead, www.nationmultimedia.com/business/Myanmar-to-investors-more-reform-ahead-30214894.html.

government will consider implementing to bring tangible and sustainable benefits to the population.”

The following excerpts are directly relevant to Open Government:

7 Governance and Transparency

From its very inception last year, GOM has been emphasizing the importance of “good governance, clean government” and international experience certainly reinforces the fundamental importance of positive and sustained interventions to improve governance for both growth and poverty reduction. The government has already taken a series of actions to improve governance and FESR lays out a range of future actions the government proposes to take across the core areas of public administrative reforms, information access and transparency, control of corruption, rule of law and participation and consultation. In many of these areas, implementation of specific actions will need to wait until strategies have been prepared or laws have passed. In the interim, therefore, it is important to consider what further actions can be taken immediately

7.1. National Budget Transparency

Budgets are a critical link for citizen participation in the new democratic process of national development; and international experience certainly shows that civil society engagement can significantly improve budget processes, decisions and outcomes and thus transform the lives of people. To make this possible, international experience also demonstrates the critical importance of at least eight key budget documents being released to the public and made available for discussion, namely the pre-budget statement, executive’s budget proposal, enacted budget, citizens’ budget or guide to the budget for citizens, in-year reports, mid-year review, end-year report, and audit report. In this regard and building on the progress made last year, GOM will consider preparing, publishing and making easily accessible for citizens as many of these reports as possible.

7.2.on Extractive Industries Transparency Initiative can well be an addition focus of the cooperation with the OECD.

10. Effective and Efficient Government

There is an essential role for government to lay the foundation for reforms and to play a central role in achieving these quick wins through its spending, taxation and regulatory authorities. To this end, the government will restructure its core institutions and streamline main functions; in fact, effective restructuring of government operations are necessary for achieving quick wins and sustaining successful reforms. There are at least four areas for restructuring the government to be more effective and efficient. First, the government will help create an environment where the private sector plays a key role. Transforming the government from a producer and a potential impediment to private sector activity will involve strategic decisions about the comparative advantages of GOM in the actual production of goods and services. Such decisions will entail the corporatization of State Economic Enterprises (SEEs) and privatization of certain activities so that the government can keep its fiscal regime in order and develop regulatory policies necessary to foster private investment. Second, GOM will seek faster improvement in the delivery of public goods and services delegated to it. Third, GOM will pay greater attention to streamlining its administrative procedures, and ensuring regulations and all government operations become transparent and accountable. Fourth, GOM will begin the revision and improvement of data collection for GDP, revenue, and other statistical purposes while developing methods for making such data publicly available.

As for the long term plan of the FESR, the chapter 8 on **Improving Governance**, and its sub-themes on **1) Public Administration Reform, 2) Information Access and Transparency, 3) Control of Corruption, 4) Rule of Law, and 5) Participation and Consultation** are all strategic pillars of the proposed collaboration with the OECD and areas in which OECD instruments, principles and good practices are considered internationally recognised standards that can effectively help Myanmar **Reposition in the International Community**, as also stated in chapter 9 of the FESR.

3.1.3 The Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation

The Nay Pyi Taw Accord (“the Accord”) for Effective Development Cooperation was presented by the MNPED and approved at the First Myanmar Development Cooperation Forum in January 2013. The Accord presents the commitments by the GoM to promote transparency, collaboration and local management of development efforts. As stated on the President’s Office website, the Accord is the result of input of government and external stakeholders:

“These commitments build on previous discussions between the Government and partners and also reflect the conclusions of the international dialogue on aid effectiveness, including the Paris Declaration and the Accra Agenda for Action.”¹⁸

The Accord is developed upon the principles embodied in the Busan Partnership for Effective Development Cooperation¹⁹, which include transparency, accountability and focus on results²⁰. In the document, the GoM declares a number of commitments. Commitments relevant to the Open Government initiative are indicated below. A number of the commitments encourage openness, citizen engagement, access to information, and transparent processes:

Box 5. Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation

The Project is fully in line with the deliberations at the Fourth High Level Forum on Aid Effectiveness and with “*the principles of ownership, focus on results, inclusive development partnerships, and transparency and accountability, embodied in the Busan Partnership for Effective Development Cooperation*”. It also directly contributes to the implementation of the commitments of the Government of Myanmar, in particular to the following:

Continue to deepen consultation on development priorities and plans

- *Develop systems for dialogue and knowledge sharing across all levels of government: national, state, regional and local levels;*
- *Engage strongly with civil society in participatory approaches, including providing greater voice to women, minorities and marginalised people*

Focus on achieving national priorities

- *Develop a culture of democratic practices that recognises human rights and empowers citizens through participatory processes;*
- *Strengthen the rule of law and improve access to justice and to information;*
- *Create an enabling environment for civil society to contribute to policy formulation, budgetary processes and delivery of services at the grass roots level;*
- *Accelerate peace-building, political reforms and development initiatives to promote reconciliation and national harmony in recent conflict and cease fire areas;*

Enable effective decision making

- *Publish costed and prioritised national, sub-national and sector development plans with specific results frameworks, and reflect national priorities in budget allocations and public policy decisions*

Further develop coherent and efficient aid management systems

- *Publish, review and streamline regulations for approval and implementation of development cooperation;*
- *Develop an aid information management system to help inform planning and budgeting and create one framework to monitor government and development partner aid effectiveness performance;*

¹⁸ Government of Myanmar (2013), Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/announcements/2013/01/29/id-1493.

¹⁹ <http://effectivecooperation.org/>

²⁰ Government of Myanmar (2013), Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/announcements/2013/01/29/id-1493.

- Create systems for regular, nationally-led dialogue with development partners at the national, sub-national and sectoral/thematic levels;

Strengthen public administration to enhance the transparency and effectiveness of government programs and foreign assistance

- Support the legislative and oversight functions of the Hluttaws and new forms of public participation in policy making;
- Clarify and simplify lines of authority and devolve decision making processes while strengthening cross-government linkages and the whole- of- government Coordination;
- Strengthen government institutions to deliver core functions effectively, and establish benchmarks and feedback systems on government performance to improve efficiency and effectiveness;
- Increase the transparency of budget operations, including through the timely and reliable publication of budget information, including electronic publications;
- Strengthen fiduciary management and safeguard local resources and development cooperation from misuse through improvement of public procurement and implementation of the anti-corruption law.

The Accord sets forth an action plan that is to be implemented by Working Groups that consist of multi-party stakeholders, including ministries and development partners, such as World Bank, IMF, USAID, etc. Working groups are formed covering topics such as Public Administration and Reform, Public Financial Management, Women's Empowerment, Media, and Statistics Quality Development.

3.2 Institutions supporting and coordinating the reform process

It is clear that the GoM recognizes the importance of institutions with clear mandates in implementation of reforms. President Thein Sein, nearing the final two years of his term, has reiterated the importance of ministers and cabinet members to adopt good, clean governance practices and to transparently and effectively serve the public. In his August 8, 2013 speech, he stated:

“Union ministries and region/state governments are urged to form delivery unit/task forces and working groups to implement the policies on the ground through cooperation and coordination. They are urged to complete the prioritized tasks to bring positive results to the people, cooperating closely with local and foreign academicians, private organizations, and civil society organizations, listening to the wishes and voices of people, in the remaining 30 months.”²¹

In August 2013, the President appointed a National Reform Steering Committee, which he leads and which is responsible for coordinating and directing reform efforts during the remainder of the President's five-year term²². Selected ministers involved in the National Steering Committee have been tasked with coordinating reform matters between central and regional governments. The coordination is split between economic, political, private sector, and administrative reform; and each area is the responsibility of one member of the Committee. Apart from relying on ministries as implementing bodies, the President also seeks external advice and support for the reform process through advisory committees, think tanks and other policy institutes, such as the National Economic

²¹ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

²² Xinhua (2013), Myanmar takes more measures in carrying out reform tasks, <http://www.globaltimes.cn/content/811040.shtml#UmdQJWQ-JO9>

and Social Advisory Council, the think tank Myanmar Development Research Institute (MDRI), the Myanmar Peace Centre, and policy institute Myanmar Egress.

Box 6. Non-governmental institutions supporting the reform process

The Centre of Government, namely President Thein Sein, heavily relies on a variety of organizations outside of government to provide advice, recommendations, and other forms of support to the complex reform process. Some of these institutions, such as Myanmar Egress, have been established for some time, while others, such as the Advisory Council and MDRI have recently been formed.

National Economic and Social Advisory Council

Formed in 2012 and comprised of senior academics, private sector individuals and Ministers, the NESAC oversees the progress of the transition and reform process against national strategies. The members also serve as an advisory board for the President in developing new strategies and programs. As of September 2013, the 12 members included Mr. Zaw Oo, Executive Director of MDRI, Professor Dr. Aung Tun Thet, and U Than Swe, a retired ambassador to the US. Only one of the members is female.

Myanmar Development Research Institute

A local and independently financed think-tank that works closely with the government and contributed to the development of the FESR.

Myanmar Peace Centre

Formed by international donor funding in 2012, the Myanmar Peace Centre is responsible for supporting the peace processes between the GoM and armed ethnic groups.

Myanmar Egress

A non-profit policy research institute and school formed in 2006 committed to state building through positive change in a progressive and constructive collaboration and working relationship with the government and interest groups.

The government has also continued to establish institutions on thematic areas, such as Human Rights (MNHRC) and media (Myanmar Press Council), which are explored further in Chapter 4.

The World Bank, UNDP, ADB, JICA and others, are supporting the GoM in developing robust institutions through capacity building initiatives.

Box 7. Recent initiatives by international donors and bilateral agencies in support of reforms

JICA has long been involved in Myanmar and has been working with the Attorney General's office to improve their IT infrastructure. JICA is also involved in various water, health and education related projects.

UNDP and UN Capital Development Fund organized two-day national workshops on "Good Local Governance and People-Centred Service" in August 2013. The workshops aimed to (1) share experiences from neighbouring countries; (2) to deepen the understanding of key stakeholders at the union and state/regional levels on the effective functioning of public service delivery and local development in a multi-level governance system and (3) contribute to the dialogue about future roles and functions of sub-national governments in Myanmar. The workshop participants included stakeholders from the Union Parliaments, the President's Office, government ministries, academic, civil society, and development partners. (More information on the workshop can be found at the UNDP site: <http://www.mm.undp.org/LocalGovernanceWS.html>.) The Attorney General's Office also mentioned receiving support from UNDP to develop their ICT systems.

The World Bank has re-engaged with the Myanmar government and is involved in various projects, including the recent PEFA Assessment and a US\$140 million credit agreement to support the installation of a modern, high-efficiency electricity power plan in southern Myanmar. The Bank also plans future support to Myanmar in priority areas, such as public financial management, telecommunications and education (World Bank, 2013).

The Asian Development Bank is working with the GoM to design an e-governance master plan for the country through a USD 1.5 million project. According to the ADB, one of the key issues facing the government as it seeks to introduce ICT systems to strengthen public service performance is the lack of a coherent and systematic approach to the design, evaluation and adoption of such systems (Basu, 2013). The project aims to ensure that e-governance in Myanmar is developed systematically.

Having broad national strategies developed and institutions in place is not enough. Even if the planning stages and the passing of legislation is done quickly – as it generally has been in Myanmar of late – implementing the reforms through the responsible institutions will take time as institutions are faced with multiple barriers in the implementation stages of policy making.

3.3 Challenges to the political reform process

3.3.1 *Institutions face capacity and implementation barriers*

The government's reform process thus far is a reflection of the legacy of past organizational culture and therefore it is very much a top-down process. Government ministries, which are the primary conduits for implementing policies, are faced with multiple barriers that impede their ability to work effectively, quickly, and independently:

- many government institutions in Myanmar have vague or out-dated mandates;
- there is a generalised need to upgrade the capacities of public officials;
- institutions are hindered by lengthy administrative procedures;
- managers often lack sufficient authority to take action;
- institutions have insufficient ICT infrastructures and public officials lack the IT knowledge to employ the available IT tools.

The OECD's recent Multi-dimensional Review of Myanmar diagnosed the accumulation of sufficient institutional capital as posing a particularly important constraint to Myanmar's development. Institutional capital comprises the institutional structure, its actors, their organisations and the legal and regulatory framework governing public and private sector activities²³. The GoM can only achieve its reform targets if its institutions and workforce have the capacities, technical and financial resources and policies and political guidance to develop and execute coherent plans.

3.3.2 *Barriers relating to the legacy of Public Administrators*

The President, his advisors, and a few select government officials are up against the challenge of changing the mentality and mind-set of civil servants, the judiciary, ministers and elected representatives. One member of the Myanmar Press Council explained: "*The President wants change, but others don't want it. They still want control by other ways*"²⁴.

²³ OECD (2013), Multi-dimensional Review of Myanmar: Volume 1. Initial Assessment, OECD Development Pathways, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202085-en>

²⁴ Crispin, Shawn W. (2013), "*Burma Falter, Backtracks on Press Freedom: a Special Report by the Committee to Protect Journalists*", New York, New York.

Hence, to further prevent agency problems, key officials need to buy into the letter and intent of reforms. In his recent speech to Union Ministers, region/state Ministers and Deputy Ministers on August 9th, the President stated:

“I would like to urge you to change your mind set to make the works being implemented by your ministries more effective. Only then, would you become the good civil servants who could best serve the public.”

In the same speech, the President stressed the need to form delivery units/task forces and working groups to implement policies and to develop action plans that prioritize tasks that will bring “*positive results for the people, cooperating closely with local and foreign academics, private organizations, and civil society organizations, listening to the wishes and voices of the people.*”²⁵ Most open government initiatives, such as the EITI, e-government initiatives, and the anti-corruption initiative, are issues that the President has directed as priorities. To meet the ambitious reform goals he has set, the President must rely on key groups close to him, such as the Advisory Committee, MDRI, and the EITI Working Committee, to convince others to genuinely adopt the new way of governance in Myanmar.

3.3.3 National unity

The capacity of the government to develop and implement national strategies is also undermined and challenged by the fragmentation of Myanmar’s federal system. Although the 2008 Constitution authorizes regions to lead their own internal affairs, many areas face capacity and resource constraints²⁶. Additionally, several ethnic groups (e.g. Kachin, Karen) are demanding further autonomy or separation from the Union of Myanmar and these same groups are not adequately represented in government. With such civil strife and violence in the regions and states, it is difficult for the current government to develop and implement strategies on a truly national level.

3.4 The 2008 Constitution as a governing framework

Myanmar is currently governed according to the 2008 Constitution, which was developed through a National Conference. Various opposition groups, including the National League for Democracy (NLD), have voiced concerns over it for, according to them, it provides vague clauses to revoke rights of citizens and also states that persons who have married a foreigner are not eligible to be President, which effectively bars Daw Aung San Suu Kyi from the post. As part of the reform process, the Pyidaungsu Hluttaw (Parliament) has assigned a Joint Review Committee to review the 2008 Constitution and which submitted its report to the Parliament on 31 January 2014²⁷. The report recommends “*to revise some provisions necessary to exercise the practical democratic transition as the time passes*”. Some parliamentarians have already voiced their disagreement with the Constitutional Review process. One representative from the Shan National Development Party stated he would have preferred to see each party get one representative and for the committee to include experts from outside the Hluttaw²⁸.

²⁵ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

²⁶ The 2008 Constitution of the Union of the Republic of Myanmar is analyzed in further detail in Chapter 4.

²⁷ Myanmar Freedom (2013), Joint Review Committee to start work in October, Yangon, Myanmar. and http://www.constitutionnet.org/files/constitutionalreviewjointcommittee-report.docx_english.pdf

²⁸ Win Ko Ko Latt (2013), “Hluttaw to form constitutional review committee this month”, The Myanmar Times, www.mmtimes.com/index.php/national-news/7514-hluttaw-to-form-constitutional-review-committee-this-month.html.

3.4.1 The Joint Review Committee

The Joint Review Committee was created in September 2013 and began work in October 2013. It consists of 109 parliamentarians from 18 political parties, including opposition parties. A breakdown of the Committee members shows that 47% of the committee hails from the ruling Union Solidarity and Development Party (USDP), 23% are military representatives and opposition parties make up 30%. NLD leader Daw Aung San Suu Kyi is not among the representatives from NLD on the committee²⁹.

Party	Number of members on Joint Review Committee
USDP	52 Members (47%)
Military Representatives	25 Members (23%)
National League for Democracy	7 Members (6%)
Shan Nationalities Development Party (SNDP)	4 Members (4%)
Other opposition parties	21 Members (20%)

Table 4 – Constitutional Joint Review Committee Members

The objectives of the Joint Review Committee are to:

- 1) Develop a constitution that guarantees perpetuation, stability and development of the Republic of the Union of Myanmar;
- 2) Pursue lasting peace by building up national reconciliation among ethnic groups; and
- 3) Maintain pace of democratic transition driven by the State and its people.

The Committee was specifically tasked with reviewing each section of the 2008 Constitution - taking into account the historical background of the country, current social, economic and political realities, political maturity of the people, national reconciliation, rule of law, and stability - and submitting a report of its findings to the Parliament³⁰. Per its mandate (Notification No. 59/2013), the Committee is to focus on democratizing all administrative mechanisms and on developing a reliable judicial system³¹. The Committee requested advice from the different political branches, CSOs as well as people and received a total of 28247 advice letters.

Group	Number of submissions
10 political parties	76 letters
legal experts and NGOs	42 letters
For comprehensive reform of the constitution departments (including the Military)	19796 letters
individuals	8325

Table 5: Distribution of advice letters received

Source: Constitutional Review Joint Committee (2014). Report

In its report the Committee analyses how many letters request the revision of certain articles of the Constitution, giving the exact numbers in the categories a) to remain as original b) to revise c) to add d) to delete and e) particular advice. However, the Committee's recommendations with regards to the revision of the addressed Constitution article remain general. The Committee advices to revise certain provisions, to negotiate the right of self-administration and that these revisions are without personal, ethnic or political parties' prejudice. It advices the Parliament to discuss all provisions for which

²⁹See above source.

³⁰ Government of Myanmar (2013), Objectives, terms, duties, power, procedures, rights of the Republic of the Union of Myanmar Constitutional Review Joint Committee, Notification No. 59/2013, Pyidaungsu Hluttaw, Myanmar.

³¹ See above source.

different perspectives were submitted, in order to define the priorities and implementation phases. Accordingly, the advice letters will be transferred to the Pyidaungsu Hluttaw.³² A smaller committee of around 30 parliamentarians is now charged with making a final report on constitutional amendments.³³

3.5 New mechanisms to monitor public service

In response to the need for greater accountability of public services, in early 2013 President Thein Sein assigned a Public Service Assessment Working Committee to develop a system to conduct performance evaluation for civil servants. In discussion with one of the committee members, it was also revealed that the committee would be seeking ICT solutions or software to assist with the evaluation process. Details on the structure of the evaluation were unavailable, and it is uncertain whether regional/state governments have the capacity and technical ability to transparently carry out such evaluations.³⁴ This committee would also be responsible for monitoring and evaluating the National Reform Steering Committee and ensuring reforms are on track. In his August 9, 2013 speech, the President required that civil servants performance evaluation reports should be submitted to the Union government and ministries to ensure efficiency of personnel and oversee staff promotion.

Monitoring reform progress serves two objectives:

- On the one hand, in order to verify that pursuing the strategy is achieving the specific results for each stage and in general as identified at the start of the strategy itself, which allows government to “change the ship’s course” once underway, that is, to modify the strategic elements that don’t work so well or that aren’t achieving the desired results, or to adjust the time period for their implementation, if necessary;
- On the other hand, demonstrating the government’s performance in this domain to lawmakers, CSO’s, and citizens in order to solicit them for ideas for improving the strategy’s pursuit in order to optimise the achievement of the overall results.

Box 8. Stages to elaborate an evaluation system

Stage One: establish the policy’s priorities

For performance indicators to communicate useful information, they must be properly anchored to a policy. At the same time, it would not be appropriate to define an indicator for each fraction of a policy initiative. Policies (or policy initiatives) must therefore be classified in relation to their importance in ensuring the pursuit of the government’s strategic goals, for example of open government. A policy priority must be articulated in function of the strategic direction that government wants to take to sustainably establish an open and transparent government, and it must express an action.

Stage Two: define the desired targets

A target expresses a concrete goal that defines the degree or level of the desired result tied to the policy priority. Targets are essentially tied directly to results indicators, and the level or degree of the result may be based on a variety of parameters depending on the common denominator and the result sought.

³² http://www.constitutionnet.org/files/constitutionalreviewjointcommittee-report.docx_english.pdf

³³ <http://www.eastasiaforum.org/2014/03/27/road-to-constitutional-amendment-in-myanmar-going-nowhere/>

³⁴ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

Stage three: define the key activities

An activity is an action, project, or program that clearly supports the achievement of a result by reaching a target. The activities must be systematically tied to the targets and are expressed using action verbs: “form”, “implement”, and “construct” clearly illustrate an activity, while “reinforce” or “improve” do so less well.

Stage four: define the indicators for the operational results (outputs)

An indicator for an operational result measures the progress recorded while pursuing an activity; thus, these two elements must be closely connected. A well-fashioned operational result indicator can easily be measured. It must be quantitative (measured in a physical or monetary unit, for example). A key question one should ask oneself when defining an operational result indicator is, what does the measured activity produce or create?

Stage five: define the result indicators tied to the targets

This indicator measures the result of activities in function of their contribution to achieving the corresponding target; therefore, they must be closely connected to the targets.

Stage six: identify the impact sought and its strategic result indicators (outcomes)

An indicator of the impact or strategic result identifies a more long-term perspective and provides insight into the effect of one or more activities on the policy priority and ultimately on the government’s pursuit of the strategic goal itself. The strategic result indicators are especially hard to establish because the causal links between an activity’s impact and the pursuit of the strategic goal are not always evident. For example, how does one convincingly prove that the construction of a metro line (a policy priority) with five stations and 10 km of rail track (output indicators) leads to fewer vehicles on the roads (indicator tied to the target) and a lowering of greenhouse gas emissions (strategic result indicator tied to the government’s strategic goal of a healthy, sustainable environment)? This difficulty resides in the fact that certain factors influencing these indicators do not spring forth from the government and are not under its control.

In such cases, it is sometimes more logical to establish indicators in function of the wished-for or desired results of the policy priority’s impact on the government’s strategic goal. This approach allows a greater number of actors whose institutions are more or less tied to the strategic policy to participate in developing a more nuanced performance analysis system that takes qualitative factors into account on which the government has little or no influence. This helps make decisions on a larger whole of policy projects that only indirectly influence the pursuit of a strategic goal, but which in the end reinforce the across-the-board coherence of the government’s intervention.

Stage seven: identify the adapted qualitative research methods

There are various approaches for determining the effectiveness of activities in support of policy priorities. The indicators of operational results, of results tied to targets, and the more strategic ones on impacts may also reveal the challenges or gaps in the pursuit of the government’s strategic policies. This generally encourages the government to look more closely in order to detect what isn’t working or isn’t working well in order to fill the gaps in planning, administration, or in the policy itself. Qualitative research adds value to the indicators by deepening the understanding of the policy’s effectiveness. These methods may include case studies and examinations (by the OECD, for example), interviews, or brainstorming groups. In the case of a multi-sector, across-the-board strategy for open government, Myanmar could use these methods, for example, to value contributions by citizen groups, local government administrations, universities, and non-governmental organisations as part of the development of strategic performance evaluation systems.

Source: OECD (2014). Open Government Review Tunisia

4 CIVIC ENGAGEMENT

As suggested in the OGP website, an open government is one which aims to “mobilize citizens to engage in public debate, provide input and make contributions that lead to more responsive, innovative and effective governance”³⁵. The OECD defines open government as three main tenants:

- 1) Transparency (being exposed to public scrutiny);
- 2) Accessibility to anyone, anytime, anywhere; and
- 3) Responsiveness to new ideas and demands³⁶.

The OGP framework requires “openness to citizen participation and engagement in policymaking and governance, including basic protections for civil liberties”³⁷. Civic engagement is therefore made up of two pillars: 1) right of citizens to access government information; and 2) avenues or initiatives for citizens to engage with government, by providing input, engaging in public debate, or voicing concern. The OECD Guiding Principles for open and inclusive policy making describe the framework for citizen participation:

Box 9. OECD Guiding Principles for Open and Inclusive Policy Making

1. **Commitment:** Leadership and strong commitment to open and inclusive policy making is needed at all levels – politicians, senior managers and public officials.

2. **Rights:** Citizens’ rights to information, consultation and public participation in policy making and service delivery must be firmly grounded in law or policy. Government obligations to respond to citizens must be clearly stated. Independent oversight arrangements are essential to enforcing these rights.

3. **Clarity:** Objectives for, and limits to, information, consultation and public participation should be well defined from the outset. The roles and responsibilities of all parties must be clear. Government information should be complete, objective, reliable, relevant, and easy to find and understand.

4. **Time:** Public engagement should be undertaken as early in the policy process as possible to allow a greater range of solutions and to raise the chances of successful implementation. Adequate time must be available for consultation and participation to be effective.

5. **Inclusion:** All citizens should have equal opportunities and multiple channels to access information, be consulted and participate. Every reasonable effort should be made to engage with as wide a variety of people as possible.

6. **Resources:** Adequate financial, human and technical resources are needed for effective public information, consultation and participation. Government officials must have access to appropriate skills, guidance and training as well as an organisational culture that supports both traditional and online tools.

7. **Co-ordination:** Initiatives to inform, consult and engage civil society should be coordinated within and across levels of government to ensure policy coherence, avoid duplication and reduce the risk of “consultation fatigue.” Co-ordination efforts should not stifle initiative and innovation but should leverage the power of knowledge networks and communities of practice within and beyond government.

³⁵ Open Government Partnership, Brochure, www.opengovpartnership.org.

³⁶ OECD (2005), Public Sector Modernisation: Open Government, Policy Brief, <http://www.oecd.org/gov/pem/34455306.pdf>.

³⁷ Open Government Partnership, Brochure, www.opengovpartnership.org.

8. **Accountability:** Governments have an obligation to inform participants how they use inputs received through public consultation and participation. Measures to ensure that the policy making process is open, transparent and amenable to external scrutiny can help increase accountability of, and trust in, government.

9. **Evaluation:** Governments need to evaluate their own performance. To do so effectively will require efforts to build the demand, capacity, culture and tools for evaluating public participation.

10. **Active citizenship:** Societies benefit from dynamic civil society, and governments can facilitate access to information, encourage participation, raise awareness, strengthen citizens' civic education and skills, as well as to support capacity-building among civil society organisations. Governments need to explore new roles to effectively support autonomous problem-solving by citizens, CSOs and businesses

Source: OECD. "Citizens and Partners" (2001) and updated in "Focus on Citizens" (2009)

These principles work under the assumption that Governments, to fully reap the benefits of an active interaction with their population, should inform them, consult and engage with them not as mere subjects but as partners, according to the following definitions (OECD 2001):

- **Information** is a **one-way relationship** in which government produces and delivers information for use by citizens. It covers both "passive" access to information upon demand by citizens and "active" measures by government to disseminate information to citizens. *Examples include:* access to public records, official gazettes, and government websites.
- **Consultation** is a **two-way relationship** in which citizens provide feedback to government. It is based on the prior definition by government of the issue on which citizens' views are being sought and requires the provision of information. Governments define the issues for consultation, set the questions and manage the process, while citizens are invited to contribute their views and opinions. *Examples include:* public opinion surveys, comments on draft legislation.
- **Active participation** is a **relation based on partnership** with government, in which citizens actively engage in defining the process and content of policy-making. It acknowledges equal standing for citizens in setting the agenda, proposing policy options and shaping the policy dialogue – although the responsibility for the final decision or policy formulation rests with government. *Examples include:* consensus conferences, citizens' juries.

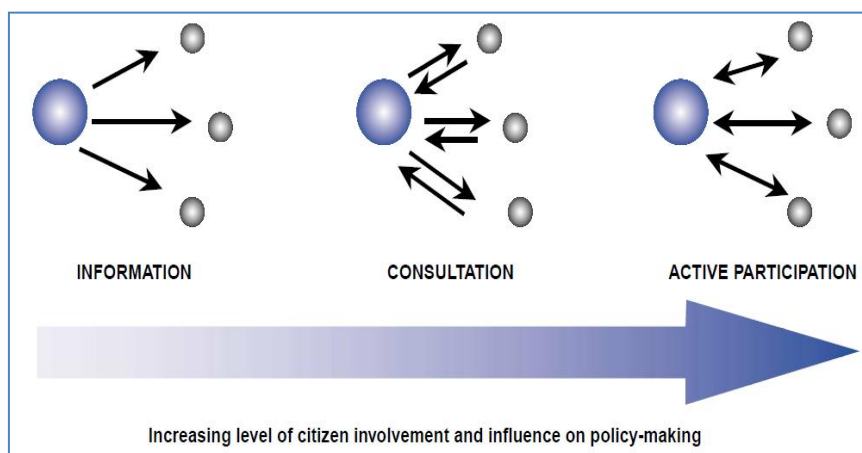

Image 3. Defining Information, Consultation, and Active Participation.

Source: OECD (2001), Citizens as Partners: Information, Consultation and Public Participation

As Myanmar transitions towards a democratic government, it is increasingly important that Myanmar citizens are granted the rights and capacity to engage with their government and the reform process aligned with international standards and good practices. Since 2011, various measures have been implemented that encourage citizen's involvement and grant citizens' rights that were previously denied, but the government is challenged to rebuild trust with their citizens, following decades of military rule, censorship and vague laws leading to political imprisonment.

4.1 Constitutional Rights relating to civil freedoms and access to information

In the 2008 Constitution, Myanmar citizens have a number of fundamental rights that allow them to take an active role in engaging with their government. The primary reference for civil rights in the 2008 Constitution is Chapter 8, "Citizen, Fundamental Rights and Duties of the Citizens." Article 354 states that citizens have the right:

- 1) "to express and publish freely their convictions and opinions;
- 2) to assemble peacefully without arms and holding procession;
- 3) to form associations and organizations;
- 4) to develop their language, literature, culture they cherish, religion they profess, and customs without prejudice..."

However, Article 377 enables the government to deny rights of citizens through a vague and contradictory clause: "In order to obtain a right given by this Chapter 8, application shall be made in accord with the stipulations, to the Supreme Court of the Union."³⁸ Further, many rights are curbed through legislature which provides judiciary implications for certain violations to national security or public peace. An analysis of the Myanmar Constitution by Article 19, the international organization in defence of access to information, states that the restrictions of rights in the Constitution "*are at odds with international standards, which only permit exceptional limitations that are provided for by law, serve a legitimate aim, and are necessary*"³⁹.

Chapter 8 contains no mention of the right of citizens to seek information from their government and there are limited references to freedom of information in the constitution. Articles 89 and 132 of the Constitution require that the proceedings and records of the Hluttaw be published. Article 107 of the Constitution states, "*The laws signed by the President or the laws deemed to have been signed by him shall be promulgated by publication in the official gazette. The law shall come into operation on the day of such promulgation unless the contrary intention is expressed.*" The official gazette may refer to the Burmese language newspaper publication "The Mirror" or the English version "The New Light of Myanmar", both of which are government-owned publications.

Relating to freedom for political parties, Article 404 of the 2008 Constitution states: "*A political party shall (a) set the objective of non-disintegration of the Union, non-disintegration of national solidarity and perpetuation of sovereignty and (b) be loyal to the state.*" The constitution requires political

³⁸ Discussions with civil society members have confirmed this article is unclear and will likely be reconsidered by the current Constitutional Review Committee.

³⁹ Article 19 (2011), Article 19 Submission to the UN Universal Periodic Review, Tenth Session of the Working Group of the Human Rights Council, www.article19.org/data/files/pdfs/submissions/union-of-myanmar-article-19-submission-to-the-universal-periodic-review.pdf

parties to register with the authorities, which requires government approval, yet it also states “A political party shall, in accord with the law, have the right to organize freely; participate and compete in the elections”⁴⁰.

As mentioned in Chapter 2, the 2008 Constitution is currently under review by a parliamentary committee (see Section 3.4). For further details on this process and the challenges it poses, see Box 10.

Box 10. Constitutional Review Committee: An opportunity for public consultation and regaining civil liberties

A review of the 2008 Constitution began in October 2013 with the formation of the Joint Review Committee made up of 109 parliamentarians from 18 political parties. The Committee is submitted their report on the Constitution on 31 January 2014. Thus far, Committee members have declared their intent to seek public consultation by engaging with their party members across the country and voicing their constitutional concerns to the Committee.

In a joint statement by the National League for Democracy and ethnic political parties, the parties stated their intent to “seek public desire” and incorporate this into the review process. Daw Aung San Suu Kyi stated, “We must listen to the public. As Parliament hears the public voice, we also hope that the parliament’s committee for reviewing the constitution will write a report. This is why we have decided (to seek public desire)”.

The NLD is collaborating with ethnic political parties to seek public consultation through an opinion poll “to assess whether to amend the 2008 Constitution or draft a new constitution” (<http://elevenmyanmar.com/politics/3576-nld-to-conduct-a-poll-to-assess-constitutional-reform>).

Additionally, the NLD plans to launch a campaign that aims to “give public education about the constitutional amendments” (<http://elevenmyanmar.com/politics/3170-opposition-nld-to-campaign-for-public-knowledge-of-constitution>).

Initial reports from the NLD show that a majority of participants in their workshops want to amend the 2008 constitution. In one feedback session, with 1300 participants, 70% voted for constitutional amendment while 30% voted for redrafting the constitution entirely (<http://elevenmyanmar.com/politics/3760-nld-s-public-feedback-so-far-calls-to-amend-or-replace-2008-constitution>).

The Committee issued a statement requesting representatives from different political branches, NGOs and people to submit their advice letters on the constitutional reform (Report of the Joint Review Committee).

The Constitutional Review represents a significant opportunity to solidify Myanmar’s democratic reforms and has the potential to truly shape the country’s transition over the next few years in the lead up to the next Presidential elections in 2015. Even though the Committee recommended a constitutional review, the lack of detailed recommendations on the different constitutional articles has so far provoked criticism. As one legal advisor to the NLD constitutional amendment committee said, “In my view the USDP will be unable to gain public support unless the constitution is amended – I think it has finally realized that this issue is a deal breaker in terms of getting votes in 2015” (Myanmar Freedom, Oct 19, “If the USDP is to have any future, constitutional change is necessary”).

⁴⁰ Government of Myanmar (2008), Article 406 of the Constitution of the Union of the Republic of Myanmar, Printing & Publishing Enterprise, Ministry of Information, Myanmar.

4.2 Legislation relating to freedom of expression, association, and media

Legislation is currently being drafted and debated in Parliament that has the potential to grant Myanmar citizens' freedom of expression and association and more "people-centred development" and democracy. Moves towards media reform were made as early as 2011, as President Thein Sein took office. Promises to disband the Press Scrutiny and Registration Division (PSRD) were realized in late 2012, allowing journalists and academics to publish more freely, without the need to submit writings to the PSRD prior to publication. As of April 2013, the government has also reopened the licensing process for daily newspapers, which were banned since 1964, with the exception of the government's daily newspaper. For more than four decades, only weekly newspapers have been available in the country. Today, daily newspaper publishers and other journalists are allowed to publish with a valid publishing license, yet, the overall situation is still restrictive for a license can be denied or revoked as per vague conditions⁴¹. Nonetheless, the step towards legalizing daily papers, while still restrictive, it is progressing towards greater media freedom and freedom of expression.

Other challenges to media freedom remain. Denial of information and press censorship still takes place. For example, in June 2013 the GoM banned an issue of Time Magazine after it did a feature on Buddhist group "969". In response, Reporters Without Borders, Asia-Pacific Office, issued a strong statement condemning the ban.⁴²

Steps towards freedom of information, although present, are still insufficient and often ambivalent. For example, although the censorship board was dissolved per presidential decree in August 2012, in January 2013, a separate presidential decree introduced a new Media Monitoring Committee to scrutinize local news coverage. The committee is led by the MoI and comprised of 12 members, including representatives of Ministry of Home Affairs, Ministry of Military Security Affairs, and the national police⁴³. Details on the function and responsibilities of the committee are not available.

At the time of writing, parliament, the Myanmar Press Council (MPC), and press associations are working towards drafting new laws and amending old laws that restrict freedoms of association, press, and expression. These include:

- *Draft Printing and Publishing Enterprise Bill*
Drafted by the MoI, the controversial Printing and Publishing Enterprise bill would repeal two current laws: the Press (Emergency Powers) Act and the Publishers Registration Law of 1962, which set forth a fine of 5 million to 10 million kyats⁴⁴ or up to 6 months imprisonment should a publishing enterprise fail to register. If the new bill is passed in its current draft form, it would give the MoI broad powers to issue and revoke publishing licenses. However, advocacy groups are arguing for the requirement of licensing for publishers to be abolished entirely. A translated version of the draft can be found in the Annex 5.
- *Draft Press Bill*
Should the draft Press Bill be passed in its current form, it repeals the Printers and Publishers Registration Law of 1962. According to Chapter 3 of the draft Press Bill, "*Every citizen has a*

⁴¹ Human Rights Now (2012), Burma Update Report, December 2012, Tokyo, Japan.

⁴² Hamilton-Martin, Roger (2013), Censorship Threatens to Re-emerge in Myanmar, www.ipsnews.net/2013/08/censorship-threatens-to-re-emerge-in-myanmar.

⁴³ Crispin, Shawn W. (2013), "*Burma Falters, Backtracks on Press Freedom: a Special Report by the Committee to Protect Journalists*", New York, New York.

⁴⁴ Approximately US\$5,000 to US\$10,000

right to acquire and provide information freely.” Although the statement does not specifically refer to the right of a citizen to acquire information from its government, this could be interpreted to give citizens such powers. A translated version of the draft can be found in Annex 3.

- **Draft Association Registration Law**

Currently, freedom to associate is regulated through the 1988 Association Law, imposed by the SLORC. The 1988 law requires that all associations register, however, this law has been rarely enforced by the current government⁴⁵, leaving many of Myanmar’s civil society organisations operating in in a *de jure* illegal state. A second law, the 1908 Unlawful Associations Act allows the government to blacklist certain organizations and to prosecute members of those organisations or others found assisting them. Typically, restrictions on organizations over the past decades have been done through the 1908 law⁴⁶. In an effort to encourage the development of civic society in Myanmar, Parliament’s new draft Association Law was published on July 27, 2013 and revised in late August, following consultation with civil society organizations⁴⁷. The initial draft, titled the “Association Law” was drafted by the Ministry of Home Affairs and presented to the Public Affairs Committee of Parliament without public consultation. The draft stipulated registration requirements⁴⁸ for associations and punishment for associations that failed to register. However, following in-depth consultation with Civil Society Organizations (CSOs), the law was re-titled “Association Registration Law” and several contentious clauses were removed from the bill. At the time of writing, the law’s second draft has been published in local newspapers and on government websites with a request for commentary before it is debated in Parliament.

Box 11. Parliament Revises Restrictive Association Law Following Broad CSO Consultation

Given the registration requirements hindering civil society organisations and associations in Myanmar (including inflated registration fees and requiring every type of associations to register), the Parliament aimed to address these concerns by revising the Association Law. The published draft, available in the Government Gazette on July 27, 2013, was met with outcries from civil society leaders claiming the law continues to restrict their capacities and infringes on their fundamental right to association, granted per the 2008 Constitution.

In response to the draft, which was prepared by the Ministry of Home Affairs and presented to the Public Affairs Committee in the Hluttaw, CSOs took action in a way that would have previously been impossible in Myanmar. 52 CSOs came together and issued a public statement identifying the weaknesses of the law and their disagreement with the lack of a participatory process. Following this, in mid-August, CSOs led parallel workshops in Yangon and Mandalay where over 280 civil society organisations were represented and able to voice their concerns of the law. At the workshops group representatives were elected, who then presented the issues to 80 members of parliament (from Amyotha and Pyithu Hluttaws) and officials from Ministry of Home Affairs. According to the Local Resource Center’s statement on the workshop, participants “frankly exchanged and deliberated their opinions on the draft law.”

The primary concerns of CSOs were: (1) whether registration of associations should be required; and (2) eliminating the punishment clause for CSOs that fail to register. The concerns by CSOs are

⁴⁵ MacGregor, F. and Win Ko Ko Latt (2013), More Warnings over Draft Association Law, The Myanmar Times, www.mmTimes.com/index.php/national-news/8024-more-warnings-over-draft-association-law.html.

⁴⁶ See above source.

⁴⁷ See above source.

⁴⁸ The registration fees for an association was suggested by a civil society organization to be in the order of 500,000KS

echoed by Human Rights Watch, which stated, “This draft [Association] law would give the Burmese government broad authority to refuse to let a group operate and send association leaders and members to prison if the group functions without permission” (http://www.upi.com/Top_News/Special/2013/08/26/NGO-laws-in-Myanmar-restrictive-rights-group-says/UPI-22451377536004/#ixzz2dFKAT9dN).

Following the consultation process, Parliament amended the bill and published a revised draft with a new title of “Association Registration Law”. The new bill makes registration of associations voluntary, removes punishment clauses and reduces the cost of registration. According to one CSO leader, this public process was one of the first opportunities for CSOs to provide their opinions to the government stating “if the law is approved, it would be very progressive” (personal interview with civil society leader, 2013).

- *Electronic Transactions Law*

The current Electronic Transactions Law (2004) is being revised and amended in consultation with public organizations, such as Myanmar Computer Federation (MCF), CSOs, IT experts and private sector businesses, such as e-commerce businesses. The current law stipulates up to 15 years’ jail time for “acts by using electronic transactions technology” deemed “detrimental to the security of the State or prevalence of law and order or community peace and tranquillity or national solidarity or national economy or national culture”⁴⁹. Hence, the law can potentially serve as a mechanism to punish and restrict freedom of expression online. The revised law in discussion would reduce the punishment for violators from 15 years’ to 7 years’ imprisonment.

While the law has not recently been put into practice, since it was enacted in 2004 several political dissidents, such as well-known blogger Nay Bone Latt, were given long-term prison sentences under the Law. According to one newspaper, “The act has been criticized as a tool to control political dissidents on the pretext of leakage of classified information and distribution of provocative news and information using digital devices”⁵⁰ According to the Assistant Association for Political Prisoners three political prisoners are still in jail per the 2004 Electronic Transactions Law⁵¹.

4.2.1 Access to Information in Myanmar

A pillar of open governance is an Access to Information Law, guaranteeing the public’s right to information and to access government data⁵². At the time of writing this report, Myanmar neither has an Access to Information law in place, nor has a draft bill been presented in Parliament. The 2008 Constitution does not offer citizens the right to freely access information from their government. In discussion with the MoI, there is a plan to draft a Freedom of Information Law, however the timeline for this, the potential content and the institutional framework are uncertain⁵³. Worldwide, including among OECD countries, access to information laws have become more and more a recognised tool to enhance transparency and citizen participation, with an increasing amount of countries passing access to information legislation, as the below chart shows:

⁴⁹ Roughneen, Simon (2013), Burma to Replace Controversial Electronic Transactions Law, The Irrawaddy Magazine, <http://www.irrawaddy.org/archives/40083>.

⁵⁰ Myanmar Freedom (2013), “Lawmaker proposes reducing penalties in Electronic Transactions Act”, Yangon, Myanmar.

⁵¹ See above source.

⁵² Open Government Partnership, Brochure, www.opengovpartnership.org.

⁵³ Personal interview, Ministry of Information.

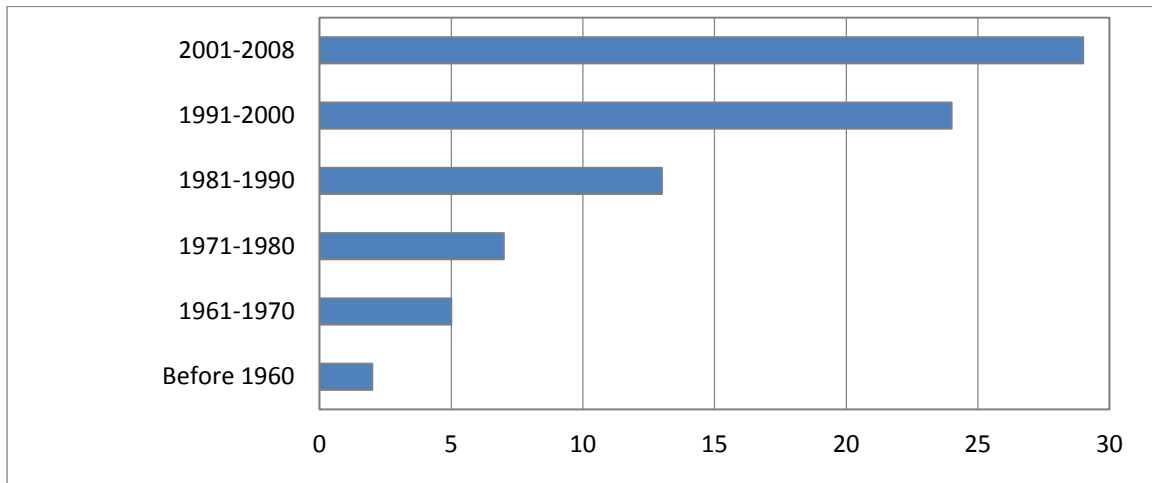

Image 4. Number of OECD countries with Law on Access to information

Source: OECD (2009). *Government at a Glance*

To harness the opportunities of access to information laws to increase participation and transparency, these should respond to certain criteria, as developed and explained further based on the case of Finland:

Box 12. Principles of Access to Information Laws put into practice in Finland

The Citizens as Partners: OECD Handbook on Information, Consultation and Public Participation in Policy-Making provides policymakers with legal and policy frameworks and tools that may be applied to promote engagement and openness in government. In developing access to information legislation, the Handbook recommends that governments:

- Define what information is accessible to citizens (What type of, and whose, information should be made available?)
- Define how the information can be accessed (What is the required response time? In what language?)
- Decide when is access to information free, and when is it charged?
- Create policies to promote active information publication
- Determine who is to oversee, control and enforce the law

With the passing of the 1999 Act on the Openness of Government Activities, citizens of Finland have the right to access “official documents”, including electronic records (FreedomInfo, Finland). Importantly, the law sets forth a clear framework, which clarifies how requests are to be handled and what type of information may be exempt. Below are highlights from the law:

- Citizens requesting information are not required to provide reasons for the request, or to prove their identity.
- Responses to requests must be processed within 14 days.
- Government meetings are open to the public and authorities are required to publish information regarding their activities.
- Government departments are required to develop systems to allow for easy access to information.
- 32 categories of secret documents are exempt from release, such as documents relating to criminal investigations, military intelligence, security police, “unless it is obvious that access will not compromise” those interests.

The 1999 law has been closely monitored and evaluated and a 2003 review by the Ministry of Justice found that the act “further solidified openness” (Freedom Info). In 2004, another report indicated that the “policy of openness and electronic access is a key reason for low corruption in Finland” (FreedomInfo).

Source: OECD (2001). *Citizens as Partners: OECD Handbook on Information, Consultation and Public Participation in Policy-Making* and <http://www.freedominfo.org/regions/europe/finland/>

Initiatives to educate Myanmar citizens on their right to information and to provide expertise on media freedom and freedom of expression laws have recently been implemented by advocacy groups, such as Article 19, which has recently opened an office in Myanmar, published a dual language (Burmese & English) guide to freedom of expression laws, which is available online and has been disseminated among civil society groups in the country.

Image 5 – *Beginner’s guide to freedom of expression laws. The title page of Article 19’s recent Burmese-English publication “Beginners’ guide to freedom of expression laws” available online.*

4.3 Government institutions supporting civic participation and access to information

The following government ministries are involved in promoting civic engagement and providing information to Myanmar citizens:

4.3.1 Ministry of Information

The Mol is responsible for ensuring all new bills and laws of the Union of Myanmar are promulgated to citizens as required by the 2008 constitution. New laws are posted on the Mol’s website, on the President’s Office website, and printed in the “Government Gazette”. The government-owned newspaper, *The New Light of Myanmar*, also prints draft and approved laws and is made available online via the President’s Office website and the Mol’s website. Newspapers often re-print the draft and final versions of new laws, given that Internet penetration in the country remains at less than 3%. On the Ministry’s website, there is the possibility to contact the ministry for “suggestion and complaints”. Complaints are submitted directly via the portal and are not posted publicly and it is unclear how complaints are handled, including whether any response is made or how long a response may take. In the USA, the Administrative Procedure Act of 1946 requires agencies to respond to the public comments before issuing a final regulation:

Box 13. E-consultation procedures

In the USA, the Administrative Procedure Act of 1946 requires that agencies put proposed regulations through a notice-and-comment process open to all members of the affected public. Before agencies can issue a final regulation, they must respond to the public comments, make sure that the final regulation is a logical out-growth of the proposal and the public record, and is not arbitrary or capricious. The public record is used by the courts in settling any challenge to the regulations brought by the affected public. Online regulatory information is currently difficult to access and navigate, in part because several websites publish portions of that information at different stages in the rule-making process. To promote transparency and to help aggregate information, OIRA (Office of Information and Regulatory Affairs) issued a memorandum directing agencies to use the Regulation Identifier Number (RIN) on all relevant documents throughout the entire “life cycle” of a rule. The US

expects that this requirement will help members of the public to find regulatory information at each stage of the process and will promote informed participation. The goal is to provide more convenient, public-centered ways of obtaining input on regulatory proposals.

Source: OECD (2012). Regulatory Consultation: A MENA-OECD Practitioners' Guide for engaging Stakeholders in the rule-making process.

Another means of providing information to citizens is through public libraries. The MoI is responsible for managing public libraries in over 350 townships across the country, at which the Government Gazette is made available. The MoI also works to simplify the legal terms of the laws and publish them in 30,000 village libraries across Myanmar. It also translates major laws into minority languages, but it is unclear whether this is a legal requirement.

Box 14. Making legislation understandable

In the framework of its OGP Action Plan, Finland commits itself to develop standard titles and resumes of government legislation to make it easier understandable for citizens. These will be developed already at the preparatory phase of the law. A guide on the standard titles and resumes will be created and test reading groups used to draft these. If possible these efforts will be complemented by plain language versions of the main content of the laws and their core issues. This commitment addresses an essential point of fostering citizen participation, in allowing citizens to understand the countries laws more easily already during the drafting phase. This allows participation of a greater public in commenting and reacting to government law proposals.

Source: OGP Website : <http://www.opengovpartnership.org/country/commitment/standard-language-titles-and-resumes-will-be-drafted-government-proposals>.

4.3.2 MNPED and the Central Statistics Organization

The MNPED is responsible for coordinating with other government ministries to support and plan sectorial reforms, but also to collect and publish relevant public indicators and data from across ministries with its sub-unit, the Central Statistical Organization. The Statistics Organization can potentially serve as an information source for citizens, providing access to information on important country indicators, population and government affairs. However, various reports indicate that the quality, depth and breadth of the statistics is lacking⁵⁴.

The Statistics Organization is making efforts to improve the quality and range of statistics, and the Ministry of Immigration and Population is mandated to implement the first public census in thirty-one years in 2014, with the assistance of UNFPA. The census is 41 questions, covering age, sex, education, occupation, ethnicity, housing, public service access (electricity, water) and other indicators. By learning how many citizens the government represents, their locations and their situation, the government can then aim to respond more accurately to their needs. Additionally, the World Bank intends to support the Central Statistics Organization in developing a National Statistical Strategy, to provide a systematic framework for collecting data. At the time of writing, this project was still in the very early stages.

⁵⁴ OECD (2013), Multi-dimensional Review of Myanmar: Volume 1. Initial Assessment, OECD Development Pathways, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202085-en>

4.3.3 Semi- and Non-government institutions supporting civic participation and access to information

4.3.3.1 National Human Rights Commission of Myanmar (NHRC, MNHRC)

The National Human Rights Commission of Myanmar was formed⁵⁵ in September 2011 with the mission of “promoting and safeguarding fundamental rights of citizens described in the constitution of the Republic of Myanmar”⁵⁶ by serving as a conduit between citizens and government: receiving notifications of rights abuse from citizens, investigating claims, conveying findings to relevant government departments and requesting action from government departments.⁵⁷

While the formation of an NHRC is a step towards recognizing the rights and needs of citizens, the Myanmar NHRC’s formation does not adhere to international standards. In fact, its creation through presidential decree violates the Paris Principles, which specify that National Human Rights Institutions must be created through a “*constitutional or legislative text, specifying its composition and its sphere of competence*”⁵⁸. Additional concerns relate to the Commission’s membership, power, and capacity to raise public awareness about the rights of Myanmar people⁵⁹. All 15 members of the commission are retired civil servants and there is no representation of NGOs, trade unions or other civil society. Further, the MNHRC’s mandate requires it to report directly to the President, whereas international practice encourages National Human Rights Institutes to report to a body other than the Executive.

Based on the discussions with the Chairman of the NHRC, the Commission is also well aware of its shortcomings, including the issues with its formation, its relationship with the President, and its capacity to receive and act on complaints⁶⁰. Since its formation 2 years ago, the NHRC has worked with international legal experts to draft a “Human Rights Commission Formation Law”, which is currently with the Upper House for review. The draft law attempts to separate the NHRC from the Executive and establish an independent selection committee. Lastly, the Chairman expressed the interest in NHRC adopting online tools to provide further access to citizens (currently, complaints are submitted in writing). In September 2013, MNHRC launched a new website, which provides details to users of how to submit complaints, but does not yet include an online complaint system. This project and others with the NHRC are being supported by the Raoul Wallenberg Institute, the Swedish government, Asia Pacific Forum, UNOHCHR, and UNICEF.

Box 15. The case of the Spanish Defensor del Pueblo

The Spanish Defensor del Pueblo, was created in the 1978, to defend the fundamental rights and civil liberties of citizens as envisaged in the constitution promulgated on the same year. It’s an autonomous body which reports annually to the country’s Parliament and whose responsibilities include supervising the public administration. The Defensor del Pueblo is elected by Congress and

⁵⁵ By the Union Government Notification No. 34/2011

⁵⁶ Myanmar National Human Rights Commission (2013), <http://mnhrc.org.mm/en/>.

⁵⁷ Since its formation, the Commission has received 4,800 complaints, and from 2011 to 2012, 35% of the 2866 complaints were found to be valid. The other 65% “failed to meet with the requirements of the complaint procedure established by the Commission” (The Activities of the Myanmar National Human Rights Commission, May 2013).

⁵⁸ Perseus Strategies, JBI and New Perimeter (2013), Myanmar Rule of Law Assessment, www.burmalibrary.org/docs15/Myanmar-Rule-of-Law-Assessment-3-5-13.pdf.

⁵⁹ See above source.

⁶⁰ Personal interview, 2013

the Senate. He must perform his or her functions independently and impartially, autonomously and in his or her own good judgment and enjoys inviolability and immunity in the exercise of his or her office. Citizens can request the intervention of the Defensor del Pueblo in cases of misconduct by public authorities, while he/she can also intervene ex officio in cases that come to their attention. Further, the Defensor del Pueblo has been attributed the functions of the National Preventive Mechanism against Torture. Citizens can submit complaints online, by email, in person, by fax or by post. There is a 24-hour service available.

The traditional methods employed by the Defensor to support citizens seeking redress include mediation between interested parties and the drafting of reports with assessment of procedures in the public sector and recommendations for reform. However, given that its recommendations issued do not have any enforcing powers, it has traditionally made use of the press to persuade public officials and institutions which refuse to engage. In practice, this means that the Defensor keeps a close relationship with the media and does not refrain from using it as part of its persuasion strategy. It regularly issues press releases in which it names and shames officials and institutions who have not responded to reaching out or mediation efforts. It is also a regular feature in radio shows expressing his/her opinion on issues of public interest.

In 2012, the Defensor issued 91 press releases reaching around 11 000 different media channels (internet, print press, TV, radio). Around 4000 subscribers receive their regular newsletter and 5600 people followed the twitter account of the Ombudswoman. According to the Secretary General of the Spanish institution, this strategy usually results in public officials revising their stance and accepting to engage to change procedures proved to be faulty or not compliant with citizens' rights. This has resulted in an institution that is known throughout the country and has addressed around 31 000 complaints per year.

Source: Interview with the Secretary General of the Defensor del Pueblo, November 2013 and January 2014 and official website of the Defensor del Pueblo

4.3.3.2 Myanmar Press Council (MPC)

The interim MPC, formed in August 2012, is a government appointed body designed to act as a conduit between journalists and the MoI. It consists of academics, lawyers, journalists, and members of press associations and is chaired by a retired Supreme Court Judge. It also provides industry input to the government as it works to reform various media-related legislations, such as the Printing and Publishing Enterprise Law and the Press Law. In February 2013, the MoI introduced a draft Printing and Publishing Law to Parliament that, if passed, "would impose broad new censorship guidelines for the media" according to a report by the Committee to Protect Journalists (CPJ)⁶¹. The same report states that the draft legislation was developed without the knowledge of the MPC, significantly undermining the purpose of the press council. In response to the draft bill a group of 100 journalists submitted a unified statement demanding that the legislation be revoked, and three days later, Parliament announced that discussion on the bill would be delayed for 3 months to allow media to lobby parliamentarians⁶². Following months of back and forth, recent reports in August 2013 state that the two institutions – MPC and MoI – will resolve to collaborate and revise the Bill, which remains to be discussed in Parliament at the time of writing.

⁶¹ Crispin, Shawn W. (2013), "Burma Falters, Backtracks on Press Freedom: a Special Report by the Committee to Protect Journalists", New York, New York.

⁶² See above source.

Similar to other new institutions in Myanmar’s fledgling democracy, the intent of the MPC is to engage citizens in the policy dialogue; yet MPC has been criticized for failing to engage and encourage communication with the wider community of journalists and civil society⁶³. The council’s ability to voice concerns for journalists has also been questioned, as it is not an independently elected body.

4.4 Civic participation

OECD countries are increasingly developing mechanisms to involve citizens in the policy-making process. Evidence suggests that citizen participation can on the one hand improve government while on the other hand enhancing the relation with citizens, in particular fostering trust.

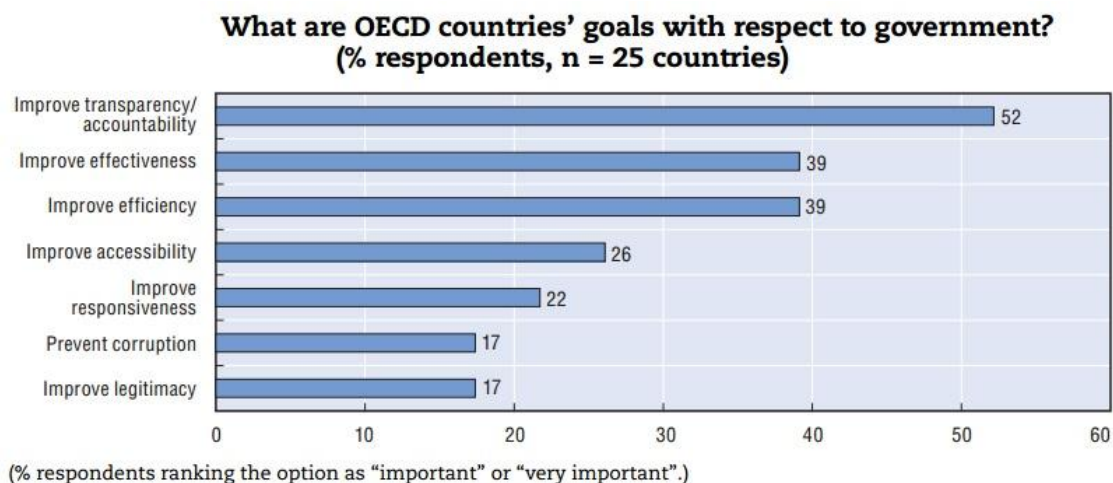
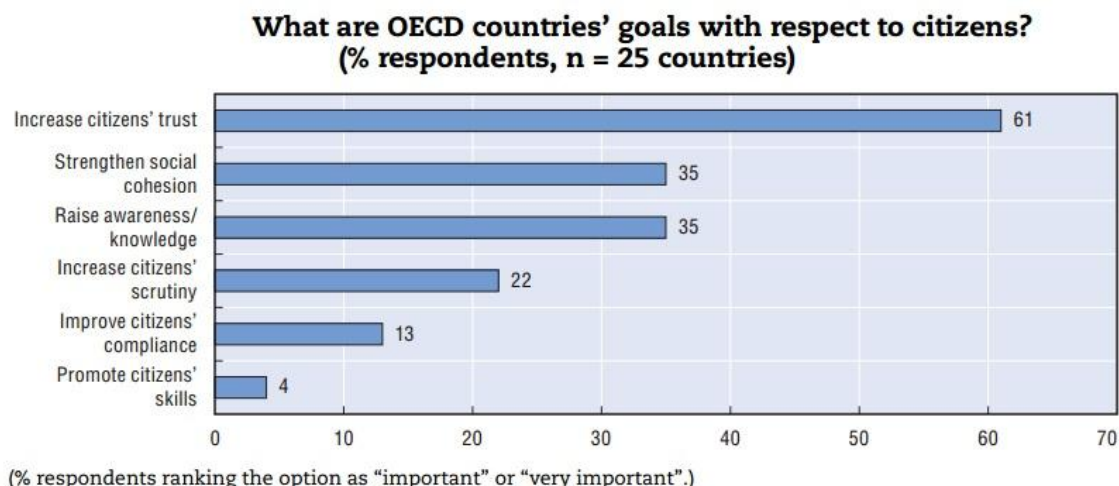

Image 6: Objectives of civic participation

Source: OECD (2009), *Focus on Citizens: Public Engagement for Better Policy and Services*

4.4.1 Avenues for citizens to engage with government

⁶³ Personal interview with civil society leader, 2013.

Institutions and outlets are in place through which citizens can voice their concerns or complaints to the GoM, yet in discussion with civil society organizations and individuals, it became evident that the process of submitting complaints is unclear or cumbersome, the ability of the institution to respond successfully to such complaints was questioned and there is a lack of trust in the institutions themselves to transparently and fairly address complaints. Such avenues for the public to address government officials are considered to include:

- Within the Amyotha Hluttaw, the Public Complaints and Petitions Committee serves as a mechanism for citizens to voice their concerns on government policies and regulations. Citizens may contact the Committee directly via a phone number, which is published in national newspapers.
- The Public Service Capacity Assessment Committee accepts complaints about ministry actions and posts responses to the complaints on the website of the President's Office. Occasionally, Ministries will respond to accusations made through the Public Service Capacity Assessment Committee through a press release in the Government Gazette. One recent example is the press release providing clarification on birth certificates and visa extensions made by the Ministry of Immigration in direct response to suggestions provided to the Public Service Capacity Assessment Committee.⁶⁴
- Within both Amyotha and Phyithu Hluttaws, there are Committees of Fundamental Rights, Democratic Rights and Human Rights of Citizens; however, their mandates are unclear.
- In discussions with CSOs, other outlets for citizens to engage with government include directing complaints to the President's Office, which has an online portal to accept such communications. However, the portal does not publicly display responses or processing times of complaints.
- Due to less regulation and censorship for media and Internet, public opinion is often expressed in newspapers and online through media and social media outlets.

4.4.2 *The United Nations Convention Against Corruption (UNCAC)*

In December 2012, Myanmar ratified the UN Convention Against Corruption. By ratifying the treaty, the GoM agrees to Article 13 – Participation of Society, which requires the State to “promote active participation of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, NGOs, and community-based organizations”. Further, the Convention recommends civic participation be strengthened by “*promoting the contribution of the public to decision-making processes; ensuring the public has effective access to information; and respecting, promoting and protecting the freedom to seek, receive, publish and disseminate information concerning corruption*”⁶⁵. Hence, the government has in principle agreed to take steps towards ensuring these rights and civil liberties are protected and strengthened. The treaty is examined in further detail in Chapter 4.

4.4.3 *Capacity building efforts to improve government official's ability to engage with citizens*

Moves towards enhancing the capacity of government officials to engage with civil society and journalists are taking the form of trainings and workshops by international agencies. Specifically, UNESCO and the US Embassy have conducted 3 training workshops at the ministerial level on how to engage with the media through press conferences and other means. Since December 2012, each Ministry has delegated a spokesperson, who is undergoing such training coordinated by the MoI. The

⁶⁴ New Light of Myanmar (2013), September 1, 2013, Myanmar

⁶⁵ United Nations (2004), United Nations Convention against Corruption, New York, www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf.

Deputy Minister of Information also disclosed that ministers and deputy ministers have a dedicated phone through which journalists can contact them for questions.

4.4.4 Public Consultation in the policy making process

Since 2011, the GoM has made unprecedented efforts to engage the public in policy making, which can be seen through its efforts to publish draft laws for commentary, conduct open discussions with the public on legislation, and engage in capacity building workshops alongside civil society organizations. President Thein Sein has also made special efforts to inform citizens of the progress of reforms through monthly public radio addresses, which are also published on his office's website. Still, there is room for improvement to make the consultation process systematic, consistent and transparent.

It is widely accepted that to reach a diverse group of citizens and stakeholders, taking into account their diverging capabilities and access to government, different citizen participation tools should be combined. Online consultation tools should for example be complemented by in-person consultation. The example of the "Grenelle" forums in France show nicely how government can reach out to a large public.

Box 16. Combining different types of consultation tools

Using one consultation method alone may not be sufficient to reach out to stakeholders. A combination of a range of methods and a flexible approach helps to maximise the effectiveness of consultation. For example, a multi-channel approach can combine focus groups, institutional advisory boards, meetings organised in the regions and open consultation over the Internet, as illustrated in the following example.

The "Grenelle" forums in France

As an example, the *Grenelle* Environment Forum brought together the central government and representatives of civil society in order to draw up a road map for ecology, and sustainable development and planning, leading to the bill on environmental programming. The aim was to establish an action plan of 15-20 concrete and quantifiable measures that would meet with the broadest possible agreement among participants.

The *Grenelle* Environment Forum combined several forms of consultation, joint action and appeals for contributions, as part of a co-ordinated process:

- The first phase, from mid-July to the end of September 2007, was dedicated to dialogue and the preparation of proposals within six working groups consisting of 40 members drawn from five "colleges": the central government, local authorities, NGOs, employers and wage earners. They were given the task of identifying concerns and devising operational proposals to respond to them. These proposals were recorded in a set of reports.
- The second stage of the *Grenelle Forum*, from the end of September to mid-October 2007, was devoted to consultation with the public on the action proposals from the working groups, via different channels:
 - The government took stock of the opinions of various advisory boards, institutions or bodies, including Parliament: 31 councils and committees were consulted, and Parliament debated the proposals on 3 October in the National Assembly and on 4 October in the Senate.
 - Regional meetings were organised from 5-22 October 2007. Any citizen could take part by applying to the prefecture of the Department concerned. The government selected 17 towns (or cities) to host the meetings. These gatherings were often preceded by workshops chaired by prominent local people, which allowed first discussions of the proposals and presented

conclusions of the national working groups. These regional meetings were attended by almost 17 000 participants in all, including elected representatives; people representing the economic, social and voluntary sectors; and ordinary citizens.

– Finally, participation over the Internet was proposed: citizens were able to go online to comment on and suggest amendments to the proposals of the working groups on a website forum, from 28 September to 14 October. This method of online consultation was an unqualified success, with 72 000 visits and over 11 000 contributions published in 17 days.

- The third stage, on 24-26 October, resulted in negotiations and decisions. Within four panel discussions involving the five colleges, 268 commitments were identified.
- In the fourth stage (December 2007), 33 operational assignments were initiated to obtain proposals for action enabling the conclusions of the *Grenelle* Forum to be implemented.

The results of these assignments fed into the bill for environmental programming, which was passed by Parliament in June 2009. The act known as the *loi Grenelle 1*, was followed by *Grenelle 2*. The two bills arising from *Grenelle* were the subject of an economic, social and environmental impact assessment, and were publicised on the Internet as soon as they were submitted to Parliament.

Source: OECD (2012). Regulatory Consultation: A MENA-OECD Practitioners' Guide for engaging Stakeholders in the rule-making process.

Efforts to engage the public in policy making are ad-hoc, as not every piece of legislation has been enacted following public consultation. High profile laws, such as media laws, investment laws and laws relating to NGOs, have undergone public scrutiny. Specifically, the Association Registration Law, the Electronic Transactions Law and the Press Bill have been drafted with consultation from civil society organizations. The Constitutional Review also aims to seek citizen feedback through an opinion poll. The process for seeking public consultation, however, is not mandated by any legislation or systematic process. The Netherlands have developed a Code of Conduct for consultation to give clear guidelines and making these systematic.

Box 17. The Netherlands: Code of conduct for professional consultation

A 2006 cabinet policy on “*Inspraak Nieuwe Stijl*” established a code of conduct for professional consultation containing 10 principles:

1. Indicate who is finally responsible and commit this official to the process.
2. Make a procedural plan beforehand and publish it.
3. Get to know and mobilise all stakeholders in the policy.
4. Organise relevant knowledge together and make this transparent.
5. Be a trustworthy discussion partner.
6. Communicate clearly, at the right time and with modern means.
7. Be clear about roles and results on advice to be expected.
8. Obligations for the consultants may be demanded concerning quality and energy devoted to their advice.
9. Be accountable about the follow-up.
10. Consultation is not to be done just for the sake of it, additional value must be expected – however, if government refrains from consultation, this must be motivated.

Source: OECD (2009). Focus on Citizens: Public Engagement for Better Policy and Services

The President has frequently voiced his interest in encouraging “people-centred administrative reforms”, which includes legitimately encouraging public participation. In September 2013 the President assigned 23 Deputy Ministers to serve on Delivery Unit Task Forces, which are tasked with meeting community leaders in townships across the country to better understand and coordinate between private sector, civil society and the government⁶⁶. Task force leaders are requested to meet with community leaders across the country to gather information and feedback from the public.

In his October 1, 2013 radio address, President Thein Sein stated:

“In trying to establish a new democratic country, it is important for the government to integrate people’s energy in its efforts to meet people’s needs...Since public participation can contribute to the effectiveness and success of the reform process, I would like to encourage the public to actively participate in these aforesaid committees.”⁶⁷

In another speech, he “stressed the need for emergence of alternative ways and means to ensure better outcomes, calling on them [public officials] to hold talks with civil society, local and foreign experts and ordinary people.⁶⁸”

4.5 Women’s participation in politics and policymaking

While gender inequalities exist in Myanmar, they are typically a result of cultural norms, rather than restrictive laws barring women’s participation. In politics and business, women role models in Myanmar exist, such as Daw Aung San Suu Kyi and various local women business leaders. However, the gender imbalance in the Parliament is difficult to ignore – women parliamentarians make up only 2% of the Amyotha Hluttaw and just 5% in the Pyithu Hluttaw. Out of 32 Ministers, only one is a woman - the Minister for Social Welfare, Relief and Resettlement⁶⁹. There are also 5 women in Deputy Minister roles.

⁶⁶ <http://www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/09/30/id-2692>

⁶⁷ Sein, Thein (2013), President U Thein Sein delivered the speech through radio programmes to the entire people on 1 October, 2013, <http://www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/10/02/id-2705>.

⁶⁸ Sein, Thein (2013), President U Thein Sein delivers an address at the meeting with deputy ministers who will chair respective Cabinet Sub-committees/Delivery Units, <http://www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/09/30/id-2692>.

⁶⁹ Myanmar Freedom (2013), Ten-year plan to ‘transform’ status of women, Yangon, Myanmar.

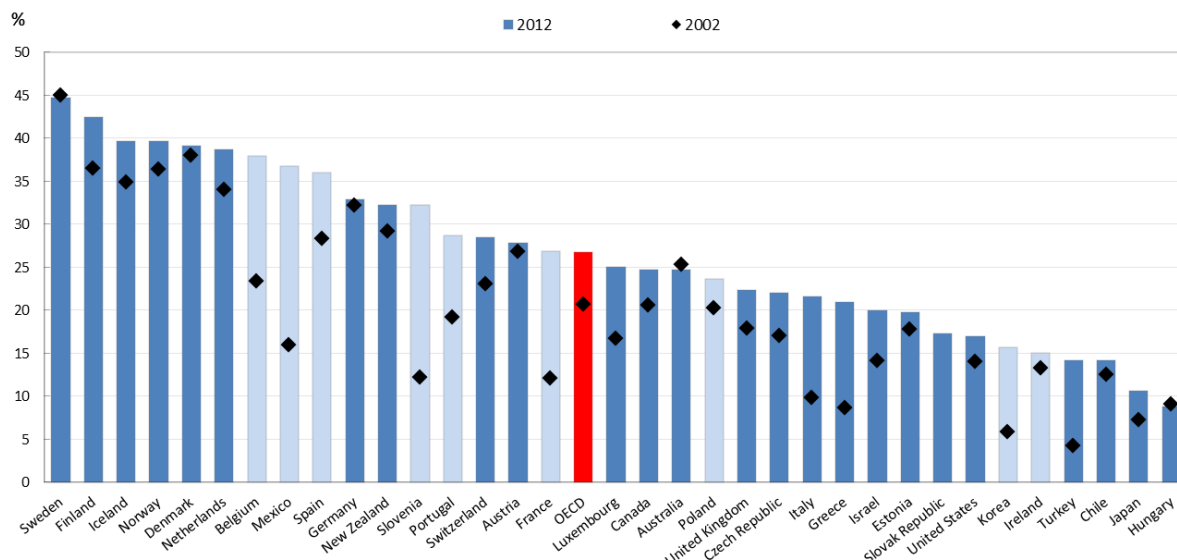

Image 7. Share of women parliamentarians and legislated gender quotas (2012 and 2002) in OECD countries

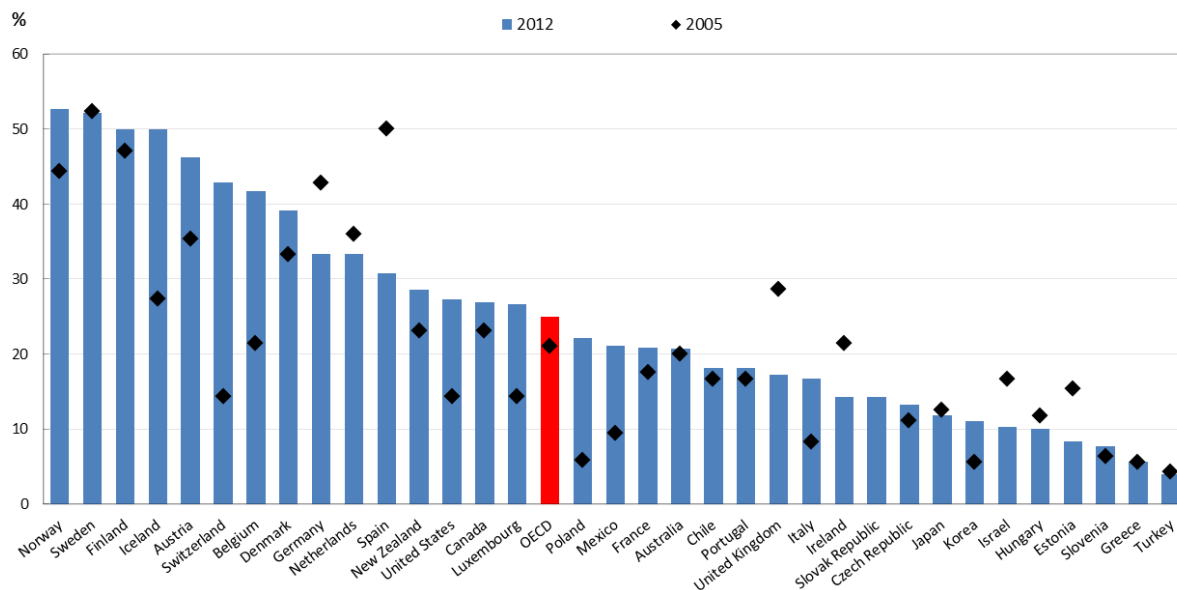

Image 8. Share of women ministers (2005 and 2012) in OECD countries

Source: OECD (2013). Government at a Glance 2013

Aside from formal political roles, women are often engaged in civil society and are leaders in lobbying the government for changes, as seen through the recent process of developing the National Strategic Plan for the Advancement of Women (see Box 18) and in the advocacy efforts for the Association Registration Law.

Box 18. The National Strategic Plan for the Advancement of Women (NSPAW)

The GoM has recently adopted a 10-year action plan to raise the status of women in the country by ratifying the National Strategic Plan for the Advancement of Women (NSPAW) in October 2013. The NSPAW is the result of 3 years of multi-stakeholder discussions and consultations led by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, the Gender Equality Network, and the Myanmar National Committee for Women's Affairs.

The NSPAW was developed through consultations with over 50 groups, including NGOs, civil society organizations, UN agencies and technical experts. "The main objective of the plan is that all women in Myanmar are empowered and able to fully enjoy their rights with the support of the government," said one Senior Coordinator of the Gender Equality Network.

The plan identifies 12 priority areas in support of women's empowerment: livelihood, education and training, health, violence against women, emergencies, economy, decision making, institutional mechanisms, human rights, media, environment, children.

Following the launch of the NSPAW, the next step is to develop a 5-year Operational Plan that will detail how the strategies will be implemented. The Plan will be developed by the NSPAW Management Committee.

Source: Eleven Myanmar (2013), Myanmar Launches National Strategic Plan for Women, <http://elevenmyanmar.com/national/3622-myanmar-launches-national-strategic-plan-for-women>

4.6 Additional Challenges to Public Participation

A major challenge to the government's success in engaging with its citizens will be the government's ability to address minority (ethnic and social) and separatist groups' concerns. Various laws continue to restrict civil liberties of minority groups in Myanmar, including homosexuals, Muslims and Rohingya ethnic groups. Recently, a law was drafted and proposed to Parliament that will, if approved, restrict the freedom of Buddhist women to marry a man of another faith. If a Buddhist woman fails to seek permission for her inter-faith marriage, her marriage will be deemed unlawful. Homosexuality remains illegal and, although the law requiring jail terms for homosexuals is rarely enforced, around the country homosexuals are often persecuted and abused by police and others⁷⁰. Such restrictive laws and practices, if enforced, create a further impediment to developing a robust civil society where civil liberties are respected and all citizens, equals before the law, feel empowered to express their opinions and participate in the national political and policy debates.

4.7 Capacity building for openness, engagement and transparency

There are many non-government institutions involved in promoting civic engagement and access to information in Myanmar, which include civil society organizations, NGOs, INGOs, and formal networks that focus on promoting human rights, good governance, transparency and integrity, such as Spectrum, UNDP, Myanmar NGO Network, and others (see also Chapter 5).

⁷⁰The Telegraph, Burmese police accused of targeting and torturing homosexuals, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/burmayanmar/10195396/Burmese-police-accused-of-targeting-and-torturing-homosexuals.html>.

International organizations and NGOs are partnering with the GoM to assist in building awareness of open government principles and to increase capacity of government officials to meaningfully engage with citizens, civil society organizations and journalists. For example, the UNDP hosted workshops in August 2013 for government officials on “Good Local Governance and People Centred Services”. The workshop is part of the 2013-2015 Country Programme Action Plan developed by the Ministry of National Planning and UNDP. The workshops included presentations by regional government officials from Indonesia, Cambodia and Vietnam.

Box 19. Establishing citizen engagement as a core competency of government officials

Capacity to engage citizens is regarded as a commitment by the Open Government Partnership to enhance citizen participation. It recognizes the importance of skills and competences for government officials to engage with citizens. Finland included citizen engagement as a core competency of government officials in its OGP Action Plan. The commitment requires Finland to include dialogue skills in the job description and recruitment process as well as in the performance evaluation of public officials in positions that require citizen’s engagement competencies.

Source: OGP Opengov Guide : <http://www.opengovguide.com/topics/citizen-engagement/>

5 Integrity

Important efforts to improve integrity have taken place during U Thein Sein's presidency⁷¹. Myanmar's anti-corruption strategies essentially commenced with the signing of the UNCAC in December 2005, which was later officially ratified in December 2012.

Box 20. Myanmar and the United Nations Convention against Corruption (UNCAC)

Myanmar's signing and ratification of the UNCAC was an important step in promoting integrity. Myanmar signed the UNCAC on 2 December 2005, shortly before the convention went into force, and ratified it on 20 December 2012. This set a minimum standard of institutional and legal obligations in combatting corruption which the Union of Myanmar is still working to establish, despite having officially ratified the Convention.

The UNCAC offers clear steps to establishing effective anti-corruption mechanisms. Chapter 2 of the Convention outlines the need to develop preventative measures, such as effective anti-corruption bodies (Article 6) tasked with developing and delivering anti-corruption policies (Article 5), including drafting of codes of conduct (Article 8), policies related to public procurement and public finance (Article 9), reporting mechanisms (Article 10), and civic engagement (Article 11). It also outlines definitions of corruption or breaches of integrity in Chapter 3 - Criminalisation and Law Enforcement, considerations of international cooperation (Chapter 4), and asset recovery (Chapter 5). Finally, it offers recommendations for technical assistance (Chapter 6) and implementation of the Convention (Chapter 7).

The ratification of the UNCAC followed an inter-ministerial pre-ratification workshop organized by the Bureau of Special Investigations (BSI) and the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) and attended by high-level government officials. Following the deliberations, workshop participants recommended: that the GoM take the necessary measures to ratify the UNCAC as soon as possible; that on-going legal and institutional reforms be maintained in compliance with requirements of UNCAC; that UNODC and UNDP be requested to provide legal advice in the on-going drafting process of the anti-corruption legislation; and that UNODC and UNDP consider providing comprehensive legal and technical assistance to support Myanmar in the process of ratification and implementation of UNCAC.

The relevance of the UNCAC to the GoM's efforts to improve integrity is clear through the repeated references to it in recent parliamentary debate surrounding the Anti-Corruption Law. However, even a cursory read through the UNCAC will reveal that, despite Myanmar's ratification of the UNCAC, it has not yet put most of its principles and guidance into effective practice.

The recent introduction of an Anti-Corruption Law (2013) is also a major step, and is particularly relevant to the OGP in that it has introduced asset declaration requirements. And the current move to join the EITI (see Box 13) expected to be agreed to by December 2013, would be the most significant step towards reducing corruption.

However, despite high-level support and top-down efforts, there remains a lack of capacity, will or agency to implement such reforms at the lower levels which stands in the way of creating noticeable change to the GoM's poor reputation for integrity⁷².

⁷¹ Although some new anti-corruption initiatives were being initiated beforehand, particularly since 2002/3.

⁷² Myanmar is ranked 172 out of 174 countries according to Transparency International's 2012 Corruption Perception Index.

5.1 The new drive to fight corruption

The phrase “Good Governance and Clean Government” from the President is often quoted as a key component of the current government’s national strategic planning. In his 9 August 2013 speech, President Thein Sein worded disapproval with existing levels of integrity and accountability within the Union government, and voiced that he is “committed to ensuring the good governance and clean government”⁷³. He stated that:

*“the government has had to retire and transfer some senior government officials including Union ministers, deputy ministers and directors-general and take other actions against them due to poor performance, lack of transparency, lack of responsibility and accountability in dealing with the public, noncompliance with rules and regulations and corruption by some government departments and regional administration bodies over the past 30 months.”*⁷⁴

The strategies reported by the government have included enacting laws; establishing Special Enforcement Departments and assigning them to take on corruption; training public servants and supporting their welfare; encouraging cooperation of public and private groups and organisations, including the news media; and cooperation with the international community. The establishment of an Anti-Corruption Commission, occurring in parallel with the promulgation of the Anti-Corruption Law, may be the first step in defining a more comprehensive integrity strategy, and particularly in ensuring it is implemented in an effective and accountable way.⁷⁵

Although it is clear that there is a general strategy of effectively complying with the UNCAC, and that the integrity of government is a goal of the current government, there is no unified or authoritative strategy to achieving these objectives. For further information on the UNCAC, see Box 19.

5.2 Anti-corruption in Myanmar law

Although the rule of law has been strengthened since 2011, foreseen measures have not been always effectively enforced in the past, which resulted in a relatively limited impact in reducing corrupt practices⁷⁶. There are many laws in Myanmar that deal with integrity and anti-corruption in some part, the primary ones being the Penal Code of 1861 and the Suppression of Corruption Act of 1948. These laws make corruption an offence in Myanmar and technically should mean that charges can be brought against anybody found to transgress. General Letters were issued in 1984 and 1889 that outlined punishments for malpractice and corruption by revoking a pension, dismissal and imprisonment. Other laws in Myanmar that pertain to corruption can be found in Table 6.

Laws	Description
The Penal Code, 1861	Chapter XI relates to Offences By Or Relating To Public Servants, which outlines basic anti-corruption laws punishable with a fine and/or up to 3 years imprisonment.
The Suppression of Corruption Act, 1948	This law allows the court to presume an accused guilty of corruption if he owns or owned assets beyond his income where the accused cannot prove his lawful ownership of such assets. This further defines four kinds of offences: receiving bribes habitually; obtaining habitually without or with inadequate consideration from a

⁷³ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

⁷⁴ Rieffel, L. & Fox, J.W. (2013), Too Much, Too Soon?: The Dilemma of Foreign Aid to Myanmar/Burma, Nathan Associates Inc. VA, USA, March 2013.

⁷⁵ As reported in a speech by Mr. Bo Maung, Deputy Director of The Bureau of Special Investigation.

⁷⁶ OECD (2013), Multi-dimensional Review of Myanmar: Volume 1. Initial Assessment, OECD Development Pathways, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202085-en>.

	person concerned in a proceeding; taking valuable things or pecuniary advantage by abuse of position; and fraud or breach of trust on public property. Serious corruption cases would be prosecuted under this law due to more severe punishments from 3 to 7 years imprisonment with fines, but requires obtaining prior sanction from a relevant appointing authority.
The Election Law, 2010	Under sections 57 and 58, outlines punishment for vote-buying and vote-selling of up to 1 year and/or fines of up to 100,000KS.
The Defence Services Act, 1959	Sections 51 and 66 outlines punishments for theft of government property and bribery of between 7 and 10 years imprisonment.
The Myanmar Police Force Maintenance of Discipline Law, 1995	Section 17 outlines punishment for demanding or accepting cash in a corrupt manner with punishment of up to 3 years imprisonment.
The Law Taking Action against the Ownership or Sale of Property obtained by Illegal Means, 1986	Authorises the government to confiscate assets gained by illegal means, from illegal business, or bought with money that has evaded taxes.
The Commercial Tax Law, 1990	Section 23 prohibits the giving or taking of bribes, whether it be actual, attempted or abetted, with punishment of 3 to 7 years imprisonment.
The Forest Law, 1992	Section 46 outlines punishment for giving or receiving bribes of between 1 and 7 years imprisonment.
The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Law, 1993	Outlines punishment of authorised drug enforcement officials for requesting or accepting bribes or narcotic gifts with punishments of up to 10-year imprisonment.
The Fire Services Law, 1997	Outlines punishment for fire brigade staff for acquiring property, gifts or money during an outbreak of fire, with imprisonment terms of up to 7 years and fines outlined as punishment
The Control of Money Laundering Law, 2002	In line with the international convention of 2002, this law created reporting requirements to detect suspicious transactions, particularly by setting a threshold amount for reporting cash transactions by banks and real estate firms. Section 25(a) outlines that any member of an Investigation Body who demands or accepts money or property in investigating a money laundering offence shall be punished with a prison term of up to 7 years and is liable for a fine. Interestingly, this law has been amended 3 times in recent years to better counter money laundering: In 2004 to include 11 predicate offenses, including fraud, narcotics activities, human trafficking, arms trafficking, cyber-crime, and “offenses committed by acts of terrorism”, among others; in 2006 to require banks, customs officials, and the legal and real estate sectors to file suspicious transaction reports (STRs) and impose severe penalties for non-compliance; and in 2007 to add further predicate offenses to comply with the Financial Action Task Force (FATF) recommendations. ⁷⁷
The Anti-Trafficking in Persons Law, 2004	In accordance to the international convention, section 30 outlines punishment for public officials that demand or accept money while carrying out investigations, prosecution or adjudication.
The Anti-corruption Law, 2013	See below

Table 6 - Laws containing provisions related to integrity and anti-corruption⁷⁸

⁷⁷ Marie Chêne (2012), Overview of corruption in Burma (Myanmar), U4 Expert Answer, U4 Anticorruption Resource Centre, 1 October 2012.

⁷⁸ San Win, “Administrative and Criminal Justice Measures for Preventing Corruption in Myanmar”. Attorney General’s Office of the Union of Myanmar. Date unknown. http://www.unafei.or.jp/english/pdf/PDF_GG5_Seminar/GG5_Myanmar1.pdf

Democratic election processes need to be developed at both the Union and sub-national levels to strengthen government accountability, as the representatives may not be re-elected if they do not represent the interests of their electorate. Answerability, alongside enforceability, is a crucial pillar of government accountability. The government has become responsive to people's voice and has introduced measures to enhance its accountability to the electorate.

5.2.1 *The 2008 Constitution*

There is little in the 2008 Constitution that directly relates to integrity. There is no mention of integrity or anti-corruption under the Chapter 1 – Basic Principles – for example. However, there are some sections that could serve to facilitate integrity. The Constitution does establish that the Union of Myanmar's laws apply to parliamentarians and government officials, which means that they are subject to the Penal Code of 1860 and the Suppression of Corruption Act of 1948 in particular, as well as other relevant laws with integrity clauses (see Table 4.1).

Clauses in the constitution that could serve to inhibit corruption might include Section 11.a, which requires that the three branches of sovereign power – legislative, executive and judicial – are separated to the extent possible and exert reciprocal control, check and balance among themselves. Technically, representatives in the Hluttaw are able to disclose unlawful practices in open discussion, and this would include corruption.

However, the 2008 Constitution also states that the President is not answerable to “*either any Hluttaw or Court for the exercise of the powers and functions of his office or for any act done or purported to be done by him in the exercise of these powers and functions in accordance to the Constitution or any law*” but the exemption does not deal with the provisions relating to impeachment.

5.2.2 *The 2013 Anti-Corruption Law*

The new Anti-Corruption Law – approved by the Hluttaw on July 26, 2013 – has been a strong positive step in developing anti-corruption measures, and particularly improves Myanmar's eligibility for OGP status with the introduction of a limited – non-public – asset declaration requisite for select government officials. This Law adds on the requirement in Section 68 of the 2008 Constitution for the President and Vice Presidents to non-publically disclose assets to the head of the Hluttaw.

Section 8 of the Anti-Corruption law specifies the persons to whom the asset declaration applies. In it, it states that asset declaration is applicable to “*the person who has authorizes by rank, decision and management as a civil servant, or civil servant who is in another country, or the person who is serving on political area, or high rank level person or the person who is in management level of civil organization or representative person.*” The Anti-corruption law also specifies the types of assets to disclose as “*money, property, responsibilities and authorities for notice from the department or organization*”; and that “*the person who is on the list for declaration need to send all of list to commission once in a year under the ownership of this person's family business, properties, responsibilities and to get authorizes*”; and has stipulations regarding inheritance.⁷⁹

The law aims to eradicate bribery as well as further improve integrity in government by requiring all officials in the executive, judicial and legislative branches of government to declare their assets⁸⁰, and those found to be corrupt will be charged by an anti-corruption commission with a maximum sentence of 5 years prison in the event of failure to declare personal and family assets to the anti-corruption commission.

⁷⁹ This is based on an unofficial (OECD) translation of the Anti-Corruption Law.

⁸⁰ Nyein Nyein (2013) “Burma's Parliament Approves Anti-Corruption Bill”, The Irrawaddy, 30 July 2013.

The Hluttaw will form the Anti-Corruption committee under article 115 of the Constitution and will be tasked with overseeing the Anti-Corruption Law. The law will also require members of the anti-corruption commission to declare their assets⁸¹.

5.2.2.1 Asset Declaration and OGP Eligibility

As one of the four key components of the OGP assessment criteria, Asset Declaration is of particular importance. Myanmar receives 2 points for enacting a law requiring non-public disclosure for elected and senior officials. Should Myanmar require that the disclosure of assets be made available to the public, a full 4 points would be awarded.

Box 21. Indonesia: High Compliance due to internal incentives and sanctions

With the approval of the new Anti-Corruption Law, Myanmar introduced a non-public asset declaration requisite for select government officials. Whether this first step will develop into a more fundamental reform of the asset declaration system to serve as a powerful tool for increasing transparency will considerably depend upon the level of compliance among public officials. While monitoring, oversight and verification are only part of the solution (it will be at least equally important to illustrate the advantages of disclosing assets), these elements are nevertheless important to make sure that the new law indeed acts as a deterrent against illegal patronage in the public sector.

Indonesia's income and asset disclosure system has gained renown internationally for its track record in prosecuting corruption cases and for the level of popular recognition and support it enjoys. The national Corruption Eradication Commission (KPK), a specialised and independent anticorruption agency with investigatory and prosecutorial powers, has succeeded in overcoming long-standing resistance from public officials to officially declare income and assets. On a sample basis, targeting the declarations of officials in high-risk agencies, the KPK monitors and reports on submission compliance rates and is empowered to verify the contents of declarations. In the absence of sanctions for failure to declare, false filing and of clearly specified sanctions for violating wealth-reporting requirements, it is through the exertion of administrative and bureaucratic pressures within agencies that the compliance rate has steadily risen over the last few years. According to the World Bank, it is now nearing about 90 percent out of a total of 116,000 required filers. The approach of the Ministry of State Enterprises, generally considered as a high-risk institution, illustrates how a system of internal incentives and sanctions can help achieving high rates of compliance. Public officials failing to submit wealth reports, for instance, can be subject to the cancellations of promotions, reduced bonuses and negative implications on performance rankings. A strong media interest in the wealth reports of politicians and senior civil servants further upholds pressure on public officials to fully declare income and assets.

Source: World Bank. Income and Asset Disclosure - Case Study Illustrations. Available: http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/IW3P/IB/2013/05/09/000333037_20130509102749/Rendered/PDF/774620PUB0EPI00LIC00PUB0DATE0503013.pdf

5.3 Anti-corruption institutions and policies

There is no fully independent anti-corruption institution in Myanmar's executive branch, and integrity and anti-corruption efforts are either shared across a number of separate organisations, or are left to ministries and agencies to set for themselves. This means that there is a lack of planning and coordination to develop a considered approach to implementing integrity in the GoM.

⁸¹ Asset declaration was a point that the President proposed deleting, but his amendment was turned down in the Hluttaw.

Based on our interviews with GoM Ministers, there appears to be a whole of government policy of reporting corruption. Reports of corruption offences were said to be made by phone, letters, or in person either to the relevant ministry, the Bureau of Special Investigation, the Myanmar Police Force, or the General Administration Department in secrecy and with guaranteed safety of the informer. When allegations of corruption are made, they are primarily dealt with within ministries before being taken to a few special cross-government units. Addresses and phone numbers of heads of government, departments, and organisations to be informed in corruption cases are published in newspapers, at least in part for this purpose. Although it is unclear whether the receiver of complaints is appropriate or whether the process for dealing with them is effective, it is reported that some officials have been subject to actions through these measures⁸².

The only horizontal organisations which exist to fight corruption in Myanmar are the BSI and the Myanmar Police Force, which both sit under the Ministry of Home Affairs. The Head Office of the Ministry of Home Affairs is also able to receive reports of bribery cases. The BSI was formed after the Bureau of Special investigation and the Investigation Department Act, 1951, and the Myanmar Police Force is authorised to investigate corruption under the provisions of the Code of Criminal Procedure. BSI and the Myanmar Police Force are both tasked to investigate corruption offences and pass on relevant cases to the courts to take action against culprits. However, BSI takes on more serious corruption cases of corruption, and they also look at other financial crimes of trading and tax evasion. If insufficient evidence is available to take a case to court, the cases can be referred to relevant government departments for administrative action.⁸³

Box 22. Models of specialised anti-corruption institutions

Multi-functional anti-corruption agencies

This model represents the approach of having one sole authority delivering both prevention and repression of corruption. In many examples, legal action remains a separate function. The model is commonly compared to the Independent Commission against Corruption in Hong Kong and the Bureau of Investigation of Corrupt Practices in Singapore. It has inspired similar authorities on all continents: Australia (in New South Wales), Botswana, Lithuania, Estonia, Poland, Moldavia, and Uganda. Other institutions, for example in the Republic of Korea, in Thailand, in Argentina, and in Ecuador have adopted elements of the Hong Kong and Singapore models.

Institutions specialised in law enforcement

This model may result in a combination of detection, investigation, and legal action against corruption all in one single law enforcement body. This is probably the most common model in OECD countries. This model is followed by the Norwegian National Authority for the Investigation and Judicial Pursuit of Economic and Environmental Crimes, Økokrim, The Central Office of the Suppression of Corruption in Belgium, the Office of Special Prosecution of Economic Infractions Tied to Corruption in Spain, the Office of the Prevention and Suppression of Corruption and Organised Crime in Croatia, the National Anti-Corruption Directorate in Romania, and the Central Office of Investigations by the Attorney General in Hungary. This model can also apply to internal investigation entities with limited jurisdiction for detecting and investigating corruption within the ambit of law enforcement. Examples of such

⁸²UNODC (2012), Final Communiqué Workshop on Pre-Ratification of the United Nations Convention against Corruption (UNCAC) for Myanmar, http://www.unodc.org/documents/southeastasiaandpacific//2012/10/myanmar-uncac/2012_09_25_Final_Communique_Myanmar_UNCAC_Workshop.pdf.

⁸³San Win, "Administrative and Criminal Justice Measures for Preventing Corruption in Myanmar". Attorney General's Office of the Union of Myanmar. Date unknown. http://www.unafei.or.jp/english/pdf/PDF_GG5_Seminar/GG5_Myanmar1.pdf

bodies can be found in Germany and the United Kingdom.

Preventative institutions

Preventative institutions represent a commonly used model. They can be found in three principal categories:

- Anti-corruption coordination councils: usually created to lead anti-corruption reform in a country, particularly to develop and oversee a national anti-corruption strategy. Anti-corruption councils (commissions or committees) consist of governmental authorities and ministries, representatives of the executive, legislative, and judiciary, and may involve civil society. For example, preventative institutions include the Anti-Corruption Council of Georgia and the Commission on the Fight against Corruption of Azerbaijan.
- Bodies devoted to preventing corruption: Permanent institutions with a large mandate. Examples of this model include the Commission for the Prevention of Corruption in Slovenia, the Directorate of the Anti-Corruption Initiative in Montenegro, and the Central Service for the Prevention of Corruption in France.
- Public institutions that contribute to the prevention of corruption, and which are not explicitly called “anti-corruption institutions”: Some countries have created bodies devoted to sub-areas, within the larger area of corruption (such as dealing with conflict of interest or the control of declarations of assets by government administrations or parliaments). One example is the National Integrity Agency in Romania, the National Office of Integrity in the Netherlands, the Office of Government Ethics in the United States, and the Ethics Commission in Lithuania.

Source: OECD (2013) Specialized Anti-Corruption Institutions. Review of Models: Second Edition and OECD (2014). Reinforcing public sector integrity in Morocco: consolidating institutional capacity to improve anti-corruption and good governance

5.3.1 Other anti-corruption bodies

There are many organisations with overlapping anti-corruption mandates. The Financial Action Task Force (FATF) is particularly responsible for pursuing money laundering offences under the Control of Money Laundering Law (2002). However, the FATF has criticized implementation of these laws. Namely, they are yet to adequately criminalise terrorist financing; establish and implement adequate procedures to identify and freeze terrorist assets; strengthen extradition framework in relation to terrorist financing; ensure a fully operational and effective FIU; enhance financial transparency; or strengthen customer due diligence measures.⁸⁴ Nevertheless, in October 2006 Myanmar was removed from the United States’ FATF’s list of Non-Cooperative Countries and Territories, which is a sign of improvement in the way that Myanmar has come to address money laundering.

The Union Auditor General is also assigned some anti-corruption responsibility in inquiring about budgets of the GoM departments, as set out in the 2008 constitution (see Chapter 6). Other organisations tasked with anti-corruption activities include the Department against Transnational Crime (a cross functional unit); and the Central Control Board of Money Laundering (est. 2002 with the Control of Money Laundering Law).

5.4 Integrity in public procurement and Human Resources Management

Given the large portion of funds channelled through public procurement processes in all countries, procurement systems are of special importance to good governance and clean government. In

⁸⁴ Marie Chêne (2012) “Overview of corruption in Burma (Myanmar)”, *U4 Expert Answer*, U4 Anticorruption Resource Centre, 1 October 2012.

Myanmar, however, there are unclear and insufficient policies or laws related to procurement. Like in many countries, each ministry is responsible for setting out their own procurement policies, but there seems to be no guidance as to how this is best done.

Although there seems to be a practice of publishing tenders in the government gazette and government newspapers, the lack of volume of such advertisements suggest that this does not happen for the majority of government purchases, and that there are inconsistent approaches across ministries. There is no centralised framework, data collection point for different procurement techniques, or safeguards to ensure that tenders are advertised or otherwise using systems to ensure information is available to the public. There is also no independent procurement complaints review body.⁸⁵

Box 23. The Telecommunications License Tender

The recent tendering process for the licensing of telecommunications service provision in Myanmar to foreign companies is an example of a more progressive procurement process by the GoM to ensure integrity in government business. For this tender, the GoM sought the support of the World Bank and the International Telecommunications Union, and contracted an outside professional services firm, Roland Berger, to assist in designing and overseeing the process. Although the eventual award of the license to Telenor and Ooredoo caused some tensions, the complaints seemed to come largely from anti-Muslim groups in Myanmar who objected to the license award to a company from an Islamic country (Ooredoo being from Qatar).

Based on discussions with the MCIT, an internal code of conduct was agreed upon by the tender selection committee – assembled between high-level government officials – at the commencement of the process. However, this code of conduct is neither publically available, nor is it derived from law or standard for tender selection processes across other government ministries.

At the time of research, the Hluttaw has been finalising a new telecommunications law, which sets new regulations for the telecommunications sector following the entry of the foreign companies. A point of contention emerged because the law was released *after* the award of the licenses, as some members sought to delay the award until the law was released. Whether or not the new telecommunications law might have changed the outcome of the tender is yet to be seen, but the delay of legislation in the parliament could have been a way to manipulate the outcome of the tendering outside of the tendering process. Nevertheless, as a result of the more considered process, the award of the contract took place without major controversy and was generally accepted by the local and foreign companies, both on the winning and losing side, as a fair process.

Similarly, there seems not to be a common framework for recruitment processes, and they depend on the position and department. An entrance exam is required for most entry-level positions. Other recruitment processes are the responsibility of the ministries, and many announce new positions in daily newspapers. Public sector salaries are generally very low, but there is a salary scale set to guide salary decisions⁸⁶. The Ministry of Communications and IT is considering making rules for all ministries to publish their tenders online on their own ministerial websites. However, even this

⁸⁵ World Bank (2013) “Republic of the Union of Myanmar - Public financial management performance report (Vol. 2 of 2): Full report” <http://documents.worldbank.org/curated/en/2013/05/17718311/republic-union-myanmar-public-financial-management-performance-report-vol-2-2-full-report>

⁸⁶ According to Deputy Minister of Finance.

initiative would only be a very minimal first step in transparency of public procurement, with much work to do in ensuring that competition for tenders is fair, open and accountable.

Box 24. Tunisia: Electronic Public Procurement System

Inconsistent approaches across ministries and the lack of a centralised framework to advertise tenders, review offers and provide public information on government purchases figure among the main reasons for a procurement system in Myanmar lacking both transparency and effectiveness.

Tunisia, a country in which government purchases in key areas have been decided behind closed doors by a small elite for years, has embarked upon a wide-ranging transition process towards democracy. Aligning with citizens' demands for a more open and transparent administration, the Tunisian government has started reforming its legal and institutional framework for public procurement. In 2012, Tunisia put into operation an electronic procurement system (TUNEPS), which is currently piloted across a group of ministries and state-owned enterprises with the two-fold objective of fighting corruption in the purchase of goods and services by the public sector and improving negotiation and contracting capacities of the administration. Feedback from representatives of the Tunisian private sector with the new e-procurement system, which has been set up in cooperation with the Korean government and a Korean ICT firm, suggest that the consideration of existing domestic capacities plays a major role in designing an effective and operational e-procurement system. Moreover, institutional modernisation must go hand in hand with efforts to strengthen capacities within the relevant institutions, that is both among public officials and potential bidders, to effectively operate the system.

Based on its assessment of public sector integrity in Tunisia in 2012, the OECD will support Tunisia in reinforcing the integrity and effectiveness of its procurement processes and procedures. As a co-chair of the MENA-OECD Network on Public Procurement, Tunisia has expressed a keen interest in receiving OECD technical assistance in specific areas in procurement to which the OECD will respond by drafting a manual on procurement and capacity building seminars to train civil servants responsible for procurement in large buyer institutions (such as the Ministry of Finance and Ministry of Health) in international procurement standards and practices. These individuals will be responsible for disseminating their knowledge to other procurement officials inside their institutions and qualify civil servants to utilise the new e-procurement system. Together with the integration of Tunisian procurement officials in the regional and international policy dialogue on best practices in procurement, these measures will strengthen Tunisia's foundations for transparent and effective procurement activities.

Source: OECD (2013). Integrity Review of Tunisia – The Public Sector Framework.

5.4.1 Codes of conduct

A high quality public service is a key condition to promote trust between citizens and government. The quality of service depends on the behaviour of public officials. Accordingly, setting standards of conduct for public officials and the values of the public sector are recognised as steps towards improving integrity and transparency. UNCAC's Article 8 refers to codes of conduct as an essential element to prevent corruption, equally do the OECD 1998 Recommendation on Improving Ethical Conduct in the Public Service and the OECD 2003 Guidelines for Managing Conflict of Interest underline the importance of a code of conduct to set the expected conduct of public officials. The majority of OECD recognises the importance of a Code and set its own standards.

Ideally Code of Conducts set out in broad terms the values that govern the public service - impartiality, legality, integrity and transparency – and guidelines on the application of such principles in practice as in conflict of interest situations or when receiving gifts or benefits. Most OECD countries developed supplementary codes for sensitive positions such as law enforcement, judiciary and national defence or financially sensitive sectors. Experience in OECD countries and elsewhere shows that the existence of a formal code of conduct contributes to creating a common understanding among civil servants on the behaviour they should observe in their daily work, and what is considered misconduct.⁸⁷ However, it has to be noted that the success of Code of Conduct largely depends on the overall integrity framework in which they are applied.

Box 25. OECD principles for improving ethical conduct in the public service

1. Ethical standards for public service should be clear
2. Ethical standards should be reflected in the legal framework
3. Ethical guidance should be available to public servants
4. Public servants should know their rights and obligations when exposing wrongdoing
5. Political commitment to ethics should reinforce the ethical conduct of public servants
6. The decision-making process should be transparent and open to scrutiny
7. There should be clear guidelines for interaction between the public and private sectors
8. Managers should demonstrate and promote ethical conduct
9. Management policies, procedures and practices should promote ethical conduct
10. Public service conditions and management of human resources should promote ethical conduct
11. Adequate accountability mechanisms should be in place within the public service
12. Appropriate procedures and sanctions should exist to deal with misconduct

While codes of conduct can help to set expectations of behaviour in the public sector, there are no widely used codes of conduct in the GoM. The “Fundamental Rules” and “Supplementary Rules” are key documents for the Myanmar civil service applied horizontally and that can set out behavioural expectations and prescribe that the government official should not accept gifts, gratuity or rewards. Ad hoc codes of conduct may be used in certain situations and organisations, such as for the tender selectors for the recent ICT licencing tender (see Box 23). The posting of notices reminding public officials of corruption issues are said to be posted in conspicuous places in buildings, and there apparently honours and reward systems, as well as punishment systems, to reinforce proper behaviour.

Box 26. A Code of Conduct for Tunisian public officials

In the spirit of the transition that Tunisia has been undergoing since the revolution, the Ministry of Governance and Fight against Corruption (nowadays a Secretary of State) started a process to elaborate a Code of Conduct to enhance ethic norms and the relations between public officials and citizens in Tunisia. With this work, that was started in 2012 in collaboration with the OECD, Tunisia also responds to its commitments as a signatory of UNCAC.

An ethic commission with representatives of different government institutions was formed to elaborate a first version of the code. The draft code was finalized in March 2013 and then submitted to

⁸⁷ <http://www.oecd.org/fr/gouvernance/ethique/ethicscodesandcodesofconductinoecdcountries.htm>

consultation. The consultation process was launched with a broad information day during which governance cells representing all ministries, governorates, the two largest unions in the public sector (UGTT and SNCSP) as well as several civil society organisations participated. It was followed by workshops inside the different institutions as well as an online consultation via the official public consultation website www.consultations-publiques.tn. This consultation was a useful mechanism not only to gather input to finalise the code but also to start a process of communication and dissemination, essential for the code to become an integral part of the routine of civil servants. This is a first step in the direction of developing a process of systematic awareness-raising on ethics issues inside public institutions. After all inputs were incorporated into a final version, the Code of Conduct for public officials was approved by the Council of Ministers on 11 June 2014.

Tunisia's Code of Conduct applies to all public officials, no matter which grade, category, if at the national, regional or local level. The Code is a result of a consensus reached through consultation. Every public official has to respect its rules. Accordingly, every public official receives its own copy and has to sign it. The Secretary of State for Governance and Civil Service is in charge of overseeing its implementation and organising training sessions.

The Code of Conduct establishes a reference framework in the area of values of the public sector. It promotes the rule of law and the commitment of public officials towards integrity, transparency, accountability and impartiality. These principles help the public sector to achieve its professional objectives, assume its responsibility and respond to the demands of citizens for a public service characterised by integrity and a relation of trust. The Code achieves this in establishing rules of conduct and moral principles which help the public official to deal with situations of conflict.

The Code is structured around the following themes:

1. The working values in the public sector
2. The relations between public officials
3. The public official and his environment (relations with citizens, media and political activity)
4. Conflict of interest, asset declaration and gifts

Source: OECD (2014). Renforcer l'Intégrité en Tunisie: L'élaboration de normes pour les agents publics et le renforcement du système de déclaration de patrimoine.

5.5 Effectiveness of the judiciary

The UN Human Rights Council has raised doubts about Myanmar's judiciary, which, if correct, means that many of the anti-corruption laws and bodies are unlikely to have significant impact.

*"Regardless of the efforts made to reform legislation, under the current Constitution, Myanmar lacks an independent, impartial and effective judiciary, which is not only essential for its transition to democracy but also necessary to uphold the rule of law, ensure checks and balances on the executive and the legislative, and safeguard human rights and fundamental freedoms in Myanmar."*⁸⁸

There particularly seems to be inconsistent procedures related to legal matters. In 2011, the head of the Supreme Court and members of the Constitutional Court were nominated by the President without Parliament's consent. Courts adjudicate cases according to military decrees, and administrative

⁸⁸ United Nations General Assembly Human Rights Council (2012) "Progress report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Myanmar, Tomás Ojea Quintana", Nineteenth Session, Agenda Item 4, Human Rights Situation that Requires the Council's Attention (Page 4). 7 March 2012. http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session19/A-HRC-19-67_en.pdf

detention laws allow 5-year detention without charges, trial or legal counsel⁸⁹. The widely reported cases of illegal land seizures, particularly by senior government and military officials, also points to an inconsistent application of the law to elites, even since the promulgation of the Farmland Law in 2012.

5.6 Civil society actors engaged in anti-corruption

There are some civil society actors that remain engaged in anti-corruption. For example, *Spectrum* is a Yangon-based NGO of 20 people that looks directly at anti-corruption and seeks to be the bridge between community and government officials by collecting information and voices of the public; and engaging with parliamentarians by providing training and distributing short and digestible policy briefs about anti-corruption and transparency issues. They are particularly engaged with the EITI as one of the leading NGOs and members of the “multi-stakeholder group”, and formed the Myanmar Coalition for Transparency – an anti-corruption network. They also look at natural resource governance issues, such as free prior consent; community engagement and consultation standards; and other accountability mechanisms.

Paung Ku is an example of another well-networked local NGO that leads anti-corruption efforts. *Paung Ku* is a civil society strengthening project funded by AusAID that provides funding and capacity building to local civil society organisations across a range of sectors for service delivery (in particular to poor and marginalised people), networking, and advocacy projects. It has particularly done this through offering grants to CSOs, networking projects and advocacy projects.⁹⁰

Other capacity building activities are being undertaken by other groups such as ActionAid (an INGO), the Local Resource Centre (a local NGO), donor agencies such as AusAID and DfID, the UNODC, and the World Bank.

Box 27. Pointing to corruption in Morocco – the activities of Transparency Maroc

Transparency Maroc is part of the international network of Transparency International specialised in fighting and preventing corruption. It monitors corruption in Morocco and receive corruption complaints through its Monitoring Centre for Corruption and for the Development of Transparency in Morocco (*l'Observatoire de la Corruption et du Développement de la Transparence au Maroc*). Between January 2009 and April 2013, it received 2,853 complaints reporting corruption. It further has an *Anti-Corruption Legal Assistance Centre (CAJAC)* and studies to assess the country's national integrity system. The organisation is very active in education and awareness raising at the national level. It also provides an important whistleblowing channel for citizens (through a website, phone number and the legal assistance centre)

Source: OECD (2014). Reinforcing public sector integrity in Morocco: consolidating institutional capacity to improve anti-corruption and good governance

⁸⁹ Marie Chêne (2012) “Overview of corruption in Burma (Myanmar)”, *U4 Expert Answer*, U4 Anticorruption Resource Centre, 1 October 2012.

⁹⁰ AusAID (2013), Paung Ku Project, <http://www.aid.gov.au/countries/eastasia/myanmar/Pages/initiative-paung-ku.aspx>

6 FISCAL TRANSPARENCY

Initial efforts are underway to improve Myanmar's fiscal transparency. Namely, with the first PFM assessment recently completed by the World Bank⁹¹ (see Box 27), and with the EITI currently being discussed, both with the GoM's cooperation, there are signs of genuine interest and commitment from some parts of the government to improve fiscal transparency and PFM.

Box 28. Insights from the World Bank PFM performance report

The recent PFM assessment work in Myanmar led by the World Bank almost (see Open Budget Survey, and Table 8) stands alone as an assessment of fiscal transparency issues in Myanmar, and this assessment tool is especially useful in that it provides an objective and comparable assessment that can lead to specific policy recommendations. This initial work helps to frame and ground further discussion about PFM, such as in the development of the EITI (see Box 30). The World Bank PFM assessment argues that although there are clear efforts to provide greater oversight at a higher level, these efforts are poorly planned, and suffers agency problems in implementation.

The PEFA assessment of Myanmar revealed an overall lack of information and compliance to standards. It also suggested that Myanmar had no central repository of data for expenditures in arrears. Even basic information from macroeconomic modelling, such as estimates of aggregate growth, inflation and exchange rates, or centralised accounting figures such as the composition of debt, certain assets and liabilities, and past budget overruns, was not available. There is no fiscal planning by the Ministry of Finance or Ministry of National Planning beyond 1 year. Unreported government operations were estimated (anecdotally) as greater than one quarter of total expenditure, and inter-governmental fiscal relations were a black box. Taxpayer registration, assessment and collection was found to be generally vague, unreliable, and unaccountable. Payroll systems in ministries are varied, often paper-based, and lack systems of internal control and auditing, as are systems related to tracking resources, service delivery, and reporting. The list goes on.

Noting the above, financial management in the GoM is poor. There are deviations between actual primary expenditure and original budgeted expenditure of 20.6% in FY09, 26.9% in FY10, and 24.2% in FY11 (in absolute terms, inclusive of debt servicing – PI-2). However, of particular importance from the PEFA is the overall lack of publically available information about public finance. (A comparison between the PFM assessment of the GoM and that of Thailand and Norway can be found at Table 7)

Source: World Bank (2013) "Republic of the Union of Myanmar - Public financial management performance report (Vol. 2 of 2): Full report"

Despite having some budget processes at the macro level set out in the 2008 constitution, the fiscal transparency outcomes of Myanmar remain poor, in large part due to deficient planning and incongruent institutional and policy frameworks. While the Central Statistical Organisation

⁹¹ World Bank (2013) "Republic of the Union of Myanmar - Public financial management performance report (Vol. 2 of 2): Full report" <http://documents.worldbank.org/curated/en/2013/05/17718311/republic-union-myanmar-public-financial-management-performance-report-vol-2-2-full-report>

occasionally provides some country information to donors and multinational agencies, information on public revenue, expenditures and procurement is not publicly available.⁹²

The very negative report from the World Bank's PFM assessment (see Table 7) itself shows that there is a long way for Myanmar to come in many areas of fiscal transparency to be considered an open government. According to the OGP scoring framework, two points are awarded for publication of each of 2 essential documents – Executive's Budget Proposal, and an Audit Report – which leaves Myanmar with 0 points for the Fiscal Transparency Framework.

Box 29. OECD Best Practices for Budget Transparency

The budget is the single most important policy document of governments for transparency, where policy objectives are reconciled and implemented in concrete terms. Budget transparency is defined as the full disclosure of all relevant fiscal information in a timely and systematic manner.

OECD Member countries are at the forefront of budget transparency practices. At its 1999 annual meeting, the OECD Working Party of Senior Budget Officials asked the Secretariat to draw together a set of Best Practices in this area based on Member countries' experiences.

The "OECD Best Practices for Budget Transparency" are designed as a reference tool for Member and non-member countries to use to increase the degree of budget transparency in their respective countries. They are organised in three parts: Part 1 lists the principal budget reports that governments should produce and their general content; Part 2 describes specific disclosures to be contained in the reports, including both financial and non-financial performance information; and Part 3 highlights practices for ensuring the quality and integrity of the reports.

The OECD Best Practices for Budget Transparency – along with other best practice guides that the OECD develops – could help the GoM by offering a starting point in designing a more robust PFM system.

Source: OECD (2002). OECD Best Practices in Budget Transparency.

6.1 PFM reforms

Whereas previously there was no single organisation directly responsible for setting standards or horizontal government policies in public financial management, the recent establishment of the Public Accounts Committee and the Planning and Finance Committee at the parliamentary level has led to greater scrutiny and oversight over the budget and budgeting processes. Furthermore, the President's Office endorsed the Ministry of Finance and Revenue's request to establish a PFM Reform Steering Committee and Technical Committees to coordinate, design and drive reforms. The MNPED is partnering with the Ministry of Finance and Revenue to develop a PFM reform strategy in line with the advice from these committees, as well as from the IMF Public Finance Management Assessment and the planned Public Expenditure Review.

Greater transparency in government finances is a recurring theme in many high-level planning documents, such as the 2013 FESD and the Nay Pyi Taw Accord. In the FESD, maintaining stable macroeconomic framework is mentioned as a first order reform priority, and the commitment to the

⁹² Naing Ko Ko (2013) "Myanmar must battle for a fair shot at success", Economy Watch, 22 August 2013. <http://www.economywatch.com/economy-business-and-finance-news/Myanmar-must-battle-corruption.22-08.html>

EITI is also affirmed⁹³. Particularly, it sets out the goal of fiscal surplus (through increased revenue raising), limited central bank financing, and reduced natural resource dependence. The Nay Pyi Taw Accord includes “strengthening public administration to enhance the transparency and effectiveness of government programs and foreign assistance”, which is also a core revenue stream for the GoM.

Box 30. The Extractive Industries Transparency Initiative

The EITI is the most progressive governance initiative in Myanmar’s current governance discourse and has significant implications and potential impact for both anti-corruption and fiscal transparency.

The EITI is a global standard that is aimed at better governance by increasing transparency and accountability of revenues from the extractive industry sector. It requires governments of signatory countries to disclose information about revenues from oil, gas and mining, while companies in the industry also have to declare any payments to the governments. Additionally, recently revised EITI performance standards demand its 39 signatory countries to disclose production information, licenses, beneficial ownership, state-owned companies, corporate responsibility payments and transfers from central to local governments as well as revenue data.

President Thein Sein announced the GoM’s intent to implement EITI in November 2012. The President formed the central committee, chaired by a former minister for President’s Office U Soe Thein (replaced later by Minister for Finance U Win Shein in early May 2013), and working and coordination committees led by Deputy Minister for Finance U Maung Maung Thein.

Before Myanmar applies for EITI candidacy, it needs to establish a multi-stakeholder group that is represented by the government, private sector and civil society organizations. According to a government source, representatives from all sectors to the group are to be chosen at the end of October 2013. This multi-stakeholder group is expected to prepare an implementation plan and submit a candidature application to the international EITI Board under the guidance of the central committee by the end of 2013.

In the EITI implementation process, several government and international organizations, including US State Department, AusAID and World Bank, are providing assistance, particularly for MDRI, which is tasked with establishing and administering the multi-stakeholder group. They will also help amend laws in Myanmar that pose challenges to the initiative’s reporting requirements. Under the current legislation covering Myanmar’s natural resources, there is no clear definition of the licensing process, the role of the government authorities, nor the fiscal system for extractive revenues.

6.2 Fiscal practices in the 2008 Constitution

The 2008 Constitution offers guidance on how public financial management should take place, and outlines key institutions and their roles. Particularly, per clauses 221 to 223, the Union Government is responsible for drafting the Union Budget Bill in coordination with the Financial Commission. The 2008 Constitution also stipulates that regional and state governments are authorised to manage their own budgets following approval by central government. This provision has become an important

⁹³ Based on discussions with the Deputy Minister of Finance, and the Director of Myanmar Development Research Institute.

consideration in part of the debate surrounding national reconciliation⁹⁴ as it relates to decentralisation of separatist states and regions.

6.3 Legislated fiscal practices

At the legislative level there are clear processes in budgeting, which are adhered to and transparent, but the information and processes that feed into the budgeting process is so far opaque. Due to the requirement for Hluttaw approval, budgets are introduced to parliament as bills, and as such, are subject to the same freedom of information as other bills when passed as law. Budget Laws can be found in government newspapers and in the government gazette. Furthermore, budget hearings or debates in the Hluttaw are aired on public television. Public financial management at the ministry and subnational level is far less transparent, and seems to be ad-hoc in absence of defined guidance and laws. Each ministry is tasked with developing their own budget to feed into the state budget, and the ways in which they do that means that there is a lack of consistency. For similar reasons, state-owned enterprises have a distinct lack of fiscal transparency.

Box 31. Brazil: Innovative solutions to educate and involve citizens in the budget process

Beyond the challenge of implementing a solid institutional framework for greater scrutiny and oversight on the government level and between different entities, fiscal transparency in Myanmar is weak because of an overall lack of publically available information about public finance. However, citizens must have a strong voice to control how taxpayers' money is spent. Information and education are key pillars for involving informed citizens as an integral part in the process of holding public authorities accountable.

Once an official Citizens Budget is published, the case of Brazil illustrates how innovative communication streams can back up citizens' access to budget information. In a simple and direct language, the radio program "Momento do Orçamento" (Moment Budget) explains listeners what the budget is and helps enhancing public knowledge about the reasoning behind the choices made.

Brazil has initiated two projects to educate citizens in promoting the understanding for the apparently technical but inherently political process of public budgeting. The success of these initiatives is based on the fact that both are tailored to a specific target audience. The Virtual School of the Federal Budget Secretariat (SOF) was created by the Ministry of Planning, Budget and Management in 2008 and provides online courses teaching Federal, State and Municipal civil servants and civil society in public budgeting and the budget law guidelines for municipalities. In the eight-hour basic course on public budgeting, for instance, students gain knowledge and understanding about the legal framework of the public budget, the budget cycle and how civil society can participate in this process. By 2011, around 2000 students graduated from the SOF.

In an effort to reach out to even broader segments of the population, the Brazilian government has shown that educating citizens in the budget process can take rather unconventional forms. In 2007, the Government created a Public Budget Primer for children ("Sofinha and her team"), whereof 60.000 copies were distributed in schools and which became available on the SOF website a year later. In the form of a comic, the brochure is addressed specifically to children and explains how the government should use and spend the money it receives from the society. Led by the Secretary of State with responsibility for the budget process, the idea to create "Sofinha and her team" emerged as the result of a partnership with the Ministry of Education.

The Brazilian examples illustrate that innovative solutions to educate and involve citizens in the

⁹⁴ Based on discussion with the Minister of National Planning and Economic Development.

budget process are effective if they consider certain principles. Information and training material should a) include relevant information, b) use appropriate language and c) be easily accessible.

Source: OECD 2013. Budgétisation et gouvernance publique transparente en Tunisie - Activités de renforcement des capacités 2012-2013. And <http://www.orcamentofederal.gov.br/educacao-orcamentaria/momento-do-orcamento-1/momento-do-orcamento> and Open Government Guide. Available: <http://www.opengovguide.com/country-examples/brazil-budget-education/> and Ministry of Planning Brazil. 2013. Fiscal Transparency - Brazilian Initiatives.

6.4 Open Budget Survey

In the 2012 Open Budget Survey, Myanmar scored 0 out of 100.⁹⁵ Myanmar was included in the Open Budget Survey for the first time in 2012 and scored zero – joined only by Equatorial Guinea and Qatar. Along with Angola, Cameroon, China, Equatorial Guinea, Fiji, Morocco, Qatar, Tunisia, and Zimbabwe, Myanmar was characterised in the 2012 Open Budget Survey as a country with “little budget transparency, weak legislatures, and weak auditors” (pg. 5).

Scoring criteria	2012 Open Budget Survey Assessment ⁹⁶
Pre-budget Statement	Not produced
Executive's budget proposal	Available for internal use (not available to the public)
Citizens budget	Not produced
Enacted budget	Available for internal use (not available to the public)
In-year reports	Available for internal use (not available to the public)
Mid-year reports	Available for internal use (not available to the public)
End-year reports	Available for internal use (not available to the public)
Audit reports	Available for internal use (not available to the public)
Public Engagement 2012	6 out of 100
Legislative Strength 2012	12 out of 100
SAI Strength 2012	8 out of 100

Table 8 - Assessments from the 2012 Open Budget Survey

Box 32. Afghanistan: A remarkable increase in budget transparency within four year

The relentless analysis by the Open Budget Survey identified the lack of a pre-budget statement and a citizen budget as well as the exclusively internal distribution of key budget documents (i.e. executive's budget proposal, enacted budget, periodic reports, audit report) as major reason leaving Myanmar with the lowest possible score.

Starting from an almost equally low level of transparency in public financial management, Afghanistan succeeded in rising budget transparency remarkably within only four years. The period from 2008 to

⁹⁵ International Budget Partnership (2012) “Open Budget Survey 2012”. <http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBI2012-Report-English.pdf>

⁹⁶ See above source.

2012 saw a dramatic jump in OBI score from 8 to 59, placing the country among OECD member countries Italy and Poland. Given the country's myriad political, economic and social challenges, one might wonder how the Afghanistan government managed to increase budget transparency to new levels in such a short period of time.

In 2010, the Afghanistan government launched a Public Financial Management (PFM) Roadmap to "[strengthen] the budget in driving effective delivery of key priority (development) outcomes, improving budget execution, and increasing accountability and transparency." Strong political leadership by the Ministry of Finance and the government's desire to improve its international image were driving forces for a sound drafting and implementation of the Roadmap. Donor organisations and international financial institutions further maintained strong interest in strengthening fiscal transparency to reduce corruption, for instance by committing to channel up to 50 percent of their aid through the budget on the condition that the government increases budget transparency and spending capacity.

Among the first steps agreed in the Roadmap, the Afghanistan government made the Pre-budget Statement and the Executive's Budget Proposal available for the public and published its first ever Citizens Budget. This first step towards promoting transparency and accountability mechanisms in the budget process and increasing trust in government's core operation was widely perceived as a commitment for further reforms in this area. Facilitated through the consistent political support of the Ministry of Finance, civil society organisations have started engaging with the government on budget-related issues. By organising public awareness campaigns through the media and publishing budget analyses, civil society actors have successfully highlighted the importance of budget transparency and citizens' role in monitoring the process.

Source: International Budget Partnership. Open Budget Survey. Available: <http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBI2012-Report-English.pdf> and Open Government Guide. Available: <http://www.opengovguide.com/country-examples/afghanistan-has-established-a-roadmap-to-improve-public-financial-management-including-improving-regular-reporting/>

6.5 Institutional framework supporting fiscal transparency initiatives and laws

According to the 2008 Constitution, the Financial Commission is the over-arching body tasked with: recommending the Union and state/region budgets prior to vetting by the Vice Presidents and the President; recommending supplementary finance as suitable to the Regions or States from the Union Fund, giving grants as a special matter and permitting loans; and advising on financial matters that should be undertaken. Its membership is set out in clause 229, and includes the President (Chair), Vice-Presidents (Vice-Chairs), the Attorney General, Auditor General, Chief Minister of Regions and States, the Nay Pyi Taw Council Chairperson, the Minister of Finance (Secretary). The Ministry of Commerce formerly had the responsibility for setting procurement policy, but this function is reported to have ceased⁹⁷.

The Ministry of Finance and the Auditor General are the bodies that are primarily responsible for transparent and accountable public financial management in Myanmar. However, a great deal of discretion is afforded to ministries in setting their own budgets without a great deal of standardization

⁹⁷ World Bank (2013) "Republic of the Union of Myanmar - Public financial management performance report (Vol. 2 of 2): Full report" <http://documents.worldbank.org/curated/en/2013/05/17718311/republic-union-myanmar-public-financial-management-performance-report-vol-2-2-full-report>

required. There is no independent auditing of state spending⁹⁸. The Myanmar Accountancy Council Law, 1994 sets the framework for the Auditor General Office. Its effective duties include auditing government accounts, and offering accountancy advice to government bodies when sought. The Auditor General reports to the Hluttaw through the president rather than directly. The Auditor General oversees accountancy training and certification.

However, there is no single organisation tasked with managing GoM accounts – equivalent of a state treasury in other countries. Rather, these functions are carried out between the Ministry of Finance and Revenue, the Myanmar Economic Bank, and the new Central Bank of Myanmar. It was revealed by the Auditor General's Office recently that the Myanmar Economic Bank has been operating at a loss for over 20 years due to low interest lending related to state projects.⁹⁹

The Ministry of Finance and Revenue partners with the MNPED to prepare strategic plans and economic targets and develop the budget for capital expenditure. The Ministry of Finance and Revenue has within its structure the Internal Revenue Department, and to a certain extent the Central Bank of Myanmar, although the Central Bank has been granted greater independence following the promulgation of the Central Bank Law in July 2013.

The MNPED has been actively taking part in the formulation of national development plans. Whereas it was formerly merged with the Ministry of Finance and Revenue, the budgeting function is still shared with it. Particularly, the costing of plans for development projects are carried out by the MNPED and project appraisal also takes place to assess performance of projects against budgets and schedules.

Box 33. 5 Steps to Help Myanmar rapidly improve budget transparency by international standards

The following are 5 steps suggested by Spectrum – a Myanmar NGO that advocates for greater transparency and integrity in government – to be the first steps in rapidly improving budget transparency:

1. Prepare, publish and make easily accessible for citizens at least the 8 standard reports (pre-budget statement, executive's budget proposal, enacted budget, citizen's budget, in-year, midyear and end-year reports, audit report) listed.
2. Post reports on the Internet and publish through bookshops / newspapers to be easily accessible.
3. Publish a citizen's budget or a guide to the budget for citizens.
4. Help from Civil Society groups on guides may be useful, however all the 8 official documents need to come from official government sources.
5. Transparency should apply both to the budget allocations and also to the sources of revenue. This is normally mostly taxation and the income from state enterprises, business revenues and revenues from Myanmar's extractive industries. [Note: The EITI can help with improving the revenue

⁹⁸ Marie Chêne (2012) "Overview of corruption in Burma (Myanmar)", *U4 Expert Answer*, U4 Anticorruption Resource Centre, 1 October 2012.

⁹⁹ Eleven News, "Myanmar Economic Bank has been losing money for Two Decades: Audit Report", 12 July 2013. <http://elevenmyanmar.com/business/2752-myanmar-economic-bank-has-been-losing-money-for-two-decades-audit-report>

transparency process.]

Source: Spectrum (2013), Policy Briefing

7 HARNESSING NEW TECHNOLOGIES FOR OPEN GOVERNANCE

A core pillar in the OGP framework is the use and promotion of technology to improve government services and promote transparency and openness. In joining the OGP, member governments commit to promoting technology and innovation and “embrace the importance of providing citizens with open access to technology, the role of new technologies in driving innovation and the importance of increasing capacity of citizens to use technology”¹⁰⁰.

Box 34. Switzerland: “Live+” – Internet transmission of parliamentary debates

Live+ transmits the live debates of the National Council (lower house) and the Council of States (upper house) of the United Federal Assembly (the Swiss Parliament), along with supplementary information to put the debates into context. Web users follow debates live in one window of their computer screen and, on a second and third window, interactively call up information about the speaker and the issue being debated. It is up to viewers to decide how deeply they would like to investigate a particular subject. Live+ is an audiovisual Internet relay system, produced by the Swiss Parliamentary Services in conjunction with Swiss Television. It was launched in 1999 as a result of demands for greater transparency in the work of both houses of Parliament from citizens, the media and cantonal authorities who increasingly wanted to follow the debates. Live+ makes the debates accessible to a wider audience than television. For instance, Swiss embassies and citizens living abroad can now follow the debates live. From the same website, users can also call other parliamentary information, such as the schedule of sessions, the Official Bulletin of the Federal Assembly, and data relating to committee work. Parliament’s website: www.parlament.ch

OECD (2003), *The e-Government Imperative*

At the time of writing, the GoM has made initial steps towards harnessing technology to strengthen governance and information access. As of 2013, all government ministries have websites and President Thein Sein has indicated Myanmar’s intention to fully implement an e-government system by the end of 2014¹⁰¹. In his August 9, 2013 address the President “urged the Telecommunications and Information Technology Ministry to take the leading role in realization of e-government within a year for introduction of ASEAN Single Window.” He continued stating, “It is the lack of capital and technology that has made the country to lag behind in development”¹⁰². The road to e-government will not be easy, though, as Internet and telecom infrastructure in Myanmar is significantly lacking. A snapshot of ICT statistics collected by the International Telecommunications Unit shows that IT penetration across the country is significantly low. Further, it is estimated that between 1% and 3% of the population has access to the Internet; hence, education initiatives on the use of ICT will also need to be addressed¹⁰³.

Indicator	Myanmar’s 2012 result
Percentage of individuals using the internet	1.07%
Number of fixed telephone line subscriptions	556,000 (.92% of 60 million population estimate)

¹⁰⁰ Open Government Partnership, Brochure, www.opengovpartnership.org.

¹⁰¹ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

¹⁰² See above source.

¹⁰³ According to the ITU, 1% of individuals in Myanmar access the Internet.

Number of mobile-cellular telephone subscriptions (2012)	5.4 million (8.7% of 60 million population estimate)
Increase in mobile-cellular subscriptions (2011-2012)	4.2 million

Table 9 - 2012 ICT Indicators for Myanmar published by the International Telecommunications Unit

7.1 Government and non-government institutions supporting ICT development

The relevant government ministries relating to the improvement and adoption of new technologies are the MCIT and the MoI, and the Ministry of Science and Technology. Additionally, the MCF (previously a government-linked organization) plays an important role as policy and regulatory advisor to the government.

7.1.1 Ministry of Communications and Information Technology

The MCIT is the primary authority responsible for regulating communication technologies, and also oversees the Myanma Post and Telecommunications Company – the main provider of telephone and Internet services – and the Post and Telecommunications Department – the main regulator of telecommunications, which includes spectrum management. The MCIT is governed primarily by the 1885 Telegraph Act and the 1934 Wireless Telegraph Act. However, there is currently a new Telecommunications Bill in draft form (in Burmese language only), which is being developed in consultation with the World Bank and the International Telecommunications Union, as well as with the public¹⁰⁴. This new law will offer new regulation in the telecommunications sector following the entry of 4 new telecoms companies into the market, and could alter the ways in which government engage with the public through electronic means.

In 2004 there was an attempt by the MCIT to promote e-government, particularly with the release of a tender to develop e-government technology, which was won by a company named Seanet Technologies. However, for various reasons, this project failed¹⁰⁵ and was mothballed for a number of years (see Box 33).

However, new attempts to improve e-government have commenced this year with the proposal of an Asian Development Bank led e-government master plan. The e-government master plan project will commence with a coordination meeting scheduled for late-September, and this project could be a major first step in developing Myanmar's technology for open government.

7.1.2 Myanmar Computer Federation

MCF should be a key institution for the development of Myanmar's new technologies for open governance. MCF was established in 1998, in accordance with the "Computer Science Development Law" of 1996, by the GoM. MCF's mandate is to contribute towards the emergence of a modern developed State through ICT and it does so by advising the government on ICT law and regulations, recommending policies, providing IT and Tech-related trainings, and promoting IT education and awareness.¹⁰⁶ Currently, MCF has 53 members, all of whom are private sector actors; there are no government officials on the board. MCF continues to work closely with the Myanmar Computer Science Development Council (government entity) in an advisory role.

MCF formed an e-government committee in 2012 and has recently been involved in advising and supervising the implementation of e-government initiatives at the regional level. Since early 2013,

¹⁰⁴ From discussion with U Myat Thein, the Minister of Communications and Information Technology.

¹⁰⁵ From discussion with Minister of Communications and Information Technology.

¹⁰⁶ Myanmar Computer Federation (2013), MCF Profile, www.mcfmyanmar.org.

MCF has been involved in developing e-government for the Yangon Region. This project is done in collaboration with a Japanese company, the Yangon Region government and MCF. The 4-year project will begin by developing a web portal for the regional government and it aims to then add other e-government mechanisms such as cloud computing, online services, government to government services and government to citizen services. There is an overarching policy push by the President to adopt e-government systems, who has publicly requested that all Ministries adopt e-government by 2014 and who has assigned the coordination of these efforts to the Ministry of Communications and IT¹⁰⁷; however, the MCF project appears to be a separate initiative. When asked about whether the lack of infrastructure poses a threat to the project, the MCF Director responded “We will not wait for infrastructure. This is a long-term project that must begin now.”

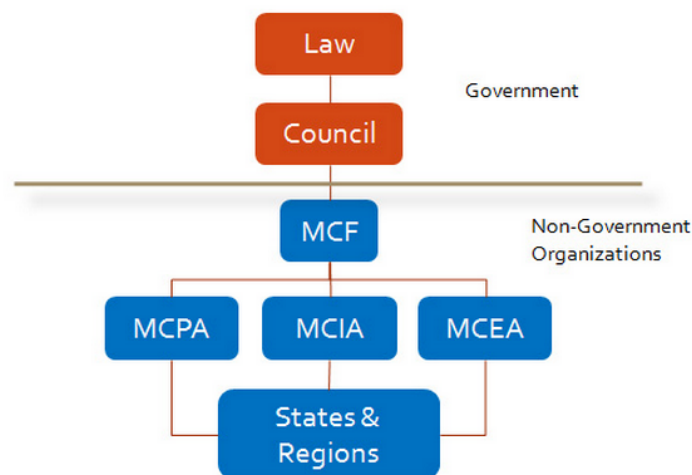

Image 9 – Organizational Chart of Myanmar Computer Federation. Under MCF, various specialized groups exist, such as Myanmar Computer Professionals Association, and Myanmar Computer Enthusiasts Association. The MCF acts as an umbrella organization providing feedback to the government from the groups.

7.2 The use of ICT by the GoM

The use of technology by the GoM to engage with citizens, provide services or provide information is limited. Many services and processes require hard copy documentation or in-person visits. For example, to make a meeting with many Ministry officials, a fax or express mail must be sent to the appropriate Ministry. Slowly, some services are being transferred online, such as email communication portals directly to the Ministry, but these are not used for official requests and communications.

Each Ministry has a website, but the format, content and interactivity of each website differs from Ministry to Ministry, with seemingly no top-down or cross government guidance. Further, it appears that some Ministries attempted to launch social media campaigns, most in March 2013, with

¹⁰⁷ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

Facebook or Twitter accounts, but their reach to citizens varies and many pages do not reflect concerted campaigns, as seen in Table 10.

Ministry	Facebook “Likes”	Last page update/post
Ministry of Energy	4,648	Last update 3 days old
Ministry of Health	16,900+	Last update 2 weeks old
Ministry of Finance and Revenue	3,346	Last update over 2 months ago
Ministry of Foreign Affairs	1,303	Last update over 5 months ago
Ministry of Transport	80	Deactivated

Table 10 - Use of social media by Myanmar Ministries is limited and lacks engagement with citizens (October 2013).

The Government Gazettes – the “New Light of Myanmar” (English daily) and “Kyemon / The Mirror” (Burmese daily) – are the main ways in which the government communicates to the citizenry; yet, these have yet to be placed meaningfully online. The New Light of Myanmar is posted on the website of the President’s Office in PDF file format. This site also posts press releases and speeches by the President, updated laws, and press releases from the Public Service Assessment Committee. The Mirror does not yet have an online presence, except for a Facebook website.

Box 35. Public services at your local store: the Italian networks of friends (*Reti Amiche*)

The Italian Ministry for Innovation in the Public Administration oversees a nationwide project that aims to make public services available to a wider audience by partnering with non-government intermediaries and integrating diverse access devices.

The strategy is based on co-operation with intermediary access providers that include banks, postal offices, supermarkets, railway stations, lottery outlets. The ministry also partners with the private sector in “*Reti Amiche* on the job”, which encourages companies to facilitate employee access to e-government services at the workplace. And while the Italian postal service is by far the partner offering the widest range of public services, private sector companies such as IBM, Vodafone, retail chain Legacoop and several banks are also partnering. The most popular services and their providers are:

- making specific tax payments, e.g. for domestic workers (at postal offices);
- requesting residence permits (at postal offices);
- payment transactions (at postal offices, supermarkets and tobacco shops);
- sending certified electronic messages to the public administration (at postal offices).

Source: OECD (2010), “*Modernising the public administration. a study on Italy*”, OECD, Paris; and information provided by the Ministry for Innovation in Public Administration. and OECD (2014). *Open Government Review Tunisia*

7.2.1 Recent initiatives to promote and implement e-government

In 2004, Myanmar attempted to implement several e-government initiatives, which did not meet the intended objectives (see Box 15). In 2013, the reform-minded government of President Thein Sein has re-invigorated the move towards e-government. In a recent speech to Ministers and Deputy

Ministers, the President stated that “it is the lack of capital and technology that has made the country to lag behind in development” and he further “urged the Ministry of Communications and IT to take the leading role in realization of e-government within a year for introduction of ASEAN Single Window¹⁰⁸, in cooperation with all line departments.”¹⁰⁹

According to presidential advisor, Professor Dr. Aung Tun Thet, “Government working practices are changing to involve fewer people and rely more heavily on technology. While the Government had introduced an e-government system into ministries last year (2012), it has not yet reached the level we want”¹¹⁰. The previous e-government initiatives appear to be done on an ad-hoc basis and do not represent concerted and comprehensive efforts to redesign how government officials utilize ICT.

Myanmar	E-Government development index	World e-Government Ranking
2012	0.27 / 1.0	160 / 190
2010	0.2818 / 1.0	141 / 190

Table 11: Snapshot of e-government index rankings for Myanmar, per the UN e-Government survey (2012)¹¹¹

Box 36. Myanmar’s e-government initiatives received a boost in 2013

In 2004, the Myanmar government engaged a private sector consulting group from Malaysia, Seant Technologies, to assist in developing and implementing e-government initiatives. Specifically, the government wanted to develop e-visa, e-passport, smart schools, and e-procurement capabilities. None of these services are currently available online or functioning online. This box examines what went wrong in the 2004 e-government project and examines the current 2012-2014 e-government initiatives.

In discussions with ministry offices and the MCF, the failure of the 2004 e-government initiative was in the implementation stage. The following issues were identified:

- **Lack of Ministry Buy-In:** Initiatives were not implemented at the ground level, as Ministries did not fully endorse the project and understand the benefits of the services and systems.
- **Lack of high-level sponsorship:** The project was left un-monitored as changes in ministries meant previous projects were abandoned. One Myanmar IT expert stated, “Our experience has been that when a government leader or a minister or a prime minister changes, the projects he had developed are put off aside ... [and] the momentum is lost.” (<http://www.futuregov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-government-master-pl/>)
- **Lack of budget to sustain e-governance:** Implementing ministries did not have the budget or

¹⁰⁸ A regional initiative that seeks to integrate ASEAN member states by expediting cargo clearance. Refer to: <http://asw.asean.org/>

¹⁰⁹ Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

¹¹⁰ Basu, Medha (2013), Myanmar and ADB Collaborate on E-Government Master Plan, www.futuregov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-government-master-pl/

¹¹¹ Interestingly, Myanmar’s e-government index and world ranking decreased from 2010 to 2012.

know-how to monitor and maintain the systems.

Currently, the President is pushing for Myanmar's Ministries to implement "e-government" by the end of 2014. An e-government task force has been set up, and the MCIT is responsible for encouraging other line ministries to sign on. At the time of writing, however, it is unclear of the action plan for making e-government a reality. Sponsorship for this project is at the highest level, and budgets are supplemented by donors, but there is a continued lack of coordination and buy-in. The project is being pushed forward by the highest level of government, and therefore will see other Ministries following suit. However, the President may only have until 2015 to see the initiative through, before a new government is elected with, potentially, different priorities. Unlike in 2004, e-government initiatives are supported by international donor agencies, such as ADB and JICA, which can provide much-needed financial and technical support to supplement Myanmar's outdated technology and to develop government officials' capabilities in ICT.

The ADB intends to work with the GoM to develop an e-government Master Plan. The ADB anticipates receiving formal approval from the government for the USD 1.5 million project later this year (2013). The ADB identified the lack of consistent and systematic approaches to designing, evaluating and adopting e-government systems as a critical issue facing the government as it undertakes this task¹¹². Considerable capacity building initiatives will likely be developed in parallel with the plan to ensure smooth and successful implementation.

At the same time, there are separate initiatives being implemented in different ministries that may not be aligned with this master plan. For example, the Attorney General's Office works with UNDP and JICA to upgrade their ICT systems and implement e-government systems; and Myanmar Computer Federation is working with regional governments on e-government. The lack of a coherent plan and a defined action plan may lead to inconsistent and unsustainable results. The OECD has developed guidelines that support governments to successfully implement e-government.

Box 37. Guiding Principles for Successful E-Government

Vision/political will

1. Leadership and Commitment: Leadership and commitment, at both political and administrative levels, are crucial to managing change. Committed leaders are required to deal with disruptive change, to persevere when benefits take time to emerge, to respond when things go wrong, and to establish visions and plans for the future.

2. Integration: E-government is an enabler, not an end in itself. It needs to be integrated into broader policy and service delivery goals, broader public management reform processes and broader information society activity.

Common frameworks/co-operation

3. Inter-agency collaboration: E-government is most effective when agencies work together in customer-focussed groupings of agencies. Agency managers need to be able to operate within common frameworks to ensure interoperability, maximise implementation efficiency and avoid duplication. Shared infrastructure needs to be developed to provide a framework for individual agency initiatives. Incentives can help encourage collaboration.

¹¹² Basu, Medha (2013), Myanmar and ADB Collaborate on E-Government Master Plan, www.futuregov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-government-master-pl/.

4. Financing: ICT spending, where appropriate, should be treated as an investment, with consideration of projected streams of returns. E-government requires a level of certainty of future funding to provide sustainability to projects, avoid wasting resources and gain maximum benefit from given funding levels. A central funding programme could help foster innovation and allow for key demonstration projects.

Customer focus

5. Access: Governments should pursue policies to improve access to online services. Many advantages of online government information and services are not replicable offline, so that those who lack access will be excluded unless action is taken.

6. Choice: Customers should have choice in the method of interacting with government, and the adoption of online services should not reduce choice. A principle of “no wrong door” to access the administration should be adopted. Services should be driven by an understanding of customer needs.

7. Citizen engagement: E-government information and services should be of high quality and engage citizens in the policy process. Information quality policies and feedback mechanisms will help maximise the usefulness of information provision and strengthen citizen participation.

8. Privacy: E-government should not be delivered at the expense of established expectations of privacy protection, and should be approached with the goal of protecting individual privacy.

Responsibility

9. Accountability: E-government can open up government and policy processes and enhance accountability. Accountability arrangements should ensure that it is clear who is responsible for shared projects and initiatives. Similarly, the use of private sector partnerships must not reduce accountability.

10. Monitoring and evaluation: Identifying the demand, costs, benefits and impacts of e-government is crucial if momentum is to be sustained. E-government implementers cannot expect support if they cannot articulate potential benefits.

Source: OECD (2003), The e-Government Imperative

7.3 ICT capacity building efforts

Other initiatives include capacity building efforts, such as the continued delivery of the “Academy of ICT Essentials for Government Leaders” by APCICT, which began in 2010. The programme aims to “raise awareness among government officials on the effective use of ICT for development”. In May 2013, the programme delivered a National Workshop on e-Government and Information Security & Privacy, which was attended by over 50 officials from various ministries, regional and state government, and the national parliament and covered principles and types of e-government applications.¹¹³

The World Bank and UNDP are also working to build the government’s ICT awareness and skills. For example, a UNDP consultant is posted to the Attorney General’s Office, where he assists in upgrading their IT system. The World Bank has conducted trainings for Director General-level on how to use ICT for change management and other workshops on Open Data initiatives. Future projects by the World Bank may assist the government develop social media campaigns or lead ‘hackathons’ to solve Myanmar problems with tech solutions.

7.4 ICT Legal Framework

¹¹³ UNESCAP (2013), APCICT and Myanmar government conduct capacity-building workshop on e-government, information security and privacy, www.unescap.org/news/apcict-and-myanmar-government-conduct-capacity-building-workshop-e-government-information

Aside from laws addressing civil liberties and basic rights, an important component of the government's ability to harness technology is the Electronic Transactions Law. The current version (dated 2004) is written in vague terms that allow the government to dole out severe punishment to violators.

7.4.1 *The 2004 Electronic Transactions Law*

In consultation with Myanmar Computer Federation, IT experts, IT professionals, e-commerce business owners and academics, the Ministry of Communications and IT is in the midst of amending the 2004 Electronic Transactions Law.

Chapter 7, "Offences and Penalties", of the 2004 Law states that an individual found committing any of the following acts "by using electronic transactions technology" can be convicted and punished with imprisonment of 7-15 years and may also be liable to a fine:

(a) doing any act detrimental to the security of the State or prevalence of law and order or community peace and tranquillity or national solidarity or national economy or national culture.

(b) receiving or sending and distributing any information relating to secrets of the security of the State or prevalence of law and order or community peace and tranquillity or national solidarity or national economy or national culture.¹¹⁴

While the law is rarely put into practice, according to the Assistant Association for Political Prisoners three political prisoners are still in jail per the 2004 Electronic Transactions Law.

The 2004 Law does set out a foundation for the government and business to conduct business or service transactions online, which would allow for basic e-government services, such as licensing, payment, and online applications. Per Article 39 of the 2004, electronic transactions are deemed lawful for the following matters: (1) submitting, accepting or retaining documents; (2) issuing permits, licenses or approvals; (3) claiming payments, paying, receiving and issuing receipts.

As of August 21, 2013, the lower house had approved a proposal to amend the law. One MP encouraged that parliamentarians make the law "more humane and suitable to contemporary Myanmar by reducing punishments..."¹¹⁵ A public conference with civil society and government is to be held in September 2013 to discuss the amended law, which has yet to be published at the time of writing this report.

7.5 Challenges for e-government and ICT initiatives

The GoM faces significant barriers in developing online services and information for their citizens. Telecommunications infrastructure remains underdeveloped: Internet penetration is estimated at less than 1%, while mobile subscription reaches just 2-3% of the population¹¹⁶. The lack of standardization of Myanmar text across Ministries is another challenge to developing a consistent and wide-reaching e-government system. Finally, the human component of ICT must also be addressed. While ICT literacy among government officials remains low, interest and receptiveness to ICT by young

¹¹⁴ Government of Myanmar (2004), Electronic Transactions Law.

¹¹⁵ Cho Ko (2013), Parliament Approves Amendment of Electronic Transactions Law, Mizzima News, <http://www.mizzima.com/mizzima-news/politics/item/9900-parliament-approves-amendment-of-electronic-transactions-law>.

¹¹⁶ Open Technology Fund (2013), Internet Access and Openness: Myanmar 2012, https://www.opentechfund.org/files/reports/otf_myanmar_access_openness_public.pdf

Myanmar citizens is increasing rapidly, as seen through the exponential growth in participation of tech-focused events, such as BarCamp Yangon, which saw over 6,000 technology enthusiasts attend in 2012.

Type of approach	Focus
Organisational and administrative simplification	This approach is characterised by a focus on making the organisation of e-government services simple and transparent. The focus is to give the user a “one-door-entry” to the public sector, and to ensure that services are functioning under a simple legal framework. Examples include portals and reduction of administrative burdens.
Situation-bound	A situation-bound approach is characterised by a focus on addressing typical life-event situations of users, thus meeting users with targeted solutions in typical situations at specific points in their daily lives. Examples include addressing physically disabled persons’ need for different types of help or student needs for study grants.
Participatory and inclusive	A participatory and inclusive approach is characterised by a focus on motivating users to engage and influence government actions – thus making it attractive and relevant for users to use e-government services. Examples include portals for public consultations or public ICT centres in less populated areas with a difficult socio-economic context.
Marketing and channel management	A marketing and channel management approach is characterised by focusing on marketing e-government services and their advantages, often in close connection with channel management.

Table 12. Types of country approaches to increasing user take-up

OECD (2009), *Rethinking e-Government Services: User-Centred Approaches*,

Box 38. South Korea leading global e-government good practices

According to the 2012 UN E-Government Survey rankings, the Republic of Korea is the world leader in e-government with a ranking of 0.92. The following are a few key initiatives and tools applied by the Korean government over the past 20 years enabling them to actively engage with citizens, provide services, and disseminate information online.

Timeline

1980s-1990s	Digitization of government records
1990s-2000s	Government agencies begin to use ICT and online services offered
2001-Present	Integrating major government processes into a single window

Single Window e-Government

In order to meet their goal of making government services available at “one-click”, the Korean government developed a “Single Window e-Government”. This has taken the form of one website that is an integrated portal with local and national information available for citizens. The portal serves as a gateway for citizens to access any and every government service and the portal can be searched easily by keywords, subjects and themes. The portal is also interactive: citizens can create a

customized channel that shows relevant information based on their age, gender and interests.

E-Procurement

Korea's Government e-Procurement Services (GePs) facilitates all steps of the procurement process, including registering as a contractor, bidding for a public project, signing contract agreements, and receiving payment for services or supplies. All of the steps can take place online, in real-time.

Mobile Apps

On the national portal, citizens may also download mobile applications that can be used on iPhone and Android devices. Mobile apps include: e-Learning, for students to work on their math or English skills and Jobcast, which provides regular updates on available jobs and labour regulations in Korea.

Giving the low level of internet penetration and the slightly higher mobile subscription, the GoM could also consider widening its reach and making services available via mobile government. Mobile government has been emerging thanks to

- wider acceptance of these technologies by the public sector;
- penetration of mobile devices;
- ease of use for citizens;
- easier interoperability;
- the fact it can bring government closer to citizens, and
- the fact that m-government services are cheaper than computer-based services.

Box 39. Innovative use of m-government

Mexico – alerting citizens via the mobile:

An SMS broadcasting system used in Mexico City, Mexico, sends alert messages to citizens in the district regarding meteorological and high-rain risks, low temperatures, potential disasters, and emergency locations, as well as contact numbers.

South Africa – mobile education:

The "M4Girls" innovative project – a partnership of the South African Government's Department of Education, Nokia and the non-profit Mindset Network – provides mobile phones loaded with educational material to help students from historically disadvantaged backgrounds improve their proficiency in key subjects like mathematics. The project recognises the active use of mobile phones by young people to access the Internet and network with peers, and is using their preferred channel to expand education.

Source: OECD/ITU (2011), M-Government: Mobile Technologies for Responsive Governments and Connected Societies

8 RECOMMENDATIONS AND PROPOSALS FOR ACTION

8.1 Over-arching recommendations

Overall, the GoM scores a total of 2 points out of the 16 points required for OGP eligibility. As such, there is much work that needs to be done for the GoM to reach its goals of being an Open Government Partner by 2016. In general, Myanmar should continue on the path of developing new laws and institutions to promote open government, but increase efforts to improve the capacity for policy implementation at all levels of government by further refining specific policies, and developing the capacity of institutions to implement them. There may be a need for the GoM to create a central coordination and implementation function or body – such as an “OGP Task Force” – to define and implement an ad hoc plan.

8.1.1 Reinforce Centre of Government coordination

The GoM should reinforce Centre of Government coordination of OGP efforts, particularly to reduce gaps and overlaps in institutional mandates to improve coordination of Open Government initiatives. All pillars of OGP require greater coherence in policy implementation by having a central, accountable, competent, and at times independent body that can drive the implementation of reforms, and eventually become centers of excellence in the policy areas. Consolidating functions of existing ministries and agencies may be required for some policy areas, and new capabilities will have to be developed for others. A deeper mapping of functions and responsibilities could be an important first step to inform this process. The President's Office and the MNPED will have to consolidate their capacities to take on the function of the Centre of Government coordinating the open government efforts. Their ability to create a strategy on open government with clear objectives, performance indicators and responsible institutions and their ability to communicate this strategy clearly to all stakeholders will be crucial for the success of open government.

8.1.2 Refocus on policy implementation

The GoM should continue pushing through reforms for Open Government, but make better use of international standards to prevent confusion, and re-orient attention more towards implementation. Since 2011, the pace of reform has been staggering, but has been somewhat limited to agenda-setting and policy formulation stages of the policy cycle. The results of these early stage and high-level policy reforms is seen in the passing of new laws, the founding of new institutions, and the engagement with new actors in the agenda setting and policy formulation processes. However, policy coherence needs to be ensured, particularly when responding to international commitments such as treaties and conventions. Particularly, the UNCAC sets out specific requisites across the 4 pillars of Open Government that the GoM has officially ratified but has not yet been able to put into practice. Using this document more as the basis and roadmap for future debates of Open Government topics would help policies to be more coherent, and to keep Myanmar on track for reaching international best practice. Also, changes seen at the policy implementation level – particularly within line ministries and relevant agencies – is so far limited. Ensuring that policy works its way down to the ministerial, departmental and regional levels will require more resources, capabilities, and time, but it is critical to ensure that the impacts of reforms are felt.

8.1.3 Capacity building and human resource reform

The GoM should build a capacity of openness in ministries and across-government agencies. An important initiative to develop professionalism, transparency and accountability can include introducing clearer and stricter codes of conduct. These build the basis for a culture of integrity, which can be an effective multiplier of Open Government initiatives and can lay the ground for more

inclusive policy making. These efforts would have to be complemented with efforts to improve the capacity to better interact with Civil Society and Non-Government Organizations to intercept their demands and facilitating the implementation of reforms. Increasing capacities, while easily recommended, will be difficult. Yet, initiatives that will reform the culture of the public service are a way of achieving greater effectiveness and building trust in the citizenry.

8.2 Specific proposals for action in each of the 4 Open Government pillars

In addition to the above, there are recommendations specific to each of the 4 pillars of Open Government with both broad and specific actions to be taken.

8.2.1 Civic Engagement

- Constitutional Review Committee should look at including a right to information provision in new revisions of the Constitution. They should also attempt to make existing clauses related to civic engagement more clear and coherent.
- A law on access to information and freedom of expression should be developed in line with international standards.
- Reforms of media need to continue to push for more media freedoms. Particularly, a plan should be developed for reducing press censorship, and this should be referenced against international standards and best practices.
- Capacity of institutions for promoting citizen engagement needs to be built. Particularly, greater resources and training should be given to the Human Rights Commission, the MPC, and public service performance evaluation organisations (still being developed), along with relevant local CSOs and NGOs. These efforts should be focussed on increasing capabilities in accepting complaints and concerns from the citizenry in a clear, impartial and accountable fashion, and ensuring that they are appropriately processed. Special effort needs to be made in regions, and for social or ethnic minorities.

8.2.2 Integrity

- Integrity legislation should be made broader than what is included in the 2013 Anti-Corruption Law. Such legislation should reflect international best practices and standards, particularly in outlining responsibilities for integrity within ministries, mandating the development of a national code of conduct, establishing effective reporting procedures (including whistle-blowers legislation), and standardised and transparent public procurement processes. Extending asset disclosure clauses to include publication of such disclosures would help to reach OGP eligibility.
- A single anti-corruption agency should be developed with cross-governmental scope to effectively monitor and prosecute. Such an agency should take over anti-corruption initiatives from Ministries to have a clearer, universal and best-practice approach to promoting integrity in the public sector.

8.2.3 Fiscal Transparency

- Myanmar is engaged in substantial PFM reform processes. Within the OGP framework, a useful next step is to explore with the PFM Reform Steering Committee (established early 2013 by the President's Office) how the PFM reform agenda - currently under development - could incorporate the OECD principles of budget transparency. Given the vast range of reform areas, the challenge is to pitch the right level of fiscal transparency priorities, resulting in ambitious, but feasible goals.

- An important step towards increased transparency has already been achieved through the publication of the Union Budget Law for FY 2013/14. Expanding the information included in the budget law, enhancing overall budget credibility and comprehensiveness, and developing a strategy of gradually reporting meaningful information throughout the budget cycle are areas for further exploration. The publication of the Executive's budget proposal, in order to encourage public debate, could also be included as a priority.
- In a long term perspective, these efforts are then important stepping stones towards more ambitious levels of fiscal transparency, in terms of internal financial controls, audit practices and public scrutiny.
- Implement the EITI, and use the experience and outcomes of this initiative to develop wider fiscal transparency initiatives.

8.2.4 New technologies for harnessing open government

- Push forward with the initiative to develop a master plan for e-government. Particularly, there need to be a considered, coherent and coordinated strategy for adopting technology at central and local levels, to ensure its take up.
- Prioritise using new technology to aggregate and disseminate information, firstly through the MPED-CSO, and then through all other government institutions.
- As soon as possible, in line with the open data movement, bring particularly important pieces of information online: tenders, statistics, new laws, and government performance assessments (particularly related to integrity). Bringing government gazettes online and improving the reach, openness and effectiveness of public access centres would also be easy wins.
- Continue the push to develop information infrastructure, but also ensure that this is made more inclusive by using bottom-of-the-pyramid innovations for rural and low-income access. Developing technologies that improve access in Myanmar languages, which can be disseminated across technology initiatives, should be a key initial project.
- Not to overlook the need for improving the capabilities of institutions to make effective use of this infrastructure – particularly by developing systems and training people.

8.3 Rating against OGP Eligibility Criteria

At the time of writing, Myanmar scores 2 points out of 16 possible points. To be eligible for OGP consideration, Myanmar must achieve at least 12 points. For a summary of the score, see Table 12 – OGP Eligibility Criteria.

Criteria	Number of Points Possible	Score for Myanmar	Notes:
Budget Transparency: Publication of Executive's Budget Proposal	2	0	<i>Although the GoM does develop an Executive Budget Proposal, it is not made publically available</i>
Budget Transparency: Publication of Audit Report	2	0	
Access to Information: 4 points awarded to countries with Access to Information laws in place, 3 points if a country has a constitutional provision guaranteeing Access to Information, and 1 point if a country	4	0	<i>Based on interviews with the MoI, an Access to Information law is under consideration, but is not yet in draft form</i>

has a draft access to information law under consideration			
Asset Disclosure: 4 points awarded to countries with both a law requiring disclosures for politicians and senior public officials to the public, 3 points awarded to countries with either a law requiring disclosures for politicians OR senior public officials to the public, and 2 points awarded for a law requiring non-public disclosures for elected or senior officials	4	2	<i>The recent promulgation of the anti-corruption law with the dispute asset disclosure clauses in tact has meant that the GoM has qualified for 2 points in this category.</i>
Citizen Engagement: Referring to the 2012 Economist Intelligence Unit Democracy Index, Civil Liberties sub-score: 4 points are awarded to countries scoring above 7.5; 3 points for countries above 5; 2 points for countries above 2.5; and 0 points for countries below 2.5	4	0	<i>Myanmar scores less than 2.5 points in the 2012 EIU Democracy Index, Civil Liberties sub-score. The full questionnaire for the EIU Index can be found in Annex 2.</i>
Total	16	2	

Table 13 - OGP Eligibility Criteria and Summary of Myanmar's Current Score

Myanmar continues to make progress towards openness through its reform process and through various initiatives underway, such as the commitment to join the EITI and the current process of reviewing the 2008 Constitution¹¹⁷, which may provide promising changes to Myanmar's score in civic engagement, fiscal transparency and integrity. The 2 points scored also come from a recent legislation passed in 2013, the Anti-Corruption Law. At the time of writing this report, there are still areas where the GoM can improve, including transparency, openness in policy-making, access to information and citizen engagement. These areas will directly affect Myanmar's ability to join the OGP by 2016, a deadline set by President Thein Sein ahead of President Obama's visit in November 2012¹¹⁸. For the 2016 deadline to be genuinely met, reforms in all 4 areas of OGP would need to quickly move from conceptualization to implementation stage.

	Action required	Point increase
Civic Engagement	If the Constitution is amended to include the rights of citizens to information	+3
	If an access to information law is drafted by the appropriate authority for consideration by parliament	+1
	If the EIU Democracy Index civil liberties sub-score rises to above 2.5, 5 or 7.5.	+2, +3 or +4 (respectively)

¹¹⁷ In July 2013, the government formed a 109-member Constitutional Review Committee aimed at reviewing the 2008 constitution. All 18 political parties with at least one member of Parliament are represented on the committee. The process of review is underway at the time of writing this report. Further information about the Committee can be found in Chapter 4: Citizen Engagement.

¹¹⁸ Obama, Barack (2012), Remarks by President Obama at the University of Yangon, www.whitehouse.gov/the-press-office/2012/11/19/remarks-president-obama-university-yangon.

Integrity	If the new Anti-corruption law requiring disclosure for elected and senior officials to declare assets also requires these assets to be made public.	+2
Fiscal	Make the Executive Budget Proposal public	+2
Transparency	Producing Audit Reports and making them public	+2

Table 14 - Recommendations specific to the OGP selection criteria

ANNEX 1: HLUTTAW COMMITTEES

No	Committee	Chairman	Party
1	Bill Committee	T Khun Myat	USDP
2	Public Accounts Committee	Thurein Zaw	USDP
3	Rights Committee	Nanda Kyaw Sar	USDP
4	Government's Guarantees, Pledges and Undertakings Vetting Committee	Win Sein	USDP
5	Representatives Vetting Committee*	Maung Oo	USDP
6	Citizens' Fundamental Rights, Democracy and Human Rights Committee	Htay Oo	USDP
7	National Race Affairs and Internal Peace-Making Committee	Thein Zaw	USDP
8	Banks and Monetary Development Committee	Aung Thaung	USDP
9	Planning and Financial Development Committee	Soe Tha	USDP
10	Farmers, Workers and Youth Affairs Committee	Tin Htut	USDP
11	International Relations Committee	Hla Myint Oo	USDP
12	Economic and Trade Development Committee	Maung Maung Thein	USDP
13	Transport, Communication and Construction Committee	Thein Swe	USDP
14	Sports, Culture and Public Relations Development Committee	Aye Myint	USDP
15	Agriculture, Livestock Breeding and Fishery Committee	Soe Naing	USDP
16	Investment and Industrial Development Committee	Htay Myint	USDP
17	Resources and Environmental Conservation Committee	Lun Thi	USDP
18	Health Promotion Committee	Kyaw Myint	USDP
19	Education Promotion Committee	Chan Nyein	USDP
20	Judicial and Legal Affairs Committee	Aung Ko	USDP
21	Public Affairs Management Committee	Maung Oo	USDP
22	Social Development Committee	Maung Maung Swe	USDP
23	Reform and Modernization Assessment Committee	Aung Thein Lin	USDP
24	Water Transportation Development Committee	Kyi Min	USDP
25	Legal Affairs and Special Affairs Assessment Commission	Nanda Kyaw Sar	USDP
26	Rule of Law and Peace and Stability Committee	Aung San Suu Kyi	NLD

Source: ALTSEAN-Burma (2013),

<http://www.altsean.org/Research/Parliament%20Watch/Legislative/Peoples%20Assembly/Committees.php>

ANNEX 2: EIU DEMOCRACY INDEX: INDICATORS FOR CIVIL LIBERTIES

	Indicator Question	Scoring
1	Is there a free electronic media?	Yes / Partially / No
2	Is there a free print media?	Yes / Partially / No
3	Is there freedom of expression and protest (bar only generally accepted restrictions such as banning advocacy of violence)?	Yes / Partially / No
4	Is media coverage robust? Is there open and free discussion of public issues, with a reasonable diversity of opinions?	Yes / Partially / No
5	Are there political restrictions on access to the Internet?	Yes / Partially / No
6	Are citizens free to form professional organisations and trade unions?	Yes / Partially / No
7	Do institutions provide citizens with the opportunity to successfully petition government to redress grievances?	Yes / Partially / No
8	Does the state use torture?	Yes / No
9	The degree to which the judiciary is independent of government influence. Consider the views of international legal and judicial watchdogs. Have the courts ever issued an important judgement against the government, or a senior government official?	High/Moderate/Low
10	The degree of religious tolerance and freedom of religious expression. Are all religions permitted to operate freely, or are some restricted? Is the right to worship permitted both publicly and privately? Do some religious groups feel intimidated by others, even if the law requires equality and protection?	High/Moderate/Low
11	The degree to which citizens are treated equally under the law. Consider whether favoured members of groups are spared prosecution under the law.	High/Moderate/Low
12	Do citizens enjoy basic security?	Yes / Partially / No
13	Extent to which private property rights protected and private business is free from undue government influence	High/Moderate/Low
14	Extent to which citizens enjoy personal freedoms (Consider gender equality, right to travel, choice of work and study).	High/Moderate/Low
15	Popular perceptions on human rights protection; proportion of the population that think that basic human rights are well-protected.	High/Moderate/Low
16	If available, from World Values Survey: % of people who think that human rights are respected in their country	More than 70% / 50% to 70% / Less than 50%
17	There is no significant discrimination on the basis of people's race, colour or creed	Yes / Partially / No
18	Extent to which the government invokes new risks and threats as an excuse for curbing civil liberties	High/Moderate/Low

ANNEX 3: DRAFT PRESS LAW BILL (FIRST DRAFT)

Chapter (1) Title and Definitions

1. This Act shall be cited as the Press Law.
2. The following terms contained in this Act shall have the meanings given hereunder:
 - (a) 'Press' means public information and mass communications which are composed of tasks related to news including, but not limited to, searching, retrieving, possessing, storing, reporting, analyzing or transmitting information by using various forms such as text, sound, image, image and sound, numbers and figures or designs.
 - (b) 'Council' means the press council established in accordance with the provisions of this Law.
 - (c) 'Broadcasting' means broadcasting sounds or images for general public use.
 - (d) 'Newspaper' refers to any periodical paper which contains matters concerned with the news events happening at the local and international level.
 - (e) 'News reporter' means a person who investigates, writes and submits news reports to any press.
 - (f) 'Journalism' includes newspapers, journals, magazines, books in which news, fictions, articles, poems, cartoons, photographs or illustrations are expressed in the form of print media, electronic media or any other means using media technology.
 - (g) 'Printer' refers to a person who operates printing presses or an organization which provides printing services to print any genre of journalism.
 - (h) 'Publisher' means a person or an organization that publishes literary works including, but not limited to, newspapers, news journals, magazines, fictions, cartoons or non-fictions.
 - (i) 'Distributor' means a person or an organization that distributes printed books, literary works and journals across various regions.
 - (j) 'News agency' means an organization which retrieves local and international news and distributes them in the forms of print media or electronic media.
 - (k) 'Censorship' means cutting, removing or allowing all or part of the contents in any journalistic work to be published, or threatening or asking permission for publishing such kind of contents.
 - (l) 'Government' means The Government of the Republic of the Union of Myanmar.
 - (m) 'Minister' means Union Minister of Ministry of Information, The Government of the Republic of the Union of Myanmar.
 - (n) 'Ministry' means Ministry of Information, The Government of the Republic of the Union of Myanmar.

Chapter (2) Objectives of the Act

3. To encourage the development of the media industry by adhering to the citizens' right to express and publish freely their convictions and opinions, granted by virtue of Article 354(a) of the Constitution of the Republic of the Union of Myanmar.
4. To protect and promote the people's right to information and pronouncement of their convictions and opinions based on the information received.
5. To make the media industry becomes a fourth pillar which effectively fulfills the public interest by means of watching and guiding other three branches of government.

6. To draft and promulgate ethics and regulations which journalists and media professionals must comply with.
7. To protect freedom of press and other related rights of journalists and journal publishers.
8. The publications shall be to benefit the national and public interest.
9. To practice arbitration as the first priority of conflict resolution, in case of disputes arising out of the journalistic publications and news broadcasts.
10. To establish a press council by legislating the regulatory provisions in order to implement the objectives of this law.

Chapter (3) Rights of the Journalists

11. Every citizen has a right to acquire and provide information freely.
12. A journalist has freedom from being deterred, restricted or intimidated to a citizen's right to acquire information freely and has a right to report or broadcast freely based on one's own investigation, which is done in accordance with the media ethics.
13. A journalist has a right to publish articles which may express the violations of a citizen's rights guaranteed by law.
14. A news reporter has a right to enter and exit, get a place and record news, in accordance with the regulation, at premises such as offices, departments, organizations.
15. A journalist has a right to be free from the duty of seeking permission to publish his or her unpublished works from the censorship board.
16. A journalist has a right to present fictions, articles, criticisms and analysis in a form of editorial headline.
17. Apart from the imperiled matters towards public and national security, a journalist has a right to ask permission to see the office accounts, projects and non-secret records from the government departments and associations formed with the public fund
18. A journalist has a right to deny the demand to reveal the source of information retrieved.
19. A journalist:
 - (a) has an intellectual property right
 - (b) has a right to register one's own intellectual work
20. In a war conflict zone, a reporter –
 - (a) has a right to be protected as capable as possible
 - (b) has a right to be free from arrest
21. Upon compliance with the regulations, an individual has a right to establish one's own press and news agency.

22. An individual has a right to be free from the State's privatization of one's private news or media agency under any circumstances
23. A journalist working at the areas of uprising, mass demonstration, and conflict zones has a right to be free from authorities' recording of the journalist's movements and seizure of the news reports (sound, image, photo, documents, papers) owned by the journalist

Chapter (4) Duties of the Journalists

24. The journalists and the press shall abide the following provisions:

- (a) All information provided shall be closely scrutinized to be accurate, correct and as flawless as possible.
- (b) In the event of fixing mistakes and inaccuracies, the respective media agency shall fix mistakes and re-publish the correct version as soon as possible. The agency shall place explanatory notes concerning such incident distinctively on the closest page of the incident.
- (c) The name of the information provider or the name of the source of the news may be kept private according to the will of the party most concerned. Subject matters which a party provides on trust shall be kept private.
- (d) When expressing the pending court cases in media, the media shall have to acknowledge that the defendant is innocent before the law.
- (e) When retrieving and publishing news, the journalist shall acknowledge the name of the media for which he or she represents.
- (f) The advertisements in the forms of news, photos, articles, shall be made known and distinguishable as advertisements.
- (g) In terms of reporting news, the reporter shall not express his or her opinion. Biased expressions are now allowed.
- (h) Except for the reason of public interest, expressions which degrade the dignity of an individual or an organization, or expressions which violate individual rights shall be avoided.
- (i) Whilst reporting news, the provisions of any law for the women and children shall be abided.
- (j) Writings which encompass discrimination, conviction or provocative expressions on the ground of place of birth, religion and race are now allowed.
- (k) All journalists shall not take any privilege or bribery.
- (l) False propaganda made up in conjunction with any commercial or political organization's authority is not allowed.
- (m) Copying news, photographs, articles originally generated by other creator is prohibited without the consent of the creator of the original work. When the creator of the original work consents, it is still required to acknowledge the original source of creation.

(n) Unless accuracy of news is proven, news retrieved from electronic media such as internet and social networks shall not be published or distributed.

25. Whilst reporting news about menacing subject matters for the public such as tobacco, opium, liquor, acquired immunodeficiency syndrome (AIDS) and other transmissible diseases, publications which can vitiate the general welfare of the public shall be avoided.

26. Expressions which degrade the dignity of the people with social problems or disability shall be avoided.

27. Ethics, regulations, road maps, and decisions concluded by the press council must be abided.

Chapter (5) Formation of the Press Council

28. The President of the Republic of the Union of Myanmar –

(a) in order to administer the implementation of the objectives of this law, shall form a press council freely and accordingly with the regulations

(b) shall confer authority and impose responsibilities of the press council in the regulations

(c) in the regulations, shall determine the ratio of participating delegates, representing on behalf of the council members, media organizations and other professional organizations

(d) The press council is the only council for free press society in Myanmar.

Chapter (6) Establishment of Press Entities

29. Every citizen, upon compliance with the national investment law currently in force, may establish press and media entities. The right to establish press and media entities must not contravene the laws and regulations currently in effect.

30. Once establishment of such entity is permitted, it must be registered at the designated registration office.

(a) The valid period of registration card shall be formulated in the regulation.

(b) When the valid period, issued subject to the regulation, is expired, the registration status is renewable as stipulated in the regulation.

(c) In the events when the registration card, issued in accordance with the regulation, is either ceased by some other reasons or intentionally terminated by the registrant him/herself, then the assigned business permit and the registration card must be surrendered to the designated authority.

(d) The registration office, except for the court's decision, is not authorized to revoke or deny any registration card already issued.

Chapter (7) General Provisions

31. When an aggrieved person or a complainant who suffers as a result of a particular published

work or a broadcast from a press, before filing a case on the ground of either criminal charge or civil charge at the court, files a complaint to the press council through proper procedures stipulated in the regulation, the complainant shall seek for the arbitration commenced by the press council.

32. The press and media industry mentioned in this Act, apart from the exceptions in Article 33, includes all kinds of published journalistic works, statements, and broadcasts nationwide.
33. The provisions of this Act exclude the following statements;
 - (a) statements delivered by three branches of government to their respective junior branches and departments;
 - (b) letter report posted back and forth among religious and social organizations;
 - (c) statements posted back and forth among commercial and financial entities; and
 - (d) the 'exemption statement' postulated by the election law of the Republic of the Union of Myanmar.
34. Regarding journalistic works imported from foreign countries to Myanmar, respective ministry may promulgate a separate regulation to be able to inspect whether these items are capable of threatening the national security and public interest
35. The government is authorized –
 - (a) to seize, search, and arrest if journalistic works are found with the items which are deliberately capable of threatening national security and interest
 - (b) to close down the video, recording tapes, internet and websites, produced locally and internationally, which may jeopardize the people's lives and national security and, so, to declare procedures, in accordance with the Law currently in force, of arrest.
36. This Act repeals the Printers and Publishers Registration Law of 1962.

ANNEX 4: 1ST WORKSHOP

British Embassy

Workshop and Dialogue: Openness for Sustainability and Progress

September 30, 2013

9:00 – 17.00

Thingaha Hotel, Nay Pyi Taw

Context

Myanmar has embarked upon a path of reforms inspired by the principles of good and democratic governance. The ongoing efforts have already delivered some concrete results but need to be sustained in order to achieve their full potential, in line with the demands of its citizens.

Freedom of expression, access to information, fight against corruption and citizens' participation are the areas to prioritize in order to promote an inclusive and sustainable economic and social development in the country. They are also in line with the Eligibility Criteria of the [Open Government Partnership \(OGP\)](#), which Myanmar committed to join in 2016.

Objectives of the project

Building on the extensive experience in open government policies of OECD member countries and on the OECD instruments, principles and good practices in these areas, the project aims to assist the Government of Myanmar in assessing its institutions, policies and practices to support the implementation of Open Government at central and local level as well as to improve its capacities to plan and implement reforms in collaboration with national civil society and private sector with a view to join the OGP.

The project is implemented by the OECD in collaboration with the Ministry of Planning of the Government of Myanmar, the UK and USAID. It is principally funded by the UK, with financial and in kind support from USAID.

Activities and Deliverables

The project will therefore facilitate the (1) Dissemination of principles and practices of Open Government and of the OGP in Myanmar; (2) Support the creation of the Open Government Network for Myanmar, made of senior public officials in charge of implementing open government related policies; and (3) Produce a Preliminary Diagnostic of Open Government Policies and Practices in Myanmar.

AGENDA

9:00 Registration

9:30 Welcome

Speakers:

- Daw Lei Lei Thein, Deputy Minister of Planning and Economic Development, Myanmar
- Matthew Hedges, Deputy Head of Mission, British Embassy
- Martin Forst, Head of the Public Governance Review and Partnerships Division, OECD

10:00 Myanmar's Framework for Openness

- Government of Myanmar

In this session, a Myanmar official will present the background and objectives of the FESR and Naypyitaw Accord; how these will be implemented and serve as a catalyst for Myanmar to undertake domestic reforms and at the same time meet its openness commitments.

11:00 Understanding Openness: The OECD Open Government Programme and the Open Government Partnership (OGP)

- Alessandro Bellantoni, Project Manager, Public Governance Review and Partnerships Division, OECD
- Scott Hubli, Director of Governance Programs, National Democratic Institute

11:30 Break

12:00 The Benefits of Open, Accountable and Transparent Governance: A Perspective from OECD countries

The presenters will highlight the reasons that underpin their countries' involvement in implementing open government policies and in OGP. The presenter will provide insights on key success factors for implementing sustainable openness initiatives at the domestic level, challenges faced, and recommendations for the GOM counterparts.

- Lee In Jae, Director General of Administrative Institution Policy Bureau, Ministry of Security and Public Administration, South Korea

Q&A

13:00 Lunch

14:00 The Benefits of Open, Accountable and Transparent Governance: A Perspective from the South East Asia Region

- Florencio Abad, Secretary General of the Department of Budget and Management, the Philippines.

Q&A

15:00 Tea Break

15:30 Moving forward

Facilitator: Martin Forst, Head of the Public Governance Review and Partnerships Division, OECD

Facilitated dialogue by panelists in a plenary session with all participants to review the day from the perspective of both content and progress made. Panelists will draw connections among the drafted plans and make recommendations. Facilitated discussion on next steps will be conducted.

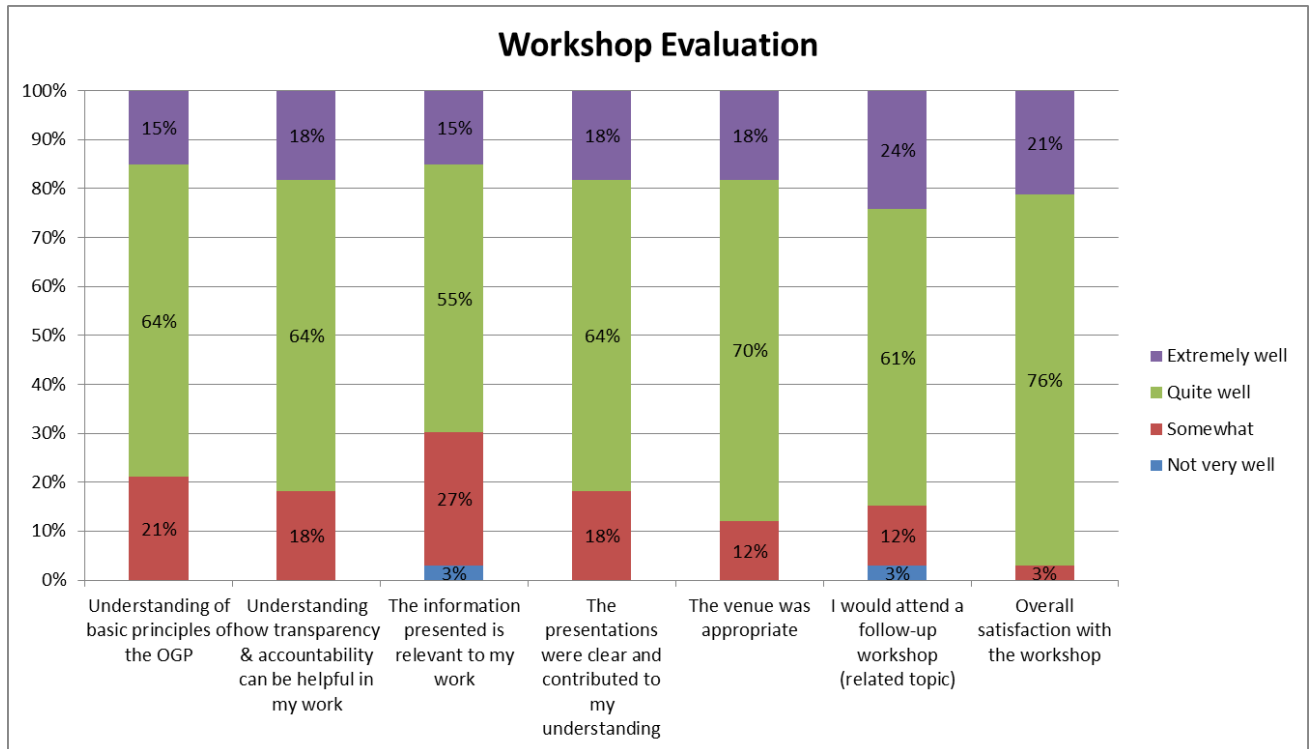
16:30 Closing remarks and thanks

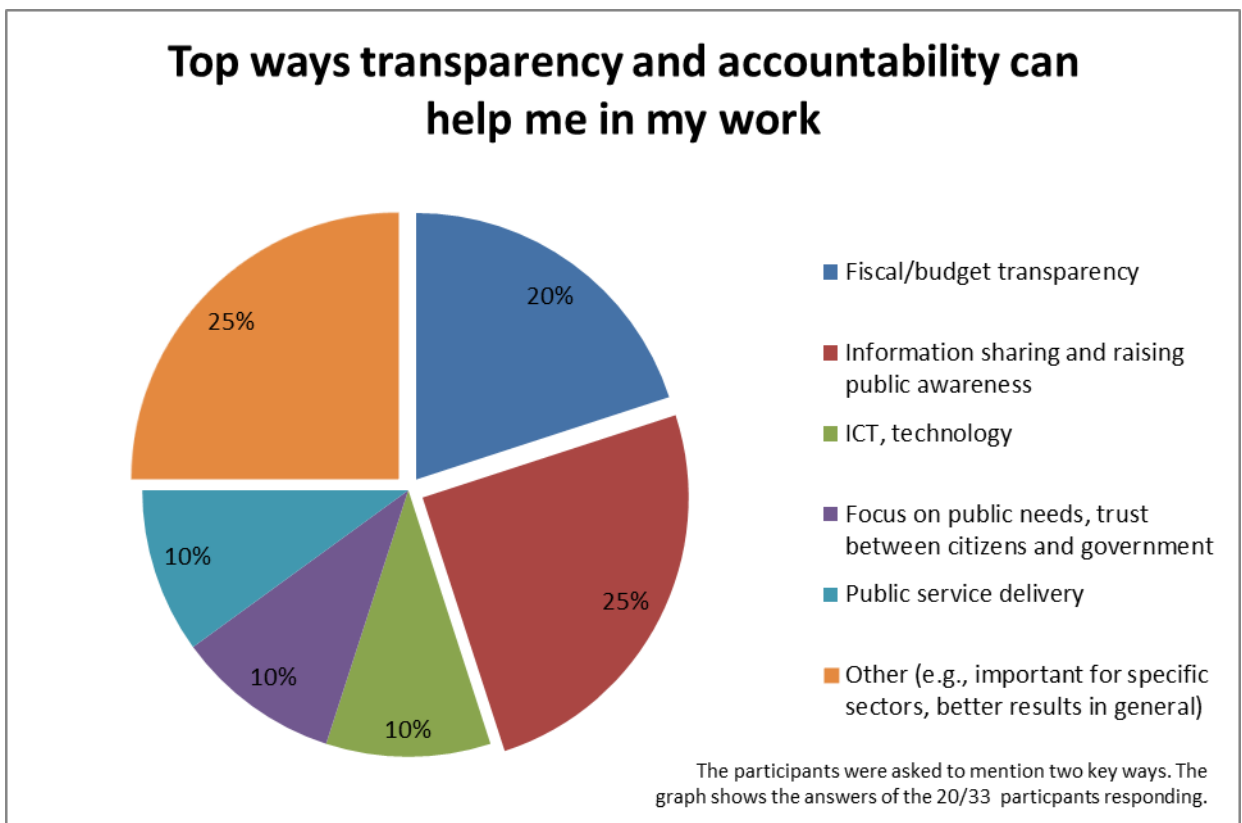
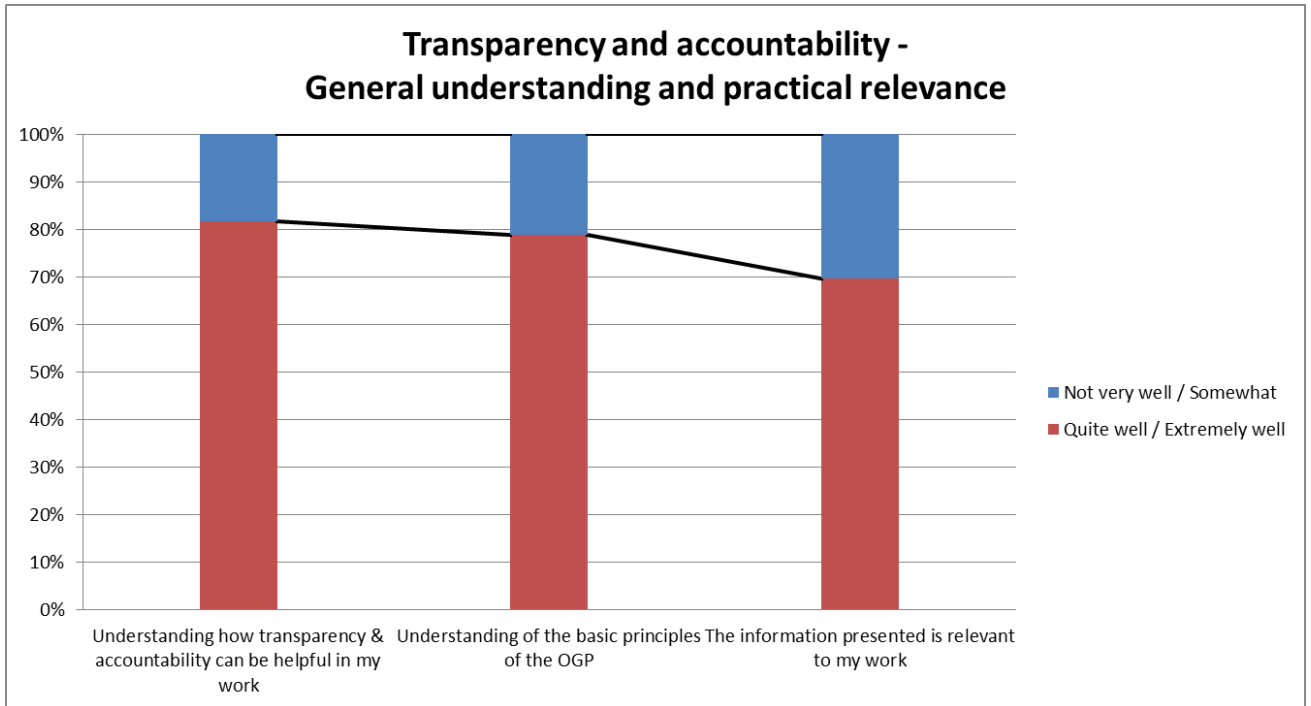
Facilitator: Alessandro Bellantoni, Project Manager, Public Governance Review and Partnerships Division, OECD

Speakers:

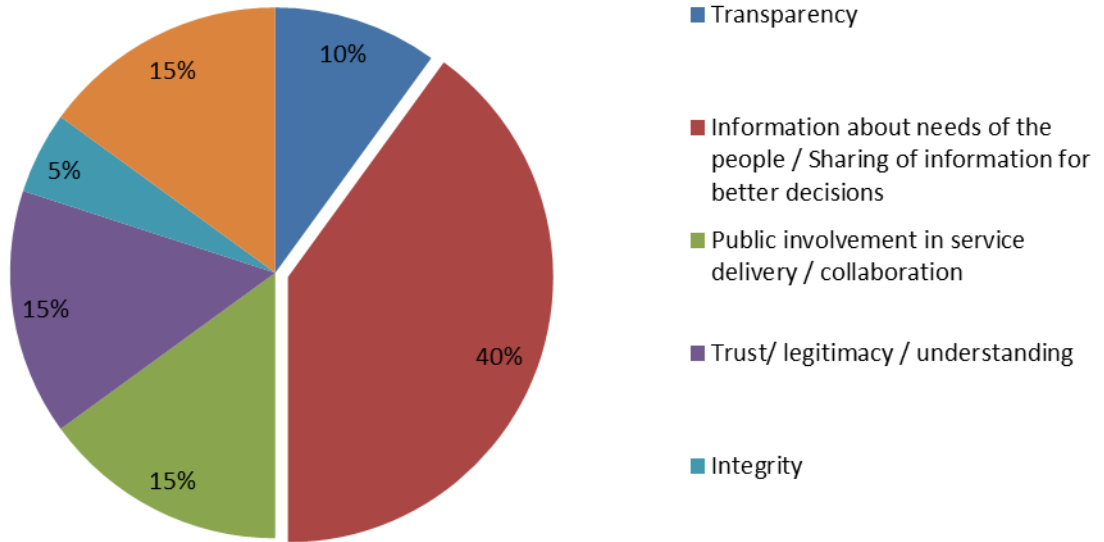
- Daw Lei Lei Thein, Deputy Minister of Planning and Economic Development, Myanmar
- Ann Marie Yastishok, Deputy Mission Director, USAID/Rangoon
- Martin Forst, Head of the Public Governance Review and Partnerships

Results of the Workshop Evaluation Forms

Top benefits of engaging with citizens in my work

The participants were asked to mention two benefits. The graph shows the answers of the 22/33 participants responding.

ANNEX 5: DRAFT PRINTING AND PUBLISHING ENTERPRISE LAW BILL

(2013, Union Parliament Law number) 1374 year, Month, Day (2013, Month , Day)

The Union Parliament hereby enacts this Act in order to implement printing and publishing enterprises in accordance with law in the Republic of the Union of Myanmar.

Chapter (1) Title and Definition

3. This Act may be cited as the Printing and Publishing Enterprise Law.

4. The following terms contained in this Act shall have the meanings given hereunder:

(a) 'Printing press' refers to an engine device operated for printing, a printing machinery using either electronic technology or laser technology, printing accessories or sets of printing machineries using any other form of technology.

(b) 'Printing house' means a building or a place where the works of printing a large amount of documents and illustrations are conducted using a printer or a machine related to printing, or a set of machineries, mechanical equipment, accessories and parts thereof.

(c) 'Publication' means in addition to manuscripts, printed texts, texts created and produced via any forms of electronic technology.

(d) 'Printer' constitutes a party who owns a printing press or a printing house. This term includes a shareholder who is responsible for the administration of the shares, company or family business, or a chairperson, a managing director, a secretary or a person in charge.

(e) 'Publisher' means a person who publishes a publication for the purpose of either monetary gain or non-profit. This term includes a shareholder who is responsible for the administration of the shares, company or family business, or a chairperson, a managing director, a secretary or a person in charge.

(f) 'News agency' means an enterprise which retrieves local and foreign news and distributes them in the forms of print media or electronic media, or passes the information to other media agencies with or without for a fee.

(g) 'Newspaper' refers to a publication which contains news, knowledge, event reports or annotations about such event reports, commentaries and criticisms or subject matters that attract the public attention and which is published daily for sale or for free distribution.

(h) 'Bulletin, journal, magazine' means a publication published periodically, serially, or issue by issue but not in a timely manner.

(i) 'Book' means a book published in any language, a part of a book, leaflets, papers, or separate extra sheets such as maps, symbols and diagrams.

(j) 'Website' constitutes a web page hosted in an internet in order to obtain information related to a particular subject matter.

(k) 'Nude publication' means an expression of sexually seductive, exploitative and unethical texts, illustrations, photos and drawings, abusive languages, violent texts, disrespectful usages and illustrations, in which shameless and socially unacceptable sexual behaviors by Myanmar society are, whether implicitly or explicitly, depicted.

(l) 'Certificate of recognition' means certificate granted in accordance with this law by the Ministry in order for the printers, publishers and news agencies to be able to undertake the respective media enterprise.

(m) 'The registration officer' refers to the Director of the Copyright and Registration Department, the Ministry of Information and Public Relations.

(n) 'Minister' means the Union Minister of the Ministry of Information, the Union Government.

(o) 'Ministry' means Ministry of Information, the Union Government.

Chapter (2) Registration of the Printing and Publishing Enterprise

3. Printers and publishers who would like to engage with the printing and publishing industry or a company or an organization based in Myanmar or in a foreign country, which would like to establish a news agency in Myanmar must apply for the registration of the respective media enterprise to the registration officer.
4. Regarding the stipulation in Article 3, the registration officer shall issue the certificate of registration for a specified period after the entitled registrants pay the specified fees.
5. If a party who receives the certificate of registration is found, in any manner, to have been applied for the registration ticket with dishonest intention or deceitful intention, or to have been accomplishing the work contrary to the provisions of this law, then, the Minister may revoke or terminate his or her certificate for a specified period.
6. The printer or the publisher whose certificate has been revoked or terminated for a specified period in accordance with above Article 5 may appeal to the Minister.

Chapter (3) Regulations for Printing and Publishing Enterprise

7. A printer or a publisher must not publish the publications which fall under any of the following conditions –
 - (a) expressing subject matters which may cause harm to an ethnic group or among the ethnic groups, or those which may insult other religions;
 - (b) provoking for the purpose of deteriorating the rule of law or encouraging mass violence;
 - (c) expressing nudity;

(d) encouraging and stimulating crimes, cruel behaviour, violence, gambling and the act of committing crimes using opium and abusive drugs;

(e) publishing expressions and texts which are against and violate the provisions of the Constitution and other legislations. **Chapter (4) Denouncing Publication**

8. The registration officer can declare the publication illegal if it is investigated and found subsisting under any condition of Article 7. **Chapter (5) Importing and Exporting Publications**

9. In case of importing the publication published in a foreign country to Myanmar or exporting the publication published in Myanmar to a foreign country, this must be done in compliance with the existing laws.

10. The registration officer shall charge the party with an offence under Article 8 if the publications imported or exported are found violation of the law.

11. Regarding the publication: (a) the importer must inform about the imported publication stating the title, genre and the number of quantity imported to the registration officer; (b) if published in Myanmar, the publisher must inform the number of quantity published to the registration officer after paying the fees for the purpose of registration and copyright works.

12. Although a particular publication is not being declared illegal, nobody must import a publication which automatically falls under any provision of Article 7 to Myanmar.

13. The certificate holder of publishing enterprise has a right to distribute his/her original publication on websites by means of internet news coverage and World Wide Web.

14. The certificate holder of a news agency has a right to distribute the information and illustrations at his/her will on websites using the methods of internet news coverage and World Wide Web.

15. Websites hosted using the internet news coverage method mentioned in Article 13 and 14 must comply with the stipulations of Article 7.

Chapter 6 Prohibitions

16. No one shall engage with printing, publishing or news agency undertakings without obtaining the certificate of registration.

17. No one shall import, export, print, distribute or sell the publications denounced under the authority granted by Article 8.

18. No one shall fail to comply with the stipulations of Article 11.

19. No one shall print, publish or distribute any publication or initiate news agency undertakings once the certificate of registration is revoked or suspended for a specified period.

Chapter 7 Offences and Penalties

20. Any person who is convicted, beyond reasonable doubt, with the offence of violating any

prohibition under Article 16 and 19 shall be punishable with a fine from 5,000,000 Kyats (five million Kyats) up to 10,000,000 Kyats (ten million Kyats). In the absence of paying fine, the party shall serve for a term of imprisonment up to six months.

21. Any person who is found guilty, beyond reasonable doubt, with the offence of violating any prohibition under Article 17 shall be punishable with a fine from 1,000,000 Kyats (1 million Kyats) up to 5,000,000 Kyats (five million Kyats). In the absence of paying fine, the party shall serve for a term of imprisonment up to three months.

22. Any person who is found guilty, beyond reasonable doubt, with the offence of violating any prohibition under Article 18 shall be punishable with a fine from 100,000 Kyats (one hundred thousand Kyats) up to 300,000 Kyats (three hundred thousand Kyats). In the absence of paying fine, the party shall serve for a term of imprisonment up to 7 days.

Chapter 8 Miscellaneous

23. For the purpose of implementing the responsibilities effectively in accordance with this Law, the Minister may assign registered officer, government officers, government employees and can assign their jobs and responsibilities.

24.

(a) The Ministry may, whether by subjecting to the rules or not, exempt a printing or publishing enterprise, undertaken by any government department or government organization, from compliance with the provisions of this Law.

(b) The provisions in this Law shall not be applicable to the publications stated hereunder:

(1) specific letters distributed by the organizations and departments at states and regions of union level, at autonomous divisions or autonomous regions of national level, or at a subordinate level thereof, which are stemmed from three pillars of government, i.e., the legislature, the executive and the judiciary;

(2) specific letters distributed by the authorized commission and sub commissions in association with general election;

(3) specific letters made by registered political parties for carrying out their own office works;

(4) specific letters made, in carrying out their own office works, by foreign embassies in Myanmar, the United Nations' organizations, international non-governmental organizations and international organizations which are implementing a project in conjunction with an agreement made with the Myanmar government; (5) specified letters made, in implementing their own works, by universities, colleges, schools, banks, municipal organizations, civil society organizations which are established by law, voluntary organizations and non-governmental organizations;

(6) announcements and invitation letters issued for the joyous social occasions and bereavement ceremonies.

25. Any affidavit certificate of registration, acknowledgement, official position, power granted, declaration, order, direction and authorized document form issued, in accordance with the Printers and Publishers Registration Law of 1962 and before the enactment of this Act, is reaffirmed unless

otherwise contrary to the provisions of this Law.

26. The validity period of the affidavit certificate of registration issued in accordance with the Printers and Publishers Registration Law of 1962 is reaffirmed for the period already granted. When such granted period expires and if the party wants to continue the enterprise, the party must apply for the extension of the validity in accordance with the stated regulations.

27. In carrying out the provisions of this Law, the Ministry can: (a) declare the necessary rules and regulations upon agreement with the Union Government; (b) make necessary declarations, order, directions, or procedures.

28. This Act repeals the following Laws: **(a) The Press (Emergency Powers) Act (b) The Printers and Publishers Registration Law of 1962.**

----- This Bill is published for the public consultation.

ANNEX 6: LIST OF INTERVIEWS

Ministries

U Maung Maung, Director General, Central Bank of Myanmar.

U Ye Htut, Deputy Minister, Ministry of Information

U Kyaw San Myint, Deputy Minister, Ministry of Home Affairs

U Wunna Maung Lwin, Minister of Foreign Affairs

U Thaung Tin, Deputy Minister, Ministry of Communications and ICT

U Tun Shin, Attorney General of Myanmar

Dr. Maung Maung Thein, Deputy Minister, Ministry of Finance and Revenue

U Thaung Tin, Ministry of Communications and ICT

U Kyaw San, Director General, Attorney General's Office

Experts

Professor Dr. Aung Tun Thet, Senior Economic Advisor to the President, Member of Myanmar Press Council.

U Zaw Oo, Executive Director, Myanmar Development Research Institute

U Tin Maung Than, Director and Senior Research Fellow, Myanmar Development Research Institute

U Than Tun, Senior Research Coordinator, Myanmar Development Research Institute

Civil Society

Daw Myint Myint Than, Director of Myanmar Computer Federation.

U Win Mra, Chairman, Myanmar National Human Rights Commission

Spectrum

International Organizations

Ms. Jen Herink, Program Manager, Governance and Human Rights, AusAID

Mr. Kanthan Shankar, Country Manager, The World Bank, Myanmar

Ms. Tenzin Dolma Norbhu, Regional Coordinator and ICT Policy Specialist, The World Bank, Myanmar

Mr. Khwima Nthara, Senior Country Economist, The World Bank, Myanmar

BIBLIOGRAPHY

Article 19 (2011), Article 19 Submission to the UN Universal Periodic Review, Tenth Session of the Working Group of the Human Rights Council, www.article19.org/data/files/pdfs/submissions/union-of-myanmar-article-19-submission-to-the-un-universal-periodic-review.pdf

AusAID (2013), Paung Ku Project, <http://www.usaid.gov/countries/eastasia/myanmar/Pages/initiative-paung-ku.aspx>

Basu, Medha (2013), Myanmar and ADB Collaborate on E-Government Master Plan, www.futuregov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-government-master-pl/

Bernstein, D. (2013), Transparent in Practice?, Acumen Magazine, July 2013 issue, Yangon, Myanmar.

Cho Ko (2013), Parliament Approves Amendment of Electronic Transactions Law, Mizzima News, <http://www.mizzima.com/mizzima-news/politics/item/9900-parliament-approves-amendment-of-electronic-transactions-law>.

Constitutional Review Joint Committee (2014). Report of Constitutional Review Joint Committee's findings and assessment. http://www.constitutionnet.org/files/constitutionalreviewjointcommittee-report.docx_english.pdf

Crispin, Shawn W. (2013), *Burma Falters, Backtracks on Press Freedom: a Special Report by the Committee to Protect Journalists*, New York, New York.

East Asia Forum (2013), Myanmar Must Battle Corruption for a Fair Shot at Success, www.economywatch.com/economy-business-and-finance-news/Myanmar-must-battle-corruption.22-08.html.

Eleven Myanmar (2013), NLD to conduct a poll to assess constitutional reform, <http://elevenmyanmar.com/politics/3576-nld-to-conduct-a-poll-to-assess-constitutional-reform>.

Eleven Myanmar (2013), NLD's public feedback so far calls to amend or replace 2008 Constitution, <http://elevenmyanmar.com/politics/3760-nld-s-public-feedback-so-far-calls-to-amend-or-replace-2008-constitution>.

Eleven Myanmar (2013), Myanmar Economic Bank has been losing money for Two Decades: Audit Report, <http://elevenmyanmar.com/business/2752-myanmar-economic-bank-has-been-losing-money-for-two-decades-audit-report>.

Eleven Myanmar (2013), Myanmar Launches National Strategic Plan for Women, <http://elevenmyanmar.com/national/3622-myanmar-launches-national-strategic-plan-for-women>.

Eleven Myanmar (2013), Opposition NLD to campaign for public knowledge of constitution, <http://elevenmyanmar.com/politics/3170-opposition-nld-to-campaign-for-public-knowledge-of-constitution>.

Extractive Industries Transparency Initiative, <http://eiti.org/>.

Freedominfo.org, Country Profile: Finland, <http://www.freedominfo.org/regions/europe/finland/>.

Government of Myanmar (2008), "Constitution of the Union of the Republic of Myanmar", Printing & Publishing Enterprise, Ministry of Information, Myanmar.

Government of Myanmar (2013), Nay Pyi Taw Accord for Effective Development Cooperation, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/announcements/2013/01/29/id-1493.

Government of Myanmar (2013), Objectives, terms, duties, power, procedures, rights of the Republic of the Union of Myanmar Constitutional Review Joint Committee, Notification No. 59/2013, Pyidaungsu Hluttaw, Myanmar.

Hamilton-Martin, Roger (2013), Censorship Threatens to Re-emerge in Myanmar, www.ipsnews.net/2013/08/censorship-threatens-to-re-emerge-in-myanmar.

Human Rights Now (2012), Burma Update Report, December 2012, Tokyo, Japan.

IMF (2013), Myanmar Staff Report for the 2013 Article IV Consultation and First Review Under the Staff-Monitored Program, IMF Country Report No. 13/250, www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13250.pdf.

Information Technology Unit (2012), Mobile-cellular subscriptions, Time series by country, <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>.

Information Technology Unit (2012), Percentage of Individuals Using the Internet, Time series by country, <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>.

International Budget Partnership (2012), Open Budget Survey 2012, <http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBI2012-Report-English.pdf>.

The Irrawaddy (2013), Four New Ministries Created in the President's Office, www.irrawaddy.org/reform/four-new-ministries-created-in-presidents-office.html.

MacGregor, F. and Win Ko Ko Latt (2013), More Warnings over Draft Association Law, The Myanmar Times, www.mmtimes.com/index.php/national-news/8024-more-warnings-over-draft-association-law.html

Marie Chêne (2012), Overview of corruption in Burma (Myanmar), U4 Expert Answer, U4 Anticorruption Resource Centre, 1 October 2012.

Ministry of Information, Myanmar (2013), www.moi.gov.mm.

Moberg, J. (2013), Mining the benefits of transparency, The Myanmar Times.

Myanmar Computer Federation (2013), MCF Profile, www.mcfmyanmar.org.

Myanmar Freedom (2013), Joint Review Committee to start work in October, Yangon, Myanmar.

Myanmar Freedom (2013), "Lawmaker proposes reducing penalties in Electronic Transactions Act", Yangon, Myanmar.

Myanmar Freedom (2013), Ten-year plan to 'transform' status of women, Yangon, Myanmar.

Myanmar National Human Rights Commission (2013), <http://mnhrc.org.mm/en/>.

Myanmar National Human Rights Commission (2013), The Activities of the Myanmar National Human Rights Commission, Yangon, Myanmar.

Naing Ko Ko (2013) "Myanmar must battle for a fair shot at success", Economy Watch, 22 August 2013. <http://www.economywatch.com/economy-business-and-finance-news/Myanmar-must-battle-corruption.22-08.html>

The Nation (2013), Myanmar to investors: more reform ahead, www.nationmultimedia.com/business/Myanmar-to-investors-more-reform-ahead-30214894.html.

New Light of Myanmar, September 1 2013

Nyein Nyein (2012), Burma Government Forms Interim Press Council, The Irrawaddy Magazine, www.irrawaddy.org/censorship/burma-govt-forms-interim-press-council.html.

Obama, Barack (2012), Remarks by President Obama at the University of Yangon, www.whitehouse.gov/the-press-office/2012/11/19/remarks-president-obama-university-yangon

OECD (2001), "Citizens as Partners: OECD Handbook on Information, Consultation, and Public Participation in Policy-Making Participation, OECD, Paris, France.

OECD (2001). Citizens as Partners: Information, Consultation and Public Participation .

OECD (2002). OECD Best Practices in Budget Transparency.

OECD (2003). The e-Government Imperative

OECD (2005), Public Sector Modernisation: Open Government, Policy Brief, <http://www.oecd.org/gov/pem/34455306.pdf>

OECD (2009). Government at a Glance 2009.

OECD (2009). Rethinking e-Government Services: User-Centred Approaches,

OECD/ITU (2011). M-Government: Mobile Technologies for Responsive Governments and Connected Societies.

OECD (2012). Regulatory Consultation: A MENA-OECD Practitioners' Guide for engaging Stakeholders in the rule-making process

OECD (2013). Government at a Glance 2013

OECD (2013) Specialized Anti-Corruption Institutions. Review of Models: Second Edition

OECD 2013. Integrity Review of Tunisia – The Public Sector Framework

OECD 2013. Budgétisation et gouvernance publique transparente en Tunisie - Activités de renforcement des capacités 2012-2013

OECD (2013), Multi-dimensional Review of Myanmar: Volume 1. Initial Assessment, OECD Development Pathways, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202085-en>

OECD (2014). Open Government Review Tunisia.

OECD (2014). Renforcer l'Intégrité en Tunisie: L'élaboration de normes pour les agents publics et le renforcement du système de déclaration de patrimoine.

OECD (2014). Reinforcing public sector integrity in Morocco: consolidating institutional capacity to improve anti-corruption and good governance.

Open Government Partnership, Brochure, www.opengovpartnership.org.

Open Technology Fund (2013), Internet Access and Openness: Myanmar 2012, https://www.opentechfund.org/files/reports/otf_myanmar_access_openness_public.pdf.

Perseus Strategies, JBI and New Perimeter (2013), Myanmar Rule of Law Assessment, www.burmalibrary.org/docs15/Myanmar-Rule-of-Law-Assessment-3-5-13.pdf.

Rieffel, L. & Fox, J.W. (2013), Too Much, Too Soon?: The Dilemma of Foreign Aid to Myanmar/Burma, Nathan Associates Inc. VA, USA, March 2013.

Roughneen, Simon (2013), Burma to Replace Controversial Electronic Transactions Law, The Irrawaddy Magazine, <http://www.irrawaddy.org/archives/40083>.

San Win (year unknown), "Administrative and Criminal Justice Measures for Preventing Corruption in Myanmar", Director of the Union Attorney General's Office, Myanmar, www.unafei.or.jp/english/pdf/PDF_GG5_Seminar/GG5_Myanmar1.pdf.

Schatz, J. (2013), Myanmar Opens Doors to Big Oil, but Investment Pitfalls still Lurk, The Christian Science Monitor, <http://www.csmonitor.com/World/Asia-Pacific/2013/0727/Myanmar-opens-doors-to-Big-Oil-but-investment-pitfalls-still-lurk>.

Shwe Thitsar (2013), Extractive Industries Transparency Initiative, The Myanmar Times, <http://www.mmtimes.com/index.php/national-news/7765-extractive-industries-transparency-initiative.html>.

Sein, Thein U (2013), President U Thein Sein delivering speech at the meeting with Union ministers, region/state chief ministers, and deputy ministers, August 11, 2013, www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536.

Sein, Thein U (2012), Myanmar: Letter of Intent, Memorandum of Economic and Financial Policies, and Technical Memorandum of Understanding, Letter to the IMF, www.imf.org/external/np/loi/2012/mmr/122812.pdf.

The Telegraph, Burmese police accused of targeting and torturing homosexuals, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/burmamyanmar/10195396/Burmese-police-accused-of-targeting-and-torturing-homosexuals.html>.

The Times of India, "From dissident to contributor: New think tanks help Myanmar's transition to democracy", http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2013-06-21/more-stories/40119879_1_democracy-organisations-transition.

United Nations (2004), United Nations Convention against Corruption, New York, www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf.

United Nations (2012), E-Government Survey 2012, New York, New York, www.unpan.org/e-government.

United Nations General Assembly Human Rights Council (2012) "Progress report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Myanmar, Tomás Ojea Quintana", Nineteenth Session, Agenda Item 4, Human Rights Situation that Requires the Council's Attention (Page 4). 7 March 2012. http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session19/A-HRC-19-67_en.pdf

UPI (2013), NGO laws in Myanmar restrictive, rights group says, http://www.upi.com/Top_News/Special/2013/08/26/NGO-laws-in-Myanmar-restrictive-rights-group-says/UPI-22451377536004/#ixzz2dFKAT9dN

Win Ko Ko Latt (2013), "Hluttaw to form constitutional review committee this month", The Myanmar Times, www.mmtimes.com/index.php/national-news/7514-hluttaw-to-form-constitutional-review-committee-this-month.html

World Bank (2013), "Myanmar and WBG sign electricity and investment guarantee agreements at Annual Meetings"

Xinhua (2013), Myanmar takes more measures in carrying out reform tasks, <http://www.globaltimes.cn/content/811040.shtml#.UmdOJWQ-JO9>.

UNOFFICIAL TRANSLATION INTO BURMESE

The following is an unofficial translation of the first version of this report into Burmese.

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ မြန်မာနိုင်ငံပွင့်လင်းသော အစိုးရ၏ အားနည်းချက်များကို ပဏာမဖော်ထုတ်ခြင်း။

ပွင့်လင်းသောအစိုးရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ပွင့်လင်းသောအစိုးရမဟာမိတ်အဖြစ် ဆက်သွယ်ရန် မြန်မာနိုင်ငံအားကူညီခြင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ၎င်း၏ပြည်သူများ၏ အသက်မွေးမှုကို တိုးတက်စေမည့် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ထိရောက်မှုရှိသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေး အစီအစဉ်ဖြင့် စတင်ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်ပါသည်။

ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက်
နေပြည်တော်မှ သဘောတူညီချက်

မာတိကာ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏နောက်ခံသမိုင်း

- ၁. ၁။ ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ
- ၁. ၁. ၁။ ဥပဒေပြုဗဟိုအဖွဲ့
- ၁. ၁. ၂။ စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုအဖွဲ့

၂။ နိဒါန်း

- ၂. ၁။ ပွင့်လင်းသောအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန်မြန်မာနိုင်ငံ၏စိတ်ဝင်စားမှု။
- ၂. ၂။ အကဲဖြတ်မှုအပေါ်ဗဟိုပြုခြင်း
ဆက်စပ်မှုနှင့်တွန်းအားများ
ပွင့်လင်းအစိုးရအတွက် ကန့်သတ်ချက်များ
- ၂. ၃။ အကဲဖြတ်မှုပုံစံ

၃။ ပွင့်လင်းအစိုးရအတွက် ပြည်သူ့လူထု၏ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များ

- ၃. ၁။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုပုံစံများ။
 - ၃. ၁. ၁။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်။
 - ၃. ၁. ၂။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ပုံစံ။
 - ၃. ၁. ၃။ ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် နေပြည်တော်သဘောတူညီချက်။
- ၃. ၂။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ။
- ၃. ၃။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို စိန်ခေါ်မှုများ။
 - ၃. ၃. ၁။ အဖွဲ့အစည်းများရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်အဟန့်အတားများ။
 - ၃. ၃. ၂။ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ အမွေဆက်ခံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အဟန့်အတားများ။
 - ၃. ၃. ၃။ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု။
- ၃. ၄။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုသည့် ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ။
 - ၃. ၄. ၁။ ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီ
- ၃. ၅။ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းကို စောင့်ကြပ်ရန်ယန္တရားသစ်များ။

၄။ နိုင်ငံသားများ ပါဝင်ပတ်သက်မှု

- ၄. ၁။ နိုင်ငံသားတို့၏ လွတ်လပ်မှုနှင့် သတင်းဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ။
- ၄. ၂။ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခြင်း၊ အသင်းဖွဲ့ခြင်းနှင့် ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှုနှင့်ပတ် သက်သော ဥပဒေပြုခြင်း။
 - ၄. ၂. ၁။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်သတင်းအကဲဖြတ်ခြင်း
- ၄. ၃။ အရပ်သားများပါဝင်မှုနှင့် သတင်းအကဲဖြတ်ခြင်းကို ထောက်ခံသော အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ။
 - ၄. ၃. ၁။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
 - ၄. ၃. ၂။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့။
 - ၄. ၃. ၃။ နိုင်ငံသားပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် သတင်းအကဲဖြတ်ခြင်းကို ထောက်ပံ့သော အစိုးရဖက် စပ်နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ။
 - ၄. ၃. ၃. ၁။ မြန်မာအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်။
 - ၄. ၃. ၃. ၂။ မြန်မာသတင်းထုတ်ပြန်ရေးကောင်စီ။
- ၄. ၄။ နိုင်ငံသားပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု
 - ၄. ၄. ၁။ နိုင်ငံသားများ အစိုးရနှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရန်လမ်းကြောင်းများ။
 - ၄. ၄. ၂။ လာဘ်စားခြင်းကိုဆန့်ကျင်သော ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ။
 - ၄. ၄. ၃။ နိုင်ငံသားများနှင့် ညှိနှိုင်းရေးအတွက် အစိုးရအရာရှိများ၏ အရည်အချင်းတိုးမြှင့်ရန် လုပ်နိုင် စွမ်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း ကြိုးပမ်းမှုများ။
 - ၄. ၄. ၄။ မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူလူထုအကြံဉာဏ်များရယူခြင်း။
 - ၄. ၅။ နိုင်ငံရေးနှင့် မူဝါဒချမှတ်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု။
 - ၄. ၆။ လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ထပ်တိုးစိန်ခေါ်မှုများ။
 - ၄. ၇။ ပွင့်လင်းမှု၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိမှုတို့အတွက် လုပ်နိုင်စွမ်းဖန်တီးခြင်း။

၅။ ဂုဏ်သိက္ခာ

- ၅. ၁။ အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ခိုက်ရန် တွန်းအားသစ်။
- ၅. ၂။ မြန်မာဥပဒေရှိ အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ခြင်း။
 - ၅. ၂. ၁။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
 - ၅. ၂. ၂။ ၂၀၁၃ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ။

၅. ၂. ၂. ၁။ အဖိုးတန်အရည်အချင်းများ ကြေငြာခြင်းနှင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်နိုင်
မည့် အရည်အချင်း။

၅. ၃။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များနှင့် မူဝါဒများ။

၅. ၃. ၁။ အခြား အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ။

၅. ၄။ ပြည်သူ့လူထုမှ လက်ခံသည့် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု။

၅. ၄. ၁။ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ

၅. ၅။ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု။

၅. ၆။ အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ရေးတွင်ပါဝင်သော အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စား
လှယ်များ။

၆။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု။

၆. ၁။ လူထုဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကိုပြုပြင်ခြင်း။

၆. ၂။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရှိ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများ။

၆. ၃။ ဥပဒေပြုဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များ။

၆. ၄။ ပွင့်လင်းသော ရသုံးငွေစာရင်းကို ဆန်းစစ်ခြင်း။

၆. ၅။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု ပဏာမခြေလှမ်းနှင့် ဥပဒေများကိုထောက်ပံ့သော
လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ကန့်သတ်ချက်များ။

၇။ ပွင့်လင်းသောအုပ်ချုပ်မှုအတွက် နည်းပညာသစ်များကို ထိန်းချုပ်အသုံးချခြင်း။

၇. ၁။ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာတိုးတက်မှုကို ထောက်ပံ့မည့် အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်
သောအဖွဲ့များ။

၇. ၁. ၁။ ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန

၇. ၁. ၂။ မြန်မာ့ကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်

၇. ၂။ မြန်မာအစိုးရ၏ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးချမှု

၇. ၂. ၁။ ခေတ်မီအစိုးရအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော်မြှင့်တင်ရန် လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ။

၇. ၃။ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ လုပ်နိုင်စွမ်းတည်ဆောက်မှု ကြိုးပမ်းမှုများ။

၇. ၄။ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအတွက် တရားဝင်ကန့်သတ်ချက်

၇. ၄. ၁။ ၂၀၁၄ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ

၇. ၅။ ခေတ်မီအစိုးရနှင့် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ ပဏာမခြေလှမ်းများ အတွက်စိန်ခေါ်မှုများ

၈။ ထောက်ခံချက်များနှင့် ဆောင်ရွက်ရန်စီမံချက်များ။

၈. ၁။ ယေဘုယျအကြံပေးချက်များ။

၈. ၁. ၁။ အကြံပေးချက် ၁။ အစိုးရပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အားဖြည့်ဌာန။

၈. ၁. ၂။ အကြံပေးချက် ၁။ မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို ပြန်လည်ဦးတည်ခြင်း။

၈. ၁. ၃။ ထောက်ခံချက် ၂။ လုပ်နိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်များပြုပြင် ပြောင်းလဲခြင်း။

၈. ၁. ၄။ အကြံပေးချက် ၃။ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ။

၈. ၂။ ပွင့်လင်းအစိုးရ၏ အချက်အချာကဏ္ဍ ၄ ခုမှ တစ်ခုစီအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်များ။

၈. ၂. ၁။ နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းမှု

၈. ၂. ၂။ ဂုဏ်သိက္ခာ

၈. ၂. ၃။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု

၈. ၂. ၄။ ပွင့်လင်းအစိုးရကို ထိန်းချုပ်ရန်နည်းပညာသစ်များ

၈. ၃။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရန် အရည်အချင်းပြည့်မီကြောင်း စံအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ။

နောက်ဆက်တွဲ ၁ ။ လွှတ်တော်ကော်မတီများ

နောက်ဆက်တွဲ ၂ ။ စီးပွားပညာရှင်နည်းပညာကဏ္ဍ ဒီမိုကရေစီအညွှန်း။ နိုင်ငံသားလွတ်လပ်မှုအတွက် အညွှန်းများ။

နောက်ဆက်တွဲ ၃ ။ ဥပဒေမူကြမ်း (ပဏာမမူကြမ်း)

နောက်ဆက်တွဲ ၄ ။ ပထမအကြိမ်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

နောက်ဆက်တွဲ ၅ ။ စီမံကိန်းဥပဒေမူကြမ်းကို အကြမ်းပုံနှိပ်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ ၆ ။ ရည်ညွှန်းကိုးကားစာအုပ်စာရင်း။

ဇယားများ၊ စာကွက်များ၊ ပုံများစာရင်း

ဇယား ၁ ။ မြန်မာအမျိုးသားလွှတ်တော်၊ အမျိုးသားနှင့်ပြည်သူ့လွှတ်တော်တို့ကို ပုံဖော်ခြင်း။

ဇယား ၂ ။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရန် သင့်လျော်သော မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးဌာနများစာရင်း။

- ဇယား ၃ ။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၏ ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု။
- ဇယား ၄ ။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များ။
- ဇယား ၅ ။ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အကျင့်ပျက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော ကြိုတင်စီမံမှုများ ပါဝင်သည့် ဥပဒေများ။
- ဇယား ၆ ။ နော်ဝေး (OECD)နှင့် ထိုင်း (ASEAN) နိုင်ငံတို့မှ PEFA သုံးသပ်မှုများကို မြန်မာနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်။
- ဇယား ၇ ။ ၂၀၁၂ ပွင့်လင်းသော ရသုံးငွေစာရင်းကို ဆန်းစစ်ခြင်းမှ သုံးသပ်ချက်များ။
- ဇယား ၈ ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ၂၀၁၂ သတင်း နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအညွှန်းများ။
- ဇယား ၉ ။ မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးဌာနများ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ သတင်းပြန်ကြားရေးအသုံးပြုမှုကို ကန့်သတ် ထားပြီး နိုင်ငံသားများနှင့် ညှိနှိုင်းမှုမရှိခြင်း။
- ဇယား ၁၀ ။ ကုလသမဂ္ဂ၏ e-government ကိုဆန်းစစ်ခြင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် e-government ဖြစ်ရန် အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များပြဇယား။
- ဇယား ၁၁ ။ ပွင့်လင်းသောအစိုးရမဟာမိတ် စွမ်းရည်စံနှုန်းများနှင့် မြန်မာလက်ရှိအမှတ်များ၏ အနှစ်ချုပ်။
- ဇယား ၁၂ ။ OGP ရွေးချယ်မှုစံနှုန်းအတွက် အထူးသတ်မှတ်ချက်များ။

- အကွက် ၁ ။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရပြီး ခတ်တွင်အရေးပါသော နေ့စွဲများ။
- အကွက် ၂ ။ ပွင့်လင်းအစိုးရ မဟာမိတ်။ စီမံချက်ထပ်ဖြည့်ခြင်းနှင့် ကြေငြာခြင်း။
- အကွက် ၃ ။ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအတွက် ကန့်သတ်ချက်။
- အကွက် ၄ ။ ထိရောက်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် နေပြည်တော်မှသဘောတူညီချက်။
- အကွက် ၅ ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးစီမံချက်ကို ထောက်ပံ့သည့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ
- အကွက် ၆ ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ထောက်ပံ့သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလှူရှင်များနှင့် အပြန်အလှန် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လတ်တလော ပဏာမဆောင်ရွက်ချက်များ။
- အကွက် ၇ ။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရေးကော်မတီ။ လူထုနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုနှင့် နိုင်ငံသားလွတ်လပ်မှုရရှိရေး အခွင့်အလမ်း။
- အကွက် ၈ ။ အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့များ၏ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ သဘောထားအတိုင်း ဖြစ်သော ပါလီမန် စိစစ်တည်းဖြတ် ကန့်သတ်ထားသောအဖွဲ့ အစည်းဥပဒေ။

- အကွက် ၉ ။ ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် လက်တွေ့သုံးနေသော သတင်းဆိုင်ရာဥပဒေများကိုထပ်ဖြည့်သည့် စည်းမျဉ်းများ။
- အကွက် ၁၀ ။ အမျိုးသမီးထုတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ နည်းဗျူဟာစီမံကိန်း။
- အကွက် ၁၁ ။ လာဘ်စားခြင်းကို ဆန့်ကျင်သော ကုလသမဂ္ဂလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ။
- အကွက် ၁၂ ။ ဆက်သွယ်ရေးခွင့်ပြုမိန့် တင်ဒါခေါ်ယူခြင်း။
- အကွက် ၁၃ ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ လူထုကဏ္ဍရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအပေါ် ဆောင်ရွက်ချက်အစီရင်ခံစာမှ အတွင်း သဘောထားများ။
- အကွက် ၁၄ ။ ရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာမြင်သာရှိမှုအတွက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်များ။
- အကွက် ၁၅ ။ စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု ပဏာမလုပ်ဆောင်ချက်အချို့။
- အကွက် ၁၆ ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်များသုံး၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာ မြင်သာရှိမှု လျင်မြန်စွာတိုးတက်ရန် ကူညီရန် အဆင့် ၅ ဆင့်။
- အကွက် ၁၇ ။ ၂၀၁၃ တွင် ပြန်လည်မြှင့်တင်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံခေတ်မီအစိုးရ၏ ပဏာမခြေလှမ်းများ။
- အကွက် ၁၈ ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာခေတ်မီအစိုးရ၏ ကောင်းသောလုပ်ဆောင်ချက်များဆီသို့ ဦးတည်နေ သောတောင်ကိုရီးယား။

- ပုံ ၁ ။ ၂၀၁၃ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ ဖွဲ့စည်းပုံပြဇယား
- ပုံ ၂ ။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ ပွင့်လင်းသောအစိုးရကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ မည့်ကန့်သတ်ချက်။
- ပုံ ၃ ။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရေးလွတ်လပ်မှုအတွက် အစပျိုးလမ်းညွှန်
- ပုံ ၄ ။ မြန်မာကွန်ပျူတာ အဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းပုံပြဇယား

အတိုကောက်များ

- ADB = အာရှဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်
- APCICT = သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအတွက် အာရှပစိဖိတ်လေ့ကျင့်ရေးဌာန။
- ASEAN = အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအဖွဲ့
- BSI = အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့
- CSOs = အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ
- EITI = အချို့သော စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုအဖွဲ့
- EIU = စီးပွားရေးပညာရှင် ဉာဏ်ပညာစံနှုန်း
- GDP = ပြည်တွင်းနှစ်စဉ် ထုတ်ကုန်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးစုစုပေါင်း
- GoM = မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ
- EATF = ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ယာယီအဖွဲ့အစည်း
- FDI = နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
- FESR = စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးပြုပြင်မှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်
- FESD = စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်
- FIU = ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဉာဏ်ပညာစံနှုန်း
- ICT = သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ
- IMF = အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးအဖွဲ့
- JICA = ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့
- MCF = မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်
- MDRI = မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေသနဌာန
- MCIT = ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
- MNHRC = မြန်မာ့အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
- MoI = ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- MNPED = အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- MPC = မြန်မာသတင်းထုတ်ပြန်ရေးကောင်စီ
- NGO = အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
- NLD = အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်
- NPT = နေပြည်တော်

OECD	=	စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း
OGP	=	ပွင့်လင်းအစိုးရအဟာမိတ်
PFM	=	လူထုဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု
PSRD	=	ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေး စိစစ်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းကဏ္ဍ
SEE	=	နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ
SLORC	=	နိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကောင်စီ
SPDC	=	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ
UNCAC	=	အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေး ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ
UNDP	=	ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်။
UNODC	=	ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ဒုစရိုက်ဆိုင်ရာရုံး
USDP	=	ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ
USFATF	=	အမေရိကန် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာယာယီဌာန

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏နောက်ခံသမိုင်း

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ(ဗမာပြည်)ကို စစ်အာဏာသိမ်း၍ ပြောင်းလဲထိန်းသိမ်းခဲ့ပြီး အာဏာသိမ်း စစ်ဘက်အရာရှိများဝိုဏ်းက ပြင်ပနိုင်ငံများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးစီးပွားရေးဆက်သွယ်မှုများကို ဖြတ်တောက်ခဲ့သည်။^၁ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ကြာကာ ဗမာနိုင်ငံသည် သက်ဦးဆံပိုင်အုပ်ချုပ်မှု၊ မရိုးသားသော အာဏာရှင်အစိုးရတို့၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဗဟိုက ထိန်းချုပ်သည့် စီးပွားရေးပုံစံဖြင့် လည်ပတ်ခဲ့ရသည်။ ခွဲထွက်ရေးဝါဒီများနှင့် မြန်မာပြည်အစွန်အဖျားဒေသများရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများက ဗဟိုဦးစီးစနစ်ကို ထိုအချိန်ကတည်းက ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြပြီး ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာလက်နက်စွဲကိုင်၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ နောင်အနှစ် ၃၀ အတွင်းတွင် အာရှရှိနိုင်ငံများက မြန်မာပြည်တွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ရပ်ဆိုင်းဖြတ်တောက်ခဲ့ပေသည်။^၂

အကွက်-၁။	မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ်တွင်အရေးပါသောခုနှစ်များ
၁၈၂၆-၁၉၄၇။	ကိုလိုနီခေတ်အုပ်ချုပ်မှုကာလ
၁၉၄၇။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလုပ်ကြံခံခဲ့ရခြင်း
၁၉၄၈။	လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ခြင်း။
၁၉၅၈။	ပထမ(ယာယီ) စစ်အစိုးရအာဏာသိမ်းခြင်း
၁၉၆၂။	စစ်အစိုးရက အရပ်သားအစိုးရကို ဖြုတ်ချခြင်းနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ခြင်းအပါအဝင် ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ကို မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။
၁၉၈၈။	ဆူပူထကြွမှုများဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကောင်စီမှ ပြည်တွင်းစစ်အင်အားကို အသုံးပြု၍ အာဏာသိမ်းခြင်း။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဈေးကွက်စီးပွားရေးနိုင်ငံအဖြစ်ကြေငြာခြင်း။
၁၉၈၉။	ပထမဆုံး နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်း
၁၉၈၉။	ဗမာပြည်ကို မြန်မာပြည်အဖြစ် ပြန်လည်အမည်ပေးခြင်း။
၁၉၉၀။	ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ၄၉၂ နေရာရှိသည့်အနက် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ ၃၉၂ နေရာအနိုင်ရရှိခြင်းနှင့် ပြည်သူ့တစ်ရပ်လုံး၏မဲဆန္ဒ ၅၃ ရာနှုန်းကိုရရှိထားခြင်းသို့သော် နိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကောင်စီမှ ရလဒ်များကိုပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပထမအကြိမ်ခွင့်ပြုမှုများကို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း

^၁ စစ်အစိုးရ မအုပ်ချုပ်မီ၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလ၌ ၁၈၂၆ မှ ၁၉၄၇ ထိ ဗြိတိသျှကိုလိုနီ လက်အောက်ကျရောက်ခဲ့သည်။
^၂ McKinsey: အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း(၂၀၁၃)၊ မြန်မာခေတ်၊ ထူးခြားသောအခွင့်အရေးများ၊ အဓိကစိန်ခေါ်မှုများ http://www.mckinsey.com/insights/asia-pacific/myanmars_moments

၁၉၉၇။	မြန်မာက အာဆီယံအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ခြင်း။ နိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကောင်စီကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအဖြစ် အမည်ပြောင်းခြင်း။
၂၀၀၅။	မြို့တော်ရန်ကုန် (ယခင် Rangoon)မှ နေပြည်တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း။
၂၀၀၈။	ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ကျရောက်ဖျက်ဆီးပြီး လူပေါင်းတစ်သိန်းငါးသောင်းခန့် သေဆုံးခြင်း။
၂၀၁၀။	၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပေါ် အငြင်းပွားသူများကို ထောင်ဆက်တိုက်ချခြင်းကြောင့်အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ သပိတ်မှောက်ထားသော ရွေးကောက်ပွဲများ။
၂၀၁၁။	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီမှ ပြည်ထောင်စုအစိုးရသစ်အားအာဏာလွှဲပေးခြင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ ရာထူးမှနှုတ်ထွက်ခြင်း။ ဦးသိန်းစိန် သမ္မတဖြစ်လာခြင်း။
၂၀၁၂။	ဝန်ကြီးများရုံး ကိုယ်စားပြုနေရာ ၄၅ နေရာလစ်လပ်မှုကို ဖြည့်ရန် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကိုကျင်းပခြင်း။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ ၄၃ နေရာအနိုင်ရခြင်း။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အရွေးခံရခြင်း။
၂၀၁၄။	မြန်မာနိုင်ငံကို အာဆီယံအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပထမဆုံးအကြိမ် ပြုလုပ်စေခြင်း။
၂၀၁၅။ မူရင်း	ဒီဇင်ဘာလတွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည်ဖြစ်ခြင်း။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း (၂၀၁၃)၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝါဒသုံးသပ်ခြင်း (အစီရင်ခံစာမူကြမ်း) DAF/INV/WD (2013) 13, Paris။

၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအာဏာပိုင်များသည် အစိုးရက ဈေးကွက်စီးပွားရေးနိုင်ငံအဖြစ် ကြေငြာထားသည့်အတိုင်းပင် ထိန်းချုပ်မှုများဖြေလျော့ပေးမည့်လက္ခဏာများ ပြခဲ့ကြသည်။ ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို တောင်းဆိုနေကြသည့် လူထုဆန္ဒပြမှုများနှင့် ကျောင်းသားဆန္ဒပြမှုများကြောင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကတည်းက အာဏာသိမ်းခဲ့သည့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကလည်း ရာထူးမှနှုတ်ထွက်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော်မျှော်လင့်ထားသော နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှုများမှ ၁၉၈၈ ဩဂုတ်လတွင် ကျောင်းသားဆန္ဒပြမှုများကို ရက်စက်စွာနှိမ်နင်းအဆုံးသတ်စေခဲ့ပြီး သိပ်မကြာခင်မှာပင် ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုလည်း နေအိမ်တွင်အကျယ်ချုပ်အဖြစ်သတ်မှတ်ခံရပြီး အခြားဆန့်ကျင်သူအများအပြားကိုလည်း ထောင်

ချခဲ့သည်။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ မြန်မာကို ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး ဦးသန်းရွှေဦးဆောင် သောနိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကောင်စီမှအုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းမှာ စစ်တပ်နှင့်၎င်း၏ထောက်ပံ့သူများ အတွက် အမြတ်ထူထောင်ခြင်းကို ကာကွယ်ခြင်းသက်သက်သာဖြစ်ခဲ့သည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးအခြေခံ စည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာသည်ဆိုသော်လည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂ^၉ ကဲ့သို့ အဓိက စီးပွားရေးမိတ်ဖက်နိုင်ငံများ၏ ဈေးကွက်တွင်လေးလေးနက်နက် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုများ တိုးတက်စေခဲ့ သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုမိန့်များကိုလျော့ပါးစေရုံ သာမက မြန်မာအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးတရားဝင်မှုကို ဖြစ်စေပြီး မြန်မာနှင့်တရုတ် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးဆက်ဆံမှု ပေါ်မူတည်ခြင်းကို ဦးတည်စေပါသည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ဆင်းရဲမှုများ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများ ထူပြောလာပြီး “အာရှအံ့ဖွယ်” ဟု ခေါ်တွင်ရလောက်သောနိုင်ငံများတွင် အခြားစီးပွားရေးများ ပြောင်းလဲ သွားချိန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းအနှစ် နှစ်ဆယ်လောက်အတွင်းတွင်တော့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြည်တွင်း နှစ်စဉ် ထုတ်ကုန်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးစုစုပေါင်းမှာ ၂. ၇ ရာနှုန်းအထိတိုးလာပြီး အာရှရှိကျန်နိုင်ငံများမှာ ၄. ၂ ရာနှုန်းထိ ပျမ်းမျှတိုးလာသည်။^{၁၀} ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြား ရေးကောင်စီ၊ ယခုနိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် သမ္မတဦးသိန်းစိန် ဦးဆောင် သောအစိုးရသစ်ကို အာဏာလွှဲအပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခဲ့ပြီး အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်က လစ်လပ်နေရာ ၄၅ နေရာအနက် ၄၃ နေရာတွင် အနိုင်ရခဲ့ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်လည်း ရွေးချယ် ခံခဲ့ရသည်။

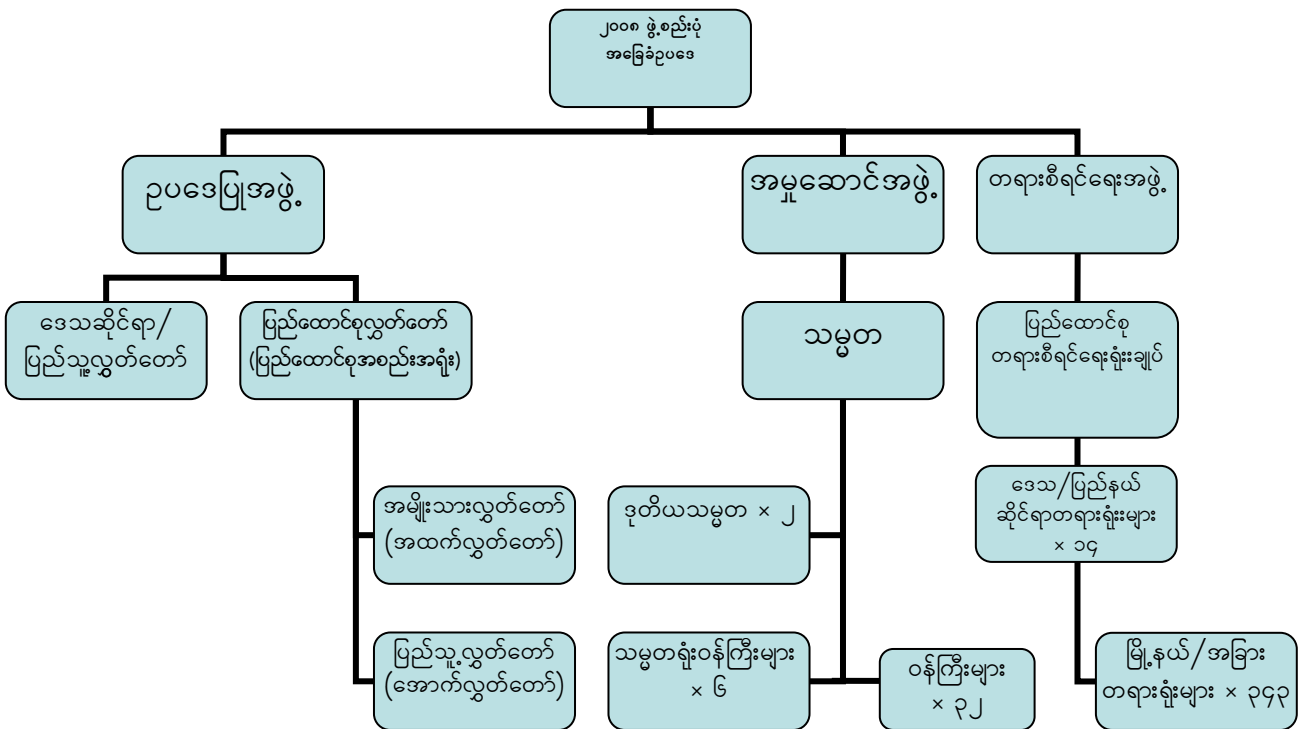
၂၀၁၁ ခုနှစ်ကတည်းက စတင်၍ မြန်မာအစိုးရသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများကလည်း ကြိုဆိုသော ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ ထင်ရှားသောခြေလှမ်းများကို ပြောင်းလဲလုပ် ဆောင်နေပါသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့်ပင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုမိန့်များအတိုင်းဆောင်ရွက်နေသည်မှာ မြန်မာအစိုးရသည် ၎င်း၏စီးပွားရေးကို ပွင့်လင်းစေရန်နှင့် ၎င်း၏မူဝါဒကို ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် ဆုံးဖြတ် ခြင်းမှာ အထင်အရှားပင်ဖြစ်သည်။

၁. ၁ ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် (မြန်မာအစိုးရ၏ တရားဝင်အမည်သည် တစ်ခုတည်းသော သမ္မတ အုပ်ချုပ်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ နေထိုင်နေသည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး

^၉ စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးပေါင်းမှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း။ (၂၀၁၃)။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝါဒ သုံးသပ်ခြင်း (အစီရင်ခံစာ မူကြမ်း)။ DAF/INV/WD (၂၀၁၃) ၁၃၊ ပဲရစ်။
^{၁၀} (၂-footnote) အတိုင်းဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ၂၀၀၈ မေလ ၂၉ ရက် ^၁ တွင် မဲပေးရွေးချယ်ခဲ့၍ လက်ရှိသမ္မတ ဦးသိန်းစိန် အာဏာလွှဲပြောင်းယူပြီးနောက် ၂၀၁၁ မတ်လမှစ၍ ပါလီမန်အစိုးရကထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။

ပုံ ၁။ ၂၀၁၃ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ ဖွဲ့စည်းပုံပြဇယား

၁. ၁. ၁။ ဥပဒေပြုအဖွဲ့

ပါလီမန်စနစ်သည် ၂၂၄ နေရာပါရှိသော အထက်လွှတ်တော် (အမျိုးသားလွှတ်တော် သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ) နှင့် ၄၄၀ နေရာပါရှိသော အောက်လွှတ်တော် (ပြည်သူ့လွှတ်တော် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ) တို့ ပါဝင်သောလွှတ်တော် နှစ်ရပ်ပါရှိသည့် ပါလီမန်ဖြစ်သည်။ ဤလွှတ်တော် နှစ်ရပ်တို့သည် အတူတကွ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် (အမျိုးသားပါလီမန်)အဖြစ် ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်လွှတ်တော်နှင့်အောက်လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ပေါင်းနေရာစုစုပေါင်း၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံမှာ ၅ နှစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ပေးရမည့် စစ်အရာရှိ ကိုယ်စားလှယ်များကို ခန့်အပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယခင်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေးကောက်ပြီးနေရာစုစုပေါင်း၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီမှဟုဆိုကြပြီး ကျန်နေရာများမှာ ပါတီဝင်လေးများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် အမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင်း ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားရေးအရ တိုင်းဒေသကြီး(၇)ခုနှင့် ပြည်နယ်(၇)ခုတို့မှ ဥပဒေပြုရေးအပိုင်း အမျိုးမျိုးကို ရွေးချယ်ပြီးဖြစ်သည်။

^၁ ၂၀၀၈ မေလ ၂ ရက်နှင့် ၃ ရက်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ်ပြီးမကြာမီ

လွှတ်တော်အတွင်းရှိကော်မတီအမျိုးမျိုးမှာ ဥပဒေပြုရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ထောက်ခံချက်ပေးမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လက်ရှိလွှတ်တော်ကော်မတီစာရင်းကို နောက်ဆက်တွဲ ၁ တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

	အမျိုးသားလွှတ်တော်	ပြည်သူ့လွှတ်တော်
အခြားအမည်များ	အထက်လွှတ်တော်၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုလွှတ်တော်	အောက်လွှတ်တော်၊ ကိုယ်စားလှယ် များပါဝင်သော လွှတ်တော်
အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်	၂၂၄	၄၄၀ အထိ
ရွေးကောက်ထားသောအဖွဲ့ဝင် နှင့်ခန့်အပ်ထားသောစစ်အရာရှိ အဖွဲ့ဝင်	၁၆၈ (ရွေးချယ်ထား)/ ၅၆ (ခန့်အပ်ထား)	၃၃၀ (ရွေးချယ်ထား)/ ၁၁၀ (ခန့်အပ်ထား)
ကိုယ်စားပြုခြင်း	လူဦးရေအရမြို့နယ်ကိုယ်စားပြု ရွေးချယ်ထား	ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ကိုယ်စားပြုရန်ရွေးချယ်ထား

ဇယား ၁။ မြန်မာအမျိုးသားလွှတ်တော်။ အမျိုးသားနှင့်ပြည်သူ့လွှတ်တော်တို့ကို ပုံဖော်ခြင်း။

၁. ၁. ၂။ အမှုဆောင်အဖွဲ့

အစိုးရ၏ အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် သမ္မတ၊ ဒုတိယသမ္မတများနှင့် ဝန်ကြီးအဆင့်ရှိသူများပါဝင်သည်။ ဥပဒေအရ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များသည် ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်ပါ။ သမ္မတ ဒုတိယသမ္မတနှစ်ဦး၊ သမ္မတ ဝန်ကြီး ၆ ဦးနှင့် အခြားဝန်ကြီး ၃၀ ဦးနီးပါးတို့က ထောက်ခံရသည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရ မြန်မာကိုထောက်ခံ ရန် အထူးသဖြင့် သင့်လျော်သော ဝန်ကြီးဌာနများကို အောက်ပါဇယားတွင် စာရင်းပြုစုထားသည်။

အဓိကအစိုးရဝန်ကြီး အဖွဲ့	ပွင့်လင်းအစိုးရ မိတ်ဖက်အဓိကအချက်	ပုံဖော်ခြင်း
သမ္မတရုံးအဖွဲ့ဝန်ကြီးဌာန သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်		ဝန်ကြီး ၆ ပါးတို့သည် ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်း၏ တာ ဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး ယေဘုယျပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ထောက်ပံ့လျက်ရှိသော သမ္မတရုံးအဖွဲ့ အဖြစ်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ယခင်ကဤဝန်ကြီးဌာနတွင် ဝန်ကြီးနှစ်ပါးဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက် တင်ဘာလတွင် သမ္မတက ၎င်း၏ရုံး ^၆ အတွက် နောက်

^၆ ဧရာဝတီ(၂၀၁၃) ဝန်ကြီးဌာနအသစ် ၄ ခုကို သမ္မတရုံးတွင် အသစ်ဖန်တီးခြင်း

		<p>ထပ်ဝန်ကြီး ၄ ပါးထပ်မံခန့်အပ်ခဲ့သည်။ဝန်ကြီးဌာနကို တိုးချဲ့သလိုဖြစ်သွားပြီး(ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ ထိ ရောက်မှုကိုတိုးမြှင့်ရန်) ၂၀၁၄ တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌအား ကူညီရန်နှင့် ၂၀၁၂ နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ^၇ ကို အတည်ပြုရာတွင် ပါလီမန်ကိုကူညီရန် တို့အတွက် ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းဖြစ် သည်။</p>
<p>အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီး ဌာန ဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ကံဇော်</p>	<p>မူဝါဒပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ခြင်း၊ နိုင်ငံသား များနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်မှုပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးမဟာဗျူဟာ</p>	<p>အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာန အနေနှင့် ကဏ္ဍအလိုက်ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများရှိစဉ် ထောက်ပံ့ရန်နှင့် (အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ပြည့်စုံ ကျယ်ပြန့်သောဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်ကဲ့သို့)အမျိုးသားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်များနှင့် ဝန်ကြီးဌာနဆောင်ရွက်မှုများ ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို သေချာစေရန် တာဝန်ရှိလေသည်။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနသည် သင့်လျော်သောလူထုနှင့် ဆိုင် သောစံညွှန်းများ၊ ၎င်း၏အဖွဲ့ခွဲဖြစ်သည့် ဗဟိုစာရင်း အင်းအဖွဲ့နှင့်ဝန်ကြီးဌာနများပူးပေါင်းကောက်ယူထား သောအချက်အလက်များကိုစုဆောင်းထုတ်ပြန်ရာတွင် လည်းတာဝန်ရှိသည်။</p>
<p>ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး-ဦးအောင်ကြည်</p>	<p>နိုင်ငံသားများနှင့် ညှိ နှိုင်းဆောင်ရွက်မှု၊ သတင်းအချက် အလက်များသုံးသပ်မှု</p>	<p>ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ၏အသုံးစရိတ်အသစ်များနှင့် နည်းဥပဒေ များကို ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ လိုအပ် သလိုပြည်သူ့ကိုကြေငြာရာတွင် သေချာစေရန်တာဝန် ရှိလေသည်။ ပုံမှန်သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲများပြုလုပ် ခြင်းဖြင့်အစိုးရနှင့် သတင်းဌာနများအကြားစေ့စပ် ညှိနှိုင်းမှုများတိုးမြှင့်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများကို ဦးဆောင် ပြုလုပ်ရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်။ လူထုကဏ္ဍအရ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ မူဝါဒနှင့်အစိုးရဆောင်ရွက်ချက်များအရ အကောင်</p>

⁷ www.irrawaddy.org/reform/four-new-ministries-created-in-presidents-office.html

		<p>အထည်ဖော်နေသော အဓိကတာဝန်များ၊ နှစ်တိုနှစ်ရှည်စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၏ တိုးတက်မှုများနှင့် ထူးခြားဖြစ်စဉ်များကို ပြည်သူလူထုအား အသိပေးရန်၊ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာတိုးမြှင့်ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့် မူရင်းအတိုင်း အတိအကျလှုံ့ဆော်ရန်သို့မဟုတ် ပညာပေးရန်နှင့် လူထုအားလက်ခံစေရန်^၁ တို့ဖြစ်သည်။</p>
<p>ဆက်သွယ်ရေးနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး-ဦးမြတ်ဟိန်း</p>	<p>ခေတ်မီအစိုးရအခြေခံအဆောက်အအုံ၊ အဝေးထိန်းဆက်သွယ်ရေး။</p>	<p>ဆက်သွယ်ရေး သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနသည် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများလည်ပတ်မှုအတွက် အဓိကတာဝန်ရှိသည့်အပြင် တယ်လီဖုန်းနှင့်အင်တာနက်လုပ်ငန်းများကို အဓိကထောက်ပံ့သူ မြန်မာကြေးနန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီနှင့် နယ်ပယ်တစ်ကြော စီမံခန့်ခွဲမှုအပါအဝင် ဆက်သွယ်ရေးအဓိကတရားဝင် ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် ကြေးနန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဌာနတို့ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်လည်းလိုသည်။ ဆက်သွယ်ရေးသတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန သည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်ခေတ်မီအစိုးရသစ်၏ ပဏာမခြေလှမ်းသစ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန် မြန်မာအစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းမှုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်။</p>
<p>ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး-ဦးဝင်းရှိန်</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနသည် မြန်မာပြည်ထင်သာမြင်သာသော တာဝန်ခံနိုင်သော လူထုဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လည်း တာဝန်ရှိသည်။ မဟာဗျူဟာအစီအစဉ်များနှင့် စီးပွားရေးရည်မှန်းချက်များအတွက်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အဓိကကုန်ကျစရိတ်များအတွက် ဘဏ္ဍာငွေတိုးမြှင့်ရန်တို့အတွက် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။ ၂၀၁၃ ဇူလိုင်လတွင်</p>

^၁ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ(၂၀၁၃)။ <http://www.moi.gov.mm>

		<p>ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ ကြေငြာချက်အရ ဗဟိုဘဏ်က ကြီးမားသောလွတ်လပ်မှုပေးထားသော်လည်း ပြည်တွင်း အခွန်ဦးစီးဌာနနှင့်မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုဘဏ် တို့သည် အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ ဝန်ကြီးဌာနအတွင်း တွင်သာဆောင်ရွက်ရမည်။</p>
<p>စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၊ စာရင်းစစ်ချုပ်- ဦးသိန်းထိုက်</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ခြင်း။</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ယှဉ်လျက် စာရင်း စစ်ချုပ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူထုဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု၌ ထင်သာမြင်သာရှိရန်နှင့် တာဝန်ခံရန် တာဝန်ရှိသည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏တာဝန်များမှာ အစိုးရစာရင်း များကိုစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ထားသောအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းများကို စာရင်းအင်းဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များ ပေးခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်သည် သမ္မတမှ တဆင့်ထက်လွတ်တော်သို့ တိုက်ရိုက် အစီရင်ခံခွင့် ရှိသည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်သည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းပေးခြင်းများနှင့် လက်မှတ်ပေးခြင်းများကို လည်း ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရမည်။</p>

ဇယား ၂။ ပွင့်လင်အစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရန်သင့်လျော်သော မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးဌာနများစာရင်း

၂။ နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် အုပ်ချုပ်မှု၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ညံ့ဖျင်းစွာဖြင့် တံခါးပိတ်ဝါဒအစိုးရ လက်အောက်တွင် နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကြာကြာ မတည်မငြိမ်အခြေအနေနှင့် နေခဲ့ရပြီး ယခုတော့ဤအခြေအနေ မှ လွတ်မြောက်လာပြီ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှစတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပွင့်လင်းအစိုးရပုံစံဆီသို့ ထင်ရှားသိသာသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့်အတူ ရွှေ့ပြောင်းနေပြီဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်သူလူထုနှင့် နိုင်ငံသားလူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏တောင်းဆိုမှုကို တုန့်ပြန်သည့်အနေဖြင့် မြန်မာအစိုးရသည် ပြုပြင် ပြောင်းလဲသူ သမ္မတဦးသိန်းစိန် ၏လက်အောက်တွင် ရရှိသောအချိန်အတောအတွင်း ၂၀၁၅ တွင် ကျင်းပ ပြုလုပ်မည့် နောက်တကြိမ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်သူတို့ထံမှ ယုံကြည်မှုရရှိရန်ကြိုးပမ်းလျက် ရှင်းလင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်မာသော နဂိုအတိုင်းပြန်မရောက်သွားနိုင်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကိုပြုလုပ်ရန် ကြိုးပမ်း နေပါသည်။

အဓိကမူဝါဒ ကန့်သတ်ချက် ၃ ခုဖြစ်သည့် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ကန့်သတ် ချက်၊ နေပြည်တော်သဘောတူညီချက်နှင့် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သော တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် အစရှိသည်တို့ ဖွံ့ဖြိုးရန်မြန်မာအစိုးရက ရည်မှန်းချက်ကြီးမားသော ရည်ရွယ်ချက်ချမှတ် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိ သည်။ ယင်းရည်ရွယ်ချက်များမှာ နိုင်ငံ၏ဒီမိုကရေစီပြောင်းလဲရေးကို အခိုင်အမာဖြစ်စေရန်နှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ စံနှုန်းများ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်၏ ပြောင်းလဲ ရေးကို အထောက်အကူပြုမည့် လက်ရှိအဓိကပဏာမခြေလှမ်းများမှာ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို သုံးသပ်ရန်စီစဉ်ခြင်း၊ သတင်းနှင့်ပုံနှိပ်ရေး ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ကျယ်ပြန့်စွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာများကို စီမံခန့်ခွဲသည့်နည်းလမ်းအား ပြင်ပစိစစ်မှုများပြုလုပ်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့် အဂတိလိုက် စားမှုကို တိုက်ဖျက်သော ကုလသမဂ္ဂသဘောတူညီချက်၊ စက်မှုဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိနိုင်သည့် ပဏာမ ခြေလှမ်းများ ကောက်နှုတ်ချက်နှင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်းအစရှိသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ် မှုပိုင်းဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်များကို စိတ်ရင်းဖြင့် လက်မှတ်ထိုးခြင်းအစရှိသည့် တို့ပါဝင်သည်။

၂. ၁။ ပွင့်လင်းသောအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန်မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိတ်ဝင်စားမှု

၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် သမ္မတကြီးသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအစိုးရကို ပွင့်လင်းအစိုးရ မဟာမိတ်များနှင့် ဆက်သွယ်ရန် ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း ကြေငြာပြီး ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံသို့

သွားရောက်၍ လန်ဒန်ရှိ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်တို့၏ နှစ်စဉ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေး^၉ တွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအနေနှင့် ပါဝင်ဆွေးနွေးပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်မတ်လတွင် ကြေငြာချက်ကို ပြန်လည်အတည် ပြုခဲ့သည်။ သမ္မတကြီးသည် ပွင့်လင်းမှု၊ ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့အတွက် လိုအပ် ချက်များကို ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း၌ ထပ်မံအလေးပေး မြှောက်ကြားခဲ့ပါသည်။
ယင်းမိန့်ခွန်းမှ ဖော်ပြချက်-

“ဒီလို ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်တဲ့ ပြည်သူ့ဗဟိုပြုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရည်မှန်းဆောင်ရွက်နေတဲ့ ပြည်သူ့ဗဟိုပြုအုပ်ချုပ်မှု စနစ်သစ်တရပ်ကို ဝီပီပြင်ပြင်အကောင်အထည်ဖော်မှသာ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားရဲ့ ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှု၊ ပြည်သူ့အသံနှင့် ဆန္ဒကိုသိရှိဦးစားပေး၍ ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်မှု၊ ဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူတားဆီးထိန်းသိမ်းနိုင်မှု၊ မြို့နယ် အေးချမ်းသာယာပြီး တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှုများရရှိလာမှာဖြစ်တဲ့အတွက် အလေးထားဆောင်ရွက် သွားကြဖို့ မှာယူတိုက်တွန်းလိုပါတယ်။”^{၁၀}

ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန် မြန်မာအစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်မှုနှင့်လှုံ့ဆော်မှုကို တုန့်ပြန် သည့်အနေနှင့် ဤအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာ၏မူဝါဒနှင့်လေ့ကျင့်မှုများကို ပွင့်လင်းအစိုးရ၏ ကဏ္ဍအမျိုးမျိုး တွင် သုံးသပ်ရန်နှင့် ဂုဏ်သတင်းကျော်ဇောရန်၊ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်^{၁၁} ဖြစ်ရန်အရည်အချင်းပြည့်မီမှု ရှိမရှိစစ်ဆေးရန် အစရှိသည်တို့ပြုလုပ်ရန် ပဏာမကြိုးပမ်းမှုဖြစ်သည်။

အကွက်- ၂။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်။ စီမံချက်ထပ်ဖြည့်ခြင်းနှင့် ကြေငြာခြင်း
ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန်နိုင်ငံများသည် ပွင့်လင်းအစိုးရကြေငြာချက်ကို ဦးစွာ ပထမအတည်ပြုရမည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ကြေငြာချက်သည် ၅၄ နိုင်ငံ၏ ထောက်ခံမှုကိုရရှိရမည်။ (ပွင့်လင်း အစိုးရ ကြေငြာချက်အပြည့်အစုံကို <http://www.opengovpartnership.org/about/open-government-declaration> တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။)
ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ကို ဆက်သွယ်ရန်အစီအစဉ် အသေးစိတ်ကို ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဝက်

၉ မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး(အဆင့်မြင့်ပညာ) ဒေါက်တာဆန်းလွင် ကဦးဆောင် ခဲ့သည်။ ပိုမိုသိလိုပါက <http://www.opengovpartnership.org/get-involved/London-summit-2013>

၁၀ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများ၊ ဒု-ဝန်ကြီးများနှင့် ဆွေးနွေးသောအစည်းဝေးတွင် သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန်၏မိန့်ခွန်း၊ နေပြည်တော်၊ ၉ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၃။ <http://www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536>

၁၁ <http://www.opengovpartnership.org/how-it-works/how-join/eligibility-criterion>

ဆိုက်တွင် တွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ပါအတိုင်းအကျဉ်းရုံးဖော်ပြထားသည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန် အောက်ပါအဆင့်များကို အစိုးရကလုပ်ဆောင်ရမည်။

၁။ **အရည်အချင်းပြည့်မီမှုကို ရယူပါ။** ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် အရည်အချင်း ပြည့်မီရန်အတွက် အစိုးရများသည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ သတင်းအချက်အလက်များ သုံးသပ်မှု၊ ဝင်ငွေနှင့်အဖိုးတန် အရည်အချင်းများ ထုတ်ဖော်ချက်များနှင့် နိုင်ငံသားနှင့်ပူးပေါင်းဆွေးနွေးမှု ဟူသော ကဏ္ဍ ၄ ခုတွင် အစိုးရစည်းမျဉ်းများအား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းထားရန် ဝန်ခံမှုကို အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ထိ ဖော်ပြထားရမည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် လူထုဆိုင်ရာအချက်အလက် အရင်းအမြစ်များကို အသုံးပြုလျက် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသော အုပ်ချုပ်မှုစံညွှန်းများဖြင့် တိုင်းတာထားသည့် မှတ်ကျောက်များနှင့် ရင်ဆိုင်နိုင်လျှင်၊ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရန် အရည်အချင်းပြည့်မီသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံများသည် ရရှိနိုင်သော ဖြစ်နိုင်သည့်အချက်များ၏ အနည်းဆုံး ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း အမှတ်ရရှိထားရမည်။

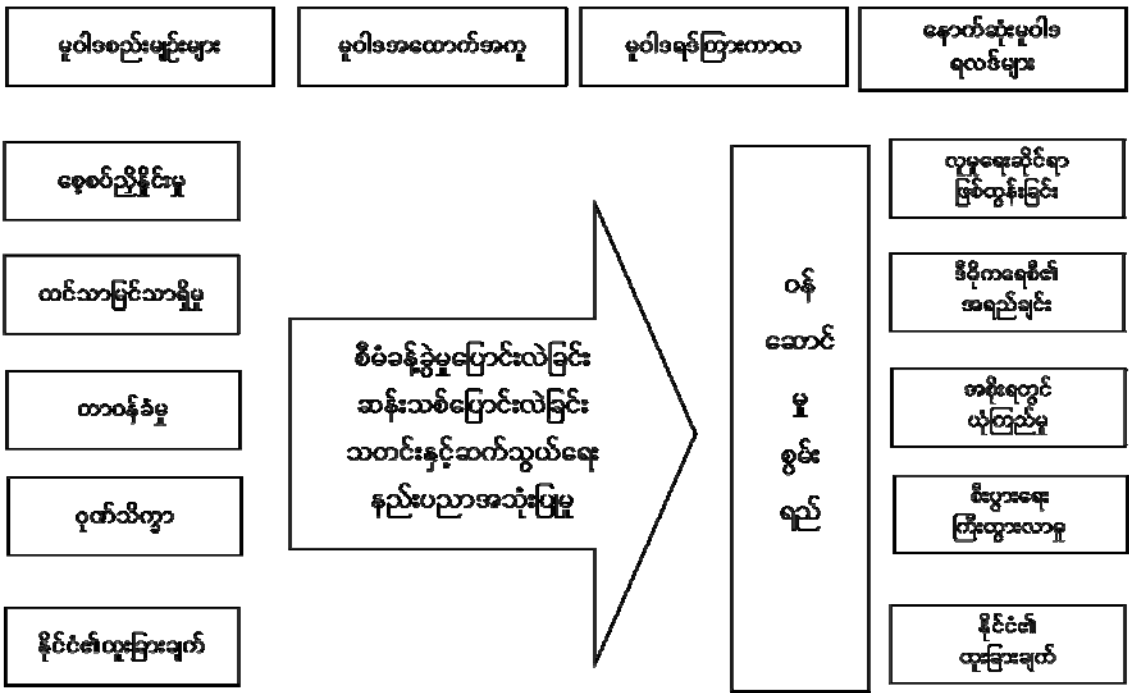
၂။ **ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသော စာကိုတင်သွင်းပါ။** နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် ဖြစ်ရန် အရည်အချင်းပြည့်မီသည့် မှတ်ကျောက်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါလျှင် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် လက်ထောက်အဖွဲ့၏ မိတ္တူနှင့်အတူ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် ပူးတွဲဥက္ကဋ္ဌများထံ စာတစ်ဆောင်ပို့ခြင်းဖြင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အစိုးရက ထင်ရှားစွာပြသရမည်။ ဤစာကို အစိုးရအတွင်းမည်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှမဆို ပို့နိုင်သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် ကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ကလည်း ပဏာမခြေလှမ်းလှမ်းရန် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ထံမှ သဘောတူညီမှုရယူရမည်။ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်စာကို ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် ဝက်ဆိုဒ်တွင် ကြေငြာထားမည်။

ဦးဆောင်ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြ၍ မိမိလုပ်ဆောင်ချက်တိုးတက်မှု ကို စတင်ပါ။ နောက်တဆင့်မှာ ပွင့်လင်းအစိုးရလုပ်ဆောင်ချက် မူကြမ်းကို စတင်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်အစတွင် အရပ်သားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများနှင့် လူထုအတွက်အခွင့် အရေးများကို လွယ်ကူချောမောစေရန် ထာဝရယန္တရားများ ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရများကို အားပေးရမည်။

ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းသည် ၎င်း၏အဖွဲ့ အစည်း ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ အသိပညာ၊ အကြံပေးနိုင်စွမ်းနှင့် ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်းဆီသို့ ချီတက်ရာ လမ်းကြောင်းကို မီးမောင်းထိုးပြရန် အဖွဲ့ဝင်များရော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ၏ အခြေအနေဆက်စပ်မှုတို့ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကြီးတွင် ဖြည့်တင်းရမည့်အဖိုးတန်အချက်

များကို ရှာဖွေပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့ကြီး၏ အသင်းများကလည်း မြန်မာအစိုးရနှင့် အာဆီယံတို့နှင့် ပူးပေါင်းလျက် မြန်မာနိုင်ငံ၏တိုးတက်မှုကို ရှုထောင့်မျိုးစုံမှ သုံးသပ်ခြင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေနှင့် မူဝါဒများကို ဦးတည်ချက်မပျက် သုံးသပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ ပွင့်လင်းအစိုးရခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာနည်းများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် ဖြစ်နိုင်စွမ်းမှတ်ကျောက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အထူးဝေဖန်ထားသော ပွင့်လင်းမှု၊ ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် နိုင်ငံသားများပါဝင်မှု မြှင့်တင်ရန် အဓိကစဉ်ဆက်မပြတ်လုပ်ဆောင်ရန် ပဏာမခြေလှမ်းများကို သတ်မှတ်ရန် ဤအစီရင်ခံစာက ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရန် အရည်အချင်းများရရှိရန် တည်ဆောက် နိုင်မည့် ပွင့်လင်းစွာအုပ်ချုပ်မှုအဖြစ် မြန်မာ၏တိုက်တွန်းမှုများပါဝင်သော ပွင့်လင်းအစိုးရနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာအစိုးရ၏ ဆီလျော်သောတရားဝင်သော ထုံးတမ်းစေလွှတ်ဆိုင်ရာ မူဝါဒလမ်းစဉ်များချမှတ်ရန် ဤအစီ ရင်ခံစာက ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် ၎င်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်ရန်ပြုလုပ်ပြီး သားအရာများနှင့် မြန်မာအစိုးရအတွက် ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ချက်များကို မီးမောင်းထိုးပြရန်လည်း ကူညီသည်။ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ကို မီးမောင်းထိုးပြထား သည်။

ပုံ-၂။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ ပွင့်လင်းသောအစိုးရကို ခွဲခြားစိတ် ဖြာမည့် ကန့်သတ်ချက်။

၂. ၂။ အကဲဖြတ်မှုအပေါ် ဗဟိုပြုခြင်း

ဤအစီရင်ခံစာသည် အဓိကမူဝါဒစည်းမျဉ်းများ ၄ ခုဖြစ်သည့် ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာဟူသော ကဏ္ဍများပေါ်တွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများ၊ ယင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် မူဝါဒလက်နက်များ ရည်မှန်းထားသော ရလဒ်များကို သေချာစွာရစေမည့် မူဝါဒအထောက်အကူများပေါ်တွင် မူတည်ထားသည်။ ဤကဏ္ဍအားလုံးတွင် အောက်ပါအစိတ်အပိုင်းများ ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။

ဆက်စပ်မှုနှင့် တွန်းအားများ

- ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒများကို ဖွံ့ဖြိုးစေပြီး အကောင်အထည်ပေါ်စေမည့် လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ တရားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဆက်စပ်မှုများနှင့် (စီးပွားရေးဆိုင်ရာဆက်စပ်မှု၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ဖိအား၊ နိုင်ငံသားလူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် စီးပွားရေးလိုအပ်ချက်၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု၏ အကျိုး သက်ရောက်မှု၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ တိုးတက်မှု၊ ဥပမာ- ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်) စသည်တို့ကို တားမြစ်ခြင်း၊ ကန့်သတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့ပေးသည့် တွန်းအားများ။

ပွင့်လင်းအစိုးရအတွက် ကန့်သတ်ချက်များ

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒများ၏ အဓိကအခြေခံအချက်များ နားလည်ရန် သုံးသပ်ခြင်းနှင့်အတူ ပွင့်လင်းအစိုးရကို ထောက်ခံသော ဗဟိုအုပ်ချုပ်မှုကန့်သတ်ချက်များ၏ အဓိကအပိုင်းများ။

တရားရေးဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက် ။ ။ ပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာဥပဒေ၊ အုပ်ချုပ်မှုအဆင့်ဆင့်ဥပဒေ၊ အစိုးရစုံထောက် သို့မဟုတ် သတင်းပေးရန် အထူးတာဝန်ပေးအပ်ထားသူအတွက် ဥပဒေ၊ သီးသန့်တည်ရှိမှုနှင့် အချက်အလက် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာဥပဒေ၊ ငွေစာရင်းဥပဒေနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များအစရှိသည်တို့အား သုံးသပ်ချက်အပါအဝင် ပွင့်လင်းအစိုးရကိုထောက်ခံသည် အဓိကတရားရေးဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များ။

လှုပ်ထွေးလှုပ်နှိုးကန့်သတ်ချက် ။ ။ ဗဟိုအုပ်ချုပ်မှုအဆင့် (ဥပမာ- အထူးဦးစီးဌာန၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့၊ ကော်မရှင် သို့မဟုတ် ယာယီဌာန၊ လေ့ကျင့်ရေးဌာနများ)တွင် ပွင့်လင်းအစိုးရအတွက် တရားဥပဒေပြုရေးနှင့် မူဝါဒတိုင်းတာချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်မည့် နည်းလမ်းများကို ခြုံငုံသုံးသပ်ခြင်း။ ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒများနှင့် ၎င်းတို့၏ အပြန်အလှန်ဆောင်ရွက်ချက်များကို

အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ပုံစံရေးဆွဲခြင်းတို့တွင်ပါဝင်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ဦးဆောင်သူများ၊ လွတ်လပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပါဝင်သည့် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ကြီးကြပ်နေရမည့် တာဝန်များ။

မူဝါဒကန့်သတ်ချက် ။ ။ လူထုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို သုံးသပ်သည့်မူဝါဒများ၊ ကဏ္ဍအလိုက်အစီအစဉ်များ၊ နိုင်ငံသားပါဝင်မှု မူဝါဒများအစရှိသည့် အစိုးရစီမံချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များပါဝင်သော ပွင့်လင်းအစိုးရနှင့် လျော်ညီမည့် မူဝါဒစာတမ်းများ။ ပြည်သူလူထုကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အစီအစဉ် (ဥပမာ-ခေတ်မီအစိုးရ၊ နယ်မြေဖွံ့ဖြိုးမှု)နှင့်အတူ ဤမူဝါဒများ၏ ပေါင်းစည်းညှိနှိုင်းမှုနှင့် ဆီလျော်မှု။

အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကန့်သတ်ချက် ။ ။ ပွင့်လင်းအစိုးရနှင့် ပတ်သက်သော အစိုးရညွှန်ကြားချက်များ။ လူထုကဏ္ဍ (ဥပမာ- ဝန်ကြီးဌာနများအတွင်းအုပ်စုများ)အတွက် ပွင့်လင်းအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းများကိုထောက်ခံလျက် အဖွဲ့အစည်းအလိုက် အစီအစဉ်များ။ ဗဟိုငွေကြေးယန္တရား သို့မဟုတ် ဆွဲဆောင်မှုများ တည်ရှိခြင်း။ မူဝါဒများ (ဥပမာ- လေ့ကျင့်ခြင်း) အပါအဝင် ပွင့်လင်းစွာအကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ပွင့်လင်းသော မူဝါဒချမှတ်ခြင်းများအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများကို ကောင်းစွာအသုံးပြုရန် လူထုကဏ္ဍလိုအပ်ချက် တည်ဆောက်ရန် ပဏာမခြေလှမ်းများ။

၂. ၃။ အကဲဖြတ်မှုပုံစံ

ဤအစီရင်ခံစာသည် ပွင့်လင်းအစိုးရဖြစ်နိုင်သည့် အရည်အချင်းမှတ်ကျောက်စံများ (ဇယား ၃ တွင် စာရင်းပြုစုပြီး)နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်းနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး၊ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် နည်းပညာသစ်များကို သုံးသပ်မှုတို့ပါဝင်သော ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်အစိုးရကြေငြာစာတမ်း^{၁၂} တို့ပေါ်မူတည်၍ ပုံစံဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာ၏ ကဏ္ဍတစ်ခုစီသည် အမာခံကျောရိုးများစွာအနက် တစ်ခုကို ဆန်းစစ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့်မြန်မာအစိုးရသည် အရည်အချင်းပြည့်မီရန်မှတ်ကျောက်နှင့် မည်မျှကောင်းစွာတင်နိုင်သည်။ ဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် မူဝါဒများမှာ ပွင့်လင်းအစိုးရနှင့်မည်မျှနက်နဲစွာ ဆက်စပ်နေကြောင်း အသေးစိတ်ရှာဖွေနိုင်သည်တို့တွင် ဆန်းစစ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁၂ <http://www.opengovpartnership.org/node/2727>

နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်း ။ ။ အစိုးရတစ်ခုသည် နိုင်ငံသားများကို ဘဝအရည်အချင်းကို ထိရောက်အကျိုးပြုမည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ကြီးမားသော အခွင့်ပေးသောအခါ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများ ပြုလုပ်ရမည်။ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုသည် သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကဏ္ဍများကို ပါဝင်စေရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံသားများကို ပိုမိုပြောဆိုခွင့်၊ ပိုမိုနားထောင်စေခွင့်နှင့် အထူးမူဝါဒရေးရာကဏ္ဍတွင် လူထုဆိုင်ရာအရာရှိများနှင့်အတူ လူထုဝန်ဆောင်မှုများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆွဲဆောင်မှုများပေးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။ မူဝါဒရေးရာအချက်အချာကိစ္စများသည် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သည့် အစိုးရဖြစ်ရန် အခြေချပေးနေပြန်သည်။ ဤအခန်းသည် မြန်မာအစိုးရက မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် မည်သို့နိုင်ငံသားများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သည်၊ နိုင်ငံသားများလွတ်လပ်မှု၊ နိုင်ငံသားများပါဝင်မှုနှင့် ပြည်သူ့လူထုနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှု၊ နိုင်ငံသားများအခွင့်အရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်သုံးသပ်မှု အစရှိသည့်ကဏ္ဍများတွင် မည်သို့ပဏာမသုံးသပ်ကြသည်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဂုဏ်သိက္ခာ။ ။ ပြည့်စုံသော အစိုးရတစ်ခုတွင် ကိုယ့်ကိုယ့်ကြည်၍အပ်နှံထားသော အာဏာကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် မသုံးသည့်အာဏာပိုင်ဆိုင်သူ အနေအထားရှိသူများရှိရသည်။ ဤအချက်နှင့် ထပ်တူစွာ အစိုးရများသည် လူထုအရာရှိများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာတက်စေရန်နှင့် အကျင့်ပျက်အလေ့အကျင့်များကို တိုက်ထုတ်ရန် အမျိုးမျိုးသောမူဝါဒလက်နက်များကို မျှော်မှန်းထားရသည်။ အချို့လက်နက်များမှာ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ၊ သွေးထိုးခြင်းကိုကာကွယ်ပေးခြင်း၊ လုံခြုံသောလူထုအတွက် ရယူပေးရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အကျိုးအမြတ်အတွက် ပဋိပက္ခများကို တားဆီးပေးမည့်ဥပဒေများဖြစ်သည်။ ဤအခန်းသည် မြန်မာအစိုးရက ဂုဏ်သိက္ခာ၊ တာဝန်ယူမှုနှင့် အကျင့်ပျက်ခြင်းကို တိုက်ဖျက်ခြင်းတို့တွင် မည်သို့မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်မည်ကို သုံးသပ်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု။ ။ အစိုးရတစ်ခုသည် ပြည်သူ့လူထုက သုံးသပ်နိုင်သော သတင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များပေါ် အခြေတည်၍ သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်ထားသော စည်းမျဉ်းများအရ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ထင်သာမြင်သာရှိစေရမည်။ ထင်သာမြင်သာရှိမှုတွင် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ မူဝါဒများနှင့် အစိုးရလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြည်သူ့လူထုအတွက် အဖြေရှာရလွယ်ပြီး တုန့်ပြန်နိုင်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းအချက်များသည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုမှာ အများအားဖြင့် အရေးပါသည် ဆိုသည်ကို ထင်သာမြင်သာရှိစေရန် စည်းမျဉ်းများဖြည့်ဆည်းပေးမည့် မူဝါဒလက်နက်များဖြစ်ပေသည်။ ဤအခန်းကဏ္ဍ သည်လူထုဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍတွင် အဓိကဆက်တိုက်ပြုလုပ်နေသော ပဏာမခြေလှမ်းများ၊ ထင်သာမြင်သာရှိမှုအတိုင်းအတာနှင့် မြန်မာအစိုးရ၏ ငွေစာရင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပွင့်လင်းမှုတို့ကို ခြုံငုံသုံးသပ်ထားသည့်အခန်းဖြစ်သည်။

နည်းပညာသစ်များ။ // အစိုးရတစ်ခုသည် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာနှင့် အင်တာနက် တို့၏စွမ်းအင်ကို အထူးသဖြင့် ပွင့်လင်းစွာထိန်းချုပ်အသုံးချရမည်။ ဤနည်းပညာကိုအသုံးပြုမှုသည် လူထုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်း၏ မည်သည့်ရှုထောင့်တွင်မဆို၌၎င်း (လျှပ်စစ်အသုံးပြု သတင်းပေးခြင်း နှင့်ဆက်သွယ်ခြင်းတို့ထက်ပိုကောင်းသဖြင့်) သို့မဟုတ် တရားဝင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင်၎င်း (တိုင်ပင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း) သို့မဟုတ် အစိုးရလုပ်ငန်းစဉ်များ (သတင်းဝေဖန်ချက် များ ပွင့်လင်းသောအချက်အလက်များကိုသုံးခြင်းနှင့် ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်း)ကို လူထုနားလည်စေရန် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးရာတွင်၎င်း၊ နိုင်ငံသားများ၏ကဏ္ဍကို မြင့်မားသောညှိနှိုင်းမှုများဆီ ဦးတည်နေပါသည်။ ဤအခန်း သည်အစိုးရပိုမိုပွင့်လင်းစေရန် နည်းပညာအသုံးပြုကြောင်း မြန်မာ အစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းချက်များကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာကနောင်လာမည့်နှစ်များအတွင်း ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရန် အရည်အချင်းများတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း လျင်မြန်သောအောင်မြင်မှုအပေါ် ပဏာမ ထောက်ခံချက်များ ပေးထားခြင်းဖြင့် အဆုံးသတ်ထားပါသည်။

၃။ ပွင့်လင်းအစိုးရအတွက် ပြည်သူ့လူထု၏ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များ

မြန်မာအစိုးရသည် နောင်(၃)နှစ်အတွင်း ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ပွင့်လင်းသောအုပ်ချုပ်မှုကို ထောက်ခံပြီး နိုင်ငံသားများနှင့် ဆက်စပ်မှုကို မြှင့်တင်ပေးမည့် တရားဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုတို့သည် ခရီးတလျောက် လက်တွေ့ကျကျနှင့်ထိရောက်မှုရှိစေရန် ဦးတည်ပေးနေပါသည်။ သို့သော်ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒများ အကောင် အထည်ဖော်ရာမှရရှိသော အောင်မြင်မှုတို့သည် ပြန်လည်ပြုပြင်ရေး၏ ရည်မှန်းချက်ကြီးမားသောခြေလှမ်း ဖြင့်တိုက်ပွဲဝင်နေဆဲတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအကူအညီများရရန် ပြောင်းလဲမှုကိုစီမံခန့်ခွဲရန် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအပေါ် အလွန်မူတည်နေပါသည်။ ဤအခန်းသည် သင့်လျော်သောလုပ်ထုံးလုပ်ငန်း၊ မူဝါဒ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သုံးသပ်ခြင်းယန္တရားများသည် မြန်မာအစိုးရကိုအောင်မြင်စွာရွှေ့ပြောင်း၍ ပွင့်လင်းအစိုးရပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သလား ဆိုသည်နှင့် ထိုသို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လုံလောက်သော လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် အင်အားတို့ရှိသလားဆိုသည့် အဓိကမေးခွန်းကြီးများကို ပဏာမသုံးသပ် တင်ပြပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

၃. ၁။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုပုံစံ

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းများကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သမ္မတဦးသိန်းစိန်နှင့် သူ၏အစိုးရသည် ဦးစားပေးကဏ္ဍ(၄)ခု၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ (၁) နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ (၂) စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ (၃) အုပ်ချုပ် ရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် (၄) ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့^{၁၃} ဖြစ်သည်။

ဤကဏ္ဍ(၄)ခုသည် “ ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဘဝရရှိရန်ပြည်သူများ၏ ပြင်းပြသောဆန္ဒကို အကောင် အထည်ဖော်မည့် ခေတ်မီ၊ ဒီမိုကရေစီနှင့်ဖွံ့ဖြိုးသောနိုင်ငံဖြစ်လာရန်”^{၁၄} ဆိုသည့် အစိုးရ၏ ဆက်စပ်လွှမ်းမိုး နေသော ရည်မှန်းချက်ကို တိုက်ရိုက်ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ပထမဦးစားပေးကဏ္ဍနှစ်ရပ်တွင် တိုး တက်မှုများပြုလုပ်ရန် စတင်နေပြီဖြစ်ပြီး မြန်မာအစိုးရသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတတိယကဏ္ဍဖြစ်သည့် ပြည်သူ့လူထုအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို လက်ရှိဆောင်ရွက်နေပြီး ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသော အုပ်ချုပ်မှုဆီသို့ ဦးတည်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်တွင် မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်းတွင်

^{၁၃} စိန်၊ သိန်းဦး (၂၀၁၃)၊ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ဒေသဆိုင်ရာပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ ဒေသ/ပြည် နယ်ဆိုင်ရာခေါင်းဆောင်ဝန်ကြီးများနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများနှင့်ဆွေးနွေးသည့် အစည်းအဝေးတွင်ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း၊ ဩဂုတ် ၁၁၊ ၂၀၁၃၊ www.president.office.gov.mm/en/?Q=briefing_room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536

^{၁၄} နိုင်ငံတော်(၂၀၁၃)၊ မြန်မာ့မှူးရင်းနှီးသူများသို့၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးပိုမိုဦးတည်။ www.nationmultimedia.com/business/Myanmar-to-investors-more-reform-ahead-30214894

“ ဤနေရာတွင် မိမိတို့အစိုးရယန္တရား၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ စွမ်းဆောင်ရည်သည် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အဓိကကျသည့်အတွက် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်ရှိသည့် သန့်ရှင်းသောအစိုးရယန္တရားဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေသကဲ့သို့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအားကောင်းပြီး စွမ်းအားမြင့်မားလာအောင် အားပေးမြှင့်တင်ရေးမူဝါဒကိုချမှတ်ကျင့်သုံးလျက်ရှိကြောင်း” ^{၁၅}

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ပူးပေါင်း၍ အစီအစဉ်အတိုင်း အားစိုက်ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် မြန်မာအစိုးရသည် နိုင်ငံရေးမူဝါဒ ကန့်သတ်ချက်(၃)ချက်ကို တိုးတက်ဆောင်ရွက်နေပြီး အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ထောင်စုနှစ်တိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက်များအညွှန်းများနှင့် ပတ်သက်ပါသည်။ သို့သော်ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် အကြောင်းအရာများနှင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ ကန့်သတ်ချက်တစ်ခုချင်းကို ဝန်ကြီးဌာနအမျိုးမျိုးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်။ သို့သော် အမျိုးသားရေးစီမံကိန်းများကို ပူးပေါင်းထိန်းချုပ်ခြင်းသည် သမ္မတရုံးအဖွဲ့နှင့်အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာန၏ တာဝန်များဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း အတွေ့အကြုံအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ကြိုးပမ်းမှုများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ခိုင်မာသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတို့သည် အရေးပါကြောင်းပြသနေပါသည်။ ဤအချက်တွင် မြန်မာအစိုးရအနေနှင့် ဝန်ကြီးဌာနအမျိုးမျိုး ပါဝင်လာစေရန် အားစိုက်လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသားရေးစီမံကိန်းအားလုံး(အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့်သမ္မတရုံး) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်ကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်းသည် ဗဟိုအစိုးရက ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းကို တပြေးညီလုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အကွက် ၃။ အစိုးရလုပ်ဆောင်ချက်များ၏ အချက်အချာကဏ္ဍ

- **နည်းဗျူဟာအမြင်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်း။** ။ ဗဟိုအစိုးရသည် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေး ရေရှည်အနာဂါတ်မျှော်မှန်းချက်ကို အားလုံးအကျုံး ဝင်စေရန် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရမည်။ ဆင်းရဲမှုနှင့်အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်း လျော့ချပေးခြင်း ဥပမာများ၊ ထိန်းထားနိုင်သောဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးမြှင့်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဤသဘောထားနှင့်ကိုက်ညီမညီရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေကြီးထွားရေးကို လှုံ့ဆော်ရန်စီးပွားရေးလှုပ်ရှားမှုများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအစရှိသည့် ရည်မှန်းချက်များသည် လူထုကဏ္ဍနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ တန်ဖိုးကိုပုံဖော်နေခြင်း၊ တုံ့ပြန်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရသည် ဤအမြင်သဘောထားကို ထုတ်ဖော် ပြောကြားရာတွင် ဗဟိုအစိုးရကို ကူညီပြီး

^{၁၅}

နိုင်ငံသားများနှင့်အရပ်သား လူ့အဖွဲ့အစည်းများကို စည်းရုံးရာတွင် ရရှိလာမည့်အကျိုးဆက်များ ဖော်ပြပေးမည့် အရေးပါသောအချက်များအားလုံး ပါဝင် ပါသည်။ အစိုးရအမြင်သဘောထားသည် ပြည်သူ့လူထုအဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ သဘောထားဖြစ်ရမည်။

အစိုးရတာဝန်ရှိမှု။ ။ ဗဟိုအစိုးရသည် နည်းဗျူဟာသဘောထားကဏ္ဍတွင် ပဲ့ကိုင်သူကြီးဖြစ်သည်။ လုပ်ဆောင်မှု၏ ယေဘုယျရလဒ်များရှင်းပြရာတွင်လည်းကောင်း၊ ၎င်းကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန် အများကဝိုင်းဝန်းထောက်ခံထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ယေဘုယျကြီးကြပ်ရေးတာဝန်များအပေါ်တွင် လည်းကောင်းတာဝန်ရှိသည်။ ဗဟိုအစိုးရကဆောင်ရွက်မည့် အားလုံးသောအစိုးရအရာရှိများက ဆောင်ရွက်မည့်ပွင့်လင်းပြီး ထင်သာမြင်သာရှိသော နည်းလမ်းသည် ဤတာဝန်များနှင့် ရှင်းပြချက် များကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရာထူးအဆင့်ဆင့်အုပ်ချုပ်ခြင်းကို အလွန် အသုံးပြုခြင်းနှင့် လူနည်းစုအုပ်ချုပ်မှုတို့ကဲ့သို့ အမိန့်နှင့်အုပ်ချုပ်သည့် မာကျောခက်ထန်မှုများကို ရှောင်ရှားရမည်။ ဤသို့မပြုပဲ ရှင်းလင်းစွာသတ်မှတ်ထားသည့် ရာထူးအဆင့်အလိုက် တာဝန်ကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ဗဟိုအစိုးရက ထိရောက်စွာကြီးကြပ်ပေးသောစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးစားသင့်သည်။ ယင်းသို့တာဝန်ခွဲဝေမှုအတွက် နယ်မြေဝန်ကြီးဌာနများက အစိုးရကတိပေးမှု အလုံးစုံ၏ ယေဘုယျကန့်သတ်ချက်အတွင်း တာဝန်ရှိမှုအပေါ် ယုံကြည်အပ်နှံထားသည့် မူဝါဒ များနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဖြည့်ဆည်းရာတွင် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုမှုကိုပြရမည်။

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း။ ။ မူဝါဒဆက်စပ်မှုနှင့် စုပေါင်းညှိနှိုင်းမှု။ ဗဟိုအစိုးရသည်။ ဤမဟာဗျူဟာ သဘောထားကို သီးသန့်ပုံစံဖြင့်တင်ပြနိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး စစ်ဆင်ရေးပုံစံဖြင့် တင်ဆက်ပြသရမည်။ အစဦးဆုံးအချက်မှာ အစိုးရစီမံကိန်း သို့မဟုတ် ပါတီ သို့မဟုတ် ပါတီများ၏ အာဏာဆိုင်ရာ နိုင်ငံ ရေးမူဝါဒကြေငြာစာတမ်းနှင့်ညီသော အချက်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လင့်မည်။ ဤမဟာဗျူဟာသဘောထား စစ်ဆင်ရေးကို တင်ပြခြင်းသည် အောင်မြင်မှုအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေအနေဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်စုပေါင်းတာဝန်ယူမှု အယူဝါဒသည် နယ်မြေဝန်ကြီးဌာနများ၏ လှုပ်ရှားမှုနှင့် မဟာဗျူဟာ သဘောထားကို လက်ခံသောဗဟိုအစိုးရတို့၏ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးမှာလည်း မရှိမဖြစ်လိုအပ် သောအချက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်စုပေါင်းညှိနှိုင်းမှုသည် ဤမဟာဗျူဟာအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် ရန်အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သောအရာဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ညှိနှိုင်းမှုသည် အပ်နှင်း ထားသောလူထုကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပုဂ္ဂလိကကိုယ်စားလှယ်များအထိ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရမှာဖြစ် သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဆက်သွယ်ရေး။ ။ ဗဟိုအစိုးရသည် မဟာဗျူဟာသဘောထားနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အသုံးပြုသောနည်းလမ်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ပွင့်လင်းမှုနှင့်ထင်သာ မြင်သာရှိမှုတို့သည် အစိုးရနှင့် အရပ်သားလူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုစလုံးပါဝင်သော ပါတီများအကြား ရည်မှန်းချက်များ ခွဲဝေဆောင်ရွက်ခြင်းကို မြှင့်တင်ပေးရာရောက်သည်။ အစိုးရကရည်မှန်းချက်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်သုံးသော မဟာဗျူဟာများဖြင့် ဆက်သွယ် ကြောင်းပြတ်သားစွာတွေ့ရှိရမှုသည် နယ်မြေအလိုက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ဥပမာဒေသအုပ်ချုပ်ရေးမှူး များက မဟာဗျူဟာ၏သဘောထား၊ အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် ၎င်းတို့၏ကဏ္ဍနှင့်နိုင်ငံသားနှင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးရမည့် ၎င်းတို့၏တာဝန်များကို သေချာစွာ နားလည်သိရှိစေရန် အခြေခံအားဖြင့် အရေးပါသောအချက်ဖြစ်သည်။

မူရင်း: OECD(2014), Open Government Review Tunisia

တူနီးဆီးယား၏ ပွင့်လင်းအစိုးရနှင့် ပတ်သက်၍ သုံးသပ်ချက်

၃. ၁. ၁. ။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာပြည့်စုံသောဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်

အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ပြည့်စုံသောဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်သည် စီမံကိန်း၊ မူဝါဒနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များချရာတွင် မြန်မာအစိုးရ၏လမ်းပြဇယားဖြစ်သည်။ ယင်းအစီအစဉ်သည် ရေရှည်ရည်မှန်း ချက်များချမှတ်၍ အစိုးရ၏ ဦးစားပေးအစီအစဉ်အတိုင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကိုအောက်ပါ ဇယားတွင်တွေ့မြင်ရသည့်အတိုင်း ကျယ်ပြန့်သောအကြောင်းတရားများပါဝင်သည့် ကြားကာလ(၄)ခုပါရှိ သော(၅)နှစ်ကြာဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်ကြီးအဖြစ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာထားပါသည်။

အဆင့်	ခုနှစ်	ချဉ်းကပ်မှု/ရည်မှန်းချက်များ
၁။	၂၀၁၁-၂၀၁၆	ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ် လျင်မြန်စွာအောင်နိုင်ရေးနှင့် လူထုဗဟိုပြု ဖွံ့ဖြိုးမှု။
၂။	၂၀၁၆-၂၀၂၁	စီးပွားရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးဆိုင်ရာ အခြေခံများကိုအားပြည့်ခြင်း။
၃။	၂၀၂၁-၂၀၂၅	ပြည်တွင်းနှင့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ချက်တိုးတက်ခြင်း။
၄။	၂၀၂၅-၂၀၃၀	ရေရှည်ချည်းကပ်မှုအတွက် ထုတ်လုပ်ရေးအခြေခံများတိုးမြှင့်ခြင်း။

ဇယား ၃။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာကျယ်ပြန့်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၏ ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု။

အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာပြည့်စုံသောဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်သည် နယ်မြေအလိုက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ကျေးလက် တောရွာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဟူသော အဓိကကျသောအပိုင်းသုံးပိုင်းဖြင့်

ကဏ္ဍတစ်ခုစီကို သတ်မှတ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်သည် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် အစိုးရတို့၏ မျှော်မှန်းထားသော ကဏ္ဍများကိုလည်း သတ်မှတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ဤအစီအစဉ်အဆင့်(၁)ကို ဖွံ့ဖြိုးလုပ်ဆောင်ပြီးဖြစ်သော်လည်း ကျန်အဆင့် ၃ ဆင့်မှာ ဖော်ထုတ်ရန်ကျန်နေသေးသည်။

၃. ၁. ၂။ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ပုံစံ

စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တွက်ကိန်းကန့်သတ်ချက်ပုံစံသည် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်တို့ကို ဆက်စပ်ပေးသော မူဝါဒကန့်သတ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်က အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာငွေကြေးရုံပုံငွေအဖွဲ့သို့ ရေးသားသောစာတွင်ဤသို့ရေးထားသည်။ “စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ပုံစံသည် ဝင်ငွေခံနိုင်သောနိုင်ငံအခြေအနေမှ မြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်လျက် ရေရှည်စီးပွားရေးတိုးမြှင့်မှုနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့ပါးရေးတို့အတွက် အောင်မြင်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး အပြန်အလှန်အနေနှင့် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံဖြစ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို လက်ရှိဆောင်ရွက် နေဆဲတွင် နောက်ထပ်တိုးတက်မှုများကိုလည်း လွယ်ကူချောမောစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်စီစဉ်ထားသည်။”^{၁၆}

ထို့ပြင် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ပုံစံသည် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ၎င်းတို့၏ဒေသဆိုင်ရာနှင့် နယ်မြေဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရည်ညွှန်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ မြန်မာအဖွဲ့အစည်းများက ဖွံ့ဖြိုးရေးမဟာမိတ်များနှင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လမ်းညွှန်ချက်တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ပုံစံသည် အောက်ပါစာတန်းတွင် ပါဝင်သော ကဏ္ဍ(၁၀)ခုတွင် လျင်မြန်သောအောင်မြင်မှုရရှိရေးဟူသည့် ၂၀၁၂ မှ ၂၀၁၅ အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုပုံစံအတွက် အစီအစဉ်ကို စတင်ဆောင်ရွက်ပြီဖြစ်သည်။

- (၁) ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ကောက်ခံသည့်ပုံစံ
- (၂) ငွေကြေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစနစ်များ
- (၃) ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
- (၄) ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှု
- (၅) ကျန်းမာရေးနှင့်ပညာရေး
- (၆) အစားအစာဘေးကင်းမှုနှင့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှု

^{၁၆} စိန်၊ သိန်းဦး (၂၀၁၂)၊ မြန်မာ၊ စာ၏ရည်ရွယ်ချက်၊ စီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများမှတ်တမ်းနှင့် နားလည်မှုနည်းပညာမှတ်တမ်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရုံပုံငွေအဖွဲ့ရေးသောစာ။ www.imf.org/external/np/loi/2012/mmr/1228/2pdf

- (၇) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ထင်သာမြင်သာရှိမှု
- (၈) မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့်အင်တာနက်
- (၉) အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်
- (၁၀) အကျိုးရှိ၍ထိရောက်သောအုပ်ချုပ်မှု^၁

ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်နိုင်စွမ်းမည့် အဆင့်ဆီသို့ မြန်မာနိုင်ငံတိုးတက်မှုအရေးပါဆုံးသော ကဏ္ဍများမှာ (၁) ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ကောက်ခံသည့်ပုံစံ၊ (၂) ငွေကြေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစနစ်များ၊ (၃) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် (၁၀) အကျိုးရှိ၍ထိရောက်သောအုပ်ချုပ်မှု စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သောဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်ကဲ့သို့ပင် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန အမျိုးသားရေးအဆင့်အရ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ပုံစံကို ကြီးကြပ်ဖို့တာဝန်ရှိသကဲ့သို့ ဝန်ကြီးဌာနများကလည်း တပြေးညီအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ စီမံကိန်းကိုထင်ဟပ်မည့်ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် အစီအစဉ်များ တီထွင်ရေးဆွဲရန်လိုအပ်ပါသည်။

အတွက်-၃ ။ ။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအတွက် ကန့်သတ်ချက် စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအတွက် ကန့်သတ်ချက် ။ ။ “ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၏ ရေရှည်ရည်မှန်းချက်များသို့ ဦးတည်နေသည့် ၂၀၁၂-၂၀၁၅ အတွက် ဦးစားပေးမှုဝါဒများ သည် မြန်မာအစိုးရ၏ ဦးစားပေးကဏ္ဍများကို သတ်မှတ်ပြီး လူဦးရေနှင့်ပတ်သက်၍ သေချာသောရေရှည်အကျိုးရှိမှုများကို အကောင်အထည်ဖော်ရေးစဉ်းစားရာတွင် အောင်မြင်မည့်အလား အလာရှိသော အချက်များရွေးချယ်၍စတင်ကြရမည်။

အောက်ပါကောက်နုတ်ချက်များသည် ပွင့်လင်းအစိုးရနှင့်တိုက်ရိုက်သင့်လျော်နေပါသည်။

(၇) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ထင်သာမြင်သာရှိမှု

ယမန်နှစ်မှ ကနဦးအတွေ့အကြုံအရ မြန်မာအစိုးရသည် “ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအစိုးရ” ၏အရေးပါပုံကို အလေးအနက်ထားလေ့လာပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံများက ကြီးထွားမှုရော ဆင်းရဲမှုလျော့ပါးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရန်ကောင်းမွန်၍ ရေရှည်ကြားဝင်ခြင်းများ၏ အခြေခံအရေးပါမှုများကို လည်းသေချာပေါက်အားပေးရမည်။ အစိုးရကအုပ်ချုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်များဆက်တိုက်ပြုလုပ်ပြီး

^၁ နိုင်ငံ(၂၀၁၃) မြန်မာမှရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသို့ ပိုမိုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆီသို့။
www.nationmultimedia.com/business/Myanmar-to-investors-more-reform-ahead-30214894html

ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကန့်သတ်ချက်အရလည်း အစိုးရကတင်သွင်း ထားသော အနာဂတ်လုပ်ငန်းစဉ်များကို အစီအစဉ်ချမှတ်ပြီး အဓိကကဏ္ဍများဖြစ်သည့် လူထုအုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ သတင်းဝေဖန်မှုနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ လာဘ်စားခြင်းကိုထိန်းချုပ်မှု၊ ဥပဒေနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် စည်းမျဉ်းနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းတို့တွင် အနှံ့အစပ်ဆောင်ရွက်သွားရမည်။ ဤကဏ္ဍ များမှာအထူးဆောင်ရွက်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကိုနည်းဗျူဟာများပြင်ဆင်ပြီးစီးသည့်တိုင် သို့မ ဟုတ် ဥပဒေများချမှတ်ပြီးသည့်တိုင်အောင် စောင့်ပြီးမှဆောင်ရွက်ရန်လိုပါမည်။ ထို့ကြောင့်ကြားကာလတွင် နောက်ထပ်ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအကြောင်းစဉ်းစားရန်အရေးကြီးပါသည်။

၇. ၁။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာငွေကြေးစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု

ငွေကြေးစာရင်းများသည် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ဒီမိုကရေစီလုပ်ငန်းစဉ်သစ်တွင် နိုင်ငံသားများပါဝင်လာမှု အတွက် အကဲဖြတ်နိုင်သော ဆက်သွယ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံကလည်း အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ငွေကြေးစာရင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ရလဒ်များကိုထင်ရှားစွာ တိုးမြှင့်နိုင်ကြောင်းအခိုင်အမာပြဆိုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်ပြည်သူလူထု၏ ဘဝကို ပြောင်းလဲစေသည်။ ဤသို့ဖြစ်မြောက်ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံဖြစ်ရပ်တို့ကို အဓိကငွေစာရင်း အနည်းဆုံး(၈)ခုကို ပြည်သူထံချပြု၍ ဆုံးဖြတ်စေခြင်း၏ အကဲဖြတ်နိုင်သောအရေးပါမှုဖြစ်ကြောင်း ပြသရ မည်။ ယင်းကိုအကြိုငွေစာရင်းရှင်းတမ်း၊ အမှုဆောင်ငွေစာရင်းတင်သွင်းမှု၊ ထုတ်ပြန်ထားသောငွေစာရင်း၊ ပြည်သူငွေစာရင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားများအတွက် ငွေစာရင်းလမ်းညွှန်၊ တစ်နှစ်အတွင်း အစီရင်ခံစာများ၊ နှစ်လည်သုံးသပ်ချက်၊ နှစ်ဆုံးအစီရင်ခံစာနှင့် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာဟု အမည်ပေးထားသည်။ မြန်မာအစိုးရ သည် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် ပြည်သူများအလွယ်တကူသုံးသပ်စေခြင်းတို့ကို အစီရင်ခံစာခွဲများနိုင် သလောက်များများဖြင့် စဉ်းစားပြုလုပ်ရမည်။

၇. ၂။ အချို့သောစက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုအဖွဲ့များ ကိုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့်ပူးပေါင်း၍ ထပ်မံချဉ်းကပ်မှုကို ကောင်းစွာပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ်သည်။

၁၀။ အကျိုးရှိ၍ ထိရောက်သောအုပ်ချုပ်မှု

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အခြေခံချမှတ်ရန်နှင့် အောင်နိုင်မှုကိုအသုံးပြုခြင်း၊ အခွန်ကောက်ခံခြင်းနှင့် တရားဝင်ထိန်းကွပ်နိုင်သော အာဏာပိုင်များမှတစ်ဆင့် လျင်မြန်သောအောင်မြင်မှုရရှိရန်အဓိကအခန်းကဏ္ဍ တွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အစိုးရအတွက် မရှိမဖြစ်လုပ်ရမည့် တာဝန်ဖြစ်သည်။ အဆုံးရောက်လျှင်

အစိုးရသည် ၎င်း၏အမာခံလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ပြေပြစ်သွက်လက်စွာလုပ်ဆောင်ရမည့်အဓိကလုပ်ငန်းများ ပုံစံပြန်လည်ချမှတ်ရမည်။ အမှန်စင်စစ် အစိုးရစစ်ဆင်ရေး၏ထိရောက်သောပုံစံချခြင်းမှာ လျင်မြန်သော ဆောင်မြင်မှုရရှိရန်နှင့် အောင်မြင်နိုင်သောပုံစံပြန်လည်ချမှတ်ခြင်းတို့အတွက် လိုအပ်ပါသည်။ အစိုးရအနေ နှင့်အကျိုးရှိ၍ ထိရောက်စွာပုံစံပြန်ချနိုင်ရန် အနည်းဆုံးကဏ္ဍ ၄-ခုရှိပါသည်။ ပထမဆုံးအနေနှင့် အစိုးရ သည်ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ဆောင်နေသော ပတ်ဝန်းကျင်ဖန်တီးရမည်။ ထုတ်လုပ်သူအဆင့်မှ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍလုပ်ဆောင်မှုများသို့ အစိုးရကိုပြောင်းလဲရာတွင် ဖြစ်လာနိုင်သည့်အဟန့်အတားမှာ ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအမှန်တကယ်ထုတ်လုပ်ရာတွင် မြန်မာအစိုးရ၏ နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ပတ်သက်၍မဟာဗျူဟာနည်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းလည်းပါဝင်ပါသည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်များသည် နိုင်ငံ တော် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများ ပေါင်းစုလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် အချို့သောလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကပြုလုပ်ခြင်းတို့မှာ လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ သို့မှသာအစိုးရအနေနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစနစ်ကို အစီအစဉ်တကျ ထိန်းသိမ်းနိုင်ပြီး ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည့်တရားဝင်မူဝါဒများကို ချမှတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ မြန်မာအစိုးရသည် တာဝန်ပေးအပ်ထားသော ပြည်သူလူထုဆိုင်ရာကုန်ပစ္စည်း နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများဆောင်ရွက်ရာတွင် မြန်ဆန်သောတိုးတက်မှုကိုလည်း ရှာဖွေရမည်ဖြစ်သည်။ တတိယ အချက်အနေနှင့် မြန်မာအစိုးရသည် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များ ပြေပြစ်သွက်လက်စွာလုပ်ကိုင်နိုင်ရေး အတွက် သတိကြီးစွာထားရမည့်အပြင် တရားဝင်ဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း သေချာစေရမည်။ အစိုးရလုပ်ဆောင် မှုအားလုံးသည် ထင်သာမြင်သာရှိစေရမည် တာဝန်ခံမှုလည်းရှိရပါမည်။ စတုတ္ထအချက်မှာ မြန်မာအစိုးရ သည် ပြည်တွင်းအသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ အခွန်ဘဏ္ဍာနှင့်အခြားစာရင်းအင်းဆိုင်ရာအချက်များ စာရင်း ကောက်ယူမှုကို တိုးတက်စေ၍ ပြန်လည်သုံးသပ်စေပြီး ထိုအချက်အလက်များကို ပြည်သူလူထုထံမှရရှိစေ ရန်တိုးတက်သောနည်းလမ်းများသုံးရမည်။

စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်၏ရေရှည်စီမံချက်အရ အုပ်ချုပ်မှု တိုးမြှင့်ခြင်း ဟူသည့်အခန်း(၈)တွင် (၁) လူထုအုပ်ချုပ်ရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ (၂) သတင်းအချက်အလက် ဝေဖန်မှုနှင့်ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ (၃) လာဘ်စားခြင်းကို ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ (၄) ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် (၅) ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်အကြံပေးခြင်း ဟူသော ခေါင်းစဉ်ကွဲများထားရှိပြီး ယင်းအချက်များသည် စီးပွားရေးဆိုင် ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပူးပေါင်းတင်သွင်းထားသော မဟာဗျူဟာအမာခံကျော ရိုးများဖြစ်သည့်အပြင် စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ နည်းလမ်းများ၊ စည်း မျဉ်းများနှင့် လေ့ကျင့်မှုကောင်းများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ထားသော စံများအဖြစ် စဉ်းစား၍ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် မြန်မာတို့၏ နေရာချထားမှု ကိုလည်းထိရောက်စွာကူညီနိုင်မည် ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကန့်သတ်ချက် အခန်း(၉)တွင်လည်း ဖော်ပြထား ပါသည်။

၃. ၁. ၃ ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် နေပြည်တော်မှသဘောတူညီမှု

ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် နေပြည်တော်မှ သဘောတူညီချက်ကို အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ဝန်ကြီးဌာနက တင်ပြထားပြီး ပထမအကြိမ် ၂၀၁၃ ခု၊ ဇန်နဝါရီက မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဆွေးနွေးပွဲတွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းသဘောတူညီချက်သည် ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများကြိုးစားလုပ်ရာတွင် ပြည်တွင်းစီးမံခန့်ခွဲမှုအစရှိသည်တို့ကို မြှင့်တင်ရန်မြန်မာအစိုးရ၏ ကတိပေးထားခြင်းများကို တင်ပြထားသည်။ သမ္မတရုံးဝက်ဆိုဒ်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဤသဘောတူညီချက်သည် အစိုးရနှင့်ပြင်ပကုမ္ပဏီများပေါင်းစပ်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်ရလဒ်ဖြစ်သည်။ “ ဤကတိပေးခြင်းများသည် အစိုးရနှင့်ယင်း၏မဟာမိတ်များယခင်ဆွေးနွေးချက်များပေါ်မူတည်ထားပြီး ပြင်သစ်ကြေငြာစာတမ်းနှင့် Accra လုပ်ဆောင်မှုအစီအစဉ်တို့အပါအဝင် ထိရောက်သည့်ကူညီမှုများအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲဆုံဖြတ်ချက်များကိုလည်း ထင်ဟပ်နေပါသည်”^{၁၈}

ဤသဘောတူညီချက်သည် ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် ဘူဆန်မဟာမိတ်^{၁၉} တွင်လည်း ပုံဖော်ထားသော စည်းမျဉ်းများနှင့်ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတွင်ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် ရလဒ်များကို ချည်းကပ်မှု^{၂၀} များလည်ပါဝင်သည်။ ဤစာတမ်းတွင် မြန်မာအစိုးရသည် ကတိပေးခြင်းများစွာကိုကြေငြာထားသည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းနှင့်ကိုက်ညီသောကတိများအဖြစ် အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။ ဤကတိများသည် ပွင့်လင်းမှု၊ နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းမှု၊ သတင်းအချက်အလက်များသုံးသပ်မှုနှင့် ထင်သာမြင်သာသော လုပ်ငန်းစဉ်များအစရှိသည်တို့ကို အားပေးရာလည်းရောက်သည်။

အကွက် ၄။ ။ ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် နေပြည်တော်မှ သဘောတူညီချက်

ဤလုပ်ငန်းစဉ်သည် စတုတ္ထအကြိမ်ထိရောက်စွာအကူအညီပေးရန် အဆင့်မြင့်ဆွေးနွေးပွဲတွင် တပြေးညီစဉ်းစားဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပိုင်ဆိုင်မှုစည်းမျဉ်းများ၊ ရလဒ်များကိုဦးတည်မှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမဟာမိတ်များပါဝင်မှုနှင့်ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတို့သည် ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဘူဆန်မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုတွင် ပုံဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်သည် မြန်မာအစိုးရ၏ ကတိများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင်နေပါသည်။ အထူးသဖြင့် အောက်ပါအချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။

^{၁၈} မြန်မာအစိုးရ(၂၀၁၃)၊ ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် နေပြည်တော်မှ သဘောတူညီချက်။ www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/announcements/2013/01/99/id-1493

^{၁၉} <http://effectivecooperation.org/>

^{၂၀} မြန်မာအစိုးရ(၂၀၁၃)၊ ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် နေပြည်တော်မှ သဘောတူညီချက်။ www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/announcements/2013/01/99/id-1493

ဖွံ့ဖြိုးမှုဦးစားပေးလုပ်ငန်းများနှင့်အစီအစဉ်များကို အကြံပေးဆွေးနွေးသည့်အတိုင်း လေးလေးနက်နက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပါ။

- အမျိုးသားရေးအဆင့်၊ ပြည်နယ်အဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်နှင့်ဒေသတွင်းအဆင့်စသည့် အစိုးရ အဆင့်အားလုံးတွင် ပြောကြားချက်များ၊ ဗဟုသုတများဝေမျှခြင်းအတွက် စနစ်များတီထွင်ပါ။
- အမျိုးသမီး၊ လူနည်းစုများ၊ ဘေးဖယ်ခံထားရသောအုပ်စုများကို ကြီးမားသောဂရုစိုက်မှုပေးခြင်း အပါအဝင်ထိထိရောက်ရောက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အရပ်သားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပြင်းထန်စွာညှိနှိုင်းပါ။

အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာဦးစားပေးမှုများအောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်ပါ

- ထိရောက်သောပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့်အတူ ပြည်သူများကိုလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးပြီး လူ့အခွင့်အရေးများကိုလည်းသတ်မှတ်ပေးသည့် ဒီမိုကရေစီလေ့ကျင့်ရေး ယဉ်ကျေးမှုပုံစံတီထွင်ပါ။
- ဥပဒေစည်းမျဉ်းများကို ခိုင်မာအောင်ပြုလုပ်၍ တရားမျှတရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ သုံးသပ်မှုကိုမြှင့်တင်ပါ။
- မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊ ငွေကြေးရသုံးလုပ်ငန်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့တွင် အောက်ခြေလူတန်းစားအထိ ပါဝင်နိုင်ရန်အရပ်သားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဖန်တီးပေးပါ။
- လတ်တလောပဋိပက္ခများတွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာသဟဇာတဖြစ်အောင် ညှိနှိုင်းခြင်းကို မြှင့်တင်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်း၊ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုမဏ္ဍာမခြေလှမ်းများကိုအရှိန်မြှင့်ပေးပါ။

ထိရောက်သောဆုံးဖြတ်ချက်မှတ်နိုင်ပါစေ။

- အကုန်အကျခံ၍ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ၊ အမျိုးသားရေးအဖွဲ့ခွဲများ၊ ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်များကို အထူးရလဒ်သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ထုတ်ဝေပြီး ငွေစာရင်းခွင့်ပြုချက်များနှင့် လူထုမူဝါဒဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ဦးစားပေးမှုများကို ထင်ဟပ်စေပါ။

လွယ်ကူရှင်းလင်း၍ထိရောက်သော စီမံခန့်ခွဲမှုအကူစနစ်များကိုထပ်မံတီထွင်ပါ

- ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို သက်သေပြုရန်အကောင်အထည်ဖော်ရန် စည်မျဉ်းများကို ထုတ်ပြန်သုံးသပ်ပြီး ပြေပြစ်သွက်လက်အောင်လုပ်ပါ။
- စီမံကိန်းများနှင့်ငွေကြေးစာရင်းတို့ကို ထုတ်ပြန်ရာတွင် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးကူညီစီမံခန့်ခွဲမှုကို တီထွင်၍ အစိုးရနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးမဟာမိတ်တို့ ထိရောက်စွာကူညီဆောင်ရွက်မှုကို ကြီးကြပ်ရန်ကန့်သတ်ချက်တခုကိုဖန်တီးပါ။
- အမျိုးသားရေးနှင့်ဆိုင်ရာသာမက အမျိုးသားရေးအဖွဲ့ခွဲများပါ ကဏ္ဍအလိုက် အကြောင်းအရာအလိုက် အဆင့်ဆင့်တွင်ပုံမှန်အမျိုးသားရေးအရ ဦးဆောင်သောပြောကြားချက်များအတွက် စနစ်များဖန်တီးပါ။

အစိုးရအစီအစဉ်များနှင့်နိုင်ငံခြားကူညီမှုတို့တွင် ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့်ထိရောက်မှုတို့ကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်ပြည်သူလူထုအုပ်ချုပ်စီမံမှုကိုအားဖြည့်ပေးပါ။

- လွှတ်တော်၏တရားဥပဒေပြုရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်များနှင့် မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် ပြည်သူလူထုပါဝင်၍ပုံစံသစ်များပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ထောက်ပံ့ပါ။
- အစိုးရအချင်းချင်း အပြန်အလှန်ဆက်သွက်မှုနှင့်အစိုးရတစ်ခုလုံးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ပိုမိုခိုင်မာစေပြီး အာဏာပိုင်များပြောဆိုချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းလုပ်ငန်းများ တာဝန်လွှဲရာတွင် လွယ်ကူရှင်းလင်းစေပါ။
- အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်များကို ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်ရန် အစိုးရလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ခိုင်မာစေရန်နှင့်ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်ထိရောက်မှုတိုးတက်ရန် အစိုးရလုပ်ဆောင်ရာတွင် စံမှတ်ကျောက်များနှင့်ပြန်လည်ဆွေးနွေးသည့်စနစ်များ ထူထောင်ထားပါ။
- လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်ကြေငြာခြင်း အပါအဝင်ငွေကြေးစာရင်းများ အချိန်မီရန်ယုံကြည်စိတ်ချရန်အတွက်ငွေကြေးလုပ်ငန်းများ ထင်သာမြင်သာရှိမှုကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပါ။
- ယုံကြည်စိတ်ချရသော စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ပြည်တွင်းသယံဇာတများ လုံခြုံစွာထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့ထံမှရယူခြင်းတိုးတက်မှုကို တလွဲသုံးခြင်းနှင့် လာဘ်စားခြင်းကို ဆန့်ကျင်သောဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း စသည့်ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတို့ကိုလည်း ခိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်ပါ။

ဤသဘောတူညီချက်သည် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ကုလသမဂ္ဂငွေကြေးရုံးပုံငွေအဖွဲ့နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အစရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမဟာမိတ်များအပါအဝင် ရောင်းစုံပါတီကမ္ဘာ့ဏီများပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းအုပ်စုများဖွဲ့ကာ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို စတင်ကြရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအုပ်စုများကို လူထုအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ လူထုဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံမှု၊ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်များအဖွဲ့၊ သတင်းပြန်ကြားရေးနှင့် စာရင်းအင်းအရည်အသွေးဖွံ့ဖြိုးမှုအစရှိသည့်အကြောင်းအရာများပေါ် မူတည်၍ ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

၃. ၂ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ထောက်ပံ့ရေးနှင့်ပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ

မြန်မာအစိုးရသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ရှင်းလင်းသောလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာဖြင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသုံးရန် အရေးကြီးသည်ကို သိရှိကြောင်း ရှင်းလင်းစေရမည်။ သမ္မတသက်တမ်းနှစ်နှစ်နီးပါးရှိလာပြီဖြစ်သော သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသည့် အုပ်ချုပ်မှုအလေ့အကျင့်ရှိရေးနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိစွာ၊ ထိရောက်စွာ ပြည်သူလူထုကို ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် ဝန်ကြီးများနှင့်

အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၏ အရေးပါပုံကို ထပ်လောင်းပြောကြားထားသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၈ ရက် မိန့်ခွန်းတွင်ဆိုထားသည်။

“ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် တိုင်းဒေသကြီး ပြည်နယ်အစိုးရများမှာလည်း လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အလိုက်လက်တွေ့အောင်မြင်ပြီးမြောက်သည်အထိ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက် ပေးမယ့်(Delivery unit-Task force) များနှင့် အလယ်အလတ်အဆင့်မှ လုပ်ငန်းအကောင်အထည် ဖော်မည့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Working Group) များဖွဲ့စည်းပြီး မြေပြင်ကွင်းဆင်း၍ အပြန်အလှန်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးအကောင်အထည်ဖော်သွားကြဖို့ မှာကြားလိုပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းများဟာ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအသင်းအဖွဲ့များ၊ အရပ်ဖက်လူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၊ ပြည်သူ့အသံနှင့်ဆန္ဒသဘောထားရယူခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပြီး လက်တွေ့ကျကျပြည်သူလိုအပ်ချက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို လ(၃၀)အတွင်းပြည်သူများအတွက် အကျိုးရရှိခံစားနိုင်ရေးအတွက် ပြီးမြောက်အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားကြဖို့ အထူးအလေးထားမှာ ကြားလိုက်ပါတယ်။”^{၂၀}

၂၀၁၃ ၊ ဩဂုတ်လတွင် သမ္မတကြီးသည် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလမ်းညွှန် ကော်မတီကို ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ခန့်အပ်ဖွဲ့စည်း၍ သမ္မတ(၅)နှစ်သက်တမ်း^{၂၁}၏ ကျန်ရှိသောကာလအတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ကြိုးပမ်းမှုများကို လမ်းညွှန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ယူလေသည်။ အမျိုးသား လမ်းညွှန်ကော်မတီတွင် ပါဝင်သောရွေးချယ်ထားသည့် ဝန်ကြီးများကိုလည်း ဗဟိုအစိုးရနှင့်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအကြား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ နိုင်ငံရေးကဏ္ဍ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပြုပြင်ပြောင်း လဲမှုဟူ၍ ခွဲခြားထားပြီးကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ကော်မတီ၏အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးစီ တာဝန်ချထားပေးလေသည်။ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဝန်ကြီးဌာနများပေါ်တွင်သာမက သမ္မတကြီးသည် အကြံပေး ကော်မတီများ၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအကြံပေးအဖွဲ့များ၊ အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးကောင်စီ၊ မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေသနအဖွဲ့၊ မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးဌာနနှင့် Myanmar Egress အစရှိ သည့် အဖွဲ့များထံမှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ပြင်ပအကြံဉာဏ်နှင့် အထောက်အကူများ ရှာဖွေရပါသည်။

^{၂၀} စိန်၊ သိန်းဦး (၂၀၁၃) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများ၊ ဒုဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးတွင် မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း၊ ဩဂုတ် ၁၁။ ၂၀၁၃။ www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing.room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id2536
^{၂၁} Xinhua (2013) ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တာဝန်များထမ်းဆောင်ရာတွင် မြန်မာကများစွာတာဝန်ယူသည်။ <http://www.globaltimes.cn/content/1090.shtml#Undo.JWQ.J09>

အတွက် ၅။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးစီမံချက်ကို ထောက်ပံ့သည့်အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ
 သမ္မတဦးသိန်းစိန်ပါဝင်သော ဗဟိုအစိုးရသည် အကြံဉာဏ်ထောက်ခံချက်အတွက် အစိုးရပြင်ပအဖွဲ့အစည်း
 အမျိုးမျိုးကိုရော ရှုပ်ထွေးသောပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အခြားထောက်ပံ့မှုများကိုပါ အလွန်
 အမင်းအားထားနေရပါသည်။ Myanmar Egress ကဲ့သို့ အချို့အဖွဲ့အစည်းများသည် အချိန်အတော်ကြာ
 ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားပြီး အကြံပေးကောင်စီနှင့် မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေသနအဖွဲ့ကဲ့သို့ အခြားအဖွဲ့များ
 လည်းဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သည်။

အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကြံပေးကောင်စီ

၂၀၁၂ တွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ပညာရေးထာနမှ အကြီးအမှူးများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတစ်ဦးချင်းများနှင့် ဝန်ကြီးများ
 ဖွဲ့စည်းပါဝင်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကြံပေးကောင်စီသည် အမျိုးသားရေးမဟာဗျူဟာ
 များဖြင့်ပြောင်းလဲရေးတိုးတက်မှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရသည်။ အဖွဲ့ဝင်
 များသည် နည်းဗျူဟာအသစ်များ၊ အစီအစဉ်သစ်များ လုပ်ဆောင်ရာတွင် သမ္မတ၏အကြံပေးအဖွဲ့အဖြစ်
 ထမ်းဆောင်နေကြပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် အဖွဲ့ဝင် (၁၂)ဦးတွင် မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေ
 သနအဖွဲ့ အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ မစ္စတာဇော်ဦး၊ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအောင်ထွန်းသက်နှင့် အမေရိကန်
 သံအမတ်ဟောင်း ဦးသန်းဆွေတို့ပါဝင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသာလျှင် အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။

မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေသနအဖွဲ့

ပြည်တွင်း လွတ်လပ်စွာဖွဲ့စည်းထားပြီး ဘဏ္ဍာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာအကြံပေးအဖွဲ့
 ဖြစ်၍ အစိုးရနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်အလုပ်လုပ်နေပြီး စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဖွံ့ဖြိုးမှု
 တွင်လည်းပါဝင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

မြန်မာငြိမ်းချမ်းရေးဌာန

၂၀၁၂ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလှူရှင်များ ရံပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး မြန်မာငြိမ်းချမ်းရေးဌာနသည်
 မြန်မာအစိုးရနှင့် လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအကြား ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ပြုလုပ်ရန်
 တာဝန်ရှိသည်။

Myanmar Egress

၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အမြတ်အစွန်းမရှာသည့် မူဝါဒသုတေသနအဖွဲ့ဖြစ်ပြီး တိုးတက်၍အပြု
 သဘောဆောင်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ကောင်းမွန်သော ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်တည်ဆောက်
 မည်ဟုကတိပြုထားပြီး အစိုးရနှင့် အခြားစိတ်ဝင်စားသည့် အဖွဲ့များနှင့်အတူ ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်နေပါသည်။
 အစိုးရကလည်း လူ့အခွင့်အရေး (မြန်မာအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့)နှင့် ပြန်ကြားရေး
 (မြန်မာသတင်းထုတ်ပြန်ရေးကောင်စီ)တို့နှင့် အကြောင်းအရာအလိုက်အဖွဲ့များဖွဲ့၍ ဆောင်ရွက်နေကြောင်း
 ကိုအခန်း(၄)တွင် တွေ့ရှိရပါမည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းရေး အဖွဲ့နှင့်အခြားအဖွဲ့များက မြန်မာအစိုးရကို စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားရေး ပဏာမခြေလှမ်းများပြုလုပ်၍ တောင့်တင်းခိုင်ခံ့သောအဖွဲ့များ ဖွဲ့ရာတွင် ကူညီထောက်ပံ့နေပါသည်။

အကွက် ၆။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ထောက်ပံ့သောအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလှူရှင်များနှင့်အပြန်အလှန် ကိုယ်စားလှယ်များ လတ်တလောပဏာမဆောင်ရွက်ချက်များ

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့သည် မြန်မာနှင့်ပူးပေါင်းနေသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ပြီး သတင်းနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံတိုးတက်ရန် ရှေ့နေချုပ်ရုံးနှင့်တွဲ၍ အလုပ်လုပ်နေသည်မှာလည်း ကြာပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့သည် ရေပိုင်နက်၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေး တို့နှင့်ပတ်သက်သော စီမံချက်အမျိုးမျိုးတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့ တို့သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် “ကောင်းမွန်သောပြည်တွင်း အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပြည်သူ့ဗဟိုပြုဝန်ဆောင်မှု” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ၂ ရက်ကြာ အမျိုးသားအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ (၁) အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ အတွေ့အကြုံဝေမျှရန်၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အဆင့်အမျိုးမျိုးအုပ်ချုပ်မှု တွင်ပြည်တွင်းဖွံ့ဖြိုးမှုတို့တွင် ထိရောက်သောလုပ်ဆောင်မှုများကို ပြည်ထောင်စု၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်ဆင့်တွင် အဓိကလုပ်ငန်းရှင်များ၏နားလည်မှုကို လေးနက်စေရန်နှင့် မြန်မာတွင်အမျိုးသားရေး အဖွဲ့ခွဲ အစိုးရများ၏လုပ်ဆောင်မှုနှင့် အနာဂါတ်အခန်းကဏ္ဍများအကြောင်းပြောကြားရာတွင် ထည့်သွင်း ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်သူများမှာ ပြည်ထောင်စုပါလီမန်မှ ကုမ္ပဏီများ၊ သမ္မတရုံး၊ အစိုးရဝန်ကြီး ဌာနများ၊ ပညာရေး၊ အရပ်သားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမဟာမိတ်များဖြစ်သည်။ ဤ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် ပတ်သက်သောသတင်းအချက်အလက်များကို UNDP ဝက်ဆိုက် ([http://www.mm.undp.org/Local Governance WS. html](http://www.mm.undp.org/Local Governance WS.html)) တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ ရှေ့နေချုပ်ရုံးသည်လည်းပဲ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာစနစ်များဖွံ့ဖြိုးရန် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မှ ထောက်ပံ့မှုများရရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကလည်း မြန်မာအစိုးရနှင့်ပြန်လည်ညှိနှိုင်းခဲ့ပြီး အမျိုးမျိုးသော လုပ်ငန်းစဉ်များချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ လတ်တလော PEFA သုံးသပ်မှုနှင့်မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းတွင် ခေတ်မီ၍စွမ်းအားမြင့် လျှပ်စစ် ဓါတ်အား စီမံချက် လုပ်ဆောင်ရေး၌ ထောက်ပံ့ရန်အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၁၄၀ ပေးမည့်သဘောတူညီ ချက်တို့ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်သည် မြန်မာပြည်ကိုဦးစားပေးကဏ္ဍများ ဖြစ်သည့်လူထုဘဏ္ဍာရေးစီမံမှု၊ ဆက်သွယ် ရေးနှင့် ပညာရေးတို့တွင်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ကူညီထောက်ပံ့သွားရန် စီစဉ်ထားပါသည်။ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၃)

အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် ကလည်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၅ သန်းတန်စီမံချက်ဖြင့် တိုင်းပြည်၏ခေတ်မီ အုပ်ချုပ်ရေးနမူနာအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရာတွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နေပါသည်။ အာရှ ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်အဆိုအရ အစိုးရရင်ဆိုင်နေရသည့် အဓိကအချက်များအနက် တစ်ချက်မှာ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ် ရေးနည်းပညာစနစ်ကို ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများခိုင်မာစေရန် စတင်မိတ်ဆက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း ဤစနစ်များ ကိုသုံးသပ်သုံးဆွဲရာတွင် စနစ်တကျပုံစံချဉ်းကပ်မှုနှင့် ဆီလျော်မှုမရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ (Basu, ၂၀၁၃) ဤလုပ်ငန်းစဉ်မှာ မြန်မာပြည်ကိုစနစ်တကျဖွံ့ဖြိုးစေပြီး ခေတ်မီအစိုးရဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ် ထားပါသည်။

ကျယ်ပြန့်သော အမျိုးသားရေးနည်းဗျူဟာများ တီထွင်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းများမှာ နေရာတကျ မလုံလောက်သေးပါ။ အစီအစဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် တရားဥပဒေပြုရေး လျှင်မြန်စွာ ပြုလုပ်လျင်တောင်မှ မြန်မာကယေဘုယျအားဖြင့် နောက်ကျနေပြီဖြစ်သောကြောင့် တာဝန်ယူထားသောအဖွဲ့အစည်းများက ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချိန်ယူရမည်။ အကြောင်းမှာ အဖွဲ့အစည်းများ အနေနှင့် မူဝါဒချမှတ် ရေးလုပ်ငန်းစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ အနှောက်အယှက်များဖြင့် ရင်ဆိုင်ရအုံးမည် ဖြစ်သည်။

၃. ၃။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို စိန်ခေါ်မှုများ။

၃. ၃. ၁။ *အဖွဲ့အစည်းများရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်အဟန့်အတားများ*

အစိုးရ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်မှာ ယခင်အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုအမွေကို ထင်ဟပ်စေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အပေါ်မှအောက်သို့ ဆောင်ရွက်ရသည့်လုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်သည်။ မူဝါဒ များအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အခြေခံဆက်သွယ်ချက်များဖြစ်သည့် အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများသည် မူဝါဒ ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အခြေခံဆက်သွယ်ချက်ဖြစ်၍ ထိရောက်လျင်မြန် လွတ်လပ်စွာ အလုပ် လုပ်နိုင်စွမ်းကို ကြန့်ကြာစေမည့် အမျိုးမျိုးသောအဟန့်အတားများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

- မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများတွင် မရေရာသောခေတ်မီသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိနေခြင်း။
- လူထုအရာရှိများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုမြှင့်တင်ရန် ယေဘုယျအားဖြင့် လိုအပ်ခြင်း။
- အဖွဲ့အစည်းများကို ရှည်လျားသော အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များက ဟန့်တားခြင်း။
- စီမံအုပ်ချုပ်သူများတွင် ဆောင်ရွက်ရန်လုံလောက်သော အာဏာမရှိခြင်း။
- အဖွဲ့အစည်းများတွင် မလုံလောက်သော သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အခြေခံအဆောက်အုံ သာရှိပြီး ပြည်သူ့အရာရှိများတွင် ရရှိနိုင်သောနည်းပညာကိရိယာများ အသုံးချရန်နည်းပညာဗဟုသုတ မရှိခြင်း။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း၏ လတ်တလော မြန်မာပြည်ကို ရှုထောင့်စုံမှ သုံးသပ်ချက်သည် မြန်မာပြည်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အထူးအရေးပါသော ကန့်သတ်ချက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရင်းလုံလောက်သောအဖွဲ့အစည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် အဖွဲ့အစည်းပုံစံဆောင်ရွက်သူများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူထုနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍလှုပ်ရှားမှုများ^{၂၉} ကို ထိန်းချုပ်မည့်တရားဝင်အကန့်အသတ်များ ပါဝင်ပါသည်။ မြန်မာအစိုးရသည် ယင်းအဖွဲ့အစည်း နှင့်လုပ်အားများတွင် လုပ်နိုင်စွမ်း၊ နည်းပညာနှင့်ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်၊ မူဝါဒများနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် ဆီလျော်သော အစီအစဉ်များတိုးတက်ရန် နိုင်ငံရေးလမ်းညွှန်မှု အစရှိသည်တို့ ရှိမည် ဆိုလျှင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်မည်ဖြစ်သည်။

၃. ၃. ၂။ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ အမွေဆက်ခံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အဟန့်အတားများ။

သမ္မတ၊ ၎င်း၏အကြံပေးအရာရှိများနှင့် ရွေးချယ်ထားသော အစိုးရအရာရှိအချို့တို့သည် အရပ်သား ဝန်ထမ်းများ၊ တရားရေးဝန်ထမ်းများ၊ ဝန်ကြီးများနှင့်ရွေးကောက်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်များ၏ စိတ်နေ သဘောထားများ ပြောင်းလဲပေးမည့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ကို ပြုလုပ်ရမည်။ မြန်မာ့ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက “သမ္မတကပြောင်းလဲမှုကိုအလိုရှိပေမဲ့ အခြားသူများက မလိုချင်ကြပါ။ သူတို့က အခြား နည်းလမ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်လိုသည်”^{၂၉} ဟု ရှင်းပြထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ပြဿနာများ ထပ်မံတားဆီးရန်အဓိက အရာရှိများက ပြုပြင်ပြောင်း လဲရေး ရည်ရွယ်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုသည်။ ဩဂုတ် ၉ ရက်နေ့က ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများ၊ ဒု-ဝန်ကြီးများကို ပြောသောမိန့်ခွန်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း သမ္မတက မြွက်ကြားပါသည်။

“ခင်ဗျားတို့ ဝန်ကြီးဌာနတွေကို ပိုမိုထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဖို့ လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင် ရန်စိတ်သဘောထားပြောင်းဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ သို့မှသာ ပြည်သူ့ကို အကောင်းဆုံးအလုပ် အကြွေးပြုမည့် ကောင်းမွန်တဲ့ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်လာနိုင်မှာပါ။”

ထိုမိန့်ခွန်းတွင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်နှင့် မူဝါဒများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တာဝန်ခွဲခြား၊ ယာယီအဖွဲ့ဖွဲ့ခြင်းနှင့် လုပ်သားအုပ်စုများဖွဲ့ဖို့လိုကြောင်း အလေးအနက်ပြောကြားသွားပြီး ဤသို့ပြုလုပ်မှသာ “ပြည်သူ့အသံနှင့် ပြည်သူ့ဆန္ဒကို နားထောင်ရင်း ပြည်တွင်းပြည်ပပညာရှင်များ၊

^{၂၉} စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း(၂၀၁၃) မြန်မာပြည်အားရှုထောင့်အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးသပ် ခြင်းအတွဲ ၁၊ အစဉ်အစဉ်။ OECD ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းလမ်းများ၊ OECD ထုတ်ဝေရေး။ <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202085-en>
^{၂၉} Crispin, Shawn W. (၂၀၁၃)။ “လွတ်လပ်စွာပုံနှိပ်ရေးတွင် မြန်မာ၏ယိမ်းယိုင်မှုများ ပြန်ရုပ်သိမ်းမှုများ၊ သတင်းထောက် များအား ကာကွယ်သောကော်မတီ၏ အထူးအစီရင်ခံစာ” နယူယောက်

ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့များ၊ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ နီးကပ်စွာပူးပေါင်း၍ ပြည်သူလူထုအတွက် ကောင်းကျိုး ရလာဒ်များ ရရှိလာမည်”^{၂၅} ဟုလည်း ပြောကြားပါသည်။ အချို့သော စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာ ရှိမှုအဖွဲ့များ ခေတ်မီအစိုးရအဖွဲ့များနှင့် လာဘ်စားခြင်းကိုဆန့်ကျင်သောအဖွဲ့များ အစရှိသည့် ပွင့်လင်း အစိုးရအဖွဲ့အစည်း အများစုသည် သမ္မတကဦးစားပေးပြုလုပ်ရန် ညွှန်ကြားထားသောအဖွဲ့များပင် ဖြစ်ပါ သည်။ ချမှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်ကြီးမားသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ရည်ရွယ်ချက်များအောင်မြင်ရန် သမ္မတကြီးသည် အကြံပေးကော်မတီ၊ မြန်မာ့ဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေ သနအဖွဲ့နှင့် အချို့သောစက်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုအဖွဲ့ လုပ်ငန်းကော်မတီအစရှိသည့် အဓိကအုပ်စုတို့နှင့် နီးကပ်စွာအားထားလုပ်ဆောင် ပြီးမြန်မာတွင်အုပ်ချုပ်မှုပုံစံသစ်ကို အမှန်တကယ်အသုံးပြုနေကြောင်း မြင်သာစေပါသည်။

၃. ၃. ၃။ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု

အမျိုးသားရေးမဟာဗျူဟာများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အစိုးရ၏လုပ်နိုင်စွမ်းကို မြန်မာ ဗဟိုဦးစီးစနစ်ကွဲထွက်ရန် စိန်ခေါ်လျက်ရှိသည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် ပြည်တွင်း ကိစ္စများဖြေရှင်းရန် ဒေသများတွင် လွှမ်းမိုးနေသေးသော်လည်း နေရာအတော်များများတွင် လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် အရင်းအမြစ် ကန့်သတ်ချက်များနှင့်^{၂၆} ရင်ဆိုင်နေရဆဲဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် (ကချင်၊ ကရင်)အစရှိသည့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများကလည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှ ခွဲထုတ်ရေးတို့ကို တောင်းဆိုနေကြပြီး ယင်းအုပ်စုများက အစိုးရကိုလုံလောက်စွာ ကိုယ်စားပြုမပေးပါ။ တိုင်းဒေသကြီး အချို့ နှင့်ပြည်နယ်များတွင် ဤသို့ပြည်တွင်းပဋိပက္ခဖြစ်နေသဖြင့် လက်ရှိအစိုးရသည် စစ်မှန်သော အမျိုးသားရေး အဆင့်တွင် မဟာဗျူဟာများ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ခက်ခဲနေသေးသည်။

၃. ၄။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုမည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ။

မြန်မာပြည် အမျိုးသားညီလာခံဖြင့် အတည်ပြုထားသော ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြင့် လက်ရှိအုပ်ချုပ်နေရသည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အပါအဝင် အမျိုးမျိုးသောအတိုက်အခံအဖွဲ့များက ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ပူရကြောင်းပြောကြားကြသည်။ နိုင်ငံသားများအခွင့်အရေးကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန် မရေရာသည့်အကြောင်းများနှင့် နိုင်ငံခြားသားနှင့် လက်ထပ်သူသည် သမ္မတမဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောထား သဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား သမ္မတမဖြစ်ရန်ထိရောက်စွာ တားသလိုဖြစ်နေကြောင်း ဖော်ပြကြ သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေနှင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် (ပါလီမန်)

^{၂၅} စိန်၊ သိန်းဦး(၂၀၁၃) သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ခေါင်းဆောင်ဝန်ကြီးများ နှင့်ဒု-ဝန်ကြီးများနှင့်ပြုလုပ်သောအစည်းအဝေးတွင် မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။ ဩဂုတ် ၁၁၊ ၂၀၁၃၊ www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536
^{၂၆} ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အခန်း(၄)တွင် အသေးစိတ်လေ့လာပြထား သည်။

သည် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်လည်သုံးသပ်ရန် ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီဖွဲ့၍ ၂၀၁၃ ဒီဇင်ဘာတွင် ပါလီမန်သို့အစီရင်ခံစာ^{၂၇} တင်သွင်းစေခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ချက်ထုတ်ပြန်ခြင်း သို့မဟုတ် မူကြမ်းပြန်ရေးမည်ကို ထောက်ခံသလိုမထောက်ခံသလို ဖြစ်နေသည်။ အချို့ ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်များက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို သဘောမတူကြောင်း ပြောကြားကြသည်။ ရှမ်းအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှုပါတီမှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကလည်း ကော်မတီတွင်ပါတီတစ်ခုစီမှ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးစီနှင့် လွှတ်တော်^{၂၈} အပြင်ဖက်မှ ကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်မည်ဆိုလျှင် နှစ်သက်ကြောင်းပြောကြားသွားသည်။

၃. ၄. ၁။ ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီ

ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီကို ၂၀၁၃ ခု စက်တင်ဘာတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခု အောက်တိုဘာတွင် လုပ်ငန်းများစတင်ခဲ့သည်။ အတိုက်အခံပါတီများ အပါအဝင်နိုင်ငံရေးပါတီ ၁၈ ခု မှ ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၁၀ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကော်မတီတွင် ပါဝင်သူများကို အသေးစိတ်တွက်ကြည့်ပါက ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီမှ ၄၇%၊ စစ်ကိုယ်စားလှယ်များ ၂၃% နှင့် အတိုက်အခံပါတီမှ ၃၀% တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကော်မတီ^{၂၉} တွင် ပါဝင်သည့်အမျိုး သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ကိုယ်စားလှယ်ထဲတွင် မပါဝင်ပါ။

ပါတီ	ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီ၏အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်
ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ	အဖွဲ့ဝင် ၅၂ ဦး (၄၇%)
စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကိုယ်စားလှယ်	အဖွဲ့ဝင် ၂၅ ဦး (၂၃%)
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်	အဖွဲ့ဝင် ၇ ဦး (၆%)
ရှမ်းအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ	အဖွဲ့ဝင် ၄ ဦး (၄%)
အခြားအတိုက်အခံပါတီများ	အဖွဲ့ဝင် ၂၁ ဦး (၂၀%)

ဇယား ၄။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာပူးတွဲ သုံးသပ်ရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ

^{၂၇} မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး(၂၀၁၃)၊ ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီ မြန်မာပြည်ရန်ကုန်တွင် အောက်တိုဘာတွင် အလုပ်စတင်သည်။

^{၂၈} ဝင်းကိုကိုလတ်(၂၀၁၃) “ယခုလတွင်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာသုံးသပ်ရေးကော်မတီဖွဲ့ရန်လွှတ်တော်” မြန်မာတိုင်း။ www.mmmtimes.com/index.php/national-news/7514-hluttaw-to-form.constitutional-review-committee-this-month.html

^{၂၉} ဝင်းကိုကိုလတ်(၂၀၁၃) “ယခုလတွင်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာသုံးသပ်ရေးကော်မတီဖွဲ့ရန်လွှတ်တော်” မြန်မာတိုင်း။ www.mmmtimes.com/index.php/national-news/7514-hluttaw-to-form.constitutional-review-committee-this-month.html

ပူးတွဲသုံးသပ်ရေးကော်မတီ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ

- (၁) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့မှု၊ တည်ငြိမ်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုအာမခံသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအဖြစ် တည်ဆောက်ရန်။
- (၂) တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများကြားအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းခြင်းများပြုလုပ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်တံ့ အောင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့်
- (၃) နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူလူထုကလိုလားသော ဒီမိုကရေစီပြောင်းလဲရေးကဏ္ဍကို ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဤကော်မတီကို ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ ကဏ္ဍတစ်ခုချင်းစီကို သုံးသပ်ရန် အထူးဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ နောက်ခံသမိုင်း၊ လက်ရှိလူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဖြစ်ရပ်မှန်များ၊ ပြည်သူလူထု၏ နိုင်ငံရေးအသိကြွယ်ဝမှု၊ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဥပဒေပြုခြင်းနှင့်အညီ ငြိမ်းအေးချမ်းခြင်းအစရှိသည်တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းနှင့် တွေ့ရှိချက်များကို ပါလီမန်သို့^{၁၀} အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခြင်းတို့ကို ဤကော်မတီက ဆောင်ရွက်ရမည်။ ၎င်း၏လုပ်ပိုင်ခွင့် (ကြော်ငြာစာအမှတ်-၅၉/၂၀၁၃)အရ ဤကော်မတီသည် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားအားလုံးကို ဒီမိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးစေရန်နှင့် သင့်လျော်သော တရားစီရင်ရေးစနစ်^{၁၁} အသုံးပြုရန်အလေးထားလုပ်ဆောင်သည်။

၃. ၅။ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းကို စောင့်ကြပ်ရန်ယန္တရားသစ်များ

လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများကို ကြီးမာသောတာဝန်ခံမှုလိုအပ်ချက်အရ ၂၀၁၃ အစောပိုင်းတွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန်သည် အရပ်သားဝန်ထမ်းများ ပါဝင်မှုသုံးသပ်ရေးဆောင်ရွက်ဖို့ စနစ်တစ်ခုပြဋ္ဌာန်းရန် လူမှုဝန်ထမ်းသုံးသပ်ရေး အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို ဖွဲ့ပေးခဲ့သည်။ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် သုံးသပ်ရေးလုပ်ငန်းများကိုကူညီရန် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအဖြေများ သို့မဟုတ် ဆော့ဝဲများကို ကော်မတီကရှာဖွေနေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသွားသည်။ သုံးသပ်ရေးဖွဲ့စည်းပုံအသေးစိတ်ကိုတော့ မသိရသေးပဲ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရများက သုံးသပ်မှုလုပ်ငန်း^{၁၂} များကို

^{၁၀} မြန်မာအစိုးရ(၂၀၁၃)။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရေးပူးတွဲကော်မတီ၏ ရည်ညွှန်းချက်၊ ကာလ၊ တာဝန်၊ အာဏာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ ကြော်ငြာစာအမှတ်-၅၉/၂၀၁၃၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ မြန်မာ။

^{၁၁} မြန်မာအစိုးရ(၂၀၁၃)။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရေးပူးတွဲကော်မတီ၏ ရည်ညွှန်းချက်၊ ကာလ၊ တာဝန်၊ အာဏာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ ကြော်ငြာစာအမှတ်-၅၉/၂၀၁၃၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ မြန်မာ။

^{၁၂} စိန်၊ သိန်းဦး (၂၀၁၃)။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများနှင့် ဒုဝန်ကြီးများနှင့်အစည်းအဝေးတွင်ပြောကြားသော သမ္မတဦးသိန်းစိန်မိန့်ခွန်း၊ ဩဂုတ် ၁၁၊ ၂၀၁၃၊ www.president-office-gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536

ထင်သာမြင်သာရှိစွာ ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် နည်းပညာဗဟုသုတများ ရှိမရှိမှာလည်း မသေချာ သေးပါ။ ဤကော်မတီက အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တွန်းအားပေးသည့် ကော်မတီကိုလည်း ကြီးကြပ်သုံးသပ်ရန် တာဝန်ရှိသကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို လမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်မရောက် သေချာ စေရန်လည်း တာဝန်ရှိပါသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် ၉ ရက်နေ့ မိန့်ခွန်းတွင် သမ္မတကြီးက အရပ်သားဝန်ထမ်းများပါဝင်မှု သုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာများကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးထိရောက်စေရန်နှင့် ဝန်ထမ်းရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်းများကို ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ဝန်ကြီးဌာနများသို့ တင်သွင်းသင့်ကြောင်း ပြောကြားသွားသည်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတိုးတက်မှုကို ကြီးကြပ်ရာတွင် ရည်ရွယ်ချက် ၂ ခုရှိသည်။

- တဖက်တွင် နည်းဗျူဟာအတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အဆင့်တဆင့်စီတွင် အထူးရလဒ်များရရှိစေ ကြောင်းအတည်ပြုရန်အလို့ငှာ၊ နည်းဗျူဟာများစတင် သတ်မှတ်ကတည်းက အစိုးရကို လမ်းကြောင်း ပြောင်းခွင့်ပေးထားပြီး ဆိုလိုသည်မှာ ကောင်းစွာအလုပ်မလုပ်နိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် လိုချင်သောရလဒ်မရ ရှိခြင်း သို့မဟုတ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် လိုအပ်လျှင်အချိန်ကာလ ပြန်လည်ညှိနှိုင်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

- အခြားတဖက်တွင် ဤနယ်ပယ်တွင်အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို ဥပဒေရေးဆွဲသူများ၊ နိုင်ငံသား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံသားများထံပြသခြင်းဖြင့် ရရှိထားသောရလဒ်များကို အခြေခံ၍ နည်းဗျူဟာ အဆင့်ဆင့်လုပ်ဆောင်မှုတိုးတက်ရေးအတွက် အကြံဉာဏ်များတောင်းခံနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းသည် သုံးသပ်ရေးစနစ် တစ်ခုထူထောင်ရန် ကန့်သတ်ချက်တခုကို အောက်ပါအဆင့်များဖြင့် ချဲ့ပြထားပါသည်။

အဆင့် ၁။ မူဝါဒဦးစားပေးမှုများကို ထူထောင်ပါ။

အသုံးဝင်သော သတင်းရရှိရေးဆက်သွယ်ရန် ဆောင်ရွက်မှုအညွှန်းကိန်းများအတွက် မူဝါဒတခုကို ဆီလျော် စွာချမှတ်အခြေတည်ရမည်။ တချိန်တည်းမှာပင် မူဝါဒခြေလှမ်းအစတွင် မူကွဲတခုစီအတွက် အညွှန်းကိန်း များသတ်မှတ်ရန်မသင့်တော်ပါ။ ထို့ကြောင့် မူဝါဒများ (သို့မဟုတ် မူဝါဒခြေလှမ်းများ)ကို အစိုးရ၏ နည်းဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း လိုက်နာမှု (ဥပမာ- ပွင့်လင်းအစိုးရ)ကို သေချာစေရန်အရေးကြီးကြောင်း နှင့်ပတ်သက်၍ အဆင့်သတ်မှတ်ရမည်။ အစိုးရက ပွင့်လင်းပြီးထင်သာမြင်သာရှိသော အစိုးရအဖြစ် ရေရှည်ထူထောင်ချင်ကြောင်း နည်းဗျူဟာညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လုပ်ဆောင်မည်ဟူ၍ မူဝါဒဦးစားပေးလုပ်ငန်းကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားပြီးဆောင်ရွက်ပြသနိုင်ရမည်။

အဆင့် ၂။ လိုချင်သောရည်မှန်းချက်ကို သတ်မှတ်ပါ။

ရည်မှန်းချက်တစ်ခုသည် မူဝါဒဦးစားပေးမှုပေါ်မူတည်၍ လိုချင်သောရလဒ်၏ အဆင့်ကိုသတ်မှတ်သော ခိုင်မာသည့်ရည်မှန်းချက်ကို ဖော်ပြသည်။ ရည်မှန်းချက်များသည် ရလဒ်ရည်ညွှန်းချက်များနှင့် တိုက်ရိုက်မရှိ မဖြစ်ဆက်စပ်နေပြီး ဤရလဒ်အဆင့်သည် ရှာဖွေပြီးသားဖြစ်သော ယေဘုယျအချက်နှင့် ရလဒ်ပေါ် မူတည်၍ သတ်မှတ်ချက် အမျိုးမျိုးပေါ်တွင် အခြေခံနိုင်သည်။

အဆင့် ၃။ အဓိကလှုပ်ရှားမှုများ သတ်မှတ်ပါ။

လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုသည် ရည်မှန်းချက်ကိုရောက်စေခြင်းဖြင့် ရလဒ်ရရှိမှုကို ရှင်းလင်းစွာထောက်ပံ့ပေးသည့် စီမံ ချက်လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားမှုအားလုံးကို ရည်မှန်းချက်များနှင့် စနစ်တကျလုပ်ဆောင်ကြပြီး ဖွဲ့စည်းသည်၊ အကောင်အထည်ဖော်သည်၊ တည်ဆောက်သည်အစရှိသည့် ကြိယာများနှင့်သုံး၍ဖော်ပြပြီး လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုဟု ရှင်းလင်းစွာပုံဖော်နိုင်သကဲ့သို့ အားပေးသည်၊ တိုးတက်သည်ဟုလည်း အနည်းငယ် သုံးနိုင်သည်။

အဆင့် ၄။ စစ်ဆင်ရေးရလဒ်များ (အကျိုးဆက်များ)အတွက် စံညွှန်းများသတ်မှတ်ပါ။

စစ်ဆင်ရေးရလဒ်အတွက် စံညွှန်းတစ်ခုမှာ စံတင်ထားသောတိုးတက်မှုဖြစ်ပြီး လှုပ်ရှားမှုကိုလည်း ဆက်လုပ် မည်။ ထို့ကြောင့် စံညွှန်းနှင့်လှုပ်ရှားမှုနှစ်ခုတို့မှာ နီးကပ်စွာဆက်စပ်နေပါသည်။ ပုံစံတကျစစ်ဆင်ရေးရလဒ် စံညွှန်းတစ်ခုကို လွယ်ကူစွာတိုင်းတာနိုင်ပါသည်။ အရေအတွက်အရလည်း ပြောနိုင်မည်။ (ဥပမာ- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ယူနစ် သို့မဟုတ် ငွေကြေးဆိုင်ရာယူနစ်ဖြင့် တိုင်းတာခြင်း) ကိုယ့်ကိုယ်ကိုမေးသင့်သော အဓိကမေးခွန်းတစ် ခုမှာ စစ်ဆင်ရေးရလဒ်စံညွှန်းကို သတ်မှတ်စဉ်တွင် တိုင်းတာ၍ရသောလှုပ်ရှားမှုက ဘာကိုထုတ်ပေးမှာလဲဟူ၍ ပင်ဖြစ်သည်။

အဆင့် ၅။ စံညွှန်းများကရည်မှန်းချက်များကို ရောက်လာသည့်ရလဒ်ကို သတ်မှတ်ပါ။

ဤစံညွှန်းသည် ရည်မှန်းချက်နှင့်ဆက်စပ်ပြီးရရှိသည့် ပါဝင်မှုလုပ်ဆောင်ချက်တွင် လှုပ်ရှားမှုရလဒ်ကို တိုင်းတာ ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့သည် ရည်မှန်းချက်များနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။

အဆင့် ၆။ ရှာဖွေပြီးသားအကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် နည်းဗျူဟာဆိုင်ရာရလဒ် စံညွှန်းများ (အကျိုးဆက်များ) ကို သတ်မှတ်ပါ။

အကျိုးသက်ရောက်မှု၏ သို့မဟုတ် နည်းဗျူဟာရလဒ်၏ စံညွှန်းတစ်ခုသည် ပိုမိုရှည်လျားသော မျက်စိ

တဆုံးမြင်ကွင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး မူဝါဒဦးစားပေးခြင်းနှင့် နောက်ဆုံးတွင်နည်းဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်တွင် အစိုးရ ပါဝင်မှုတို့ ပေါ်မူတည်၍ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု သို့မဟုတ် လှုပ်ရှားမှုများ၏အကျိုးဆက်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင် ပါမည်။ နည်းဗျူဟာရလဒ် စံညွှန်းများသည် အထူးသဖြင့် ထူထောင်ရန်ခက်ခဲသည်။ အကြောင်းမှာ လှုပ်ရှား မှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် နည်းဗျူဟာရလဒ်ရရှိမှုအကြား ကြောင်းကျိုးပြရန်အဆက်မှာ အမြဲတမ်း မထင်ရှားနိုင်ပေ။ ဥပမာ၊ ဘူတာ ၅ ခုကို ဆက်သွယ်သော မြေအောက်ရထားလိုင်းနှင့် (မူဝါဒဦးစားပေး)နှင့် ၁၀ ကီလိုမီတာရှည် သော ရထားလမ်းကြောင်း (ရလဒ်စံညွှန်းများ) တည်ဆောက်ခြင်းသည် လမ်းပေါ်တွင် ယာဉ်အနည်းငယ်ကို ဦးတည်စေပြီး (ရည်မှန်းချက်အရစံညွှန်း) ဓါတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုဖြင့်တက်စေခြင်းကို လျော့ချခြင်း (အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေး၊ ရေရှည်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် နည်းဗျူဟာရည်မှန်းချက် ကိုရောက်စေသော နည်းဗျူဟာရလဒ်စံညွှန်း)စသည်တို့ကို ထင်ထင်ရှားရှား မည်မျှအတိုင်းတာထိ သက်သေ ပြနိုင်မည်နည်း။ ဤအခက်အခဲသည် စံညွှန်းကိုလွှမ်းမိုးသော အချို့အချက်များက အစိုးရမှရုန်းမထွက်နိုင် ခြင်းနှင့် ယင်းထိန်းချုပ် မှုအောက်တွင်သာရှိကြောင်း ထောက်ပြနေပါသည်။

ဤဖြစ်ရပ်များတွင် အစိုးရနည်းဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်တွင် မူဝါဒဦးစားပေးအချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု၏ လိုချင်သောရလဒ်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်တွင် စံညွှန်းများရရန်ပြုလုပ်ခြင်းမှာ တခါတရံပိုမို ယုတ္တိရှိလေသည်။ ဤချဉ်းကပ်မှုမျိုးသည် ဆောင်ရွက်သူအများအပြားနှင့် ၎င်း၏အဖွဲ့အစည်းများသည် မသိမသာကွဲပြားနေ သောပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာသည့် စနစ်တီထွင်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် နည်း ဗျူဟာမူဝါဒများအတိုင်းအနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပါဝင်ကြသည်။ ထိုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရေးစနစ်သည် အစိုးရ တွင်အနည်းငယ်သာရှိသော သို့မဟုတ် လုံးဝမရှိသောလွှမ်းမိုးမှုအပေါ်တွင် အရည်အချင်းရှိသော အချက် များကောက်ယူ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် နည်းဗျူဟာရည်မှန်းချက်အတိုင်း ပြုလုပ်မှုကို သွယ်ဝိုက်စွာလွှမ်းမိုးနေသည့် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များပေါ်၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ကြီးမားစွာအထောက်အကူ ပြုနေသည်။ သို့သော်ယင်းမူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များသည် အဆုံးတွင်အစိုးရကြားဝင်စွက်သည့် တယောက်မကျန် အားလုံးတက်ရသည့် ညီလာခံကို အားပေးထောက်ခံရာလည်းရောက်သည်။

အဆင့် ၇။ ရယူထားသော အရည်အချင်းရှိသည့် သုတေသနနည်းလမ်းများ သတ်မှတ်ပါ။

မူဝါဒဦးစားပေးထောက်ပံ့မှုဖြင့် လှုပ်ရှားမှုများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော ချဉ်းကပ်မှုများရှိလေသည်။ စစ်ဆင်ရေးရလဒ်၏ စံညွှန်းများ၊ ရည်မှန်းချက်ပြည့်မီသော စံညွှန်းများနှင့်အကျိုး သက်ရောက်မှုများအပေါ် နည်းဗျူဟာရလဒ်များ၏ စံညွှန်းများသည်လည်း အစိုးရနည်းဗျူဟာဆိုင်ရာမူဝါဒ များကို ဆောင်ရွက်မှုတွင်စိန်ခေါ်မှုများ သို့မဟုတ် ကွာဟချက်များကိုဖော်ပြနေသည်။ စီမံကိန်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မူဝါဒကိုယ်၌တွင်ပင် ကွာဟချက်များဖြည့်ဆည်းရန်အလို့ငှာ မည်သည့်အပိုင်းအလုပ်ကောင်းစွာ မလုပ်သနည်း

ဆိုသည်ကို စမ်းသပ်ရန်အစိုးရကို နီးကပ်စွာကြည့်ရန် ယေဘုယျအားဖြင့် အားပေးနေသည်။ အရည်အချင်း ရှိသောသုတေသနကလည်း မူဝါဒ၏ထိရောက်မှုကို နားလည်မှုခိုင်မာစေခြင်းဖြင့် စံညွှန်းများ၏တန်ဖိုးတက် စေသည်။ ဤနည်းလမ်းများတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်လေ့လာမှု များ၊ စစ်ဆေးမှုများ (ဥပမာ- စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းမှ) လူတွေ့ စစ်ဆေးမှုများ သို့မဟုတ် ဦးနှောက်ပွင့်စေသော အုပ်စုများ ပါဝင်ပါသည်။ နည်းမျိုးစုံကဏ္ဍ၏ ဖြစ်ရပ်တွင် ပွင့်လင်းအစိုးရအတွက် တခုမကျန်ပါဝင်လျက် မြန်မာပြည်သည် ဤနည်းလမ်းများကိုသုံးနိုင်သည်။ ဥပမာ- နိုင်ငံသားအုပ်စုများ၊ ပြည်တွင်းအစိုးရအုပ်ချုပ် ခြင်းများ၊ တက္ကသိုလ်များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများပါဝင်မှုကို နည်းဗျူဟာဆောင်ရွက်မှု သုံးသပ်ရေးစနစ်များတီထွင်မှု တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် တန်ဖိုးထားရန် ဖြစ်သည်။

မူရင်း။ Tunisia Open Government Review

၄။ နိုင်ငံသားများပါဝင်ညှိနှိုင်းမှု

ပွင့်လင်းသော အစိုးရမဟာမိတ်ဝက်ဆိုက်တွင် အကြံပြုထားသည့်အတိုင်း၊ ပွင့်လင်းအစိုးရတစ်ခုသည် “လူထုတိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်ရန် ဖြည့်သွင်းမှုများပေးရန်နှင့် ပိုမိုတုန့်ပြန်သော၊ ဆန်းသစ်သော၊ ထိရောက်သော အုပ်ချုပ်မှုမျိုးကိုဦးတည်နေသည့် ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရန် နိုင်ငံသားများကိုဆော်သြစည်းရုံးရန်”^{၃၃} ရည်ရွယ်သည့်အစိုးရဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းသည် ပွင့်လင်းအစိုးရကို အောက်ပါအဓိက လုပ်ရပ် ၃ ခုဖြင့် သတ်မှတ်သည်။

- (၁) ထင်သာမြင်သာရှိမှု (ပြည်သူလူထုစိစစ်ခြင်းထိတွေ့ရန်)
- (၂) မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့်နေရာတွင် မည်သူ့ကိုမဆိုသုံးသပ်နိုင်စွမ်းနှင့်
- (၃) အကြံဉာဏ်သစ်၊ တောင်းဆိုမှု^{၃၄} အသစ်များကို တုန့်ပြန်ခြင်း။

ပွင့်လင်းအစိုးရ မဟာမိတ်ကန့်သတ်ချက်တွင် “အရပ်သားလွတ်လပ်မှုကို အခြေခံအားဖြင့် ကာကွယ်မှု အပါအဝင် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်းတို့တွင် နိုင်ငံသားများပါဝင်မှုနှင့် ညှိနှိုင်းမှုများတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာခြင်း”^{၃၅} လိုအပ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အရပ်သားညှိနှိုင်းမှုကို မဏ္ဍိုင် ၂ မျိုးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ (၁) အစိုးရသတင်းများကို သုံးသပ်ရန် နိုင်ငံသားများအခွင့်အရေးနှင့် (၂) ထင်မြင်ချက်ပေးခြင်း၊ လူထုဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပူပန်မှုကိုပြောကြားခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့် အစိုးရနှင့်ညှိနှိုင်းရန်နိုင်ငံသားများအတွက် လမ်းကြောင်းများ သို့မဟုတ် ပဏာမခြေလှမ်းများ တို့ဖြစ်သည်။ OECD ၏ လမ်းညွှန်စည်းကမ်းများသည် ပွင့်လင်းသော ပါဝင်ပြီးသော မူဝါဒချမှတ်ခြင်းများအတွက် ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသားများပါဝင်မှုအတွက် ကန့်သတ်ချက်ကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။

အကွက် X ။ ပွင့်လင်းသော မူဝါဒချမှတ်ခြင်းပါဝင်သော လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများ။

(၁) ဝန်ခံမှု ။ ပွင့်လင်း၍ မူဝါဒချမှတ်ခြင်းတွင်ပါဝင်သော ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ခိုင်မာသောဝန်ခံမှုတို့သည် နိုင်ငံရေးသမား၊ အထက်၊ မန်နေဂျာများနှင့် လူထုအရာရှိများ အဆင့်အားလုံးပင် လိုအပ်သည်။

(၂) ရပိုင်ခွင့်များ ။ မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လူထုပါဝင်ခြင်း အစရှိသည့် နိုင်ငံသားတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ဥပဒေ သို့မဟုတ် မူဝါဒတွင် အောက်ခြေအဆင့်မှပင် ခိုင်မြဲစွာထည့်သွင်းထားရမည်။ နိုင်ငံသားတို့ကို တုန့်ပြန်ရန် အစိုးရတာဝန်များ

^{၃၃} ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်၊ လက်ကမ်းစာစောင် www.opengovpartnership.org.
^{၃၄} OECD (၂၀၀၅)၊ လူထုကဏ္ဍခေတ်မီအောင်မြင်ခြင်း။ ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒအတိုချုပ် <http://www.oecd.org/gov/pem/34455306pdf>.
^{၃၅} ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်၊ လက်ကမ်းစာစောင်၊ www.opengovpartnership.org.

ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားရမည်။ လွတ်လပ်သောကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု အစီအစဉ်များလည်း ဤအခွင့်အရေးများကို အားပေးရန် လုပ်ဖို့လိုအပ်သည်။

(၃) ရှင်းလင်းမှု ။ သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လူထုပါဝင်ခြင်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ကန့်သတ်မှုများကို အစကတည်းက ကောင်းစွာသတ်မှတ်သင့်သည်။ ပါတီအားလုံး၏ ကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်များသည် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိရမည်။ အစိုးရသတင်းထုတ်ပြန်ရေးသည် နားလည်သိရှိရန် ပြည့်စုံသောရည်ရွယ်ချက် ပြီးမြောက်သော အားထားစရာဖြစ်သောနှင့် လွယ်ကူသောသတင်းဖြစ်သင့်သည်။

(၄) အချိန် ။ လူထုဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုကို အဖြေအမျိုးမျိုးရှာခွင့်ပေးရန်နှင့် အောင်မြင်သောအကောင်အထည်ဖော်မှုအခွင့်အလမ်းများ မြှင့်တင်ရန်အတွက် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဖြစ်နိုင်သလောက်စောစော လုပ်ဆောင်ထားရမည်။

(၅) ပါဝင်မှု ။ နိုင်ငံသားအားလုံးသည် သတင်းဝေဖန်ရန်ညီမျှသော အခွင့်အရေးများနှင့် အမျိုးမျိုးသောလမ်းကြောင်းများ ရှိသင့်ပြီး ပါဝင်ဆွေးနွေးခွင့်နှင့် ပါဝင်ခွင့်များလည်းရှိသင့်သည်။ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော အားထုတ်မှုတိုင်းတွင် လူများနိုင်သလောက်များများ ပါဝင်လာရန်ပြုလုပ်သင့်သည်။

(၆) အရင်းအမြစ်များ ။ ထိရောက်သော လူထုသတင်းပေးမှု၊ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတို့တွင် လုံလောက်သော ငွေကြေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်၊ လူ့အရင်းအမြစ်နှင့် နည်းပညာအရင်းအမြစ်တို့ လိုအပ်သည်။ အစိုးရအရာရှိများကလည်း သင့်လျော်သောကျွမ်းကျင်မှု၊ လမ်းညွှန်မှုနှင့်လေ့ကျင့်မှု၊ ရိုးရာနှင့် အွန်လိုင်းကိရိယာများကို ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုတို့လည်း သုံးသပ်ဖို့လိုအပ်သည်။

(၇) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ။ သတင်းထုတ်ပြန်ရန်၊ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရန်နှင့် နိုင်ငံသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းရန်ပဏာမ ခြေလှမ်းများကို မူဝါဒရှေ့နောက်ညီညွတ်ရန် သေချာစေပြီး အတုခိုးခြင်းရှောင်ရှားရန်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရာမှ ရလာမည့်အန္တရာယ်ကို လျော့ချရန်တို့အတွက် အစိုးရအဆင့်တိုင်းနှင့် အဆင့်ဆင့်အတွင်း တွင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရမည်။ ပူးပေါင်းခြင်းရလဒ်များသည် အစခြေလှမ်းများနှင့် ဆန်းသစ်ပြောင်းလဲခြင်းများကို မထိန်းချုပ်ထားပဲ အသိပညာကွန်ယက်များနှင့် လေ့ကျင့်မှုအဖွဲ့အစည်းများကို အစိုးရအတွင်းနှင့် အစိုးရကိုကျော်လွန်၍ စွမ်းအင်များပေးထားသင့်သည်။

(၈) တာဝန်ခံမှု ။ အစိုးရများသည် လူထုအကြံဉာဏ်နှင့် ပါဝင်မှုမှတစ်ဆင့် ဖြည့်သွင်းမှုများကိုမည်သို့ လက်ခံအသုံးပြုမည်ကို ပါဝင်သူများအားသတင်းပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။ မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်သည် ပွင့်လင်းသော၊ ထင်သာမြင်သာရှိသော၊ လိုလိုလားလားလက်ခံထားသော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပြီး ပြင်ပစိစစ်ခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အစိုးရကို ယုံကြည်မှု၊ အစိုးရတာဝန်ခံမှုများကို တိုးတက်အောင်ပြုလုပ်ပေးရမည်။

(၉) သုံးသပ်ခြင်း ။ အစိုးရများသည် မိမိဆောင်ရွက်မှုကို သုံးသပ်ရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းသို့ ထိရောက်စွာ

ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တောင်းဆိုမှု၊ လုပ်နိုင်စွမ်း၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူထုပါဝင်လာရေးကို သုံးသပ်သော ကိရိယာ များ အစရှိသည်တို့ကို တည်ဆောက်၍ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ဖို့လိုအပ်သည်။

(၁၀) တက်ကြွသောနိုင်ငံသားအဖြစ်ခံယူခြင်း ။ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများသည် တက်တက်ကြွကြွရှိသော အရပ်သားအဖွဲ့များမှ အကျိုးအမြတ်ကိုယူ၍ အစိုးရများအနေနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးတွင် ဝေဖန်မှုခြေ လှမ်းစခြင်း၊ လူထုပါဝင်မှုများ အားပေးခြင်း၊ သိရှိမှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ နိုင်ငံသားများ၏ အရပ်သားပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများခိုင်မာစေခြင်းနှင့် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများအကြား စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်ခြင်း ကိုထောက်ပံ့ပေးခြင်းအစရှိသည်တို့ပြုလုပ်ကြရမည်။ အစိုးရများသည် နိုင်ငံသားများ၊ နိုင်ငံသားလူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိသည့် ပြဿနာ ဖြေရှင်းနည်းကို ထိရောက်စွာ ထောက်ပံ့နိုင်ရန် နည်းလမ်းသစ်များ ရှာဖွေဖို့လိုပါသည်။

မူရင်း ။ “နိုင်ငံသားများနှင့် မဟာမိတ်များ” (၂၀၁၁) နှင့် “နိုင်ငံသားများအပေါ်ချဉ်ကပ်ခြင်း” ဟု မြှင့်တင်ခေါ်ဆိုခြင်း (၂၀၀၉)

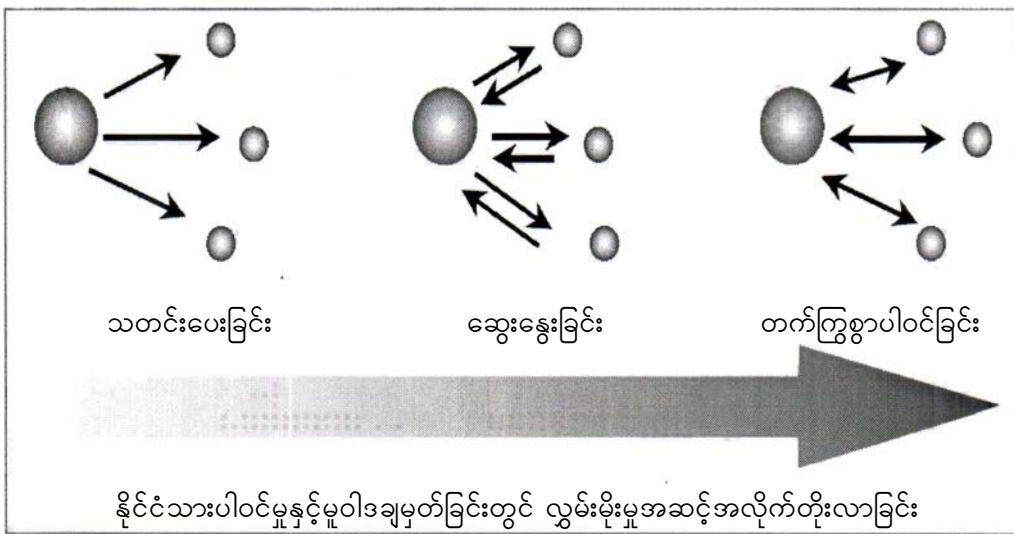
ဤစည်းမျဉ်းများသည် တက်ကြွသောလူဦးရေအလိုက် လှုပ်ရှားမှု၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ပြည့်ဝစွာ ရိတ်သိမ်းလျက်အစိုးရသည် အကြောင်းအရာသက်သက် သတင်းပေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်း မပြုလုပ်ပဲ အောက်ပါအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များအရ မဟာမိတ်များနှင့် သတင်းပေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ ညှိနှိုင်း ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရမည်ဟူသည့် ယူဆချက်အတိုင်းလုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။(OE CD ၂၀၀၁)

သတင်းပေးခြင်းသည် တလမ်းသွားဆက်စပ်မှုဖြစ်ပြီး အစိုးရကနိုင်ငံသားများ အသုံးပြုဖို့အတွက် သတင်းများကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် နိုင်ငံသားများတောင်းဆိုသော သတင်း ကိုမလှုပ်မယှက် ဝေဖန်ရုံမက နိုင်ငံသားများကို သတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သဘောတရား ဖြန့်ဖြူးရန် အစိုးရ၏တက်ကြွသော တိုင်းတာချက်လည်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ လူထုမှတ်တမ်းများ၊ တရားဝင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များနှင့် အစိုးရ ဝက်ဆိုဒ်များ။

ဆွေးနွေးခြင်းသည် နှစ်လမ်းသွားဆက်စပ်မှုဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားများက အစိုးရကို တုန့်ပြန် ချက်ပြန်ပေးသည်။ ယင်းသည် နိုင်ငံသားများ၏ အမြင်ကိုရှာဖွေပြီး သတင်းတုန့်ပြန်ရန် လိုအပ် သောအချက်တွင် အစိုးရ၏ ပဏာမအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ပေါ် မူတည်နေသည်။ အစိုးရတို့ သည် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရေးအတွက် အချက်များကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ မေးခွန်းများထုတ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် များစီမံခြင်းတို့ ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် နိုင်ငံသားများကို သဘောထား၊ ထင်မြင်ယူဆချက်များ ပါဝင်

ပြောကြားရန် ဖိတ်ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ- ပြည်သူလူထု ထင်မြင်ချက်ကောက်ခံမှု ဥပဒေပြုခြင်း မူကြမ်းပေါ်ဝေဖန်ခြင်း။

တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အစိုးရနှင့် မိတ်ဖက်ပေါ်မူတည်သော ဆက်ဆံရေး ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားများသည် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပါဝင်မှုကို သတ်မှတ်ရာတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ညှိနှိုင်း ကြသည်။ ၎င်းသည် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး၊ မူဝါဒများအဆိုတင်သွင်းရေးနှင့် မူဝါဒဆွေးနွေးပွဲပုံဖော်ရေးတို့တွင် နိုင်ငံသားများအတွက် ညီတူညီမျှရပ်တည်မှုကို အသိအမှတ်ပြု ပေးရမည်။ သို့သော် မူဝါဒပုံစံချရေး (သို့) နောက်ဆုံးဆုံးဖြတ်ချက်ကို အစိုးရအတွက် ချန်ထားရ မည်။ ဥပမာ- အများသဘောတူညီမှုဖြင့် ညီလာခံများ၊ နိုင်ငံသားအကဲဖြတ်လူကြီးအဖွဲ့။

ပုံ သတင်းပေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် တက်ကြွစွာပါဝင်ခြင်းတို့ကို သတ်မှတ်ခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒီမိုကရက်တစ်အစိုးရအဖြစ် ပြောင်းလဲနေပြီဖြစ်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံသားများကို အစိုးရနှင့်ဆွေးနွေးရန် အခွင့်အလမ်းများ၊ လုပ်နိုင်စွမ်းများပေး၍ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံညွှန်းများနှင့် လေ့ကျင့်မှု ကောင်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ထားသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များလည်းပေးရန် တဖြည်းဖြည်း အရေးပါလာပြီဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်ကတည်းက အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍများကို အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိရာ နိုင်ငံသားများပါဝင်လာမှုကို အားပေးခြင်းနှင့် ယခင်က ငြင်းဆန်ထားသော နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့် အရေးများပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရမည်။ သို့သော် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး၊ စိစစ်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းကျမှုကို ဦးတည်နေသော မရေရာသည့် ဥပဒေအောက်တွင် ၁၀ စုနှစ်ပေါင်းများစွာ လိုက်နာခံခဲ့ရပြီး အစိုးရသည် နိုင်ငံသားများ၏ယုံကြည် မှုကို ပြန်ရရှိရန် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ကို ယခု ဆောင်ရွက်နေရသည်။

၄. ၁။ နိုင်ငံသားတို့၏ လွတ်လပ်မှုနှင့် သတင်းဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာလုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် မြန်မာနိုင်ငံသားများသည် အစိုးရနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် တက်ကြွစွာပါဝင်ခွင့်ပြုထားသည့် အခြေခံကျသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များရရှိထားသည်။ ၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် အရပ်သားလုပ်ပိုင်ခွင့်များအတွက် အခြေခံရည်ညွှန်းချက်များမှာ အခန်း (၈) “နိုင်ငံသား၊ အခြေခံလုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ တာဝန်များ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အပိုဒ်နံပါတ် ၃၅၄ တွင် နိုင်ငံသားများ၌ ရှိရမည့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။

- (၁) ယုံကြည်ချက်၊ ထင်မြင်ယူဆချက်တို့ကို လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ရန်နှင့် ထုတ်ပြန်ရန်။
- (၂) လက်နက်မပါပဲ ငြိမ်းချမ်းစွာစီတန်းလှည့်လည်၍ စုရုံးရန်။
- (၃) အသင်းအဖွဲ့၊ အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့ရန်။
- (၄) နှစ်သက်ရာ ဘာသာစကား၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု၊ ယုံကြည်ရာဘာသာနှင့် ဘက်မလိုက်သော ထုံးတမ်းစေလွှတ်များ ဖွံ့ဖြိုးစေရန် တို့ဖြစ်သည်။

သို့သော်အပိုဒ် ၃၇၇ ကမူ မရေရာသော ရှေ့နောက်မညီသောစကားဖြင့် နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးကို အစိုးရက ငြင်းဆန်ရန်ဖြစ်စေသည်။ “ဤအခန်း ၈ မှ ပေးမည့်အခွင့်အရေးတစ်ခုရရှိရန် အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုတရားရုံးချုပ်သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။”^{၃၆}

ထို့ပြင် အခွင့်အရေးအတော်များများကို အမျိုးသားလုံခြုံရေး သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိပါးချိုးဖောက်မှုအတွက် တရားရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများ ပြုလုပ်ပေးမည့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့က ထိန်းချုပ်ထားသည်။ အပိုဒ် ၁၉ တွင် မြန်မာ့ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာရာတွင် သတင်းအချက်များ ဝေဖန်မှုကို ကာကွယ်မည့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့က ပြောကြားသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရှိ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များသည် “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံညွှန်းများနှင့်ယှဉ်လျှင် သဘောကွဲလွဲနေသည်။ အကြောင်းမှာစံညွှန်းတွင် ဥပဒေဖြင့်ပေးရမည့် ထူးခြားသောကန့်သတ်ချက်ကိုသာခွင့်ပြုခြင်း၊ တရားဝင်ရည်မှန်းချက်အတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက်ရန် လည်း လိုအပ်သည်ဟု ပါဝင်သည်။”^{၃၇}

အခန်း ၈ တွင် အစိုးရထံမှ သတင်းရယူရန် နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးအကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပဲ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သတင်းပြန်ကြားရေးလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ရည်ညွှန်းချက်

^{၃၆} အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့်ဆွေးနွေးပွဲတွင် အတည်ပြုခဲ့သော ဤဆောင်းပါးမှာ ရှင်းလင်းမှုမရှိပဲလက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသုံးသပ်ရေးကော်မတီက ပြန်လည်စဉ်းစားမည်ဖြစ်သည်။

^{၃၇} ဆောင်းပါး ၁၉ (၂၀၁၁)။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပုံမှန်သုံးသပ်ချက်သို့တင်သွင်းသော အပိုဒ် ၁၉။ လူ့အခွင့်အရေးကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ ၁၀ ကြိမ်မြောက်ဆွေးနွေးခြင်း။

အနည်းငယ်သာပါရှိသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အပိုဒ် ၈၉ နှင့် ၁၃၂ တို့သည် လွှတ်တော်၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် မှတ်တမ်းများဖြစ်ပြီး ထုတ်ပြန်ရန်လိုအပ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အပိုဒ် ၁၀၇ က ဆိုထားသည်မှာ “ သမ္မတလက်မှတ်ထိုးထားသော ဥပဒေများ သို့မဟုတ် သမ္မတလက်မှတ်ထိုးပြီး ပြီဟုယူဆရသော ဥပဒေများတရားဝင်သတင်းစာများတွင် ကြေငြာပြဋ္ဌာန်းမည်။ ဆန့်ကျင်ဖက်ရည်ရွယ်ချက် များမဖော်ပြလျှင် ထိုကြော်ငြာသည့်နေ့မှစ၍ ဥပဒေကို အတည်ပြုသွားမည်။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။ တရားဝင် သတင်းစာဆိုသည်မှာ မြန်မာဘာသာနှင့် ထုတ်ဝေသော “ကြေမုံ” နှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် ထုတ်ဝေသော “မြန်မာ့အလင်း” သတင်းစာတို့ ဖြစ်သည်။ ဤသတင်းစာနှစ်မျိုးစလုံးမှာ အစိုးရပိုင် သတင်းထုတ်ပြန်ရေး ဌာနများ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရှိ အပိုဒ် ၄၀၄ တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ “နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုသည် (က) ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေးနှင့် အချုပ်အချာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဟူသည့်ရည်ရွယ်ချက်ကို ချမှတ်ရ မည်။ (ခ) နိုင်ငံအပေါ်သစ္စာရှိရမည်။” ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် နိုင်ငံရေးပါတီများကို အာဏာ ပိုင်များထံမှတ်ပုံတင်ရန် အစိုးရသဘောတူညီချက်ရယူရန် လိုအပ်သည်။ သို့သော် “နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု သည်တရားဥပဒေအရလွတ်လပ်စွာဖွဲ့စည်းခွင့်၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိရမည်”^{၃၀} ဟုဆိုထားသည်။

အခန်း (၂)တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပါလီမန်ကော်မတီက လက်ရှိ သုံးသပ်ဆဲဖြစ်သည်။ (အခန်း ၃၊ ၄ တွင်ကြည့်ပါ။) ယင်းက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဖြစ်စဉ်နှင့် စိန်ခေါ် မှုများ၏ နောက်ထပ်အသေးစိတ်အချက်များကို အကွက် ၅ တွင်ကြည့်ပါ။

အကွက် ၇ ။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရေးကော်မတီ။ လူထုနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုနှင့် နိုင်ငံသား လွတ်လပ်မှုရရှိရေး အခွင့်အလမ်း။

နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်း ၁၈ ခုမှ ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၁၀၉ ဦးဖြင့် ပူးတွဲသုံးသပ်ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပြီး ၂၀၁၃ ခု အောက်တိုဘာမှစ၍ ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို စတင်သုံးသပ်ကြသည်။ ယင်းကော်မတီ သည် ၂၀၁၃ ခု ဒီဇင်ဘာတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်ထိ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များသည် ပါတီဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းကော်မတီသို့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာအချက်များ ပြောကြားစေခြင်းတို့ဖြင့် ပြည်သူ့အကြံဉာဏ်များကို ဖော်ထုတ် ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းကြေငြာပြီး ဖြစ်သည်။

^{၃၀} မြန်မာအစိုးရ(၂၀၀၈)။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အပိုဒ် ၄၀၆။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ရေးအဖွဲ့၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နှင့် အခြားလူမျိုးစုဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ ပူးတွဲဖော်ပြချက်တွင် လူထုဆန္ဒခံယူရန်နှင့် သုံးသပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ရန်တို့မှာ ယင်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ “ကျွန်မတို့က ပြည်သူ့အသံကိုနားထောင်ရမယ်။ ပါလီမန်က လူထုအသံကြားသလို ပါလီမန်ကော်မတီများကလည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို သုံးသပ်ရေးအတွက် အစီရင်ခံစာရေးလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ (လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ရန်) ဆုံးဖြတ်ကြတာပါ” ဟူ၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ပြောကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က “၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကြမ်းရေးဆွဲသည်ဖြစ်စေ အကဲဖြတ်ရန်” ထင်မြင်ချက်တောင်းခံခြင်းဖြင့် လူထုအကြံဉာဏ်များ ကောက်ခံရန်လူမျိုးစုဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေပါသည်။ (<http://elevenmyanmar.com/politics/3576-nld-to-conduct-a-poll-to-assess-constitutional-reform>) ထို့ပြင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးအကြောင်း လူထုကို ပညာပေးရန် ရည်ရွယ်သော လှုံ့ဆော် ခြင်းတစ်ခု စတင်ရန်လည်း စီစဉ်ထားပါသည်။ (<http://elevenmyanmar.com/politics/1370-opposition-nld-to-campaign-for-public-knowledge-of-constitution>)

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ထံမှ အစပိုင်းအစီရင်ခံစာများတွင် ယင်းတို့၏ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင် သူအများစုက ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ချင်ကြသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ တုန့်ပြန်မှု ကဏ္ဍတစ်ခုတွင် ပါဝင်သူ ၁၃၀၀၊ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးအတွက် မဲပေးခဲ့ပြီး ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို လုံးဝပြန်လည်အကြမ်းရေးဆွဲဖို့ မဲပေးခဲ့ကြပါသည်။ (<http://elevenmyanmar.com/politics/3760-nld-public-feedback-so-far-calls-to-amend-or-replace-2008-constitution>)

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ သုံးသပ်ရေးကော်မတီအနေနှင့် မြန်မာပြည်၏ ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို မဖြစ်မနေလုပ်ရန် ထင်ရှားသောအခွင့်အရေးရရန် ကိုယ်စားပြုသကဲ့သို့ ၂၀၁၅ ခု နောက်တစ်ကြိမ်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲများအထိ ဦးတည်လျက်နောင်နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း နိုင်ငံ၏ပြောင်းလဲမှု ပုံရိပ်အမှန်တကယ်ပေါ်လာရန်အလားအလာလည်း ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြုပြင်ရေးကော်မတီသို့ တရားဝင်အကြံပေးသူတစ်ဦးက “ကျွန်ုပ်အထင်တော့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို မပြောင်းလဲလျှင် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီသည် လူထုထောက်ခံမှုရရန် မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ထင်တယ် ၎င်းအဖွဲ့

ကလည်း ဤအချက်ကို ၂၀၁၅ ခုတွင် မဲရရှိမှုပေါ်မူတည်၍ စည်းဖောက်သူဖြစ်သွားမည်ဆိုသည်ကို နောက်ဆုံးတွင် သိရှိနားလည်သွားမည်ဟု ထင်ပါသည်”ဟူ၍ ပြောကြားသွားပါသည်။ (မြန်မာ့လွတ်လပ်ခွင့်၊ အောက်တိုဘာ ၁၉၊ “ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင် ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ သည်အနာဂတ်တွင်ရှိနေအုံးမည်ဆိုလျှင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုကို လုပ်ဖို့လိုပါသည်။”)

၄. ၂။ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခြင်း၊ အသင်းဖွဲ့ခြင်းနှင့် ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှုနှင့်ပတ်သက်သောဥပဒေပြုခြင်း။

ဥပဒေပြုခြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံသားများ၏ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခြင်း၊ အသင်းဖွဲ့ခြင်း လွတ်လပ်ခွင့်၊ ပိုမို၍ ပြည်သူ့ဗဟိုပြုဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီတို့ပေးရန် အလားအလာရှိသော ပါလီမန်တွင်လက်ရှိဆွေးနွေးအကြမ်းရေးနေကြပြီဖြစ်သည်။ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပတ်သက်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဆီသို့ သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် နေရာယူချိန် ၂၀၁၁ ခု အစောပိုင်းကာလကတည်းကစ၍ လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ သတင်းထောက်များနှင့် တက္ကသိုလ်ဆရာများကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးစိစစ်ရေးနှင့် မှတ်ပုံတင်အဖွဲ့သို့ ကြိုတင်ခွင့်တောင်းစရာမလိုပဲ ပိုမိုလွတ်လပ်စွာထုတ်ခွင့်ပေးထားပြီး ၂၀၁၂ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးစိစစ်ရေးနှင့် မှတ်ပုံတင်အဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းရန်ကတိများကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အစိုးရ နေ့စဉ်သတင်းစာ မှလွဲ၍ ၁၉၆၄ ကတည်းက တားမြစ်ခဲ့သော နေ့စဉ်သတင်းစာထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းလိုင်စင်ကို အစိုးရက ၂၀၁၃ ခု ဧပြီ မှစ၍ ပြန်ဖွင့်ပေးခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတွင် အပတ်စဉ် သတင်းစာများကိုသာရရှိနေခဲ့တာ နှစ်လေးဆယ်ကျော်ကြာခဲ့ပါပြီ။ ယနေ့တွင်တော့ နေ့စဉ်သတင်းစာ ထုတ်လုပ်သူများနှင့် အခြားသတင်းထောက်များကို တရားဝင်ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင်နှင့် ထုတ်ခွင့်ပေးထားသည်။ သို့သော် ယေဘုယျအခြေအနေတွင် မထင်မှတ်သောအခြေအနေ^၉ များအရ လိုင်စင်ပေးရန် ငြင်းဆန်းခြင်း၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့် တင်းကြပ်နေသေးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ပါသော်ငြား တင်းကြပ်နေသည့် ကြားမှပင် နေ့စဉ်သတင်းစာတရားဝင်ပြုလုပ်ရန် ခြေလှမ်းအတိုင်း ပြန်ကြားရေးလွတ်လပ်ခွင့်ဆန္ဒ ထုတ်ဖော်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်များဖြင့် ကြီးမားစွာ တိုးမြှင့်တောင်းဆိုနေပါသည်။

သတင်းပြန်ကြားရေး လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍တခြားစိန်ခေါ်မှုများကတော့ ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။ သတင်းများကို ငြင်းဆန်ခြင်းနှင့် ပုံနှိပ်ရေးကို ဆင်ဆာဖြတ်ခြင်းတို့လည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ၂၀၁၃ ခု ဇွန်လတွင် မြန်မာအစိုးရက “၉၆၉” ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့၏ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို တိုင်းမဝင်တွင် ဖော်ပြခြင်းကိုတားဆီးခဲ့ပါသည်။ တုန့်ပြန်သည့်အနေနှင့် မဟာမိတ်မဟုတ်သော သတင်းထောက်များဖြစ်သည့် အာရှ-ပစိဖိတ်ရုံးမှ ထိုတားမြစ်မှု^{၁၀} ကို ရှုံ့ချကြောင်းပြင်းထန်သော ဖော်ပြချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

^၉ ယခုခေတ်လူ့အခွင့်အရေး(၂၀၁၂)၊ မြန်မာ့နောက်ဆုံးအစီရင်ခံစာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၂၊ တိုကျို၊ ၇၃။
^{၁၀} Hamilton-Martin, Roger (၂၀၁၃)၊ မြန်မာတွင်ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာရန် ခြိမ်းခြောက်နေသော ဆင်ဆာဖြတ် ခြင်း။ www.ipsnews.net/2013/08/censorship-threatens-to-re-remerge-in-myanmar.

လက်ရှိအချိန်တွင် သတင်းထုတ်ပြန်ရေး လွတ်လပ်ခွင့်များဆီသို့ ခြေလှမ်းများမှာ မလုံလောက်သေး သည့်အပြင် မကြာခဏ မတင်မကျလည်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ဆင်ဆာအဖွဲ့ကို ၂၀၁၂ ခု ဩဂုတ်လတွင် သမ္မတ ရုံးအမိန့်ဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၃ ခု ဇန်နဝါရီလတွင် ပြည်တွင်းသတင်းလုံးစုံကို စိစစ်ရန် သီးခြား သမ္မတရုံးအမိန့်ဖြင့် ပြန်ကြားရေးကွပ်ကဲမှုကော်မတီအသစ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဤကော်မတီကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန စစ်လုံခြုံရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ရဲဌာနမှ^{၅၀} ကိုယ်စားလှယ်များ အပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦးဖြင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ကော်မတီ၏ လုပ် ဆောင်ချက်၊ တာဝန်များ အသေးစိတ်ကိုတော့ မဖော်ပြနိုင်ပါ။

ယခုအချိန်တွင် ပါလီမန်၊ မြန်မာပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရေးကောင်စီနှင့် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်း များသည် ဥပဒေသစ်များ မူကြမ်းရေးဆွဲရာတွင်နှင့် အဖွဲ့ဖွဲ့ခြင်း၊ ပုံနှိပ်ခြင်းနှင့် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခြင်းတို့ကို ကန့်သတ်ထားသော ဥပဒေဟောင်းများကို ပြင်ဆင်ရာတွင် အတူတကွလုပ်ဆောင် နေကြပါသည်။ ယင်းတို့မှာ-
- ပုံနှိပ်ခြင်းနှင့် ထုတ်ဝေခြင်းကုမ္ပဏီဥပဒေမူကြမ်း။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှဦးဆောင်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးကုမ္ပဏီ ဥပဒေမူကြမ်းဖြင့် လက်ရှိဥပဒေ နှစ်ရပ်ကိုဖျက်သိမ်းမည်။ ပုံနှိပ်ရေး (အရေးပေါ်အာဏာ)အက်ဥပဒေနှင့် ၁၉၆၂ ထုတ်လုပ်သူမှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေ။ ယင်းဥပဒေအရ ထုတ်ဝေရေးကုမ္ပဏီမှ မှတ်ပုံတင်ရန်ဖျက်ကွက်လျှင် ကျပ် ၅ သန်းမှ ၁၀ သန်း^{၅၁} ထိဒဏ်ငွေ သို့မဟုတ် ထောင် ၆ လကျခံခြင်းဖြစ်မည်။ လက်ရှိမူကြမ်းပုံစံနေရာတွင် ဥပဒေသစ်အစားထိုး လျှင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနကို ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင်ပေးရန်နှင့် ဖျက်သိမ်းရန်ကျယ်ပြန့်သောအာဏာကို အပ်နှင်းမည်။ သို့သော် ရှေ့နေအုပ်စုမှ ထုတ်လုပ်သူများအတွက်လုံးဝဖျက်သိမ်းရန် လိုင်စင်လိုအပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားနေကြသည်။ မူကြမ်းဘာသာပြန်ကို နောက်ဆက်တွဲ ၅ တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။

ပုံနှိပ်ခြင်းဥပဒေမူကြမ်း။

ဤလက်ရှိပုံစံအတိုင်း ပုံနှိပ်ဥပဒေမူကြမ်းကို အတည်ပြုလျှင် ၁၉၆၂ ခု ပုံနှိပ်သူများနှင့် ထုတ်ဝေ သူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းမည်။ ပုံနှိပ်ဥပဒေမူကြမ်း၏ အခန်း ၃ တွင် “နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် လွတ်လပ်စွာသတင်းရယူခွင့်၊ သတင်းပေးခွင့်ရှိရမည်” ဟုဖော်ပြသည်။ ဤအဆိုပြုချက်သည် အစိုးရထံမှ သတင်းရယူရန်နိုင်ငံသားတစ်ဦး၏ အခွင့်အရေးကို အထူးသဖြင့်ရည်ညွှန်းထားခြင်းမဟုတ်ပဲ နိုင်ငံသားများ ကို ထိုကဲ့သို့သော လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးရန်ဟု ဆိုထားသည်။ မူကြမ်းဘာသာပြန်ပုံစံကို နောက်ဆက်တွဲ ၃ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

^{၅၀} Crispin, Shawn W. (၂၀၁၃) “ ပုံနှိပ်လွတ်လပ်ခွင့်နှင့်မြန်မာပြည်တွင် ယိမ်းယိုင်ခြင်းနှင့် နောက်ပြန်ဆုတ်ခြင်း။ သတင်းထောက်များအား ကာကွယ်ရန် ကော်မတီ၏အထူးအစီရင်ခံစာ ” နယူးဂျော့၊ နယူးဂျော့။
^{၅၁} အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ မှ ၁၀၀၀၀ ခန့်

- အသင်းဖွဲ့ခြင်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေမူကြမ်း။

လတ်တလောတွင် အသင်းဖွဲ့ခြင်းလွတ်လပ်ခွင့်မှာ နိုင်ငံတော်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကော်မတီက ပြဌာန်းခဲ့သော ၁၉၈၈ အသင်းဖွဲ့ခြင်းဥပဒေဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၈၈ ဥပဒေအရ အသင်းအဖွဲ့အားလုံးသည် မှတ်ပုံတင်ရန်လိုအပ်သည်။ သို့သော် ဤဥပဒေကို လက်ရှိအစိုးရ^{၉၅} က မြန်မာ အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများစွာတို့၏ တရားဝင်သော၊ တရားမဝင်သော အခြေအနေတွင် လုပ်ဆောင်မှုတို့ကို ချန်လှပ်၍အတည်မပြုပေးပါ။ ဒုတိယ ဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်သော ၁၉၈၈ ခု တရားဝင်မဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့အက်ဥပဒေက အချို့အသင်းအဖွဲ့များကို နာမည်ပျက်စာရင်းတွင်ထည့်ရန်နှင့် ထိုအသင်းအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ယင်းတို့ကို ကူညီသောအခြားသူများကို တရားစွဲရန် အစိုးရကိုတာဝန်ပေးထားသည်။ သမရိုးကျအရလွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များတွင် အသင်းအဖွဲ့ကန့်သတ်ချက်များမှာ ၁၉၀၈ ဥပဒေ^{၉၆} ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တွင် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးမှုကို အားပေးရန် ကြိုးပမ်းမှုတွင် ၂၀၁၃ ခု ဇူလိုင်လ၌ ပါလီမန်၏ အသင်းအဖွဲ့ဥပဒေမူကြမ်းသစ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးအရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ^{၉၇} နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍ သြဂုတ်လတွင် ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခဲ့သည်။ ပဏာမမူကြမ်းကို “အသင်းအဖွဲ့ဥပဒေ”ဟု လူထုနှင့်မတိုင်ပင်ပဲ ပါလီမန်၏လူထုကိစ္စကော်မတီက တင်ပြပြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက အမည်ပေးခဲ့သည်။ ဤမူကြမ်းသည် အသင်းဖွဲ့ရန်လိုအပ်သော မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်^{၉၈} မှတ်ပုံတင်ရန် ပျက်ကွက်သောအသင်း အဖွဲ့များအတွက် ပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပြဌာန်းခဲ့သည်။ သို့သော် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ လေးနက်သော အကြံဉာဏ်ကိုယူလျက် ဥပဒေကို “အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ”ဟု ပြန်လည်အမည်ပေးခဲ့ပြီးများစွာသော အငြင်းပွားဖွယ်အချက်များကို ဥပဒေမူကြမ်းမှ ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ ယခုစာရေးနေချိန်တွင် ပြည်တွင်းသတင်းစာများနှင့် အစိုးရဝက်ဆိုဒ်တို့တွင် ပါလီမန်၌ အချင်းမများမီတိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ခွင့်နှင့်အတူ ဥပဒေဒုတိယမူကြမ်းကို ထုတ်ပြန်ပြီးလောက်ပြီဖြစ်သည်။

အကွက် ၈ ။ အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့များ၏ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ သဘောထားအတိုင်းဖြစ်သော ပါလီမန်ကစိစစ်တည်းဖြတ်ကန့်သတ်ထားသော အဖွဲ့အစည်းဥပဒေ။
မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အသင်းများ (ဖောင်းပွသောမှတ်ပုံတင်ကြေးနှင့်

^{၉၅} MacGregor, F. နှင့်ဝင်းကိုကိုလတ် (၂၀၁၃) အသင်းဖွဲ့ခြင်းဥပဒေ မူကြမ်းအပေါ်သတိပေးချက်များ၊ မြန်မာတိုင်း။ www.mmmtimes.com/index.php/national-news/8024-more-warnings-over-draft-association-law-html/

^{၉၆} MacGregor, F. နှင့်ဝင်းကိုကိုလတ် (၂၀၁၃) အသင်းဖွဲ့ခြင်းဥပဒေ မူကြမ်းအပေါ်သတိပေးချက်များ၊ မြန်မာတိုင်း။ www.mmmtimes.com/index.php/national-news/8024-more-warnings-over-draft-association-law-html/

^{၉၇} MacGregor, F. နှင့်ဝင်းကိုကိုလတ် (၂၀၁၃) အသင်းဖွဲ့ခြင်းဥပဒေ မူကြမ်းအပေါ်သတိပေးချက်များ၊ မြန်မာတိုင်း။ www.mmmtimes.com/index.php/national-news/8024-more-warnings-over-draft-association-law-html/

^{၉၈} အသင်းတစ်သင်းဖွဲ့ရန် မှတ်ပုံတင်ကြေးကို အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းက ၅ သိန်းကျပ်ဖြစ်ရန် အကြံပြုခဲ့သည်။

အသင်းတိုင်းမှတ်ပုံတင်ရန်လိုအပ်ခြင်းတို့ အပါအဝင်)ကို ဟန့်တားနေသော မှတ်ပုံတင်ရန်လိုအပ်ချက်များ ပေး၍ ပါလီမန်က အသင်းအဖွဲ့ဥပဒေကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် ဤကိစ္စများထုတ်ဖော်ပေးရန် ရည်ရွယ် ခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခု ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်ထုတ်အစိုးရသတင်းစာတွင်ပါရှိသော ထုတ်ပြန်ပြီးသားမူကြမ်းကို ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အသင်းအဖွဲ့အခြေခံအခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်ပြီး ၎င်းတို့၏လုပ်နိုင် စွမ်းကို ဆက်လက်ကန့်သတ်ထားသည်ဟုဆို၍ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းခေါင်းဆောင်များ၏ ကန့်ကွက် သံများထွက်လာသည်။ လွှတ်တော်ရှိ လူထုရေးရာကော်မတီသို့ တင်ပြပြီးပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြင်ဆင် ခဲ့သည်။ ဤဥပဒေမူကြမ်းကိုတုန့်ပြန်သည့် အနေနှင့်အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများက မြန်မာပြည်တွင် ယခင်က မဖြစ်နိုင်သောနည်းလမ်းဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း အသင်းဝင် ၅၂ ဦး အတူတကွတက်ရောက်၍ ပါဝင်လုပ် ဆောင်ခြင်းမရှိသော သဘောကွဲလွဲချက်နှင့် ဥပဒေ ၏အားနည်းချက်များကို ပြည်သူ့ရှေ့တွင် ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် ဩဂုတ်လလည်လောက်၌ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းသည် လူမှုအဖွဲ့ အစည်းပေါင်း ၂၈၀ ကျော်ကို ကိုယ်စားပြု၍ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည်များကို ပြောကြားနိုင်မည့်ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးတွင်တပြိုင်နက် ကျင်းပသော အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါလီမန် (အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်များမှ) အဖွဲ့ဝင် ၈၀ ကျော်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိများထံ ထုတ်ပြန်ချက် များတင်ပြနိုင်မည့် အုပ်စုကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြည်တွင်းသယံ ဇာတဌာန၏ အခြေအနေအရာ ပါဝင်သူများက “ဥပဒေမူကြမ်းအပေါ်တွင် ၎င်းတို့၏ထင်မြင်ချက်များကို ပွင့်လင်းစွာလဲလှယ်စဉ်းစား ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။” အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံအလေးထားရ မည့်အချက်များမှာ (၁) အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်လိုအပ်သင့်မသင့်နှင့် (၂) မှတ်ပုံတင်ရန်ပျက်ကွက်ပါက အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ အလေးထားစရာအချက်များမှာ လူသားအရင်အမြစ်စောင့်ကြည်ရေးအဖွဲ့၏ အချက်နှင့်တူနေသည်။ ယင်း အဖွဲ့က “ဤ(အသင်းအဖွဲ့) ဥပဒေမူကြမ်းသည် မြန်မာအစိုးရကို အုပ်စုလိုက်ခွင့်ပြုမိန့်မပါရှိဘဲ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ပါက အုပ်စုလိုက်လှုပ်ရှားခွင့် ပေးရန်ငြင်းဆန်ခြင်း အသင်းခေါင်းဆောင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို ထောင်ချခြင်းအစရှိသည်တို့ ပြုလုပ်ရန် ကျယ်ပြန့်သော အာဏာပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်” ဟူ၍ဖော်ပြ ထားသည်။

(<http://w.w.w.upi.com/Top-News/Special/2013/08/26/NGO-Laws-in-Myanmar-restrictive-rights-group-saysUPI-22451377536-004/> #xzz 2dF KAT 9dN)

ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုအတိုင်း၊ ပါလီမန်က ဥပဒေမူကြမ်းကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်၍ စိစစ်ပြီးသားဥပဒေမူကြမ်းကို ခေါင်းစဉ်သစ် “အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ”ဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ မူကြမ်းအသစ်တွင် အသင်းများ မိမိဆန္ဒအလျောက် မှတ်ပုံတင်ခြင်းပြုလုပ်နိုင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်များကို ဖယ်ရှားထားကာမှတ်ပုံတင်ကြေးကိုလည်း

လျှော့ချထားသည်။ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဆိုအရ ဤပြည်သူ့လုပ်ငန်းစဉ် သည် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများအတွက် သူတို့၏ထင်မြင်ချက်များကို အစိုးရထံတင်ပြရန် ပဏာမ အခွင့်အရေးများအနက်တစ်ခုဖြစ်သည် ဟုဆိုသည်။ “ဤဥပဒေကို အတည်ပြုလျှင်အလွန်တိုးတက်ကောင်း မွန်မည်” ဟုလည်းဆိုသည်။ (အရပ်သားလူမှုခေါင်းဆောင်နှင့် လူတွေ့မေးမြန်းချက်၊ ၂၀၁၃)

- အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ

လက်ရှိ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ (၂၀၁၄)ကို မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ သတင်းနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများအစရှိသည့် လူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခေတ်မီစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ စီးပွားရေးသမားများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကာ စိစစ်ပြုပြင်နေပါသည်။ လက်ရှိဥပဒေသည် “နိုင်ငံတော်၏ လုံခြုံမှု၊ ဥပဒေနှင့် အာဏာပျံ့နှံ့တည်ရှိမှု၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစည်း၊ အမျိုးသားကြံ့ခိုင်မှု၊ အမျိုးသားစီးပွားရေး သို့မဟုတ် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု တစ်ခုခုကိုထိခိုက်နစ်နာစေသည်”^{၇၂} ဟုယူဆသော “လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာနည်းပညာသုံးခြင်းအမှု” အတွက် ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ်အထိ ကျခံရန်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဥပဒေသည် လေလှိုင်းမှဆန္ဒထုတ် ဖော်ခြင်း လွတ်လပ်ခွင့်ကို ဒဏ်ပေးရန်နှင့် ကန့်သတ်ရန်ယန္တရားတခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေဖွယ်ရှိသည်။ ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပြန်လည်စိစစ်ထားသော ဥပဒေကစည်းမျဉ်းချိုးဖောက်သူများကို ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ် မှ ၇ နှစ်အထိ လျှော့ချမည်။

ထိုဥပဒေကို ယခုတလောလက်တွေ့အသုံးမချရသေးသော်လည်း ၂၀၁၄ ခုတွင် ပြဋ္ဌာန်းပြီး ကတည်းက နာမည်ကျော်စာရေးဆရာနေဘုန်းလတ်ကဲ့သို့ များစွာသောနိုင်ငံရေးဆန့်ကျင်သူ များကို ဤဥပဒေဖြင့် နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ သတင်းစာတစ်စောင်တွင် “ဤဥပဒေကို နိုင်ငံရေး သမားများကို သတင်းအမျိုး အစားသတ်မှတ်ခြင်း လှုံ့ဆော်သတင်းဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ခေတ်မီပစ္စည်းများသုံး၍ သတင်းဖြန့်ခြင်းဟူသော မူမမှန်သော အကြောင်းပြချက်များပြကာ ထိန်းချုပ်ရန်လက်နက်အဖြစ် ဝေဖန်ခဲ့ကြ သည်။”^{၇၃} နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ကူညီရေးအသင်းအလိုအရ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၃ ဦးသည် ၂၀၁၄ ခု အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ^{၇၄} ဖြင့် ထောင်ထဲတွင်ရှိနေသေးကြောင်းဆိုသည်။

^{၇၂} Roughneen, Simon (၂၀၁၃) အငြင်းပွားဖွယ်ရာ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများဆိုင်ရာ ဥပဒေအစားထိုးရန်မြန်မာ၊ ဧရာဝတီမဂ္ဂဇင်း။ <http://www.irawaddy.org/archives/40083>

^{၇၃} မြန်မာလွတ်လပ်မှု (၂၀၁၃) “ဥပဒေပြုသူများက လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာဥပဒေတွင် ပြစ်ဒဏ်လျော့ချရန်အဆိုတင်သွင်းခြင်း” ရန်ကုန်၊ မြန်မာ။

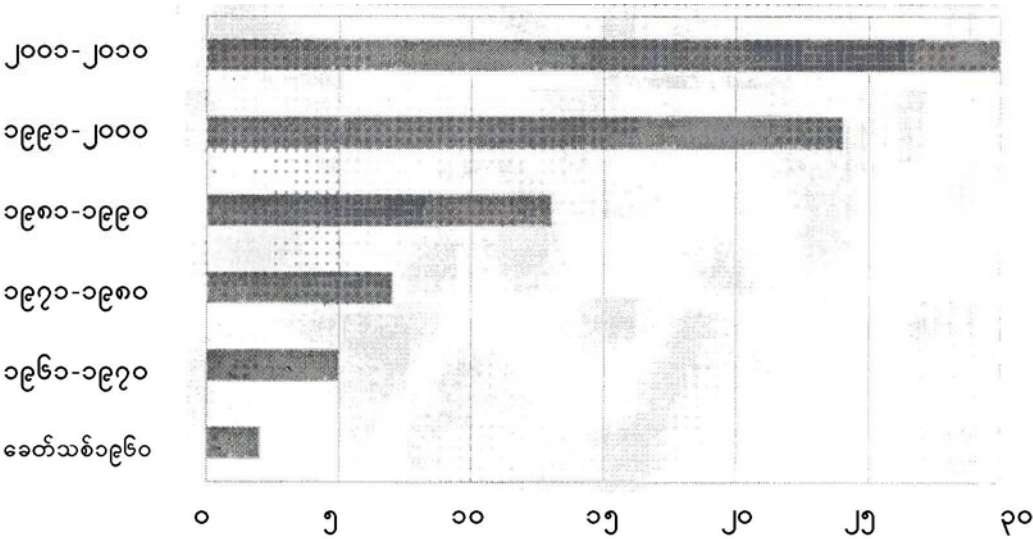
^{၇၄} မြန်မာလွတ်လပ်မှု (၂၀၁၃) “ဥပဒေပြုသူများက လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာဥပဒေတွင် ပြစ်ဒဏ်လျော့ချရန်အဆိုတင်သွင်းခြင်း” ရန်ကုန်၊ မြန်မာ။

၄.၂.၁။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းအကဲဖြတ်ခြင်း

ပွင့်လင်းအစိုးရ၏ မဏ္ဍိုင်မှာသတင်းအကဲဖြတ်ခြင်း ဥပဒေဖြစ်သည်။ ယင်းသည် အစိုးရနှင့်ပတ်သက်သောအချက်များကို အကဲဖြတ်ရန်နှင့် သတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့အခွင့်အရေးကို အာမခံခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာရေးနေချိန်တွင် မြန်မာပြည်၌ သတင်းအကဲဖြတ်ရေးဥပဒေနှင့် ပါလီမန်တွင်တင်ပြပြီးဖြစ်သည့် ဥပဒေမူကြမ်းတို့ပါရှိမည် မဟုတ်တော့ချေ။ ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် အစိုးရထံမှ သတင်းများ လွတ်လပ်စွာအကဲဖြတ်ခွင့် နိုင်ငံသားများကို မပေးထားချေ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဆွေးနွေးချက်အရ သတင်းပြန်ကြားရေးလွတ်လပ်ခွင့် ဥပဒေမူကြမ်းပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ရသည်။ သို့သော် အချိန်နှင့်အမျှပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များမှာ မသေချာသေးပါ။^{၁၀}

^{၁၀} စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံများအပါအဝင် ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်းတွင် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးဥပဒေကို သုံးသပ်မှုများကို သတင်းထုတ်ပြန်ရေးဥပဒေပြုခြင်းဖြင့် သုံးသပ်ပေးသည့်နိုင်ငံ အရေအတွက်များလာသည်နှင့်အမျှ ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် နိုင်ငံသားများ ပါဝင်လာမှု ပိုမိုတိုးလာရန် ကိရိယာအဖြစ် ပိုမိုသတ်မှတ်လာကြသည်။

ပုံ x သတင်းထုတ်ပြန်ရေးသုံးသပ်မှု ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်သောနိုင်ငံ အရေအတွက်

ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိမှုတို့ တိုးတက်ရန် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးဥပဒေကို သုံးသပ်သည့် အခွင့် အရေးများထိန်းချုပ် အသုံးချရန်အချို့သတ်မှတ်ချက်များကို ဖင်လန်နိုင်ငံဖြစ်ရပ်ပေါ်မူတည်၍ နောက်ထပ် တီထွင်ရှင်းပြနိုင်ရန် တုန့်ပြန်သင့်သည်။

^{၁၀} ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်၊ လက်ကမ်းစာစောင်၊ www.opengovpartnership-org
^{၁၁} လူ့တွေ့မေးမြန်းခြင်း၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန။

အကွက် ။ သတင်းပြန်ကြားရေးဥပဒေ ဝေဖန်မှုစည်းမျဉ်းများကို ဖင်လန်တွင်လက်တွေ့အသုံးချခြင်း။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးအဖွဲ့အစည်း၏ နိုင်ငံသားများပါဝင်မှုနှင့် သတင်းဝေဖန်ရေးဆိုင်ရာလက်စွဲစာစောင်သည် အစိုးရတွင် ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ပွင့်လင်းမှုတိုးမြှင့်ရန် အသုံးချနိုင်သည့် တရားဝင်မူဝါဒ ကန့်သတ်ချက် ကိရိယာများကို မူဝါဒချမှတ်သူများထံပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ သတင်းများကို တရားဝင်ရေးသုံးသပ် မှုများပြုလုပ်ရာတွင် ဤလက်စွဲစာစောင်က အစိုးရကိုအောက်ပါအချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် ထောက်ခံပေး ပါသည်။

- မည်သည့်သတင်းကို နိုင်ငံသားများသုံးသပ်နိုင်မည်ကို သတ်မှတ်ခြင်း(မည်သည့်သတင်းအမျိုးအစား၊ မည်သူ၏ သတင်းရနိုင်မည်နည်း)
- သတင်းကို မည်သို့သုံးသပ်နိုင်မည်ကို သတ်မှတ်ခြင်း (လိုအပ်သောတုန့်ပြန်သည့်အချိန်က ဘယ်အချိန်လဲ၊ မည်သည့်ဘာသာစကားလဲ)
- သတင်းကို ဘယ်အချိန်တွင် အလွတ်သုံးသပ်ရမည်။ ဘယ်အချိန်တွင် ငွေကြေးဆောင်၍ သုံးသပ်ရမည်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း။
- တက်ကြွသော သတင်းထုတ်ပြန်ရေးမြှင့်တင်ရန် မူဝါဒများချမှတ်ခြင်း။
- တရားဥပဒေအရ ကြီးကြပ်ရန်၊ ထိန်းချုပ်ရန်၊ အာဏာတည်စေရန်တို့ကို မည်သူပြုလုပ်မည်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

အစိုးရ လှုပ်ရှားမှုများ၏ပွင့်လင်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ၁၉၉၉ အက်ဥပဒေအရ ဖင်လန်နိုင်ငံသားများတွင် လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ အပါအဝင် “တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းများ” သုံးသပ်ခွင့်ရှိသည်။ (Freedom Info, Finland) ဤဥပဒေက တောင်းဆိုချက်များကို မည်သို့ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမည်နှင့် မည်သည့်သတင်းအမျိုးအစားကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးရမည်ဆိုသည်တို့ ရှင်းပြထားသည်။ ရှင်းလင်းသော ကန့်သတ်ချက်များကို အရေးပေါ် စတင်ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်သည်။ ဥပဒေက အလေးထားပြောကြားသော အချက်များမှာ-

- သတင်းတောင်းဆိုသော နိုင်ငံသားများသည်တောင်းဆိုသည့် အကြောင်းရင်းဖော်ပြရန်နှင့် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြရန်မလိုပါ။
- သတင်းတုန့်ပြန်ချက်များကို ၁၄ ရက်အတွင်းလုပ်ဆောင်ပေးရမည်။
- အစိုးရ အစည်းအဝေးများကို ပြည်သူ့ရှေ့တွင် ပွင့်လင်းစွာပြုလုပ်ပြီး အာဏာပိုင်များက ၎င်းတို့ လှုပ်ရှားလုပ် ဆောင်မှုများကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာရန်လိုသည်။
- အစိုးရဌာနများကို သတင်းသုံးသပ်ရေးလွယ်ကူမှုအတွက် ခွင့်ပြုထားရန်စနစ်များ ပြုလုပ်ဖို့ လိုအပ်သည်။
- လျှို့ဝှက်စာတမ်း ၃၂ ကဏ္ဍကို ထုတ်လွှင့်ခြင်းကင်းလွတ်ခွင့် ပေးထားရမည်။ ဥပမာ ပြစ်မှုစစ်ဆေးခြင်း၊ စစ်ဖက်ရေးရာကိစ္စ၊ လုံခြုံရေးရဲတို့နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းများကို “သုံးသပ်ရန်အပေးအယူ

လုပ်ထားမှုမရှိကြောင်း အထင်အရှားမဖော်ပြနိုင်လျှင် ဤအချက်များကို သုံးသပ်ခွင့်ပေးမည် မဟုတ်ပါ။
 ၁၉၉၉ ဥပဒေကို နီးကပ်စွာစစ်ဆေးသုံးသပ်ပြီး တရားရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြုလုပ်သော ၂၀၁၃ ခု
 သုံးသပ်ချက်အရ “နောက်ထပ် တွေ့ရှိလာရမည့် ပွင့်လင်းမှု” အက်ဥပဒေကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။
 (Freedom Info) ၂၀၁၄ ခုတွင် နောက်ထပ် အစီရင်ခံစာတစ်ခုက ညွှန်ပြထားသည်မှာ “ပွင့်လင်းမှုမူဝါဒနှင့်
 လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်မှုသည် ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် လာဘ်စားခြင်းနည်းသွားရန် အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်
 သည်” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ။ (Freedom Info)
 နောက်ထပ်မူဝါဒဆိုင်ရာ တရားဝင်လမ်းညွှန်ချက်များအတွက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်
 ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း လက်စွဲစာစောင်ရှိ နိုင်ငံသားများပါဝင်လာမှုကဏ္ဍတွင် ကြည့်ပါ။ (၂၀၀၁)

သတင်း ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံသားများကို ပညာသင်ပေးရန်နှင့် သတင်း
 ထုတ်ပြန်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် တရားဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ရေး လွတ်လပ်ခွင့်ကိုပေးရန်
 ပဏာမ ခြေလှမ်းများကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးအုပ်စုမှ ယခုတလော အကောင်အထည်ဖော်နေပြီဖြစ်သည်။ ဥပမာ-
 အပိုဒ် ၁၉ တွင် မြန်မာပြည်တွင်လတ်တလော ရုံးစိုက်ရန်ဥပဒေအတွက် ဆန္ဒထုတ်ချက် လွတ်လပ်ခွင့်
 လမ်းညွှန်ကို (အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့်) ထုတ်ဝေရန် အင်တာနက်တွင်လည်း ဖတ်နိုင်စေရန်
 နိုင်ငံ၏အရပ်သား လူမှုအဖွဲ့အစည်းအုပ်စုများကြား သဘောတရား ဖြန့်ဖြူးရန်တို့ ဖော်ပြထားသည်။

အခြေခံအဆင့်
 နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး
 ဥပဒေလမ်းညွှန်

ပုံ ၃။ အခြေခံအဆင့် နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေလမ်းညွှန်။ အပိုဒ် ၁၉ ၏ခေါင်းစဉ် စာမျက်နှာ
 တွင် မြန်မာ-အင်္ဂလိပ် ဖြင့်လတ်တလော ထုတ်ပြန်ထားပြီး အင်တာနက်တွင်လည်း ဖတ်နိုင်ပါသည်။

၄. ၃။ အရပ်သားများပါဝင်မှုနှင့် သတင်းအကဲဖြတ်ခြင်းကို ထောက်ခံသောအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ။

အောက်ပါအစိုးရဝန်ကြီးဌာနများသည် အရပ်သားများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် မြန်မာ
 နိုင်ငံသားများထံ သတင်းပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်နေပါသည်။

၄. ၃. ၁။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေမူကြမ်းနှင့်ဥပဒေများအားလုံးကို ၂၀၀၈ ခုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေမှလိုအပ်ချက်များအတိုင်း နိုင်ငံသားများထံကြေငြာခြင်း ပြုလုပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ဥပဒေသစ်များကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝက်ဆိုဒ်၊ သမ္မတရုံးဝက်ဆိုဒ်နှင့် အစိုးရ သတင်းစာများတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြရန်လည်းလိုသည်။ အစိုးရပိုင်သတင်းစာဖြစ်သော မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ ကလည်း အတည်ပြုပြီးသား ဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာပြီး သမ္မတရုံးဝက်ဆိုဒ်နှင့် ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနဝက်ဆိုဒ်တို့တွင်လည်း တင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတွင် အင်တာနက်ထိုးဖောက်မှုနှုန်းမှာ ၃ ရာနှုန်းထက်ပင် နည်းနေသေး၍ ဥပဒေမူကြမ်းများနှင့် နောက်ဆုံးထုတ်ပြန်ချက်များကို မကြာခဏ သတင်းစာများတွင် ဖော်ပြသင့်သည်။ ဝန်ကြီးဌာနဝက်ဆိုဒ်တွင် “အကြံပေးခြင်း၊ တိုင်ကြားခြင်း” ကဏ္ဍအ တွက်ဝန်ကြီးဌာနကိုဆက်သွယ်နိုင်သည်။ တိုင်ကြားစာများကို တိုက်ရိုက်တင်သွင်းနိုင်ပြီး လူထုထံသို့မပို့ရပါ။ မည်သည့်တုံ့ပြန်ချက်ကို ပြန်ကြားမည်၊ ဘယ်လောက်ကြာမည်ဆိုသည်ကိုတော့ ရှင်းလင်းစွာမဖော်ပြထားပါ။ အမေရိကန်တွင် ၁၉၄၆ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အက်ဥပဒေတွင် နောက်ဆုံးစည်းမျဉ်းဥပဒေထုတ်မီ ပြည်သူ့ဝေဖန်ချက်ကို တုန့်ပြန်ရန် အဖွဲ့ အစည်းများ ဖွဲ့ထားသည်။

အတွက် ။ ခေတ်မီတိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ
အမေရိကန်တွင် ၁၉၄၆ ခု အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အက်ဥပဒေအရ ထိရောက်သောပြည်သူလူထု အဖွဲ့ဝင် အားလုံးထံ ပွင့်လင်းမြင်သာသော သတိပေးစာ၊ ထောက်ခံစာလုပ်ငန်းစဉ်များ ပြုလုပ်၍ စည်းမျဉ်းများကို အဖွဲ့ များသို့အဆိုတင်သွင်းရန် လိုအပ်သည်။ (စာမျက်နှာ ၅၁ တွင်ကြည့်ပါ။) အဖွဲ့အစည်းများက နောက်ဆုံး စည်းမျဉ်းမထုတ်ပြန်နိုင်ခင် ပြည်သူ့ဝေဖန်ချက်များကို တုန့်ပြန်ရမည်။ ထို့ပြင် နောက်ဆုံး စည်းမျဉ်းသည် တင်သွင်းမှုတွင် ယုတ္တိရှိသောရလဒ်နှင့် ပြည်သူလူထုမှတ်တမ်းဖြစ်မဖြစ်၊ တဖက်သတ် ဆန်သလား၊ ပြောင်းလဲလွယ်သလားဟူသည်တို့ကို သေချာရန်ပြုလုပ်ရမည်။ ပြည်သူမှတ်တမ်းများကို ထိရောက်သောပြည်သူက သတ်မှတ်လာသောစည်းမျဉ်းများကို စိန်ခေါ်မှုများဖြေရှင်းရာတွင် တရားရုံး က အသုံးပြုရမည်။ အင်တာနက် ပုံမှန်သတင်းပေးခြင်းမှာ ဝေဖန်ရန်၊ ဆန့်ကျင်ရန်လက်ရှိအခြေအနေတွင် ခက်ခဲနေသည်။ အကြောင်းမှာ များစွာသောဝက်ဆိုဒ်များက စည်းမျဉ်းချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အဆင့် အမျိုးမျိုး၌ သတင်းများကို အပိုင်းပိုင်း ထုတ်ပြန်ကြေငြာနေရ၍ ဖြစ်သည်။ ထင်သာမြင်သာရှိမှုမြှင့်တင် ရန်နှင့် သတင်းများကိုစုပေါင်းတင်ပြရန် သတင်းပုံမှန်ထုတ်ပြန်ရေးရုံးက စည်းမျဉ်းတစ်ခု၏ “သက်တမ်း” တလျှောက်လုံးတွင် သင့်လျော်သော စာရွက်စာတမ်းအားလုံးကို ပုံမှန်သတ်မှတ်နိပါတ်များသုံးရန် အဖွဲ့ အစည်းများကို ညွှန်ကြားသောစာများ ထုတ်ပြန်ပေးရမည်။ (ပုံ ၁၃ တွင်ကြည့်) ဤလိုအပ်ချက်သည် လူထု အဖွဲ့ဝင်များကို ပုံမှန်သတင်းရှာနိုင်ရန်နှင့် သတင်းပေး သောပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ မြှင့်တင်ရန်အထောက်

အကူပြုသည်ဟု အမေရိကန်က ထင်မြင်ထားသည်။ ဤရည်မှန်းချက်သည် ပုံမှန်အဆိုတင်သွင်းမှုပြုလုပ်ရန် ပိုမိုအဆင်ပြေသော ပြည်သူ့ဗဟိုပြုဖြစ်သော နည်းလမ်း များကို ပေးရန်ဖြစ်သည်။

စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရုံးကလည်း လူထုဝေဖန်ချက်လုပ်ငန်းများစတင်ရန် ဝက်ဆိုဒ်အသုံး ၂. ၀ နည်းပညာများ (the erulemaking Programme and Regulations.gov) ကိုအသုံးပြုရန် ထည့်သွင်း စဉ်းစားထားသည်။ ဂရိကလည်း လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာရည်ရွယ်မှု (www. Opengov.gr) အတွက် ဝက်ဆိုဒ်ကို တီထွင်ထားသည်။ ဥပဒေမူကြမ်းအားလုံးကို စာရေးလိုရသည့်ပုံစံဖြင့် တင်ထားပြီးပြည်သူများက အပိုဒ် တစ်ခုပြီးတစ်ခုကို ဝေဖန်ချက်များ တင်သွင်းနိုင်သည်။

မူရင်း။ ပုံမှန်အကြံပြုချက်။

ဥပဒေပြုမှုတွင် ကုမ္ပဏီများနှင့် ညှိနှိုင်းရေးအတွက် MENA-OECD လက်တွေ့အသုံးချသူများအတွက် လမ်းညွှန်။

ပြည်သူများထံ သတင်းပေးရန်အခြားနည်းမှာ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များမှ တဆင့်ဖြစ်သည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် တနိုင်ငံလုံးတွင် အစိုးရသတင်းစာရရှိနိုင်သော မြို့နယ် ၃၅၀ ကျော်တွင် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များ စီမံဖွင့်လှစ်ရန်တာဝန်ရှိသည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဥပဒေများကို တရားဝင်အသုံးအနှုန်းများဖြင့် လွယ်ကူအောင်ပြုလုပ်၍ မြန်မာတဝှမ်းရှိကျေးရွာစာကြည့်တိုက် ၃၀၀၀ ကျော်တွင် ထုတ်ပြန်ရန်လည်းပြုလုပ်ရမည်။ အဓိကဥပဒေများကို အခြားဘာသာစကားအနည်းငယ်သို့ ဘာသာပြန်ဆိုရမည်။ သို့သော် တရားဝင်လိုအပ်ချက်ဟုတ်မဟုတ် မရှင်းလင်းသေးပါ။

၄. ၃. ၂။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနသည် ကဏ္ဍအလိုက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ စီမံ ရန်နှင့် ထောက်ပံ့နိုင်ရန် အခြားအစိုးရဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတာဝန်ရှိသကဲ့သို့ ဝန်ကြီး ဌာနများမှတဆင့် ဆီလျော်သော ပြည်သူ့ရေးရာအညွှန်းကိန်းများအချက်အလက်များ စုဆောင်းထုတ်ပြန် ရန် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့နှင့် ယင်းဌာနခွဲများနှင့် ပူးပေါင်းရန်တာဝန်ရှိပါသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် အရေးကြီးသောနိုင်ငံ၏ အညွှန်းကိန်းများ လူဦးရေနှင့် အစိုးရကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းများသုံးသပ် မှုပေးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံသားများအတွက် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် အဓိကသတင်းရရန်နေရာအဖြစ် ဆောင် ရွက်ရန်အလားအလာရှိသည်။ သို့သော် အစီရင်ခံစာအမျိုးမျိုးက တင်ပြထားသည်မှာ စာရင်းဇယားများ၏ အရည်အချင်း၊ နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ကျယ်ပြန့်မှုမရှိ^{၂၂} ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

^{၂၂} OECD (၂၀၁၃)။ မြန်မာကိုရှုထောင့်စုံမှဝေဖန်ချက်။ အတွဲ-၁။ အစပိုင်းသုံးသပ်ချက်၊ OECD လမ်းကြောင်း၊ OECD ထုတ်ဝေရေး။ <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202085-en/>

ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် စာရင်းအင်းအရည်အသွေး အမျိုးအစားများကို တိုးတက်ရန်အားစိုက် ဆောင်ရွက်နေပြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနကို ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေရုံပုံငွေ အဖွဲ့၏ အကူအညီဖြင့် ၂၀၁၄ ခုတွင် ၃၁ နှစ်ကျော်ကြာပြီးမှ ပထမအကြိမ်သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူရေး လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည်။ သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ရာတွင် အသက်၊ ကျား/မ၊ ပညာရေး၊ အလုပ်အကိုင်၊ လူမျိုး၊ အိမ်ယာ၊ (လျှပ်စစ်၊ ရေအစရှိသည့်) လူမှုဝန်ဆောင်မှုသုံးသပ် ချက်နှင့် အခြားအညွှန်းကိန်းများပါဝင်သော မေးခွန်း ၄၁ ခုပါရှိသည်။ နိုင်ငံသားမည်မျှက အစိုးရကို ကိုယ်စားပြုသလဲ၊ သူတို့၏နေရာ သူတို့၏လိုအပ်ချက်ကို ပိုမိုတိကျစွာတုန့်ပြန်ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်က အချက်အလက်ကောက်ခံရန် စနစ်ကျသောနည်းပေးရန် အမျိုးသားစာရင်းအင်း နည်းဗျူဟာကို ဖွဲ့စည်း၍ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ကို ထောက်ပံ့ပေးရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤစာရေးနေချိန်တွင် ဤစီမံချက်၏ စောစောပိုင်းအဆင့်များကို ဆောင်ရွက်နေချိန်ဖြစ်မည်။

၄. ၃. ၃။ နိုင်ငံသားပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် သတင်းအကဲဖြတ်ခြင်းကို ထောက်ပံ့သောအစိုးရဖက်စပ်နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ။

၄. ၃. ၃. ၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်။ (NHRC, MNHRC)

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ကို ၂၀၁၁ စက်တင်ဘာတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး^{၅၃} နိုင်ငံသားများနှင့် အစိုးရအကြားဆက်သွယ်ချက် အဖြစ်ဆောင်ရွက်လျက်“ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ တော်၏ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသောနိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများကို တိုးမြှင့်ရန်နှင့် စောင့်ရှောက်ရန်”^{၅၄} ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိပါသည်။ နိုင်ငံသားများထံမှ အခွင့်အရေးကိုတလွဲ သုံးနေကြောင်း အသိပေးမှုများကိုလည်း လက်ခံရသည်။ တိုင်ကြားချက်များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရသည်။ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများသို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များကိုပေးပို့၍ အစိုးရဌာနများမှ အရေးယူဆောင်ရွက် ရန်တောင်းဆိုရသည်။^{၅၅}

အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် လိုအပ်ချက်များကို အသိအမှတ်ပြုရန် ခြေလှမ်းတစ်ဆင့်ဖြစ်ပြီး မြန်မာအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ၏ဖွဲ့စည်းပုံမှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းနှင့်တော့ မတူညီပါ။ အမှန်စစ်စစ်၊ ဤသို့သမ္မတရုံးအမိန့်နှင့်

^{၅၃} ပြည်ထောင်စုအစိုးရပြန်တမ်းအမှတ်-၃၄/၂၀၁၁။
^{၅၄} မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် (၂၀၁၃)။ <http://mnbrc.org.mm/en/>။
^{၅၅} ဖွဲ့စည်းပြီးကတည်းက ၂၀၁၁ မှ ၂၀၁၂ ထိ ကော်မရှင်တွင် တိုင်ကြားစာ ၄၈၀၀ လက်ခံရရှိပြီး ၃၅% ဖြစ်ဖြစ်သည့် ၂၈၆၆ စောင်သည် တရားဝင်ဖြစ်ပြီး အခြား ၆၅% မှာ ကော်မရှင်ကပြဌာန်းထားသော တိုင်ကြားစာလုပ်ငန်းစဉ်၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်မညီကြောင်းတွေ့ရသည်။ (မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်လှုပ်ရှားမှုများ၊ မေ၊ ၂၀၁၃။)

ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် ပြင်သစ်စည်းမျဉ်းများကိုလည်း သွေဖီနေသည်။ ဤစည်းမျဉ်းများက အထူးပြောကြားထားသည်မှာ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့များကို “၎င်းတို့၏ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ၎င်းတို့၏ကျွမ်းကျင်မှုအပိုင်းပေါ်အထူးအခြေခံ၍ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာသို့ ဥပဒေပြုထားသော ခွင့်ပြုချက်”^{၅၆} ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်သည်။ ထပ်ဖြည့်ထားသောအချက်များမှာ ကော်မရှင်၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ အာဏာနှင့် မြန်မာ လူထု၏ အခွင့်အရေးများကို ပြည်သူ့သိရှိမှုမြှင့်တင်နိုင်စွမ်းတို့နှင့် ပတ်သက်နေပါသည်။^{၅၇} ကော်မရှင် ၏ အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးလုံးသည် အငြိမ်းစားယူထားသော အရပ်သားဝန်ထမ်းများဖြစ်ပြီး အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုန်သွယ်မှုသမဂ္ဂများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်ပါ။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ တာဝန်မှာ သမ္မတသို့တိုက်ရိုက် အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပြီးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များက အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့များသို့ အမှုဆောင်အနေနှင့် အဖွဲ့တစ်ခုအနေဖြင့် အစီရင်ခံရန် အားပေးထားသည်။

အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဆွေးနွေးချက်များပေါ် အခြေတည်၍ကော်မရှင်သည် ၎င်း၏ ဖွဲ့စည်းမှု၊ ၎င်း၏သမ္မတနှင့် ပတ်သက်မှု၊ တိုင်ကြားစာများ လက်ခံဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းနှင့် ပတ်သက်သော ထုတ်ပြန်မှုများအပါအဝင် မိမိ၏အားနည်းချက်ကို ကောင်းစွာသိရှိရမည်။^{၅၈} လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်တွင်ဖွဲ့စည်းပြီးကတည်းက အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်သည် ယခုလက်ရှိတွင် သုံးသပ်မှုအတွက် အထက်လွှတ်တော်နှင့်အတူ အလုပ်လုပ်နေသော “လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်း ဥပဒေ” ကြမ်းရေးဆွဲရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရေးဆိုင်ရာ ပညာရှင်များနှင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ဤဥပဒေမူကြမ်းသည် အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့နှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ခွဲခြားရန် လွတ်လပ်သော ရွေးချယ်ရေးကော်မတီတည်ထောင်ရန် ကြိုးစားနေပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံသားများ၏ နောက်ထပ်ဝေဖန်မှုကိုပေးရန် အင်တာနက်ပစ္စည်းများသုံး၍ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်တွင် စိတ်ဝင်စားကြောင်းထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။ (လက်ရှိ တိုင်ကြားစာများကို လက်ရေးဖြင့်တင်ပြထားသည်။) ၂၀၁၃ ခုစက်တင်ဘာတွင် မြန်မာအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်က ဝက်ဆိုဒ်အသစ်စတင်ခဲ့ပြီး အသုံးပြုသူများကို တိုင်ကြားစာမည်သို့တင်သွင်းရန် အသေးစိတ်ရှင်းပြထားပြီး အွန်လိုင်းတိုင်ကြားစနစ် မပါဝင်သေးပါ။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ အခြားလုပ်ငန်းစဉ်များကို UNOHCHR နှင့် UNICEF တို့၏ အာရှပစိဖိတ်အစည်းအဝေးတွင် ဆွဲဒင်အစိုးရက Raoul Wallenberg Institute အနေနှင့် တင်သွင်းထားသည်။

^{၅၆} Perseus မဟာဗျူဟာများ၊ JBI နှင့် New Perimeter (၂၀၁၃) ဥပဒေသုံးသပ်မှုဆိုင်ရာမြန်မာ့စည်းမျဉ်း။ www.burmalibrary.org/docs/s/Myanmar-Rale-of-Law-Assessment-3-5-13.pff.

^{၅၇} အပေါ်ရည်ညွှန်းချက်အတိုင်း

^{၅၈} လူတွေ့မေးမြန်းချက်၊ ၂၀၁၃။

အကွက် ။ ဝပိန် Defensordel Pueblo ၏ဖြစ်ရပ်

ဝပိန် Defensordel Pueblo အဖွဲ့ကို ၁၉၇၈ ခုတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ထိုနှစ်တွင်ပင်ထုတ်ပြန်ထားသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများနှင့် နိုင်ငံသားတို့ ၏ လွတ်လပ်မှုကိုကာကွယ်ရန် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရသော အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်ပါလီမန်သို့ အစီရင်ခံစာတင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးကို ကြီးကြပ်ပေးရန်တာဝန် ရှိသည်။ ဤအဖွဲ့ကို ဆီးနိတ်နှင့် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်မှ ရွေးချယ်ထားသည့် ဤအဖွဲ့သည် ကိုယ်နည်းကိုယ့် ဟန်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်မှုဖြင့် ၎င်း၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို လွတ်လပ်စွာ၊ သမာသမတ်ကျစွာ၊ ကိုယ်ပိုင်ဟန်တို့ ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီး ထာဝရတည်မြဲမှုနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်တို့ကို မိမိရုံး၏လှုပ်ရှားမှုပုံစံဖြင့် ခံစားရမည်။ နိုင်ငံ သားများသည် ပြည်သူ့အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ မှားယွင်းလုပ်ဆောင်မှုကိစ္စများတွင် ဤအဖွဲ့၏ ကြားဝင် ဖြေရှင်းခြင်းကို သည်းခံနိုင်ပြီး ၎င်းတို့၏ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ပြုလုပ်သောကိစ္စများတွင် ပြင်ပမှ စွက်ဖက်မှု ကိုကြားဝင်ဖြေရှင်းခွင့်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဤအဖွဲ့သည် နှိပ်စက်မှုကိုဆန့်ကျင်သော အမျိုးသားကာကွယ် ရေး ယန္တရားအဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံသားများသည် အွန်လိုင်းမှ ၎င်း၊ အီးမေးဖြင့်၎င်း၊ လူကိုယ်တိုင်သော်၎င်း ဖက်စ် သို့မဟုတ်စာတိုက်မှ၎င်း တိုင်ကြားစာကို တင်သွင်းနိုင်သည်။ ၂၄ နာရီ ဝန်ဆောင်မှုလည်းရှိသည်။

နိုင်ငံသားများအတွက် တရားမျှတမှုဖြစ်စေမည့် ဤအဖွဲ့ကအသုံးပြုသော သမရိုးကျနည်းလမ်းများတွင် စိတ်ဝင်စားသော ပါတီများနှင့် လူထုကဏ္ဍတွင် လုပ်ငန်းစဉ်သုံးသပ်မှုအကြောင်း အစီရင်ခံစာအကြမ်းများ အကြားပြေလည်မှုရရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ထောက်ခံချက်များပါဝင်သည်။ သို့သော် ထုတ်ပြန်ထားသောထောက်ခံချက်များမှာ အာဏာတည်မြဲမှုမရှိခဲ့လျှင် ညှိနှိုင်းရန်ငြင်းဆန်သော ပြည်သူ့အရာရှိများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို သွေးဆောင်ပြောကြားရန် ထုံးစံအတိုင်းညီလာခံကို အသုံးပြု ရမည်။ လက်တွေ့တွင်ဆိုလိုသည်မှာ ဤအဖွဲ့သည်သတင်းမီဒီယာများနှင့်လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီးဆက်ဆံရမည် ဖြစ်ပြီး သွေးဆောင်မှုနည်းဗျူဟာ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ်အသုံးပြုခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ ညီလာခံသတင်း များကို ပုံမှန်ထုတ်ပြန်ကြေညာ၍ ပြေလည်မှုအတွက် ကြိုစားမှုနှင့်လက်လှမ်းမှုကို မတုန်ပြန်သော အရာရှိ များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအမည်ကို ထုတ်ပြန်ပေးရမည်။ ယင်းအဖွဲ့သည် ယင်းတို့၏သဘောထားများ ပြည်သူ့စိတ်ဝင်စားမှုများအတွက် ထုတ်ပြန်ချက်များကို ရေဒီယိုမှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာမှုကိုလည်း ပုံမှန်ပြုလုပ် ရမည်။

၂၀၁၂ တွင် ဤအဖွဲ့မှ (အင်တာနက်၊ ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယို) အစရှိသည့် မီဒီယာချန်နယ် ပေါင်း ၁၁၀၀၀ လောက်မှ သတင်း ၉၁ မျိုးကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ အသုံးပြုသူ ၄၀၀၀ လောက်ဆီမှ သတင်း ပေးစာများလက်ခံရရှိထားပြီး လူပေါင်း ၅၆၀၀ လောက်ကလည်း Ombudswoman ဆွေးနွေးကဏ္ဍတွင်

ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ စပိန်အဖွဲ့အစည်း၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဆိုအရ ဤနည်းဗျူဟာသည် ပြည်သူ့ အရာရှိများအတွက် သူတို့၏ရပ်တည်မှုကို သုံးသပ်ရန် မှားနေသောလုပ်ငန်းစဉ်များပြောင်းလဲရန် ဆွေးနွေးမှု လက်ခံရန် အကျိုးရှိပြီး နိုင်ငံသားများ၏အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မတိုင်ကြားတော့ပေ။ နောက်ထပ် အကျိုးဆင်အနေနှင့် တိုင်းပြည်တဝှမ်းလုံးက သိရှိလာသောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်လာပြီး တစ်နှစ်လျှင် တိုင်ကြားစာ ၃၁၀၀၀ လောက်ကို ဖြေနေရပြီဖြစ်သည်။

မူရင်း ။ Defen sordel Pueblo အဖွဲ့၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် လူတွေ့မေးမြန်းခြင်း။ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၃ နှင့် ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၄ နှင့် Defen sordel Pueblo ၏ တရားဝင်ဝက်ဆိုဒ်။

၄. ၃. ၃. ၂။ မြန်မာသတင်းထုတ်ပြန်ရေးကောင်စီ

မြန်မာသတင်းထုတ်ပြန်ရေးကောင်စီကို ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သတင်းထောက်များအကြား ဆက်သွယ်ချက်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန် ပုံဖော်ထားသော အစိုးရ က ခန့်အပ်ထားသည့် အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ယင်းကောင်စီတွင် ပညာရေးအကြီးအကဲများ၊ ရှေ့နေများ၊ သတင်း ထောက်များနှင့် ညီလာခံအသင်းအဖွဲ့ဝင်များပါဝင်ပြီး ပင်စင်ယူထားသော တရားသူကြီးချုပ်ရုံးမှ တရား သူကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ယင်းကောင်စီသည် အစိုးရလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများလည်း ပေးသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပုံနှိပ်ရေး နှင့်ထုတ်ဝေရေးဥပဒေနှင့် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးဥပဒေကဲ့သို့ အမျိုးမျိုးသော မီဒီယာနှင့်ပတ်သက်သည့် ဥပဒေပြုခြင်းများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လုပ်ဆောင်ရသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၃ ဖေဖော်ဝါရီလ တွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ပါလီမန်တွင် ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဥပဒေမူကြမ်းကိုတင်သွင်းခဲ့သည်။ အတည်ပြုခံခဲ့ရပါက သတင်းထောက်များကို ကာကွယ်သော ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာအရ “မီဒီယာများအတွက် ကျယ်ပြန့်သောဆင်ဆာလမ်းညွှန်ချက်အသစ်များကို သတ်မှတ်ပေးလိမ့်မည်။”^{၅၉} ထိုအစီရင်ခံစာ တွင်ပင် ဥပဒေမူကြမ်းကို မြန်မာသတင်းပြန်ကြားရေးကောင်စီ၏ အကြောင်းမပါဝင်ပဲ ပြန်ကြားရေးကောင်စီ ရည်ရွယ်ချက်ကိုထင်ရှားစွာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် တီထွင် ထားကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ဥပဒေမူကြမ်း၏ တုန့်ပြန်ချက်တွင် သတင်းထောက် ၁၀၀ လောက်ပါသော အုပ်စုတစ်စုက ဥပဒေပြုရေးကိုရုပ်သိမ်းရန် တညီတညွတ်တည်း တောင်းဆိုချက်ကို ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ ၃ နှစ်အကြာတွင် ပါလီမန်က ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင် များမဲဆွယ်ရန်သတင်းမီဒီယာကိုခွင့်ပြုရန် ဥပဒေမူကြမ်းကို ၃ လကြာဆွေးနွေးပြီးကြေငြာခဲ့သည်။^{၆၀} ထိုလများတွင် ၂၀၁၃ ခု ဩဂုတ်လတွင် ယခုတလောသတင်း အစီရင် ခံစာက ဖော်ပြထားသည်မှာ မြန်မာသတင်းပြန်ကြားရေးကောင်စီနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနကဲ့သို့ အဖွဲ့

^{၅၉} Crispin, Shawn. W (၂၀၁၃)“ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးလွတ်လပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာတို့ယိမ်းယိုင်မှု၊ လာလမ်းအတိုင်းပြန်မှု၊ သတင်းထောက်များကို ကာကွယ်ရန်ကော်မတီက တင်သွင်းသောအထူးအစီရင်ခံစာ” နယူရောက်၊
^{၆၀} အထက်ပါအတိုင်း

နှစ်ဖွဲ့က စာရေးချိန်တွင် ပါလီမန်တွင် ဆွေးနွေးရန်ကျန်ရှိနေသေးသော ဥပဒေကြမ်းကိုစိစစ်၍ ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်လိမ့်မည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်၏ ပေါ်ကာစီမိုကရေစီခေတ်တွင် အခြားအသင်းအဖွဲ့အသစ်များနည်းတူ မြန်မာသတင်းပြန်ကြားကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မူဝါဒဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံသားများကို ညှိနှိုင်းခွင့်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာသတင်းပြန်ကြားရေးကောင်စီက သတင်းထောက်အဖွဲ့အစည်းကြီးများနှင့် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးကို ညှိနှိုင်းပေးရန်ပျက်ကွက်မှုအတွက် ဝေဖန်ခံခဲ့ရသည်။^{၆၀} သတင်းထောက်များအတွက် ကောင်စီ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ကို မေးမြန်းခြင်းခံခဲ့ရပြီး လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ထားသောအဖွဲ့ မဟုတ်၍ဖြစ်သည်။

၄. ၄။ နိုင်ငံသားပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု

စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းဝင် နိုင်ငံများသည် မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် နိုင်ငံသားများပါဝင်လာရန် ယန္တရားများကိုတိုးမြှင့် တီထွင်လျက်ရှိသည်။ သက်သေများက အကြံပြုသည်မှာ နိုင်ငံသားပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုသည် တဖက်တွင် အစိုးရကိုတိုးတက်စေပြီး အခြားတစ်ဖက်တွင် ယုံကြည်မှုကိုအထူးသဖြင့် အားပေးရာတွင် နိုင်ငံသားများနှင့်ပတ်သက်၍ တိုးမြှင့်ရာလည်းရောက်သည်။

ပုံ ၁.၂ အစိုးရကိုလေးစားမှုပေးသော OECD အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ရည်မှန်းချက်များကဘာလဲ။

(% တုန့်ပြန်မှုများ ၈ = ၂၅ နိုင်ငံ)

ထင်သာမြင်သာရှိမှု/တာဝန်ခံမှုတိုးတက်မှု	၅၂
ထိရောက်မှုတိုးတက်မှု	၃၉
ကျွမ်းကျင်မှုတိုးတက်မှု	၃၆
ဝေဖန်နိုင်စွမ်းတိုးတက်မှု	၂၆
တုန့်ပြန်မှုတိုးတက်မှု	၂၂
လာဘ်စားခြင်းတားဆီးခြင်း	၁၇
တရားဝင်ဖြစ်ခြင်းတိုးတက်မှု	၁၇

(%)အရေးကြီးသော (သို့) ပို၍ အရေးကြီးသောသဘောထားပြတုန့်ပြန်မှုများ)

ပုံ ၁.၃ နိုင်ငံသားများကိုလေးစားမှုပေးသော OECD အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ရည်မှန်းချက်များကဘာလဲ။

(% တုန့်ပြန်မှုများ ၈ = ၂၅ နိုင်ငံ)

နိုင်ငံသားများ၏ယုံကြည်မှုတိုးလာခြင်း	၆၁
လူမှုရေးစည်းလုံးမှုခိုင်မာစေခြင်း	၃၅

^{၆၀} အရပ်သားအဖွဲ့အစည်းခေါင်းဆောင်နှင့်လူတွေ့မေးမြန်းခြင်း၊ ၂၀၁၃။

အသိပညာ/ဗဟုသုတတိုးစေခြင်း	၃၅
နိုင်ငံသားများကြီးကြပ်မှုတိုးစေခြင်း	၂၂
နိုင်ငံသားလေးစားလိုက်နာမှုတိုးစေခြင်း	၁၃
နိုင်ငံသားများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုမြှင့်တင်ခြင်း	၁၄

(%)အရေးကြီးသော (သို့) ပို၍အရေးကြီးသောသဘောထားပြတုန့်ပြန်မှုများ)

မူရင် OECD (၂၀၀၉)နိုင်ငံသားများကိုချဉ်းကပ်ခြင်း။ ပိုမိုကောင်းမွန်သော မူဝါဒနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် လူထု ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု။ လူထုဆွေးနွေးမှုပေါ်တွင် OECD ၏လေ့လာမှု။ OECD ကထုတ်ဝေသော “အစိုးရနှင့် ညှိနှိုင်းရန်နိုင်ငံသားများအတွက် လမ်းကြောင်းများ”

အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခံစားချက်ထုတ်ဖော်မှုများကို နိုင်ငံသားများကမြန်မာအစိုးရထံ တိုင်ကြားစာများ ဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုနိုင်သည်။ သို့သော် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ရော တစ်ဦးချင်းနှင့်ရော ဆွေးနွေးလျက်တိုင်ကြားစာများ တင်သွင်းသောလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ရှင်းလင်းမှုမရှိပဲ၊ ကိုးယိုးကားယားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေပြီး ဤတိုင်ကြားစာများကို အောင်မြင်စွာတုန့်ပြန်ရန် စွမ်းရည်အကြောင်းကိုလည်း မေးမြန်း ထားသည်။ တိုင်ကြားစာများကို ထင်သာမြင်သာရှိစွာ၊ မျှတစွာထုတ်ဖော်ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများကိုယုံကြည် မှုမရှိနိုင်တော့ပါ။ ပြည်သူက အစိုးရအရာရှိများကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားရန် ထိုလမ်းကြောင်းများကို အောက်ပါအတိုင်း စဉ်းစားထားကြသည်။

- အမျိုးသားလွှတ်တော်အတွင်းတွင် ပြည်သူတိုင်ကြားစာနှင့် တောင်းဆိုစာကို ကော်မတီက နိုင်ငံသားများ အစိုးရမူဝါဒများ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အကြောင်းအရာများပြောကြားရန် ယန္တရား တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ နိုင်ငံသားများသည် ဤကော်မတီကို အမျိုးသားသတင်းစာများတွင် ထုတ်ပြန်ထားသော ဖုန်းနံပါတ်ဖြင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နိုင်သည်။

- လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း သုံးသပ်ရေးကော်မတီက ဝန်ကြီးဌာနလုပ်ဆောင်မှုများနှင့် ပတ်သက်သော တိုင်ကြားစာများကိုလက်ခံ၍ သမ္မတရုံးဝက်ဆိုဒ်တွင် တင်ထားသောတိုင်ကြားစာများကို တုန့်ပြန်ပေးသည်။ ရံဖန်ရံခါတွင် ဝန်ကြီးဌာနများသည် လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း သုံးသပ်ရေး ကော်မတီက စွဲချက်တင်မှုများကို အစိုးရသတင်းစာတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းရသည်။ အကြံပြု ချက်ကို တိုက်ရိုက်တုန့်ပြန်သည့်အနေနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက တင်သွင်းသော မွေးစာရင်းနှင့် ဗီဇာရက်တိုးချဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းပြချက်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။^{၆၂}

^{၆၂} မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ(၂၀၁၃) စက်တင်ဘာ ၁၊ ၂၀၁၃၊ မြန်မာ

- အမျိုးသားလွတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့လွတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးအတွင်းတွင် နိုင်ငံသားတို့၏ အခြေခံ အခွင့်အရေး၊ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများ၏ ကော်မတီများရှိသော်လည်း တရားဝင် ညွှန်ကြားချက်များကတော့ မရှင်းလင်းပါ။

- နိုင်ငံသားလူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် အစိုးရနှင့်ဆွေးနွေးရန် နိုင်ငံခြားသားများ အတွက် အခြားနည်းလမ်းများမှာ သမ္မတရုံးသို့ တိုက်ရိုက်တိုင်ကြားစာများပို့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဤသို့ဆက်သွယ် ချက်များကို လက်ခံရန်အွန်လိုင်းနည်းလမ်းရှိသည်။ သို့သော် ထိုနည်းလမ်းကို တိုင်ကြားချက်များ တုန့်ပြန် ရာတွင် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် ပြည်သူ့လူထုထံပြသရန် မသုံးပါ။

- သတင်းမီဒီယာနှင့် အင်တာနက်စည်းမျဉ်းနှင့် ဆင်ဆာလျော့နည်းမှုကြောင့် လူထုသဘောထားကို သတင်းစာများနှင့် အွန်လိုင်းပေါ်တွင် သတင်းမီဒီယာနှင့် လူမှုရေးမီဒီယာနည်းလမ်းများဖြင့် မကြာခဏထုတ် ဖော်ပြောကြားခြင်းမရှိပါ။

၄. ၄. ၁။ အဂတိလိုက်စားခြင်းကို တိုက်ဖျက်သော ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ

၂၀၁၂ ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာသည် အဂတိလိုက်စားခြင်းကိုတိုက်ဖျက်သော ကုလသမဂ္ဂအထွေ ထွေညီလာခံနှင့် သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဤသဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ထိုးခြင်းဖြင့် မြန်မာ အစိုးရသည် အပိုဒ် ၁၃ ဖြစ်သည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို သဘောတူရသည်။ ဤလူမှုအဖွဲ့အစည်းက အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များနှင့် အများအကျိုး ဆောင်ရွက်နေသော အသင်းအဖွဲ့များအစရှိသည့် လူထုကဏ္ဍပြင်ပအုပ်စုများနှင့် တဦးချင်းတို့၏ တက်ကြွ စွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်ရန် နိုင်ငံတော်သို့တင်ပြရန်လိုသည်။ ထို့ပြင် ထိုအထွေထွေညီလာခံ သည် “ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူ၏ပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ ပြည်သူတို့တွင်ထိရောက် သတင်းဝေဖန်မှုပြုနိုင်ခြင်းကို သေချာစေခြင်းနှင့် လာဘ်စားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းများကို ရှာဖွေ၊ လက်ခံ၊ ထုတ်ပြန်သဘောတရားဖြန့်ဖြူးရာတွင် လွတ်လပ်ခွင့်ကို လေးစားခြင်း၊ မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ် ခြင်း”^{၆၃} တို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အရပ်သားပါဝင်လာမှုကို ခိုင်မာစေရန် ထောက်ခံပေးရမည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ တွင် ဤအခွင့်အရေးများသေချာမှုအတွက် အဆင့်များကို တာဝန်ယူရန် သဘောတူထားပြီးသား စည်းမျဉ်း ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အရပ်သားလွတ်လပ်မှုများကို ကာကွယ်၍ ခိုင်မာစေရမည်။ ဤသဘောတူညီချက်ကို အခန်း (၄)တွင် နောက်ထပ်အသေးစိတ် စစ်ဆေးပြသထားသည်။

^{၆၃} ကုလသမဂ္ဂ(၂၀၀၄)၊ လာဘ်စားခြင်းကို ဆန့်ကျင်သောကုလသမဂ္ဂညီလာခံ၊ နယူးယောက်။ www.unode.org/documnets/UNCACP/Publications/Convention/03-50026-Epdf

၄. ၄. ၂။ အစိုးရရုံးများ၏ နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်စွမ်းကို တိုးတက်ရန်အားစိုက်မှု တည်ဆောက်နိုင်စွမ်း။

အစိုးရရုံးများသည် နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်စွမ်းကို တိုးမြှင့်ရန်ရည်ရွယ်သည့် လှုပ်ရှားမှု နှင့်အတူ သတင်းထောက်များသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများပေးသာ လေ့ကျင့်မှုနှင့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့နှင့် အမေရိကန်သံရုံးတို့က သတင်းဖြန့်ချိရေးညီလာခံများနှင့် အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် သတင်းမီဒီယာ များနှင့်မည်သို့ ဆွေးနွေးရမည်ကို ဝန်ကြီးဌာနများအဆင့်တွင် သင်တန်းပေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ၃ ခုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခု ဒီဇင်ဘာလကတည်းက ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုစီသည် ပြန်ကြားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းပြုလုပ် သော ထိုသင်တန်းကို တက်ရောက်ရန် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးစီကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ပြန်ကြားရေး ဒုဝန်ကြီးကလည်း ဝန်ကြီးများနှင့် ဒုဝန်ကြီးများတွင် သတင်းထောက်များ မေးခွန်းမေးလာပါက အချိန်ပေး ဖြေကြားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

၄. ၄. ၃။ မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူလူထုအကြံဉာဏ်များရယူခြင်း။

၂၀၁၁ ခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာအစိုးရသည် မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် ပြည်သူလူထုနှင့် ညှိနှိုင်းရန် မကြုံစဖူးအားထုတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းအချက်ကို ရှင်းလင်းချက်များကို ဥပဒေမူကြမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ရန် တရားရေးကိစ္စတွင် ပြည်သူနှင့်ပွင့်လင်းစွာဆွေးနွေးမှုပြုလုပ်ရန်နှင့် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ယှဉ်လျက်လုပ်နိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် ကြိုးပမ်းမှု များတွင်တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ကလည်း လစဉ်ရေဒီယိုမိန့်ခွန်းများမှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို နိုင်ငံသားများအား အသိပေးရန်အထူးကြိုးပမ်းနေပါကြောင်း ပြောကြားသည်။ သမ္မတရုံး ဝက်ဆိုဒ်တွင်လည်း ထုတ်လွှင့်ထားကြောင်းပြောသည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းကို စနစ်ကျ ရန်၊ အရှေ့အနောက်ညီရန်နှင့် ထင်သာမြင်သာရှိရန် တိုးတက်မှုလုပ်ရမည့် အခွင့်အရေးများလည်း ရှိနေပါ သည်။ အမျိုးမျိုးကွဲတွက်နေသော နိုင်ငံသားအုပ်စုများကို စုစည်းရန်အလို့ငှာ ယင်းတို့၏ခွဲထွက်နိုင်စွမ်း၊ အစိုးရကို ဝေဖန်မှုနှင့် အမျိုးမျိုးသောနိုင်ငံသားများ ပါဝင်လာစေရေးနည်းများ အားလုံးကိုပေါင်းစပ် အသုံး ပြုရမည်ဟူသည်ကို ကျယ်ပြန့်စွာလက်ခံထားပါသည်။ ဥပမာ အွန်လိုင်းမှ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည့်နည်းဖြင့် တစ်ဦးချင်းဆွေးနွေးမှုကို အကောင်အထည်ဖော်သင့်သည်။ ပြင်သစ်မှ Grenelle အစည်းအဝေးက အစိုးရ သည် လူထုကြီးကိုမည်သို့လက်လှမ်းမီအောင် ပြုလုပ်သည်ကို ကောင်းစွာပြသထားသည်။

အကွက် ။ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရေးနည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြုခြင်း။

ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရေးနည်းလမ်း တစ်မျိုးတည်းသုံးခြင်းသည် အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို လက်လှမ်းမီရန်မလုံ လောက်နိုင်ပေ။ နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးပေါင်းစပ်သုံးခြင်းနှင့် ပျော့ပျောင်းညင်သာသည့် ချဉ်းကပ်မှုသုံးမှသာ ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်မှုကိုကျယ်ပြန့်စွာထိရောက်စေပါမည်။ ဥပမာ-အမျိုးမျိုးသောအသံလွှင့်နည်းသည် အုပ်စုများ၊ အကြံပေး ဘုတ်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသတွင်းစည်းရုံးထားသော တွေ့ဆုံမှုများနှင့် အောက်ပါနမူနာတွင် ပြဆိုမည့် အင်တာ နက်အသုံးပြု ပွင့်လင်းသော ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုအားလုံးကို ချဉ်းကပ်ပေါင်းစည်းနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ပြင်သစ်တွင်ကျင်းပသော Grenelle အစည်းအဝေး

ဥပမာအနေဖြင့် Grenelle ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဗဟိုအစိုးရနှင့် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးက ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံချက်အတွက် ဥပဒေမူကြမ်းကိုဦးတည်သည့် ရေရှည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စီမံကိန်းဆက်စပ်ချက်အတွက် လမ်းကြောင်းဆွဲရန် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက် မှာ ပါဝင်သူအားလုံး၏ အကျယ်ပြန့်ဆုံးဖြစ်နိုင်သော သဘောတူညီချက်ရရန် ခိုင်မာသည့်ပမာဏများသော အချက် ၁၅ ခု မှ ၂၀ ဆီပါဝင်သည့် စီမံကိန်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်ရန်ဖြစ်သည်။

Grenelle ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲမှာကို ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုပုံစံအမျိုးမျိုး၊ ပူးတွဲလုပ်ဆောင်ချက်နှင့် ပါဝင် မှုအတွက် တောင်းခံခြင်းများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

- ပထမအဆင့်ကို ၂၀၀၇ ခု ဇူလိုင်လလယ်မှ စက်တင်ဘာလကုန်ထိ သတ်မှတ်ပြီး “အတတ်ပညာရှင် အုပ်စု” ၅ ခုက ရေးဆွဲထားသော အဖွဲ့ဝင် ၄၀ ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းအုပ်စု ၆ စုအတွင်း အဆိုတင်သွင်း မှုများပြင်ဆင်၍ ပြောဆိုခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အတတ်ပညာရှင်များတွင် ဗဟိုအစိုးရ၊ ပြည်တွင်း အာဏာပိုင်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အလုပ်ရှင်များနှင့် လခစားများပါဝင်သည်။ ယင်းတို့ ကို အကြောင်းအရာများသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကို တုန့်ပြန်ရန်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဆိုတင်သွင်းချက်များကို တီထွင်ခြင်းတာဝန်တို့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဤအဆိုတင်သွင်းချက်များကို အစီရင်ခံစာများဖြင့် မှတ်တမ်းတင် ထားသည်။

- Grenelle ဆွေးနွေးပွဲ၏ ဒုတိယအဆင့်မှ ၂၀၀၇ ခု စက်တင်ဘာလကုန်မှ အောက်တိုဘာလလယ်လောက် ထိဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းအုပ်စုများမှ တင်သွင်းသော အဆိုတင်သွင်းချက်များကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုရရန် မြှုပ်နှံအလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ အစိုးရသည် ပါလီမန်အပါအဝင် အမျိုးမျိုးသော အကြံ ပေးဘုတ်အဖွဲ့များ၊ အဖွဲ့အစည်းများထံမှ သဘောထားများယူခဲ့ပြီး ကောင်စီ၊ ကော်မတီ ၃၁ ခုတို့ကို တိုင်ပင်၍ ပါလီမန်က အမျိုးသားညီလာခံတွင် အောက်တိုဘာ ၃ ရက်နေ့၌၊ ဆီးနိတ်တွင် အောက်တိုဘာ ၄ ရက်နေ့၌ အဆိုတင်သွင်းမှုများ တင်ပြခဲ့သည်။

ဒေသတွင်းအစည်းအဝေးများကို ၂၀၀၇ ခု အောက်တိုဘာ ၅ ရက်မှ ၂၂ ရက်ထိ အတောအတွင်းဖွဲ့စည်း

လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ မည်သည့်နိုင်ငံသားမဆို သက်ဆိုင်ရာဌာနစီရင်စုနယ်သို့ လျှောက်ထားခြင်းဖြင့် ပါဝင်နိုင်သည်။ အစိုးရက အစည်းအဝေးများကို အိမ်ရှင်အနေနှင့် ဆောင်ရွက်ရန် မြို့ ၁၇ ခု ကိုရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်များကို ထင်ရှားသောဒေသဆိုင်ရာ လူကြီးများက သဘာပတိပြုလုပ်ခဲ့၍ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများဖြင့် ဦးဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများသည် အဆိုတင်သွင်းချက်များကို ပဏာမဆွေးနွေးခြင်းများပြုလုပ်၍ အမျိုးသားရေးလုပ်ငန်းအုပ်စုများ၏ နိဂုံးချုပ်အချက်များကို တင်ပြကြသည်။ ဤဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်များ၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် လုပ်အားပေးကဏ္ဍကို ကိုယ်စားပြုသူများနှင့် သာမန်အရပ်သားများအပါအဝင် ပါဝင်သူပေါင်း ၁၇၀၀၀ နီးပါး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် အင်တာနက်မှ ပါဝင်မှုများကို အဆိုတင်သွင်းခဲ့ပြီး နိုင်ငံသားများကို စက်တင်ဘာ ၂၈ ရက်မှ အောက်တိုဘာ ၁၄ ရက်ထိ ဝက်ဆိုဒ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် လုပ်ငန်းအုပ်စုများ၏ အဆိုပြုချက်များအပေါ် ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် အွန်လိုင်းမှ ဝေဖန်ခွင့်အကြံပြုခွင့်ပေးလိုက်သည်။ အွန်လိုင်းမှ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သော ဤနည်းသည် လက်လှမ်းမမီနိုင်သော အောင်မြင်မှုတခုသာဖြစ်ပြီး ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုသူ ၇၂၀၀၀ နှင့် ၁၇ ရက်အတွင်း ပါဝင်ဆွေးနွေးမှု ၁၁၀၀၀ ကိုထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့သည်။

- တတိယအဆင့်ကို အောက်တိုဘာ ၂၄ မှ ၂၆ ထိ သတ်မှတ်ပြီး ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းအဆင့် ဖြစ်သည်။ အတတ်ပညာရှင်အုပ်စု ၅ အုပ်စုနှင့် ကတိ ၂၆၈ ခုကို ရေဒီယို/ရုပ်သံ ဆွေးနွေးပွဲ ၄ ခုအတွင်း သတ်မှတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

- စတုတ္ထအဆင့်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် ပြုလုပ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ရန် Grenelle ဆွေးနွေးပွဲ၏ နိဂုံးချုပ် ဆွေးနွေးချက်များကို အဆိုတင်သွင်းမှုရရန် စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဤစာတမ်းများ၏ ရလဒ်ကို ၂၀၀၉ ခု ဇွန်လတွင် ပါလီမန်ကခွင့်ပြုပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံချက် ဥပဒေမူကြမ်းတွင် ထည့်သွင်းထားမည်။ "Loi Grenelle 1" အဖြစ် ဤဥပဒေကို လူသိများပြီး Grenelle 2 လည်းရှိမည်။ ယင်းဥပဒေမူကြမ်း ၂ ခုစလုံးသည် Grenelle မှထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဝေဖန်ချက်အကြောင်းဖြစ်ပြီး ယင်းတို့ကို ပါလီမန်သို့ တင်သွင်းပြီးလျှင်ပြီးချင်း အင်တာနက်မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

မူရင်း ။ ပုံမှန်ဆွေးနွေးချက် ။ စည်းမျဉ်းချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်၌ ပါဝင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးရန်အတွက် MENA-OECD ပညာရှင်များ လမ်းညွှန်။

မူဝါဒချမှတ်ရေးတွင် လူထုနှင့်ဆွေးနွေးရန် ကြိုးပမ်းချက်များမှာ သီးခြားပြုလုပ်ရသည်။ ဥပဒေပြုခြင်း၏ အပိုင်းတိုင်းကလည်း လူထုဆွေးနွေးပွဲကို မဆောင်ရွက်နိုင်ပါ။ သတင်းမီဒီယာဥပဒေ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်

နံ့ပူဥပဒေနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့များနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေအစရှိသည့် လူပုံလယ်တွင် ပေါ်ပေါ် ထင်ထင် သိုသိုသိပ်သိပ်ဖြစ်ရမည့် ဥပဒေများဖြစ်၍ လူထုစိစစ်ခြင်းကိုလည်း ခံနိုင်ရမည်။ အထူးသဖြင့် အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေ၊ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေး ဥပဒေမူကြမ်းတို့ကို အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များနှင့် မူကြမ်းရေးဆွဲခဲ့ သည်။ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်ကလည်း လူထုဆန္ဒမေးမြန်းရယူခြင်းဖြင့် နိုင်ငံသားများ ၏ သဘောထားကိုရှာဖွေရန် ရည်ရွယ်သည်။ သို့သော် လူထုဆန္ဒသဘောထားကောက်ယူရေးမှာ မည်သည့် တရားဥပဒေ သို့မဟုတ် စနစ်ကျသော လုပ်ငန်းစဉ်တို့ဖြင့် လုပ်ဆောင်ထားခြင်းမရှိပါ။ နယ်သာလန်တွင် ဤအချက်များကို စနစ်တကျဖြစ်စေရန် ရှင်းလင်းသောလမ်းညွှန်ချက်များပေးရန် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရေး ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများကို တီထွင်အသုံးပြုခဲ့သည်။

အတွက် ။ နယ်သာလန် ။ ကျွမ်းကျင်သော ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုအတွက် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ

"Inspraak Nieu we Stiji" တွင် ၂၀၀၆ ခုနှစ် အစိုးရအဖွဲ့မူဝါဒက ကျွမ်းကျင်သော ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုအတွက် ကျင့်ဝတ်စည်း ကမ်း ၁၀ ချက်ကို ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

- (၁) နောက်ဆုံးတာဝန်ရှိသူကို ညွှန်ပြ၍လုပ်ငန်းစဉ်သို့ ဝန်ခံစေပါ။
- (၂) လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို ပထမပြုလုပ်၍ ထုတ်ဝေပါ။
- (၃) မူဝါဒတွင်ပါဝင်သော အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးသိအောင်လုပ်၍ ဆော်ဩစည်းရုံးပါ။
- (၄) သင့်တော်သော ဗဟုသုတကို အတူတကွစုစည်း ဗဟုသုတကို အတူတကွစုစည်း၍ ထင်သာမြင်သာ ရှိအောင်လုပ်ပါ။
- (၅) ယုံကြည်ထိုက်သော ဆွေးနွေးမှုမိတ်ဖက်ဖြစ်ပါစေ။
- (၆) သင့်လျော်သောအချိန်တွင် ခေတ်မီနည်းများဖြင့် ရှင်းလင်းစွာဆက်သွယ်ပါ။
- (၇) မျှော်လင့်ထားသော အကြံဉာဏ်၏ကဏ္ဍနှင့် ရလဒ်များကို ရှင်းလင်းအောင်လုပ်ပါ။
- (၈) ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သူ၏ တာဝန်မှာ အရည်အချင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်းဆိုနိုင်ပြီး အကြံပေးရာတွင် စွမ်းအားရှိသလောက် စွမ်းဆောင်ပေးပါ။
- (၉) နောက်ပါအကြောင်းများကို တာဝန်ခံပါ။
- (၁၀) ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းသည် ၎င်းသက်သက်အတွက်သာ ပြုလုပ်သည်မဟုတ် နောက်ထပ်အဖိုးတန် အချက်များ မျှော်လင့်ထားရမည်။ သို့သော် အစိုးရက ဤဆွေးနွေးချက်ကို ရှောင်ကြဉ်လျှင်လှုံ့ဆော် ပေးရ မည်။

OECD (၂၀၀၉) ။ နိုင်ငံသားများကို ချဉ်းကပ်ခြင်း။ ပိုမိုကောင်းမွန်သော မူဝါဒနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် လူထုဆွေးနွေးချက်။ လူထုဆွေးနွေးချက်အပေါ် OCED လေ့လာချက်။ OCED ထုတ်ဝေရေး။

သမ္မတသည် ပြည်သူ့ပါဝင်မှုကို တရားဝင်အားပေးခြင်းအပါအဝင် “ပြည်သူ့-ဗဟိုပြုအုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုပုံစံများ” အကြောင်းအားပေးရင်းသူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို မကြာခဏထုတ်ဖော်ပြောကြား သည်။ ၂၀၁၃ ခု စက်တင်ဘာတွင် သမ္မတကြီးက ဒု-ဝန်ကြီး ၂၃ ဦးကို ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ ယာယီဌာနများ တွင် ဆောင်ရွက်ရန် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၊ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း နှင့် အစိုးရတို့အကြားပိုမိုနားလည်မှုရှိပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးရှိ မြို့နယ်များရှိ လူမှုအုပ်စု ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးရမည်ဖြစ်သည်။^{၆၄} ယာယီအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များကို သတင်းရယူ၍ ပြည်သူ့ ထံပြန်ပို့ရန် တနိုင်ငံလုံးရှိလူမှုအုပ်စု ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးရန်လည်းတောင်းဆိုထားသည်။

၂၀၁၃ ခု အောက်တိုဘာ ၁ ရက်၊ ရေဒီယိုမိန့်ခွန်းတွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန် ပြောကြားသည်မှာ “ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံသစ်ထူထောင်ဖို့ ကြိုးစားနေကြစဉ်မှာ ပြည်သူ့လိုအပ်ချက်ကိုသိဖို့ အစိုးရရဲ့အားထုတ်မှုနှင့် ပြည်သူ့ စွမ်းအားပေါင်းဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ပြည်သူ့ပါဝင်မှုတွေဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ် ပါဝင်လာမယ်ဆိုရင်ထိရောက်မှု၊ အောင်မြင်မှုတွေ ရမှာမို့လို့ အရင်ကပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ဒီကော်မတီတွေမှာ ပြည်သူ့တွေတက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြဖို့အားပေး တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။”^{၆၅}

နောက်မိန့်ခွန်းတစ်ခုတွင် သမ္မတက“လူထုအရာရှိများနဲ့ အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ပညာရှင်များနှင့် သာမန်ပြည်သူတို့ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရန် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ရလဒ်များရရန် သေချာမဲ့ နည်းလမ်းများကိုအလှည့်ကျ သုံးသွားဖို့လိုအပ်ကြောင်း အလေးအနက်ထား မှာကြားခဲ့ပါသည်။”^{၆၆}

၄. ၅။ နိုင်ငံရေးနှင့် မူဝါဒချမှတ်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု

မြန်မာပြည်တွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးမညီမျှမှု တည်ရှိနေစဉ်အမျိုးသမီးပါဝင်မှုကို ဟန့်တားသော တရားဥပဒေပြုခြင်းထက် ယဉ်ကျေးမှုအရ စံထားခြင်း၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်နေခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး တွင် မြန်မာတွင်အမျိုးသမီးကဏ္ဍက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အမျိုးမျိုးသော ပြည်တွင်းအမျိုးသမီး စီးပွားရေးခေါင်းဆောင်များကို နမူနာပြုပြောကြားကြသည်။ သို့သော် ပါလီမန်တွင် ကျား၊ မ မညီမျှမှုကို လျစ်လျူရှုရန် အခက်တွေ့ရပြန်သည်။ အမျိုးသမီး ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်မှာ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ၂ % သာရှိပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ၅ % သာရှိသည်။ ဝန်ကြီး ၃၂ ဦးအနက် တစ်ဦးသာအမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန^{၆၇} ဝန်ကြီးဖြစ်သည်။ ဒု-ဝန်ကြီးကဏ္ဍ တွင်လည်း အမျိုးသမီး ၅ ဦးသာရှိသည်။ OECD နိုင်ငံများရှိ (၂၀၁၂ နှင့် ၂၀၀၂) အမျိုးသမီးပါလီမန် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တရားဝင် ကျား၊ မ အရေ အတွက် ဝေမျှပုံ

^{၆၄} <http://www.president-office.gov.mm/en/?9=briefing-room/speeches-adn-remarks/2013/09/30/id-2692>
^{၆၅} စိန်၊ သိန်း (၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ အောက်တိုဘာ ၁ ရက်တွင် လူထုတရပ်လုံးထံသို့ ရေဒီယိုမိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ <http://www.president-office.gov.mm/en/?9=breiefing-room/speeches-and-remarks/2013/10/02/id-2705>
^{၆၆} စိန်၊ သိန်း (၂၀၁၃) သမ္မတဦးသိန်းစိန်က သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဆပ်ကော်မတီဖြန့်ဝေရေးဌာနများတွင် သဘာပတိလုပ်မည့် ဒုဝန်ကြီးများနှင့် အစည်းအဝေး၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ <http://www.president-office.gov.mm/en/?9=breiefing-room/speeches-and-remarks/2013/09/30/id-2692>
^{၆၇} မြန်မာ့လွတ်လပ်မှု(၂၀၁၃) အမျိုးသမီးအဆင့်အတန်းပြောင်းလဲရေးဝန်ထမ်းစီမံခန့်ခွဲရေး၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာ။

ဆွီဒင်	မက္ကဆီကို	ဩစတြီးယား	ယူကေ	ယူအက်
ဖင်လန်	စပိန်	ပြင်သစ်	ချက်	ကိုရီးယား
အိုက်စလန်	ဂျာမနီ	OECD	အီတလီ	အိုင်ယာလန်
နော်ဝေး	နယူးဇီလန်	လူဇန်ဘတ်	ဂရိ	တူရကီ
ဒိန်းမတ်	စလိုဗေးနီးယား	ကနေဒါ	အစ္စရေး	ချီလီ
နယ်သာလန်	ပေါ်တူဂီ	ဩစတြေးလျ	အက်စတိုးနီးယား	ဂျပန်
ဘယ်လ်ဂျီယန်	ဆွစ်ဇာလန်	ပိုလန်	စလိုဗက်	ဟန်ဂေရီ

OECD နိုင်ငံများတွင် (၂၀၀၅ နှင့် ၂၀၁၂ ၌) အမျိုးသမီးဝန်ကြီးများ ဝေမျှပုံ

နော်ဝေး	OECD	ပိုလန်
ဆွီဒင်		မက္ကဆီကို
ဖင်လန်		ပြင်သစ်
အိုက်စလန်		ဩစတြေးလျ
ဩစတြီးယား		ချီလီ
ဆွစ်ဇာလန်		ပေါ်တူဂီ
ဘယ်လ်ဂျီယန်		ယူကေ
ဒိန်းမတ်		အီတလီ
ဂျာမနီ		စလိုဗက်
နယ်သာလန်		ချက်
စပိန်		ဂျပန်
နယူးဇီလန်		ကိုရီးယား
အမေရိကန်		အစ္စရေး
ကနေဒါ		ဟန်ဂေရီ
လူဇန်ဘတ်		အက်စတိုးနီးယား
		စလိုဗေးနီးယား
		ဂရိ
		တူရကီ

OECD (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ မျက်မြင်အစိုးရ၊ OECD ထုတ်ဝေရေး၊

တရားဝင်နိုင်ငံရေးကဏ္ဍများမှလွဲ၍ အမျိုးသမီးများကို အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့များတွင် မကြာခဏ ဆွေးနွေးခွင့်ပေးထားပြီး အပြောင်းအလဲအတွက် အစိုးရ မဲဆွယ်ရေးတွင် ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ နည်းဗျူဟာအစီအစဉ်နှင့် အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေအတွက် ရှေ့နေများကြိုးပမ်းမှုတွင် အစရှိသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လတ်တလော လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် တွေ့ရမည်။

အကွက် ၁၀ ။ အမျိုးသမီးများတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးနည်းဗျူဟာအစီအစဉ် မြန်မာအစိုးရသည် ၂၀၁၃ အောက်တိုဘာလတွင် အမျိုးသမီးများတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေး နည်းဗျူဟာအစီအစဉ်ကို အတည်ပြုခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်တွင် အမျိုးသမီးများ၏ အဆင့်မြှင့်ရန် ၁၀ နှစ်စီမံ ကိန်းကို ယခုတလောတွင် ရေးဆွဲခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးနည်းဗျူဟာ အစီအစဉ်သည် ပါတီစုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ကျား မ ညီမျှမှုနက်ဝပ်နှင့် အမျိုးသမီးရေးရာ မြန်မာအမျိုးသားကော်မတီတို့က ဦးဆောင်ဆွေးနွေး ခြင်းများ ၃ နှစ်ကြာပြုလုပ်ပြီး ရရှိလာသောအကျိုးဆက် ဖြစ်သည်။

ဤအစီအစဉ်ကို အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်သော အုပ်စု ၅၀ ကျော်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ “ဤအစီအစဉ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ မြန်မာပြည်ရှိ အမျိုးသမီးများအားလုံးကို အစိုးရ၏ထောက်ခံမှုဖြင့် သူတို့၏အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝခံစားနိုင်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်” ဟု ကျား မ ညီမျှမှုကွန်ယက်၏ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တစ်ဦးက ပြောသည်။

ဤအစီအစဉ်သည် ရှင်သန်ရပ်တည်ခြင်း၊ ပညာရေးနှင့်လေ့ကျင့်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှု၊ အရေးပေါ်အခြေအနေများ၊ စီးပွားရေး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရေး၊ အဖွဲ့အစည်းတို့၏ယန္တရား၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ သတင်းမီဒီယာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကလေးအစရှိသည့် အမျိုးသမီးတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် ကဏ္ဍ ၁၂ ခုကို သတ်မှတ်ထားသည်။

ဤအစီအစဉ်ကို စတင်ပြီးကတည်းက နောက်တဆင့်တွင် နည်းဗျူဟာများကို မည်သို့အကောင်အထည်ဖော် မည်ကို အသေးစိတ်ပြထားသည့် ၅ နှစ်ကြာစစ်ဆင်ရေးအစီအစဉ်ကို ဆက်လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤအစီအစဉ် ကို အမျိုးသမီးထုတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားနည်းဗျူဟာအစီအစဉ်၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီက ပြုလုပ် သွားမည်ဖြစ်သည်။

မူရင်း ။ အီလဲဗင်းမြန်မာ (၂၀၁၃) ။ အမျိုးသမီးများအတွက် အမျိုးသားနည်းဗျူဟာ အစီအစဉ်မြန်မာပြည် တွင် စတင်ခြင်း။

၄. ၆။ လူထုပါဝင်မှုအတွက် ထပ်တိုးစိန်ခေါ်မှုများ

အစိုးရ၏ ပြည်သူများနှင့်ဆွေးနွေးရာတွင် အောင်မြင်မှုအပေါ် အဓိကစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ကတော့ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားအုပ်စုနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် ခွဲထွက်ရေးအုပ်စုများ၏ ကိစ္စအကြောင်းပြောကြားရာ တွင် အစိုးရ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းပင်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေအမျိုးမျိုးက လိင်တူဆက်ဆံရေး၊ မူဆလင်များ၊ ရိုဟင်ဂျာ အုပ်စုများ အပါအဝင် မြန်မာပြည်တွင်လူနည်းစုသာရှိသော အုပ်စုများ၏ နိုင်ငံသားလွတ်လပ်ခွင့်ကို ဆက်လက်ကန့်သတ်ထားသည်။ ယခုတလောတွင် ပါလီမန်ကို ဥပဒေမူကြမ်းတစ်ခုတင်သွင်းခဲ့ပြီး ယင်းကို သဘောတူအတည်ပြုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသမီးများကို အခြားဘာသာအယူဝါဒမှ အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်ခြင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် အခြား ဘာသာဝင်နှင့် လက်ထပ်ခြင်းအတွက် ခွင့်ပြုချက်မတောင်းပါက သူမ၏လက်ထပ်ခြင်းမှာ တရားမဝင်ချေ။ လိင်တူဆက်ဆံခြင်းသည်လည်း တရားမဝင်ပါ။ လိင်တူဆက်ဆံမှုအတွက် ထောင်ဒဏ်ကို တရားဥပဒေတွင် အတည်မပြုထားသော်လည်း နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးပင် လိင်တူဆက်ဆံသူများကို မကြာခဏရဲနှင့်အခြား အဖွဲ့ အစည်းများမှ အရေးယူလျက်ရှိသည်။^{၆၀} ထိုဥပဒေများကို အတည်ပြုပေးမည်ဆိုလျှင် တောင့်တင်းခိုင်မာ သော အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းကို တိုးတက်မှုကို နောက်ထပ်ဟန့်တားသလို ဖြစ်မည်။ ဤလူမှုအဖွဲ့ အစည်းများမှာ အရပ်သားလွတ်လပ်မှုကို လေးစားသောနေရာ၊ နိုင်ငံသားအားလုံးကို တရားဥပဒေအရ ညီတူညီမျှခံစားစေပြီး မိမိတို့သဘောထား ထုတ်ပြန်ခွင့်ပေးသောနေရာ၊ အမျိုးသားနိုင်ငံရေးနှင့် မူဝါဒ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်နိုင်သောနေရာ ဖြစ်နေသည်။

၄. ၇။ ပွင့်လင်းမှု၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိမှုတို့အတွက် လုပ်နိုင်စွမ်းဖန်တီးခြင်း။

ရောင်စဉ်၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၊ မြန်မာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများကွန်ယက်နှင့် အခြားအဖွဲ့များ (အခန်း ၅ တွင်ကြည့်ပါ။) ကဲ့သို့ လူ့အခွင့်အရေးကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကောင်းမွန်စွာ အုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ထင်သာမြင်သာရှိခြင်းနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကို ဦးတည်လုပ်ဆောင်နေသော အရပ်သားလူမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့ဝင်များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တရားဝင်ကွန်ယက်များပါဝင်သည့် မြန်မာပြည်တွင် နိုင်ငံသားများနှင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် သတင်းဝေဖန် ခြင်းတို့ကို မြှင့်တင်ရာတွင် များစွာသော အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့များပါဝင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့များသည် ပွင့်လင်းအစိုးရစည်းမျဉ်း များကို သိရှိရန်ပြုလုပ်ခြင်းတွင်ကူညီရန် နိုင်ငံသားများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သတင်းထောက်များနှင့်

^{၆၀} ကြေးနန်း၊ မြန်မာရဲများက လိင်တူဆက်ဆံသူများကို စွပ်စွဲနှိပ်စက်ခြင်း၊ <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/burmamyanmar/10195396/Burmese-police-accused-of-targeting-and-torturing-homosexuals-html>.

အဓိပ္ပါယ်ရှိစွာဆွေးနွေးရာတွင် အစိုးရအရာရှိများ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းကိုမြှင့်တင်ရန် မြန်မာအစိုးရနှင့် လက်တွဲ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်က “ပြည်တွင်းအုပ်ချုပ်မှုကောင်းရန်နှင့် ပြည်သူ့ဗဟိုပြုလုပ်ငန်းများ” နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရအရာရှိများအတွင်း ၂၀၁၃ ဩဂုတ်လတွင် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသည် အမျိုးသားစီမံကိန်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တို့က ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့သော ၂၀၁၃-၂၀၁၅ နိုင်ငံတော်၏ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှု၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် အင်ဒိုနီးရှား၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် ဗီယက်နမ်မှ ဒေသ အစိုးရအရာရှိများက စာတမ်းတင်သွင်း ဖတ်ကြားသွားကြမည်။

အကွက် ။ နိုင်ငံသားများဆွေးနွေးမှုကို အစိုးရအရာရှိများ၏ အဓိကအရည်အချင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း။ နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးနိုင်စွမ်းကို နိုင်ငံသားများပါဝင်မှုတိုးတက်ရန် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်၏ ကတိ တစ်ခုအဖြစ်ယူဆသည်။ ၎င်းသည် နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးရန်အစိုးရအရာရှိများ၏ ကျွမ်းကျင်မှု အရည်အချင်းတို့ အရေးပါမှုကိုလည်း ဖော်ပြနေသည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် ပွင့်လင်းအစိုးရလှုပ်ရှားမှုတွင် အစိုးရအရာရှိများ၏ အဓိကကျွမ်းကျင်မှုအဖြစ် နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးမှုကို သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း ကတိသည် ဖင်လန်နိုင်ငံအတွက် အလုပ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အင်အားသစ်စုဆောင်းသည့်လုပ်ငန်းတွင်၎င်း၊ နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုလိုအပ်နေသော နေရာများတွင် ပြည်သူ့အရာရှိများ၏ ဝေဖန်မှုဆောင်ရွက်ရာတွင်၎င်း အပြောစွမ်းရည်များပါဝင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းပြနေသည်။

မူရင်း ။ OGP OpengovGide:<http://www.opengovguide.com/topics/citizen-engagement>

၅။ ဂုဏ်သိက္ခာ

ဂုဏ်သိက္ခာ တိုးတက်ရန်အရေးပါသော ကြိုးပမ်းမှုများကို ဦးသိန်းစိန်မှ သမ္မုဖြစ်နေစဉ်အတောအတွင်း ကြိုးပမ်းနေပြီဖြစ်သည်။^{၆၉} မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး မဟာဗျူဟာများကို ၂၀၀၅ ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် ကုလသမဂ္ဂအဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး သဘောတူညီချက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး မလုပ်မဖြစ်စတင်လုပ်ဆောင်နေခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ၂၀၁၂ ဒီဇင်ဘာလတွင်မှ တရားဝင်အတည်ပြုခဲ့သည်။

အတွက် ၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကုလသမဂ္ဂအဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးသဘောတူညီချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုလသမဂ္ဂအဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးသဘောတူညီချက်တွင် လက်မှတ်ထိုး အတည်ပြုလိုက်ခြင်းသည် ဂုဏ်သိက္ခာမြှင့်တင်ရေးအတွက်အရေးပါသော ခြေလှမ်းဖြစ်သည်။ မြန်မာကထိ သဘောတူညီချက်ကို ၂၀၀၅ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂-ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး မကြာမီမှာပင် ၂၀၁၂ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် အတည်ပြု၍ ဤသဘောတူညီချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည် ဤသဘောတူညီချက်ကို တရားဝင်အတည်ပြုထားသော်လည်း အဂတိလိုက်စားခြင်းတိုက်ဖျက်ရေးကို ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်နေရပြီး အဖွဲ့အစည်းနှင့်တရားဝင်တာဝန်ယူမှု၏စံနှုန်းများ နည်းနေသေးသည်။

ဤသဘောတူညီချက်က ထိရောက်သော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးယန္တရားများ ထူထောင်ရန်ရှင်းလင်းသောနည်းလမ်းများပေးသည်။ ဤသဘောတူညီချက်၏ အခန်း(၂)တွင် အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးမူဝါဒများ (အပိုဒ် ၅)တီထွင်ဖြန့်ဝေခြင်းများပြုလုပ်သော ထိရောက်သော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ(အပိုဒ် ၆)ကဲ့သို့ ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရန်လိုကြောင်းပြသထားသည်။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးမူဝါဒများတွင် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများအကြမ်းချမှတ်ခြင်း(အပိုဒ် ၈)၊ ပြည်သူ့ထံမှရယူခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာနှင့်ပတ်သက်သောမူဝါဒများ (အပိုဒ် ၉)၊ ယန္တရားများကို အစီရင်ခံခြင်း (အပိုဒ် ၁၀)နှင့် အရပ်သားများနှင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု(အပိုဒ် ၁၁)တို့ပါဝင်သည်။ ဤသဘောတူညီချက်တွင် အဂတိလိုက်စားခြင်း သို့မဟုတ် ဂုဏ်သိက္ခာချိုးဖောက်ခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်များကို အခန်း(၃)တွင် ဖော်ပြထားပြီး ပြစ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်းဥပဒေအာဏာတည်ခြင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း (အခန်း-၄)နှင့် လမ်းမှန်ပြန်ရောက်ရှိရေးအရည်အချင်း (အခန်း-၅)တို့ပါဝင်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ၎င်းကနည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ (အခန်း-၆)နှင့် ဤသဘောတူညီချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း (အခန်း-၇)တို့အတွက် ထောက်ခံချက်များကမ်းလှမ်းထားသည်။

^{၆၉} အထူးသဖြင့် ၂၀၀၂/၃ ကတည်းက အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးခြေလှမ်းသစ်များ အရင်ကတည်းက ပြုလုပ်နေသော်လည်း

ဤသဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြုပြီးနောက် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့နှင့် မူးယစ်ဆေးနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂရုံးတို့က စည်းရုံးလုပ်ဆောင်သော ဝန်ကြီးဌာနများဆိုင်ရာ အကြံအတည်ပြုခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပ၍ အစိုးရအထက်အရာရှိကြီးများတက်ရောက်ခဲ့သည်။ စဉ်းစားချင့်ချိန်ပြီး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများက ထောက်ခံခဲ့သည်။ ယင်းတွင်မြန်မာအစိုးရအနေနှင့် ဤသဘောတူညီချက်ကို မြန်နိုင်သလောက်မြန်မြန် အတည်ပြုရန်လိုအပ်ချက်များဆောင်ရွက်နေခြင်း၊ ဤသဘောတူညီချက်၏လိုအပ်ချက်များကို လေးစားလိုက်နာလျက်ဆက်တိုက်တရားဝင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကုလသမဂ္ဂမူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပြစ်မှုဌာနနှင့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် တို့ထံ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး တရားဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်အကြမ်းရေးဆွဲရာတွင် တရားဝင် အကြံဉာဏ်များပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း။ ယင်းအဖွဲ့အစည်းများက ဤသဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြုရာ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် မြန်မာပြည်အား ကျယ်ပြန့်သောတရားဝင်နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီများပေးရန် စဉ်းစားထားခြင်းစသည်တို့ကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ဂုဏ်သိက္ခာတိုးမြှင့်ရန် မြန်မာအစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းမှုနှင့် ဤသဘောတူညီချက်တို့၏ ဆက်စပ်မှုမှာ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေအကြောင်းပါလီမန်၌ ဆွေးနွေးရာတွင် ထပ်ခါတလဲလဲရည်ညွှန်း၍ ရှင်းလင်းစေသည်။ သို့သော် ဤသဘောတူညီချက်ကို သာမန်ကာလကျကာမျှ ဖတ်သွားကြောင်း၊ မြန်မာအစိုးရက ဤသဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြုထားသော်လည်း ထိရောက်သောဆောင်ရွက်မှုများအတွက် စည်းမျဉ်းများနှင့်လမ်းညွှန်ချက်အများစုမှာ မထုတ်ပြန်ရသေးပါ။

၂၀၁၃ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ၏ မိတ်ဆက်ခြင်းသည် အဓိကခြေလှမ်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပြီး ကြေငြာချက်လိုအပ်ချက်အရည်အချင်းများကိုလည်းမိတ်ဆက်ပြီးဖြစ်၍ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရေးအတွက် အထူးဆီလျော်သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုပဏာမခြေလှမ်း ကောက်နုတ်ချက် (အကွက် ၁၃ တွင်ကြည့်ပါ) နှင့်ဆက်သွယ်ရန် လက်ရှိလှုပ်ရှားမှုကို ၂၀၁၃ ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် သဘောတူညီချက်ကိုမျှော်လင့်ခဲ့ပြီး အဂတိလိုက်စားခြင်းလျော့ကျရေးအတွက် ထင်ရှားဆုံးသော လုပ်ဆောင်မှုများလည်း ဖြစ်မည်။

သို့သော် အဆင့်မြင့်ထောက်ပံ့မှုနှင့် အထက်မှအောက်သို့အဆင့်ဆင့်ကြိုးပမ်းမှုများရှိသော်လည်း မြန်မာအစိုးရ၏ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ပတ်သက်၍ အမည်ဆိုးကို သိသိသာသာပြောင်းလဲရန်ဖန်တီးနိုင်မည့် အောက်ခြေအဆင့်များတွင် ထိုပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအကောင်အထည်ဖော်ရန် လုပ်နိုင်စွမ်း၊ ဆန္ဒနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရသည်။^{၁၀}

^{၁၀} ထင်သာမြင်သာရှိမှုအပြည့်ပြည့်ဆိုင်ရာ ၂၀၁၂ ခု အဂတိလိုက်စားခြင်း သိမြင်နားလည်ခြင်း အညွှန်းတွင် ၁၇၄ နိုင်ငံအနက် မြန်မာကို အဆင့် ၁၇၂ အဖြစ်သတ်မှတ်သည်။

၅. ၁။ အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ခိုက်ရန်တွန်းအားသစ်။

သမ္မတကြီး မကြာခဏပြောသော “ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှုနှင့် သန့်ရှင်းသောအစိုးရ” အဆင့် သည် လက်ရှိအစိုးရ၏ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာနည်းဗျူဟာ စီမံကိန်းတွင်အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၃ ခု ဩဂုတ်လ ၉ ရက်တွင်ပြောသော မိန့်ခွန်းတွင် သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန်က ပြည်ထောင်စုအစိုးရအတွင်း ဂုဏ် သိက္ခာနှင့်တာဝန်ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍လက်ရှိအဆင့်များကို သဘောမကျကြောင်းနှင့် “ကောင်းမွန်သောအုပ် ချုပ်မှုနှင့်သန့်ရှင်းသောအစိုးရဖြစ်စေရေးအတွက်ကတိပြုပါကြောင်း”^{၂၀} ပြောကြားခဲ့သည်။ ဆောင်ရွက်မှု ညံ့ ဖျင်းလျှင်၊ ထင်သာမြင်သာမှုမရှိလျှင်၊ လူထုနှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ခံခြင်း၊ တာဝန်ယူခြင်းမရှိလျှင် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းမလိုက်နာလျှင် အစိုးရဌာနများအချို့နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့အစည်းအချို့တွင် လ(၃၀) အတွင်း လာဘ်စားမှုများရှိလျှင် အစိုးရသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ဒုဝန်ကြီးများနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ်များ အပါအဝင်အစိုးရအထက်အရာရှိကြီးများကို ပင်စင်ပေးခြင်း၊ နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းတို့ပြုလုပ်ရမည်”^{၂၁} ဟုပြောကြားခဲ့သည်။

အစိုးရအစီရင်ခံထားသော နည်းဗျူဟာများမှာ ဥပဒေအရဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အထူးအာဏာတည်သော ဌာနများထူထောင်၍ အဂတိလိုက်စားခြင်းကိုအရေးယူရန် တာဝန်ပေးခြင်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအား သင် တန်းပေးခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ကိစ္စများကို ထောက်ခံခြင်း၊ ပြည်သူ့ရော ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့ အုပ်စုအားလုံးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုအားပေးခြင်း၊ သတင်းမီဒီယာများကို ပါဝင်စေခြင်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူမှုအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်၏ ထူထောင် မှုသည် လာဘ်စားခြင်းကို တိုက်ဖျက်သည့်ဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာခြင်းနှင့် အပြိုင်ဖြစ်နေပြီး ပိုမိုကျယ်ပြန့် သောဂုဏ်သိက္ခာနည်းဗျူဟာကို သတ်မှတ်ရာတွင် အထူးသဖြင့် ထိရောက်၍ တာဝန်ခံသောနည်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပဏာမခြေလှမ်းဖြစ်နိုင်သည်။^{၂၂}

ကုလသမဂ္ဂအဂတိလိုက်စားခြင်းကို တိုက်ဖျက်ရေးသဘောတူညီချက်နှင့် ထိရောက်စွာလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် အထွေထွေမဟာဗျူဟာရှိပြီး အစိုးရ၏ဂုဏ်သိက္ခာသည် လက်ရှိအစိုးရ၏ ရည်မှန်းချက် ဖြစ်သည်ဟု ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားသော်လည်း ဤရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်ရန် စည်းလုံးသောလေးစား ဖွယ်ကောင်းသော မဟာဗျူဟာမရှိပါ။ ကုလသမဂ္ဂ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး သဘောတူညီချက်နှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ထပ်သိရှိလိုပါက အကွက်-၉ တွင်ကြည့်ပါ။

^{၂၀} စိန်၊ သိန်းဦး (၂၀၁၃) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ ဒုဝန်ကြီးများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဦးသိန်းစိန်၏မိန့်ခွန်း။ ဩဂုတ် ၁၁၊ ၂၀၁၃။ www.president-office.gov.mm/en/?9=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id-2536
^{၂၁} Rieffel.L & Fox, J.W (2013) များလွန်းသလား၊ မြန်လွန်းသလား။ မြန်မာသို့နိုင်ငံခြားအကူအညီပေးရန် အကြပ်ရိုက်ခြင်း Nathan Associate Inc. VA, USA, March 2013.
^{၂၂} အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၊ ဒု-ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဦးဘိုမောင်၏ အစီရင်ခံစာမိန့်ခွန်း

၅. ၂။ မြန်မာဥပဒေရှိ အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ခြင်း

၂၀၁၁ ခုကတည်းက ဤဥပဒေစည်းမျဉ်းကို အခိုင်အမာထုတ်ပြန်ထားသော်လည်း အဂတိလိုက်စားခြင်းတားဆီးခြင်းလုပ်ငန်းများ စတင်လုပ်ဆောင်နေကတည်းက ဥပဒေကို အမြဲတမ်းထိရောက်စွာ အတည်မပြုနိုင်သေးပေ။⁷⁴ မြန်မာပြည်အချို့အပိုင်းတွင် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အဂတိလိုက်စားခြင်းကို တိုက်ဖျက်သော ဥပဒေများစွာရှိသည်။ ၁၈၆၁ တွင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မှုဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ၁၉၄၈ တွင် အဂတိလိုက်စားခြင်းအက်ဥပဒေ၏ နှိမ်နှင်းရေးဟူ၍ အခြေခံဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဤဥပဒေများသည် မြန်မာပြည်တွင် အဂတိလိုက်စားခြင်းကို တိုက်ဖျက်ပေးပြီး ဥပဒေဆန့်ကျင်သူ မည်သူမဆို အရေးယူခြင်းခံရမည်ဟု အတိအကျဆိုလိုနေပါသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှင့် ၁၈၈၉ ခုနှစ်များတွင် စာများထုတ်၍ အကျင့်ပျက်၊ လာဘ်စားခြင်း ပြုလုပ်ပါက ပင်စင်ပေးခြင်း၊ အလုပ်ထုတ်ခြင်းနှင့် ထောင်ချခြင်းဟူသော ပြစ်ဒဏ်များကိုလည်း ထုတ်ပြန်ထားသည်။ မြန်မာပြည်တွင် လာဘ်စားခြင်းနှင့် တိုက်ရိုက်ပတ်သက်သော အခြားဥပဒေများကိုလည်း ဇယား ၆ တွင်တွေ့နိုင်သည်။

ဥပဒေများ	ဖော်ပြချက်
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မှု ဥပဒေ ၁၈၆၁	အခန်း(၁၁)သည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများက ကန့်ကွက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့်ပတ်သက်သည်။ အဂတိလိုက်စားခြင်းတိုက်ဖျက်ရေး အခြေခံဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဒဏ်ငွေ သို့မဟုတ် ထောင်ဒဏ်(၃)နှစ်အထိ အပြစ်ပေးခံရမည်။
အဂတိလိုက်စားခြင်း အက်ဥပဒေ၏နှိမ်နှင်းရေး၊ ၁၉၄၈	ဤဥပဒေက စွပ်စွဲခံရသူသည် မိမိဝင်ငွေထက် ကျော်လွန်၍ ပစ္စည်း၊ ငွေကြေးများပိုင်ဆိုင်လျှင်၊ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင်နှင့် ယင်းစွပ်စွဲခံရသူက ထိုပစ္စည်းများကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သက်သေမပြနိုင်လျှင် တရားရုံးက ထိုသူကို အဂတိလိုက်စားသည်ဟုယူဆခွင့်ရှိသည်။ ဤအချက်ကသတ်မှတ်သောဆန့်ကျင်ခြင်း ၄ မျိုးမှာပုံမှန်လာဘ်စားခြင်း၊ တစ်ခုခုကြိုတင်ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်၍ လူတစ်ဦးဦးမှ မစဉ်းစားပဲ သို့မဟုတ် စဉ်းစား၍ပုံမှန်ရယူခြင်း။ ရာထူးကိုအလွဲသုံးစားလုပ်၍ တန်ဖိုးရှိပစ္စည်း သို့မဟုတ် ငွေကြေးများလက်ခံခြင်းနှင့် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို လိမ်လည်ခြင်း သို့မဟုတ် စည်းကမ်းချိုးဖောက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဤအဂတိလိုက်စားမှုဖြစ်ရပ်ကြီးများကို ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည့် ထောင်(၃)နှစ်မှ(၇)နှစ်ထိ ဒဏ်ငွေနှင့်အတူကျခံစေခြင်းကို ဤတရားဥပဒေက စွပ်စွဲချမှတ်နိုင်သည်။ သို့သော်သင့်တော်သော ခန့်အပ်ထားသည့် အာဏာပိုင်တို့ထံမှ ခွင့်ပြုမိန့်ကြိုတင်တောင်းခံရန်လိုသည်။
ရွေးကောက်ခြင်းဥပဒေ၊	အခန်း ၅၇ နှင့် ၅၈ တွင် မဲဝယ်ခြင်း၊ မဲရောင်းခြင်းတို့အတွက် ထောင်ဒဏ် ၁

⁷⁴ OECD (၂၀၁၃)မြန်မာကိုအဖက်ဖက်မှ ဝေဖန်သုံးသပ်ခြင်း၊ အတွဲ-၁၊ ပဏာမဝေဖန်မှု၊ OECD ဖွံ့ဖြိုးရေးလမ်းကြောင်းများ၊ OECD ဖြန့်ချိရေး၊ <http://dx-doi-org/10.1787/9789264202085.en>.

၂၀၁၀	နှစ်နှင့် သို့မဟုတ် ဒဏ်ငွေကျပ်တစ်သိန်းအထိ အပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်သည်။
ကာကွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှု အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၉။	အခန်း ၅၁ နှင့် ၆၆ တွင် အစိုးရပစ္စည်းခိုးမှုနှင့် လာဘ်စားမှုတို့အတွက် ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ်မှ (၁၀)နှစ်ထိ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်သည်။
မြန်မာရဲဌာနပြင်ဆင်မှုနှင့် စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ ၁၉၉၅	အခန်း-၁၇ တွင် အဂတိလိုက်စားသည့်အသွင်ဖြင့် ငွေတောင်းခံခြင်းနှင့် လက်ခံခြင်းတို့အတွက် ထောင်ဒဏ်(၃)နှစ်အထိပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်သည်။
တရားမဝင်နည်းဖြင့်ရရှိသောပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းအတွက်အရေးယူရန်ဥပဒေ၊ ၁၉၈၆	တရားမဝင်နည်းဖြင့်ရသော သို့မဟုတ် တရားမဝင်စီးပွားရေးမှရသော သို့မဟုတ် အခွန်ရှောင်ထားသောငွေဖြင့်ဝယ်ထားသော ပစ္စည်းများသိမ်းဆည်းရန် အစိုးရကိုအာဏာပေးထားသည်။
ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခွန်ဥပဒေ၊ ၁၉၉၀	အခန်း ၂၃ က အမှန်တကယ်ဖြစ်စေ၊ ကြိုးစား၍ဖြစ်စေ၊ အားပေးအားမြှောက်ပြု၍ဖြစ်စေ လာဘ်ပေးခြင်း၊ လာဘ်ယူခြင်းကျူးလွန်ပါက ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်မှ ၇ နှစ်ထိ ကျခံရမည်။
သစ်တောဥပဒေ၊ ၁၉၉၂	အခန်း ၄၆ က လာဘ်ပေးခြင်း၊ လာဘ်ယူခြင်းအတွက် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်မှ ၇ နှစ်အထိ ကျခံစေရမည်။
မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသောပစ္စည်းဥပဒေ၊ ၁၉၉၃	ဆေးဝါးအတည်ပြုပေးရေးအရာရှိများက လာဘ် သို့မဟုတ် မူးယစ်ဆေးလက်ဆောင်တောင်းဆိုခြင်း သို့မဟုတ် လက်ခံခြင်းအတွက် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ထိ ကျခံစေရမည်။
မီးသတ်ဝန်ဆောင်မှုဥပဒေ၊ ၁၉၉၇	မီးလောင်နေစဉ်အတွင်း မီးသတ်တပ်ဖွဲ့မှ ပစ္စည်း၊ လက်ဆောင်၊ ငွေကြေးရယူခြင်းအတွက် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အထိနှင့် ငွေဒဏ်ကိုကျခံစေရမည်။
ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ။	၂၀၀၂ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အတိုင်း သံသယဖြစ်ဖွယ် လုပ်ငန်းစုံစမ်းရန်၊ အထူးသဖြင့် ဘဏ်နှင့်အိမ်ခြံမြေကုမ္ပဏီမှ ငွေလွှဲခြင်းအစီရင်ခံစာအတွက် ငွေကြေးပမာဏသတ်မှတ်ခြင်းမျိုးတွင် ဤဥပဒေကလိုအပ်ချက်များကို အစီရင်ခံရမည်။ အခန်း ၂၅(က)တွင် ငွေကြေးခဝါချမှုအတွက် စုံစမ်းနေချိန်တွင် စုံစမ်းရေးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးက ငွေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းတောင်းဆို သို့မဟုတ် လက်ခံလျှင် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အထိနှင့် သင့်တော်သောဒဏ်ငွေပေးရမည်။ ငွေကြေးခဝါချမှု ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ နှိမ်နင်းရန်ကြိုးစားမှုများအတွင်းတွင် ဤဥပဒေကို စိတ်ဝင်တစားဖြင့် ၃ ကြိမ်ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ တွင်လိမ်လည်မှု၊ မူးယစ်ဆေးလှုပ်ရှားမှု၊ လူကုန်ကူးခြင်း၊ လက်နက်မှောင်ခို၊ အင်တာနက်ပြစ်မှုနှင့်“ အခြားအကြမ်းဖက်မှုကျူးလွန်ခြင်း” များအပါအဝင် အခြေခံပြစ်မှု ၁၁ မျိုး၊ ၂၀၀၆ တွင် ဘဏ်များ၊ အကောက်ခွန်အရာရှိများနှင့် တရားဝင်အိမ်ခြံမြေကဏ္ဍများကို သံသယဖြစ်ဖွယ်လုပ်ငန်းများဟု သတ်မှတ်၍ စည်းကမ်းမလိုက်နာ၍ ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်များချမှတ်ခြင်း။ ၂၀၀၇ တွင်

	ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုယာယီအဖွဲ့ ထောက်ခံချက် ²³ လိုက်နာရန် စည်းမျဉ်းများ ထပ်ဖြည့်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
လူကုန်ကူးမှုတိုက်ဖျက်ရေး ဥပဒေ။ ၂၀၀၄ ။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤကိစ္စကိုစုံစမ်းနေစဉ်၊ တရားစွဲနေစဉ်၊ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နေစဉ်တို့တွင် ငွေကြေးတောင်းခံခြင်း သို့မဟုတ် လက်ခံခြင်းအတွက် ပြည်သူ့အရာရှိများကို အခန်း ၃၀ တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်။
အဂတိလိုက်စားခြင်း တိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ။ ၂၀၁၃	အောက်တွင်ကြည့်ပါ။

ဇယား ၅ ။ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အဂတိလိုက်စားခြင်း²⁶ တိုက်ဖျက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော ပြဌာန်းမှုများပါဝင်သည့် တရားဥပဒေများ။

ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရော၊ တိုင်းရင်သားလူမျိုးခွဲအဆင့်တို့တွင်ပါ အစိုးရတာဝန်ခံမှုကိုတိုးမြှင့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ ကိုယ်စားလှယ်များကို မဲပေးခွင့်ရှိသူ အားလုံးစိတ်ဝင်စားမှုကို ကိုယ်စားမပြုလျှင် ပြန်လည်ရွေးချယ်မည်မဟုတ်ပါ။ အတည်ပြုပေးမှုနှင့်ယှဉ်လျက် ဖြေကြားနိုင်စွမ်းသည် အစိုးရတာဝန်ခံမှု၏ အရေးကြီးသောမဏ္ဍိုင်တစ်ရပ် ဖြစ်လေသည်။ အစိုးရသည် ပြည်သူ့အသံကို တုန်ပြန်ရန်တာဝန်ရှိလာပြီဖြစ်ပြီး မဲပေးသူအားလုံးအတွက် တာဝန်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်ရန် အချက်များကိုလည်း စတင်အသုံးပြုရမည်။

၅. ၂. ၁။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် တိုက်ရိုက်ပတ်သက်သောအချက် မရှိသလောက်ပင်။ ဥပမာ- အခန်း (၁)အခြေခံစည်းမျဉ်းများကဏ္ဍတွင် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အဂတိလိုက်စားခြင်းကို တိုက်ဖျက်သည့် အချက်များထည့်သွင်းထားပါ။ သို့သော် ဂုဏ်သိက္ခာကို စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်သော ကဏ္ဍအချို့တော့ရှိသည်။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေများကို ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အစိုးရ အရာရှိများထံလျှောက်ထားရန် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ၁၈၆၀ ခု

²³ Marie Chene (၂၀၁၂) မြန်မာပြည်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုကို ခြုံငုံသုံးသပ်ခြင်း၊ U4 ပညာရှင်၏ အဖြေ၊ U4 အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအရင်းအမြစ်ဌာန၊ ၁၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၂။
²⁶ စန်းဝင်း “မြန်မာပြည်တွင်အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးရန် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးများ” ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ ရက်စွဲမသိ။ <http://www.unafei.or.jp/english/pdf/PDF-GG5-Seminar/GG5-Myanmar1.pdf>.

ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သော ဥပဒေ နှင့် ၁၉၄၈ ခု အဂတိလိုက်စားခြင်းဥပဒေကို ဖိနှိပ်ခြင်းဥပဒေနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ အကြောင်းပြောထားသည့် အခြားသင့်လျော်သည့်ဥပဒေများကို ဖြစ်နိုင်သည်ဟုဆိုလိုသည်။ (ဇယား ၄. ၁ ကိုကြည့်ပါ။)

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အချက်များသည် အဂတိလိုက်စားခြင်းကို တားဆီးရန်ဆောင်ရွက်ထားပြီး အခန်း ၁၁ (က)တွင် ပါဝင်၍ ဥပဒေပြုရေးအဖွဲ့၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားရေးအဖွဲ့ဟူသော အချုပ်အခြာ အာဏာ ၃ ရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။ ဖြစ်နိုင်သောအတိုင်းအတာ အာဏာသုံး၍ အပြန်အလှန် ထိန်းချုပ်မှု၊ စစ်ဆေးမှုနှင့် တခုနှင့်တခုကြားညီမျှမှုတို့အဖြစ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာထားသည်။ အတိအကျပြောရလျှင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပွင့်လင်းသောဆွေးနွေးပွဲများတွင် လာဘ်စားခြင်းပါဝင်သော တရားမဝင် သော လုပ်ဆောင်မှုများကို ပြည်သူလူထုရှေ့မှောက်သို့ ထုတ်ဖော်ပြောကြားရမည်။

သို့သော် ၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် သမ္မတကမိမိရုံး၏အာဏာနှင့် လုပ်ဆောင်ချက် များအတွက် သို့မဟုတ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ သို့မဟုတ် ဥပဒေတစ်ခုခုအရ လုပ်ဆောင်ရမည့်အာဏာ နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ပြုလုပ်သည်ဟုဆိုသော သို့မဟုတ် ပြုလုပ်ပြီးသော လုပ်ဆောင်မှုများအတွက် တာဝန်မရှိပါဟု လွှတ်တော် သို့မဟုတ် တရားရုံးထံ ဖော်ပြထားပြီး ဤချွင်းချက်သည် သံသယဖြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းနှင့်လည်း မသက်ဆိုင်ပါ။

၅. ၂. ၂။ ၂၀၁၃ ခု အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ။

၂၀၁၃ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ တွင် လွှတ်တော်က အတည်ပြုခဲ့သော အဂတိလိုက်စားမှုဥပဒေအသစ်သည် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင် ခိုင်မာကောင်းမွန်သည့် ခြေလှမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် အစိုးရအရာရှိများရွေးချယ်ရေးအတွက် လိုအပ်သောအချို့သော လျှို့ဝှက်အရည်အချင်း ကြေငြာချက်မိတ်ဆက်ခြင်းနှင့်အတူ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် အခြေအနေဖြစ်ရန်အတွက် မြန်မာ၏လုပ်နိုင် စွမ်းများတိုးတက်စေသည်။ ဤဥပဒေအရ လွှတ်တော်ခေါင်းဆောင်ထံ လျှို့ဝှက်စွာထုတ်ဖော်ထားသော သမ္မတနှင့် ဒုသမ္မတတို့၏ အရည်အချင်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း ၆၈ တွင်ဖြည့်စည်းလိုက်သည်။

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ၏ အခန်း-၈ တွင် ကြေငြာချက်ပါ အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်သူ့ အကြောင်းအထူးပြုပြောကြားထားသည်။ ယင်းအခန်းတွင် ကြေငြာချက်ပါ အရည်အချင်းသည် “အရပ်သား ဝန်ထမ်းတစ်ဦးအဖြစ် ရာထူး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ စီမံမှုအားတို့ဖြင့် အာဏာရှိသူ သို့မဟုတ် အခြားနိုင်ငံမှ အရပ်သားဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးကဏ္ဍတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ သို့မဟုတ် ရာထူးမြင့်သူ သို့မဟုတ် အရပ်သားအဖွဲ့အစည်း၏ စီမံမှုအဆင့်တွင်ရှိသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်” တို့အတွက်

သင့်တော်သည်။ ဤအဂတိ လိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေသည် “ငွေကြေးပစ္စည်းဥစ္စာတာဝန်ရှိမှုနှင့် ဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းမှ အပ်နှင်းထားသည့်အာဏာ” အစရှိသည့်အရည်အချင်းတို့ကို ထုတ်ဖော်ရန်နည်း လမ်းများကိုလည်း အလေးပေးဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် ကြေငြာချက်တွင် စာရင်းပါဝင်သူသည် မိသားစု ပိုင်စီးပွားရေး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ တာဝန်နှင့် အာဏာတို့ကို တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်ကော်မရှင်သို့ တင်ပြရန်လိုပြီး အမွေ ဆက်ခံခြင်း^{၇၇} နှင့်ပတ်သက် သောပြဌာန်းချက်လည်းပြုလုပ်ရမည်။

ဤဥပဒေသည် လာဘ်စားခြင်းကို ဖျက်သိမ်းရန်ရည်ရွယ်သကဲ့သို့ အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားရေးအဖွဲ့ နှင့်တရားဥပဒေပြုရေးစသည့် အစိုးရအဖွဲ့များတွင် အလုပ်လုပ်သော အရာရှိများသည် သူတို့၏အရည် အချင်း^{၇၈} ကြေငြာရန်လိုအပ်ခြင်းဖြင့် အစိုးရဂုဏ်သိက္ခာနောက်ထပ် တိုးမြှင့်ရန်လည်းရည်ရွယ်သည်။ အဂတိ လိုက်စားသည်ဟုတွေ့ရှိရပါက မိမိပိုင်နှင့် မိသားစုပိုင်ပစ္စည်းများကို အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မ ရှင်သို့ ကြေငြာရန်ပျက်ကွက်ပါက အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်က အများဆုံးထောင်ဒဏ် (၅) နှစ်ထိ ချမှတ်နိုင်သည်။

လွှတ်တော်ကဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၁၁၅ အရ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မတီ ကိုဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်ပြီး အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ဤဥပဒေသည် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကို ယင်းတို့၏အရည်အချင်းများ ကြေငြာရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။^{၇၉}

၅. • ၂. ၂. ၁။ အဖိုးတန်အရည်အချင်းများကြေငြာခြင်းနှင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်နိုင်မည့် အရည်အချင်း

ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်သုံးသပ်ချက်များအနက် အဓိကအချက် ၄ ခု အနက်တစ်ခုဖြစ်သည့် အရည်အချင်းကြေငြာခြင်းသည် အထူးအရေးကြီးသည်။ မြန်မာသည် ထိပ်တန်းအရာရှိများရွေးချယ်ရန် အတွက် လျှို့ဝှက်စွာထုတ်ပြန်ရန်လိုသည့် ဥပဒေတစ်ခုဆောင်ရွက်ရန် အချက်နှစ်ချက်ကိုလက်ခံရရှိထား သည်။ မြန်မာသည် အရည်အချင်းထုတ်ပြန်မှုကို ပြည်သူ့ရှေ့မှောက်တွင် ပြုလုပ်နိုင်ရန်နှင့် ဤလေးချက်လုံး အပြည့်အဝကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သေးသလားဟူ၍ ဖြစ်သည်။

^{၇၇} အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ၏ တရားမဝင် OECD ဘာသာပြန်ကိုအခြေခံသည်။
^{၇၈} ငြိမ်းငြိမ်း (၂၀၁၃) “မြန်မာ့ပါလီမန်က အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေကြမ်းကိုအတည်ပြုခြင်း” ဧရာဝတီ၊ ၃၀၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၁၃။
^{၇၉} အရည်အချင်းကြေငြာခြင်းသည် သမ္မတက ဖျက်သိမ်းပါဟုတင်သွင်းခြင်းကို ပြရမည်။ သို့သော် သူ၏ပြင်ဆင်မှုကို လွှတ် တော်ကပယ်ချခဲ့သည်။

အကွက် xx ။ အင်ဒိုနီးရှား။ ပြည်တွင်းဆွဲဆောင်မှုနှင့်အရေးယူမှုတို့ကြောင့် မြင့်မားသောလေးစားလိုက်နာမှုများဖြစ်လာခြင်း

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေအသစ် သဘောတူညီချက်အရ မြန်မာသည် အစိုးရအရာရှိရွေးချယ်ရန်လိုအပ်သော လျှို့ဝှက်အရည်အချင်းကြေငြာခြင်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဤပထမခြေလှမ်းသည် အရည်အချင်းကြေငြာခြင်းစနစ် အခြေခံပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို တိုးတက်စေသလားဟု မေးဖွယ်ရှိသည်။ အကြောင်းမှာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုတိုးတက်ရေးအတွက် ဤအာဏာလက်နက်သည် ပြည်သူ့အရာရှိများအကြား လေးစားလိုက်နာသည့် အဆင့်ပေါ်အများကြီးမူတည်နေ၍ဖြစ်သည်။ ဤသို့ထိန်းချုပ်ထားစဉ် အတွင်း ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနှင့် အများ၊ အမှန်ရှာဖွေခြင်းသည် အဖြေ၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာဖြစ်ပြီး (၎င်းသည် အရည်အချင်းကြေငြာခြင်းအားသာချက်များကို ထုတ်ဖော်ပြရန် အနည်းဆုံးအရေးပါလိမ့်မည်) သို့သော် ဤအချက်များသည် ဥပဒေသစ်ကလူထုကဏ္ဍတွင် တရားမဝင်သော အားပေးမှုများကို အမှန်တကယ်အဟန့်အတားဖြစ်စေကြောင်း သေချာစေရန်လည်း အရေးပါသည်။

အင်ဒိုနီးရှား၏ဝင်ငွေနှင့်အရည်အချင်းထုတ်ဖော်ရေးစနစ်သည် ၎င်း၏အဂတိလိုက်စားမှုဖြစ်ရပ်များကိုတရားစွဲရာတွင် မှတ်တမ်းတင်လမ်းကြောင်းအတွက်နှင့် လူတော်တော်များများက သတိပြုမိခြင်း၊ ထောက်ခံခြင်းအဆင့်တို့အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကျော်ကြားမှုကို ရရှိခဲ့သည်။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အဂတိလိုက်စားမှုဖျက်သိမ်းရေးကော်မရှင်သည် စူးစမ်းလေ့လာနိုင်သော၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်သောအာဏာနှင့်အတူ အထူးလွတ်လပ်သော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ဖြစ်ပြီး တရားဝင်ဝင်ငွေနှင့်အရည်အချင်းများကြေငြာရန် ပြည်သူ့အရာရှိများထံမှ အချိန်ကြာမြင့်စွာရှိခဲ့ပြီးသော ခံနိုင်စွမ်းများကိုကျော်လွှားရာတွင်အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဤအခြေခံမူနာအပေါ်တွင် စွန့်စားမှုမြင့်မားသောအဖွဲ့များရှိ အရာရှိများအကြောင်းကြေငြာချက်ကို ရည်ရွယ်၍အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အဂတိလိုက်စားမှုဖျက်သိမ်းရေးကော်မရှင်က ကြီးကြပ်၍ တင်ပြသည့်အပေါ် လေးစားလိုက်နာမှုမည်မျှရှိကြောင်းကို အစီရင်ခံစာရေးသည်။ ၎င်းကိုကြေငြာချက်၏ အကြောင်းအရာများကို စိစစ်အတည်ပြုရန်လည်း အာဏာပေးထားသည်။ ကြေငြာရန်ပျက်ကွက်မှု၊ ဖိုင်မှားတွဲခြင်းနှင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာအစီရင်ခံခြင်း လိုအပ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းအတွက် ရှင်းလင်းစွာအထူးအတည်ပြုမှုတို့ကို အရေးယူခြင်းပျက်ကွက်ခြင်းများတွင် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ဆိုင်သော ဗျူရိုကရေစီဆန်သောဖိအားများဖြင့် ကြိုးပမ်းမှုများသာဖြစ်ပြီး လေးစားလိုက်နာမှုမှာ တဖြည်းဖြည်းနှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမြင့်တက်လာမည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အလိုအရ လိုအပ်သောဖြည့်စွက်ချက်စုစုပေါင်း ၁၁၆,၀၀၀ ခုအနက် ၉၀ ရာနှုန်းလောက်သို့ချဉ်းကပ်နေပါပြီ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန၏ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနည်းကို စွန့်စားမှုမြင့်မားသော အဖွဲ့အဖြစ်ယေဘုယျအားဖြင့် ပြည်တွင်းဆွဲဆောင်မှုနှင့် အရေးယူမှုစနစ်ကလေးစားလိုက်နာမှုနှုန်းမြင့်မားရန်မည်သို့ကူညီနိုင်မည်ကို ပုံဖော်ပြထားသည်။ ဥပမာ ပြည်သူ့အရာရှိများက ပိုင်ဆိုင်မှုစည်း

အစီရင်ခံစာတင်သွင်းမှုပျက်ကွက်လျှင် အလုပ်ထုတ်ခြင်း၊ ဆုကြေးငွေလျော့ချခြင်းနှင့် ရာထူးလျော့ချခြင်းတို့ ခံစားရဖွယ်ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့်အရပ်သားအထက်အရာရှိများ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုအစီရင် ခံစာတွင် မီဒီယာတို့က အလွန်စိတ်ဝင်စားမှုကြောင့် ပြည်သူ့အရာရှိများအကြောင်း ဝင်ငွေနှင့်အရည်အချင်း ကိုအပြည့်အဝကြေငြာရန် နောက်ထပ်ဖိအားဖြင့်အတည်ပြုရသည်။

မူရင်းများ

(၁) ကမ္ဘာ့ဘဏ်။ ဝင်ငွေနှင့်အရည်အချင်းကြေငြာချက်။

ဖြစ်ရပ်လေ့လာခြင်းသရုပ်ဖော်ချက်။ ရရှိနိုင်သော ဝက်ဆိုဒ်များ။

http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/IW3P/IB/2013/05/09/00033303720130509102749/Rendered/PDF/774620_PUBoEP_100LIC_OO_PUB_O_DATE_0503013.pdf

၅. ၃။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များနှင့်မူဝါဒများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ပြည့်ဝစွာလွတ်လပ်သော အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ မရှိပဲ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးကြိုးပမ်းမှုများကို များစွာသော သီးခြားအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဝေမျှခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များအတွက် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ဆောင် ရွက်ရန် ချန်ထားခြင်းတို့ပြုလုပ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြန်မာအစိုးရတွင် ဂုဏ်သိက္ခာကို အကောင်အထည် ဖော်ရေးအတွက် စဉ်းစားထားသောနည်းလမ်းကို တိုးတက်စေရန် စီမံချက်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ ဘာမျှမရှိပါ။

မြန်မာအစိုးရဝန်ကြီးများနှင့် လက်တွေ့မေးမြန်းချက်များအပေါ် မူတည်၍ပြောရလျှင် အဂတိလိုက် စားမှုကို အစီရင်ခံမည့်အစိုးရမူဝါဒတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်လာပြီဖြစ်သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုပြစ်မှုများ အစီရင် ခံခြင်းကို ဖုန်းဖြင့်၊ စာဖြင့် သို့မဟုတ် လူကိုယ်တိုင် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့၎င်း၊ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့သို့၎င်း မြန်မာ့ရဲတပ်ဖွဲ့သို့၎င်း၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဌာနသို့၎င်း၊ လျှို့ဝှက်စွာတိုင်ကြားကြပြီး သတင်း ပေးသူ၏ လုံခြုံမှုအတွက်လည်းအာမခံပေးသည်။ အဂတိလိုက်စားမှုစွပ်စွဲချက်များ တိုင်ကြားသောအခါ အထူးအစိုးရအဖွဲ့များနှင့် အပြန်အလှန်မဆွေးနွေးမီ ဝန်ကြီးဌာနများအတွင်း၌ပင် အခြေခံအားဖြင့်ဆောင် ရွက်ရမည်။ အဂတိလိုက်စားမှုဖြစ်ရပ်များအကြောင်း သတင်းပေးရန် အစိုးရခေါင်းဆောင်များ၊ ဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နေရပ်လိပ်စာနှင့် ဖုန်းနံပါတ်များကို သတင်းစာတွင်ထုတ်ပြန်ရမည်။ အနည်းဆုံး ဤရည်ရွယ်ချက်၏အပိုင်းကို ထုတ်ပြန်ရမည်။ တိုင်တန်းမှုကို လက်ခံသူမှာ သင့်တော်၏၊ မတော်၏၊ ယင်းကိစ္စ

ကို ဖြေရှင်းသည့်နည်းလမ်းမှာ ထိရောက်၏ မရောက်၏တို့သည် မသေချာသော်လည်း အချို့အရာရှိများကို ဤကိစ္စများဖြင့်အရေးယူဖွယ်ရှိကြောင်း အစီရင်ခံရမည်။^{၈၀}

မြန်မာပြည်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် ယှဉ်ပြိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှာ အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့နှင့် မြန်မာ့ရဲတပ်ဖွဲ့တို့သာဖြစ်ပြီး ထိုအဖွဲ့နှစ်ခုစလုံးသည် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနလက် အောက်မှ ဖြစ်သည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနရုံးချုပ်သည်လည်း လာဘ်စားခြင်းအမှုများ၏ အစီရင်ခံစာများ လက်ခံနိုင်သည်။ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့နှင့် စုံစမ်းရေးဌာနအက်ဥပဒေ ၁၉၅၁ ထုတ်အပြီးတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး မြန်မာ့ရဲတပ်ဖွဲ့ကိုပြစ်မှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များနှင့်အညီ အဂတိလိုက်စားမှုကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးရန် အာဏာပေးခဲ့သည်။ အထူးစုံစမ်းရေးအဖွဲ့နှင့် မြန်မာ့ရဲတပ်ဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ စလုံးကို အဂတိလိုက်စားမှုပြစ်မှုများကို စုံစမ်းရန်နှင့် တရားခံများကို အရေးယူရန်သက်ဆိုင်ရာပြစ်မှုများကို တရားရုံးသို့တင်သွင်းရန် တာဝန်ပေးထားသည်။ သို့သော် အထူးစုံစမ်းရေးအဖွဲ့သည် အဂတိလိုက်စားခြင်း၏ ပိုမိုလေးနက်သော အဂတိလိုက်စားမှုကို တာဝန်ယူရသည့်အပြင် အခြားဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုနှင့် အခွန်ရှောင်ခြင်းကိစ္စများကိုလည်း တာဝန်ယူရသည်။ သက်သေအထောက်အထား လုံလောက်စွာတရားရုံး သို့မတင်ပြနိုင်ပါက ပြစ်မှုများကို အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအရေးယူမှုအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရရုံးဌာနများသို့ လွှဲပေးနိုင်သည်။^{၈၁}

အကွက် ၂. ၃ အထူးဖွဲ့စည်းထားသော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ စံပြုပုံစံများ
လုပ်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးပြုလုပ်ရသော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များ

ဤပုံစံသည် အဂတိလိုက်စားမှုကိုတားဆီးခြင်းရော၊ ဖိနှိပ်ခြင်းပါဆောင်ရွက်ရန် ပေးထားသောတစ်ခု တည်းသောအာဏာရှိသည့် နည်းကိုကိုယ်စားပြုသည်။ ဥပမာများစွာတွင် တရားဝင်အရေးယူမှုသည် သီးသန့် လုပ်ငန်းဖြစ်နေသေးသည်။ ဤပုံစံကို ဟောင်ကောင်ရှိအဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် လွတ်လပ် သော ကော်မရှင်နှင့် စင်္ကာပူရှိ အဂတိလိုက်စားမှုများ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တို့နှင့် သာမန်အားဖြင့် ယှဉ် နိုင်သည်။ ၎င်းပုံစံသည် တိုက်အားလုံးတွင်တူညီသော အာဏာများချမှတ်ထားသည်။ ဩစတြေးလျ (နယူး ဆောက်ဝေလ်)၊ ဘောစဝါနာ၊ လီသူရန်နီးရား၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ပိုလန်၊ မော်လ်ဒေးဗီးယားနှင့် ယူဂန်ဒါတို့

^{၈၀} UNODC ကုလသမဂ္ဂမူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်ဒုစရိုက်မှုဆိုင်ရာရုံး။ (၂၀၁၂) မြန်မာနိုင်ငံအတွက် မူယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး ဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂညီလာခံ၏ ကြိုတင်အတည်ပြုခြင်းအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနောက်ဆုံးထုတ်ပြန်ချက် <http://www.unodc.org/documents/southeastasiandpacific/2012/10/myanmar-uncac/2012-09-25-Final-Communique-Myanmar-UNCAC-workshop.pdf>.
^{၈၁} စံဝင်း၊ “မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးရေးအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာတရားစီရင်မှုများ” ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ နေ့စွဲမသိ။ <http://www.unafei.or.jp/english.pdf.PDF-GG5-Seminar/GG5-MyamarL-pdf>

ပါဝင်သည်။ ဥပမာ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အာဂျင်တီးနားနှင့် အက်ကွေဒေါတို့ရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများသည် ဟောင်ကောင်နှင့် စင်္ကာပူရှိစံပြုပုံစံ၏ အချက်အလက်များကို အတုယူထားသည်။

တရားဥပဒေအတည်ပြုရေးတွင် အထူးဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့များ

ဤစံပြုပုံစံသည် တစ်ခုတည်းသော တရားဥပဒေအတည်ပြုရေးအဖွဲ့အစည်းတွင် အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်းနှင့် တရားဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားလုံး ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ပြီး ထွက်လာသည့်ရလဒ်ဖြစ်သည်။ OECD နိုင်ငံများတွင် ဤပုံစံသည် လူသိအများဆုံးပုံစံဖြစ်ကောင်းဖြစ်သည်။ ဤပုံစံကို စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြစ်မှုများကို စုံစမ်းခြင်း၊ တရားစီရင်ခြင်းတို့အတွက် နော်ဝေးအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ ပုံစံလည်းဖြစ်သည်။ kokrim ဘယ်လ်ဂျီယံရှိ အဂတိလိုက်စားမှု ဖိနှိပ်ရေးဗဟိုရုံး၊ စပိန်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုတွင် သတ်မှတ်ထားသော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချိုးဖောက်မှုအတွက် အထူးဆောင်ရွက်ရသည့်ရုံး၊ ခရီအေးရှားနိုင်ငံရှိ စုစည်းထားသော ပြစ်မှုများနှင့် အဂတိလိုက်စားမှု တားဆီးရေးနှင့် ဖိနှိပ်ရေး၊ ရိုမေးနီးယားတွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ညွှန်ကြားမှုများအဖွဲ့နှင့် ဟန်ဂေရီနိုင်ငံတွင် ရှေ့နေချုပ်ရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေးရသော ဗဟိုရုံးတို့ပါဝင်သည်။ ဤပုံစံသည် ဥပဒေအတည်ပြုခွင့် အတွင်း အဂတိလိုက်စားမှုကို စုံစမ်း၊ စစ်ဆေးခြင်းအတွက် နိုင်ငံတွင်းစုံစမ်းမှုနမူနာအဖွဲ့အစည်းများကို ဂျာမနီနှင့် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတို့ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

တားဆီးမှုပေးနိုင်သောအဖွဲ့အစည်းများ

တားဆီးမှုပေးနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများသည် လူတိုင်းသိ၍ အသုံးပြုသော စံပြုပုံစံပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို အဓိကအမျိုးအစား ၃ ရပ်တွင် တွေ့နိုင်သည်။

- အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ပူးပေါင်းရေးကောင်စီများ ။ ။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးမဟာဗျူဟာ ဖွံ့ဖြိုးရန်လိုအပ်သောနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ဦးတည်ရန်အများအားဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကောင်စီများ (ကော်မရှင်များနှင့် ကော်မတီများ)တွင် အစိုးရအာဏာပိုင်များ၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ ဥပဒေပြုအဖွဲ့နှင့် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ကြပြီး အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့များလည်းပါဝင်သည်။ ဥပမာ တားဆီးပိတ်ပင်ရေးအဖွဲ့များတွင် ဂျော်ဂျီယာနိုင်ငံအဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးကောင်စီနှင့် အဇာဘေဂျန်နိုင်ငံ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ကော်မရှင်တို့ ပါဝင်သည်။
- အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးရေးလုပ်ဆောင်မည့်အဖွဲ့များ ။ ။ ကြီးမားသောလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ထာဝရ

အဖွဲ့အစည်းများ။ ဤပုံစံ၏ ဥပမာများမှာ စလိုဗေးနီးယားတွင် အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးရေးကော်မရှင် မွန်တေနေဂရိုနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့၏ ဒါရိုက်တာများအဖွဲ့နှင့် ပြင်သစ်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးရေးအတွက် ဗဟိုဝန်ဆောင်မှုဌာနတို့ ပါဝင်သည်။

- “အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့”ဟု အတိအကျမခေါ်နိုင်သော အဂတိလိုက်စားမှုတားဆီးရေးတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်သည့် ပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်းများ။ ။ အချို့နိုင်ငံများသည် အဂတိလိုက်စားမှု၏ ကျယ်ပြန့်သော ဧရိယာအတွင်း ဒေသခွဲများတွင် ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်။ (အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပါလီမန်တို့မှ စိတ်ဝင်စားမှုပဋိပက္ခ သို့မဟုတ် အရည်အချင်းကြေးငြာခြင်း ထိန်းချုပ်မှုတို့နှင့်ပတ်သက်သည်) ဥပမာတစ်ခုမှာ ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ဂုဏ်သိက္ခာအဖွဲ့၊ နယ်သာလန်တွင် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာရုံး၊ အမေရိကန်တွင် အစိုးရလူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာရုံးနှင့် လစ်သူရန်နီးယားတွင် လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာကော်မရှင် တို့ဖြစ်သည်။

မူရင်း ။ OECD (၂၀၁၃) အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး အထူးအဖွဲ့များ၊ စံပြုအဖွဲ့များ၏သုံးသပ်ချက်၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ OECD (၂၀၁၄) ။ မော်ရိုကိုတွင် ပြည်သူ့ကဏ္ဍကို တွန်းအားပေးခြင်း။ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရန် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လုပ်နိုင်စွမ်းကိုခိုင်မာစေခြင်း။

၅. ၃. ၁။ အခြားအဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ။

တချိန်တည်းတွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်အတူ အဖွဲ့အစည်းများစွာရှိသည်။ ငွေကြေးဆိုင်ရာပြစ်မှု ယာယီအဖွဲ့သည် ငွေမည်းကိုငွေဖြူလုပ်ရာတွင် ထိန်းချုပ်မှု ဥပဒေ ၂၀၀၂ အရ ငွေမည်းကိုငွေဖြူလုပ်သောပြစ်မှုများရှာရန် အထူးတာဝန်ရှိပါသည်။ သို့သော် ဤအဖွဲ့သည် တရားဥပဒေများအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို ဝေဖန်ခဲ့သည်။ အတိအကျပြောရလျှင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြစ်မှုအဖြစ်အလုံအလောက် သတ်မှတ်ရန်၊ အကြမ်းဖက်သမားများ၏ အရည်အချင်းကိုသတ်မှတ်ဟန့်တားရန် လုံလောက်သောလုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ အကြမ်းဖက်သမားများ ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းနှင့်ဆက်စပ်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတိုင်းပြည်သို့ တရားခံပြန်ပို့ရေးလုပ်ဆောင်ချက်ခိုင်မာစေရန်၊ လုံးဝစစ်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ ထိရောက်သော FIU တစ်ခုအဖြစ် သေချာစေရန် ငွေကြေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု တိုးမြှင့်ရန် သို့မဟုတ် ဈေးဝယ်သူများမိမိတို့ လုံလဝီရိယအားစိုက်မှုများကြောင့် ရထိုက်မှုများခိုင်မာစေရန်တို့မှာ မဖြစ်နိုင်သေးပါ။^{၁၂} သို့သော် ၂၀၀၆ ခု

^{၁၂} Marie Chene (၂၀၁၂) “ မြန်မာပြည်အဂတိလိုက်စားမှုကိုသုံးသပ်ခြင်း” ။ U 4ကျွမ်းကျင်သူအဖြေ။ U 4 အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးဌာန။

အောက်တိုဘာလတွင် မြန်မာကို အမေရိကန်နိုင်ငံ “ငွေကြေးဆိုင်ရာပြစ်မှု အတွက် ယာယီအဖွဲ့”၏ ပူးပေါင်း၍မရသော နိုင်ငံများ၊ ဒေသများစာရင်းမှ ဖယ်ရှားပေးခဲ့သည်။ ယင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် ငွေမည်းကိုငွေဖြူလုပ်သည်ဟု အပြောခံရခြင်းမှာ တိုးတက်မှုလက္ခဏာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ကိုလည်း ၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသော မြန်မာအစိုးရဌာနများ၏ ငွေကြေးရသုံးငွေစာရင်း စုံစမ်းရာတွင်အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးတာဝန် အချို့ကို လွှဲအပ်လိုက်သည်။ (အခန်း-၆ တွင်ကြည့်ပါ။) အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများပြု လုပ်သော အခြားအဖွဲ့များတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပြစ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးဌာန (လုပ်ဆောင်ချက်များ အပြန် အလှန်ဆက်သွယ်သောယူနစ်)နှင့် ငွေမည်းကိုငွေဖြူလုပ်ခြင်းကို ဗဟိုထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့ (ငွေမည်းကိုငွေဖြူ လုပ်မှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေအရ ၂၀၀၂ တွင် ထူထောင်ခဲ့သည်။) တို့ပါဝင်သည်။

၅. ၄။ ပြည်သူ့လူထုလက်ခံသည့် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု

နိုင်ငံအားလုံးတွင် ပြည်သူတို့ရယူရသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှ ဖော်ဆောင်ပေးသော ရံပုံငွေအချိုးများ စွာကို ပေးမည်ဆိုလျှင် ရယူခြင်းစနစ်များမှာ ကောင်းသောအုပ်ချုပ်မှုနှင့် သန့်ရှင်းသောအစိုးရဖြစ်ရေး အတွက် အထူးအရေးပါ ပါသည်။ သို့သော် မြန်မာပြည်တွင် ရယူလက်ခံခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မရှင်းလင်း သော မလုံလောက်သော မူဝါဒများ သို့မဟုတ် ဥပဒေများရှိနေသည်။ အခြားများစွာသော နိုင်ငံများ ကဲ့သို့ပင် ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုစီတွင် ကိုယ်ပိုင်ရယူရေးမူဝါဒချမှတ်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် ဤသို့အကောင်းဆုံးမည်သို့ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသည့် လမ်းညွှန်ချက်ရှိဟန်မတူပေ။

အစိုးရပြန်တမ်းများ၊ အစိုးရသတင်းစာများတွင် ဈေးပြိုင်ကမ်းလှမ်းမှုတင်ဒါများ ကြေငြာဟန်ရှိသော် လည်း ကြော်ငြာ၏အနှစ်သာရမရှိခြင်းသည် အစိုးရအရောင်းအဝယ်အများစုမှာ အလုပ်မဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဝန်ကြီးဌာနများတခုနှင့်တခုကြားတွင် တသမတ်တည်းမဟုတ်သော ချဉ်းကပ်မှုများရှိနေသည်ဟု အကြံပေး နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဗဟိုကချုပ်ကိုင်သော ကန့်သတ်ချက်၊ အမျိုးမျိုးသောရရှိသည့်နည်းလမ်းများအတွက် အချက်အလက်စုဆောင်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် တင်ဒါများကို ကြော်ငြာထားကြောင်းသေချာရန် လုံခြုံမှုများမရှိပါ။ ဤသို့မဟုတ်လျှင် သတင်းကိုသေချာစေရန်စနစ်များသုံးခြင်းကို ပြည်သူ့ထံရရှိစေသည်။ လွတ်လပ်သော ရယူခြင်းဆိုင်ရာတိုင်ကြားစာများ သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့လည်းမရှိပါ။^{၈၃}

ထိုနည်းတူစွာ လူသစ်စုဆောင်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အများသိသောကန့်သတ်ချက်လည်း ရှိဟန် မတူပဲ ရာထူးနှင့်ဌာနတို့ပေါ်တွင်သာ မူတည်နေသည်။ ရာထူးဝင်အဆင့်အများစုတွင် ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲကို

^{၈၃} ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၃) “ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ-ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ဆောင်ချက်အစီရင်ခံစာ” (အတွဲ ၂၊ ၂)အစီရင်ခံစာအပြည့်၊ <http://documents.worldbank-org/curated/en/2013/05/17718311/republic-union-myanmar-financial-management-performance-report-vol-2-2-full-report>

ဖြေရန်လိုအပ်သည်။ အခြားလူသစ်စုဆောင်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်များသည် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ တာဝန်ဖြစ်ပြီး အများစုက နေ့စဉ်သတင်းစာတွင် ရာထူးသစ်များကို ကြေငြာသည်။ လူထုကဏ္ဍလစာမှာ ယေဘုယျ အားဖြင့် အလွန်နိမ့်သော်လည်း လခဆုံးဖြတ်ခြင်းကို လမ်းညွှန်ရန်ချမှတ်ထားသည့် လစာနှုန်းရှိသည်။^{၈၄} ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြန်ကြားရေးနည်းပညာဝန်ကြီးဌာနသည် ဝန်ကြီးဌာနအားလုံး မိမိကိုယ်ပိုင်ဝန်ကြီးဌာန ဝက်ဆိုဒ်တွင် အွန်လိုင်းတင်ဒါများ ထုတ်ပြန်ရန်စည်းမျဉ်းများပြုလုပ်ခြင်းကို စဉ်းစားနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤပဏာမ ခြေလှမ်းတွင်ပင် လူထုရယူခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထင်သာမြင်သာရှိမှုမှာ အနည်းငယ်သောပထမ ခြေလှမ်းသာဖြစ်နေသည်။ အကြောင်းမှာ တင်ဒါများယှဉ်ပြိုင်မှုကိုမျှတ ပွင့်လင်း၍တာဝန်ခံနိုင်ခြင်း သေချာ စေရန် လုပ်စရာများစွာရှိနေသေးသည်။

အကွက် ၁၂ ။ ဆက်သွယ်ရေးခွင့်ပြုမိန့်တင်ဒါ။

မြန်မာပြည်တွင်ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများခွင့်ပြုရန်အတွက် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများနှင့် လတ်တလော တင်ဒါလုပ်ငန်းမှာ အစိုးရစီးပွားရေးတွင် ဂုဏ်သိက္ခာတက်ရန် မြန်မာအစိုးရ၏ ပိုမိုတိုးတက်သော ရယူခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ နမူနာဖြစ်သည်။ ဤတင်ဒါအတွက် မြန်မာအစိုးရသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂတို့၏ အကူအညီရှာဖွေခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းပုံဖော်ရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးတွင် အကူအညီရရန် ပြင်ပကျွမ်းကျင်သော ဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီ Roland Berger နှင့် စာချုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ Telenor နှင့် Ooredoo တို့နှင့် နောက်ဆုံးဆက်သွယ်ချက်မှာ စိုးရိမ်ပူပန် စရာများ ဖြစ်စေခဲ့သော်လည်း တိုင်ကြားစာများမှာ အစွလားမနိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီ၏အကူအညီကို ဆန့်ကျင် သော မြန်မာရှိ မူစလင်ဆန့်ကျင်ရေးအုပ်စုမှလာသော စာမှာအများစုဖြစ်နေသည်။

(Qatar မှဖြစ်သော Ooredoo)

ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြန်ကြားရေးနည်းပညာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဆွေးနွေးမှုပေါ်မူတည်၍ ပြည်တွင်းကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းကို ဤလုပ်ငန်းအစတွင်ပင် အဆင့်မြင့်အစိုးရအရာရှိကြီးများနှင့် တင်ဒါရွေးချယ်ရေး ကော်မတီ ကသဘောတူခဲ့သည်။ သို့သော်ဤကျင့်ဝတ်သည်လူထုလည်းမသိရှိရသေးသကဲ့သို့ အခြားအစိုးရဝန်ကြီးဌာန များတွင် တင်ဒါရွေးချယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ဥပဒေ သို့မဟုတ် စံအဖြစ်လည်းမသတ်မှတ်ရသေးပါ။

သုတေသနလုပ်နေချိန်တွင် လွှတ်တော်၌ ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေသစ်ကို အဆုံးသပ်နေလောက်ပြီ ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများ ဝင်ရောက်လာသောဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍအတွက် စည်းမျဉ်းအသစ်များလည်း ချမှတ်နေလောက်ပြီ။ အငြင်းပွားရန်အချက်တစ်ချက်ပေါ်လာခြင်းမှာ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိပြီးမှ ဥပဒေကိုထုတ်ပြန် သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချို့အဖွဲ့ဝင်များသည် ဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းမချင်း ခွင့်ပြုမိန့်ကို နှောင့်နှေးရန် နည်းလမ်း ရှာနေကြသည်။ ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေသစ်သည် တင်ဒါ၏ရလဒ်ကို ပြောင်းလဲသည်ဖြစ်စေ၊

^{၈၄} ပြင်သစ်နိုင်ငံဒုဝန်ကြီး၏အဆိုအရ။

မပြောင်းလဲသည် ဖြစ်စေ၊ မမြင်နိုင်ပါ။ သို့သော် ပါလီမန်တွင် ဥပဒေပြုခြင်းနှောင့်နှေးမှုတွင် တင်ဒါ လုပ်ငန်းပြင်ပရှိ တင်ဒါ၏ရလဒ်ကို ကျိုးကိုင်ရန်နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ပါသော်ငြား ပိုမိုစဉ်းစား ထားသော လုပ်ငန်းစဉ်၏ရလဒ်ကြောင့် စာချုပ်၏ဆုလဒ်တခုမှာ အဓိကအငြင်းပွားမှုမပြုလုပ်ရပဲ ဖြစ်လာပြီး ပြည်တွင်းပြည်ပကုမ္ပဏီများကလည်း ရှုံးသည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မျှတသောဖြစ်စဉ်အဖြစ် ယေဘုယျ အားဖြင့် လက်ခံခဲ့သည်။

အကွက် x x တူနီးရှား ။ လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာပြည်သူ့တို့ဝယ်ယူမှုစနစ်

ဝန်ကြီးဌာနများတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြားတသမတ်တည်းမဟုတ်သော ချဉ်းကပ်မှုများနှင့် တင်ဒါကြော်ငြာရန် ကမ်းလှမ်းချက်သုံးသပ်ရန်နှင့် အစိုးရရောင်းချခြင်းအကြောင်း ပြည်သူ့သတင်းပေးရန် ဗဟိုကချုပ်ကိုင်သော ကန့်သတ်ချက်မရှိမှုတို့ကြောင့် အကြောင်းရင်းများစွာကြားမှ မြန်မာပြည်တွင် ဝယ်ယူရေးစနစ်အတွက် ထင်သာမြင်သာမရှိမှုနှင့် ထိရောက်မှုမရှိခြင်းကို ထောက်ပြနေသည်။

တူနီးရှားသည် အဓိကနေရာများတွင် အစိုးရ၏ရောင်းဝယ်ခြင်းကို လူ့မလိုင်အုပ်စုလေးက တံခါးပိတ်ဝါဒ နောက်ကွယ်မှ နှစ်ပေါင်းများစွာဆုံးဖြတ်ပေးရသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ယခုတွင် ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်း ဆီသို့ ကျယ်ပြန့်သောနည်းမျိုးစုံဖြင့် ပြောင်းလဲမှုကိုစတင်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပိုမိုပွင့်လင်း၍ ထင်သာမြင်သာ ရှိသော အုပ်ချုပ်မှုအတွက် နိုင်ငံသားတို့၏တောင်းဆိုမှုအရ တူနီးရှားအစိုးရသည် ပြည်သူ၏ဝယ်ယူရေး အတွက် တရားဝင်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု စတင်နေပါပြီ။ ၂၀၁၂ ခု တွင် တူနီးရှားသည် လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာဝယ်ယူမှုစနစ်အတွက် စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုကို စတင်ပြီးယင်းကို အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် နိုင်ငံတော်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများက ပြည်သူ့ကဏ္ဍတွင် ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတွင် အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးစွမ်းဆောင်ချက်များ စာချုပ် ရန်နှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများတိုးတက်ရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ၂ မျိုးဖြင့် လောလောဆယ်တွင် ရှေ့မှ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေပါသည်။ တူနီးရှားပုဂ္ဂလိကဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များက ခေတ်မီဝယ်ယူသည့် စနစ်သစ်ဖြင့် တုန့်ပြန်မှုများပြန်ပေးခြင်းသည် ကိုရီးယားအစိုးရနှင့် ကိုရီးယားသတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာကုမ္ပဏီတို့နှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ခြင်းသည် လက်ရှိပြည်တွင်းလုပ်နိုင်စွမ်းသည် ထိရောက်၍ စစ်ဆင် ရေးဆိုင်ရာခေတ်မီဝယ်ယူမှုစနစ်ကို ပုံဖော်ရာတွင် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသည်ဟု အကြံပြုနေပါ သည်။ ထို့ပြင် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာခေတ်မီခြင်းကို သင့်လျော်သောအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လုပ်နိုင်စွမ်း များခိုင်မာရန် အားစိုက်၍ လွှဲပြောင်းရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပြည်သူ့အရာရှိများနှင့် ဖြစ်လာနိုင်သော လေလံ ဆွဲသူများကြား ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၂ ခုတွင် တူနီးရှား၌ လူထုကဏ္ဍဂုဏ်သိက္ခာကို ဝေဖန်မှုအခြေပြု၍ OECD သည် ဝယ်ယူမှုလုပ်ငန်းစဉ်

နှင့်စီမံချက်များထိရောက်မှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကိုအားပေးရာတွင် တူနီးရှားကိုထောက်ပံ့မည်။ လူထုဝယ်ယူရေးအတွက် MENA OECD ကွန်ယက်၏တွဲဘက် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရင်း တူနီးရှားသည် အထူးကဏ္ဍများတွင် ဝယ်ယူမှုအပေါ် OECD နည်းပညာအကူအညီလက်ခံရရှိခြင်းအတွက် အထူးစိတ်ဝင်စားပါကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဝယ်ယူခြင်းစံနှုန်းများနှင့် လေ့ကျင့်မှုများတွင် ကြီးမားသော အဝယ်တော်အဖွဲ့များ (ဥပမာ- ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန) တွင် ဝယ်ယူမှုအတွက်တာဝန်ရှိသော အရပ်သားဝန်ထမ်းများအား လေ့ကျင့်ပေးရန် ဝယ်ယူမှုနှင့်စွမ်းဆောင်နိုင်မှု တည်ဆောက်ရေးဆွေးနွေးပွဲများ၏ လမ်းညွှန်စာအုပ်အကြမ်းရေးခြင်းဖြင့် OECD က ဤဝယ်ယူမှုအတွက် တုန့်ပြန်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ တစ်ဦးချင်းတိုင်းသည် သူတို့၏အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ပင် အခြားအရာရှိများကို သူတို့၏အသိပညာများအား ဖြန့်ဖြူးဝေငှရန် တာဝန်ရှိသည့်အပြင် ဤခေတ်မီသော ဝယ်ယူရေးစနစ်အသစ်ကို အသုံးပြုရန်အရပ်သားဝန်ထမ်းများအား ပညာအရည်အချင်းပြည့်ဝစေမည်။ ဝယ်ယူရေးအတွက် အကောင်းဆုံးလေ့ကျင့်ရာတွင် ဒေသတွင်းရော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူဝါဒအကြောင်း ပြောဆိုရာတွင် တူနီးရှားမှ ဝယ်ယူရေးအရာရှိများ၏ ပူးပေါင်းမှုနှင့်အတူ ထင်သာမြင်သာရှိသော ထိရောက်သောဝယ်ယူရေးလှုပ်ရှားမှုအတွက် တူနီးရှား၏အခြေခံများကို ဤလုပ်ဆောင်ချက်များဖြင့် ခိုင်မာစေရမည်။

မူရင်းများ

(၁) OECD (၂၀၁၃) တူနီးရှားတွင် ဂုဏ်သိက္ခာသုံးသပ်ချက်၊ ပြည်သူ့ကဏ္ဍကန့်သတ်ချက်။ ရရှိနိုင်သော နေရာ။ <http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-integrityreview-of-tunisia-9789264194175-en>

၅. ၄. ၁။ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ

ပြည်သူ့ကဏ္ဍတွင် အပြုအမူကောင်းများရရှိရေးအတွက် မျှော်လင့်ချက်များချမှတ်ရန် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများက ကူညီနိုင်သော်လည်း မြန်မာအစိုးရတွင် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို ကျယ်ပြန့်စွာအသုံးပြုခြင်း မရှိသေးပါ။ “အခြေခံစည်းမျဉ်းများ” နှင့် “ထပ်ဖြည့်ထားသောစည်းမျဉ်းများ” မှာ အပြုအမူကောင်းများချမှတ်နိုင်သည့် မြန်မာအရပ်သားဝန်ဆောင်မှုအတွက် အဓိကတပြေးညီအသုံးပြုရသော မှတ်တမ်းများဖြစ်သည်။ ယင်းစည်းမျဉ်းများသည် အစိုးရအရာရှိများက လက်ဆောင်၊ ပဏ္ဏာ၊ ဆုကြေးများလက်မခံသင့်ကြောင်းလည်း ဖော်ပြထားသည်။ သီးခြားကျင့်ဝတ်များကို အချို့အခြေအနေနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဥပမာ- လက်ရှိသတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာလိုင်စင် တင်ဒါအတွက် တင်ဒါရွေးချယ်သူများ (အကွက် ၁၀ တွင်ကြည့်ပါ။) အဂတိလိုက်စားမှုကိစ္စကို ကျူးလွန်ကြသောပြည်သူ့အရာရှိများကို သတိပေးသည့် သတိပေးစာများထုတ်ပြန်ခြင်းကို အဆောက်အအုံများတွင် ထင်သာမြင်သာသောပေါ်လွင်သောနေရာများတွင် ထုတ်ပြန်ရန်ဆိုထားပြီး အပြုအမူကောင်းများအားဖြည့်ပေးရန် ဂုဏ်ပြုခြင်း၊ ဆုပေးခြင်း စနစ်များနှင့် ဒဏ်ပေးခြင်းစနစ်များကိုလည်း ထားရှိသင့်သည်။^{၅၅}

^{၅၅} နေပြည်တော်တွင် အစိုးရအဆောက်အအုံများသို့ သွားလည်စဉ်က မည်သည့်သတိပေးစာမျှ မတွေ့ခဲ့ပါ။

၅. ၅။ တရားစီရင်ရေး၏အကျိုးသက်ရောက်မှု

ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေး ကောင်စီသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားစီရင်ရေးအကြောင်း သံသယများရှိသည်ဟုဆိုပြီး အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကလည်း ထင်ရှားသိသာသော အရာထင်သည့်ကိစ္စများရှိဟန်မတူပါဟု ဆိုလိုထားသည်။

“လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တရားဥပဒေပြုရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ပြုလုပ်ထားသော ကြိုးပမ်းမှုများကို ပခါနမထားဘဲ မြန်မာသည်လွတ်လပ်သော၊ သမာသမတ်ကျသော ထိရောက်သော တရားစီရင်မှုမရှိပါ။ ထိုအချက်မှာ ဒီမိုကရေစီသို့ ပြောင်းလဲရေးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သလို တရားဥပဒေအတည်ပြုရန်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားဥပဒေပြုရေးအဖွဲ့တို့ကို စစ်ဆေးမှု၊ ညီမျှမှုများသေချာစေရန်၊ မြန်မာပြည်တွင်လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်မှုများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်တို့အတွက်လည်း မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။”^{၈၆}

အထူးသဖြင့် တရားဝင်ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ တသမတ်တည်းမဟုတ်သော လုပ်ငန်းစဉ်များရှိနေဟန်တူသည်။ ၂၀၁၁ တွင် တရားသူကြီးချုပ်ခေါင်းဆောင်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ အတည်ပြုခဲ့သော တရားရုံးအဖွဲ့ဝင်များကို သမ္မတကပါလီမန်၏ သဘောတူညီချက်မပါပဲ အမည်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ စစ်ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့အလိုအရ တရားရုံးများကအမှုများကို အကဲဖြတ်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်ဥပဒေများက တရားစွဲခြင်း၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်ဩဝါဒ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းတို့မရှိပဲ ပြစ်ဒဏ် ၅ နှစ်ချသည်။”^{၈၇} အထူးသဖြင့် အစိုးရအထက်အရာရှိများနှင့် စစ်အရာရှိများက တရားမဝင်မြေသိမ်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျယ်ပြန့်စွာအစီရင်ခံထားသော အမှုများကလည်း ၂၀၁၂ ခုလယ်မြေဥပဒေကြေငြာပြီးကတည်းက တရားဥပဒေကိုတသမတ်တည်းမဟုတ်သော အသုံးပြုမှုသည် လူ့မလိုင်အုပ်စုထဲတွင်ရှိနေကြောင်း ထောက်ပြနေပါသည်။

၅. ၆။ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးတွင်ပါဝင်သော အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းကိုယ်စားလှယ်များ

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းကိုယ်စားလှယ်အချို့ရှိသည်။ ဥပမာ “ရှောင်စဉ်” အဖွဲ့သည် ရန်ကုန်တွင်အခြေပြုသော အစိုးရမဟုတ်သည့်

^{၈၆} ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံလူ့အခွင့်အရေးကောင်စီ(၂၀၁၂)။ “ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေပေါ်တွင် အထူးနားလည်မှုအကြောင်းအစီရင်ခံစာတိုးတက်မှု, TomasOjea Quintana ” ၁၉ ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၊ အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ၄၊ ဤကောင်စီ၏လုပ်ဆောင်မှုအရ လိုအပ်နေသောလူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ (စာမျက်နှာ-၄) ၇-မတ်၊ ၂၀၁၂။ <http://www.ohchr.org/Documnets/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session19/A-HRC-19-67-en.pdf>.
^{၈၇} Marie Chene (၂၀၁၂) “ မြန်မာနိုင်ငံတွင်အဂတိလိုက်စားမှုကိုသုံးသပ်ခြင်း ” U 4 ကျမ်းကျင်သူအဖြေ။ U 4 အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးမူရင်းဌာန၊ ၁၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၂။

အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၂၀ ပါဝင်ကာ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပြီး ပြည်သူ့ထံမှ သတင်းနှင့်စကားသံများစုဆောင်းခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအကြောင်း ထင်သာ မြင်သာရှိသောဖြစ်ရပ်များအကြောင်း အချိန်တိုသော၊ နားလည်လွယ်သော မူဝါဒယုံကြည်ချက်များအကြောင်း သင်တန်းပေး၍ဝါဒဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့် ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းတို့ပြုလုပ်၍ အသင်း အဖွဲ့များနှင့် အစိုးရအရာရှိများကြား ပေါင်းကူးတံတားဆောက်လုပ်ရန် လမ်းရှာလျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် အချို့သောစက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှုအဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်း အဖွဲ့သည် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့များနှင့် ကုမ္ပဏီပေါင်းစုအုပ်စုမှ အဖွဲ့ဝင်များကို ဦးဆောင်နေသောအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ယက်တစ်ခုဖြစ်သည့် ထင်သာမြင်သာရှိမှုအတွက် မြန်မာ မဟာမိတ်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည် လွတ်လပ်သောကြိုတင်သဘောတူညီချက်၊ အသင်းအဖွဲ့ များနှင့် ညှိနှိုင်းမှုအတိုင်ပင်ခံစံနှုန်းများနှင့် အခြားတာဝန်ခံနိုင်မှုယန္တရားများကဲ့သို့ သဘာဝသယံဇာတအုပ် ချုပ်မှု ဖြစ်ရပ်များကိုလည်းကြည့်သည်။

‘ပေါင်းစု’ အဖွဲ့သည် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကြိုးပမ်းချက်များကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေ သော အခြားကွန်ယက်ကောင်းသည့် ပြည်တွင်းအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့၏ နမူနာဖြစ်သည်။ ‘ပေါင်းစု’ အဖွဲ့ သည်အရပ်သားလူမှုရေး ခိုင်မာစေရန်ပြုလုပ်နေသည့် စီမံချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဩစတြေးလျကူညီရေးအဖွဲ့က ထောက်ပံ့သည်။ ဩစတြေးလျကူညီရေးအဖွဲ့က ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုသာမက ပြည်တွင်းအရပ်သားလူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများကို ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် ဌာနများစွာဖွဲ့၍၎င်း (အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသော၊ ဘေးဖယ် ခံထားရသောသူများ) ကွန်ယက်စနစ်ဖြင့်၎င်းနှင့် အားပေးသည့်စီမံချက်များစွဲ၍၎င်း၊ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း တည်ဆောက်မှုကိုလည်း ပြုလုပ်ပေးသည်။ ယင်းအဖွဲ့သည် အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့ အစည်းများကို ထောက်ပံ့ကြေးကမ်းလှမ်းခြင်း၊ ကွန်ယက်စီမံချက်များနှင့် ထောက်ခံအားပေးမှုစီမံချက်များသုံးလျက် အထူး သဖြင့်ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်သည်။^{၈၈}

အခြားလုပ်နိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ ActionAid ပြည်တွင်းသယံဇာတဌာန (ပြည်တွင်းအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့)ကဲ့သို့ အုပ်စုများနှင့် AusAid, DfID, UNODC နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကဲ့သို့ အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေး ပါသည်။

မော်ရိုကိုနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားမှုညွှန်ပြခြင်း။ Maroc ထင်သာမြင်သာရှိမှုလှုပ်ရှားမှုများ
 Maroc ထင်သာမြင်သာရှိမှုသည် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် တားဆီးရေးတွင်အထူးလေ့လာထား

^{၈၈} AusAid (၂၀၁၃) ပေါင်းကူးစီမံချက်။ <http://www.usaid.gov.au/countries/eastasia/myanmar/Pages/initiative-paung-ku.aspx>

သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ယက်မှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် မော်ရိုကိုတွင် အဂတိလိုက်စားမှုကို ထိန်းချုပ်ပြီး မော်ရိုကိုနိုင်ငံတွင် ထင်သာမြင်သာရှိမှု ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဂတိလိုက်စားမှုအတွက် ထိန်းချုပ်သောဌာနမှတစ်ဆင့် အဂတိလိုက်စားမှုတိုင်ကြားစာများကို လက်ခံသည်။ (l'Observatoire de la Corruption et du Developement de la Transparence au Maroc) ၂၀၀၉ ဇန်နဝါရီနှင့် ၂၀၁၃ ဧပြီလ အကြား အဂတိလိုက်စားမှုအကြောင်း အစီရင်ခံထားသည့် စာပေါင်း ၂၈၅၃ စောင်ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး တရားဝင်အကူအညီပေးရေးဌာနလည်းရှိပြီး နိုင်ငံ၏အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ဂုဏ်သိက္ခာကိုတန်ဖိုးဖြတ်ရန် လေ့လာကြသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းသည် ပညာပေးရာတွင် အမျိုးသားရေးအဆင့်တွင် မြင့်တင်မှုများသိရှိရာတွင် အလွန်တက်ကြွသည်။ ယင်းသည် အရေးပါသောတီးတိုးဝါဒ ကဏ္ဍကို နိုင်ငံသားများအတွက် (ဝက်ဆိုဒ်၊ ဖုန်းနံပါတ်နှင့် တရားဝင်ကူညီရေးဌာနတို့မှ) ပေးထားသည်။

OECD (၂၀၁၄) ။ မော်ရိုကိုတွင် ပြည်သူ့ကဏ္ဍဂုဏ်သိက္ခာကိုအားပေးခြင်း။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ကောင်းမွန်စွာ အုပ်ချုပ်ရေးတို့ တိုးတက်ရန်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လုပ်နိုင်စွမ်းကို ပေါင်းစည်းပြုလုပ်ခြင်း။

၆။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု

မြန်မာပြည်၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု တိုးတက်ရန်ပဏာမခြေလှမ်း ကြိုးပမ်းမှုများကို ယခုပြုလုပ်နေပြီဖြစ်သည်။ အတိအကျပြောရလျှင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်က^၉ ယခုတလောတွင်မှ အပြီးသတ်ခဲ့သော ပထမဆုံးလူထုဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု သုံးသပ်မှုဖြင့်၎င်း (အကွက် ၁၂ တွင်ကြည့်ပါ။) အချို့သော စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုအဖွဲ့က မြန်မာအစိုးရ၏ ပူးပေါင်းမှုဖြင့်လက်ရှိတွင် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ရရှိပြီး ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုတို့ တိုးတက်ရန် အစိုးရ၏အပိုင်းအချို့ထံမှ အမှန်တကယ်စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ဝန်ခံကတိတို့၏ လက္ခဏာများလည်းရှိနေပြီဖြစ်သည်။

အကွက် ၁၃ ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ လူထုဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုဆောင်ရွက်ချက် အစီရင်ခံစာမှ သိမြင်လာမှု။

ယခုတလော ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု သုံးသပ်ချက်လုပ်ငန်းကို မြန်မာပြည်တွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကဦးဆောင်လှုပ်ရှားခဲ့ပြီး (ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်းကောက်ခံခြင်းနှင့် ဇယား ၈ တို့တွင်ကြည့်ပါ။) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု ဆောင်ရွက်ချက်များကို တခုတည်းသော သုံးသပ်မှုအဖြစ်ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ အထူးမူဝါဒထောက်ခံရေးဆီသို့ ဦးတည်နေသော မျှတ၍ ယှဉ်ပြိုင်စရာဝေဖန်မှုတစ်ခုကို ပေးသောကြောင့် ဤသုံးသပ်ချက်ကိရိယာသည် အသုံးဝင်ပါသည်။ ဤပဏာမလုပ်ဆောင်မှုသည် အချို့သော စက်မှုဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုအဖွဲ့၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကဲ့သို့ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုအကြောင်း ထပ်မံအခြေချကန့်သတ်ရာတွင် ကူညီပါသည်။ (အကွက် ၁၃ တွင်ကြည့်ပါ။) ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု ဝေဖန်ချက်ကငြင်းဆိုထားသည်မှာ မြင့်မားသောအဆင့်တွင် ကြီးမားသောကွပ်ကဲမှုပေးရန် ရှင်းလင်းသောကြိုးပမ်းချက်ရှိသော်လည်း ဤကြိုးပမ်းမှုများမှာ ညံ့ဖျင်းစွာစီမံထားပြီး အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းပြဿနာများ ခံစားရနိုင်သည်။

မြန်မာပြည်၏ PEFA ဝေဖန်ချက်က ခြုံငုံပြောရလျှင် စံနှုန်းထားများအတိုင်း သတင်းနှင့်လေးစားလိုက်နာမှုမရှိဟူ၍ ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ၎င်းက အကြံပြုထားသည်မှာ မြန်မာပြည်တွင် ကြွေးကျန်ကိစ္စတွင် အသုံးစာရင်းများအတွက် အချက်အလက်စုရန် ဗဟိုဘဏ်မရှိပါဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ကျယ်ပြန့်သော စီးပွားရေးလေ့လာမှုပုံစံမှရလာသော အခြေခံသတင်းများတွင်တောင်မှ စုပေါင်းကြီးထွား၍ ငွေကြေးဖေါင်းပွခြင်း၊ ငွေလဲလှယ်နှုန်း သို့မဟုတ် အကြွေးအပေါင်တခုကဲ့သို့ အဓိကရေတွက်ရသော ကိန်းဂဏန်းများ၊ အချို့အရည်အချင်းများ၊ တာဝန်များနှင့် ယခင်ရသုံးငွေစာရင်း ဘောင်ကျော်ခြင်းများ၏ ခန့်မှန်းချက်များကို မရရှိနိုင်ပါ။ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် အမျိုးသားစီမံကိန်းဝန်ကြီးဌာနတို့မှ ဘဏ္ဍာရေးစီမံကိန်းမပြုလုပ်သည်မှာ

^၉ ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၃) “ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ဆောင်မှုအစီရင်ခံစာ(အတွဲ ၂-၂) အစီရင်ခံစာအပြည့်။ <http://documents.worldbank.org/curated/en/2013/05/17718311/republic-union-myanmar-public-financial-management-performance-report-vol-2-2-full-report>

တစ်နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သည်။ အစီရင်ခံစာတင်ပြမထားသော အစိုးရစစ်ဆင်ရေးများကို (ပုံပြင်ဆန်စွာ) စုစုပေါင်းအသုံးစာရင်း၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံ ကျော်ရှိသည်ဟုခန့်မှန်းခဲ့ပြီး အစိုးရအတွင်းအပြန်အလှန်ဘဏ္ဍာရေး ဆက်စပ်မှုများကို ဖုန်းကွယ်ထားကြသည်။ အခွန်ပေးဆောင်သူမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်း၊ စုဆောင်း ကောက်ခံခြင်းတို့ကို များသောအားဖြင့် မထင်မရှား၊ အားမထားဖွယ်ရာနှင့် တာဝန်မဲ့စွာတွေ့ရှိ ရပါသည်။ ဝန်ကြီးဌာနများရှိ အမှုထမ်းလစာ စာရင်းစနစ်များမှာ အမျိုးမျိုးဖြစ်နေပြီး မကြာခဏစာရွက်စာတမ်းပေါ် တွင်သာအခြေပြုပြီး ဌာနတွင် ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ စာရင်းစစ်ခြင်းစသည့် စနစ်တို့မရှိပဲ လမ်းကြောင်းဖော်ပြစစ်၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်းတို့နှင့်သာ ဆက်စပ်သောစနစ်များဖြစ်သည်။ စာရင်းများကတော့ ဆက်လက်ရှင်သန်ဆဲပင်။

အထက်ပါအချက်များကို သတိပြုခြင်းဖြင့် မြန်မာအစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုမှာ ညံ့ဖျင်းပါသည်။ အမှန် တကယ်အခြေခံအသုံးစရိတ်နှင့် မူရင်းရသုံးငွေစာရင်းတို့ကြား ကွာဟချက်မှာ ၂၀၀၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၂၀.၆% ၂၀၁၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၂၆.၉% နှင့် ၂၀၁၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၂၄.၂% တို့ဖြစ်သည်။ (သိခြားဝေါဟာရများ၊ အကြွေးဝန်ဆောင်မှုအပါအဝင်။ စာမျက်နှာ ၁၊ ၂) သို့သော် PEFA သည် အထူး အရေးပါသည်။ အကြောင်းမှာ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအကြောင်းသတင်းကို ပွင့်လင်းစွာ ယေဘုယျအားဖြင့် မရရှိပါ။ (မြန်မာအစိုးရ၏ PFM ဝေဖန်မှုနှင့် ထိုင်း၊ နော်ဝေတို့၏ PFM ဝေဖန်မှုတို့ကြား နှိုင်းယှဉ်ချက်ကို ဇယား ၇ တွင်တွေ့နိုင်သည်။)

မူရင်း ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၃) “ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ဆောင်မှု အစီရင်ခံစာ (အတွဲ ၂. ၂) အစီရင်ခံစာအပြည့်”

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ချမှတ်ထားသော ကျယ်ပြန့်သောအဆင့်တွင် အချို့ရသုံးငွေ စာရင်း လုပ်ငန်းစဉ်များရှိသော်လည်း မြန်မာပြည်၏ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု ရလဒ်များမှာ ညံ့ဖျင်းဆဲပင်ဖြစ်ကြောင်း အပိုင်းအတော်များများတွင် တွေ့ရသည်။ အကြောင်းမှာ မပြည့်စုံသောစီမံကိန်း နှင့် မကိုက်ညီသောအဖွဲ့အစည်းနှင့် မူဝါဒကန့်သတ်ချက်များကြောင့် ပင်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့က ရံဖန်ရံခါ တစ်တိုင်းပြည်လုံးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အလှူရှင်များနှင့် တိုင်းရင်းသားမျိုးစုံ အဖွဲ့အစည်းများသို့ပေးပြီး ပြည်သူ့အခွန်ဘဏ္ဍာ၊ အသုံးစရိတ်နှင့် ဝယ်ယူရေးသတင်းများကိုတော့ ပြည်သူ့ ရှေ့မှောက်တွင် မဖော်ပြပါ။^{၆၀}

^{၆၀} နိုင်ကိုကို (၂၀၀၃) “ မြန်မာသည်အောင်မြင်မှုတွင် မျှတမှုအတွက် တိုက်ခိုက်ရအံ့မည်” စီးပွားရေးရှုထောင့်၊ ၂၂-ဩဂုတ်၊ ၂၀၁၃။ <http://www.economywatch.com/economy-business-and-finance-news/Myanmar-must-battle-corruption.22.08.html>.

ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု ဝေဖန်ချက်(ဇယား ၇ တွင်ကြည့်ပါ။) ကန့်သတ်အစီရင်ခံစာ ကိုယ်တိုင်ကဖော်ပြထားသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပွင့်လင်းအစိုးရအဖြစ်စဉ်းစားရန် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု၏ ကဏ္ဍအတော်များများတွင်ရောက်ရှိရန်မှာ ခရီးရှည်ကြီးဖြစ်နေအံ့မည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရေး ကန့်သတ်ချက်များအရ အချက်နှစ်ချက်ကို လူထုသိအောင်ကြေငြာရမည်။ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော စာစောင်နှစ်ခုမှ တစ်ချက်စီဖြစ်သည့် ယင်းစာစောင်နှစ်စောင်မှာ အမှုဆောင်အဖွဲ့ရ သုံးငွေစာရင်း အစီရင်ခံခြင်းနှင့် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာတို့ဖြစ်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု ကန့်သတ်ချက်နှင့်တွက်လျှင် မြန်မာမှာ “ ၀ ” အဆင့်သာရှိသည်။

အကွက် ၁၄ ။ ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုအပေါ် OECD ၏ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်များ^{၆၀}

ရသုံးငွေစာရင်းသည် မူဝါဒရည်မှန်းချက်များကို ခိုင်လုံသောဝေါဟာရများဖြင့် ညှိနှိုင်းအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ထင်သာမြင်သာရှိမှုအတွက် အစိုးရ၏တမျိုးတည်းသော အရေးအပါဆုံး မူဝါဒစာရွက် စာတမ်းဖြစ်သည်။ ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုကို အားလုံးသောသင့်လျော်သည့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီစနစ်တကျ အပြည့်အဝထုတ်ဖော်ချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ရ သည်။

OECD အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု လုပ်ငန်းများကို ရှေ့တန်းတင်ထား သည်။ ၁၉၉၉ ခု နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးတွင် OECD အလုပ်လုပ်သောအဖွဲ့ ရသုံးငွေစာရင်းဆိုင်ရာ အထက် အရာရှိကြီးများက အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံပေါ်မူတည်၍ အကောင်းဆုံး လုပ်ဆောင်မှုကို စုံလိုက်အတူတကွရေးဆွဲတင်ပြရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

“ရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာမြင်သာရှိမှုအပေါ် OECD ၏ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်များ”ကို အဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများနှင့် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သော နိုင်ငံများအတွက်သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများတွင် ရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာ မြင်သာရှိမှု အဆင့်တိုးမြှင့်ခြင်းကို အသုံးပြုရန်ရည်ညွှန်းလက်နက်အဖြစ် ပုံဖော်ခဲ့သည်။ ယင်းကို အပိုင်း ၃ ပိုင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အပိုင်း ၁ သည် အစိုးရများက ယင်းတို့၏ယေဘုယျပါဝင်မှုများထုတ်လုပ်သော အဓိကရသုံးငွေစာရင်း အစီရင်ခံစာများကို စာရင်းပြုစုသည်။ အပိုင်း ၂ သည် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ဆိုင်သော ဆောင်ရွက်ချက်သတင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ဆိုင်သောဆောင်ရွက်ချက် သတင်းများပါဝင်သည့် အစီရင်ခံစာ များတွင်ပါသော အထူးထုတ်ဖော်ချက်များကို သတ်မှတ်သည်။ အပိုင်း ၃ သည် အစီရင်ခံစာများ၏ အရည် အသွေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကို သေချာစေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို အလေးပေးထားသည်။

ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုအပေါ် OECD ၏ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်မှုများနှင့် OECD က တီထွင်ထားသော အခြားအကောင်းဆုံးလက်တွေ့လမ်းညွှန်ချက်များသည် ပိုမိုအားကောင်းသော ပြည်သူ့

^{၆၀} OECD (၂၀၁၂) OECD ၏ ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုအပေါ် အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်မှုများ

ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုကို ပံ့ပိုးရာတွင် စတင်ရမည့်အချက်ကိုပေးထားခြင်းဖြင့် မြန်မာအစိုးရကို ကူညီနိုင်ပါမည်။

အတွက် xx ဘရာဇီး ။ ရသုံးငွေစာရင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် နိုင်ငံသားများပါဝင်လာရန်နှင့် ပညာပေးရန်ဆန်းသစ်သော နည်းလမ်းများ။

အမျိုးမျိုးသော ထင်ရှားသော အဖွဲ့အစည်းများကြားတွင် အစိုးရအဆင့်ကြီးမားသော စိစစ်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ် ခြင်းတို့အတွက် ခိုင်လုံသောအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၏ စိန်ခေါ်မှုကိုကျော်လွန်လျက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုမှာ အလွန်အားနည်းသည်။ အကြောင်းမှာ ပြည်သူ့အများ၏ ဘဏ္ဍာရေးအကြောင်းသတင်းကို ပြည်သူ့အများရှေ့တွင် ရယူခြင်း မရှိ၍ဖြစ်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံသားများသည် အခွန်ပေးဆောင်ထားသူတို့၏ ဝင်ငွေမည်သို့သုံးကြောင်း ထိန်းချုပ်ပေးရန် အလေးအနက်ပြောကြားကြရသည်။ သတင်းပေးခြင်းနှင့် ပညာပေးခြင်းတို့မှာ နိုင်ငံသားများကို သတင်းပေးမှုအတွက် အဓိကမဏ္ဍိုင်များဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့အာဏာပိုင်များက တာဝန်ခံပေးသည် လုပ်ငန်းစဉ်ရှိမှ ပြီးပြည့်စုံမည့်အပိုင်းဖြစ်သည်။

တရားဝင်နိုင်ငံသားများ၏ ရသုံးငွေစာရင်းကိုထုတ်ပြန်ပြီးပြီးချင်းတွင် ဘရာဇီးနိုင်ငံ၏ ဖြစ်ရပ်သည် ဆန်းသစ်သောဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများဖြင့် ရသုံးငွေစာရင်း၏သတင်းကို နိုင်ငံသားများက သုံးသပ်မှုဆီ မည်သို့ပြန်သွားနိုင်သည်ကို ပြသနေသည်။ ရိုးစင်းပြီးတိုက်ရိုက်ဘာသာစကားဖြင့် ရေဒီယိုအစီအစဉ် "Momento to Orcamento" (Momento Budget) ဖြင့် ရသုံးငွေစာရင်းဆိုသည်မှာ ဘာလဲဆိုသည်ကို နားထောင်သူများရှင်းပြ၍ ရွေးချယ်မှုများပြုလုပ်ပြီး နောက်အကြောင်းပြချက်များအကြောင်း ပြည်သူ့အသိပညာကိုတိုးမြှင့်ရန် ကူညီခဲ့သည်။

ဘရာဇီးနိုင်ငံသည် ပြည်သူ့ရသုံးငွေစာရင်း၏ ထင်သာမြင်သာသောနည်းဖြင့် သို့သော် ပင်ကိုယ်အားဖြင့်နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းစဉ်အကြောင်း နားလည်မှုမြှင့်တင်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားများကို ပညာပေးရန် စီမံချက်နှစ်ခုစတင်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်းများ၏ အောင်မြင်မှုသည်စီမံချက် ၂ ခုလုံးသည် အထူးရည်မှန်းထားသော ပရိသတ်ထံ အံဝင်ဝင်ကျစီမံပေးထားသော အချက်ပေါ်တွင် အခြေပြုသည်။ ဗဟိုအစိုးရနှင့်သက်ဆိုင်သော ရသုံးငွေစာရင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ပကတိသင်ခန်းစာပေးသော ကျောင်း (SOF) ကို စီမံကိန်း၊ ရသုံးငွေနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဝန်ကြီးဌာနမှ ၂၀၀၈ ခုတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးဗဟိုအစိုးရ၊ ပြည်နယ်နှင့် စည်ပင်သာယာဌာနမှ အရပ်သားဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူ့ရသုံးငွေစာရင်းမှ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များအတွက် ရသုံးငွေဆိုင်ရာတရားဥပဒေ လမ်းညွှန်ချက်များသင်ပေးရန် အွန်လိုင်းသင်ခန်းစာများပေးသည်။ ဥပမာ- ပြည်သူ့ရသုံးငွေစာရင်းအကြောင်း အခြေခံ ၈ နာရီကြာ

သင်တန်းတွင် ကျောင်းသားများအနေနှင့် ပြည်သူ့ရသုံးငွေစာရင်း၏ တရားဝင်ကန့်သတ်ချက်၊ ရသုံးငွေ စာရင်းလည်ပတ်မှုနှင့် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများက ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မည်သို့ပါဝင်ရမည်ဆိုသည် တို့အကြောင်း နားလည်၍ ဗဟုသုတရသွားကြသည်။ ၂၀၁၁ ခုလောက်တွင် SOF မှ ကျောင်းသား ၂၀၀၀ လောက်ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။

လူဦးရေ ကြီးမားသောအပိုင်းများအထိ လက်လှမ်းမီရန်ကြိုးပမ်းလျက် ဘရာဇီးအစိုးရသည် ရသုံး ငွေစာရင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် နိုင်ငံသားများကိုပညာပေးခြင်းသည် သမရိုးကျမဟုတ်သော ပုံစံဖြစ်ကြောင်းပြသ ထားသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် အစိုးရက “ကလေးများအတွက် အခြေခံပြည်သူ့ရသုံးငွေစာရင်း” (Sofinha နှင့် သူမ၏အသင်း)ကို ဖွဲ့ခဲ့ပြီး ၎င်း၏အကြောင်းမိတ္တူ ၆၀,၀၀၀ လောက်ကို ကျောင်းများတွင် ဝေငှခဲ့ပြီး တနှစ်လောက်ကြာပြီးနောက် SOF ဝက်ဆိုဒ်တွင်လည်း ရရှိနိုင်လာသည်။ ဟာသဇာတ်လမ်းပုံစံဖြင့် လက်ကမ်းစာစောင်ကို ကလေးများထံအထူးသဖြင့် ရောက်အောင်ဝေခဲ့ပြီး အစိုးရသည်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ မှရသောငွေကို မည်သို့သုံးသင့်ဖြန့်သင့်ကြောင်း ရှင်းပြထားသည်။ ရသုံးငွေစာရင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် တာဝန်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွင်းရေးမှူးဦးဆောင်၍ “Sofinha နှင့် သူမ၏အသင်း” ကို ဖန်တီးရန် အတွေး ပေါ်လာပြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းခြင်း၏အကျိုးဆက်လည်းဖြစ်သည်။

ဘရာဇီးဥပမာများသည် အချို့စည်းမျဉ်းများထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင် ရသုံးငွေလုပ်ငန်းစဉ်တွင် နိုင်ငံ သားများပါဝင်ရန် ပညာပေးရန်ဆန်းသစ်သော အဖြေများမှာထိရောက်မှုရှိကြောင်း ပြသနေသည်။ သတင်း ပေးခြင်း နှင့် သင်တန်းပေးခြင်းအတွက် အရာများတွင် (က)ဆီလျော်သောသတင်းပါဝင်သင့်သည်။ (ခ) သင့်လျော်သော ဘာသာစကားသုံးသင့်သည်နှင့် (ဂ) အလွယ်တကူနားလည်လွယ်သင့်သည် တို့ပါဝင်သည်။ မူရင်း ။

၁။ OECD 2013. Budgetisation et gouvernance publique transparente en Tunisie – Activites de ren forcement des capacites 2012-13

၂။ Available: <http://www.orcamentofederal-gov.br/educacao-orcamentaria/momento-doorcamento-1/momento-do-orcamento>

၃။ Open Government Guide. Available:<http://www.open govguide.com/country-examples/brazil-budget-education/>

၄။ Ministry of Planning Brazil. 2013.Fiscal Transparency-Brazalian Initiatives.

၆. ၁။ PFM ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ

ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် စံနှုန်း သို့မဟုတ် အစိုးရတပြေးညီမှုဝါဒများ ချမှတ်ရန်တာဝန်ကို တိုက်ရိုက်ယူထားသော အဖွဲ့တဖွဲ့မှ မရှိသည်ကိုထောက်၍ ပြည်သူ့စာရင်းအင်းကော်မတီနှင့် စီမံကိန်းနှင့်

ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီတို့ကို ပါလီမန်အဆင့် ယခုလက်ရှိဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းသည် ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ကြီးမားသော စိစစ်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုတို့ကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်နိုင်တော့မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ ပုံစံဖော်ရေးနှင့် တွန်းအားပေးရေးတို့အတွက် PFM ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွန်းအားပေး ကော်မတီနှင့် နည်းပညာကော်မတီတို့တည်ထောင်ရန် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ တောင်းဆိုချက်ကို သမ္မတရုံးကအတည်ပြုခဲ့သည်။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနသည် အထက်ပါကော်မတီများ၊ PFM ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုသုံးသပ်ချက်နှင့် စီစဉ်ပြီးသားပြည်သူ့အသုံးစရိတ် သုံးသပ်ချက်များမှ အကြံဉာဏ် များနှင့် သဘောချင်းထပ်တူစွာ PFM ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု မဟာဗျူဟာဖွံ့ဖြိုးရန် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အစိုးရဘဏ္ဍာရေးကိစ္စများတွင် ပိုမိုကြီးမားသည့် ထင်သာမြင်သာရှိမှုသည် ၂၀၁၃ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်(FESD) နှင့် နေပြည်တော် သဘောတူညီချက်တို့ကဲ့သို့ များစွာသော အဆင့်မြင့် စီမံကိန်းစာတမ်းများတွင် မကြာခဏတွေ့ရှိနေရမည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ FESD တွင် တည်ငြိမ်၍ ကျယ်ပြန့်သောစီးပွားရေးဆိုင်ရာလေ့လာမှု ကန့်သတ်ချက်ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားခြင်းကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်တွင် ပထမဦးစားပေးအဖြစ်ဖော်ပြခဲ့ပြီး EITI ၏ ကတိပေးမှုကိုလည်း အခိုင် အမာပြောဆိုခဲ့သည်။^{၆၂} အထူးသဖြင့် ဗဟိုဘဏ် ဘဏ္ဍာရေးကန့်သတ်ချက်များနှင့် သဘာဝသယံဇာတပေါ် မှီခိုမှုလျှော့ချရေးတို့နှင့် ပတ်သက်သော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာအပိုရည်မှန်းချက် (အခွန်တိုးမြှင့်ကောက်ခံရေး) ကိုချမှတ်ခဲ့သည်။ နေပြည်တော်သဘောတူညီမှုတွင် “အစိုးရစီမံချက်များနှင့် နိုင်ငံခြားအကူအညီတို့၏ ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုကိုတိုးမြှင့်၍ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးခိုင်မာစေရေး” ဟူ၍ပါဝင်ပြီး ယင်းရည်မှန်းချက်များမှာ မြန်မာအစိုးရအတွက် အဓိကအခွန်ဘဏ္ဍာလမ်းကြောင်းလည်း ဖြစ်သည်။

၆. ၂။ ၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရှိ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုများ။

၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုသည် မည်သို့ဖြစ်ပျက်သည်ဆိုသည်ကို လမ်းညွှန်ပေးထားပြီး အဓိကလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် သူတို့၏ကဏ္ဍများကို ထောက်ပြထားသည်။ အထူးသဖြင့် အပိုဒ် ၂၂၁ မှ ၂၂၃ အထိတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရက ပြည်ထောင်စုရသုံးငွေစာရင်းကို ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်နှင့် ပူးပေါင်း၍ အကြမ်းရေးဆွဲရန်တာဝန်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ၂၀၀၈ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများကို ဗဟိုအစိုးရက သဘောတူညီမှုကို လိုက်နာလျက် မိမိတို့ရသုံးငွေစာရင်းကို မိမိတို့စီမံခန့်ခွဲရန် အာဏာပေးထားသည်ဟု ပြဌာန်းထားသည်။ ဤပြဌာန်းချက်သည် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ငြင်းခုံဖွယ်ရာတစ်

^{၆၂} ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒု-ဝန်ကြီးနှင့် မြန်မာဖွံ့ဖြိုးမှုသုတေသနအဖွဲ့ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့နှင့်ဆွေးနွေးချက်ပေါ်အခြေပြု၍။

တပိုင်းအဖြစ်အရေးကြီးသော ထည့်သွင်းစဉ်းစားစရာဖြစ်လာသည်။^{၆၉} အကြောင်းမှာ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး များ၏ ခွဲထွက်ရေးဝါဒီများ၏ အာဏာလွှဲပြောင်းရယူရေးနှင့် ပတ်သက်နေ၍ဖြစ်သည်။

၆. ၃။ တရားဥပဒေပြုထားသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုများ။

တရားဥပဒေပြုရေးအဆင့်တွင် ရသုံးငွေစာရင်းပြုစုရေးတွင် ရှင်းလင်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ ရှိသည်။ ယင်းတို့ကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည်ဖြစ်ပြီး ထင်သာမြင်သာလည်းရှိသည်။ သို့သော် ရသုံးငွေစာရင်းလုပ်ငန်းစဉ်များသို့ပို့ပေးသော သတင်းနှင့်ဖြစ်စဉ်များမှာ နားလည်ရန်ခက်ခဲသည်။ လွှတ်တော်အတည်ပြုချက်အတွက် လိုအပ်ချက်များရှိနေသောကြောင့် ရသုံးငွေစာရင်းများကို ငွေတောင်းခံလွှာများအဖြစ် ပါလီမန်သို့တင်ပြသည်။ ယင်းငွေတောင်းခံလွှာများမှာ ဥပဒေအရ အတည်ပြုထားသော အခြားငွေတောင်းခံလွှာများနှင့် သတင်းလွတ်လပ်မှုတွင် တူညီဖွယ်ရှိသည်။ ရသုံးငွေ စာရင်းဥပဒေများကို အစိုးရသတင်းစာများနှင့် အစိုးရပြန်တမ်းများတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ထို့ပြင် လွှတ်တော်တွင် ရသုံးငွေစာရင်းဆိုင်ရာတင်ပြမှု၊ ဆွေးနွေးမှုများကို ပြည်သူ့ရုပ်မြင်သံကြားကဏ္ဍမှ ထုတ်လွှင့်ရမည်။ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အမျိုးသားဌာနခွဲများအဆင့်တွင် ပြည်သူ့ကဏ္ဍစီမံခန့်ခွဲမှုကို ထင်သာမြင်သာစွာမတွေ့ရပဲ သတ်မှတ်ထားသောလမ်းညွှန်ချက်၊ ဥပဒေများတွင်လည်း မရှိပဲသီးခြားဖြစ်နေဟန်တူသည်။ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုစီကို နိုင်ငံတော်ရသုံးငွေစာရင်းသို့ တင်သွင်းရန် မိမိကိုယ်ပိုင်ရသုံးငွေစာရင်းပြုစုရန် တာဝန်ပေးထားပြီး ယင်းတို့လုပ်ဆောင်နေသော နည်းလမ်းများမှာ တသမတ်တည်းမရှိဟု ဆိုလိုနေသည်။ အလားတူ အကြောင်းပြချက်များဖြင့် နိုင်ငံတော်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုမှာ မရှိကြောင်းထင်ရှားနေပါသည်။

	နော်ဝေ ၂၀၀၈	ထိုင်း ၂၀၁၀	မြန်မာ ၂၀၁၃
(က) PFM ထုတ်ပြန်ချက်များ။ ရသုံးငွေစာရင်း၏အများယုံကြည်လက်ခံမှု			
P၁-၁။ မူရင်းအတည်ပြုပြီးသားရသုံးငွေစာရင်းနှင့်ယှဉ်၍ စုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်ထုတ်ပြန်ချက်။	A	B	C
P၁-၂။ မူရင်းအတည်ပြုပြီးသား ရသုံးငွေစာရင်းနှင့်ယှဉ်၍ အသုံးစရိတ်ထုတ်ပြန်ချက်၏ဖွဲ့စည်းပုံ။	A	A	D ⁺
P၁-၃။ မူရင်းအတည်ပြုပြီးသားရသုံးငွေစာရင်းနှင့်ယှဉ်၍ စုပေါင်းအခွန်ထုတ်ပြန်ချက်။	A	A	B
P၁-၄။ မတည်ငွေနှင့် ကြွေးကျန်ပေးမှုအသုံးစရိတ်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်း	A	A	N/R
(ခ) အဓိကအပြန်အလှန်ဖြတ်တောက်ခြင်းကဏ္ဍများ			

^{၆၉} အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးနှင့်ဆွေးနွေးချက်အပေါ် အခြေခံလျက်။

P၁-၅။ ရသုံးငွေစာရင်းကို အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်း။	A	B	D
P၁-၆။ ရသုံးငွေစာရင်း စာရွက်စာတမ်းများတွင် ပါဝင်သောသတင်းကျယ်ပြန့်မှု	A	B	D
P၁-၇။ အစီရင်ခံထားသော အစိုးရလုပ်ဆောင်မှုများ၏ အထိုက်အလျောက် ပမာဏ။	A	B ⁺	D ⁺
P၁-၈။ အစိုးရအတွင်းဘဏ္ဍာရေးနှင့်ပတ်သက်မှုများ၏ ထင်သာမြင်သာရှိမှု	A	D ⁺	D
P၁-၉။ အခြားပြည်သူ့ကဏ္ဍအဖွဲ့များမှ စုပေါင်းဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာပြဿနာ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း	C ⁺	A	C
P၁-၁၀။ အဓိကဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာသတင်းကို ပြည်သူ့ဝေဖန်အကဲဖြတ်မှု	B	B	D
(ဂ) ရသုံးငွေစာရင်းစက်ဝန်း			
<i>(၁) မူဝါဒအခြေခံရသုံးငွေစာရင်းပြုစုခြင်း</i>			
P၁-၁၁။ နှစ်စဉ်ရသုံးငွေစာရင်းစီမံချက်တွင် အစီအစဉ်ကျမှုနှင့်ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှု	A	A	C ⁺
P၁-၁၂။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံကိန်း၊ အသုံးစရိတ်မူဝါဒနှင့်ရသုံးငွေစာရင်းတို့ တွင်နှစ်များစွာကို ယေဘုယျကျကျသုံးသပ်ချက်	C ⁺	C	D ⁺
<i>(၂) ရသုံးငွေစာရင်းဆောင်ရွက်ချက်ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်းနှင့်ထိန်းချုပ်ခြင်း</i>			
P၁-၁၃။ အခွန်ပေးဆောင်သူတို့၏ တာဝန်နှင့်အားထားရမှု၏ ထင်သာမြင်သာရှိမှု	A	A	C ⁺
P၁-၁၄။ အခွန်ပေးဆောင်သူတို့ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် အခွန်ဝေဖန်ချက်တွင် တိုင်းတာမှုများထိရောက်မှု	A	B	D ⁺
P၁-၁၅။ အခွန်ပေးမှုကိုကောက်ခံရာတွင်ထိရောက်မှု	A	A	D ⁺
P၁-၁၆။ အသုံးစရိတ်၏ ဝန်ခံမှုအတွက် ရံပုံငွေရရှိမှုတွင် ကြိုတင်ခန့်မှန်းချက်	A	A ⁺	D ⁺
P၁-၁၇။ ငွေကြေးညီမျှချက်၊ အကြွေးနှင့်အာမခံချက်များ မှတ်တမ်းတင်မှုနှင့် စီမံမှု	A	B ⁺	C ⁺
P၁-၁၈။ လစာစာရင်းထိန်းချုပ်မှု၏ ထိရောက်မှု	A	B	D ⁺
P၁-၁၉။ ဝယ်ယူခြင်းတွင် ငွေကြေးနှင့်ထိန်းချုပ်မှုများအတွက် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း၊ တန်ဖိုး	B	B	D
P၁-၂၀။ လစာမဟုတ်သော အသုံးစရိတ်အတွက် ပြည်တွင်းထိန်းချုပ်မှု၏ ထိရောက်မှု	A	C ⁺	D ⁺
P၁-၂၁။ ပြည်တွင်းစာရင်းစစ်ခြင်း၏ ထိရောက်မှု	D	C ⁺	D ⁺
<i>(၃) စာရင်းပြုစုခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း။</i>			
P၁-၂၂။ စာရင်းများပြန်ချုပ်ခြင်းကို အချိန်မီခြင်းနှင့်ပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်း	B ⁺	C ⁺	C ⁺
P၁-၂၃။ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဌာနများမှ ရရှိသောအရင်းအမြစ်အပေါ်သတင်းရရှိမှု	D	B	D

Po-၂၄။ တစ်နှစ်စာရသုံးငွေစာရင်းအစီရင်ခံစာများ၏ အရည်အသွေးနှင့်အချိန်မီမှု	C ⁺	B ⁺	C
Po-၂၅။ နှစ်စဉ်ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ၏ အရည်အသွေးနှင့်အချိန်မီမှု	A	C ⁺	D ⁺
(၄) ပြင်ပမှစစ်ဆေးခြင်းနှင့်စာရင်းစစ်ခြင်း			
Po-၂၆။ ပြင်ပစာရင်းစစ်ခြင်း၏ အမြင်၊ သဘာဝနှင့်နောက်ဆက်တွဲ။	B ⁺	B	C ⁺
Po-၂၇။ နှစ်စဉ်ရသုံးငွေစာရင်းဥပဒေကိုတရားဝင် စိစစ်ခြင်း	B ⁺	B ⁺	N/A
Po-၂၈။ ပြင်ပစာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာများကို တရားဝင်စိစစ်ခြင်း	C ⁺	D	N/A
(ဃ) အလှူရှင်များလုပ်ဆောင်ချက်			
D-၁။ တိုက်ရိုက်ရသုံးငွေစာရင်းထောက်ပံ့မှုကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်း	N/A	N/A	N/A
D-၂။ စီမံချက်/စီမံကိန်းအကူအညီအကြောင်းရသုံးငွေစာရင်းပြုစုခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်းအတွက် ပေးထားသောအလှူရှင်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာသတင်း	N/A	N/A	D
D-၃။ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲထားသော အကူအညီ၏ အချိုးကျအပိုင်း။	N/A	N/A	D

ဇယား -၆ နော်ဝေ (OECD)နှင့် ထိုင်း(ASEAN)နိုင်ငံတို့မှ PEFA သုံးသပ်မှုများကို မြန်မာနှင့်နှိုင်းယှဉ်ချက်။
(မူရင်း။ World Bank (20130), www.PEFA.org)

၆. ၄။ ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်း ဆန်းစစ်ခြင်း

၂၀၁၂ ခု ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်း ဆန်းစစ်ရာတွင် မြန်မာသည်အမှတ် ၁၀၀ တွင် သို့ညသာ ရရှိခဲ့သည်။^{၉၄} ၂၀၁၂ တွင် မြန်မာကို ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်း ဆန်းစစ်မှုပထမဆုံးအကြိမ်ပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့၍ သို့ညသာရရှိခဲ့ပြီး Equatorial Guinea and Qatar နှင့်သာ ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ အန်ဂိုလာ၊ ကင်မရွန်၊ တရုတ်၊ အက်ကွေတိုရီယယ်ဂီနီ၊ ဖူဂျီ၊ မော်ရိုကို၊ ကွာတာ၊ တူနီးရှားနှင့် ဇင်ဘာဘွေတို့နှင့်အတူ မြန်မာကို ၂၀၁၂ ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်း ဆန်းစစ်ခြင်းတွင် “ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာမှု မရှိခြင်း၊ ဥပဒေပြုမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အားနည်းသောစာရင်းစစ်များ” ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ခံခဲ့ရသည်။ (စာမျက်နှာ-၅)

^{၉၄} International Budget Partnership (2012) " Open Budget Survey 2012" <http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBI2012-Report-English.pdf>

အမှတ်ပေးစံများ	၂၀၁၂ ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်း ဆန်းစစ်ခြင်းမှ သုံးသပ်မှု ^{၆၅}
အကြိုရသုံးငွေစာရင်းအခြေအနေ	မထုတ်ပြန်ပါ။
အမှုဆောင်တို့၏ရသုံးငွေစာရင်း	အတွင်းအသုံးပြုမှုအတွက်သာရရှိနိုင် (ပြည်သူ့အတွက်မရပါ။)
တင်သွင်းမှု	
နိုင်ငံသားများရသုံးငွေစာရင်း	မထုတ်ပြန်ပါ။
ထုတ်ပြန်ပြီးသောရသုံးငွေစာရင်း	အတွင်းအသုံးပြုမှုအတွက်သာရရှိနိုင် (ပြည်သူ့အတွက်မရပါ။)
တစ်နှစ်စာအစီရင်ခံစာများ	အတွင်းအသုံးပြုမှုအတွက်သာရရှိနိုင် (ပြည်သူ့အတွက်မရပါ။)
နှစ်လယ်အစီရင်ခံစာများ	အတွင်းအသုံးပြုမှုအတွက်သာရရှိနိုင် (ပြည်သူ့အတွက်မရပါ။)
နှစ်ဆုံးအစီရင်ခံစာများ	အတွင်းအသုံးပြုမှုအတွက်သာရရှိနိုင် (ပြည်သူ့အတွက်မရပါ။)
စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာများ	အတွင်းအသုံးပြုမှုအတွက်သာရရှိနိုင် (ပြည်သူ့အတွက်မရပါ။)
ပြည်သူတို့နှင့်ညှိနှိုင်းမှု ၂၀၁၂	၁၀၀ အနက် ၆
ဥပဒေပြုရေးအားသာချက် ၂၀၁၂	၁၀၀ အနက် ၁၂
SAI အားသာချက် ၂၀၁၂	၁၀၀ အနက် ၈

ဇယား ၇။ ၂၀၁၂ ခု ပွင့်လင်းသော ရသုံးငွေစာရင်းကိုဆန်းစစ်ခြင်းမှ သုံးသပ်ချက်များ။

အကွက် xx အာဖဂန်နစ္စတန် ။ ၄-နှစ်အတွင်း ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုတွင် ထင်ရှားသောတိုးတက်လာမှု။

ပွင့်လင်းသောရသုံးငွေစာရင်း ဆန်းစစ်မှု၏ မရပ်မနားပြုလုပ်ခဲ့သော ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုက မြန်မာပြည်၏ အနိမ့်ဆုံးအမှတ်ရရှိကြောင်း အဓိကအကြောင်းပြချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်မှာ ကြိုတင်ရသုံးငွေစာရင်း တင်ပြမှုအခြေအနေ၊ နိုင်ငံသားတို့၏ ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် (အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ရသုံးငွေစာရင်းတင်သွင်းမှု၊ လက်ရှိ ဆောင်ရွက်နေသော ရသုံးငွေစာရင်း၊ အချိန်မှန်အစီရင်ခံစာများ၊ စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာ) ကဲ့သို့ အဓိက ရသုံးငွေစာရင်းစာရွက်စာတမ်းများကို ပြည်တွင်း၌ ဝေငှခြင်းတို့မရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ထင်သာမြင်သာရှိမှုမှာ ထိုကဲ့သို့အတူတူနီးပါးနိမ့်ကျနေရာမှစတင်၍ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံသည် ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုတွင် ၄ နှစ်အတွင်း သိသာစွာတိုးတက်မှုတွင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ မှ ၂၀၁၂ ခုအတွင်း ကာလတွင် OBI အမှတ်မှာ ၈ မှ ၅၉ ထိ အံ့ဩဖွယ် ကောင်းလောက်သော ခုန်တက်မှုကိုတွေ့မြင်ရပြီး OECD အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်သည့် အီတလီနှင့် ပိုလန်

^{၆၅} International Budget Partnership (2012) " Open Budget Survey 2012" <http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBI2012-Report-English.pdf>

တို့နှင့်ပင် အဆင့်တူသွားသည်။ နိုင်ငံကို နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများစွာပေး မည်ဆိုပါက အာဖဂန်နစ္စတန်အစိုးရသည် အချိန်တိုအတွင်း ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှုများ အဆင့်သစ်များဆီသို့ တိုးတက်အောင်လုပ်မည်ဆိုသည်ကို လူတိုင်းတွေးကြည့်နိုင်သည်။

၂၀၁၀ ခုတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်အစိုးရသည် “ရသုံးငွေစာရင်းပြုစုခြင်းတိုးတက်ရန်နှင့် အာမခံမှု၊ ထင်သာ မြင်သာရှိမှုတိုးတက်ရေး တို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အဓိကဦးစားပေးဖွံ့ဖြိုးမှုရလဒ်များ ထိရောက်စွာရရှိရေး တွန်းအားပေးရာတွင် ရသုံးငွေစာရင်းခိုင်မာလာရန်” ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု PFM လမ်းညွှန်ကို စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ခိုင်မာသော နိုင်ငံရေးလမ်းညွှန်မှုနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပုံရိပ်ကိုတိုးတက်ရန် အစိုးရ၏ဆန္ဒတို့က လမ်းညွှန်ချက်ကိုပုံကြမ်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး တို့ကို တွန်းအားပေးခဲ့သည်။ အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့များက လည်း အဂတိလိုက်စားမှုလျှော့ချရန် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုတွင် ခိုင်မာသောစိတ်ဝင်စားမှု များကို နောက်ထပ်ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ ဥပမာ အစိုးရကရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် သုံးဖြုန်းနိုင် စွမ်းတို့ကို တိုးမြှင့်ပြီးရသုံးငွေစာရင်း အခြေအနေကို သူတို့၏ အကူအညီ၏ ၅၀% ထိရောက်ရန် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

လမ်းညွှန်တွင် သဘောတူထားသော ပဏာမခြေလှမ်းများမှ အာဖဂန်နစ္စတန်အစိုးရသည် အကြိုရသုံး ငွေစာရင်းအခြေအနေနှင့် ပြည်သူတို့အတွက် ရရှိနိုင်သော အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ရသုံးငွေစာရင်တင်သွင်းလွှာ တို့ပြုစု၍ ပထမအကြိမ်နိုင်ငံသားများ ရသုံးငွေစာရင်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဤပထမခြေလှမ်းသည် ရသုံးငွေ စာရင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် အာမခံနိုင်မှု တိုးတက်ရေးနှင့် အစိုးရ၏ အာမခံဆောင်ရွက် မှုများအပေါ် ယုံကြည်မှုမြှင့်တင်ရေးတို့ဆီ ဦးတည်နေပြီး ဤကဏ္ဍတွင် နောက်ထပ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အတွက် ဝန်ခံကတိအခြေအနေ ကျယ်ပြန့်စွာလက်ခံသွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၏တသ မတ်တည်း နိုင်ငံရေးထောက်ပံ့မှုများ စတင်လုပ်ဆောင်လျက် အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် ပတ်သက်သော ထုတ်ပြန်ချက်များအကြောင်း အစိုးရနှင့် စတင်ဆွေးနွေးနေပြီဖြစ်သည်။ သတင်းမီဒီယာနှင့် ရသုံးငွေစာရင်းလေ့လာမှုထုတ်ပြန်ရာမှတဆင့် ပြည်သူတို့သိရှိရေးလှုပ်ရှားမှုများ လုပ် ဆောင်ခြင်းဖြင့် အရပ်သားလူမှုရေးဆောင်ရွက်သူများက ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရသုံးငွေ စာရင်း ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် နိုင်ငံသားများကဏ္ဍများ အရေးပါမှုကို အောင်မြင်စွာမီးမောင်းထိုးပြနိုင် ခဲ့သည်။

မူရင်းများ

(၁) International Budget Partnership. Open Budget Survey. Available: <http://internationalbudget.org/up-content/uploads/OBI 2012 -Report-English -pdf>.

(၂) Open Government Guide-Available:<http://www.opengovguide.com/country-examples/> of ghanistan-has-established-a-roadmap-to-improve-public-financial-management- including- improving- resular- reportins.

၆. ၅။ ဘဏ္ဍာရေးထင်သာမြင်သာရှိမှု ပဏာမခြေလှမ်းများနှင့် ဥပဒေများကိုထောက်ပံ့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ကန့်သတ်ချက်များ။

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်သည် သမ္မတနှင့် ဒုသမ္မတများက ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများဆိုင်ရာ ရသုံးငွေစာရင်းများကို ကြိုတင်စစ်ဆေးခြင်းကို ထောက်ခံခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုရုံးပုံငွေမှ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအတွက် သင့်တော်သော အပို ဘဏ္ဍာကို ထောက်ခံခြင်း၊ အထူးကိစ္စရပ်များအတွက် တာဝန်ခံခြင်းနှင့်ချေးငွေအတွက်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက်သင့်သော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိစ္စများအား အကြံပေးခြင်းအစရှိသည့် တာဝန်များကို အားလုံး လုပ်ဆောင်ရမည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ယင်း၏အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်းအတွက် ဥပဒေအပိုဒ် ၂၂၉ တွင်ဖော်ပြ ထားပြီး သမ္မတ(ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒုသမ္မတများ (ဒုဥက္ကဋ္ဌများ)၊ တရားသူကြီးချုပ်၊ စာရင်းစစ်ချုပ်၊ တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များ၏ ဝန်ကြီးများ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး တို့ပါဝင်သည်။ စီးပွားရေး နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ဝယ်ယူရေးမူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် မူလကတာဝန်ရှိခဲ့သော်လည်း ဤတာဝန်ကိုရပ်ဆိုင်းရန် အစီရင်ခံခဲ့သည်။^{၆၆}

ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးတို့သည် မြန်မာပြည်၏ ထင်သာမြင်သာရှိ၍ တာဝန်ခံ နိုင်သော ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အခြေခံအားဖြင့် တာဝန်ရှိသောအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝန်ကြီးဌာနများသည် ယင်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်ရသုံးငွေစာရင်းများ ပြုစုရာတွင်လိုအပ်သော စံနှုန်းထား များကိုမသုံးပဲ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်းဆုံးဖြတ်ခွင့်များကိုသာ ပြုလုပ်နိုင်နေသည်။ နိုင်ငံတော်ကုန်ကျခြင်းများကို လွတ်လပ်သော စာရင်းစစ်ခြင်းလုံးဝမရှိပေ။^{၆၇} ၁၉၉၄ ခု မြန်မာ့စာရင်းအင်းကောင်စီဥပဒေက စာရင်းစစ် ချုပ်ရုံးအတွက် စည်းမျဉ်းများချမှတ်ထားသည်။ ၎င်းရုံး၏စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ထားသော အစိုးရ အဖွဲ့များကို စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များပေးခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်က တိုက်ရိုက် ပုံစံထက် သမ္မတထံမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော်သို့ အစီရင်ခံစာတင်ပြရမည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်သည် စာရင်းအင်း ဆိုင်ရာ သင်တန်းများနှင့် သင်တန်းဆင်းလက်မှတ်ပေးခြင်းတို့ကိုလည်း ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရမည်။

^{၆၆} ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၃) “ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဆောင်ရွက်ချက် အစီရင်ခံစာ (အတွဲ-၂၂) အစီရင်ခံစာအပြည့်။ ”

<http://documents.worldbank.org/curated/en/2013/05/17718311/republic-union-myanmar-public-finance/-management-performance-report-vol-2-2-full-report>

^{၆၇} Marie Chene (၂၀၁၂) “မြန်မာနိုင်ငံ၏အဂတိလိုက်စားမှုအပေါ်သုံးသပ်ချက်” U4 Expertanswer, U 4 Anticorruption Resource Cnetre. 1. October 2012

သို့သော် အခြားနိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာထိန်းနှင့် ညီမျှသောမြန်မာအစိုးရ၏ စာရင်းအင်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုပြုလုပ်မည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမျှမရှိပါ။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များကို ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်နှင့် မြန်မာ့ဗဟိုဘဏ်အသစ်တို့မှ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ မကြာသေးမီက စာရင်းစစ် ချုပ်ရုံးမှ ထုတ်ဖော်ပြောကြားရာတွင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်သည် နိုင်ငံတော်စီမံချက်များနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အဂတိလိုက်စားမှု ပတ်သက်၍ ချေးပေးလိုက်ရသောအတိုးနှုန်းမှာ အလွန်နိမ့်သောကြောင့်အနှစ် ၅၀ ကျော် ကြာကြာ အနှုံးနှင့် အလုပ်လုပ်နေရသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။^{၆၀}

ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနက မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းများနှင့် စီးပွားရေးရည်မှန်းချက်များအတွက် ပြင်ဆင်ရန်နှင့် အသုံးစရိတ်အရင်းအနှီးအတွက် ရသုံးငွေစာရင်းတီထွင်ရန် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန သည် ၎င်း၏ဖွဲ့စည်းပုံအတွင်းတွင် ဌာနတွင်း အခွန်ဦးစီးဌာနရှိပြီး မြန်မာ့ဗဟိုဘဏ်ကလည်း အတိုင်းအတာ တစ်ခုထိပါဝင်သည်။ သို့သော် ဗဟိုဘဏ်ကို ၂၀၁၃ ခု ဇူလိုင်လတွင် ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ချက် အရ ကြီးမားသောလွတ်လပ်ခွင့်ပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ရာတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ယင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ယခင်ကဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သလိုပင် ရသုံးငွေစာရင်းလုပ်ဆောင်မှုများကို ဝေမျှလုပ်ဆောင်မည်ဖြစ် သည်။ အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံချက်များအတွက် စီမံကိန်းကုန်ကျစရိတ်များကို အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွား ရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်ပြီး ငွေစာရင်းများ၊ စီမံချက်ဇယားများနှင့်သွေဖီ၍ စီမံချက် လုပ်ဆောင်မှုကို ဝေဖန်ရန် စီမံချက်အသိပေးခြင်းတို့လည်း ပြုလုပ်သည်။

အကွက် ၁၅ ။ အချို့သောစက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာမှုအဖွဲ့

EITI အဖွဲ့သည် မြန်မာ့လက်ရှိအုပ်ချုပ်ရေး အကျယ်တဝင့်ရေးသားချက်များတွင် အတိုးတက်ဆုံး အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးထင်သာမြင်သာရှိမှုတို့ နှစ်မျိုး စလုံးအတွက် ထင်ရှားသောပါဝင်ပတ်သက်မှုများဖြစ်ပြီး ထိရောက်သောအကျိုးသက်ရောက်မှု အလားအလာ ကောင်းဖွယ်လည်းရှိသည်။

EITI အဖွဲ့သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစံပြုလည်းဖြစ်ပြီး အချို့စက်မှုကဏ္ဍမှ အခွန်များထင်သာမြင်သာ ရှိမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတိုးမြှင့်ရေးအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှုမျိုးလည်းဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ သဘောတူညီချက်တွင်ပါဝင်သော နိုင်ငံများ၏အစိုးရများမှာ ရေနံ၊ သဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့် တူးဖော်ခြင်းတို့မှ အခွန်များအကြောင်း သတင်းထုတ်ဖော်ရန်လည်းလိုသည်။ စက်မှုဆိုင်ရာကုမ္ပဏီများကလည်း အစိုးရ

^{၆၀} အီလဲဗင်းသတင်း။

များထံမည်သည့် ပေးဆပ်မှုကိုမဆို ကြေငြာကြရမည်။ ထို့ပြင် ယခုတလောပြန်လည်စိစစ်ထားသော EITI ဆောင်ရွက်မှုစံနှုန်းများအရ သဘောတူညီချက်တွင်ပါဝင်သော ၃၉ နိုင်ငံက ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော သတင်း၊ လိုင်စင်များ၊ အကျိုးရှိသောပိုင်ဆိုင်မှု၊ နိုင်ငံတော်ပိုင်ကုမ္ပဏီများ ထုတ်ဖော်ကြရန် တောင်းဆို၍ တာဝန်ထမ်း ဆောင်မှုငွေကြေး၊ ဗဟိုမှအခြားဒေသတွင်းအစိုးရများသို့ လွှဲအပ်ချက်နှင့် အခွန် အချက်အလက်များတို့ အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ၂၀၁၂ ခု နိုဝင်ဘာတွင် မြန်မာအစိုးရက EITI ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းကြေငြာခဲ့သည်။ သမ္မတက ယခင်သမ္မတရုံး ဝန်ကြီးဦးစိုးသိန်းကို ဥက္ကဋ္ဌခန့်၍ (နောက်ပိုင်း တွင် ၂၀၁၃ ခု မေလဆန်းတွင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဦးဝင်းသိန်းကိုအစားထိုးလျက်) ဗဟိုကော်မတီကို ဖွဲ့ပေးခဲ့ပြီး ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုဝန်ကြီး ဦးမောင်မောင်သိန်းက ဦးဆောင်သောပူးတွဲကော်မတီများဖွဲ့၍ လုပ်ဆောင် ခဲ့သည်။

မြန်မာက EITI အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မလျှောက်ထားခင်က အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှင့် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့ အစည်းများက ကိုယ်စားပြုသော စုပေါင်းကုမ္ပဏီအုပ်စုတစ်ခု ထူထောင်ရန်လိုသည်။ အစိုးရ၏ အရင်း အမြစ်အရ ထိုအုပ်စု၏ကဏ္ဍအားလုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ၂၀၁၃ ခု အောက်တိုဘာလကုန်တွင် ရွေးချယ် ရန်ဖြစ်သည်။ ဤစုပေါင်း ကုမ္ပဏီအုပ်စုက လုပ်ဆောင်ရမည်မှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကုန်လောက်တွင် ဗဟိုကော်မ တီ၏လမ်းညွှန်မှုဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ EITI ဘုတ်အဖွဲ့သို့ အဖွဲ့ဝင်လျှောက်လွှာတင်သွင်းရန် အကောင် အထည်ဖော်ရေးစီမံကိန်း ပြင်ဆင်ရန်တို့ဖြစ်သည်။

EITI အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံတော်ဌာန AusAID နှင့် ကမ္ဘာ့ ဘဏ်တို့အပါအဝင် များစွာသောအစိုးရအဖွဲ့များနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များက အကူအညီ၊ အထူး သဖြင့် MDRI အတွက်ပေးမည်။ ယင်းသည် စုပေါင်းကုမ္ပဏီအုပ်စုကို တည်ထောင်ရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်များပေးထားသည်။ ဤအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာတွင် လိုအပ်ချက်များကို စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်သည့် မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ဥပဒေများကိုပြင်ဆင်ရန်လည်း ဤအဖွဲ့အစည်းများက ကူညီမည်။ မြန်မာ့သဘာဝသယံဇာတများ အတွက် လက်ရှိဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းချိန်တွင် လိုင်စင်လုပ်ငန်း၊ အစိုးရအာဏာပိုင်များ၏ အခန်းကဏ္ဍ သို့မဟုတ် အချို့အခွန်များအတွက် ဘဏ္ဍာရေးစနစ်တို့အတွက် ရှင်းလင်းသောအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် မရှိပေ။

အတွက် ၁၆ ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်များသုံး၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာ မြင်သာရှိမှု လျင်မြန်စွာတိုးတက်ရေး ကူညီရန်အဆင့်များ

အောက်ပါတို့သည် ရောင်စဉ်- အစိုးရတွင်ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာပိုမိုရှိရေးအတွက် လမ်းပြထားသောမြန်မာ့အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့တဖွဲ့က ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု လျင်မြန်စွာ

တိုးတက်ရန် ပထမခြေလှမ်းများအဖြစ် အဆင့် ၅ ဆင့်ကို အကြံပြုထားသည်။

၁။ စာရင်းပြုစုထားသော စံပြုအစီရင်ခံစာအနည်းဆုံး ၈ စောင်တွင် (အကြိုရသုံးငွေစာရင်းအခြေအနေ၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ရသုံးငွေစာရင်းတင်သွင်းလွှာ၊ ဆောင်ရွက်ပြီးရသုံးငွေစာရင်း နိုင်ငံသားများ ရသုံးငွေစာရင်း နှစ်အလိုက်၊ နှစ်လည်၊ နှစ်ဆုံးအစီရင်ခံစာများ) နိုင်ငံသားများအတွက် အလွယ်တကူ ပြင်ဆင်၊ ထုတ်ပြန်ပြီး သုံးသပ်နိုင်အောင်ပြုလုပ်ပါ။

၂။ အစီရင်ခံစာများကို အင်တာနက်တွင် တင်ပါ။ လွယ်ကူစွာရနိုင်သော စာအုပ်ဆိုင်၊ သတင်းစာများမှ တဆင့်ထုတ်ဝေပါ။

၃။ နိုင်ငံသားများအတွက် နိုင်ငံသားဆိုင်ရာရသုံးငွေစာရင်း သို့မဟုတ် ရသုံးငွေစာရင်းလမ်းညွှန်တို့ ထုတ်ပြန်ပါ။

၄။ ဤလမ်းညွှန်ချက်များတွင် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ အကူအညီသည်အသုံးဝင်နိုင်သည်။ သို့သော် တရားဝင်စာတမ်းအားလုံး ၈ စောင်ကို တရားဝင်အစိုးရ အရင်းအမြစ်များမှ ထုတ်ပြန် ရန်လိုသည်။

၅။ ထင်သာမြင်သာရှိမှုသည် ရသုံးငွေသတ်မှတ်မှုနှင့် အခွန်ရရန်အရင်းအမြစ်များထံသို့ လျှောက်ထားသင့် သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် သာမန်အားဖြင့် နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးများမှ အများအားဖြင့် အခွန် ကောက်ခြင်းနှင့် ဝင်ငွေ၊ စီးပွားရေးခွန်နှင့် မြန်မာ့အချို့စက်ရုံများမှ အခွန်များစသည်တို့ဖြစ်သည်။ (မှတ်ချက် ။ EITI က အခွန်ထင်သာမြင်သာရှိမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို တိုးမြှင့်ရန်ကူညီနိုင်သည်)

မူရင်း ။ *Spectrum (2013), Policy Briefing*

၇။ ပွင့်လင်းသောအုပ်ချုပ်မှုအတွက် နည်းပညာသစ်များကို ထိန်းချုပ်အသုံးပြုခြင်း။

ပွင့်လင်းအစိုးရ မဟာမိတ်ဖြစ်ရေးကန့်သတ်ချက်တွင် အဓိကမဏ္ဍိုင်မှာ အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများ တိုးမြှင့်ရန်နှင့် ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် ပွင့်လင်းမှု မြှင့်တင်ရန် နည်းပညာများကို အဆင့်မြှင့်၍ အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်အဖြစ် ဆက်သွယ်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အစိုးရများက နည်းပညာနှင့် ဆန်းသစ်မှု မြှင့်တင်ရေးကို ဝန်ခံကတိထားပြီး “နည်းပညာပွင့်လင်းစွာသုံးသပ်ရေးကို နိုင်ငံသားများအား အသိပေးခြင်း၏ အရေးပါမှု၊ အသစ်အဆန်းဆီသို့ ကြိုးပမ်းသွားကြရာတွင် နည်းပညာအသစ်များ၏ ကဏ္ဍ နှင့် နည်းပညာသုံးရန် နိုင်ငံသားများ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ခြင်း၏ အရေးပါမှု အစရှိသည်တို့ကို လက်ခံယုံကြည်ထားသည်”^{၉၉}

ဆွစ်ဇာလန် ။ "Live+" - ပါလီမန်စကားရည်လှည့်အကြောင်း အင်တာနက်မှ ထုတ်လွှင့်ခြင်း။

"Live+"သည် ပြည်ထောင်စုဗဟိုအစိုးရညီလာခံ (ဆွစ်ပါလီမန်) ၏ အမျိုးသားကောင်စီ (အောက်လွှတ်တော်) နှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ (အထက်လွှတ်တော်) ၏ စကားရည်လှည့်များကို အကြောင်းအရာ တစ်ခုပေးသော သတင်းအနေနှင့် တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်အသုံးပြုသူများက သူတို့၏ကွန်ပျူတာ ၏ ဝင်းဒိုးတွင် တိုက်ရိုက်စကားရည်လှည့်များကြည့်နေပြီး ဒုတိယနှင့်တတိယ ဝင်းဒိုးများတွင် ပြောသူများ အကြောင်း သတင်းအချက်အလက်နှင့် စကားရည်လှည့်အကြောင်းအရာများကို အပြန်အလှန်အားဖြင့် မေးမြန်းနိုင်သည်။ သီးသန့်အကြောင်းအရာအပေါ် မည်မျှလေးလေးနက်နက်စုံစမ်းမေးမြန်းချင်သနည်း ဆိုသည့် ကြည့်သူများအပေါ် မူတည်သည်။ Live+သည် ရုပ်မြင်သံကြားအင်တာနက် လက်ဆင့်ကမ်းစနစ် ဖြစ်ပြီး ဆွစ်ဇာလန်ရုပ်မြင်သံကြားဌာနနှင့် ဆက်ထားသော ဆွစ်ပါလီမန် ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း ပေးသည်။ ပါလီမန်လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံး၏ အလုပ်တွင် ကြီးမားသော ထင်သာမြင်သာရှိမှုများကို နိုင်ငံသားများ၊ သတင်းမီဒီယာများနှင့် စကားရည်လှည့်များတွင် ပိုမိုပါဝင်ချင်သော ဒေသဆိုင်ရာနယ်မြေ အာဏာပိုင်များ၏ တောင်းဆိုမှုအရ Live+ကို ၁၉၉၉ တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ သည်။ Live+က ရုပ်မြင်သံကြားပရိသတ် ထက်ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ပရိသတ်၏ သုံးသပ်ချက်ရနိုင်သော စကားရည်လှည့်များ လုပ်ပေးသည်။ ဥပမာ- ဆွစ်သံရုံးများနှင့် နိုင်ငံခြားတွင်နေသော နိုင်ငံသားများကလည်း စကားရည်လှည့်များတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင် နိုင်သည်။ ထိုဝက်ဆိုဒ်မှပင် အသုံးပြုသူများသည် စကားရည်လှည့် အချိန်ဇယား၊ ဗဟိုအစိုးရညီလာခံ၏ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်နှင့် ကော်မတီအလုပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များကဲ့သို့ အခြားပါလီမန် သတင်းများလည်း မေးမြန်းနိုင်သည်။

ပါလီမန်ဝက်ဆိုဒ် : www.parlament.ch

OECD(2003) The e-Government Imperative, OECD publishing

^{၉၉} Open Government Partnership, Brochure. www.opengovpartnership.org.

ယခုစာရေးနေချိန်တွင် မြန်မာအစိုးရက အုပ်ချုပ်မှုနှင့် သတင်းဝေဖန်ချက်များခိုင်မာစေရန် နည်းပညာထိန်းချုပ်အသုံးချရေးဆီသို့ ပဏာမခြေလှမ်းများ ဦးတည်နေပါပြီ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကဲ့သို့ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနအားလုံးတွင် ဝက်ဆိုဒ်များရှိပြီး သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ၂၀၁၄ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းလောက်တွင် ခေတ်မီအစိုးရစနစ်ပြည့်ဝစွာအကောင်အထည်ဖော်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ရည်မှန်းချက်ကို ထောက်ပြခဲ့သည်။^{၁၀၀} ၂၀၁၃ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၉)ရက်တွင် မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်းတွင် သမ္မတကြီးက “အာဆီယံ၏တစ်ခုတည်းသော ဝင်းဒိုးနှင့် မိတ်ဆက်ရန်အတွက် တစ်နှစ်အတွင်း ခေတ်မီအစိုးရဖြစ်လာရေးတွင် ခေါင်းဆောင်ကဏ္ဍတာဝန်ယူရန် ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနအား တိုက်တွန်းလိုက်သည်။” သမ္မတက ဆက်ပြောရာတွင် “အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာမရှိခြင်းသည် နိုင်ငံကိုဖွံ့ဖြိုးမှုအရာ၌ နောက်ကျကျန်ခဲ့လိမ့်မည်”^{၁၀၁} ဟု ဖြစ်သည်။ ခေတ်မီအစိုးရဖြစ်ရေးလမ်းကြောင်းမှာမလွယ်ကူပါ။ အကြောင်းမှာ မြန်မာပြည်တွင် အင်တာနက်နှင့် အဝေးဆက်သွယ်ရေးအခြေခံအဆောက်အအုံမရှိသည်မှာ အထင်အရှားပင်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးဌာနက စုဆောင်းထားသော ICT စာရင်းအင်းများကို တစ်ချက်ကြည့်ခြင်းသည် IT ၏ နိုင်ငံအတွင်းထိုးဖောက်မှုမှာ သိသိသာသာနည်းနေသေးကြောင်း ပြနေသည်။ ထို့ပြင် လူဦးရေအားလုံး၏ ၁% နှင့် ၃% ကြားသာ အင်တာနက်ကို သုံးနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ICT သုံး၍ ပညာရေးပဏာမခြေလှမ်းများမှာ အများကြီးလိုအပ်နေပါသေးသည်။^{၁၀၂}

အညွှန်း	မြန်မာ၏ ၂၀၁၂ ခု ရလဒ်
အင်တာနက်အသုံးပြုသူအရေအတွက်	၁. ၀၇%
လိုင်းဖုန်းတပ်ဆင်အသုံးပြုသူအရေအတွက်	၅၅၆,၀၀၀ (လူဦးရေ သန်း၆၀ တွင် ၀. ၉၂%ခန့်မှန်း)
မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးသူအရေအတွက် (၂၀၁၂)	၅. ၄ သန်း (လူဦးရေ သန်း၆၀ တွင် ၈. ၇%ခန့်မှန်း)
မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူအရေအတွက်တိုးလာခြင်း (၂၀၁၁-၂၀၁၂)	၄. ၂ သန်း

ဇယား ၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ၂၀၁၂ ခု၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအညွှန်းများ။

^{၁၀၀} စိန်၊ ဦးဦး (၂၀၁၃) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ခေါင်းဆောင်ဝန်ကြီးများ၊ ဒုတိယကြီးများနှင့် အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် မိန့်ခွန်း။ ဩဂုတ် ၁၁၊ ၂၀၁၃။ www.president-office.gov/mm/en/?q=briefing-600m/speechesandremarks/2013/08/11Cid-2536

^{၁၀၁} စိန်၊ ဦးဦး (၂၀၁၃) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ခေါင်းဆောင်ဝန်ကြီးများ၊ ဒုတိယကြီးများနှင့် အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် မိန့်ခွန်း။ ဩဂုတ် ၁၁၊ ၂၀၁၃။ www.president-office.gov/mm/en/?q=briefing-600m/speechesandremarks/2013/08/11Cid-2536

^{၁၀၂} ITU အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၁% သာ အင်တာနက်သုံးခြင်း။

၇-၁။ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာတိုးတက်မှုကို ထောက်ပံ့မည့်အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့များ

နည်းပညာသစ်များ တိုးတက်မှုနှင့် ရွေးချယ်မှုတို့နှင့်ပတ်သက်သော သင့်လျော်သောအစိုးရဝန်ကြီးဌာနများမှာ ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန (MCIT)၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန (MOI) နှင့် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနတို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မြန်မာ့ကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ် (ယခင်အစိုးရနှင့်ဖက်စပ်အဖွဲ့) ကလည်း အစိုးရကို မူဝါဒနှင့်အာဏာရှိသော အကြံပေးသောအဖွဲ့အဖြစ် အရေးပါသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေပါသည်။

၇-၁-၁။ ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန

MCIT သည် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများ ပုံမှန်လည်ပတ်ရေးအတွက် တာဝန်ယူရသောအခြေခံအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သကဲ့သို့ မြန်မာ့စာတိုက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီ၊ တယ်လီဖုန်းနှင့်အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုအဓိကပေးသူနှင့် စာတိုက်နှင့်ဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဆက်သွယ်ရေးကို အဓိကလည်ပတ်နေသူတို့နှင့် ရောင်စဉ်စီမံခန့်ခွဲမှုတို့ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရသည်။ MCIT ကို ၁၈၈၅ ခု ကြေးနန်းဥပဒေနှင့် ၁၉၃၄ ခု ကြီးမဲကြေးနန်းဥပဒေအရ အခြေခံအားဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ယခုလက်ရှိတွင် ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေအသစ်မူကြမ်း (မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ)ရှိနေပြီး ယင်းမူကြမ်းကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂနှင့် ပြည်သူ့လူထုတို့၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲနေပြီဖြစ်သည်။^{၁၀၃} ဤဥပဒေသစ်သည် ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီအသစ် ၄ ခု ဈေးကွက်အတွင်းသို့ဝင်လာမှုကို လက်ခံလျက် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍတွင် စည်းမျဉ်းသစ်များထုတ်ပြန်ပြီး လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာနည်းလမ်းများဖြင့် အစိုးရနှင့် ပြည်သူ့လူထုဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမည့် နည်းလမ်းများကို ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့ပြီ။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ခေတ်မီအစိုးရအဖြစ် မြင့်တင်ရန် MCIT က ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီး အထူးသဖြင့် ခေတ်မီအစိုးရနည်းပညာဖြင့် တီထွင်မည့် တင်ဒါခေါ်ယူခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို Seonet နည်းပညာများအမည်ရှိ ကုမ္ပဏီကရရှိသွားသည်။ သို့သော် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ယင်းစီမံချက်ပျက်သွားပြီး^{၁၀၄} နှစ်ပေါင်းများစွာ အထိ ရွေ့သွားသည်။ (အကွက် ၁၅ တွင် ကြည့်ပါ။)

သို့သော် ခေတ်မီအစိုးရအဖြစ် တိုးမြှင့်ရန် ကြိုးပမ်းမှုအသစ်များသည် ခေတ်မီအစိုးရ အဓိကစီမံကိန်းဦးဆောင်၍ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ အဆိုတင်သွင်းမှုကို ဤနှစ်တွင်စတင်ခဲ့သည်။ ဤခေတ်မီအစိုးရအဓိက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကို စက်တင်ဘာလကုန်ခါနီးတွင် ပူးပေါင်းရေးအစည်းအဝေးစတင်မည်ဟု အချိန်

^{၁၀၃} ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန ဦးမြတ်သိန်းနှင့် ဆွေးနွေးချက်မှ။
^{၁၀၄} ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန ဦးမြတ်သိန်းနှင့် ဆွေးနွေးချက်မှ။

ဇယားဆွဲထားပြီး ဤစီမံချက်သည် ပွင့်လင်းအစိုးရဖြစ်ရေးတွင် မြန်မာပြည်၏ နည်းပညာတိုးတက်မှုတွင် အဓိက ပထမဆုံးအဆင့် ဖြစ်နိုင်သည်။

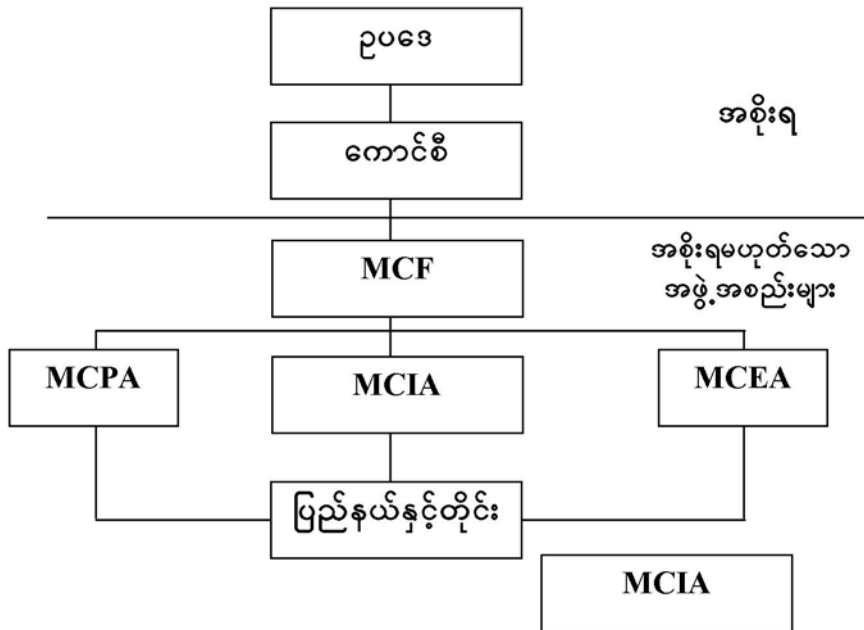
၇-၁-၂။ မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ် (MCF)

MCF သည် ပွင့်လင်းအစိုးရဖြစ်ရေးတွင် မြန်မာပြည်၏ နည်းပညာအသစ်များ ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် အဓိက အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်သင့်သည်။ MCF ကို ၁၉၉၆ ခု “ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဖွံ့ဖြိုးရေးဥပဒေ” အရ ၁၉၉၈ တွင် မြန်မာအစိုးရတည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။ MCF ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်မှာ ICT သုံး၍ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသောနိုင်ငံတော် ဖြစ်ပေါ်လာရေးတွင် ပါဝင်ရန်နှင့် ICT စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအပေါ် အစိုးရကို အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း၊ မူဝါဒများထောက်ခံခြင်း၊ IT နည်းပညာပေးခြင်းနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ IT ပညာနှင့် သိရှိမှုကို တိုးမြှင့်ခြင်းကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အစိုးရကို ခေတ်မီစေမည်။^{၁၅} လက်ရှိအခြေအနေတွင် MCF တွင် အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၅၃ ဦးရှိပြီး အားလုံးမှာ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍလုပ်ဆောင်သူများဖြစ်သည်။ ဤအဖွဲ့တွင် အစိုးရ အရာရှိများ မပါပါ။ MCF က မြန်မာကွန်ပျူတာသိပ္ပံ ဖွံ့ဖြိုးမှုကောင်စီ (အစိုးရအဖွဲ့) ကို အကြံဉာဏ်ပေးခဲ့ သည့် ကဏ္ဍမှ ရင်းနှီးစွာ ဆက်လက်အလုပ်လုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

MCF သည် ၂၀၁၂ တွင် ခေတ်မီအစိုးရကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ယခုတလောတွင် တိုင်းဒေသ အဆင့် ခေတ်မီအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို အကြံပေးခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၃ ခု အစောပိုင်းကတည်းက MCF သည် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အတွင်း ခေတ်မီအစိုးရဖွံ့ဖြိုးရေးများ လုပ်ဆောင်နေခဲ့သည်။ ဤစီမံချက်ကို ဂျပန်ကုမ္ပဏီ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသ ကြီး အစိုးရနှင့် MCF တို့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နေသည်။ ၄-နှစ်စီမံကိန်းကို တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအတွက် ကွန်ယက်အစကိုတီထွင်လျက် စတင်မည်ဖြစ်ပြီး ယင်းကို စိတ်ကူးပြန်တွက်ချက်ခြင်း၊ အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှု၊ အစိုးရနှင့်အစိုးရ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အစိုးရနှင့် နိုင်ငံသားများဝန်ဆောင်မှုအစရှိသည့် အခြားခေတ်မီအစိုးရ ယန္တရားများ ထပ်ဖြည့်ပြုလုပ်ရန်လည်း ရည်ရွယ်သည်။ သမ္မတကို ခေတ်မီအစိုးရစနစ်များသုံးစွဲရန် လွှမ်းမိုး နေသော မူဝါဒတွန်းအားလည်းရှိပြီး သမ္မတက ၂၀၁၄ တွင် ဝန်ကြီးဌာနများအားလုံးကို ခေတ်မီအစိုးရ အဖြစ် အသုံးပြုရန် လူသိရှင်ကြားတောင်းဆိုထားပြီး ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ဤကြိုးပမ်းမှုများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် တာဝန်ချထားပြီးလည်းဖြစ်သည်။^{၁၆} သို့သော် MCF စီမံချက်သည်သီးခြားခြေလှမ်းတစ်ခုအဖြစ် ပေါ်လာသည်။ ဤစီမံချက်ကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်သော အခြေခံ

^{၁၅} မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ် (၂၀၁၃) MCF သတင်းအောင်းပါး။ www.mcfmyanmar.org
^{၁၆} စိန်၊ သိန်း ဦး (၂၀၁၂) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ ဒုဝန်ကြီးများကို အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း။ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၃။ www.president.office.gov.mm/en/?q=briefing-room/speeches-and-remarks/2013/08/11/id.2536 .

အဆောက်အအုံရိုမရို မေးမြန်းသောအခါ MCF ညွှန်ကြားရေးမှူးက “ကျွန်တော်တို့အခြေခံအဆောက်အအုံ အတွက် စောင့်မနေပါဘူး။ ဤရေရှည်စီမံချက်ကို အခုပဲစရမယ်” ဟူ၍ ပြောကြားသွားပါသည်။

ပုံ-၃ မြန်မာ့ကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံပြဇယား

MCF အောက်တွင် အမျိုးမျိုးသောအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်သည်။ မြန်မာ့ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်း ရှင်များအဖွဲ့ (MCPA)၊ မြန်မာ့ကွန်ပျူတာစိတ်ဝင်စားသူများအဖွဲ့ (MCEA) တို့ဖြစ်သည်။ MCF က ထိုအုပ်စုများမှ အစိုးရထံသို့ ဖြေရှင်းချက်ပေးရာတွင် ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့အစည်းသဖွယ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။

၇-၂။ မြန်မာအစိုးရ၏ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအသုံးချမှု

နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် မြန်မာအစိုးရ၏ နည်းပညာအသုံးချမှုသည် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် သတင်းများမှာ ကန့်သတ်ချက်အတိုင်းသာရှိမည်။ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လုပ်ငန်း စဉ်များမှာ စာရွက်စာတမ်းလိုအပ်သည် သို့မဟုတ် လူကိုယ်တိုင်လာရမည်။ ဥပမာ ဝန်ကြီးဌာနများစွာမှ အရာရှိများနှင့် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ရန် ဖက်စ်နှင့် အီးမေးလ်တစ်ခုခုကို သင့်လျော်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပို့ရ မည်။ အချို့ဝန်ဆောင်မှုများကို အွန်လိုင်းမှ ဖြေးဖြေးချင်းလွှဲပေးနေသည်။ အီးမေးလ်အဆက်အသွယ် လုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာနများသို့ တိုက်ရိုက်ပို့နေပြီ။ သို့သော် ဤလုပ်ငန်းများကို တရားဝင်တောင်းဆိုမှုနှင့် ဆက်သွယ်မှုများအတွက် အသုံးမပြုပေ။

ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းစီတွင် ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခုစီရှိပြီးပုံစံ၊ ပါဝင်သောအကြောင်းအရာနှင့် ဝက်ဆိုဒ် တစ်ခုစီ၏ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှုတို့သည် ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ခြားနားသည်။ အများအားဖြင့် အပေါ်အောက်ပုံစံဖြစ်ဟန်မတူဘဲ အပြန်အလှန် အစိုးရလမ်းညွှန်မှုဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အချို့ဝန်ကြီးဌာန

များက ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် လူမှုရေးသတင်းမီဒီယာလှုပ်ရှားမှုအများစုကို စတင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ပြီး facebook နှင့် twitter အကောင့်များကို သုံးခဲ့သည်။ သို့သော် နိုင်ငံသားများထံ သူတို့၏လက်လှမ်းမီမှုမှာ အမျိုးမျိုးဖြစ်ပြီး စာမျက်နှာအတော်များများမှာ ညီညွတ်သောလှုပ်ရှားမှုများ ပုံသဏ္ဍာန်မဖြစ်ပါ။ ဇယား ၁၀ တွင် တွေ့မြင်ရမည်။

ဝန်ကြီးဌာန	Facebook "Likes"	နောက်ဆုံးစာမျက်နှာ update လုပ်ခြင်း/ စာတင်ခြင်း
စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	၄၆၄၈	လွန်ခဲ့သော ၃ ရက်က update လုပ်
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	၁၆၉၀၀	လွန်ခဲ့သော ၂-ပတ်က update လုပ်
ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန	၃၃၄၆	လွန်ခဲ့သော ၂လ က update လုပ်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	၁၃၀၃	လွန်ခဲ့သော ၅ လ က update လုပ်
ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန	၈၀	update မလုပ်တော့ပါ။

ဇယား ၉ ။ မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးဌာနများ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာသတင်းပြန်ကြားရေးအသုံးပြုမှုကို ကန့်သတ်ထားပြီး နိုင်ငံသားများနှင့် ညှိနှိုင်းမှုမရှိခြင်း။

အစိုးရသတင်းစာများဖြစ်သည့် "The New Light of Myanmar" (နေ့စဉ်အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ) နှင့် “ကြေးမုံ”(နေ့စဉ်မြန်မာသတင်းစာ) တို့သည် အစိုးရက နိုင်ငံသားများထံသို့ ဆက်သွယ်ရန် အဓိကနည်းလမ်းများဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းတို့ကို အဓိပ္ပာယ်ရှိစွာ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် တင်မထားရသေးပါ။ The New Light of Myanmar သည် PDF ဖိုင်ပုံစံဖြင့် သမ္မတရုံးဝက်ဆိုက်တွင် တင်ထားသည်။ ဤဝက်ဆိုက်တွင် သတင်းမီဒီယာများ၊ သမ္မတမိန့်ခွန်းများ၊ နောက်ဆုံးပေါ်ဥပဒေများနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသုံးသပ်ရေးကော်မတီတို့မှ ထုတ်လွှင့်သော သတင်းများကိုလည်း တင်ထားသည်။ ကြေးမုံကတော့ facebook ဝက်ဆိုက်မှ လွဲ၍ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် မတင်ရသေးပါ။

အကွက် ၁ ။ မိမိပြည်တွင်းစတိုးများရှိ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ။ သူငယ်ချင်းများ၏ အီတလီကွန်ယက် (RetiAmiche)

ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အီတလီဆန်းသစ်တီထွင်မှုဝန်ကြီးဌာနက တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာစီမံချက်ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသည်။ ဤစီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမျိုးမျိုးသောဝေဖန်ရေးကိရိယာများကို ပေါင်း၍ အစိုးရမဟုတ်သော ကြားမှဆက်သွယ်ပေးသူများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ဆောင်လျက် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ကျယ်ပြန့်သော ပရိသတ်ထံရရှိစေရန် ဖြစ်သည်။

ဤမဟာဗျူဟာမှာ ဘဏ်၊ စာပို့လုပ်ငန်း၊ စူပါမားကက်၊ ဘူတာရုံများ၊ ထီရောင်းခြင်း အစရှိသည့်

ကြားမှဆက်သွယ်ပေးသူ ဝေဖန်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် အခြေပြုရသည်။ ဤဝန်ကြီးဌာနသည် အလုပ်နေရာများတွင် ခေတ်မီအစိုးရဝန်ဆောင်မှုများဆီသို့ အလုပ်သမားဝေဖန်မှုများ စတင်ရန် ကုမ္ပဏီများကို အားပေးသည့် "Reti Amicheon" အလုပ်တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့်လည်း တွဲဖက်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ အီတလီစာပို့လုပ်ငန်းသည် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုကို အကျယ်ပြန့်ဆုံးအထိ တစ်ဖက်ကို ကမ်းလှမ်းနေချိန်တွင် IBM, Vodafone လက်လီဖြန့်ပေးသော Legacoop နှင့် ဘဏ်အတော်များများကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကုမ္ပဏီများကလည်း မိတ်ဖက်အဖြစ် ပါဝင်လာနေသည်။ လူ့အကြိုက်ဆုံးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် သူတို့၏ထောက်ပံ့သူများသည်

- အထူးအခွန်ပေးဆောင်မှုပြုလုပ်ရမည်။ ဥပမာ-ပြည်တွင်းအလုပ်သမားများ (စာပို့လုပ်ငန်းတွင်)
- နေထိုင်ခွင့်ပါမစ်တောင်းဆိုရမည်။ (စာပို့လုပ်ငန်းတွင်)
- ငွေပေးခြင်းကိစ္စများဖြစ်သည်။ (စာပို့လုပ်ငန်းစူပါမားကက်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးဆိုင်များ)
- တရားဝင်ထုတ်ပြန်သော လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာသတင်းများကို ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးထဲသို့ ပို့သည်။ (စာပို့လုပ်ငန်းတွင်)

မူရင်း ။ OECD (2010), "Modernising the public administration, a study on Italy", OECD, Parts; and information provided by the Ministry for Innovation in Public Administration. OECD (2014) Open Government Review Tunisia

၇-၂-၁ ။ ခေတ်မီအစိုးရအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော်မြှင့်တင်ရန် လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ

၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာက များစွာသောခေတ်မီအစိုးရအဖွဲ့များ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း ရည်ရွယ်ထားသော ရည်မှန်းချက်များဆီ မရောက်ခဲ့ပါ။ (အတွက် ၁၅ တွင်ကြည့်ပါ) ၂၀၁၃ ခုတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို စဉ်းစားသော အစိုးရသမ္မတ ဦးသိန်းစိန်က ခေတ်မီအစိုးရဆီသို့ ရွေ့လျားမှုကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးများနှင့် ဒုဝန်ကြီးများကိုပြောသော မိန့်ခွန်းတွင် သမ္မတကပြောကြားသည်မှာ “အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာမရှိသဖြင့် နိုင်ငံမှာဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် နောက်ကျန်ရစ်နေပြီ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထပ်မံပြောကြားသည်မှာ “အာဆီယံ၏ တစ်ခုတည်းသော window နှင့် မိတ်ဆက်နိုင်ရန်အတွက် တစ်နှစ်အတွင်း ခေတ်မီအစိုးရအကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် ဆက်သွယ်ရေး သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာ ဝန်ကြီးဌာနက ဦးဆောင်ကဏ္ဍမှ ပါဝင်ရန်တိုက်တွန်းကြောင်း” ဟူ၍ဖြစ်သည်။^{၁၀၇} “လိုင်းဌာနအားလုံးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်”လည်း ပြောကြားသည်။^{၁၀၈}

^{၁၀၇} ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့က ကုန်စည်ထုတ်ယူခွင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့်ပူးပေါင်းခြင်း။ ရည်ရွယ်ချက်။ <http://asw.asean.org/>
^{၁၀၈} စိန်၊ သိန်း၊ ဦး (၂၀၁၃) သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ ဒုဝန်ကြီးများကို အစည်းအဝေးတွင်မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။
ဩဂုတ် ၁၁/၂၀၁၃။ www.president-office.gov.mm/en/?q=briefing-600m/speeches-and-remarks/2013/08/11/id.2536

သမ္မတအကြံပေးအရာရှိ ပါမောက္ခဒေါက်တာအောင်ထွန်းသက်အဆိုအရ “လက်တွေ့ကြိုးစားနေသော အစိုးရသည် နည်းပညာတွင် လူအနည်းငယ်သာပါဝင်မှုနှင့် နည်းပညာတွင် ပိုမိုလေးနက်စွာမှီခိုလာရန် ပြောင်းလဲပစ်ရမည်။ အစိုးရက ခေတ်မီအစိုးရစနစ်ကို ၂၀၁၂ (မနှစ်က) ဝန်ကြီးဌာနများတွင် မိတ်ဆက်ပေးနေချိန်တွင် မိမိတို့လိုချင်သည့်အဆင့်ကို မရောက်ရှိသေးပါ။”^{၁၀၉} ယခင်ခေတ်မီ အစိုးရအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းထားဟန်ရှိပြီး အစိုးရအရာရှိများက ICT ကို မည်သို့အသုံးပြုရမည်ကို ပြန်လည်ပုံစံချရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော ကျယ်ပြန့်သောအားထုတ်မှုများကို ကိုယ်စားမပြုခဲ့ပါ။

မြန်မာ	ခေတ်မီအစိုးရဖွံ့ဖြိုးမှု အညွှန်း	ကမ္ဘာ့ခေတ်မီအစိုးရအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း
၂၀၁၂	၀. ၂၇ / ၁. ၀	၁၆၀ / ၁၉၀
၂၀၁၀	၀. ၂၈၁၈ / ၁. ၀	၁၄၁ / ၁၉၀

ဇယား ၁၀။ “ ကုလသမဂ္ဂခေတ်မီအစိုးရဆန်းစစ်ခြင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံခေတ်မီအစိုးရအဖြစ် အညွှန်း သတ်မှတ်ချက်များပြသောဇယား” (၂၀၁၂)^{၁၁၀}

အကွက် ၁၇။ ၂၀၁၃ တွင် ပြန်လည်မြှင့်တင်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခေတ်မီအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းများ ၂၀၁၄ ခုတွင် မြန်မာအစိုးရသည် မလေးရှား Seagnet နည်းပညာအဖွဲ့များမှ ပုဂ္ဂလိကအကြံပေးအုပ်စုနှင့်ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ခေတ်မီအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရန်အကူအညီရရန်ရည်ရွယ်သည်။ အထူးသဖြင့် အစိုးရသည် e-ဗီဇ၊ e-ပတ်စ်ပို့၊ စံပြကျောင်းများနှင့် e-ဝယ်ယူရေးလုပ်နိုင်စွမ်းတို့ကိုဖွံ့ဖြိုးစေချင်သည်။ ဤဝန်ဆောင်မှုများမှာ လက်ရှိအခြေတွင် အွန်လိုင်းရရှိမှု သို့မဟုတ် အွန်လိုင်းလုပ်ဆောင်မှုမရှိပါ။ ဤအကွက်မှဆန်းစစ်ထားသည်မှာ ၂၀၀၄ ခု ခေတ်မီအစိုးရစီမံချက်တွင် ဘာမှားနေသနည်းဟူသည်နှင့် လက်ရှိ ၂၀၁၂ မှ ၂၀၁၄ ခေတ်မီအစိုးရ ပဏာမခြေလှမ်းများကို စစ်ဆေးနေသည်။

ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် MCF တို့နှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် ၂၀၀၄ ခုခေတ်မီအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းမအောင်မြင်ခြင်းမှာ အကောင်အထည်ဖော်နေသော အဆင့်တွင်ဖြစ်သည်။ အောက်ပါအချက်များကို ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ထားသည်။

ဝန်ကြီးဌာနမှအဝယ်မရှိခြင်း။ ပဏာမခြေလှမ်းများမှာ အောက်ခြေအဆင့်တွင်ပင် အကောင်

^{၁၀၉} Basu, Medha (2013) မြန်မာနှင့် ADB တို့ ခေတ်မီအစိုးရ အဓိကစီမံကိန်းအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။ www.futuregov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-government-master-pl/

^{၁၁၀} စိတ်ဝစားစွာဖြင့် ၂၀၁၀ မှ ၂၀၁၂ အတွင်းမြန်မာ့ခေတ်မီအစိုးရအညွှန်းမှာ ကမ္ဘာ့စံညွှန်းအရကျဆင်းသည်

အထည်မဖော်နိုင်ပေ။ အကြောင်းမှာဝန်ကြီးဌာနများက ဤစီမံချက်ကို အပြည့်အဝမကြော်ငြာပဲ ဝန်ဆောင်မှု များနှင့်စနစ်များ၏အကျိုးကျေးဇူးကိုလည်းနားမလည်ကြ၍ဖြစ်သည်။

- **အဆင့်မြင့်သောထောက်ပံ့မှုမရှိခြင်း။** စီမံချက်ကိုဝန်ကြီးဌာနအပြောင်းအလဲများကြောင့် မထိန်းချုပ်နိုင်ပဲ ယခင်စီမံချက်များကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာ IT ပညာရှင်တစ်ဦးကပြောကြားရာ တွင် “ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရပြောရလျှင် အစိုးရခေါင်းဆောင် သို့မဟုတ် ဝန်ကြီး သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးချုပ်ပြောင်းလျှင် သူ့အစပျိုးခဲ့သောစီမံချက်မှာ ဘေးဖယ်ခံထားရပြီး အချိန်ကြာလျှင်ပျောက်သွား သည်” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ (<http://www.future.gov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-vovernment-master-pl/>)

ခေတ်မီအစိုးရအားဖြည့်ရန် ဘတ်ဂျက်မရှိခြင်း။ ဝန်ကြီးဌာနများအကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ငွေကြေးမရှိပါ သို့မဟုတ် ဤစနစ်များကို မည်သို့ထိန်းသိမ်းရမည် ထိန်းချုပ်ရမည်ကိုမသိပါ။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် သမ္မတသည်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးဌာနများကို ၂၀၁၄ နှစ်ကုန်ပိုင်းလောက် တွင် ခေတ်မီအစိုးရကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်တိုက်တွန်းထားသည်။ ခေတ်မီအစိုးရ၏ ယာယီအဖွဲ့ကို လည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး MCIT က အခြားဝန်ကြီးဌာနများပါဝင်လာရန် အားပေးရန်တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် စာရေးနေချိန်တွင် အမှန်တကယ်ခေတ်မီအစိုးရဖော်ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှာ မရှင်းလင်းသေးပါ။ ဤစီမံချက် အတွက်ထောက်ပံ့မှုမှာ အမြင့်ဆုံးအဆင့်တွင်ရှိပြီး ငွေကြေးများကို အလှူရှင်များကထပ်ဆောင်းဖြည့်ပေး သည်။ သို့သော်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဝယ်ယူခြင်းများ ဆက်လက်၍မလုပ်သေးပါ။ ဤစီမံချက်ကို အစိုးရ ၏အမြင့်ဆုံးအဆင့်ရှိသူများက အားစိုက်လုပ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ဝန်ကြီးဌာနများ၏ လိုက်ပါဆောင်ရွက် မှုများ ကိုတွေ့ရမည်။ သို့သော်သမ္မတက ဤပဏာမခြေလှမ်းကို ၂၀၁၅ အထိသာကြည့်ရှုနိုင်မည်။ အမျိုးမျိုးသော ဦးစားပေးမှုများနှင့် ဦးစားပေးနိုင်သောအလားအလာနှင့် အစိုးရသစ်ကို မရွေးကောက်မီ တွင်သာ သမ္မတက ကြည့်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ နှင့်မတူပဲ ခေတ်မီအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းများကို ADB, JICA ကဲ့သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလှူရှင်များအဖွဲ့က ထောက်ပံ့သည်။ ထိုအဖွဲ့များက မြန်မာ၏ခေတ်မီ သောနည်းပညာကို ထပ်ဖြည့်ရန်နှင့်အစိုးရအရာရှိများ၏ ICT သုံးနိုင်စွမ်းဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် အများကြီးလို အပ်နေသော ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့်နည်းပညာထောက်ပံ့မှုများကိုပါပေးနိုင်သည်။

ADB က ခေတ်မီအစိုးရအဓိကစီမံကိန်းကို ဖွံ့ဖြိုးစေရန်မြန်မာအစိုးရနှင့် အတူတူဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ADB က ယခုနှစ်(၂၀၁၃)နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁.၅)သန်းစီမံချက်အတွက် အစိုးရထံမှ တရားဝင်သဘောတူညီမှုလက်ခံရန်မျှော်လင့်ထားသည်။ ADB က ဤတာဝန်ထမ်းဆောင်သော ကြောင့် အစိုးရရင်ဆိုင်ရမည့် ဝေဖန်ချက်အဖြစ်ပုံစံဆွဲရာတွင် သုံးသပ်ရာတွင်နှင့် ခေတ်မီအစိုးရစနစ်များ

ရယူရာတွင် တသမတ်တည်းစနစ်တကျနည်းလမ်းများမရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။^{၁၁၁} ကြီးမားသော လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းခြေလှမ်းများကို အကောင်အထည်ဖော်မှုချောမွေ့အောင်မြင်စေရန် ဤစီမံချက်နှင့်တပြေးညီ လုပ်ဆောင်သွားဟန်ရှိသည်။

တချိန်တည်းမှာပင် အမျိုးမျိုးသောဝန်ကြီးဌာနများက အကောင်အထည်ဖော်နေသော သီးခြားပဏာမခြေလှမ်းများရှိပြီး ယင်းတို့ကို အဓိကစီမံကိန်းနှင့်တပြေးညီတော့မဟုတ်ပေ။ ဥပမာ-ရှေ့နေချုပ်ရုံးက UNDD နှင့် JICA တို့နှင့် ICT စနစ်များမြှင့်တင်ရန်နှင့် ခေတ်မီအစိုးရစနစ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန်အလုပ်အတူတူလုပ်ကြသည်။ မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်က ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရများနှင့် ခေတ်မီအစိုးရဖြစ်ရေးအတွက် အတူတူကြိုးပမ်းကြသည်။ ယုတ္တိဆန်သောစီမံချက်အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်နိုင်သော လုပ်ဆောင်မှုတို့ မရှိခြင်းသည် တသမတ်တည်းမဟုတ်သော ကြာရှည်မခံနိုင်သောရလဒ်များကိုသာ ဦးတည်စေသည်။ OECD က ခေတ်မီအစိုးရအောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရန် အစိုးရများကို အထောက်အကူပေးမည့်လမ်းညွှန်ချက်များချမှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အောင်မြင်သောခေတ်မီအစိုးရအတွက် လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများအမြင်/နိုင်ငံရေးဆန္ဒ	
၁။	<i>ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ကတိ။</i> ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်ကတိနှစ်ခုစလုံးသည် နိုင်ငံရေးအုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်များတွင်ရှိပြီး အပြောင်းအလဲကိုစီမံခန့်ခွဲရန်အရေးပါသည်။ ကတိတည်သောခေါင်းဆောင်များသည် ဖျက်ဆီးတတ်သောအပြောင်းအလဲများကို ကိုင်တွယ်ရန် အကျိုးသက်ရောက်မှုများပေါ်လာရန်အချိန်ကြာသောအခါ ဇွဲလုံ့လဖြင့်အားထုတ်ရန်၊ အမှားတွေ့သောအခါ တုန့်ပြန်ရန်နှင့် သဘောထားအမြင်များနှင့် အနာဂတ်စီမံကိန်းများတည်ထောင်ရန်တို့အတွက် လိုအပ်ပါသည်။
၂။	<i>ပေါင်းစပ်ခြင်း။</i> ခေတ်မီအစိုးရသည် လုပ်နိုင်သူသာဖြစ်သည်။ ၎င်းကိုယ်ကိုအဆုံးမသတ်ပါ။ ကျယ်ပြန့်သောမူဝါဒနှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်ရည်မှန်းချက်များ၊ ကျယ်ပြန့်သောပြည်သူ့စီမံခန့်ခွဲမှု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ကျယ်ပြန့်သောသတင်းလူမှုရေးလှုပ်ရှားမှု အစရှိသည်တို့ကိုပေါင်းစပ်ရန်လိုသည်။
ယေဘုယျကန့်သတ်ချက်များ/ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။	
၃။	<i>အဖွဲ့အစည်းအတွင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။</i> ခေတ်မီအစိုးရသည်အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးကအဖွဲ့အစည်းများ၏ Customer ဦးစားပေးအုပ်စုများအတွင်း အလုပ်အတူလုပ်လျှင် အထိရောက်ဆုံးဖြစ်သည်။ အဖွဲ့မန်နေဂျာများက ဤယေဘုယျကန့်သတ်ချက်များအတွင်း အလုပ်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်လိုသည်။ အတွင်းဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိရန် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ထိရောက်မှုကိုချဲ့ရန်နှင့်ထပ်နေခြင်းကို ရှောင်

^{၁၁၁} Basu, Medha (၂၀၁၃) ခေတ်မီအစိုးရအဓိကစီမံကိန်းအတွက် မြန်မာနှင့် ADB ပူးပေါင်းခြင်း။ www.futuregov.asia/articles/2013/aug/12/myanmar-and-adb-collaborate-e-government-master-pl/

ရန်လည်းလိုသည်။ ဝေမျှထားသော အခြေခံအဆောက်အအုံသည် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ခြင်း၏ ပဏာမခြေလှမ်းများ အတွက်ကန့်သတ်ချက်ပေးရန် တီထွင်ရန်လိုသည်။ လုပ်ချင်စိတ်များကလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးရန်ကူညီနိုင်သည်။

၄။ ဘဏ္ဍာရေး။ ICT ကိုသင့်လျော်သလိုသုံးရာတွင် စီမံချက်မှပြန်ရလာမည့်အရာများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ အရင်းအနှီးတစ်ခုအဖြစ် သဘောထားရမည်။ ခေတ်မီအစိုးရသည် အနာဂတ်ရံပုံငွေ၏ သေချာမှုကို အဆင့်တစ်ခုထိလိုအပ်သည်။ ရံပုံငွေမှာ စီမံချက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ်ထောက်ပံ့ရန်၊ သယံဇာတများဖြုန်းခြင်းကို ရှောင်ရန်နှင့် ရံပုံငွေအဆင့်အမျိုးမျိုးမှ အကျိုးအမြတ်အများဆုံးရရှိရန်တို့အတွက် သုံးမည်။ ဗဟိုရံပုံငွေအစီအစဉ်မှာ ဆန်းသစ်မှုတို့ဆီဦးဆောင်ရန် အဓိကသရုပ်ပြစီမံချက်များအတွက် ခွင့်ပြုရန်တို့တွင်ကူညီနိုင်သည်။

Customer ဦးစားပေးခြင်း

၅။ သုံးသပ်မှု။ အစိုးရများသည် အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုများကို သုံးသပ်မှုတိုးတက်ရန်မူဝါဒများ သုံးသင့်သည်။ အွန်လိုင်းမှအစိုးရသတင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အားသာချက်များစွာမှာ ပုံစံတူချည်းပဲ မဟုတ်ပါ။ သို့မှသာ သုံးသပ်မှုမရှိသူကို မလုပ်ဆောင်လျင်ထုတ်ပစ်နိုင်သည်။

၆။ ရွေးချယ်မှု။ Customer များသည် အစိုးရနှင့် အပြန်အလှန်ဆက်ဆံရာတွင် ရွေးချယ်မှုရှိသင့်သည်။ အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုပြုလုပ်ခြင်းသည် ရွေးချယ်မှုကို မလျော့ချပါ။ “မှားတဲ့တံခါးမရှိ” ဆိုသည့် အတိုင်း အုပ်ချုပ်ရေးကိုသုံးသပ်ရာတွင် စည်းမျဉ်းကိုရယူသင့်သည်။ ဝန်ဆောင်မှုများကို Customer လိုအပ်ချက်နားလည်မှုဖြင့် တွန်းအားပေးသင့်သည်။

၇။ နိုင်ငံသားပါဝင်ညှိနှိုင်းမှု။ ခေတ်မီအစိုးရ၏သတင်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများသည် အဆင့်မြင့်သော အရည်အသွေးရှိသင့်ပြီး မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွင် နိုင်ငံသားများနှင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသင့်သည်။ သတင်းအရည်အသွေးမူဝါဒများနှင့် တုန့်ပြန်မှုယန္တရားတို့သည် သတင်းဖြန့်ခြင်း၏အသုံးဝင်မှုကို အကျယ်ချဲ့ရာတွင်၎င်း၊ နိုင်ငံသားတို့၏ပါဝင်မှုခိုင်မာစေရာတွင်၎င်း ကူညီသည်။

၈။ သီးသန့်တည်ရှိမှု။ ခေတ်မီအစိုးရ သီးသန့်ဖြစ်နေခြင်းကိုကာကွယ်ခြင်း ထူထောင်ပြီးမျှော်လင့်ချက်များ၏ စရိတ်စကများတွင်မဖြုန်းသင့်ပဲ တစ်ဦးချင်းသီးသန့်ဖြစ်ခြင်းကို ကာကွယ်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ထံသို့သာဦးတည်သင့်သည်။

တာဝန်ယူမှု

၉။ တာဝန်ခံမှု။ ခေတ်မီအစိုးရသည် အစိုးရနှင့်မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များကို ပွင့်လင်းစေ၍ တာဝန်ခံမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်သည်။ တာဝန်ခံမှုအစီအစဉ်များသည် ဝေမျှထားသောစီမံချက်များနှင့် ပဏာမခြေလှမ်းများအတွက် တာဝန်ရှိသူကို ထင်ရှားစေရမည်။ ထိုနည်းတူစွာ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍမဟာမိတ်များ၏ အဆုံးတွင် တာဝန်ခံမှုမလျော့ရပါ။

၁၀။ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့်သုံးသပ်ခြင်း။ ခေတ်မီအစိုးရ၏တောင်းဆိုမှု၊ တန်ဖိုးများ၊ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့်ထိရောက်သောအကျိုးရှိမှုတို့ကို သတ်မှတ်ခြင်းကို အားဖြည့်နိုင်ရမည်။ ခေတ်မီအစိုးရကို အကောင်အထည်ဖော်သူများက သူတို့ကအလားအလာရှိသောအကျိုးကိုမဖော်ထုတ်နိုင်လျှင် ထောက်ပံ့မှုကိုမမျှော်လင့်ရပါ။

မူရင်း။ OECD (2003), The e-Government Imperative, OECD Publishing

၇. ၃။ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာလုပ်နိုင်စွမ်းတည်ဆောက်မှုကြိုးပမ်းမှုများ

အခြားပဏာမခြေလှမ်းများတွင် ၂၀၁၀ တွင် စတင်ခဲ့သော APCICT က “ အစိုးရခေါင်းဆောင်များအတွက် ICT မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်များပေးသောသင်တန်း” ၏ ဆက်တိုက်သင်တန်းပေးခြင်းကဲ့သို့ လုပ်နိုင်စွမ်းရည်တည်ဆောက်မှု ကြိုးပမ်းမှုများလည်းပါဝင်သည်။ ဤအစီအစဉ်က “ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ICT ကို ထိရောက်သောအသုံးချမှုကို အစိုးရအရာရှိများက သိရှိမှုမြှင့်တင်ရန်” ဟူ၍ ရည်ရွယ်ထားသည်။ ၂၀၁၃ ခု မေတွင် ဤအစီအစဉ်က ခေတ်မီအစိုးရနှင့်သတင်း လုံခြုံရေး၊ သီးသန့်တည်ရှိရေးနှင့် ပတ်သက်သောအမျိုးသားအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပခဲ့ပြီး အမျိုးမျိုးသောဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဒေသနှင့်ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် အမျိုးသားပါလီမန်တို့မှ အရာရှိ(၅၀)ကျော်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် ခေတ်မီအစိုးရအသုံးချခြင်းအမျိုးအစားများအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။^{၁၁၂}

ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် UNDP တို့က အစိုးရ၏ ICT သိရှိမှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတည်ဆောက်ရန်အတူဆောင်ရွက်နေကြသည်။ ဥပမာ- UNDP အကြံပေးအရာရှိကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးတွင် ခန့်ထားခြင်းဖြင့် သူတို့၏ IT စနစ်များအဆင့်မြှင့်ရန်ကူညီနိုင်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဆင့်အရာရှိကြီးများ၏ ပြောင်းလဲမှုကိုစီမံရန် ICT မည်သို့အသုံးပြုပုံသင်တန်းပေးခြင်းနှင့်ပွင့်လင်းသောအချက်အလက်ရရန် ပဏာမခြေလှမ်းများအကြောင်း အခြားအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏အနာဂတ်စီမံချက်များက အစိုးရကို လူမှုရေးသတင်းမီဒီယာလှုပ်ရှားမှု ဖွံ့ဖြိုးရေး သို့မဟုတ် နည်းပညာဖြေရှင်းချက်များဖြင့် မြန်မာပြဿနာများဖြေရှင်းရန် "hackathons" ဆီဗီးတည်ရေးတို့တွင် ကူညီမည်။

^{၁၁၂} UNESCAP (2013), APCICT နှင့် မြန်မာအစိုးရတို့သည် ခေတ်မီအစိုးရ၊ သတင်းလုံခြုံရေးနှင့် သီးသန့်တည်ရှိရေးတို့အတွက်ပြုလုပ်သော လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းမြှင့်မားရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ www.unescap-org/news/apcict-and-myanmar-government-conduct-capacity-building-workshop-e-government-information

၇. ၄။ ICT ၏တရားဝင်ကန့်သတ်ချက်

အရပ်သားလွတ်လပ်မှုနှင့် အခြေခံအခွင့်အရေးများကို ထုတ်ဖော်သောဥပဒေများအပြင် နည်းပညာ ထိန်းချုပ်အသုံးချရန် အစိုးရ၏စွမ်းရည်၏ အရေးပါသောအပိုင်းမှာ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေဖြစ်သည်။ ယခုလက်ရှိအမြင် (၂၀၀၄ ခု)ကို အစိုးရက စည်းကမ်းချိုးဖောက်သူကို ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်ကိုဝေမျှခံစားခွင့်ပြုထားသော မရေရာသည့်စကားလုံးများဖြင့်သာ ရေးဖွဲ့ထားသည်။

၇. ၄. ၁။ ၂၀၀၄ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ

မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်၊ IT ကျွမ်းကျင်သူများ၊ IT ပညာရှင်များ၊ e စီးပွားရေးကူးသန်းလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များနှင့် ပညာရှင်များ၏ အကြံဉာဏ်တို့နှင့်အတူ ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနသည် ၂၀၀၄ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေး ဥပဒေကို ပြုပြင်ရန် လုပ်ဆောင်ကြသည်။

၂၀၀၄ ဥပဒေ၏အခန်း ၇ “ ဆန့်ကျင်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်များ” ကဖော်ပြနေသည်မှာ “ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးနည်းပညာသုံးခြင်းဖြင့်” အောက်ပါအမှုများကျူးလွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါက တစ်ဦးချင်းကို ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်အထိ အပြစ်ဒဏ်ချနိုင်သလို သင့်လျော်ရာဒဏ်ငွေလည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

- (က) နိုင်ငံတော်၏လုံခြုံရေး၊ ဥပဒေနှင့် အမိန့်ပျံ့နှံ့မှု၊ အဖွဲ့အစည်းများငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသားကြံ့ခိုင်ရေး၊ အမျိုးသားစီးပွားရေး သို့မဟုတ် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုခုကို ထိခိုက်နစ်နာစေသောလုပ်ရပ်ပြုလုပ်ခြင်း။
- (ခ) နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး လျှို့ဝှက်ချက်များ၊ တရားဥပဒေနှင့် အမိန့်ပျံ့နှံ့မှု၊ အဖွဲ့အစည်းများ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသားကြံ့ခိုင်ရေး၊ အမျိုးသားစီးပွားရေး သို့မဟုတ် သတင်းလက်ခံခြင်း၊ သတင်းပို့ခြင်းနှင့်သတင်းဖြန့်ဝေခြင်း။^{၁၁၃}

ဤဥပဒေကို မဆောင်ရွက်လျှင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအတွက် အထောက်အကူပြုအဖွဲ့အလိုအရ ၂၀၀၄ ခု အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေအရ နိုင်ငံရေးသမား (၃)ဦးမှာ ထောင်ကျနေဆဲပင်။

၂၀၀၄ ခု ဥပဒေသည် စီးပွားရေး သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အွန်လိုင်းအသုံးပြုဆောင်ရွက်နေသော အစိုးရနှင့်စီးပွားရေးဌာနများအတွက် အခြေခံကို အမှန်တကယ် ချမှတ်ထားသည်။ ယင်းကလိုင်စင်ပေးခြင်း၊ ငွေပေးခြင်းနှင့် အွန်လိုင်းမှ လျှောက်ထားမှုများကဲ့သို့ အခြေခံခေတ်မီအစိုးရ ဝန်ဆောင်မှုများကိုခွင့်ပြုထားသည်။ ၂၀၀၄ ဥပဒေအပိုဒ် ၃၉ အရ အီလက်ထရောနစ်

^{၁၁၃} မြန်မာအစိုးရ(၂၀၀၄)၊ အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ။

ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် ရေးကိုအောက်ပါကိစ္စများတွင် တရားဝင်သည်ဟုယူဆခံရသည်။ (၁) စာရွက်စာတမ်း တင်သွင်း၊ လက်ခံ၊ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း။ (၂) ခွင့်ပြုချက်၊ လိုင်စင်၊ သဘောတူညီမှုများ ထုတ်ပြန်ခြင်း။ (၃) ငွေပေးမှု၊ ပေးခြင်း၊ လက်ခံခြင်း၊ ပြေစာထုတ်ခြင်းတို့ တောင်းဆိုခြင်း။

၂၀၁၃ ခု ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်တွင် အောက်လွှတ်တော်က ဥပဒေပြင်ဆင်ရန်တင်သွင်းမှုကို သဘောတူ ခဲ့သည်။ MP တစ်ဦးက ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်များသည် “အပြစ်ဒဏ်များလျော့ချခြင်းဖြင့် ယာယီမြန်မာနှင့်သင့် လျော်ပြီး အကြင်နာတရားပိုမိုရှိသော”^{၁၁၄} ဥပဒေအဖြစ်ပြုလုပ်ရမည်ဟုအားပေးပြောကြားခဲ့သည်။ လူမှုအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အစိုးရပါသောပြည်သူ့ဦးစီးဌာနကို ၂၀၁၃ စက်တင်ဘာလတွင် ပြုပြင်ထားသော သို့မဟုတ် ဤအစီရင်ခံစာရေးနေချိန်တွင် မထုတ်ဝေရသေးသော ဥပဒေကို ဆွေးနွေးကျင်းပရန် စီစဉ်ထားသည်။

၇. ၅။ ခေတ်မီအစိုးရနှင့်သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာပဏာမခြေလှမ်းများအတွက်စိန်ခေါ်မှု

မြန်မာအစိုးရသည် နိုင်ငံသားများအတွက် အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုများနှင့် သတင်းတီထွင်ရာတွင် ထင်ရှားသော အနှောက်အယှက်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအခြေခံအဆောက်အအုံမှာ မဖွံ့ဖြိုး နိုင်ပဲဖြစ်နေသေးသည်။ အင်တာနက်ထိုးဖောက်မှုမှာ လူဦးရေ၏ ၁% ထက်နည်းသည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှုမှာ လူဦးရေ၏ ၂% မှ ၃% လောက်သာရောက်ရှိသည်။^{၁၁၅} ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုနှင့် တစ်ခုကြားမြန်မာအကြောင်းအရာများသည် စံသတ်မှတ်နှုန်းမရှိသောကြောင့် တသမတ်တည်းဖြစ်သော အတော်ကျယ်ပြန့်သော ခေတ်မီအစိုးရစနစ်ဖွံ့ဖြိုးရန် တည်ဆောက်နေချိန်တွင် နောက်ထပ်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ICT ၏ လူသားပါဝင်မှုအပိုင်းကိုလည်း ပြောပြရမည်။ အစိုးရအရာရှိကြီးများ၏ ICT တတ်မြောက်မှုမှာ နိမ့်ပါးနေသေးချိန်တွင် ငယ်ရွယ်သောမြန်မာနိုင်ငံသားများ၏ ICT စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် လက်ခံအသုံးပြုမှုမှာ လျင်မြန်စွာတိုးတက်လျက်ရှိပြီး နည်းပညာအသုံးပြုဖြစ်ရပ်များတွင် ပါဝင်လာမှုမှာ လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီးတိုးတက်မှုကို တွေ့မြင်နေရသည်။ ဥပမာ ရန်ကုန် Barcamp လှုပ်ရှားမှုတွင် ၂၀၁၂ ခု၌ နည်းပညာစိတ်ဝင်စားသူပေါင်း ၆၀၀၀ ကျော်တက်ရောက်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။

ဇယား ၃. ၁။ အသုံးပြုသူနေရာယူမှု တိုးတက်လာစေရေးအတွက် နိုင်ငံမှအသုံးပြုသောနည်းအမျိုးမျိုး

^{၁၁၄} ချို့ကို (၂၀၁၃) အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ၏ ပြင်ဆင်မှုကိုပါလီမန်ကသဘောတူခြင်း၊ မရွိမ သတင်း <http://www.mizzima.com/mizzima-news/politics/item/9900-parliament-approves-amendment-of-electronic-transactions-law>

^{၁၁၅} ပွင့်လင်းသောနည်းပညာရံပုံငွေ (၂၀၁၃). အင်တာနက်သုံးစွဲခြင်းနှင့်ပွင့်လင်းမှု။ မြန်မာ ၂၀၁၂။ <http://www.opentechfund.org/files/reports/otf-myanmar-access-openness-public-pdf>

အသုံးပြုနည်း	ချဉ်းကပ်မှု
<p>အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ဆိုင်ရာလွယ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း</p>	<p>ဤနည်းသည် ခေတ်မီအစိုးရဖြစ်ရေးဝန်ဆောင်မှုပေးအဖွဲ့အစည်းများ ကိုရိုးရှင်း၍ ထင်သာမြင်သာရှိစေရန် ချဉ်းကပ်နည်းဖြင့်ပုံဖော်ထား သည်။ ဤနည်းသည် ပြည်သူ့ကဏ္ဍသို့တစ်ခါတည်းနှင့် ရောက်သည့် နည်းကိုအသုံးပြုသူအားပေးရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝန်ဆောင်မှုများ သည်ရိုးရှင်း၍ တရားဝင်ကန့်သတ်ချက်ဘောင်အတွင်းတွင်သာလုပ် ဆောင်ရမည်ကိုသေချာစေရမည်။ ဥပမာများမှာ အစဆုံးဖြစ်ရပ်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ လျော့ချခြင်းတို့ဖြစ်သည်။</p>
<p>အခြေအနေကန့်သတ်ခြင်း</p>	<p>အခြေအနေကန့်သတ်ခြင်းနည်းသည် အသုံးပြုသူများ၏ သမရိုးကျ ဘဝအခြေအနေဖော်ပြရန် ချဉ်းကပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အသုံးပြု သူများကို သူတို့၏နေ့စဉ်ဘဝတွင် ထူးခြားသောအချိန်၌ သမရိုးကျ အခြေအနေတွင် ရည်မှန်းထားသောအဖြေရှာရသည်။ ဥပမာများမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူများ၏ လိုအပ်ချက်ကို ကူညီရန်နည်းလမ်း အမျိုးမျိုး သို့မဟုတ် ကျောင်းသားများလေ့လာမှုကို ပေးရန်လိုအပ် ချက်အမျိုးမျိုးတို့ဖြစ်သည်။</p>
<p>ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပါဝင်မှု ကိုကန့်သတ်ခြင်း</p>	<p>ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပါဝင်မှုကန့်သတ်သည့် နည်းလမ်းမှာ အသုံးပြု သူများကို အစိုးရလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ညှိနှိုင်းရန်နှင့် လွှမ်းမိုးရန် ပိုမိုလှုံ့ ဆော်ပေးသည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အသုံးပြုသူများကို ခေတ်မီအစိုးရဝန်ဆောင်မှုများသုံးရန် ဆွဲဆောင်မှုရှိသလိုသင့်လျော်စေ သည်။ ဥပမာများတွင် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအဆက်အသွယ်ခက်ခဲသည့် လူဦးရေနည်းသောဒေသတွင် ပြည်သူ ICT ဌာန သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ အကြံဉာဏ်ရယူခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရမည်။</p>
<p>ဈေးကွက်ရှာခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းလမ်း</p>	<p>ဈေးကွက်ရှာခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းလမ်းမှာ ခေတ်မီအစိုးရဝန်ဆောင် မှုများကို ဈေးကွက်ရှာခြင်းနှင့်ယင်းတို့၏အားသာချက်များကို ချဉ်းကပ် နည်းဖြင့်သတ်မှတ်သည်။ မကြာခဏစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်နီးကပ်စွာပတ်သက် မှုရှိရမည်။</p>
<p>OECD (2009)</p>	<p>ခေတ်မီအစိုးရဝန်ဆောင်မှုများကို ပြန်လည်စဉ်းစားခြင်း၊ အသုံးပြုသူ ဗဟိုပြုနည်းလမ်းများ OECD ထုတ်လုပ်ရေး။</p>

အကွက် ၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာခေတ်မီအစိုးရ၏ ကောင်းသောလုပ်ဆောင်ချက်များဆီသို့ ဦးတည်နေသောတောင်ကိုရီးယား။

၂၀၁၂ ခု ကုလသမဂ္ဂခေတ်မီအစိုးရ ဆန်းစစ်ခြင်းအဆင့်အရ တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံသည် ခေတ်မီအစိုးရတွင် ၀. ၉၂ အဆင့်ရပြီး ကမ္ဘာ့ဦးဆောင်သူဖြစ်သည်။ အောက်ပါအချက်များသည် အနှစ် ၂၀ ကျော် ကိုရီးယားအစိုးရအသုံးချခဲ့သော အဓိကပဏာမခြေလှမ်းအနည်းငယ်နှင့် ကိရိယာများဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသားများ နှင့်တက်ကြွစွာညှိနှိုင်းရန်၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်နှင့် သတင်းကိုအွန်လိုင်းမှ ဖြန့်ဖြူးရန်တို့လုပ်နိုင်သွားသည်။

အချိန်နှင့်တပြေးညီ

၁၉၈၀S - ၁၉၉၀S	အစိုးရမှတ်တမ်းများ၏ ကိန်းဂဏန်းဖြင့်မှတ်သားခြင်း
၁၉၉၀S - ၂၀၀၀S	အစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များက ICT စသုံး၍ အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုများကမ်းလှမ်းခြင်း။
၂၀၀၁S - Present	အဓိကအစိုးရလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဝင်းဒိုးတစ်ခုထဲတွင် ပေါင်းစုထားခြင်း။

ခေတ်မီအစိုးရ၏ တစ်ခုတည်းသောဝင်းဒိုး

အစိုးရဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ကလစ်တစ်ချက်နှိပ်ရုံဖြင့် ရစေသောရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရန်၊ ကိုရီးယားအစိုးရက တစ်ခုတည်းသောဝင်းဒိုးကို တီထွင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံသားများအတွက် ပြည်တွင်းရော နိုင်ငံသတင်းပါ ရနိုင်သည့်နေရာနှင့် ပူးပေါင်းထားသော ဝက်ဆိုဒ်တစ်ခု၏ပုံစံကို ထွင်ထားသည်။ ဤဆိုဒ်မှ နိုင်ငံသားများအတွက် မည်သည့်အစိုးရဝန်ဆောင်မှုကိုမဆိုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတိုင်းကို ဝေဖန်ရန် နည်းလမ်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ဤဆိုဒ်ကို အဓိကစကားလုံးများ၊ အကြောင်းအရာများကို အလွယ်တကူရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သည်။ ဤဆိုဒ်သည်လည်း အပြန်အလှန်လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီး နိုင်ငံသားများက အသက်၊ ကျား/မနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုအခြေခံသောသင့်လျော်သည့် သတင်းများကိုပြသည်။ ကြည့်ရှုသူအတွက် ကဏ္ဍတစ်ခုဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။

e စနစ်ဖြင့်ဝယ်ယူခြင်း

ကိုရီးယားအစိုးရ e-စနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူရေးဝန်ဆောင်မှုများ (GePs) က ဝယ်ယူရေးလုပ်ငန်းများ၏ အဆင့်အားလုံးကို လုပ်ဆောင်နေပြီး။ ယင်းကကန်ထရိုက်အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ပြည်သူ့စီမံချက်အတွက် လေလံဆွဲခြင်း၊ စာချုပ်သဘောတူညီမှုများလက်မှတ်ထိုးခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ထောက်ပံ့မှုများအတွက် ပေးချေမှုကို လက်ခံခြင်းအားလုံးကို လုပ်ဆောင်နေပါပြီ။ ဤအဆင့်အားလုံးက အမှန်တကယ်အချိန်တွင်

အွန်လိုင်းတွင်စတင်နေပြီ။

မိုဘိုင်းအသုံးပြုခြင်း

အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာဆိုင်တွင် နိုင်ငံသားများက ဖုန်းအသုံးပြုခြင်းတို့ကို ဒေါင်းလုပ်ဆွဲပြီး iPhone နှင့် အန်းဒရွိုက်ဖုန်းတို့တွင်သုံးသည်။ ဖုန်းအသုံးပြုခြင်းတွင် အင်တာနက်မှ လေ့လာခြင်းလည်းပါပြီး ကျောင်းသားများအတွက် အင်္ဂလိပ်စာစွမ်းရည် သို့မဟုတ် သင်္ချာနှင့်အလုပ်ရရန်တို့အတွက်သုံးသည်။ ဤအရာများမှာ ကိုရီးယားတွင် အလုပ်နှင့်လုပ်အားပုံမှန်ရရှိရေးကို ပုံမှန်ခေတ်မီမှုများပြုလုပ်ပေးသည်။

အင်တာနက်ပြင်ဆင်မှုအဆင့်နိမ့်နိမ့်နှင့် အနည်းငယ်အဆင့်မြင့်သော ဖုန်းများသာပေးထားခြင်းဖြင့် မြန်မာအစိုးရက သူတို့၏လက်လှမ်းမီမှုကို ချဲ့ရန်နှင့်ရွှေ့လျားနေသောအစိုးရအဖြစ် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် စဉ်းစားထားသည်။ ဤရွှေ့လျားအစိုးရက ကျေးဇူးတင်နေရသည်မှာ

- ပြည်သူ့ကဏ္ဍမှ နည်းပညာများကျယ်ပြန့်စွာလက်ခံခြင်း
- ဖုန်းကိရိယာများထိုးဖောက်လာခြင်း
- နိုင်ငံသားများအသုံးပြုရလွယ်လာခြင်း
- အပြန်အလှန်ဆောင်ရွက်မှုလွယ်ကူခြင်း
- အစိုးရနှင့်နိုင်ငံသားများနီးကပ်စွာဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်
- ရွှေ့လျားသောအစိုးရဝန်ဆောင်မှုများသည် ကွန်ပျူတာအခြေခံဝန်ဆောင်မှုများထက် ဈေးချိုခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

အကွက် ။ ရွှေ့လျားသောအစိုးရ၏ဆန်းသစ်သောအသုံးပြုမှု မက္ကဆီကို။ ဖုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံသားများကို သတိပေးခြင်း။

မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၊ မက္ကဆီကိုမြို့တွင် SMS အသံလွှင့်ဌာနက နယ်တွင်နေသောနိုင်ငံသားများကို မိုးလေဝသ၊ မိုးကြီးမည့်အန္တရာယ်၊ အပူချိန်ကျဆင်းမှု၊ ကျရောက်လာမည့် ကပ်ဒုက္ခနှင့် အရေးပေါ်နေရာရွှေ့ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များနှင့် ပတ်သက်၍သတင်းများကို အမြဲသတိရှိရန်ပို့သည်။

တောင်အာဖရိက။ ။ ဖုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာပေးခြင်း

"M4 Girls" ဆန်းသစ်သောစီမံချက်သည် တောင်အာဖရိကအစိုးရ၏ ပညာရေးဌာန၊ Nokia ကုမ္ပဏီနှင့်အမြတ်မယူသော Mindset ကွန်ယက်တို့၏ မိတ်ဖက် - သည် ကျောင်းသားများကို သမိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းချက်နောက်ခံများမှ ပညာရေးဆိုင်ရာစာရွက်စာတမ်းများပါသော ဖုန်းများဖြင့်ထောက်ပံ့သည်။ ထိုအချက်က သင်္ချာကဲ့သို့ အဓိကဘာသာရပ်များတွင် ကျွမ်းကျင်မှုတိုးတက်စေသည်။ ဤစီမံချက်က အင်တာနက်နှင့်ကွန်ယက်ကိုအုပ်စုလိုက်သုံးရန် လူငယ်များကို ဖုန်းတက်ကြွစွာအသုံးပြုမှုအား အထင်ကရဖြစ်စေပြီး ပညာပေးမှုချဲ့ရန် သူတို့နှစ်သက်သောချန်နယ်အသုံးပြုနေကြသည်။

၈။ အကြံပြုချက်များနှင့်ဆောင်ရွက်ရန်စီမံချက်များ

၈. ၁။ ဆက်စပ်လွှမ်းခြုံသောအကြံပြုချက်များ

ခြံကြည့်လျှင် မြန်မာအစိုးရသည် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်နိုင်သည့် အရည်အချင်းအတွက် လိုအပ်သော(၁၆)ချက်အနက် စုစုပေါင်း(၂)ချက်သာရရှိနိုင်သည်။ ၂၀၁၆ ခုလောက်တွင် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်တစ်ဦးဖြစ်ရန် ရည်မှန်းချက်များ လက်လှမ်းမီရန်မှာ မြန်မာအစိုးရအတွက် လုပ်စရာအများကြီး လိုနေသေးသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် မြန်မာသည် ပွင့်လင်းအစိုးရဖြစ်မြှင့်တင်ရန် စည်းမျဉ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအသစ်များဖွံ့ဖြိုးရန်လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ဆက်လျှောက်သင့်သည်။ သို့သော် အထူးမူဝါဒများကို နောက်ထပ်မွမ်းမံခြင်းနှင့် မူဝါဒများအကောင်အထည်ဖော်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ လုပ်နိုင်စွမ်းကို ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်းတို့ဖြင့် အစိုးရ၏အဆင့်အားလုံးတွင် မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်းမြှင့်တင်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများကို တိုးအောင်ပြုလုပ်ရမည်။ မြန်မာအစိုးရအတွက် ဗဟိုပူးပေါင်းမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုကိုဖန်တီးရန် သို့မဟုတ် OGP ယာယီအဖွဲ့ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့၍ သီးခြားစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်၍ သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်နေသေးသည်။

၈. ၁. ၁။ အကြံပြုချက် ၁။ အစိုးရပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအားဖြည့်ဌာန။

မြန်မာအစိုးရသည် ပွင့်လင်းအစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းမှုမြှင့်တင်ရန်၊ အထူးသဖြင့် ကွာဟချက်များလျော့ချရန်နှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်အတည်ပြုချက်များ ထပ်နေခြင်းလျော့ချရန် OGP အားထုတ်မှုများအတွက် အစိုးရဗဟိုဌာနနှင့် ပူးပေါင်းရေးကိုအားဖြည့်သင့်သည်။ OGP ၏မဏ္ဍိုင်အားလုံးသည် မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြီးမားသောဆီလျော်မှုရှိရန်လိုသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရန်ဗဟိုအချက်အချာကျရမည်။ တာဝန်ခံနိုင်ရမည်။ လုံလောက်သောအရည်အချင်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို တွန်းအားပေးနေသော၊ နောက်ဆုံးတွင်မူဝါဒရေးရာကဏ္ဍ၌ အလွန်ကောင်းသည့်အချက်အချာဌာနဖြစ်လာစေသော လွတ်လပ်သည့်အဖွဲ့အစည်းကိုဖွဲ့ရမည်။ လက်ရှိဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များ၏ ခိုင်မာသောလုပ်ဆောင်မှုများကို အချို့မူဝါဒရေးရာကဏ္ဍများအတွက် လိုအပ်နိုင်သည်။ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအသစ်များကို အခြားသူများအတွက် ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။ လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် တာဝန်များ၏ လေးနက်သော ဆက်သွယ်ပုံဖော်ချက်သည် ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို သတင်းပေးရန်အရေးကြီးသော ပထမအဆင့်ဖြစ်နိုင်သည်။

၈. ၁. ၂ အကြံပြုချက် ၂။ မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်ရေးကို ပြန်လည်ဦးတည်ခြင်း

မြန်မာအစိုးရသည် ပွင့်လင်းအစိုးရဖြစ်ရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်၍ ဆက်လက်တွန်းအားပေးသင့်သည်။ သို့သော်ရှုပ်ထွေးခြင်းကိုတားဆီးရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစံနှုန်းများကို ကောင်းစွာအသုံးပြု၍

အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆီသို့ပို့၍ အာရုံစိုက်ထားရမည်။ ၂၀၁၁ ခုကတည်းက ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှုန်းမှာ နှေးကွေးနေသည်။ သို့သော် အစီအစဉ်ချမှတ်မှုနှင့် မူဝါဒစက်ဝန်း၏ မူဝါဒပုံဖော်ခြင်းအဆင့်များမှာအတိုင်း အတာတစ်ခုထိသတ်မှတ်ထားသည်။ ဤအစောပိုင်းကာလအဆင့်မြင့်မူဝါဒ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ၏ အကျိုး ဆက်များကို ဥပဒေအသစ်များ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသစ်များ ရှာဖွေခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်မှုနှင့် မူဝါဒပုံဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ ဆောင်ရွက်သူအသစ်များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုတို့တွင် တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် မူဝါဒရှေ့နောက်ညီညွတ်မှုကို သေချာရန်လိုအပ်ပြီး အထူးသဖြင့် သဘောတူညီချက်များမှ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ကတိများကိုတုန့်ပြန်သည့်အခါ သေချာရန်လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့် UNCAC ကပွင့်လင်းအစိုးရ ၏မဏ္ဍိုင် (၄)ခုလုံးအကျုံးဝင်အောင် အထူးလိုအပ်ချက်များကို ချမှတ်ထားသည်။ မြန်မာအစိုးရက တရားဝင် အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးသော်လည်း လက်တွေ့ဘာမျှမလုပ်ရသေးပါ။ ဤစာတမ်းကို ပွင့်လင်းအစိုးရ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အနာဂတ်စကားရည်လုပ်ငန်းများအတွက် အခြေခံလမ်းညွှန်အဖြစ်အသုံးပြုခြင်း သည် မူဝါဒများကို ပိုမိုရှေ့နောက်ညီညွတ်စေပြီး မြန်မာကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်မှု ရောက်ရှိရေးလမ်းကြောင်းပေါ်တင်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်ရေးအဆင့်တွင် မြင်တွေ့ရ သောအပြောင်းအလဲများ၊ အထူးသဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်သင့်လျော်ရာ အဖွဲ့များအဆင့်မှာ ယခုထိကတော့ အနည်းအကျဉ်းသာရှိသေးသည်။ ဝန်ကြီးဌာနဆိုင်ရာ၊ ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်တို့တွင် သူ့လမ်း ကြောင်းပေါ်အလုပ်လုပ်နေသော မူဝါဒမှာ သယံဇာတ၊ လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် အချိန်တို့ကို ပိုမိုလိုအပ်သည်။ သို့သော်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ဆောင်မှုကို သေချာစေရန်မှာ ဝေဖန်စရာဖြစ်နေသည်။

၈. ၁. ၃။ အကြံပြုချက် ၂ ။ လုပ်နိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လူသားအရင်းအမြစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း

မြန်မာအစိုးရသည် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရနှင့်ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်နေသော အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းကို ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒများကို ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရန် အရပ်သားလူ့အဖွဲ့ အစည်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ ကောင်းမွန်စွာအပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန်၊ သူတို့၏တောင်းဆိုမှုများနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကိုကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန်တို့ အတွက် တည်ဆောက်သင့်သည်။ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း တိုးတက်ခြင်းကို အလွယ်တကူထောက်ခံကြသော် လည်း ပြုလုပ်ရန်ခက်ခဲသည်။ မြန်မာအစိုးရသည် ပြည်သူလူထုဝန်ဆောင်မှု၏ ယဉ်ကျေးမှုကို ပြုပြင်ပြောင်း လဲရန် ပဏာမခြေလှမ်းများစသင့်ပြီ။ သို့မှသာ ကျွမ်းကျင်မှု၊ ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတို့တိုးတက် မည်။ ပိုမိုရှင်းလင်း၍ တင်းကြပ်သောကျင့်ဝတ်များချမှတ်ရမည်။ ဂုဏ်သိက္ခာယဉ်ကျေးမှုသည် ပွင့်လင်းအစိုးရ ၏ပဏာမခြေလှမ်း၏ ထိရောက်သောစေ့ဆော်မှုဖြစ်ပြီး ကြီးမားသောထိရောက်မှုနှင့် နိုင်ငံသားများတွင် အယုံအကြည်ရမှုများ ရရှိစေမည့်နည်းလမ်းလည်းဖြစ်သည်။

၈. ၁. ၄။ အကြံပြုချက် ၃။ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ

ICT သည် ပွင့်လင်းအစိုးရပဏာမခြေလှမ်းများအတွက် တိုးပွားစေသောအရာတစ်ခုဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မြန်မာအစိုးရသည် ပွင့်လင်းအစိုးရ ရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်အောင် ကြိုးစားရာတွင် နည်းပညာသစ်များကို ကောင်းစွာအသုံးပြုသင့်သည်။ မြန်မာ၏ ခေတ်နောက်ကျနေသော ICT အခြေခံ အဆောက်အအုံကြီးကို ထိရောက်စွာတိုးတက်ရန် ယခုလက်ရှိကြိုးပမ်းမှုများပြုလုပ်နေကြပြီးဖြစ်ပြီး ဤပဏာမ ခြေလှမ်းများကို လိုက်နာလုပ်ဆောင်နေရန်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ သို့သော် အထူးသဖြင့် စနစ်ကြီးဖွံ့ဖြိုး ရန်နှင့် လူများကိုလေ့ကျင့်ပေးရန် အစရှိသည့် အခြေခံအဆောက်အအုံကြီးကို ထိရောက်စွာအသုံးချရန် ပဏာမခြေလှမ်းများလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်ရန်လိုအပ်ချက်ကိုလည်း ကျော်မသွားရန်အရေးကြီးပါသည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရကဏ္ဍအသီးသီးတွင် အထိရောက်ဆုံးအသုံးချရန် နည်းပညာကိုမည်သို့ပြုလုပ်မည်ဆိုသည်နှင့် ဥပဒေသစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသစ်များနှင့် မူဝါဒအသစ်များ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စေမည့် အစီအစဉ်အတွက် ရှေ့နောက် ဆီလျော်သောစီမံကိန်းတစ်ခုချမှတ်ရန်လည်း အရေးကြီးပါသည်။

၈. ၂။ ပွင့်လင်းအစိုးရ၏အချက်အချာကဏ္ဍ(၄)ခုမှ တစ်ခုစီအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်အထူးစီမံချက်များ

အထက်ပါလုပ်ဆောင်မှုများအပြင် ပွင့်လင်းအစိုးရ၏ အဓိကကဏ္ဍ(၄)ခုမှ တစ်ခုစီအတွက် ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အထူးဆောင်ရွက်ရန်ဟူ၍ အထူးစီမံထားသောလုပ်ငန်းများရှိပါသည်။

၈. ၂. ၁။ နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းမှု

- ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာသုံးသပ်ရေးကော်မတီက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်ပြန်လည်ရေး ဆွဲရာတွင် သတင်းအချက်အလက်များထည့်သွင်းခွင့်ကို ဆန်းစစ်သင့်သည်။ အရပ်သားဆွေးနွေးမှုကို ရှင်းလင်း၍ ရှေ့နောက်ညီရန် လက်ရှိအချက်များပြုလုပ်ရန်လည်း ကြိုးပမ်းသင့်သည်။
- သတင်းနှင့်ထုတ်ဖော်ပြောကြားခွင့်ဝေဖန်ရေးဥပဒေကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံနှုန်းနှင့်တပြေးညီ တီထွင်သင့်သည်။
- သတင်းမီဒီယာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများတွင် သတင်းမီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်များ ဆက်လက်၍ ပိုမိုထည့် သွင်းရန်လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့် ပုံနှိပ်ရေးတည်းဖြတ်မှုလျော့ချရန်အတွက် စီမံကိန်းပြုလုပ်သင့် သည်။ ပုံနှိပ်ရေးတည်းဖြတ်မှုသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစံနှုန်းများနှင့် အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်မှုများ နှင့်ဆန့်ကျင်နေ၍ဖြစ်သည်။
- နိုင်ငံသားများနှင့် ဆွေးနွေးမှုမြှင့်တင်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းကို တည်ဆောက် ရန်လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၊ မြန်မာ့သတင်းထုတ်ပြန်ရေးကောင်စီနှင့် လူထု

ဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်ခြင်း သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့များ (တည်ဆောက်နေဆဲ)နှင့် သင့်လျော်သောပြည်တွင်း အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့များကို ကြီးမားသောအရင်းအနှီးများ နှင့်လေ့ကျင့်မှုများဖြင့် ထောက်ပံ့သင့်သည်။ ဤလုပ်ဆောင်မှုများသည် တိုင်ကြားစာများလက်ခံခြင်း နှင့်နိုင်ငံသားများထံမှ ရှင်းလင်းသော၊ မျက်နှာမလိုက်သော၊ အာမခံနိုင်သော ပုံစံဖြင့် အမှုထားစရာ ကိစ္စများလက်ခံခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကို သင့်လျော်စွာဆောင်ရွက်နေကြောင်းသေချာခြင်းစသည့်လုပ် ဆောင်နိုင်စွမ်းများ တိုးတက်မှုကိုဦးတည်သင့်သည်။ လူနည်းစုလူမှုရေးအဖွဲ့နှင့် လူနည်းစုလူမျိုးများ အတွက် ထိုဒေသများတွင် အထူးကြိုးပမ်းမှုများပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။

၈. ၂. ၂ ဂုဏ်သိက္ခာ

- ဂုဏ်သိက္ခာတရားဝင်ပြုရေးကို ၂၀၁၃ ခု အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေတွင်ပါဝင်သည် ထက်ပင် ပို၍ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ ဤဥပဒေပြုရေးသည် နိုင်ငံတကာအကောင်းဆုံး ဆောင်ရွက်မှုများနှင့်စံနှုန်းများကို အတုယူသင့်သည်။ အထူးသဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများအတွင်း ဂုဏ် သိက္ခာရှိသည့် တာဝန်များချမှတ်ခြင်း၊ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုအတည်ပြုပေး ခြင်း၊ ထိရောက်သောအစီရင်ခံစာလုပ်ငန်းစဉ်များ (တီးတိုးဥပဒေပြုခြင်းအပါအဝင်) တည်ဆောက်ခြင်း နှင့်စံနှုန်းနှင့်ညီ၍ ထင်သာမြင်သာရှိသော လူထုဝယ်ယူရေးအစီအစဉ်များလည်းပါဝင်သည်။ အရည် အချင်းထုတ်ဖော်ချက်များကို ပြည်သူ့သိအောင်ပြုလုပ်ခြင်း အပါအဝင် တိုးချဲ့ခြင်းသည် ပွင့်လင်း အစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်နိုင်သော အရည်အချင်းအထိ ရောက်အောင်ကူညီလိမ့်မည်။
- သီးသန့်အဂတိလိုက်စားမှုအဖွဲ့ကို ထိရောက်စွာထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရအချင်းချင်းကြည့်မြင် ဝေဖန်မှုနှင့် အတူဖွဲ့စည်းထားသင့်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် လူထု ကဏ္ဍတွင် ဂုဏ်သိက္ခာတိုးမြှင့်ရေး အတွက် ပိုမိုရှင်းလင်းသော၊ အများနှင့်ဆိုင်သော၊ အကောင်းဆုံးဆောင်ရွက်နိုင်သော နည်းလမ်းရှိ လာရန် ဝန်ကြီးဌာနမှ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များကို ကြီးကြပ်ရမည်။

၈. ၂. ၃။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု

- မြန်မာနိုင်ငံကိုတောင့်တင်းခိုင်မာသော PFM ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ထည့်သွင်းထား သည်။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရေး ကန့်သတ်ချက်အတွင်း နောက်ထပ်အသုံးဝင်သော ခြေလှမ်း တစ်ခုမှာ PFM ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် တွန်းအားပေးကော်မတီ (၂၀၁၃ ခု အစောပိုင်းတွင် သမ္မတ ရုံးကတည်ထောင်ခဲ့) နှင့် စူးစမ်းလေ့လာရန်ဖြစ်သည်။ စူးစမ်းလေ့လာရမည့်အချက်များမှာ PFM ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ် (လက်ရှိပြုလုပ်နေဆဲ)--က ရသုံးငွေစာရင်း ထင်သာမြင်သာရှိမှု

အတွက် OECD ၏စည်းမျဉ်းများကို ပေါင်းစပ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကဏ္ဍ အတော် များများပေးထားပြီး ထိုစိန်ခေါ်မှုတို့သည် ရည်မှန်းချက်မြင့်မားပြီး ဖြစ်နိုင်သောထိုရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မြောက်ရေးအတွက် ပြုလုပ်လျက်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု ဦးစားပေးအခြေ အနေများကို မှန်ကန်သောအဆင့်ရောက်ရန် ဇောင်းပေးထားသည်။

- ထင်သာမြင်သာရှိမှုတိုးတက်ရေးအတွက် အရေးပါသောခြေလှမ်းကို ဘဏ္ဍာနှစ် ၂၀၁၃/၂၀၁၄ အတွက် ပြည်ထောင်စုရသုံးငွေစာရင်းဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြင့် အောင်မြင်စေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ရသုံးငွေစာရင်းဥပဒေတွင် ပါဝင်သော သတင်းများကို ချဲ့ထွင်၍ယေဘုယျရသုံးငွေစာရင်းယုံကြည်မှု နှင့်ကျယ်ပြန့်မှုတိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ရသုံးငွေစာရင်းစက်ဝန်းတလျှောက်လုံးတွင် အဓိပ္ပါယ်ရှိသော သတင်း များတဖြေးဖြေးအစီရင်ခံခြင်း မဟာဗျူဟာကို တီထွင်ခြင်းတို့သည် နောက်ထပ်စူးစမ်းစရာကဏ္ဍများ ပင်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူတို့၏အငြင်းပွားမှုကို အားပေးရန်အမှုဆောင်အဖွဲ့ရသုံးငွေစာရင်း အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းကိုလည်း ဦးစားပေးအဆင့်တွင် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။
- ရေရှည်အမြင်တွင်တော့ ဤကြိုးပမ်းမှုများမှာ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု ရည်မှန်းချက်၏ ပိုမိုကြီးမားသော အရေးပါသည့်ကြားခံအဆင့်များဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထိန်းချုပ်မှုများ၊ စာရင်းအင်းစစ်ခြင်းများနှင့် ပြည်သူကစိစစ်ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။
- EITI ကိုအကောင်အထည်ဖော်၍ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှု ပဏာမခြေလှမ်းများ ကျယ် ပြန့်စွာတီထွင်ရန် ဤပဏာမခြေလှမ်း၏ အတွေ့အကြုံနှင့်ရလဒ်များကိုသုံးပါ။

၈.၂.၄။ ပွင့်လင်းအစိုးရကိုထိန်းချုပ်ရန်နည်းပညာသစ်များ

- ခေတ်မီအစိုးရဖြစ်ရေးအတွက် အဓိကစီမံကိန်းဆွဲရန် ပဏာမခြေလှမ်းနှင့်ရှေ့သို့သွားပါ။ အထူးသဖြင့် ဗဟိုအဆင့်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်တို့တွင် နည်းပညာများမွေးမြူရန်အတွက် ရှေ့နောက်ဆီလျော်၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော မဟာဗျူဟာတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်နှင့် ၎င်းအတိုင်းသေချာစေရန် ပြုလုပ်ဖို့လိုအပ်သည်။
- သတင်းအချက်အလက်ကို စုစည်း၍ ဖြန့်ဖြူးရန် ပထမအမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုဝန်ကြီးဌာန၊ အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းတို့မှတစ်ဆင့် အခြားအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားလုံးသို့ ဖြန့်ဖြူးရာတွင် နည်းပညာသစ်အသုံးပြုခြင်းကို ဦးစားပေးပါ။
- တတ်နိုင်သလောက်မြန်မြန် အချက်အလက်ရွေ့ရှားမှုနှင့် တပြေးညီ၊ တင်ဒါ၊ စာရင်းအင်း၊ ဥပဒေ သစ်များနှင့်အစိုးရဆောင်ရွက်မှုဝေဖန်ချက်များ (အထူးသဖြင့်ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ပတ်သက်၍) အစရှိသည့် အရေးကြီးသတင်းများကို အွန်လိုင်းပေါ်တင်ပါ။ အစိုးရသတင်းစာများကို အွန်လိုင်းတွင်တင်ခြင်းနှင့်

လက်လှမ်းမှီမှုတိုးတက်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ဝေဖန်ရေးဌာနများ၏ ပွင့်လင်းမှုနှင့်ထိရောက်မှုတို့သည်လည်း အလွယ်တကူအနိုင်ရနိုင်သည်။

- သတင်းအခြေခံအဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ရန် တွန်းအားဆက်ပေးပါ။ ကျေးလက်နှင့်ဝင်ငွေနည်းမှု အတွက် ဝေဖန်မှုများအတွက် ပစ်ရမစ်အောက်ခြေပုံစံဆန်းသစ်မှုများသုံး၍ ပိုမိုပါဝင်လာအောင် သေချာစွာပြုလုပ်ပါ။ နည်းပညာပဏာမခြေလှမ်းကို ဖြန့်ဖြူးနိုင်သော မြန်မာဘာသာစကားဝေဖန်မှု တိုးတက်စေသည့် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အဓိကကျသောစီမံချက်အစဉ်းဖြစ်သည်။

၈. ၃။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရန်အရည်အချင်းပြည့်မီကြောင်းစံအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ

ဤစာရေးနေချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံက ၁၆-မှတ်တွင် ၂-မှတ်ရသည်။ OGP တွင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှု အတွက် အရည်အချင်းပြည့်မီရန် မြန်မာသည် အနည်းဆုံး (၁၂)မှတ်ရရှိရမည်။ အမှတ်အကြောင်းအနှစ်ချုပ် အတွက် ဇယား(၁၂) ပွင့်လင်းအစိုးရဖြစ်ရေးအရည်အချင်းစံများတွင်ကြည့်ပါ။

စံနှုန်း	ဖြစ်နိုင်သော အမှတ်အရေ အတွက်	မြန်မာ ရသော အမှတ်	မှတ်ချက်
ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု။ အမှုဆောင်အဖွဲ့ရသုံးငွေစာရင်းတင်သွင်းမှုကို ပြည်သူ့သို့အသိပေးခြင်း	၂	၀	မြန်မာအစိုးရအမှုဆောင်အဖွဲ့ ရသုံးငွေစာရင်းတင်သွင်းမှုပြုလုပ် သော်လည်းပြည်သူ့သို့အသိ မပေးပါ။
ရသုံးငွေစာရင်းထင်သာမြင်သာရှိမှု။ စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို ပြည်သူ့သို့ အသိပေးခြင်း	၂	၀	
သတင်းဝေဖန်ချက်။ သတင်းဝေဖန်မှုဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းမှုတွင် နိုင်ငံ များက(၄)မှတ်ရနိုင်သည့်အနက်၊ နိုင်ငံတစ်ခု သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အာမခံမှု သတင်းအချက်အလက်ဝေဖန်မှုရှိလျှင် ၃မှတ်နှင့် နိုင်ငံတစ်ခုကသတင်းဝေဖန်မှုဥပဒေကြမ်းကိုစဉ်း စားဆဲကာလဆိုလျှင် ၁ မှတ်။	၄	၀	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လူတွေ့မေးမြန်းချက်အရသတင်း ထုတ်ပြန်ရေးဥပဒေဝေဖန်မှုမှာ စဉ်းစားဆဲဖြစ်ပြီး အကြမ်းပုံစံ မရောက်သေးပါ။
အရည်အချင်းထုတ်ဖော်ခြင်း။ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့်အထက်ပြည်သူအရာရှိ များအတွက် ပြည်သူ့ရှေ့မှောက်သို့ထုတ်ဖော်ရန် လိုအပ်သောဥပဒေအတွက် နိုင်ငံများအနေနှင့်	၄	၂	အငြင်းပွားမှုထုတ်ဖော်ချက်နှင့် အတူ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက် ဖျက်ရေးဥပဒေကို လတ်တလော ကြေငြာခြင်းသည် မြန်မာအစိုးရ

<p>ရရှိမည့်အမှတ် ၄မှတ်အနက်၊ နိုင်ငံရေးသမားများ သို့မဟုတ် အထက်ပြည်သူ့အရာရှိများအတွက် ပြည်သူ့ရှေ့မှောက်တွင် ထုတ်ဖော်ရန်လိုအပ်သော ဥပဒေအတွက်နိုင်ငံများသည် ၃-မှတ်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ရွေးချယ်ထားသော သို့မဟုတ် အထက်အရာရှိများအတွက် လူထုရှေ့မှောက်တွင်မထုတ်ဖော်သော ဥပဒေအတွက် နိုင်ငံများက ၂-မှတ်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။</p>	<p>ကဏ္ဍကဏ္ဍတွင် ၂-မှတ်ရရှိသည်ဟုဆိုလိုသည်။</p>
<p>နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း။ ၂၀၁၂ ခု စီးပွားရေးပညာရှင်များအသိပညာကဏ္ဍ ဒီမိုကရေစီအညွှန်းကိုရည်ညွှန်း လျက်အရပ်သားလွတ်လပ်မှုအမှတ်အချို့။ ၇. ၅ ထက်ရရှိသောနိုင်ငံများအတွက် ၄-မှတ်၊ ၅ အထက်ရရှိသောနိုင်ငံများအတွက် ၃-မှတ်၊ ၂. ၅ အောက်ရရှိသောနိုင်ငံများအတွက် ၀ မှတ်တို့ဖြစ်သည်။</p>	<p>၄ ၀ ၂၀၁၂ ခု EIU ဒီမိုကရေစီအညွှန်းအရပ်သားလွတ်လပ်မှုအမှတ်တွင် မြန်မာက ၂. ၅ ထက်နည်းစွာရသည်။ EIU အညွှန်းအတွက် မေးခွန်းအပြည့်အစုံကိုနောက်ဆက်တွဲ ၂ တွင်တွေ့နိုင်သည်။</p>
<p>စုစုပေါင်း</p>	<p>၁၆ ၂</p>

ဇယား ၁၁။ ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်စွမ်းရည်စံနှုန်းများနှင့်မြန်မာ၏လက်ရှိအမှတ်များအနှစ်ချုပ်။

မြန်မာက ၎င်း၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အမျိုးမျိုးသော ပြုလုပ်ဆဲပဏာမခြေလှမ်းများပြုလုပ်လျက် ပွင့်လင်းမှုဆီသို့ ဦးတည်နေသော တိုးတက်မှုကို ဆက်လက်ပြုလုပ်နေသည်။ ယင်းတို့မှာ EITI နှင့်ဆက်သွယ်ရန် ကတိပေးမှု၊ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ^{၁၁၆}ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းဟူသည့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်တို့ဖြစ်ပြီး အရပ်သားများနှင့်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာတို့တွင် မြန်မာ၏ရမှတ်များပြောင်းလဲမှုရှိရန် ကတိပေးထားသည်။ ယခုရထားသော (၂)မှတ်မှာ ၂၀၁၃ ခု အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေကြေငြာမှုတွင် လတ်တလောတရားဥပဒေပြုရေးမှ ရရှိထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာရေးနေချိန်တွင် ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် ပွင့်လင်းမှု၊ သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်းကို ဝေဖန်မှုနှင့် နိုင်ငံသားများနှင့် ညှိနှိုင်းမှုအစရှိသည်တို့သည် မြန်မာအစိုးရအနေနှင့် တိုးတက်ရန်လိုအပ်နေသေးသော နယ်ပယ်များဖြစ်သည်။ ဤနယ်ပယ်များသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်လောက်တွင် OGP နှင့်ဆက်သွယ်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏စွမ်းရည်များကို တိုက်ရိုက်ထိရောက်စေမည်ဖြစ်သည်။ ဤသတ်မှတ်

^{၁၁၆} ၂၀၁၃ ဇူလိုင်တွင် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသုံးသပ်ရေးရည်ရွယ်၍ အဖွဲ့ဝင်(၁၀၉)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသုံးသပ်ရေးကော်မတီကို အစိုးရကဖွဲ့ပေးသည်။ ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်အနည်းဆုံး(၁)ဦးစီနှင့်အတူ နိုင်ငံရေးပါတီ(၁၈)ခုမှ ဤကော်မတီတွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်ခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံစာရေးနေချိန်တွင် သုံးသပ်မှုလုပ်ဆောင်ဆဲဖြစ်သည်။ ကော်မတီ၏ နောက်ထပ်သတင်းများကို အခန်း(၄)နိုင်ငံသားများနှင့်ညှိနှိုင်းခြင်းတွင် တွေ့နိုင်သည်။

ချက်မှာ ၂၀၁၂ ခု နိုဝင်ဘာက သမ္မတ အိုဘားမား^{၁၁၇} လာမလည်ခင်တွင် သမ္မတ်ဦးသိန်းစိန်က ချမှတ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုသတ်မှတ်နှစ်အတိုင်း အမှန်တကယ်တွေ့ကြုံရန်မှာ OGP ၏ကဏ္ဍ(၄)ခုလုံးတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို သိရှိနားလည်ခြင်းအဆင့်မှ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအဆင့်သို့ လျင်မြန်စွာ ကူးပြောင်းလုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်လိမ့်မည်။

လိုအပ်သောလုပ်ဆောင်ချက်	အမှတ်တိုင်း လာခြင်း
<p>အရပ်သားများနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> - ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၌ သတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံသားများအခွင့်အရေးထည့်သွင်းရန်ပြင်ဆင်လျှင် - သတင်းဝေဖန်ရေးဥပဒေကို ပါလီမန်တွင်ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန်သင့်လျော်သော အာဏာပိုင်က အကြမ်းရေး ဆွဲလျှင် - EIU ဒီမိုကရေစီအညွှန်းအရ အရပ်သားလွတ်လပ်မှု အမှတ် ၂. ၅. ၅ သို့မဟုတ် ၇. ၅ သို့တိုးလာလျှင် 	<p>+ ၁</p> <p>+ ၁</p> <p>+၂ / + ၃/+၄ (သက်ဆိုင်ရာအတိုင်း)</p>
<p>ဂုဏ်သိက္ခာ</p> <ul style="list-style-type: none"> - အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေအသစ်အရ ရွေးချယ်ထားသော အထက်အရာရှိများ၏ အရည်အချင်း ကြေငြာရန်လိုအပ်သလို အရည်အချင်းများပြည့်သူကို အသိပေးရန်လိုအပ်သည်ဆိုလျှင် 	<p>+ ၂</p>
<p>ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထင်သာမြင်သာရှိမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> - အမှုဆောင်အဖွဲ့ရသုံးငွေစာရင်းတင်သွင်းမှုကို ပြည်သူထံ ထုတ်ပြန်ပါ။ - စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် ပြည်သူထံအသိပေးခြင်း။ 	<p>+ ၂</p> <p>+ ၂</p>

ဇယား ၁၂။ OGP ရွေးချယ်မှုစံနှုန်းအတွက် အထူးသတ်မှတ်ချက်များ

^{၁၁၇} Obamam, Barack (2012) ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် သမ္မတအိုဘားမား၏မှတ်ချက်များ။ www.whitehouse.gov/the-press-office/2012/11/19/remarks-president-obama-university-yangon.

နောက်ဆက်တွဲ ၁။

လွတ်တော်ကော်မတီများ

စဉ်	ကော်မတီ	ဥက္ကဋ္ဌ	ပါတီ
၁	ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ	တီခွန်မြတ်	ကြံ့ခိုင်ရေး
၂	ပြည်သူ့စာရင်းအင်းကော်မတီ	ဦးသူရိန်ဇော်	။
၃	လူ့အခွင့်အရေးကော်မတီ	ဦးနန္ဒကျော်စွာ	။
၄	နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အာမခံချက်များ၊ ကတိကဝတ်များနှင့်တာဝန်ယူမှုများ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ	ဦးဝင်းစိန်	။
၅	လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ	ဦးမောင်ဦး	။
၆	ပြည်သူ့လူထု၏အခြေခံအခွင့်အရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးနှင့်လူ့အခွင့်အရေးကော်မတီ	ဦးဌေးဦး	။
၇	တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာနှင့်ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းမှုဖော်ဆောင်ရေးကော်မတီ။	ဦးသိန်းဇော်	။
၈	ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေကြေးကိစ္စများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ	ဦးအောင်သောင်း	။
၉	စီမံကိန်းနှင့်ငွေကြေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ	ဦးစိုးသာ	။
၁၀	တောင်သူလယ်သမားများ၊ အလုပ်သမားများနှင့်လူငယ်ရေးရာကော်မတီ	ဦးတင်ထွဋ်	။
၁၁	နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးကော်မတီ	ဦးလှမြင့်ဦး	။
၁၂	စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ။	ဦးမောင်မောင်သိန်း	။
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးကော်မတီ	ဦးသိန်းဆွေ	။
၁၄	အားကစား၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကော်မတီ	သူရအေးမြင့်	။
၁၅	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကော်မတီ	ဦးစိုးနိုင်	။
၁၆	ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကော်မတီ	ဦးဌေးမြင့်	။
၁၇	သဘာဝသယံဇာတနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ	ဦးလွန်းသီ	။
၁၈	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ	ဒေါက်တာကျော်မြင့်	။
၁၉	ပညာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ	ဒေါက်တာချမ်းငြိမ်း	။
၂၀	တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီ	သူရအောင်ကို	။
၂၁	ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ	ဦးမောင်ဦး	။
၂၂	လူမှုရေးရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကော်မတီ	ဦးမောင်မောင်ဆွေ	။

၂၃	ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ခေတ်မှီဖွံ့ဖြိုးရေးအကဲဖြတ် ကော်မတီ	ဦးအောင်သိန်းလင်း	။
၂၄	ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီ	ဦးကြည်မင်း	။
၂၅	ဥပဒေရေးရာနှင့်အထူးအခွင့်အရေးများအကဲဖြတ် ကော်မရှင်	ဦးနန္ဒကျော်စွာ	။
၂၆	တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး ကော်မတီ	ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်	အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်

နောက်ဆက်တွဲ ၂။

EIU ဒီမိုကရေစီအညွှန်း၊ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးလမ်းညွှန်

	ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မေးခွန်း	ရမှတ်
၁	လွတ်လပ်သောအိလက်ထရွန်းနစ်မီဒီယာရှိပါသလား။	ရှိတယ် / အနည်းငယ်ရှိတယ် / မရှိဘူး
၂	လွတ်လပ်စွာပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသောမီဒီယာရှိပါသလား။	။
၃	လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်နှင့် စုဝေးခွင့် (ယေဘုယျအားဖြင့် ကန့်သတ်ချက်များကိုလက်ခံထားရသည့် အတားအဆီး ဥပမာ-အကြမ်းဖက်မှု အကြောင်းပြချက်ဖြင့်တားမြစ်ခြင်း) ရှိပါသလား။	။
၄	မီဒီယာကလိုအပ်ချက်များကို လွှမ်းခြုံမိသလား။ လူထုလုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် သင့်လျော်သောထင်မြင်ချက် အမျိုးမျိုးနှင့် ပွင့်လင်း၍ လွတ်လပ်သောဆွေးနွေးချက်များ ရှိပါသလား။	။
၅	အင်တာနက်ချိတ်ဆက်အသုံးပြုရာတွင် နိုင်ငံရေးအရကန့်သတ်ချက်များ ရှိပါသလား။	ရှိပါသည်၊ အနည်းငယ်သာရှိ၊ လုံးဝမရှိ၊
၆	နိုင်ငံသားများသည် ကျွမ်းကျင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများလွတ်လပ်စွာ ဖွဲ့စည်းခွင့်ရှိပါသလား။	။
၇	အစိုးရကို အယူခံလွှာတင်ရာတွင် ပြည်သူများ၏တိုင်ကြားစာအပေါ် နစ်နာမှုကို လျော်ကြေးရရှိရန် အခွင့်အရေးဥပဒေများက နိုင်ငံသားများကို ခွင့်ပြုပါသလား။	။
၈	နိုင်ငံတော်က ပြည်သူတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပါသလား။	(လုပ်ပါသည်။ မလုပ်ပါ။)
၉	တရားသူကြီးများ၏ အခွင့်အာဏာသည်အစိုးရ၏ လွှမ်းမိုးမှုကင်းလွတ်သည်။ နိုင်ငံတကာဥပဒေနှင့် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည်။ တရားရုံးတော်မှ အရေးကြီးသော စီရင်ချက်များကို အစိုးရ သို့မဟုတ် နိုင်ငံအကြီးအကဲများကို ဆန့်ကျင်၍ထုတ်ပြန်ခဲ့ဖူးပါသလား။	(အပြည့်အဝပြုလုပ်သည်။ အလယ်အလတ်ပြုလုပ်သည်။ နည်းပါးစွာပြုလုပ်သည်။)
၁၀	ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော သည်းခံနိုင်ခြင်း လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်အဆင့်အားလုံးသော ဘာသာရေးဖော်ပြချက်၊ လုပ်ဆောင်ချက်များကို လွတ်လပ်စွာခွင့်ပြုပါသလား (သို့မဟုတ်) အချို့ကို ကန့်သတ်ထားပါသလား။ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်ကို လူထုတစ်ရပ်လုံးနှင့် တစ်ဦးချင်းအား ခွင့်ပြုပါသလား။ ဥပဒေကညီမျှမှုနှင့် ကာကွယ်မှုရရှိရန် လိုအပ်သော်လည်း အချို့ဘာသာရေးအစုအဖွဲ့များသည် အခြားသူများ၏ခြိမ်းခြောက်မှုခံရပါသလား။	(အပြည့်အဝရှိသည်၊ အနည်းငယ်ရှိသည်၊ လုံးဝမရှိပါ)
၁၁	နိုင်ငံသားများကို ဥပဒေကညီမျှစွာ ကာကွယ်ပေးနိုင်မှုအဆင့် အခွင့်ထူးခံလူတန်းစားများအား ဥပဒေအရစစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြု မပြု။	။
၁၂	နိုင်ငံသားများသည် အခြေခံလုံခြုံမှုခံစားရခြင်း ရှိပါသလား။	။
၁၃	ကာကွယ်ထားသော ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် မညီမျှသောအစိုးရ၏ လွှမ်းမိုးမှုအဆင့်	။
၁၄	နိုင်ငံသားများ၏ ပုဂ္ဂလိကလွတ်လပ်ခွင့်အဆင့် (ကျား၊ မ တန်းတူညီမျှ	။

	ရိုမူ၊ ခရီးသွားလာခွင့်၊ အလုပ်အကိုင်ရွေးချယ်ခွင့်၊ ပညာသင်ကြားမှု ရွေးချယ်ခွင့်)	
၁၅	လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်ခြင်းအပေါ် ထင်ရှားသော နားလည်လက်ခံ နိုင်စွမ်း၊ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးကို ကောင်းစွာကာကွယ်ပေးထားသည် ဟု ယုံကြည်သောလူထုအချိုး	။
၁၆	ကမ္ဘာ့တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက် လေ့လာမှုရှိမည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့၏နိုင်ငံ တွင် လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားသည်ဟု ယုံကြည်သော လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း	(၇၀ ရာနှုန်းအထက်၊ ၇၀ ရာနှုန်း နှင့် ၅၀ ရာနှုန်းကြား၊ ၅၀ ရာနှုန်း အောက်)
၁၇	လူအများ၏ လူမျိုးရေး၊ အသားအရောင်၊ အယူဝါဒယုံကြည်မှုများ အပေါ် သိသာထင်ရှားသော ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိ။	(ရှိသည်၊ အနည်းငယ်ရှိသည်၊ မရှိပါ)
၁၈	အစိုးရက အသစ်အသစ်သော အန္တရာယ်ခြိမ်းခြောက်မှု အကြောင်းပြ ချက်များကို ထောက်ပြ၍ နိုင်ငံသားများ၏လွတ်လပ်ခွင့်ကို ကန့်သတ် ခြင်းအဆင့်	(အပြည့်အဝရှိ၊ အနည်းငယ်ရှိ၊ မရှိ)

နောက်ဆက်တွဲ ၃။
သတင်းမီဒီယာ ဥပဒေမူကြမ်း
(ပထမမူကြမ်း)

အခန်း (၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို သတင်းမီဒီယာ ဥပဒေဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေရမည်။

(က) သတင်းမီဒီယာဆိုသည်မှာ သတင်းရှာဖွေခြင်း၊ ရယူပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ ဖြန့်ချိခြင်းစသည်တို့ကို စာ၊ အသံ၊ အရုပ်၊ ရုပ်သံ၊ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်၊ ရုပ်ပုံဒီဇိုင်းစသည့် ပုံသဏ္ဍာန်များအသုံးပြုကာ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းများကိုဆိုသည်။

(ခ) ကောင်စီဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေနှင့်အညီဖွဲ့စည်းသော သတင်းမီဒီယာကောင်စီကိုဆိုသည်။

(ဂ) ထုတ်လွှင့်ပြသခြင်းဆိုသည်မှာ အသံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရုပ်ပုံဖြင့်ဖြစ်စေ အများပြည်သူအား ထုတ်လွှင့်ပြသခြင်းကိုဆိုသည်။

(ဃ) သတင်းစာဆိုသည်မှာ နေ့စဉ်ဖြစ်ပျက်နေသော ပြည်တွင်းပြည်ပသတင်းများ၊ ယင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသော ရေးသားဖော်ပြမှုများကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသော ထုတ်ဝေစာကိုဆိုသည်။

(င) သတင်းထောက်ဆိုသည်မှာ သတင်းအချက်အလက်များရှာဖွေရယူ၍ သတင်းမီဒီယာတစ်ခုခုသို့ ပေးပို့သူကိုဆိုသည်။

(စ) စာနယ်ဇင်းဆိုသည်မှာ သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းကို အချိန်မှန်ဖြစ်စေ၊ အချိန်ကာလမသတ်မှတ်ဘဲဖြစ်စေ လုပ်ကိုင်လျက် သတင်း၊ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ ကာတွန်း၊ ရုပ်ပုံ၊ ဓါတ်ပုံ၊ သရုပ်ဖော်ပုံစသည်တို့ကို ရုပ်သံလွှင့်နည်းပညာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အင်တာနက်နည်းပညာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းပညာတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ဖော်ပြထားသော စာအုပ်၊ စာစောင်၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း စသည့် ထုတ်ဝေစာတို့ကိုဆိုသည်။

(ဆ) ပုံနှိပ်သူဆိုသည်မှာ မည်သည့်စာနယ်ဇင်းအမျိုးအစားကိုမဆို ပုံနှိပ်ရန် ပုံနှိပ်တိုက်လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သူ သို့မဟုတ် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။

(ဇ) ထုတ်ဝေသူဆိုသည်မှာ အကန့်သတ်မဟုတ်သော သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထု၊ ကာတွန်း သို့မဟုတ် သိပ္ပံစာအုပ်များအပါအဝင် စာပေလက်ရာများကို ထုတ်လုပ်ပေးသူ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။

- (ဈ) ဖြန့်ဝေသူဆိုသည်မှာ ပုံနှိပ်ပြီးစာအုပ်များ၊ စာပေလက်ရာများနှင့် ဂျာနယ်များကို အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ဖြန့်ဖြူးပေးသောသူ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။
- (ည) သတင်းအေဂျင်စီဆိုသည်မှာ ပြည်တွင်းပြည်ပသတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရယူ၍ နည်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် မီဒီယာများသို့ ဖြန့်ဝေပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းကိုဆိုသည်။
- (ဋ) ဆင်ဆာဖြတ်ခြင်းဆိုသည်မှာ ထုတ်ဝေတော့မည့် စာနယ်ဇင်းလက်ရာတွင်ပါဝင်သော အကြောင်းအရာအားလုံး သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ဖယ်ရှားခြင်း သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း သို့မဟုတ် ဤအကြောင်းအရာထုတ်ဝေရန် ခွင့်တောင်းခြင်းတို့ကိုဆိုသည်။
- (ဌ) အစိုးရဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အစိုးရကိုဆိုလိုသည်။
- (ဍ) ဝန်ကြီးဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အစိုးရ၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဟုဆိုသည်။
- (ဎ) ဝန်ကြီးဌာနဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အစိုးရ၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနကိုဆိုလိုသည်။

အခန်း (၂) ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၃။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၃၅၄ (က)၏လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ နိုင်ငံသားများ၏ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်၍ သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းတိုးတက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေရန်။
- ၄။ နိုင်ငံသားများသည် သူတို့လက်ခံရရှိထားသော သတင်းအပေါ်ထင်မြင်ချက်များ ကြေငြာခွင့်မြှင့်တင်ပေးရန်။
- ၅။ သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းသည် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်အဖြစ် ပီပြင်စွာရပ်တည်ရန်။
- ၆။ သတင်းမီဒီယာသမားများ လိုက်နာရမည့်တာဝန်၊ ကျင့်ဝတ်၊ စည်းကမ်းနှင့် ကျင့်စဉ်များကို ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း သတ်မှတ်ရေးဆွဲရန်။
- ၇။ သတင်းမီဒီယာသမားများနှင့် ဂျာနယ်ထုတ်ဝေသူများ၏ သတင်းမီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကာကွယ်ရန်။
- ၈။ နိုင်ငံသားတိုင်း သတင်းသိပိုင်ခွင့်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။
- ၉။ သတင်းမီဒီယာတစ်ခုခုတွင် ရေးသားဖော်ပြထုတ်လွှင့်မှု တစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ယောက်၏ တိုင်ကြားချက်၊ အငြင်းပွားချက်များကို နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းသောနည်းလမ်းဖြင့် ကျေအေးပြေငြိမ်းစေရန်။
- ၁၀။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အပ်နှင်းထားသော တာဝန်များကို တရားဥပဒေပြုရေးအတွက် သတင်းမီဒီယာကောင်စီဖွဲ့ရန် တို့ဖြစ်သည်။

အခန်း (၃) သတင်းမီဒီယာသမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များ

- ၁၁။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် လွတ်လပ်စွာသတင်းသိပိုင်ခွင့်၊ သတင်းပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- ၁၂။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် လွတ်လပ်စွာသတင်းရယူခွင့်ကို တားမြစ်၊ ကန့်သတ်ခြင်းမှ လွတ်လပ်ခွင့်ရှိပြီး မိမိရရှိထားသော စုံစမ်းမှုကိုအခြေခံ၍ ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီလွတ်လပ်စွာ ထုတ်လွှင့်ခွင့်၊ အစီရင်ခံခွင့်ရှိသည်။
- ၁၃။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် ဥပဒေအရပေးထားသော နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဆုံးရှုံးမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ထုတ်ဖော်သည့်ဆောင်းပါးများ ဖြန့်ဝေခွင့်ရှိသည်။
- ၁၄။ သတင်းထောက်တစ်ဦးသည် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းကသတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ အစိုးရရုံး၊ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများတွင် သတင်းအချက်အလက်ရယူခွင့်၊ နေရာထိုင်ခင်းရခွင့်နှင့် ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်ရှိသည်။
- ၁၅။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် ဆင်ဆာအဖွဲ့ကမထုတ်ပြန်ရသေးသော သတင်းကိုထုတ်ပြန်ခွင့် တောင်းသည့် တာဝန်မှ လွတ်လပ်ခွင့်ရှိသည်။
- ၁၆။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် သတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်းကဏ္ဍတွင် ဝတ္တု၊ ဆောင်းပါး၊ ဝေဖန်ချက်နှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတို့ဖြင့် တင်ပြခွင့်ရှိသည်။
- ၁၇။ အများပြည်သူနှင့် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးကို မထိပါစေဘဲ၊ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် အများပြည်၏ရံပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသောအသင်းနှင့် အစိုးရဌာနများမှ သတင်းအချက်အလက်များ၊ စီမံချက်များနှင့် လျှို့ဝှက်မဟုတ်သော မှတ်တမ်းများတောင်းယူ ကြည့်ရှုခွင့်ရှိသည်။
- ၁၈။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် ပြန်ထုတ်ထားသော သတင်းရရှိသည့်နေရာကို ထုတ်ပြန်ရန်ငြင်းဆိုခွင့်ရှိသည်။
- ၁၉။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည်
 - (က) ဉာဏ်ပညာဖြင့်တီထွင်ဖန်တီးထားအရာ မူပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
 - (ခ) မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ပညာဖြင့် ပြုလုပ်သောလက်ရာကို မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရှိသည်။
- ၂၀။ စစ်ပဋိပက္ခဒေသတွင် သတင်းထောက်တစ်ယောက်သည်
 - (က) တတ်နိုင်သလောက်လုပ်နိုင်စွမ်းကို ကာကွယ်ခွင့်ရှိသည်။
 - (ခ) ဖမ်းဆီးခြင်းမှ လွတ်လပ်ခွင့်ရှိသည်။
- ၂၁။ စည်းမျဉ်းများကိုလေးစားလိုက်နာလျက် သတင်းထောက်တစ်ဦးချင်းသည် မိမိကိုယ်ပိုင်ပုံနှိပ်တိုက်နှင့် သတင်းဌာနထူထောင်ခွင့်ရှိသည်။

- ၂၂။ တစ်ဦးချင်းအနေနှင့် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်သတင်း သို့မဟုတ် မီဒီယာအရင်စီမှသတင်းကို အခြေအနေ အမျိုးမျိုးကိုလိုက်၍ နိုင်ငံတော်၏ ပုဂ္ဂလိကလက်သို့လွှဲပြောင်းပေးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။
- ၂၃။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် အရေးအခင်း၊ အဓိကရုဏ်း၊ အများပြည်သူဆန္ဒပြရာ နေရာများတွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်မှ သတင်းမှတ်တမ်း၊ သတင်းရယူခြင်း နှင့်သက်ဆိုင်သော ကိရိယာများ (အသံ၊ ပုံ၊ ဓါတ်ပုံ၊ စာရွက်စာတမ်း)ကို သိမ်းယူခံရခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံ ရခြင်းတို့မှ ကင်းလွတ်စေရမည်။

အခန်း (၄) သတင်းမီဒီယာသမားများ လိုက်နာရမည့်တာဝန်နှင့် ကျင့်ဝတ်များ

- ၂၄။ သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် အောက်ပါကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသည်။
 - (က) သတင်းတိုင်းအချက်အလက် တိကျမှန်ကန်စေရန်နှင့် တတ်နိုင်သမျှပြည့်စုံစေရန် စိစစ်ခြင်း။
 - (ခ) တိကျမှန်ကန်မှုမရှိသော သတင်းကိုဖော်ပြမိ၍ ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်ပါက ပုံနှိပ်မီဒီယာဖြစ်လျှင် ပြင်ဆင်ချက်ကို ထင်ရှားသောစာမျက်နှာ၌လည်းကောင်း၊ အခြားမီဒီယာဖြစ်လျှင် အနီးစပ်ဆုံးအချိန် ၌လည်းကောင်း အမြန်ဆုံးဖော်ပြခြင်း။
 - (ဂ) သတင်းပေးသူ၏အမည် သို့မဟုတ် သတင်းရရှိရာနေရာတို့ကို ယင်းတို့၏ဆန္ဒအရ လျှို့ဝှက်ထား ပေးပါဆိုလျှင် သီးသန့်ထားပေးရမည်။ မျက်မြင်အတိုင်းပေးသည့် သတင်းအကြောင်းအရာများကို လည်း သီးသန့်ထားပေးရမည်။
 - (ဃ) တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးဆဲအမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတင်းဖော်ပြရာတွင် တရားရုံးကပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းမပြုသမျှကာလပတ်လုံး တရားစွဲဆိုခံရသူအား အပြစ်ကင်းစင်သူအဖြစ်မှတ်ယူခြင်း။
 - (င) သတင်းထုတ်ဖော်ရာတွင် ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ မိမိအမည်နှင့် မိမိကိုယ်စားပြုမီဒီယာအမည်တို့ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရယူခြင်း။
 - (စ) သတင်း၊ ဓါတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးပုံစံဖြင့် ကြော်ငြာလျှင် ကြော်ငြာအတိုင်းသိသာထင်ရှားစွာ ပြုလုပ်ခြင်း။
 - (ဆ) သတင်းဆောင်းပါးရေးသားရာတွင် သတင်းရေးသားသူ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်၊ အဘော်လုံးဝမပါရှိ စေခြင်း၊ ဘက်မလိုက်ခြင်း။
 - (ဇ) အများပြည်သူ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်ဆိုင်သည့် သတင်းရေးသားခြင်းမဟုတ်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုတမင်ထိခိုက်စေသော အရေးအသားနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကို ထိခိုက်စေသော အရေးအသားမျိုးဖော်ပြခြင်းမှ ရှောင်ကြည်ခြင်း။
 - (ဈ) သတင်းရေးသားရာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများအတွက် မည်သည့်ဥပဒေ၏ ပြဌာန်းချက် ကိုမဆိုလိုက်နာရမည်။

- (ည) ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာနှင့် လူမျိုးတစ်မျိုးကိုအကြောင်းပြု၍ ပဋိပက္ခဖြစ်စေနိုင်သော လှုံ့ဆော်ရေးသားမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- (ဋ) သတင်းမီဒီယာသမားများအားလုံးသည် မည်သည့်အခွင့်အရေး သို့မဟုတ် လာဘ်စားခြင်းကိုမျှ မပြုလုပ်ခြင်း။
- (ဌ) စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတို့၏အာဏာဖြင့် ပေါင်းစပ်အသုံးပြုလျက် မမှန်မကန်ဝါဒဖြန့်ဖြူးမှုများ မပြုလုပ်ခြင်း။
- (ဍ) သတင်း၊ ဓါတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးများကို မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မပါဘဲ ကူးယူမှုကိုရှောင်ကြဉ်၍ မူလပိုင်ရှင်ကသဘောတူခွင့်ပြုလျှင် ယင်း၏မူလအမည်အတိုင်း ဖော်ပြပေးရန်လိုခြင်း။
- (ဎ) သတင်းများကိုဖော်ပြရာတွင် နည်းပညာတစ်ရပ်ရပ်သုံး၍ မလျော်မကန်သောပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ၂၅။ မူးယစ်ဆေး၊ ဘိန်း၊ အရက်၊ ခုခံအားကျဆင်းသောရောဂါ AIDS နှင့် အခြားကူးစက်တတ်သော ရောဂါများကဲ့သို့ ပြည်သူ့အတွက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် သတင်းများရေးသားရာတွင် ပြည်သူ့ကောင်းကျိုးကို ဖျက်ဆီးစေမည့်သတင်းထုတ်ပြန်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၂၆။ လူမှုရေးပြဿနာရှိသူများနှင့် မသန်စွမ်းသူများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေသော သတင်းများကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းကောင်စီမှ ထုတ်ပြန်ထားသောကျင့်ဝတ်နှင့် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၅) သတင်းကောင်စီဖွဲ့စည်းခြင်း။

- ၂၈။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ သမ္မတသည်
- (က) ဤဥပဒေ၏ရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကိုစီမံရန် ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဤကောင်စီကိုဖွဲ့စည်းထားသည်။
- (ခ) အာဏာများအပ်နှင်းထားပြီး ဤဥပဒေပါစည်းမျဉ်းအတိုင်း ကောင်စီ၏တာဝန် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်။
- (ဂ) စည်းမျဉ်းများအတိုင်း ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များ၊ မီဒီယာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများကိုယ်စား၊ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်မှုအချိုးအစားကို ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။
- (ဃ) သတင်းကောင်စီသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်တစ်ခုတည်းသော လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နိုင်သော သတင်းမီဒီယာအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။

အခန်း (၆) သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းထူထောင်ခြင်း။

- ၂၉။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် တည်ဆဲမြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်း ထူထောင်ခွင့်ရှိသည်။ သတင်းမီဒီယာထူထောင်ခွင့်ကို မည်သည့်ဥပဒေ၊ စည်းကမ်းကမ္ဘာ့ တားဆီးပိုင်ခွင့်မရှိပါ။
- ၃၀။ သတင်းမီဒီယာတစ်ခု တည်ဆောက်ခွင့်ရပြီဆိုသည်နှင့် သတ်မှတ်ထားသော မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
 - (က) မှတ်ပုံတင်ရာတွင် သတ်မှတ်ကာလကို စည်းမျဉ်းအရ ရေးသားထားသည်။
 - (ခ) သတ်မှတ်ကာလကုန်ဆုံးပါက စည်းမျဉ်းတွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အသစ်ပြန်လည်လျှောက်ထားရမည်။
 - (ဂ) စည်းမျဉ်းအရ မှတ်ပုံတင်ကိစ္စကို အကြောင်းပြချက်တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ရပ်ဆိုင်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မှတ်ပုံတင်ထားသူကိုယ်တိုင် နှုတ်ထွက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ပေးအပ်ထားသောလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် မှတ်ပုံတင်ကိစ္စကို သတ်မှတ်ထားသောဌာနသို့ ပြန်အပ်ရမည်။
 - (ဃ) မှတ်ပုံတင်ရုံးက တရားရုံးဆုံးဖြတ်ချက်မှအပ ထုတ်ပေးပြီးသားမှတ်ပုံတင်ကို ပြန်သိမ်းခြင်း၊ ငြင်းဆိုခြင်းပြုလုပ်ခွင့်မရှိပါ။

အခန်း (၇) အထွေထွေစည်းကမ်းများ

- ၃၁။ စိတ်ထိခိုက်သူ သို့မဟုတ် ပုံနှိပ်ရေးအလုပ် သို့မဟုတ် အသံလွှင့်ခြင်းတစ်ခုခုကြောင့်ဖြစ်နေသော တရားလိုတစ်ဦးသည် တရားရုံးတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်၊ မကျူးလွန် မစစ်ဆေးမဆုံးဖြတ်ခင်တွင် ထိုတရားလိုက စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည့် သင့်လျော်ရာလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် သတင်းကောင်စီထံသို့ တိုင်ကြားစာပို့၍ သတင်းကောင်စီ၏ ခုံသမာဓိဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို လျှောက်ထားနိုင်သည်။
- ၃၂။ အပိုဒ် ၃၃ မှလွဲ၍ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသော သတင်းနှင့် မီဒီယာလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်ဝေသော သတင်းစာစောင်လုပ်ငန်းများ၊ အခြေအနေများနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးကိုထုတ်လွှင့်ခြင်း အစရှိသည့် အားလုံးပါဝင်နေပါသည်။
- ၃၃။ ဤအက်ဥပဒေ၏စည်းကမ်းချက်များတွင် အောက်ပါစာများမပါဝင်ပါ။
 - (က) အစိုးရ၏အဖွဲ့ကြီး ၃ ဖွဲ့မှ သူတို့၏သက်ဆိုင်ရာဌာနခွဲများနှင့် ဌာနများဆီသို့ ပို့သောစာများ။
 - (ခ) ဘာသာရေးနှင့် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများကြား အပြန်အလှန်ပေးပို့ကြသော အစီရင်ခံစာ။
 - (ဂ) စီးပွားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာဌာနများအချင်းချင်း အပြန်အလှန်ပေးပို့သော စာများနှင့်

- (ဃ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ အဖြစ်မှန်ဟုယူဆရသော ကင်းလွတ်ခွင့် အမိန့်များပါဝင်ပါသည်။
- ၃၄။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ မြန်မာပြည်သို့တင်သွင်းသော သတင်းမီဒီယာဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနက ဤအချက်များသည် အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့် ပြည်သူ့အကျိုးကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်သလားဆိုသည်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်ရန် သီးခြားစည်းမျဉ်းများ ထုတ်ပြန်ထားသည်။
- ၃၅။ အစိုးရကို အာဏာလွှဲအပ်ထားသည်မှာ-
- (က) သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းများသည် အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့် ပြည်သူ့အကျိုးကို တမင်သက်သက်ခြိမ်းခြောက်နိုင်သော အချက်များတွေ့ရလျှင် ရှာဖွေ၊ ဖော်ထုတ် ဖမ်းဆီးရန်။
- (ခ) ပြည်သူ့လူထုအသက်အိုးအိမ်နှင့် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးထိခိုက်စေမည့် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ထုတ်လွှင့်သော ဗီဒီယို၊ မှတ်တမ်းတိတ်ခွေ၊ အင်တာနက်နှင့် ဝက်ဆိုဒ်များကို ပိတ်ပစ်ရန်နှင့် ထို့အတွက် လက်ရှိဥပဒေဖြင့် ချက်ချင်းဖမ်းဆီးမိန့်နှင့်အတူ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်များ ကြေငြာထားရန်တို့အတွက် ဖြစ်သည်။
- ၃၆။ ဤအက်ဥပဒေအရ ၁၉၆၂ ခု ပုံနှိပ်သူနှင့် ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ရုပ်သိမ်းမည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၄။
ပထမအကြိမ်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

OECD

ကောင်းသောနေထိုင်မှုအတွက်
ကောင်းသောမူဝါဒများ။

USAID

အမေရိကန်နိုင်ငံသားများမှ

ငြိတိန်သံရုံး

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း၊
ပွင့်လင်းမှုအတည်ပြုခြင်းနှင့် တိုးတက်ခြင်း။

စက်တင်ဘာ ၃၀၊ ၂၀၁၃

၉:၀၀ - ၁၇:၀၀

သင်္ဂဟတိုတယ်၊ နေပြည်တော်

အကြောင်းအရာ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကောင်းမွန်သောဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်မှု စည်းမျဉ်းများသုံး၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လမ်းကြောင်းကို စတင်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်သည်။ ဆောင်ရွက်နေဆဲကြိုးပမ်းမှုများသည် ခိုင်မာသောအကျိုး ရလဒ်ကိုပေးပြီးဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံသားများ၏ တောင်းဆိုမှုနှင့်အညီ အပြည့်အဝအောင်မြင်မှုရရှိရန် အလို့ငှာ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့လည်း လိုအပ်သည်။

လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောကြားခွင့်၊ သတင်းဝေဖန်ခွင့်၊ အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ခွင့်နှင့် နိုင်ငံသားများ၏ ပါဝင်ခွင့်များသည် နိုင်ငံ၏အရေးပါသော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးတက်စေရန် အလို့ငှာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်ကဏ္ဍများဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် ၂၀၁၆ တွင် မြန်မာကပါဝင်ရောက်မည့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်အဖွဲ့၏ အရည်အချင်းစံနှုန်းများနှင့်လည်း တပြေးညီဖြစ်နေသည်။

ဤစီမံချက်၏ရည်မှန်းချက်များ

ဤကဏ္ဍများတွင် OECD အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပွင့်လင်းစွာအုပ်ချုပ်သော မူဝါဒများနှင့် OECD ၏ စည်းမျဉ်းများ၊ လေ့ကျင့်မှုများတွင် ကျယ်ပြန့်သောအတွေ့အကြုံကိုယူလျက် ဤစီမံချက်က မြန်မာအစိုးရကို ဗဟိုအဆင့်နှင့် သာမန်အဆင့်ရှိ ပွင့်လင်းအစိုးရအကောင်အထည်ဖော်မှုကို ထောက်ပံ့ရာတွင်နှင့် ပွင့်လင်း အစိုးရမဟာမိတ်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် သုံးသပ်ချက်နှင့်အတူ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်း နှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှစ်ခုနှင့်အတူလက်တွဲကာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအကောင်အထည်ဖော်ရေး စီစဉ်ရေး

လုပ်နိုင်စွမ်းများတိုးမြှင့်ရန်တို့အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ မူဝါဒများနှင့် လေ့ကျင့်မှုများချမှတ်ရာတွင် ကူညီရန်ရည်ရွယ်သည်။

ဤစီမံချက်ကို မြန်မာအစိုးရ၏ စီမံကိန်းဝန်ကြီးဌာန၊ UK နိုင်ငံနှင့် USAID တို့နှင့်လက်တွဲကာ OECD က အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများ

ထို့ကြောင့် ဤစီမံချက်သည် (၁) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ်ဖြစ်ရေး စည်းမျဉ်းများနှင့် လေ့ကျင့်မှုများကို ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ (၂) မူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ ပွင့်လင်းအစိုးရအကောင်အထည်ဖော်ရေး ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြည်သူ့အထက်အရာရှိများက ပြုလုပ်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပွင့်လင်းအစိုးရကွန်ယက် ဖန်တီးခြင်းကို ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် (၃) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပွင့်လင်းအစိုးရမူဝါဒများနှင့် လေ့ကျင့်မှုများ၏ ပဏာမဖော်ထုတ်ခြင်းတို့ကို စတင်လုပ်ဆောင်လိမ့်မည်။

အစီအစဉ်

၉:၀၀ - စာရင်းသွင်းခြင်း

၉:၃၀ - အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားခြင်း

- ဒေါ်လဲ့လဲ့သိန်း ဒု-ဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ။
- Matthew Hedges မစ်ရှင်အဖွဲ့ ဒု-ခေါင်းဆောင်၊ ဗြိတိသျှသံရုံး။
- Martin Forstl ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးသုံးသပ်မှုနှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့၊ OECD ။

၁၀:၀၀ - ပွင့်လင်းမှုအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကန့်သတ်ချက်။

- မြန်မာအစိုးရ
- ဤကဏ္ဍတွင် မြန်မာအစိုးရအရာရှိတစ်ဦးမှ မြန်မာ့နောက်ခံသမိုင်း၊ FESR ၏ရည်မှန်းချက်များနှင့် နေပြည်တော်သဘောတူညီမှု၊ ပြည်တွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများလုပ်ဆောင်ရန် ကြားခံအထောက်အကူအဖြစ် မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်နှင့် တချိန်တည်းမှာပင် ပွင့်လင်းမှုဝန်ခံကတိများအကြောင်း တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။

၁၁:၀၀ - ပွင့်လင်းမှုဟူသည်ကို နားလည်ခြင်း။

OECD ၏ ပွင့်လင်းအစိုးရအစီအစဉ်နှင့် ပွင့်လင်းအစိုးရမဟာမိတ် (OGP)

- Alessandro Bellantoni, စီမံချက်မန်နေဂျာ၊ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးသုံးသပ်မှုနှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့၊ OECD ။
- ScottItubli, အုပ်ချုပ်ရေးအစီအစဉ်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီတက္ကသိုလ်။

၁၁:၃၀ - နားချိန်

၁၂:၀၀ - ပွင့်လင်းသော၊ တာဝန်ခံနိုင်သော၊ ထင်သာမြင်သာရှိသော အုပ်ချုပ်မှု၏အကျိုးကျေးဇူးများ။ **OECD နိုင်ငံများ၏အမြင်။**

တင်ပြသူများသည် OGP တွင် ပွင့်လင်းအစိုးရဝါဒများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဤနိုင်ငံများ၏ ပါဝင်မှုကိုကျောထောက်နောက်ခံပြုသော အကြောင်းရင်းကိုအလေးပေးထားသည်။

တင်ပြသူသည်ပြည်တွင်းအဆင့် အတည်ပြုထားသော ပွင့်လင်းမှုမဏာမခြေလှမ်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ရင်ဆိုင်ရသော၊ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် မြန်မာအစိုးရနှင့် အဆင့်တူနိုင်ငံများအတွက် အကြံပေးချက်များအစရှိသည့် အဓိကအောင်မြင်ရေးသော့ချက်များအပေါ်တွင် သဘောထားများကို ပေးထားသည်။

- Lee In Jae ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးစည်းမျဉ်းများ မူဝါဒအဖွဲ့၊ လုံခြုံရေးနှင့်ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ တောင်ကိုရီးယား။

မေးခွန်းနှင့်အဖြေကဏ္ဍ

၁၃:၀၀ - နေ့လည်စာ

၁၄:၀၀ - ပွင့်လင်းသော၊ တာဝန်ခံသောနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိသော အုပ်ချုပ်မှု၏အကျိုးကျေးဇူးများ။ အရှေ့တောင်အာရှဒေသမှ အမြင်။

- Florencio Abad, အတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဌာန၊ ဖိလစ်ပိုင်။

မေးခွန်းနှင့်အဖြေကဏ္ဍ

၁၅:၀၀ - လွှတ်ရည်သောက်နားချိန်။

၁၅:၃၀ - ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူ။ Martin Forst, ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးသုံးသပ်မှုနှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်၊ OECD ။

ချမှတ်ထားသောအကြောင်းအရာနှင့် တိုးတက်မှုတို့နှစ်ခုလုံး၏ အမြင်မှ ထိုနေ့တွင်ပင် သုံးသပ်ရန် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူအားလုံးနှင့်အတူ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးပွဲအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်းကို စတင်ခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးက အကြမ်းပြုစုထားသော အစီအစဉ်များမှ အဆက်အစပ်များကိုယူ၍ အကြံဉာဏ်များပေးမည်။ နောက်အဆင့်များအတွက် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးပွဲစတင်ခြင်းကို ပြုလုပ်မည်။

၁၆:၃၀ - မှတ်ချက်များ၊ ကျေးဇူးတင်ခြင်းများဖြင့် အခမ်းအနားပိတ်ခြင်း။

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူ။ ဒေါ်လဲ့လဲ့သိန်း၊ ဒု-ဝန်ကြီး၊ စီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ။

Ann Maric Yastishoki မစ်ရှင်ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ USAID၊ ရန်ကုန်။

Martin Forstl ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးသုံးသပ်မှုနှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ သုံးသပ်ချက်ပုံစံများမှ ရလဒ်များ

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသုံးသပ်ခြင်း						<ul style="list-style-type: none"> - အလွန်ကောင်း - ကောင်း - အသင့်အတင့် - သိပ်မကောင်း
OGP ၏ အခြေခံ စည်းမျဉ်းများ နားလည်မှု	ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် တာဝန်ခံမှု သည်မိမိ အလုပ်တွင် မည်မျှ အထောက်အကူပြုခြင်းကို နားလည်ခြင်း	တင်ပြထားသော အချက်သည် မိမိအလုပ်နှင့် သင့်လျော်သည်။	တင်ပြမှုများသည် ရှင်းလင်း၍ နားလည်မှုကို ထောက်ပံ့သည်။	နေရာသည် သင့်တော်သည်။	အလားတူ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ တက်ချင်သည်။ (ဤ အကြောင်း အရာနှင့်ပတ်သက်၍)	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ခြုံငုံ၍ ကျေနပ်မိခြင်း။

ထင်သာမြင်သာရှိမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ယေဘုယျနားလည်ခြင်းနှင့် လက်တွေ့တွင် ဆီလျော်မှု		<ul style="list-style-type: none"> - သိပ်မကောင်း/အသင့်အတင့် - အကောင်း/အလွန်ကောင်း
ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုသည် မိမိအလုပ်တွင် မည်သို့ အထောက်အကူဖြစ်သည်ကို နားလည်ခြင်း	OGP ၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများကို နားလည်ခြင်း	တင်ပြထားသော အကြောင်းအရာသည် မိမိအလုပ်နှင့် သင့်တော်ခြင်း

ထင်သာမြင်သာရှိမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုအကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများက မိမိအလုပ်ကို အထောက်အပံ့ပြုခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> - ဘဏ္ဍာရေး/ရသုံးငွေစာရင်း - ပြည်သူ့အသိမြှင့်တင်ရေးဝေမျှထားသော သတင်း - ICT နည်းပညာ - နိုင်ငံသားနှင့်အစိုးရအကြား ပြည်သူ့
---	---

လိုအပ်ချက်၊ ယုံကြည်ချက်ကို ချဉ်းကပ်ခြင်း

- ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း
- အခြား(ဥပမာ- အထူးကဏ္ဍအတွက် အရေးကြီးပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းသောရလဒ်)

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများကို အဓိကနည်း(၂)ခု ဖော်ပြရန် တောင်းဆိုထားသည်။ ဂရပ်က ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ တုန့်ပြန်ချက် ၂၀/၃၃ ၏အဖြေကိုပြထားသည်။

မိမိအလုပ်တွင်နိုင်ငံသားများနှင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၏ အဓိကအကျိုးကျေးဇူးများ

- ထင်သာမြင်သာရှိမှု
- လူထုလိုအပ်ချက်သတင်း/ဆုံးဖြတ်ချက် ကောင်းများအတွက် သတင်းဝေမျှခြင်း
- ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း/ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် ပြည်သူ့ပါဝင်မှု
- ယုံကြည်မှု/တရားဝင်ဖြစ်ခြင်း/နားလည်မှု
- ဂုဏ်သိက္ခာ

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများကို အကျိုးနှစ်ခုဖော်ပြရန် တောင်းဆိုထားသည်။ ဤဂရပ်ကပါဝင်ဆွေးနွေးသူ တုန့်ပြန်ချက် ၂၂/၃၃ ၏ အဖြေကိုပြသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၅။

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း ဥပဒေမူကြမ်း

(၂၀၁၃၊ ပြည်ထောင်စုပါလီမန်ဥပဒေအမှတ် ၁၃၇၄ နှစ်၊ လ၊ ရက် (၂၀၁၃၊ လ၊ ရက်)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဥပဒေအရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းကို အကောင်အထည် ဖော်ရန် ပြည်ထောင်စုပါလီမန်က ဤအက်ဥပဒေကိုဖော်ထုတ်သည်။

အခန်း (၁) အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်

- ၃။ ဤဥပဒေကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဥပဒေ ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၄။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်းအဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်စေ ရမည်။
 - (က) “ပုံနှိပ်စက်” ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်နည်းပညာ၊ လေဆာနည်းပညာ၊ ပုံနှိပ်အပိုပစ္စည်းများ၊ ပုံနှိပ်ယန္တရား အစုံများ သို့မဟုတ် အခြားနည်းပညာပုံစံအသုံးပြုရသော ပုံနှိပ်ရန်အတွက် စက်ကိရိယာ၊ စက်ယန္တရား ဟုဆိုသည်။
 - (ခ) “ပုံနှိပ်တိုက်” ဆိုသည်မှာ ပုံနှိပ်စက်၊ ပုံနှိပ်ပစ္စည်း၊ စက်ယန္တရားအစုံ၊ စက်ကိရိယာများ၊ တွဲဖက်ပစ္စည်း နှင့် အပိုပစ္စည်းတို့သုံးပြီး စာရွက်စာတမ်း၊ ရုပ်ပုံအမြောက်အမြား ထုတ်လုပ်ပုံနှိပ်ပေးသောနေရာ ဖြစ်သည်။
 - (ဂ) “ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း” ဆိုသည်မှာ လက်ရေးစာမူ၊ ပုံနှိပ်ထားသောစာ၊ ဖန်တီးပြုစုထားသောစာတို့ အပြင် လျှပ်စစ်နည်းပညာပုံစံအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်သည်။
 - (ဃ) “ပုံနှိပ်သူ” ဆိုသည်မှာ ပုံနှိပ်စက်ရော ပုံနှိပ်တိုက်ပါပိုင်ဆိုင်သော အုပ်စုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤဝေါဟာရ တွင် အစုရှယ်ယာများ၊ ကုမ္ပဏီ၊ မိသားစုစီးပွားရေးတို့ကို အုပ်ချုပ်စီမံရာတွင် တာဝန်ရှိသောအစုရှင်၊ သို့မဟုတ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးမှူးတို့ပါဝင်သည်။
 - (င) “ထုတ်ဝေသူ”ဆိုသည်မှာ ငွေရရန်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အမြတ်မရရန်ဖြစ်စေဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပေးသောသူ ဖြစ်သည်။ ဤဝေါဟာရတွင် အစုရှယ်ယာများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် မိသားစု စီးပွားရေးတို့ကို အုပ်ချုပ်စီမံရာတွင်တာဝန်ရှိသော အစုရှင်၊ စီမံခန့်ခွဲမှုညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အတွင်း ရေးမှူးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးမှူးတို့ပါဝင်သည်။
 - (စ) “သတင်းအေဂျင်စီ”ဆိုသည်မှာ ပြည်တွင်းပြည်ပသတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရယူ၍ ပုံနှိပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာမီဒီယာသုံး၍ မီဒီယာများသို့ သတင်းဖြန့်ဝေပေးသည့်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး သတင်း များကို မီဒီယာတစ်ခုမှ အခြားမီဒီယာတစ်ခုသို့ အခကြေးငွေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခကြေးငွေမယူပဲဖြစ်စေ သတင်းပို့သည့်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။

- (ဆ) “သတင်းစာ”ဆိုသည်မှာ သတင်း၊ ဗဟုသုတ၊ ဖြစ်ရပ်မှန်အစီရင်ခံစာ သို့မဟုတ် ထိုဖြစ်ရပ်မှန်အစီရင်ခံစာများအကြောင်း မှတ်ချက်များ၊ တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်အစီရင်ခံချက်များနှင့် ဝေဖန်ချက်များ သို့မဟုတ် ပြည်သူတို့ကိုဆွဲဆောင်သောအကြောင်းအရာများနှင့် ရောင်းရန်အတွက် သို့မဟုတ် အလွတ်ဖြန့်ဝေခြင်းများ နေ့စဉ်ပြုလုပ်နေသော ထုတ်ဝေစာဖြစ်သည်။
- (ဇ) “တရားဝင်ကြေငြာချက်၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း”ဆိုသည်မှာ အချိန်မှန်ထုတ်ဝေသော စာစောင်များ သို့မဟုတ် အချိန်မှန်မဟုတ်ပဲ တခန်းပြီးတခန်းအစဉ်အတိုင်း ထုတ်ဝေသောစာဖြစ်သည်။
- (ဈ) “စာအုပ်”ဆိုသည်မှာ မည်သည့်ဘာသာစကားနှင့်မဆို ထုတ်ဝေသောစာအုပ်ဖြစ်ပြီး စာအုပ်၏အပိုင်း တစ်ခု၊ လက်ကမ်းကြော်ငြာ၊ စာတမ်းများ သို့မဟုတ် မြေပုံ၊ သင်္ကေတနှင့် ပုံများအစရှိသည့် သီးခြား အပိုစာမျက်နှာများလည်း ပါဝင်သည်။
- (ည) “ဝက်ဆိုဒ်”ဆိုသည်မှာ အထူးအကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်ရရန် အင်တာနက်တွင်တင်ထားသော စာမျက်နှာကိုခေါ်သည်။
- (ဋ) “မသင့်လျော်သော ထုတ်ဝေခြင်း”ဆိုသည်မှာ လိင်မှုကိစ္စဖြင့် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းထားသော၊ အမြတ် ထုတ်ထားသော၊ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမရှိသော စာများ၊ ပုံများ၊ ဓါတ်ပုံများနှင့် ပန်းချီများ၊ ရုန်းရင်းကြမ်း တမ်းသော ဘာသာစကားများ၊ ရန်လိုသောစာများ၊ လေးစားမှုမရှိသော အသုံးအနှုန်းများနှင့် အရှက် မရှိ၍ လူမှုရေးအရလက်မခံနိုင်သော မြန်မာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ အပြုအမူများကို သွယ်ဝိုက်၍ သို့မဟုတ် တိုက်ရိုက်ဖော်ပြထားသော ပုံများဖော်ပြခြင်းတို့ကို ဆိုလိုသည်။
- (ဌ) “အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်”ဆိုသည်မှာ ပုံနှိပ်သူ၊ ထုတ်ဝေသူများနှင့် သတင်းအေဂျင်စီတို့အတွက် လေးစားစရာ သတင်းလုပ်ဆောင်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဤဥပဒေနှင့်အညီ ဝန်ကြီးဌာနမှ အပ်နှင်း ထားသော လက်မှတ်ဖြစ်သည်။
- (ဍ) “မှတ်ပုံတင်အရာရှိ”ဆိုသည်မှာ ပြန်ကြားရေးနှင့်လူထုဆက်ဆံရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မူပိုင်ခွင့်နှင့် မှတ်ပုံတင် ဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်သည်။
- (ဎ) “ဝန်ကြီး”ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဖြစ်သည်။
- (ဏ) “ဝန်ကြီးဌာန”ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနကိုဆိုလိုသည်။

အခန်း (၂) ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း

၃။ မြန်မာပြည်တွင် အခြေစိုက်သောပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် မြန်မာပြည်တွင် သတင်းအေဂျင်စီထူထောင်လိုသော ပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခုခုတို့နှင့် ဆွေးနွေး

ညှိနှိုင်းလိုသော ပုံနှိပ်သူ၊ ထုတ်ဝေသူများသည် သက်ဆိုင်ရာမီဒီယာလုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ရန်အတွက် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားရမည်။

၄။ အပိုဒ် (၃) ပါထုတ်ပြန်ချက်အရ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် လျှောက်ထားလာသော မှတ်ပုံတင်သူက ပေးချေရမည့် အထူးကြေးကိုပေးပြီးနောက် အထူးပြုကာလတစ်ခုအတွက် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးမည်။

၅။ မရိုးသားသော ရည်မှန်းချက်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖျားချင်သော ရည်မှန်းချက် သို့မဟုတ် ဤဥပဒေကို ဆန့်ကျင်မှုပြုလုပ်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ရယူထားကြောင်းတွေ့ရှိပါက ဝန်ကြီးက ပြန်ရုပ်သိမ်းမည် သို့မဟုတ် ယင်းလက်မှတ်၏သက်တမ်းကို ရပ်ဆိုင်းမည်။

၆။ အထက်ပါ အချက် ၅ အရ လက်မှတ်ပြန်ရုပ်သိမ်းခံရသူ သို့မဟုတ် သက်တမ်းရပ်ဆိုင်းခံရသော ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူသည် ဝန်ကြီးထံ အသနားခံစာတင်နိုင်သည်။

အခန်း (၃) ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း၏ စည်းမျဉ်းများ

၇။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူသည် အောက်ပါအခြေအနေများတွင် ကျရောက်လျှင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုမပြုလုပ်ရပါ။

(က) လူမျိုးစုတစ်စု သို့မဟုတ် လူမျိုးစုများကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေသော အခြားဘာသာကို ထိခိုက်နစ်နာစေသော ကိစ္စရပ်များဖော်ပြခြင်း။

(ခ) ဥပဒေစည်းမျဉ်းများကို ပျက်စီးစေသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရန်စခြင်း၊ လူထုအုံကြွမှုဖြစ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း။

(ဂ) မဖွယ်မရာများ ဖော်ပြခြင်း။

(ဃ) ဘိန်းနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးများသုံး၍ ပြစ်မှုများ၊ ရက်စက်သောအပြုအမူများ၊ အဓိကရုဏ်းများ၊ လောင်းကစားခြင်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအမှုများကို ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် လှုံ့ဆော်အားပေးခြင်း။

(င) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစည်းမျဉ်းများနှင့် အခြားတရားဥပဒေပြုရေးတို့ကို ဆန့်ကျင်တိမ်းစောင်းစေသော စကားများ၊ စာများ ထုတ်ဝေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အခန်း (၄) ဖြန့်ဝေမှုကို ရှုတ်ချခြင်း။

၈။ အပိုဒ် ၇ ပါ မည်သည့်အခြေအနေမျိုးတွင်မဆို ပါဝင်နေကြောင်း စုံစမ်းသိရှိပါက မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ဤပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခြင်းကို တရားမဝင်ကြောင်းကြေငြာမည်။

အခန်း (၅) ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေမှုတင်သွင်းခြင်းနှင့် တင်ပို့ခြင်း။

- ၉။ နိုင်ငံခြားတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသောစာကို မြန်မာပြည်သို့တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် မြန်မာပြည်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသောစာကို နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ခြင်းကိစ္စများတွင် လက်ရှိဥပဒေများကို လေးစားလိုက်နာ၍ လုပ်ဆောင်ရမည်။
- ၁၀။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ တင်သွင်းခြင်းမှာ တရားဥပဒေကို ဆန့်ကျင်နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါက မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အပိုဒ် ၈ အရ ဆန့်ကျင်နေသောအဖွဲ့ကို အရေးယူမည်။
- ၁၁။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးနှင့်ပတ်သက်၍
 - (က) တင်သွင်းသူသည် တင်သွင်းမည့်စာ၏ ခေါင်းစဉ်၊ အမျိုးအစားနှင့် တင်ပို့မည့်အရေအတွက် အစရှိသည်တို့ကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ သတင်းပို့ရမည်။
 - (ခ) မြန်မာပြည်တွင် ထုတ်လုပ်သည်ဆိုလျှင် ထုတ်လုပ်သူက မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းပြီးလျှင် ထုတ်လုပ်မည့်ပမာဏကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ အကြောင်းကြားရမည်။
- ၁၂။ သီးခြားထုတ်ဝေမှုကို တရားမဝင်ဟုမကြေငြာသော်လည်းအပိုဒ် ၇ ပါအခြေအနေတစ်ခုခုတွင် အလိုအလျောက်ပါဝင်နေပါက မြန်မာပြည်သို့မည်သူမျှ မတင်သွင်းရပါ။
- ၁၃။ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းလုပ်ခွင့် လက်မှတ်ကိုင်ဆောင်သူသည် အင်တာနက်သတင်းကဏ္ဍနှင့် World Wide Web တို့မှတစ်ဆင့် မိမိ၏မူရင်းထုတ်ဝေမှုကို ဖြန့်ဖြူးခွင့်ရှိသည်။
- ၁၄။ သတင်းအေဂျင်စီလက်မှတ်ကိုင်ဆောင်သူသည် အင်တာနက်သတင်းကဏ္ဍနှင့် World Wide Web တို့မှတစ်ဆင့် မိမိဆန္ဒအလျောက် သတင်းနှင့်ပုံများ ဖြန့်ဖြူးခွင့်ရှိသည်။
- ၁၅။ အပိုဒ် ၁၃ နှင့် ၁၄ ပါ အင်တာနက်သတင်းကဏ္ဍသုံး၍ တင်ထားသော ဝက်ဆိုဒ်များသည် အပိုဒ် ၇ ပါ ထုတ်ပြန်ချက်များကို လေးစားလိုက်နာရမည်။

အခန်း (၆) တားမြစ်မှုများ

- ၁၆။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မရယူပဲ မည်သူမျှပုံနှိပ်ခြင်း၊ ထုတ်ဝေခြင်းနှင့် သတင်းအေဂျင်စီလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ မပြုလုပ်ရပါ။
- ၁၇။ အပိုဒ် ၈ အရ ပေးထားသောအာဏာအတိုင်း ရှုပ်ချခံရသော ထုတ်ပြန်မှုများ တင်သွင်းခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းတို့ မပြုလုပ်ရပါ။
- ၁၈။ အပိုဒ် ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မည်သူမျှလေးစားလိုက်နာရန် မပျက်ကွက်ပါနှင့်။
- ၁၉။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပြန်ရုပ်သိမ်းခံရသော သို့မဟုတ် အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ရပ်ဆိုင်းခံရသော မည်သည့်ထုတ်ပြန်မှုကိုမျှ ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ထုတ်ဝေခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်း မပြုလုပ်ရပါ။ သို့မဟုတ် မည်သူမျှ သတင်းအေဂျင်စီလုပ်ငန်းများ မစတင်ရပါ။

အခန်း (၇) ပြစ်မှုများနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

- ၂၀။ အပိုဒ် ၁၆ နှင့် ၁၉ အရ တားမြစ်ထားသည်များကို ချိုးဖောက်သည့်ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ခိုင်လုံသော သံသယနှင့်တွေ့ရှိပါက ထိုမည်သူ့ကိုမဆို ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၅ သန်းမှ ကျပ် ၁၀ သန်း အထိ ကျခံစေရန် အပြစ်ပေးမည်။ ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ခြင်းပျက်ကွက်ပါက ထောင်ဒဏ် ၆ လအထိ ကျခံရမည်။
- ၂၁။ အပိုဒ် ၁၇ အရ တားမြစ်ထားသည်များကို ချိုးဖောက်သည့်ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ခိုင်လုံသော သံသယနှင့်တွေ့ရှိပါက ထိုမည်သူ့ကိုမဆို ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁ သန်းမှ ကျပ် ၅ သန်း အထိ ကျခံစေရန် အပြစ်ပေးမည်။ ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ခြင်းပျက်ကွက်ပါက ထောင်ဒဏ် ၃ လအထိ ကျခံရမည်။
- ၂၂။ အပိုဒ် ၁၈ အရ တားမြစ်ထားသည်များကို ချိုးဖောက်သည့်ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ခိုင်လုံသော သံသယနှင့်တွေ့ရှိပါက ထိုမည်သူ့ကိုမဆို ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁ သိန်းမှ ကျပ် ၃ သိန်း အထိ ကျခံစေရန် အပြစ်ပေးမည်။ ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ခြင်းပျက်ကွက်ပါက ထောင်ဒဏ် ၇ ရက်အထိ ကျခံရမည်။

အခန်း (၈) အထွေထွေ

၂၃။ ဤဥပဒေအရတာဝန်များကို ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရေး ရည်ရွယ်ချက်အတွက် ဝန်ကြီးက မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၊ အစိုးရအရာရှိများ၊ အစိုးရအလုပ်သမားများကိုသတ်မှတ်၍ သူတို့၏အလုပ်နှင့် တာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

၂၄။(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် စည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာခြင်းရှိမရှိ၊ ပုံနှိပ်ခြင်းနှင့် ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်းများ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိမရှိနှင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ဤဥပဒေ၏စည်းမျဉ်းများ လိုက်နာခြင်းရှိမရှိတို့ကို စမ်းစစ်ရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေတွင်ပါဝင်သော စည်းမျဉ်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းများတွင် အသုံးမပြုရပါ။

(၁) ဥပဒေပြုရေးအဖွဲ့၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့အစရှိသည့် အစိုးရ၏ အဓိက မဏ္ဍိုင်ကြီး ၃ ခုက ကာရံပေးထားသော ပြည်ထောင်စုပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများအဆင့်၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးရရှိသော တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရသော တိုင်းဒေသကြီး အမျိုးသားရေးအဆင့်၊ သို့မဟုတ် လက်အောက်ခံအဆင့်၊ ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သမျှ အားလုံးတို့တွင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများက ဝေငှထားသော သီးသန့်စာများ။

(၂) အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ အာဏာရကော်မရှင်နှင့် ကော်မရှင်ခွဲများက ဖြန့်ဝေထားသော သီးသန့်စာများ။

(၃) မှတ်ပုံတင်ထားသောပါတီများက သူတို့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြုလုပ်ထားသော သီးသန့်စာများ။

(၄) မြန်မာနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံခြားသံရုံးများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မြန်မာအစိုးရနှင့် သဘောတူညီချက်ယူ၍ စီမံချက်များအကောင်အထည်ဖော်နေသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ၎င်းတို့၏ရုံးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် သီးသန့်စာများ။

(၅) တက္ကသိုလ်များ၊ ကောလိပ်များ၊ ကျောင်းများ၊ ဘဏ်များ၊ စည်ပင်သာယာအဖွဲ့အစည်းများ၊ တရားဝင်တည်ထောင်ထားသော အရပ်သားလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်အားပေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏ ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အသုံးပြုသော သီးသန့်စာများ။

(၆) သာရေးနာရေးအခမ်းအနားများအတွက် ထုတ်ပြန်ထားသော ကြော်ငြာစာများနှင့် ဖိတ်စာများ။

၂၅။ ၁၉၆၂ ခု ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားပြီးဖြစ်သော မည်သည့် ကျမ်းကျိန်လွှာများ၊ ကျေးဇူးတင်လွှာ၊ တရားဝင်ရာထူး၊ အာဏာအပ်နှင်းခြင်း၊ ကြေငြာခြင်း၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားခြင်းနှင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့တို့၏ စာရွက်စာတမ်းပုံစံများသည် ဤဥပဒေကိုအတည်မပြုမီ ဤဥပဒေ၏ စည်းမျဉ်းများနှင့် မဆန့်ကျင်ပါက ထပ်လောင်းအတည်ပြုရန်လိုမည်။

၂၆။ ၁၉၆၂ ခု ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားပြီးဖြစ်သော ကျမ်းကျိန်လွှာ၏တရားဝင်ကာလကို ပေးပြီးသားအချိန်ကာလအတွက် ထပ်လောင်းအတည်ပြုရမည်။ ထိုပေးထားသော ကာလကုန်ဆုံးလျှင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းကလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ပြုလုပ်လိုပါလျှင် ဖော်ပြထားသောစည်းမျဉ်းများအရ တရားဝင်ရက်တိုးခြင်းကို အဖွဲ့အစည်းက လျှောက်ထားရမည်။

၂၇။ ဤဥပဒေ၏ စည်းမျဉ်းများအတိုင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ဝန်ကြီးဌာနသည်

(က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် သဘောတူထားသော လိုအပ်သောစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ကြေငြာရမည်။

(ခ) လိုအပ်သောကြေငြာချက်များ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်များပြုလုပ်ရမည်။

၂၈။ ဤအက်ဥပဒေသည် အောက်ပါဥပဒေများကို ရုပ်သိမ်းမည်။

(က) သတင်းမီဒီယာဥပဒေ (အရေးပေါ်အာဏာ)

(ခ) ၁၉၆၂ ခု ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ။

ဤဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့အကြံဉာဏ်ရယူရေးအတွက် ထုတ်ဝေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၆။
ရည်ညွှန်းချက်များစာရင်း

လူတွေ့မေးမြန်းသည့်စာရင်း

ဝန်ကြီးဌာနများ

ဦးမောင်မောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ မြန်မာ့ဗဟိုဘဏ်
ဦးရဲထွဋ်၊ ဒု-ဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန။
ဦးကျော်ဆန်းမြင့်၊ ဒု-ဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန။
ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်၊ ဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။
ဦးသောင်းတင်၊ ဒု-ဝန်ကြီး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းနှင့်အချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန။
ဦးထွန်းရှင်၊ မြန်မာ့ရှေ့နေချုပ်။
ဒေါက်တာမောင်မောင်သိန်း၊ ဒု-သန်ကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန။
ဦးကျော်ဆန်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး။

ကျွမ်းကျင်သူများ

ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအောင်ထွန်းသက်၊ သမ္မတ၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာစီနီယာအကြံပေးသူ၊ မြန်မာသတင်းမီဒီယာ
ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်။
ဦးဇော်ဦး၊ အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ၊ မြန်မာသုတေသနဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့။
ဦးတင်မောင်သန်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် စီနီယာသုတေသနအရာရှိ၊ မြန်မာသုတေသနဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့။
ဦးသန်းထွန်း၊ စီနီယာသုတေသနတာဝန်ခံ၊ မြန်မာ့သုတေသနဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့။

လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း

ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မြန်မာကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်။
ဦးဝင်းမြ၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်။
ရောင်စဉ်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ

Ms. Jen Herink, အစီအစဉ်မန်နေဂျာ၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လူ့အခွင့်အရေး၊ AusAID ။
Mr. Kanthan Shankar, နိုင်ငံကိုယ်စားပြုမန်နေဂျာ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ မြန်မာ။
Ms. Tenzin Dolma Norbnu, ဒေသဆိုင်ရာတာဝန်ခံနှင့် ICT မူဝါဒပညာရှင်၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ မြန်မာ။
Mr. KhwimaNthara, စီနီယာနိုင်ငံကိုယ်စားပြုစီးပွားရေးပညာရှင်၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ မြန်မာ။